Stadsfullmäktiges
i
Västerås
Protokoll
och
Handlingar
1925.

STADSFULLMÄKTIGES I VÄSTERÅS

PROTOKOLL

OCH

HANDLINGAR

FÖR

ÅR 1925

A. F. BERGHS BOKTRYCKERI, VÄSTERÅS 1926.

Stadsfullmäktiges i Västerås handlingar.

År 1925.

REGISTER.

VÄSTERÅS, A. F. BERGHS BOKTRYCKERI, 1926.

PROTOKOLL

STADSFULLMÄKTIGES I VÄSTERÅS

PROTOKOLL

ÅR 1925

VÄSTERÅS, A. F. BERGHS BOKTRYCKERI 1925.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 2 Januari 1925.

Närvarande: Bankdirektören Axel Sundström, Byggmästaren Edv. Karlsson, Domprosten Fredr. Fåhræus, Handlanden K. Kättström, Handelsföreståndaren J. A. Zander, Tapetseraren Carl Bäckman, Direktören E. Falk, Köpmannen Carl Hedberg, Förmannen J. Andersson, Kyrkoherden A. Enblom, Ingenjören P. Hiersemann, Svarvaren C. G. Pettersson, Folkskolläraren G. Leontein, Fru Ida Grönberg, Arbetsförmedlingsföreståndaren K. Johansson, Maskinställaren C. Ridderström, Sjukbesökaren E. Keijser, Förmannen C. E. Larsson-Hed, Förste Provinsialläkaren G. Fjellander, Svarvaren O. Lindström, Byggnadssnickaren P. R. Svedlund, Metallarbetaren O. Håvberg, Sjukvårdaren O. Wass, Pastorn G. H. Kolmodin, Förmannen E. A. Westholm, Måleriföreståndaren A. Lundkvist, Ingenjören O. Hellman, Fru Hermanna Lange, Byggmästaren F. Eklund, Träarbetaren G. Sund, Svarvaren J. G. Jansson, Journalisten A. Eriksson, Tubdragaren K. Engdahl, Grovarbetaren Axel Karlsson, Järnsvarvaren C. O. Eng, Bankkamreraren O. Carlson, Lokomotivföraren Oskar Dahrné och Tapetseraren G. Lindström.

Frånvarande med godkänt förfall voro Brandchefen A. Danielsson, Redaktören And. Pers, Byggmästaren Axel Hammer, Vaktmästaren G. P. Tärngren, Rektorn Hj. Thyresson, Filaren R. Hult, Tubdragaren Karl Andersson, Fröken Olga Anderzon, Fanjunkaren S. Dahlberg och Hamnarbetaren K. Hellström.

§ 1.

Sedan Herr Sundström, vilken bland Stadsfullmäktiges ledamöter under den längsta tiden oavbrutet tillhört Stadsfullmäktige, enligt arbetsordningens föreskrift till denna dag sammankallat Stadsfullmäktige för att bland sig utse ordförande för det ingångna året m. m., öppnades nu sammanträdet av Herr Sundström.

§ 2.

Val av ordförande.

Företogs val av ordförande hos Stadsfullmäktige för innevarande år, och utsågo Stadsfullmäktige härtill på förslag av Herr Joh. Andersson med acklamation Herr Domprosten Fredr. Fåhræus.

§ 3.

Val av vice ordförande.

Sedan Herr Fåhræus övertagit ledningen av förhandlingarna, utsågo Stadsfullmäktige på förslag av Herr Joh. Andersson till vice ordförande för år 1925 med acklamation Herr Handlanden K. Kättström.

§ 4.

Val av beredningsutskott.

Företogs till behandling fråga om val av Beredningsutskott för innevarande år; och beslöto Stadsfullmäktige till en början på förslag av Herr vice ordföranden, att utskottet skulle bestå av åtta ledamöter och lika antal suppleanter.

Härefter valde Stadsfullmäktige efter framställda förslag med acklamation till ordinarie ledamöter i Beredningsutskottet Tapetseraren Carl Bäckman, Byggnadssnickaren P. R. Svedlund, Svarvaren C. G. Pettersson, Köpmannen Carl Hedberg, Ingenjören P. Hiersemann, Rektorn Hj. Thyresson, Folkskolläraren G. Leontein och Tubdragaren Karl Andersson.

Till suppleanter i utskottet valdes likaledes med acklamation Förmannen E. A. Westholm, Vaktmästaren G. P. Tärngren, Metallarbetaren O. Håvberg och Filaren R. Hult, att i nu nämnd ordning inträda vid förfall för någon eller några av Herrar Bäckman, Svedlund, Pettersson och Andersson, Förste Provinsialläkaren G. Fjellander, Byggmästaren A. Hammer och Ingenjören O. Hellman att i nu nämnd ordning inträda vid förfall för någon eller några av Herrar Hedberg, Hiersemann och Thyresson samt Fru Ida Grönberg att inträda vid förfall för Herr Leontein.

§ 5.

Ang. utsträckt utskänkningstid å I kl. restauranter.

Föredrogs och lades till handlingarna en skrivelse från Konungens Befallningshavande i länet av 29 december 1924, utvisande att Konungens Befallningshavande på därom av Stadsfullmäktige i Västerås, jämlikt beslut den 27 november 1924 gjord, av Magistraten tillstyrkt ansökning, prövat med stöd av 56 § 3 mom. Kungl. förordningen den 14 juni 1917 angående försäljning av rusdrycker, skäligt förordna att utskänkning av spritdrycker i Västerås tillsvidare finge å I klassens restauranter äga rum till kl. 11 e. m., dock att tiden för sådan utskänkning i matsal i samband med måltid finge utsträckas till kl. 12 midnatt.

§ 6.

Ang. köp och försäljning av fastigheten N:o 8 Sommaro.

Föredrogs och bifölls utan omröstning på yrkande av Herr Sundström följande från Drätselkammaren inkomna framställning:

"Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan ägaren av fastigheten gården och tomten N:r 8 inom byggnadsområdet Sommarro erbjudit staden inköpa fastigheten för en köpeskilling av 35,000 kronor samt preliminärt kontrakt härom upprättats, får Drätselkammaren, som anser köpet vara till fördel för staden genom den möjlighet, som härigenom yppas att skydda i fastigheten intecknat av staden förmedlat byggnadslån å 14,220 kronor med säkerhet uti inteckningar, liggande efter inteckningar med bättre rätt å tillhopa 28,000 kronor, hemställa, att Stadsfullmäktige ville godkänna inköpet samt bemyndiga Drätselkammaren att till pris och på villkor, som äro för staden antagliga, åter försälja fastigheten.

Västerås den 2 januari 1925.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM

Ragnar Tenow."

In fidem:

THEOFIL ÖBERG

Justerat den 29 januari 1925.

FREDR. FÅHRÆUS.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll.

Den 29 Januari 1925.

Närvarande Ordföranden Herr Domprosten Fredr. Fåhræus, vice ordföranden Herr Handlanden K. Kättström samt Herrar Edv. Karlsson, Danielsson, Zander, Bäckman, Falk, Pers, Hedberg, J. Andersson, Enblom, Hammer, Tärngren, Pettersson, Leontein, Fru Grönberg, Herrar Ridderström, Thyresson, Keijser, C. E. Larsson, Fjellander, O. Lindström, Svedlund, Håvberg, Wass, Kolmodin, Hult, Westholm, Lundkvist, Fru Lange, Herrar Eklund, Sund, Karl Andersson, Jansson, Eriksson, Fröken Olga Anderzon, Herrar Engdahl, Dahlberg, Hellström, Axel Karlsson, Eng, Otto Carlsson och G. Lindström.

Frånvarande med godkänt förfall voro Herrar Sundström, Hiersemann, Johansson, Hellman och Dahrné.

Närvarande å Magistratens vägnar Herr Borgmästaren John Karlsson.

§ 7.

Justering.

Upplästes och justerades Stadsfullmäktiges protokoll för den 2 innevarande januari.

§ 8.

Justering.

Uppdrogs åt Herrar Edv. Karlsson och Gust. Lindström att jämte Herr ordföranden justera dagens protokoll.

§ 9.

Ang. uppsättning av kran vid djuphamnen.

Med skrivelse till Stadsfullmäktige den 8 innevarande januari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 1) hade Drätselkammaren överlämnat ett mellan Drätselkammaren å stadens vägnar och Allmänna Svenska Elektriska A.-Bol. under förbehåll av Stadsfullmäktiges godkännande upprättat preliminärt avtal angående rätt för bolaget att vid djuphamnen uppsätta och använda en 50-tons svängkran, och hade därvid Drätselkammaren anhållit att Stadsfullmäktige ville godkänna ifrågavarande avtal.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet yrkade Herrar vice ordföranden och Falk bifall till Drätselkammarens förslag, den sistnämnde likväl med den förändringen att i §§ 4 och 6 i avtalet ordet "Hamnstyrelsen" måtte utbytas mot "vederbörande hamnförvaltningsmyndighet" eller annat uttryck av samma betydelse.

Sedan Herr vice ordföranden förklarat sig icke hava något att erinra emot Herr Falks ändringsförslag, beslöto Stadsfullmäktige utan omröstning godkänna vad Drätselkammaren i förevarande ärende hemställt med den av Herr Falk föreslagna ändringen.

§ 10.

Sedan Stadsfullmäktige den 30 oktober 1924 remitterat en av Herrar Kättström och Eriksson väckt motion om arvode för vissa kommunala förtroendeuppdrag i staden till Drätselkammaren med uppdrag för Drätselkammaren att införskaffa yttranden från i motionen närmare angivna styrelser och nämnder och därefter till Stadsfullmäktige inkomma med utlåtande och förslag i ämnet, hade Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 8 innevarande januari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 2) med överlämnande av de i ärendet avgivna från vederbörande förvaltningsmyndigheter infordrade yttrandena för egen del föreslagit, att Stadsfullmäktige ville inskränka behandlingen av ärendet till att taga kännedom om den föreliggande utredningen och därefter förklara ärendet tillsvidare vilande och dess upptagande till ny behandling bero på förnyad framställning.

Ang. arvode till kommunala förtroendemän.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet fattade Stadsfullmäktige på yrkande av Herr vice ordföranden sitt beslut i överensstämmelse med vad Drätselkammaren hemställt.

§ 11.

Med skrivelse till Stadsfullmäktige den 15 innevarande januari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 3) hade Drätselkammaren överlämnat en till Stadsfullmäktige ställd av Herr Eng såsom motion upptagen framställning från Hyresgästernas Sparkasse- och Byggnadsförening i Västerås u. p. a. därom att Stadsfullmäktige ville medgiva, att köpeskillingen, omkring 9,000 kronor, för den tomt nämligen N:o 3 i byggnadskvarteret Hubert, vilken vid förhandlingar mellan föreningen och Drätselkammaren ifrågasatts till inköp för uppförande av ett bostadshus i överensstämmelse med av föreningen tidigare gjord framställning, finge gäldas genom avlämnande av tredje inteckning i hela fastigheten.

Ang. ändrade grunder för byggnadsunderstöd till koop. bostadsförening.

Drätselkammaren hade för egen del i berörda skrivelse under åberopande av Stadsfullmäktiges beslut den 25 september 1924 och på i övrigt anförda skäl hemställt, att den nu gjorda framställningen icke måtte föranleda någon ändring i Stadsfullmäktiges förut i ärendet fattade beslut.

Under överläggningen i detta ärende yrkade dels Herr vice ordföranden bifall till Drätselkammarens förslag dels Herr Eklund, med instämmande av Herr Hult, att Stadsfullmäktige måtte uppdraga åt och bemyndiga Drätselkammaren att med Hyresgästernas Sparkasse- och Byggnadsförening överenskomma och teckna borgen för föreningen för ett lån av intill 9,000 kronor eller det mindre belopp, som visade sig behövligt sedan medlemmarnas insatser och de i föreningens kalkyler upptagna lånen förbrukats för den planerade nybyggnaden, emot vilket förslag Herr vice ordföranden, som vidhöll sitt yrkande därom, att föreningens framställning sådan denna avfattats, icke måtte föranleda till ändring i Stadsfullmäktiges

förut fattade beslut, förklarade sig icke hava något att erinra, dels ock Herr Hedberg återremiss av ärendet till Drätselkammaren för förnyat yttrande.

Efter överläggningens slut framställdes till en början proposition å Herr Hedbergs återremissyrkande och frågan huruvida Stadsfullmäktige ville i dag företaga ärendet till slutligt avgörande; och beslöto Stadsfullmäktige härvid utan omröstning i dag företaga ärendet till avgörande.

Härefter framställdes proposition å Drätselkammarens förslag om avslag å framställningen och på Herr Eklunds under överläggningen framställda förslag; och beslöto Stadsfullmäktige härvid genom begärd och anställd omröstning med 35 ja emot 8 nej, avgivna för Drätselkammarens förslag, att bifalla det av Herr Eklund under överläggningen framställda förslaget.

§ 12.

Ang. iståndsättande av hamnen efter vårfloden 1924.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 16 december 1924 hade Hamnstyrelsen på anförda skäl hemställt att Stadsfullmäktige ville för reparationer av hamnens kajer, båtbryggorna samt grusning å hamnen anvisa ett anslag å 20,932 kronor 12 öre att gäldas på sätt fullmäktige efter förslag av Drätselkammaren kunde komma att besluta.

Drätselkammaren, som i skrivelse till Stadsfullmäktige den 8 innevarande januari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 4) överlämnat Hamnstyrelsens ifrågavarande framställning till Stadsfullmäktige för avgörande, hade såsom eget yttrande över framställningen hemställt, att Stadsfullmäktige ville för täckande av ifrågavarande kostnader, till den del medel icke funnes härför disponibla, anvisa ett anslag å 20,932 kronor 12 öre att förskotteras av tillgängliga medel för att sedermera gäldas av hamnens inkomster med 1/5 under vart och ett av åren 1926—1930.

På yrkande av Herr vice ordföranden biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning vad Hamnstyrelsen och Drätselkammaren i förevarande ärende föreslagit.

§ 13.

Ang. inköp av en väghyvel.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 8 innevarande januari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 5) hade Drätselkammaren, med anmälan att kammaren träffat avtal om inköp av en väghyvel av Munktells i Eskilstuna tillverkning, vilken åtgärd föranletts av nödvändigheten att försätta de allmänna vägarna närmast staden i ett farbart skick, hemställt, att Stadsfullmäktige ville godkänna den vidtagna åtgärden och anvisa för köpets gäldande ett anslag å 9,600 kronor att utgå av automobilskattemedel.

Stadsfullmäktige biföllo utan omröstning på yrkande av Herr vice ordföranden, vad Drätselkammaren sålunda hemställt.

§ 14.

Ang. tilläggsanslag för reparation och omändring av Jakobsbergs skola.

En från Folkskolestyrelsen inkommen framställning angående tilläggsanslag för en del byggnads- och reparationsarbeten i stadens skolhus beslöto Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Edv. Karlsson remittera till Drätselkammaren för yttrande.

§ 15.

Föredrogos och lades till handlingarna genom utdrag av respektive styrelsers protokoll inkomna meddelanden angående företagna val av ordförande och vice ordförande m. m. i Drätselkammaren, Vatten- och Gasverksstyrelsen samt Brandstyrelsen.

Ang- meddelande om ordf.-val m. m. i Drätselkammaren, Vatten- och Gasverksstyrelsen och Brandstyrelsen.

§ 16.

Föredrogs följande från Drätselkammaren inkomna handling:

Ang. anslag till bangårdsanläggning inom djuphamnsområdet.

"Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 27 november 1924 anvisade Stadsfullmäktige efter framställning av Drätselkammaren ett anslag å 150,000 kronor för vissa arbeten för färdigställandet av djuphamnen vid Carlsberg.

Jämlikt Drätselkammaren förut av Stadsfullmäktige lämnat bemyndigande anhöll Drätselkammaren med skrivelse den 24 december 1924 hos Statens Arbetslöshetskommission att medgivande måtte lämnas att dessa arbeten, utom muddringsarbetet, ävensom att anläggningen av bangård inom djuphamnsområdet, vilken inginge som del uti den av Stadsfullmäktige en gång godkända planen för djuphamnen, måtte få komma till utförande såsom statskommunala nödhjälpsarbeten med åtnjutande av största möjliga statsbidrag. — av Drätselkammaren ifrågasattes 90 % av det för staden fastställda arbetslöshetsunderstödet.

Från Statens Arbetslöshetskommission har meddelande ingått till Drätselkammaren att statsbidrag för dessa arbeten, om ock icke i den omfattning, som förslagsvis ifrågasatts, kan påräknas.

Under hänvisning till bifogade beräkning av kostnaden för anläggning av bangård, och med den anmärkning att även om en del av denna kostnad kommer att täckas av statsbidrag det kommunala anslaget, då detta bidrag nu ej till beloppet kan angivas, bör beräknas till samma belopp som totalkostnaden, och under åberopande av Stadsfullmäktiges beslut förut att godkänna plan för djuphamnsanläggningen, vari även bangård inginge, får Drätselkammaren hemställa, att Stadsfullmäktige ville besluta anslå av lånemedel 57,000 kronor för bangårdsanläggning vid djuphamnen, med bemyndigande för Drätselkammaren att underställa beslutet härom Kungl. Maj:ts prövning i vad det avser anslagets gäldande genom lån, med rätt för Drätselkammaren att tillsvidare bestrida ifrågavarande utgift genom tillfälligt lån, som Drätselkammaren, därest den underställningsfria lånerätten därigenom skulle överskridas, må begära Kungl. Maj:ts tillstånd att för ändamålet få upptaga.

Västerås den 15 januari 1925.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM

Ragnar Tenow."

På yrkande av Herr vice ordföranden biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning vad Drätselkammaren sålunda hemställt.

§ 17.

Ang. förslag till reglementen för brandchef, vice brandchef och skorstensfejare.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 22 innevarande januari hade Brandstyrelsen, jämlikt bestämmelse uti § 2 mom. 3 av gällande brandstadga, enligt vilken det tillkomme Stadsfullmäktige att utfärda reglementen för brandchef, vice brandchef och övrig personal vid brandstyrkan samt för skorstensfejare, ävensom för fullgörande av Brandstyrelsen enligt beslut av Stadsfullmäktige den 20 juni 1924 lämnat uppdrag, för godkännande till Stadsfullmäktige överlämnat förslag till dylika reglementen.

På yrkande av Herr Danielsson beslöto Stadsfullmäktige remittera ifrågavarande ärende till Beredningsutskottet för utlåtande.

§ 18.

Ang. valkretsindelning i och för landstingsmannaval.

Genom allmän kungörelse den 22 innevarande januari hade Konungens Befallningshavande i länet anmodat länets kommuner att avgiva yttrande över av Konungens Befallningshavande upprättat förslag till valkretsindelning av länet i och för val av landstingsmän.

Stadsfullmäktige beslöto på yrkande av Herr vice ordföranden uppdraga åt Beredningsutskottet att förbereda ifrågavarande ärende.

§ 19.

Ang. stadens utträde ur Svenska städernas förhandlingsorganisation.

Avgavs av Herr Keijser en skriftlig motion med hemställan att Stadsfullmäktige måtte besluta giva Drätselkammaren i uppdrag att upptaga frågan om stadens utträde ur Svenska städernas förhandlingsorganisation under omprövning och till Stadsfullmäktige inkomma med det förslag, vartill ärendets behandling kunde föranleda.

På yrkande av motionären beslöto Stadsfullmäktige remittera motionen för utlåtande till Drätselkammaren.

§ 20.

Ang. arbetslöshetsunderstöd.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 28 innevarande januari som upptagits såsom motion av Herrar Karl Andersson, Joh. Andersson och Aron Eriksson, hade De Arbetslösas Förening i Västerås hemställt att Stadsfullmäktige måtte besluta giva Drätselkammaren i uppdrag att till Fattigvårdsstyrelsens förfogande ställa behövligt belopp för utbetalande av arbetslöshetsunderstöd, vilket dock icke borde få karaktär av fattigvårdsbidrag samt att även uppdraga åt Drätselkammaren att utforma grunderna för detta understöds utbetalande.

I detta ärende uppstod en längre överläggning och yrkades därvid av Herrar Karl Andersson, Engdahl och Hult bifall till motionen samt av Herrar vice ordföranden, Falk, Westholm, Bäckman och Joh. Andersson, att motionen måtte remitteras till Drätselkammaren för utlåtande.

Stadsfullmäktige beslöto härutinnan, sedan Herr ordföranden förklarat sig icke för närvarande kunna framställa proposition å bifall till motionen, att i överensstämmelse med vad därom yrkats remittera densamma till Drätselkammaren för skyndsamt utlåtande.

I samband härmed fördes av Herr Engdahl på tal den arbetskonflikt, som för närvarande vore rådande vid landstingets pågående stora lasarettsbygge här i staden, och uppstod härom en längre överläggning, varunder flera av Stadsfullmäktiges ledamöter och även Herr Borgmästaren yttrade sig.

Därunder framställde Herr Pers det förslag, att Stadsfullmäktige, i anledning därav att uppehållet i ifrågavarande arbete vore synnerligen olyckligt med hänsyn till nu rådande arbetslöshet, ville anmoda Drätselkammaren att taga under övervägande, huruvida icke genom Drätselkammaren å stadens vägnar en framställning borde göras till de stridande parterna i berörda konflikt, att de måtte snarast möjligt söka komma till någon uppgörelse, på det att lasarettsbygget måtte så fort ske kunde återupptagas.

I Herr Pers' förslag förenade sig Herrar Falk, Westholm och Joh. Andersson, varemot Herr Bäckman yrkade avslag därå, enär han funne det olämpligt, att stadens myndigheter opåkallat blandade sig i landstingets angelägenheter.

Vid framställd proposition i ärendet beslöto Stadsfullmäktige utan omröstning uttala sig i överensstämmelse med Herr Pers' förslag.

In fidem:

THEOFIL ÖBERG

Justerat den 5 februari 1925.

FREDR. FÅHRÆUS.

E. Edv. Karlsson Gust. Lindström

Offentligen uppläst den 5 februari 1925, betygar

Ex officio:

Theofil Öberg

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll.

Den 9 Februari 1925.

Närvarande: Ordföranden Herr Domprosten Fr. Fåhræus, vice ordföranden Herr Handlanden K. Kättström samt Herrar Sundström, Edv. Karlsson, Danielsson, Zander, Bäckman, Falk, Hedberg, Johan Andersson, Enblom, Hammer, Tärngren, Hiersemann, Pettersson, Leontein, Fru Grönberg, Herrar Johansson, Ridderström, Thyresson, Keijser, Larsson, Fjellander, O. Lindström, Svedlund, Håvberg, Wass, Kolmodin, Hult, Westholm, Lundkvist, Hellman, Eklund, Sund, Karl Andersson, Jansson, Eriksson, Fröken Anderzon, Herrar Engdahl, Dahlberg, Hellström, Eng, Otto Carlson, Dahrné och G. Lindström.

Frånvarande med godkänt förfall voro Herr Pers, Fru Lange och Herr Axel Karlsson.

Närvarande å Magistratens vägnar: Herr t. f. Borgmästaren V. Åsberg.

§ 21.

Val av justeringsmän.

Uppdrogs åt Herrar Dahrné och Otto Carlson att jämte Herr ordföranden justera dagens protokoll.

§ 22.

Ang. arbetslöshetsunderstöd m. m.

Sedan Stadsfullmäktige den 29 nästlidne januari till Drätselkammaren för utlåtande överlämnat en av Herr Karl Andersson m. fl. väckt motion angående understöd åt arbetslösa, hade nu från Drätselkammaren inkommit följande skrivelse:

"Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 29 sistlidne januari överlämnade Stadsfullmäktige till Drätselkammaren för skyndsamt yttrande en av De Arbetslösas Förening gjord och såsom motion av Herrar Karl Andersson, Johan Andersson och Aron Eriksson upptagen framställning därom, att Stadsfullmäktige ville besluta giva Drätselkammaren i uppdrag att till Fattigvårdsstyrelsens förfogande ställa behövligt belopp för utbetalande av arbetslöshetsunderstöd utan karaktär av fattigvårdsbidrag med bemyndigande tillika för Drätselkammaren att utforma grunderna för detta understöds utbetalande.

I anledning av denna remiss får Drätselkammaren nu anföra följande.

Den omfattning arbetslösheten i staden för närvarande tagit och den

nödställda belägenhet, vari densamma försatt många stadsmedlemmar, gör det till en nödvändighet att vidtaga åtgärder i den riktning som i motionen ifrågasatts. Då alltså Drätselkammaren finner sig böra tillstyrka att anslag ställes till förfogande till kontanta arbetslöshetsunderstöd är härvid emellertid av Drätselkammaren underförstått, att en dylik understödsverksamhet bör begränsas till det oundgängligen nödvändiga med hänsyn till samhällets skyldighet och i den mån omfattningen av de kommunala och statliga nödhjälpsarbetena icke förmå giva de arbetslösa utkomst. Liksom hittills bör även allt framgent åtgärderna för bekämpande av arbetslösheten främst vara inriktade på skapandet av arbetstillfällen.

Drätselkammaren vill redan i detta sammanhang i avseende härå meddela, att Drätselkammaren vidtagit förberedande åtgärder för igångsättande som kommunala nödhjälpsarbeten av stenslagning och vägarbeten dels i Skultunalandsvägen, dels vid nya länslasarettet, och att Drätselkammaren framdeles, i den mån utgifterna för dessa arbeten icke kunna täckas av redan anvisade anslag, kommer att begära det tilläggsanslag, som härför erfordras.

Vad angår formen för understödet finner Drätselkammaren det på grund av gällande lagbestämmelser och de prejudikat, som föreligga, vara uteslutet, att giva understöden annan karaktär än tillfälligt fattigvårdsunderstöd enligt *2* § fattigvårdslagen. Däremot föreligger icke lagligt hinder för att utlämna detsamma utan återbetalningsskyldighet.

I fråga om det Drätselkammaren lämnade uppdraget att utforma grunder för den föreslagna understödsverksamheten förmenar Drätselkammaren, att den detaljerade utformningen kan överlåtas åt en för Drätselkammaren, Arbetslöshetskommittén och Fattigvårdsstyrelsen gemensam delegation, men vill ifråga om de grövre riktlinjerna för verksamheten framlägga förslag.

I detta förslag har Drätselkammaren tagit sikte på nödvändigheten att motverka annan inflyttning till staden än som motiveras av en på förhand ordnad förvärvsmöjlighet. Den inflyttning, som skett efter krigskonjunkturens omvandling uti ett kristillstånd, och som tilläventyrs i vissa fall kan antagas hava skett i förhoppning om att få utkomstfrågan ordnad genom kommunal eller statlig medverkan, är från stadens synpunkt i synnerhet med de budgetsvårigheter, som föreligga, allt annat än önskvärd. Uppfattningen härom hos de kommunala myndigheterna bör enligt Drätselkammarens förmenande på tydligt sätt manifesteras, och föreligger, synes det nu, ett lämpligt tillfälle härtill. Härmed har Drätselkammaren emellertid icke utsagt att staden skulle vara fri från varje skyldighet att taga omsorg om person, som i denna ordning vunnit medborgarskap i staden, allenast att stadens skyldighet beträffande denne icke kan vara så markerad, som beträffande annan stadsmedlem, som arbetslösheten drabbat efter en längre tids vistelse i staden.

Vidare bör rättighet till delaktighet av understöd eller arbete vara ovillkorligt förenad med hemortsrätt i staden.

Vad nu anförts utgör skälet till att Drätselkammaren ansett de arbetslösa böra uppdelas i olika grupper i avseende å vilka följande regler för delaktighet av den kommunala verksamheten emot arbetslösheten böra vara gällande:

a) personer inflyttade till staden och här mantalsskrivna före år 1920 med förvärvad hemortsrätt i fattigvårdshänseende och med försörjningsplikt;

b) personer inflyttade till staden 1920 och här mantalsskrivna för år 1921 eller senare med hemortsrätt i fattigvårdshänseende och utan avseende å försörjningsplikt;

c) personer, som i staden vistas utan hemortsrätt här i fattigvårdshänseende.

Grupp a) berättigas, för det fall att arbete icke kan beredas, till understöd enligt 2 § fattigvårdslagen med avstående av anspråk på återbetalningsskyldighet och efter den prövning av behovet, som tillämpningen av paragrafen förutsätter. Återbetalningsskyldighet inträder dock, därest understödets utbetalande grundats på avsiktligt lämnade oriktiga uppgifter av understödssökanden.

Grupp b) hänvisas till arbete å annan ort eller arbete i staden med stenslagning eller dylikt. Är icke berättigad till understöd utan återbetalningsskyldighet enligt 2 § fattigvårdslagen.

Grupp c) är utesluten från delaktighet i den offentliga verksamheten för arbetslöshetens bekämpande.

Vidkommande storleken av anslaget, som för en understödsverksamhet av antytt slag bör ställas till Fattigvårdsstyrelsens förfogande, har Drätselkammaren beräknat detta med ledning av bifogade uppställning rörande de arbetslösas fördelning på kategorien a) till förslagsvis 10,000 kronor och den begränsning av tiden för verksamhetens bedrivande att den skulle upphöra den 1 april 1925. Skulle för tiden därefter behov föreligga om ytterligare anslag för ändamålet, torde det böra bero på nytt beslut av Stadsfullmäktige att bevilja sådant.

Under åberopande av vad nu anförts hemställer alltså Drätselkammaren, att Stadsfullmäktige ville ställa till Fattigvårdsstyrelsens förfogande ett förslagsanslag å 10,000 kronor av det i innevarande års stat anvisade anslaget för oförutsedda behov att med den begränsning i tid, som ovan angivits, och efter den utformning av detaljerna i avseende å understödets storlek m. m., som kan bero på prövning av Fattigvårdsstyrelsen efter samråd med Drätselkammaren och Arbetslöshetskommittén utgå såsom understöd i enlighet med av Drätselkammaren uppdragna riktlinjer.

Västerås den 5 februari 1925.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM

Ragnar Tenow."

Efter föredragning av berörda skrivelse samt de i densamma åberopade handlingarna uppstod en längre överläggning. Under densamma yrkades av Herrar Sundström, Karl Andersson, Enblom, vice ordföranden och Hellman bifall till Drätselkammarens förslag. Herr Engdahl yrkade även bifall till samma förslag men med den förändringen, att till grupp a) skulle hänföras sådana personer, som inflyttat till staden och här mantalsskrivits senast år 1920 och till grupp b) dem, som inflyttat till staden 1921 och här mantalsskrivits för år 1922 eller senare. Herrar Hult, Westholm, Hedberg och Kolmodin yttrade sig utan yrkande, varvid Herr Hedberg med instämmande av Herr Kolmodin uttalade, att kontant understödsverksamhet icke borde tillgripas utan nödhjälpsarbete beredas alla arbetslösa.

Sedan överläggningen förklarats avslutad, beslöto Stadsfullmäktige vid framställd proposition å de gjorda yrkandena utan omröstning till alla delar godkänna vad Drätselkammaren föreslagit.

På förslag av Herr vice ordföranden förklarades beslutet omedelbart justerat.

§ 23.

Föredrogs och bifölls på yrkande av Herr Sundström utan omröstning följande från Drätselkammaren inkomna framställning: *Ang. lån ur statens bostadslånefond.*

"Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan Drätselkammaren efter bemyndigande av Stadsfullmäktige enligt beslut den 25 september 1924 hos Kungl. Maj:t gjort underdånig framställning därom att staden måtte tilldelas ett lån å 30,000 kronor ur statens bostadslånefond att tillhandahållas Hyresgästernas Sparkasse- och Byggnadsförening i Västerås u. p. a. för ett av föreningen ifrågasatt byggnadsföretag, har Statens Byggnadsbyrå i skrivelse den 24 november 1924 meddelat, att Kungl. Maj:t bifallit framställningen med begränsning av lånebeloppet till högst 30,000 kronor, och har Byggnadsbyrån tillika erinrat om att beslut av Stadsfullmäktige erfordrades för upptagandet av lånet ävensom att ett dylikt beslut jämlikt gällande kommunalförfattning skulle underställas Kungl. Maj:t för fastställelse.

I ärendet har sedermera Konungens Befallningshavande i länet efter anmodan av vederbörande myndighet framhållit såsom ett önskemål att framställning om dylik fastställelse måtte varda ingiven före utgången av januari månad innevarande år.

Med meddelande att Drätselkammaren anmält att hinder härför mött på grund av den ovisshet angående byggnadsföretagets förverkligande, som varit rådande, och att häri inträtt ändring först i och med Stadsfullmäktiges beslut den 29 nästlidne januari angående ytterligare understöd åt det ifrågasatta byggnadsföretaget, får Drätselkammaren nu hemställa, att Stadsfullmäktige i och för slutbehandling av ärendet ville besluta

dels upptaga ett lån å högst 30,000 kronor ur Statens bostadslånefond att jämligt gällande bestämmelser enligt Kungl. kungörelsen i ämnet den 20 juni 1924 utlämnas till det av förenämnda förening ifrågasatta byggnadsföretaget,

dels bemyndiga Drätselkammaren att handlägga på de kommunala myndigheterna ankommande frågor, som omförmälas i sagda kungörelse.

dels ock uppdraga åt Drätselkammaren att vidtaga de för statsunderstöds erhållande erforderliga ytterligare åtgärder och å stadens vägnar utfärda erforderliga förbindelser samt underteckna vederbörliga lånehandlingar, ävensom bemyndiga Drätselkammaren att begära Kungl. Maj:ts fastställelse å Stadsfullmäktiges beslut om ifrågavarande låns upptagande.

Västerås den 5 februari 1925.

För Drätselkammaren:

K. KÄTTSTRÖM

Ragnar Tenow."

§ 24.

Ang. hyreshjälp åt arbetslösa.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 7 innevarande februari hade Arbetslöshetskommittén på anförda skäl hemställt, att Stadsfullmäktige ville, under förutsättning av att statsbidrag kunde erhållas, besluta öppna verksamhet för utlämnande av hyreshjälp åt arbetslösa och för den skull anvisa dels av 1924 års anslag 1,780 kronor 50 öre, dels ock av 1925 års förslagsanslag kronor 4,219: 50 eller tillhopa 6,000 kronor att utgå för sådan verksamhet under första halvåret 1925.

Efter föredragning härav yrkade dels Herr Edv. Karlsson bifall till Arbetslöshetskommitténs framställning, dels ock Herr Hedberg, att framställningen måtte remitteras till Drätselkammaren för utlåtande.

Vid framställning av proposition å dessa yrkanden fattade Stadsfullmäktige utan omröstning beslut enligt Herr Hedbergs yrkande.

§ 25.

Ang. tillstånd för K. H. A. Angberg att försälja pilsnerdricka.

Sedan Magistraten genom resolution den 12 nästlidne januari för yttrande till Stadsfullmäktige överlämnat en av Karl Hugo Andreas Angberg hos Konungens Befallningshavande i länet gjord ansökan om tillstånd att i lokaler inom fastigheten Nygård N:o 12 här i staden till avhämtning försälja pilsnerdricka, hade Nykterhetsnämnden, som för tids vinnande utan föregående remiss från Stadsfullmäktige upptagit detta ärende till förberedande behandling, i skrivelse till Stadsfullmäktige den

6 innevarande februari föreslagit, att Stadsfullmäktige ville, då det här endast vore fråga om överlåtelse av en redan förut beviljad rättighet, för sin del tillstyrka bifall till ifrågavarande ansökning.

På yrkande av Herr vice ordföranden fattade Stadsfullmäktige beslut i ärendet enligt Nykterhetsnämndens förslag.

In fidem:

THEOFIL ÖBERG

Justerat den 12 februari 1925.

FREDR. FÅHRÆUS.

O. Carlson Oscar Dahrné.

Offentligen uppläst den 12 februari 1925, betygar

Ex officio:

Theofil Öberg

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll.

Den 26 Februari 1925.

Närvarande: Ordföranden Herr Domprosten Fredr. Fåhræus, vice ordföranden Herr Handlanden K. Kättström samt Herrar Sundström, Edv. Karlsson, Danielsson, Zander, Bäckman, Falk, Pers, Hedberg, J. Andersson, Enblom, Hammer, Tärngren, Hiersemann, Pettersson, Leontein, Fru Grönberg, Herrar Johansson, Ridderström, Thyresson, Keijser, C. E. Larsson, Fjellander O. Lindström, Svedlund, Håvberg, Wass, Kolmodin, Westholm, Lundkvist, Hellman, Fru Lange, Herrar Eklund, Sund, Karl Andersson, Eriksson, Fröken Olga Anderzon, Herrar Engdahl, Dahlberg, Hellström, Axel Karlsson, Eng, Otto Carlson, Dahrné och G. Lindström.

Frånvarande med godkänt förfall voro Herrar Hult och Jansson.

Närvarande å Magistratens vägnar Herr t. f. Borgmästaren Victor Åsberg.

§ 26.

Justering.

Uppdrogs åt Herrar Eng och Axel Karlsson att jämte Herr ordföranden justera dagens protokoll.

§ 27.

Ang. stadens revisorers berättelse över verkställd granskning av räkenskaperna för år 1923 jämte Drätselkammarens förvaltningsberättelse för samma år och vederbörande myndigheters förklaringar.

Sedan Magistraten genom resolution den 29 december 1924 till Stadsfullmäktige för fattande av beslut överlämnat av vederbörande revisorer avgiven berättelse över verkställd granskning av stadens räkenskaper för år 1923 och därvid tillkännagivit, att förklaringar från vederbörande direkt komme att överlämnas till Stadsfullmäktige samt Stadsfullmäktige samma dag beslutat bordlägga ärendet för att upptaga detsamma till vidare behandling sedan vederbörandes förklaringar till Stadsfullmäktige inkommit, så hade nu dessa förklaringar blivit till Stadsfullmäktige ingivna, och funnos samtliga till ärendet hörande handlingar intagna under N:o 6 i Stadsfullmäktiges tryckta handlingar för innevarande dag.

Efter föredragning av dessa handlingar uppstod en stunds överläggning.

Under densamma yrkade Herr Lundkvist att Stadsfullmäktige beträffande den av revisorerna gjorda erinringen rörande av Vatten- och Gasverksstyrelsen lämnat tillstånd för tekniska verkens chef att åtaga sig kontrollantskap för ledningar m. m. å nya lasarettsbyggnaden, ville med gillande av nämnda erinring lägga revisionsberättelsen i denna punkt till handlingarna.

Emot detta yrkande förklarade sig Herr vice ordföranden intet hava att erinra.

Under överläggningen yttrade sig vidare Herrar Leontein, Westholm, Bäckman och Karl Johansson utan att framställa något särskilt yrkande.

Sedan överläggningen förklarats avslutat beslöto Stadsfullmäktige utan omröstning vid särskilt framställda propositioner dels att i överensstämmelse med revisorernas hemställan bevilja samtliga vederbörande ansvarsfrihet för den tid revisionen omfattat, dels i överensstämmelse med Herr Lundkvists yrkande att med gillande av revisorernas erinran lägga vad revisorerna yttrat rörande Vatten-, Gas- och Elektricitetsverken till handlingarna, dels att i övriga punkter låta bero vid vad vederbörande nämnder och styrelser i sina förklaringar uttalat, dels ock att i övrigt lägga revisionsberättelsen med till ärendet hörande bilagor till handlingarna.

§ 28.

Ang. komplettering av föregående beslut rör. hos staden anställda sjuksköterskors löneförhållanden.

Sedan Stadsfullmäktige den 30 oktober 1924 för utlåtande till Lönenämnden överlämnat en skrivelse från Kungl. Medicinalstyrelsen, vari styrelsen i anledning av den framställning, som av Stadsfullmäktige gjorts, angående fastställelse å Stadsfullmäktiges beslut den 29 november 1923 angående omreglering av vissa tjänster, varför sjuksköterskeutbildning erfordrades, anhållit om förtydligande och komplettering av de av Stadsfullmäktige godkända riktlinjerna för denna omreglering, hade Lönenämnden i anledning därav i skrivelse till Stadsfullmäktige den 17 innevarande februari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 7) på anförda grunder hemställt, att Stadsfullmäktige måtte avgiva förklaring i överensstämmelse med vad Lönenämndens angivna yttrande närmare innehölle samt vid förklaringens avgivande bifoga de handlingar Lönenämnden till ärendets komplettering till Stadsfullmäktige överlämnat.

Efter härav tagen del fattade Stadsfullmäktige utan omröstning beslut i ärendet i överensstämmelse med Lönenämndens framställning.

§ 29.

Ang. anslag till kommunalt pensionstillskott

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 30 nästlidne januari hade Fattigvårdsstyrelsen på anförda skäl föreslagit, *att* kommunalt pensionstillskott måtte beredas f. d. i stadens tjänst under längre tid direkt anställda arbetare, som icke kunde erhålla tjänstepension, men enligt bestämmelserna i lagen om kommunala pensionstillskott och sjukvårdsbidrag voro behöriga till kommunalt pensionstillskott utan karaktär av fattigvård, *att* det efter vederbörlig framställning måtte tillkomma Fattigvårdsstyrelsen att pröva varje särskilt fall, huruvida och med vilket belopp kommunalt pensionstillskott skulle utgå *samt att för* detta ändamål erforderligt anslag ställdes till Fattigvårdsstyrelsens förfogande.

Drätselkammaren hade med skrivelse till Stadsfullmäktige den 5 innevarande februari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 8) överlämnat

framställningen till Stadsfullmäktige för avgörande och därvid föreslagit, att kommunalt pensionstillskott måtte beredas förut angivna arbetare och hemställt, att Stadsfullmäktige ville för ändamålet för år 1925 anvisa ett anslag å förslagsvis 1,000 kronor att ställas till Fattigvårdsstyrelsens förfogande av det i innevarande års stat avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov.

På yrkande av Herr Enbom biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning vad Fattigvårdsstyrelsen och Drätselkammaren i detta ärende föreslagit.

§ 30.

Ang. uppbörd av pensionsavgifterna i samband med kronouppbörden.

Med skrivelse till Stadsfullmäktige den 5 innevarande februari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 9) hade Drätselkammaren för kännedom överlämnat avskrift av Kungl. Maj:ts brev den 20 juni 1924, enligt vilket efter framställning av staden förordnats, att uppbörden av de i första stycket av 13 § i lagen om allmän pensionsförsäkring den 30 juni 1913 omförmälda pensionsavgifterna skulle äga rum i samband med kronouppbörden.

Efter härav tagen del beslöto Stadsfullmäktige lägga skrivelsen till handlingarna.

§ 31.

Ang. anslag till hyreshjälp åt arbetslösa.

Sedan Stadsfullmäktige den 9 innevarande februari för yttrande till Drätselkammaren överlämnat en framställning av Arbetslöshetskommittén angående anvisande av ett anslag å 6,000 kronor såsom hyreshjälp till arbetslösa under innevarande års första hälft, hade Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 12 innevarande februari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 10) på anförda skäl föreslagit, att Stadsfullmäktige ville under av Arbetslöshetskommittén angiven förutsättning besluta för utlämnande av hyreshjälp åt arbetslösa familjeförsörjare under tre månader ställa till Arbetslöshetskommitténs förfogande ett förslagsanslag å 3,000 kronor att utgå av det i innevarande års budget avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov.

På yrkande av Herr Sundström biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning vad Drätselkammaren sålunda föreslagit.

§ 32.

Ang. försäljning av tomt och medverkan till kredit under byggnadstiden för ett kooperativt byggnadsföretag.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 12 innevarande februari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 11) hade Drätselkammaren under hänvisning till Stadsfullmäktiges föregående beslut rörande byggnadsunderstöd åt en av Hyresgästernas Sparkasse- och Byggnadsförening i Västerås planerad nybyggnad hemställt att Stadsfullmäktige ville besluta bemyndiga Drätselkammaren att *dels* till föreningen försälja fastigheten tomten N:o 3 inom byggnadskvarteret Hubert till pris och på villkor, som Drätselkammaren kunde finna antagliga, *dels ock* att i kreditanstalt teckna stadens borgen för ett kreditiv att under byggnadstiden ställas till föreningens

förfogande till belopp och under villkor, som Drätselkammaren kunde finna betryggande.

Efter föredragning härav biföllo Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Sundström utan omröstning till alla delar vad Drätselkammaren sålunda hemställt.

§ 33

Ang. tillfälliga lån.

Föredrogs och bifölls på yrkande av Herr Sundström utan omröstning följande från Drätselkammaren inkomna framställning:

"Till Stadsfullmäktige i Västerås.

För bestridande under år 1925 av de löpande utgifterna emellan uppbörderna av kommunalskatten och av andra utgifter beslutade av Stadsfullmäktige, och som skola slutligen gäldas genom lån utan att så ännu kunnat ske, beroende på att Kungl. Maj:ts medgivande härtill icke utverkats, hemställer Drätselkammaren härmed att Stadsfullmäktige ville bemyndiga Drätselkammaren att hos bankinrättning eller eljest för stadens räkning upptaga tillfälliga lån till belopp, som kan finnas vara för tillgodoseende av nyssnämnda ändamål erforderligt.

Tillika anhåller Drätselkammaren, att Stadsfullmäktige i anslutning till sina beslut den 26 Juni 1919 samt den 29 Januari och 25 november 1920 ville bemyndiga Drätselkammaren att dels för tillgodoseende under år 1925 av stadens under Vatten- och Gasverksstyrelsen lydande tekniska verks behov av rörelsekapital för styrelsens räkning ikläda staden en skuld å högst 600,000 kronor genom att teckna borgen å avtal om kredit till belopp Gasverksstyrelsen bestämmer, med bemyndigande för Drätselkammaren att, därest stadens underställningsfria lånerätt därigenom skulle överskridas, begära Kungl. Maj:ts tillstånd till ifrågavarande låns upptagande, dels ock för samma år låta förnya stadens borgen för i bankinrättning eller eljest lämnad kredit för Drätselkammarens vedgård å intill 200,000 kronor samt för Aktiebolaget Arbetarebostäder å 50,000 kronor.

Västerås den 12 februari 1925.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM

Ragnar Tenow."

§ 34.

Ang. danaarv efter Tornväktaren Carl Aug. Lindblads änka.

Genom resolution den 19 innevarande februari hade Magistraten till Stadsfullmäktige för den åtgärd, som kunde på Stadsfullmäktige ankomma överlämnat en till Magistraten ställd skrivelse från Gustaf Schnell, vari meddelats att denne innehade vissa medel efter tornväktaren Carl

August Lindblads i Västerås änka Sofia Vilhelmina Pettersson, vilken avlidit den 11 oktober 1911 utan att efterlämna kända arvingar, och vilka arvsmedel sålunda borde tillkomma Västerås stad i egenskap av danaarvsberättigad.

Stadsfullmäktige beslöto på yrkande av Herr vice ordföranden överlämna handlingarna i ärendet till Drätselkammaren för utlåtande.

§ 35.

Ang. val av sjörättssakkunnige.

Enligt till Stadsfullmäktige överlämnat utdrag av Civildomboken för den 16 innevarande februari hade Rådstuvurätten bland de av Stadsfullmäktige föreslagna personerna utsett Sjökaptenen C. G. Söderström och Hamnkaptenen J. R. Benson att såsom sakkunnige och Sjökaptenen Hj. Eriksson och Maskiningenjören G. Wallenius såsom suppleanter för dem under år 1925 gå Rätten tillhanda vid sjöförklarings upptagande samt vid verkställande av sjöförhör vilket skulle till protokollet antecknas.

§ 36.

Ang. valkretsindelning i och för landstingsmannaval.

Sedan Stadsfullmäktige den 29 nästlidne januari för utlåtande till Beredningsutskottet överlämnat Konungens Befallningshavandes i länet allmänna kungörelse N:o 38 Ser. A. 1925 med förslag till länets indelning i valkretsar vid val under år 1925 av landstingsmän enligt vilket Västerås stad i likhet med hittillsvarande indelning skulle utgöra egen valkrets, hade Beredningsutskottet i skrivelse till Stadsfullmäktige den 13 innevarande februari föreslagit, att Stadsfullmäktige ville förklara sig icke hava någon erinran att göra emot indelningsförslaget.

På yrkande av Herr Bäckman fattade Stadsfullmäktige utan omröstning beslut i ärendet i enlighet med Beredningsutskottets hemställan.

In fidem:

THEOFIL ÖBERG

Justerat den 5 mars 1925.

FREDR. FÅHRÆUS.

C. O. Eng Axel Carlsson

Offentligen uppläst den 5 mars 1925, betygar

Ex officio:

Theofil Öberg

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll.

Den 26 Mars 1925.

Närvarande: Ordföranden Herr Domprosten Fredr. Fåhræus samt Herrar Sundström, Edv. Karlsson, Danielsson, Zander, Bäckman, Hedberg, J. Andersson, Enblom, Hammer, Tärngren, Hiersemann, Pettersson, Leontein, Fru Grönberg, Herrar Johansson, Ridderström, Thyresson, Keijser, Fjellander, O. Lindström, Svedlund, Håvberg, Wass, Kolmodin, Hult, Westholm, Lundkvist, Hellman, Fru Lange, Herrar Eklund, Sund, Karl Andersson, Jansson, Eriksson, Fröken Olga Anderzon, Herrar Engdahl, Hellström, Axel Karlsson, Eng, Otto Carlson och G. Lindström.

Frånvarande med godkänt förfall voro vice Ordföranden Herr Handlanden K. Kättström samt Herrar Falk, Pers, C. E. Larsson, Dahlberg och Dahrné.

Närvarande å Magistratens vägnar Herr Borgmästaren John Karlsson.

§ 37.

Justering.

Uppdrogs åt Herrar Hellström och Engdahl att jämte Herr ordföranden justera dagens protokoll.

§ 38.

Sven Dahlberg. Ang. entledigande från Stadsfullmäktige.-uppdraget.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 19 innevarande mars hade Fanjunkaren Sven Dahlberg på grund av avflyttning från staden anhållit att bliva entledigad från uppdraget att vara ledamot av Stadsfullmäktige ävensom av Taxeringsnämnden i stadens IV distrikt.

Efter föredragning härav biföllo Stadsfullmäktige den gjorda framställningen, varjämte Stadsfullmäktige beslöto dels att anmälan om den efter Herr Dahlberg uppkomna ledigheten i Stadsfullmäktige skulle göras till Magistraten i och för röstsammanräkning för utseende av ny ledamot i Herr Dahlbergs ställe, dels ock uppdraga åt Beredningsutskottet att till Stadsfullmäktige inkomma med förslag till val av ny ledamot i ifrågavarande taxeringsnämnd i Herr Dahlbergs ställe.

§ 39.

Axel Enblom. Ang. entledigande från Stadsfullmäktige.-uppdraget m. fl. kommunala uppdrag.

I skrivelse till Stadsfullmäktige denna dag hade Kyrkoherden Axel Enblom, enär han den 1 nästkommande maj komme att avflytta från staden, avsagt sig ledamotskapet av Västerås Stadsfullmäktige jämte de uppdrag Stadsfullmäktige anförtrott honom, nämligen:

ordförandeskapet i Fattigvårdsstyrelsen,
ledamotskap av Folkskolestyrelsen,
„ „ nämnden för Sundinska understödsfonden,
„ „ „ „ „ donationsfonden,
„ „ „ „ Lagerquistska „

Stadsfullmäktige beslöto efter föredragning härav entlediga Herr Enblom från ifrågavarande uppdrag från och med den 1 nästkommande maj, varjämte dels anmälan om den uppkommande ledigheten i Stadsfullmäktige skulle göras till Magistraten i och för verkställande av röstsammanräkning för utseende av ny ledamot av Stadsfullmäktige i Herr Enbloms ställe, dels ock uppdrag givas åt Beredningsutskottet att till Stadsfullmäktige inkomma med förslag till återbesättande av de övriga kommunala uppdrag, varifrån Herr Enblom entledigats.

§ 40.

Ang. brandchefens årsberättelse.

Från Beredningsutskottet till Stadsfullmäktige överlämnad årsberättelse av brandchefen för år 1924 föredrogs och lades till handlingarna (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 12).

§ 41.

Ang. Nykterhetsnämndens årsberättelse.

Föredrogs och lades till handlingarna från Nykterhetsnämnden inkommen årsberättelse för 1924 (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 13).

§ 42.

Ang. indragning av en undervisningslinie vid Örebro tekniska gymnasium.

Genom resolution den 5 innevarande mars hade Magistraten infordrat Stadsfullmäktiges yttrande i anledning av från Kungl. Skolöverstyrelsen genom Konungens Befallningshavande inkomna handlingar rörande eventuell indragning av en undervisningsavdelning vid Örebro tekniska gymnasium.

Efter anmälan härav beslöto Stadsfullmäktige remittera ärendet till Beredningsutskottet med uppdrag för utskottet att till Stadsfullmäktige inkomma med förberedande yttrande i ärendet.

§ 43.

Ang. slöjdundervisning vid folkskolan för elever vid högre allm. läroverket.

Sedan Stadsfullmäktige den 20 juni 1924 uppdragit åt Folkskolestyrelsen att utreda, huruvida och under vilka villkor det måtte kunna beredas tillfälle för lärjungar från Västerås stad vid härvarande högre allmänna läroverk att efter läsåret 1924—1925 åtnjuta slöjdundervisning vid stadens folkskolor, hade den begärda utredningen avgivits av Folkskolestyrelsen genom skrivelse till Stadsfullmäktige den 9 innevarande mars (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 14).

Efter föredragning av skrivelsen beslöto Stadsfullmäktige lägga densamma till handlingarna.

§ 44.

Ang. fyllnadsanslag för byggnadsarbeten vid Rosenlunds och Jakobsbergs folkskolor.

Sedan Folkskolestyrelsen i skrivelse till Stadsfullmäktige den 22 sistlidne januari lämnat redogörelse för utförandet av beslutade arbeten, avseende uppförande av en lärarebostad vid Rosenlund samt reparation och omändringar av skolhuset därstädes ävensom av skolhuset vid Jakobsberg och därvid hemställt, att Stadsfullmäktige ville anvisa det belopp, varmed de sammanlagda anslagen överskridits eller 1,883 kronor 64 öre att utgå ur möjligen förefintligt överskott på folkskolans stat för år 1924, hade Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 12 nästlidne februari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 15) på anförda skäl föreslagit, att Stadsfullmäktige ville för ifrågavarande ändamål anvisa ett belopp av 1,883 kronor 64 öre att utgå av det i 1924 års stat avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov.

På yrkande av Herr Sundström biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning vad Drätselkammaren i ärendet föreslagit.

§ 45.

Ang. mottagande av donation efter Fröken Emelie Bergström.

Utredningsmannen i dödsboet efter avlidna Fröken Emelie Bergström, härstädes, Bankkamreraren S. Ljungquist, hade i skrivelse till Drätselkammaren den 27 februari 1925, med överlämnande i avskrift av ett av Fröken Bergström i livstiden upprättat testamente, enligt vilket tvänne donationer, den ena å 20,000 kronor och den andra å 10,000 kronor, överlämnats till Västerås stad, den förra att användas såsom tillskott för tillbyggnad av pauvres honteux vid Källgatan under vissa villkor, och den andra för utvidgande av barnhemmet jämväl under vissa villkor, meddelat, att utredningen av boet givit vid handen att de behållna tillgångarna icke fullt försloge till utbetalande av de i testamentet gjorda donationerna, utan att reducering av de donerade beloppen måste äga rum, beträffande de här ifrågavarande förslagsvis till resp. 12,000 och 6,000 kronor, samt härjämte på anförda skäl hemställt, att framlidna Fröken Bergströms donationer måtte av Västerås stad mottagas och förvaltas med de förpliktelser, som bestämdes av deras reducerade storlek, att staden måtte lämna bifall till ett undantagande från boets behållning av 5,000 kronor för den avlidnas vårdarinna Fröken Anna Petterssons räkning, samt att det Västerås stad tillkommande donationsbeloppet, sammanlagt 18,000 kronor, finge vid stundande arvsskifte redovisas i revers med fullgod inteckningssäkerhet i fastigheten Västermalm N:o 3.

Drätselkammaren hade med skrivelse till Stadsfullmäktige den 5 innevarande mars överlämnat handlingarna till Stadsfullmäktige för beslutsfattande och därvid såsom eget utlåtande hemställt, att Stadsfullmäktige ville bifalla den av utredningsmannen gjorda framställningen.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 16) och sedan den upplysningen genom ordföranden med-

delats, att de inteckningar, vilka skulle överlämnas till säkerhet för donationerna, komme att ligga inom 21,000 kronor uti ifrågavarande fastighet i stället för såsom i framställningen uppgivits 28,000 kronor, beslöto Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Sundström i överensstämmelse med Drätselkammarens förslag utan omröstning bifalla framställningen.

§ 46.

Ang. understöd åt Änkefru Ingeborg Hedman.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 5 innevarande mars hade Drätselkammaren, under hänvisning till en hemställan från änkefru Ingeborg Hedman, att även i år bliva delaktig av understöd ur Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål och till Stadsfullmäktiges beslut i samma fråga under föregående år, varvid understödet bestämts till 500 kronor att utgå med 300 kronor i början och med 200 kronor i dyrtidstillägg i slutet av året, hemställt, att Stadsfullmäktige ville även för år 1925 tilldela änkefru Hedman samma understöd att utgå ur ifrågavarnde fond vid nyss angivna tider.

Stadsfullmäktige biföllo utan omröstning vad Drätselkammaren sålunda hemställt.

§ 47.

Ang. mottagande av danaarv efter Tornväktaren Carl Aug. Lindblads änka.

Sedan Stadsfullmäktige den 26 nästlidne februari för utlåtande till Drätselkammaren överlämnat en anmälan av Gust. Schnell därom, att han såsom utredningsman omhänderhade medel efter Tornväktaren Carl Aug. Lindblads i Västerås änka, Sofia Vilhelmina Pettersson, vilka medel, då kända arvingar efter änkan Lindblad, vilken avlidit den 1 oktober 1911, icke funnes, skulle tillkomma staden såsom danaarvsberättigad enligt Kungl. resolutionen den 29 oktober 1669, hade Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 5 innevarande mars (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 17) föreslagit, att Stadsfullmäktige ville besluta, att nämnda medel, uppgående enligt en anmälan bifogad redovisning av den 31 december 1923 till 185 kronor 73 öre, skulle överlämnas till Fattigvårdsstyrelsen att enligt styrelsens fria val tillfalla någon under styrelsens förvaltning stående fond.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning vad Drätselkammaren föreslagit.

§ 48.

Ang. lönereglerering för 3:dje rådmannen.

Sedan Stadsfullmäktige den 27 november 1924 för yttrande till Lönenämnden och Drätselkammaren överlämnat Magistratens utlåtande jämte en detta bifogad skrivelse från 3:dje rådmannen Gunnar Hedenström i fråga om uppflyttning av befattningen såsom 3:dje rådman i en högre

lönegrupp, hade nu de begärda yttrandena till Stadsfullmäktige inkommit. (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 18).

Lönenämnden hade i skrivelse till Stadsfullmäktige den 12 nästlidne december för sin del föreslagit, att Stadsfullmäktige måtte besluta, att befattningen som 3:dje rådman från och med månaden efter den, varunder Stadsfullmäktige härom fattade beslut, skulle uppflyttas från 40:de till 42:dra lönegruppen uti gällande lönestat, med rätt för innehavaren av befattningen att räkna tjänsteår på samma sätt, som om tjänsten kvarstått i nuvarande lönegrupp.

Drätselkammaren hade i skrivelse den 12 innevarande mars tillstyrkt bifall till vad Lönenämnden sålunda föreslagit med det tillägg att den meravlöning för år 1925, som, därest förslaget av Stadsfullmäktige godkändes, skulle till befattningshavaren utgå, måtte anvisas av det i innevarande års stat avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet yrkade Herr Sundström bifall till vad Lönenämnden och Drätselkammaren föreslagit, varjämte Herr Borgmästaren hemställde, huruvida icke den föreslagna löneförhöjningen borde äga tillämpning retroaktivt från början av innevarande år.

Vid efter överläggningens slut framställd proposition i ärendet fattade Stadsfullmäktige utan omröstning beslut i överensstämmelse med vad Lönenämnden och Drätselkammaren föreslagit.

§ 49.

Ang. försäljning av återstående obligationer av 1924 års lån.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 12 innevarande mars hade Drätselkammaren, sedan Kungl. Maj:t den 13 juni 1924 medgivit staden rätt att upplägga ett amorteringslån å 1,000,000 kronor samt därav omedelbart försälja obligationer till ett belopp av 861,000 kronor, hemställt, att Stadsfullmäktige måtte besluta, dels, sedan Kungl. Maj:ts medgivande att vissa av Stadsfullmäktige fattade beslut finge bestridas av lånemedel, utverkats, bemyndiga Drätselkammaren att så långt beloppet försloge, försälja återstående obligationer av 1924 års lån till belopp av 139,000 kronor, dels ock uppdraga åt Drätselkammaren att utverka Kungl. Maj:ts tillstånd härtill (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 19).

På yrkande av Herr Sundström biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning vad Drätselkammaren sålunda hemställt.

§ 50.

Ang. reglementen för brandpersonalen och skorstensfejarne.

Sedan Stadsfullmäktige den 29 sistlidne januari för yttrande till Beredningsutskottet överlämnat av Brandstyrelsen utarbetade förslag till reglementen för brandstyrkans personal samt för skorstensfejarna, hade Beredningsutskottet, efter granskning av dessa förslag i skrivelse till Stadsfullmäktige den 13 innevarande mars (Stadsfullmäktiges handlingar

N:o 20) hemställt, att Stadsfullmäktige måtte godkänna de upprättade förslagen med den ändring, att uti § 12 mom. 2 orden "anmälan till" skulle utgå och ersättas med orden "tillstånd av".

Efter föredragning av handlingarna i ärendet beslöto Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Joh. Andersson godkänna de ingivna reglementsförslagen med den av Beredningsutskottet förordade ändringen.

§ 51.

Ang. ansökningar från en del personer att utskänka pilsnerdricka.

Genom resolution den 19 innevarande mars hade Magistraten infordrat Stadsfullmäktiges yttrande i anledning av hos Konungens Befallningshavande i länet gjorda ansökningar om rätt till utskänkning av pilsnerdricka i staden, nämligen:

från Fritiof Sandberg, avseende lokal i fastigheten N:o 36 Stora gatan,

från John Hygrell, avseende lokal i samma fastighet,

från Elna Regina Villebrand, avseende lokal i fastigheten N:o 58 vid Stora gatan, och

från Matilda Schubert, avseende lokal i fastigheten N:o 29 vid Stora gatan.

Stadsfullmäktige beslöto efter meddelande härav remittera handlingarna i ärendet till Nykterhetsnämnden för avgivande av förberedande utlåtande i ämnet.

§ 52.

Ang. pensionering av kommunalarbetaren C. J. Pettersson.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 17 innevarande mars (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 21) hade Lönenämnden föreslagit att Stadsfullmäktige ville besluta tillerkänna f. arbetaren vid de tekniska verken C. J. Pettersson från tidpunkten vid avgången ur arbetet ett årligt understöd av 630 kronor jämte dyrtidstillägg därå enligt bestämmelserna för stadens pensionärer.

På yrkande av Herr Sundström biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning vad Lönenämnden föreslagit.

§ 53.

Ang. pensionsersättning åt f. sifferrevisorn H. Tersmeden.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 17 innevarande mars (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 22) hade Lönenämnden föreslagit, att Stadsfullmäktige ville från och med innevarande år tillerkänna f. sifferrevisorn H. Tersmeden en månatlig pensionsersättning å 100 kronor under hans återstående livstid att utgå av uttaxerade medel, vad anginge innevarande år, av det i budgeten avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov.

På yrkande av Herr Joh. Andersson, emot vilket yrkande Herr Sundström förklarade sig icke hava något att erinra beslöto Stadsfullmäktige remittera framställningen till Drätselkammaren för utlåtande.

§ 54.

Ang. värdesättning av tjänstebeklädnadsförmån år 1925.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 17 innevarande mars (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 23) hade Lönenämnden på anförda skäl hemställt, att Stadsfullmäktige ville besluta, att den värdesättning av tjänstebeklädnadsförmån, som tillkommer en del av stadens befattningshavare, måtte för år 1925 bibehållas vid samma belopp som för år 1924 och att således anslag till tjänstebeklädnadsförmån åt den del av personalen vid poliskåren, brandkåren och renhållningsverket, som ägde åtnjuta sådan, skulle beräknas:

för personalen vid poliskåren till 225 kronor,

för personalen vid brandkåren till 180 kronor, och

för personalen vid renhållningsverket till 65 kronor per man, samt att den detektivkonstaplarna tillkommande slitningsersättningen skulle utgå med 112 kronor 50 öre per man.

På yrkande av Herr Sundström biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning Lönenämndens hemställan.

§ 55.

Ang. reparation och omändring av en hamnkran.

Föredrogs och bifölls utan omröstning följande från Hamnstyrelsen inkomna framställning:

"Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hamnstyrelsen får härmed bringa till Stadsfullmäktiges kännedom att Styrelsen låtit vidtaga behövliga reparationer av kran N:o 6 vid hamnen och i samband därmed även moderniserat kranen för en kostnad av 2,300 kronor.

I innevarande års stat finnes anvisat ett belopp av 2,000 kronor för underhåll och reparationer av kranar.

Oaktat att detta anslag sålunda överskridits enbart genom här ovan angivna åtgärd anser Styrelsen obehövligt att nu begära ökat anslag för underhåll och reparationer av hamnens kranar då utsikter finnas att vidare kostnader härför kunna bestridas av inkomster av kranhyror.

Skulle så ej bliva fallet kommer Styrelsen att hos Stadsfullmäktige begära anslag för kostnadernas täckande.

Styrelsen hemställer, att Stadsfullmäktige ville godkänna den vidtagna åtgärden och tillsvidare låta vid denna anmälan bero.

Västerås den 13 mars 1925.

För Hamnstyrelsen:

PAUL ANDERSON
V. ordförande.

Eric Plantin."

§ 56.

Ang. uppförande av befattningen som kranmaskinistförman på fast stat.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 17 innevarande mars (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 24) hade Lönenämnden, under erinran att vid behandlingen av budgeten för innevarande år Stadsfullmäktige för yttrande till Lönenämnden remitterat ett förslag av Hamnstyrelsen, att befattningen som kranmaskinistförman skulle från och med innevarande år uppföras på fast stat med avlöning enligt lönestatens 18:de lönegrupp, samt under hänvisning till de skäl härför, som Hamnstyrelsen åberopat, hemställt, att Stadsfullmäktige måtte bifalla Hamnstyrelsens förslag.

Efter föredragning härav yrkade Herrar Sundström och Bäckman bifall till Lönenämndens hemställan, varjämte Herr Engdahl yttrade sig utan att framställa något yrkande.

Efter överläggningens slut biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning vad Lönenämnden i ärendet hemställt.

§ 57.

Ang. uppförande av befattningen som fattigvårdstillsyningsman på fast stat.

Sedan Stadsfullmäktige genom beslut den 29 december nästlidet år i samband med behandlingen av budgeten för innevarande år till Lönenämnden för utlåtande remitterat ett av Fattigvårdsstyrelsen väckt förslag, att befattningen som fattigvårdstillsyningsman måtte uppföras på fast stat med inplacering i lönestatens 22:dra lönegrupp hade Lönenämnden i skrivelse till Stadsfullmäktige den 17 innevarande mars (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 25) hemställt, att Stadsfullmäktige ville besluta, att nämnda befattning från och med innevarande år skulle uppföras å fast stat, men, i olikhet med vad Fattigvårdsstyrelsen föreslagit, att avlöningen i befattningen skulle utgå efter lönestatens 18:de lönegrupp.

Efter föredragning härav uppstod en stunds överläggning, varunder yrkades dels av Herr Enblom, med instämmande av Herrar Kolmodin, Lundkvist, Keijser och Fru Grönberg, att Stadsfullmäktige måtte besluta uppföra ifrågavarande befattning å fast stat med inplacering i lönestatens 20:de lönegrupp, dels av Herr Sundström, med instämmande av Herr Karl Johansson, bifall till Lönenämndens förslag, dels av Herr Engdahl avslag å framställningen, dels ock av Herr Bäckman, med instämmande av Herr Hedberg, att Stadsfullmäktige måtte i dag fatta beslut om ifrågavarande befattnings uppförande på fast stat men i fråga om inplaceringen i lönestaten återremittera ärendet för förnyat yttrande till Lönenämnden, varjämte Herr Hult uttalade sig för att befattningen borde uppföras på fast stat.

Efter överläggningens slut beslöto Stadsfullmäktige till en början utan omröstning vid framställning av proposition å bifall och avslag till Lönenämndens i denna del framställda förslag, att befattningen i fråga skulle uppföras på fast stat.

I fråga om den lönegrupp, i vilken befattningen skulle upptagas, fram-

ställdes härefter proposition å Herr Bäckmans yrkande om återremiss av ärendet i denna del till Lönenämnden och huruvida Stadsfullmäktige ville i dag företaga ärendet till slutligt avgörande; och beslöto Stadsfullmäktige härvid genom begärd och anställd omröstning med 24 ja mot 18 nej, att återremittera ärendet i förevarande del till Lönenämnden.

§ 58.

Ang. nybyggnad av ekonomibyggnad vid Nordanby.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 19 innevarande mars (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 26) hade Drätselkammaren, med överlämnande av en framställning i ämnet från Lantegendomsnämnden angående uppförande av en del i framställningen närmare angivna nya ekonomibyggnader å Nordanby egendom för en kostnad av 40,000 kronor, föreslagit, att Stadsfullmäktige ville besluta, att de i framställningen angivna byggnaderna skulle uppföras samt att av den beräknade kostnaden, 40,000 kronor, 8,000 kronor såsom virkeskostnad skulle krediteras skogarnas konto och 32,000 kronor anvisas att förskotteras av tillgängliga medel, skolande den totala byggnadskostnaden återgäldas av framtida vinstmedel från stadens lantbruk.

Under överläggningen härom yrkade dels Herr Sundström, med instämmande av Herrar Hellman och Hedberg, bifall till Drätselkammarens förslag, dels ock Herr Eklund, med vilken Herrar Zander, Hult och Westholm förenade sig, jämväl bifall till Drätselkammarens förslag, men att Stadsfullmäktige därjämte uttalade sig för, att arbetstillfälle för utförande av ifrågavarande byggnadsarbeten måtte i första hand beredas i staden mantalsskrivna personer, därest och så långt sådan arbetskraft bland nämnda personer funnes att tillgå.

Vid framställning av proposition i ämnet fattade Stadsfullmäktige utan omröstning beslut i överensstämmelse med Herr Eklunds förslag.

§ 59.

Ang. fortsatt utlämnande av arbetslöshetsunderstöd.

Sedan Fattigvårdsstyrelsen i skrivelse till Drätselkammaren föreslagit, att den verksamhet för understödjande av arbetslösa, som igångsatts enligt Stadsfullmäktiges beslut den 9 nästlidne februari, och som enligt samma beslut skulle fortgå till den 1 nästkommande april, måtte få fortsättas efter samma riktlinjer även under nästkommande april månad med anlitande av återstående del av för verksamheten anvisat anslag, hade Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 19 innevarande mars (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 27) underställt Stadsfullmäktige detta ärende för avgörande och därvid såsom eget yttrande hemställt, att Stadsfullmäktige måtte bifalla framställningen.

På yrkande av Herr Sundström biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning den sålunda gjorda framställningen.

§ 60.

Ang. anslag till skrivbiträde åt stadsnotarien.

I anledning av Stadsfullmäktges remiss den 29 december nästlidet år av en av Magistraten gjord frasmtällningen angående anvisande av ett anslag å 1,000 kronor till skrivbiträde åt stadsnotarien, hade Lönenämnden i skrivelse till Stadsfullmäktige den 17 innevarande mars (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 28) på anförda skäl hemställt, att, i likhet med vad Drätselkammaren tidigare yrkat, Stadsfullmäktige måtte besluta, att den föreliggande framställningen icke skulle föranleda någon Stadsfullmäktiges åtgärd.

Efter yttrande av Herr Borgmästaren beslöto Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Sundström utan omröstning i överensstämmelse med Lönenämndens hemställan, att Magistratens framställning icke skulle föranleda till någon Stadsfullmäktiges vidare åtgärd.

§ 61.

Ann. inköp av fastigheten N:o 3 Lustigkulla.

Från Drätselkammaren hade inkommit en så lydande framställning:

"Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Enligt beslut den 20 juni 1918 godkände Stadsfullmäktige av Drätselkammaren vidtagen åtgärd att åt staden inköpa fastigheterna tomterna N:rs 4 och 5 Lustigkulla för en köpeskilling av 30,00 kronor, varjämte Stadsfullmäktige bemyndigade Drätselkammaren att för en köpeskilling av 11,000 kronor inköpa tomten N:o 3 inom samma område, därvid tillika bestämdes att av sammanlagda köpeskillingsbeloppen 21,000 kronor skulle utgå av lånemedel och 20,000 kronor av reserverade köpeskillingsmedel.

Ett inköp av den senare fastigheten har ännu icke kommit till stånd, då ägaren av fastigheten hittills icke velat sälja till det pris Drätselkammaren erbjudit, och har härigenom det länge närda önskemålet att kunna utlägga Lustigkullagatan enligt gällande stadsplan icke kunnat förverkligas.

Efter långvariga underhandlingar har emellertid fastighetsägaren numera förklarat sig villig försälja fastigheten till staden för en köpeskilling av 18,000 kronor. Som emellertid köpeskillingen väsentligt överstiger det förut för inköpet anvisade anslaget, har Drätselkammaren icke velat utan Stadsfullmäktiges avgörande träffa ens preliminär uppgörelse om inköpet, och får därför, under åberopande av, att även om priset synes Drätselkammaren vara högt, fördelen med inköpet, eller att kunna i ett sammanhang ordna nedfartsvägen från Lustigkullaområdet i enlighet med gällande stadsplan samt det arbetstillfälle, som härigenom möjliggöres, synes uppväga uppoffringen, för sin del föreslå, att Stadsfullmäktige ville bemyndiga Drätselkammaren att inköpa fastigheten för 18,000 kronor samt härför anvisa ett tilläggsanslag å 7,000 kronor att utgå av lånemedel, med uppdrag för Drätselkammaren tillika att underställa detta beslut i vad

detta avser anslagets gäldande genom lån, Kungl. Maj:ts prövning, med rätt för Drätselkammaren att tillsvidare bestrida ifrågavarande utgift genom tillfälligt lån, som Drätselkammaren, därest den underställningsfria lånerätten därigenom skulle överskridas, må begära Kungl. Maj:ts tillstånd att för ändamålet få upptaga.

Västerås den 26 mars 1925.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM

Ragnar Tenow."

Efter föredragning härav beslöto Stadsfullmäktige på yrkande av Herrar Sundström och Hedberg och sedan jämväl Herr Borgmästaren yttrat sig i ärendet, utan omröstning bifalla Drätselkammarens framställning.

§ 62.

Ang. ändring i för staden gällande velocipedstadga.

En från Magistraten inkommen skrivelse denna dag, i vilken Magistraten hemställt, att Stadsfullmäktige ville för sin del godkänna vissa av Magistraten framställda ändringsförslag beträffande den för staden gällande velocipedstadgan, beslöto Stadsfullmäktige remittera till Beredningsutskottet för yttrande.

In fidem:

THEOFIL ÖBERG

Justerat den 4 april 1925.

FREDR. FÅHRÆUS.

Karl Engdahl Carl Hellström

Offentligen uppläst den 4 april 1925, betygar

Ex officio:

Theofil Öberg

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll.

Den 30 April 1925.

Närvarande: ordföranden Herr Domprosten Fr. Fåhræus samt Herrar Sundström, Edv. Karlsson, Danielsson, Zander, Bäckman, Falk, Pers, Hedberg, J. Andersson, Enblom, Hammer, Hiersemann, Leontein, Fru Grönberg, Herrar Johansson, Ridderström, Thyresson, Keijser, Larsson, Fjellander, O. Lindström, Svedlund, Håvberg, Wass, Kolmodin, Hult, Westholm, Lundkvist, Hellman, Fru Lange, Herrar Eklund, Sund, K. Andersson, Jansson, Eriksson, Fröken Anderzon, Herrar Hellström, Axel Karlsson, Eng, Otto Carlsson, Dahrné, G. Lindström och O. Johansson.

Frånvarande med godkänt förfall voro vice ordföranden Herr Handlanden K. Kättström samt Herrar Tärngren, Pettersson och Engdahl.

Närvarande å Magistratens vägnar: Herr Borgmästaren John Karlsson.

§ 63.

Ny styrelseledamot.

Föredrogs till Stadsfullmäktige överlämnat utdrag av Magistratens protokoll för den 24 innevarande april, varav inhämtades, att vid av Magistraten sagda dag förrättad röstsammanräkning för utseende av ny ledamot i Stadsfullmäktige efter fanjunkaren S. Dahlberg för tiden till den 1 januari 1927 härtill utsetts Disponenten Oscar Johansson.

Herr ordföranden hälsade härefter den nyvalde ledamoten välkommen till deltagande i Stadsfullmäktiges arbete.

§ 64.

Val av justeringsmän.

Uppdrogs åt Fröken Anderzon och Herr Eriksson att jämte Herr ordföranden justera dagens protokoll.

§ 65.

Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1924.

Anmäldes och lades till handlingarna av Hälsovårdsnämnden upprättad och till Stadsfullmäktige överlämnad årsberättelse för år 1924 (Stadsfullmäktiges handlingar n:r 29).

§ 66.

Badhusstyrelsens årsberättelse för 1924.

Av Badhusstyrelsen upprättad och till Stadsfullmäktige överlämnad årsberättelse för 1924 anmäldes och lades till handlingarna (Stadsfullmäktiges handlingar n:r 30).

§ 67.

Ang. ändringar i velocipedstadgan. Sedan Magistraten i skrivelse till Stadsfullmäktige den 26 nästlidne mars under åberopande av en skrivelse i ämnet från poliskommissarien, hemställt, att Stadsfullmäktige ville för sin del godkänna följande förslag till ändringar i den för staden gällande velocipedstadgan, nämligen:

att punkten 3 i § 4, började med orden "Härjämte skall" och slutande med orden "och 5 m. m." skulle utgå,

att punkten 1 i § 5 skulle ändras sålunda att orden "genom staden" utbyttes mot orden "inom staden", samt

att punkten 3 i § 5 ändrades sålunda att orden "inom staden" utbyttes mot orden "genom staden",

samt Stadsfullmäktige samma dag överlämnat Magistratens förslag till Beredningsutskottet för utlåtande, hade utskottet i skrivelse till Stadsfullmäktige den 15 innevarande april (Stadsfullmäktiges handlingar n:r 31) på anförda grunder föreslagit, att Stadsfullmäktige måtte i fråga om punkten 3 i § 4 för sin del besluta, att den i Magistratens förslag omförmälda meningen, började med orden "Härjämte skall" och slutande med orden "och 5 m. m." skulle utgå, men i stället ersättas med en bestämmelse, i överensstämmelse med kungl. vägtrafikstadgan, av följande lydelse: "Velociped, som under mörker framföres å väg, gata eller annan allmän plats, skall framtill vara försedd med tänd lykta med vitt sken.", ävensom i fråga om ändringarna i § 5 för sin del godkänna vad Magistraten föreslagit.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet förordade Herr Borgmästaren antagande av Magistratens förslag oförändrat, varemot Herr Bäckman yrkade bifall till Beredningsutskottets förslag. Härjämte yttrade sig Herrar Vestholm och J. Andersson utan att framställa något yrkande.

Vid framställning av proposition i ärendet fattade Stadsfullmäktige utan omröstning för sin del beslut i överensstämmelse med vad Beredningsutskottet föreslagit.

§ 68.

Ang. val av en del kommunala förtroendemän. Sedan Stadsfullmäktige den 26 nästlidne mars uppdragit åt Beredningsutskottet att till Stadsfullmäktige inkomma med förslag angående val av en del kommunala förtroendemän i anledning av de ledigheter, som uppstått efter Kyrkoherden A. Enblom och Fanjunkaren S. Dahlberg, hade Beredningsutskottet i skrivelse till Stadsfullmäktige den 15 innevarande april avgivit det begärda förslaget (Stadsfullmäktiges handlingar n:r 32).

Vid företagande av ifrågavarande valärende med ledning av Beredningsutskottets förslag utföllo valen på sätt som följer.

Fattigvårdsstyrelsen. Till ordförande i Fattigvårdsstyrelsen för tiden intill utgången av år 1925 valdes med acklamation Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist.

Till vice ordförande i Fattigvårdsstyrelsen efter Herr Lundkvist, som sålunda valts till styrelsens ordförande, utsågs med acklamation Guldsmeden Emil Tengström för tiden intill 1925 års utgång.

Till distriktschef i fattigvårdens 1:sta distrikt efter Herr Lundkvist, vilken såsom nyvald ordförande entledigades från nämnda uppdrag, och tillika ledamot av Fattigvårdsstyrelsen för tiden intill utgången av år 1925 utsågs med acklamation komministern E. Enochsson.

Folkskolestyrelsen.

Till ledamot av Folkskolestyrelsen för tiden intill 1927 års utgång valdes med slutna sedlar Träarbetaren Gustaf Sund, vilken vid valet erhöll 24 röster, under det att 19 röster tillföllo Folkskolläraren Nils Granér.

Taxeringsnämnden i 4:de distriktet.

Till ledamot för återstoden av innevarande år av taxeringsnämnden i 4:de distriktet valdes med acklamation Sergeanten K. A. Jansson samt till suppleant i nämnden i Herr Janssons ställe Fanjunkaren Gustaf Olsson.

Sundinska nämnderna.

Till ledamot i såväl nämnden över Sundinska understödsfonderna för pauvres honteux och medelklassen samt arbetsklassen som nämnden över Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål för tiden intill 1925 års utgång valdes med acklamation Målerieföreståndaren Alb. Lundkvist.

Lagerquistska fondens nämnd.

Till ledamot av nämnden över Lagerquistska donationsfonden för tiden intill 1925 års utgång utsågs med acklamation Komministern E. Enochsson.

§ 69.

Ang. inköp av en del apparater för gasverket.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 16 innevarande april (Stadsfullmäktiges handlingar n:r 33) hade Drätselkammaren, med överlämnande av en framställning från Vatten- och Gasverksstyrelsen att Stadsfullmäktige ville godkänna av styrelsen företagen åtgärd att inköpa en del gasverksapparater från Breslau samt bemyndiga styrelsen att av tillgängliga medel förskottera kostnaderna för köpet, föreslagit, att Stadsfullmäktige ville bifalla framställningen samt anvisa det för ifrågavarande köp erforderliga beloppet, förslagsvis 20 000 kronor, av medel, varöver Vatten- och Gasverksstyrelsen förfogade, för att slutligen gäldas på sätt Stadsfullmäktige efter förslag av styrelsen och Drätselkammaren komme att besluta.

På yrkande av Herr Sundström godkände Stadsfullmäktige efter tagen del av handlingarnas innehåll utan omröstning vad Drätselkammaren sålunda föreslagit.

§ 70.

Ang. anskaffning av en tjärseparator för gasverket.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från Vatten- och Gasverksstyrelsen, hade Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 16 innevarande april (Stadsfullmäktiges handlingar n:r 34) föreslagit, att Stadsfullmäktige med bifall till Vatten- och Gasverksstyrelsens framställning ville för anskaffning av en tjärseparator med tillbehör bevilja

ett anslag av lånemedel å 3 000 kronor med bemyndigande för Drätselkammaren att underställa beslutet, i vad det avsåge anslagets gäldande genom lån, Kungl. Maj:ts prövning samt med rätt tillika för Drätselkammaren att bestrida kostnaden genom tillfälligt lån, som Drätselkammaren, därest den underställningsfria lånerätten därigenom skulle överskridas, ägde upptaga efter utverkande av Kungl. Maj:ts medgivande härtill.

På yrkande av Herr Sundström biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning Drätselkammarens förslag.

§ 71.

Ang. hyreshjälp åt arbetslösa.

Med överlämnande av en framställning till Stadsfullmäktige från stadens arbetslöshetskommitté därom, att Stadsfullmäktige ville anvisa ett belopp av ytterligare 600 kronor för utlämnande av hyreshjälp till arbetslösa under 2:dra kvartalet 1925, hade Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 16 innevarande april (Stadsfullmäktiges handlingar n:r 35) förordat bifall till framställningen och föreslagit, att Stadsfullmäktige måtte anvisa det begärda anslaget att utgå av det i innevarande års stat avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov.

Stadsfullmäktige biföllo efter föredragning härav på yrkande av Herr Sundström utan omröstning vad Drätselkammaren sålunda föreslagit.

§ 72.

Ang. dräneringsledning i Pilgatan.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 16 innevarande april (Stadsfullmäktiges handlingar n:r 36) hade Drätselkammaren, under åberopande av skrivelser i ämnet från stadens byggnadschef samt Vatten- och Gasverksstyrelsen, föreslagit, att Stadsfullmäktige ville för anläggning av en avloppsledning för dagvatten (dräneringsledning) i Pilgatan av lånemedel anvisa ett belopp av 5 000 kronor, med bemyndigande för Drätselkammaren att underställa beslutet, i vad det avsåge anslagets gäldande genom lån, Kungl. Maj:ts prövning och med rätt för Drätselkammaren att bestrida utgiften genom tillfälligt lån, som Drätselkammaren, därest den underställningsfria lånerätten därigenom skulle komma att överskridas, ägde upptaga efter därtill av Kungl. Maj:t utverkat medgivande.

Stadsfullmäktige godkände efter härav tagen del på yrkande av Herr Sundström utan omröstning, vad av Drätselkammaren sålunda föreslagits.

§ 73.

Ang. pensionsersättning åt f. sifferrevisorn H. Tersmeden

Sedan Lönenämnden i skrivelse till Stadsfullmäktige den 17 nästlidne mars (Stadsfullmäktiges handlingar n:r 22) på anförda skäl föreslagit, att Stadsfullmäktige ville från och med innevarande år tillerkänna f. sifferrevisorn H. Tersmeden en månatlig pensionsersättning å 100 kronor under hans återstående livstid att utgå av uttaxerade medel, vad anginge innevarande år av det i årets budget avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov, samt Stadsfullmäktige den 26 nästlidne mars remitte-

rat handlingarna i ärendet till Drätselkammaren för utlåtande, hade Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 16 innevarande april (Stadsfullmäktiges handlingar n:r 37) förordat bifall till Lönenämndens förslag.

På yrkande av Herr Sundström godkände Stadsfullmäktige utan omröstning vad Lönenämnden i detta ärende föreslagit och Drätselkammaren tillstyrkt.

§ 74.

Med skrivelse till Stadsfullmäktige den 16 innevarande april hade Drätselkammaren överlämnat av Vatten- och Gasverksstyrelsen avgiven årsberättelse för 1924 (Stadsfullmäktiges handlingar n:r 38), därvid Drätselkammaren i överensstämmelse med vad styrelsen i den berättelsen åtföljande skrivelsen anhållit, föreslagit, att Stadsfullmäktige ville för täckande av uppkommen brist i av Stadsfullmäktige tidigare beviljade lånemedelsanslag till nyanläggningar och nyanskaffningar för stadens tekniska verk av lånemedel anvisa 6 950 kronor 15 öre med bemyndigande för Drätselkammaren att, i vad beslutet avsåge anslagets gäldande genom lån, underställa detsamma Kungl. Maj:ts fastställelse, med rätt för Drätselkammaren att tills vidare bestrida ifrågavarande utgift genom tillfälligt lån, som Drätselkammaren, därest den underställningsfria lånerätten därigenom skulle överskridas, hade att för ändamålet upptaga efter av Kungl. Maj:t meddelat tillstånd.

Ang. Vatten och Gasverksstyrelsens årsberättelse för 1924 samt tilläggsanslag till nyanläggningar.

Efter föredragning av handlingarna i detta ärende beslöto Stadsfullmäktige utan omröstning dels lägga den inkomna årsberättelsen till handlingarna, dels ock i fråga om det begärda tilläggsanslaget på yrkande av Herr Sundström utan omröstning godkänna Drätselkammarens förslag.

§ 75.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 16 innevarande april hade Drätselkammaren — i anledning därav att detektivkonstapeln Axel Sporre, vilken år 1920 av staden tillhandlat sig tomten n:r 2 inom kvarteret Erling, hos Drätselkammaren anhållit, att, då han såge sig ur stånd att vidare erlägga ränta å den oguldna delen av köpeskillingen samt å utfäst bidrag till ledningar och gatuanläggning, staden måtte återköpa tomten, vilken ännu vore obebyggd, för samma pris, som Sporre själv erlagt — med hänsyn till av Sporre anförda skäl, men utan att likväl vilja binda sig i avseende å villkoren för återköpet, hemställt, att Stadsfullmäktige ville bemyndiga Drätselkammaren att till pris och på villkor, som Drätselkammaren kunde finna antagliga, åt staden återförvärva ifrågavarande tomt och därefter ånyo försälja densamma.

Ang. återköp och försäljning av fastigheten Erling n:r 2.

Vad Drätselkammaren sålunda föreslagit blev av Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Sundström utan omröstning godkänt.

§ 76.

Ang. anslag till Arbetare-institutets föreläsnings-verksamhet.

En av Herr Leontein såsom egen motion upptagen framställning från Västerås Arbetareinstituts styrelse om ett anslag för år 1926 å 2 000 kronor för uppehållande av institutets föreläsningsverksamhet, till vilken framställning motionären förordade bifall, blev på yrkande av Herr Bäckman remitterad till Drätselkammaren för utlåtande.

§ 77.

Ang. anslag till slöjd-undervisning vid högre allmänna läro-verket.

Genom resolution den 21 innevarande april hade Magistraten för besluts fattande till Stadsfullmäktige överlämnat en framställning från rektor vid härvarande högre allmänna läroverk om kommunalt anslag till slöjdundervisningen vid läroverket under läsåret 1925—1926.

På yrkande av Herr Westholm beslöto Stadsfullmäktige remittera framställningen till Drätselkammaren för utlåtande.

§ 78.

Ang.tillstånd för Sigrid Elisabet Johansson att idka handel med begagnade föremål.

En genom Mgistratens resolution den 22 innevarande april till Stadsfullmäktige för yttrandes avgivande överlämnad ansökning till Konungens Befallningshavande i länet från Sigrid Elisabet Johansson om tillstånd att idka handel med begagnade föremål i huset n:r 19 vid Vasagatan här i staden beslöto Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Bäckman remittera till Hälsovårdsnämnden för förberedande utlåtande.

§ 79.

Ang. deltagande i en badkongress.

Till Stadsfullmäktige hade från vederbörande organisationskommitté överlämnats en inbjudan till deltagande genom utsedda representanter i en badkongress i Stockholm den 12 och 13 nästkommande juni månad, varjämte från stadens badhusstyrelse överlämnats utdrag av styrelsens protokoll för den 8 innevarande april rörande behandling av en liknande inbjudan till styrelsen.

Efter meddelande härav yrkade dels Herr Westholm remiss av ärendet till Beredningsutskottet, dels ock Herrar Edv. Karlsson och Sundström, att skrivelsen icke skulle föranleda till någon Stadsfullmäktiges åtgärd.

Stadsfullmäktige beslöto efter överläggningens slut remittera handlingarna i ärendet till Beredningsutskottet för utlåtande.

§ 80.

Ang. ny hamntaxa.

Med skrivelse till Stadsfullmäktige den 29 innevarande april hade Hamnstyrelsen, under förmälan, att enligt Kungl. förordningen den 31 december 1907 ang. taxa å hamnavgifter det ålåge staden att före den 1 instundande maj till Konungens Befallningshavande i länet avlämna förslag till ny taxa för avgifter vid Västerås hamn att gälla från och med 1926 års ingång samt att Hamnstyrelsen med anledning härav gått i författning om upprättande av dylikt förslag, vari de i nämnda förordning givna bestämmelser beaktats, till Stadsfullmäktige överlämnat detsamma med vederbörande handlingar och därvid hemställlt, att Stadsfullmäktige måtte för sin del godkänna förslaget samt till Kungl. Maj:t ingiva detsamma med en skrivelse av följande lydelse:

"Till Konungen.

Stadsfullmäktige i Västerås få härmed jämlikt nådiga förordningen angående taxor å hamnavgifter den 31 december 1907 i underdånighet avgiva förslag till taxa å hamnavgifter i Västerås att gälla från och med år 1926 samt i anslutning därtill anföra.

Det taxeförslag, som här framlägges, är i huvudsak överensstämmande med den taxa, som genom Kungl. Maj:ts nådiga brev den 17 april 1916 fastställdes för Västerås stads hamn, och vars giltighet genom nådigt brev av den 4 november 1921 förlängdes till 1925 års utgång.

Västerås stads djuphamn beräknas komma att i större utsträckning öppnas för sjöfarten under seglationstiden år 1926. Orsaken till att inga avsevärda förändringar vidtagits i nu gällande taxa är i huvudsak att finna i denna omständighet, enär stadens myndigheter av förklarliga skäl sakna tillräcklig kännedom om den blivande trafiken vid djuphamnen. Stadsfullmäktige, som även hava sig bekant, att Eders Kungl. Maj:t för närvarande endast tillsvidare fastställer hamntaxor, hava förty ansett lämpligast att framlägga förslag om den nuvarande taxans bibehållande i huvudsak, under förutsättning dock, att så jämväl bliver förhållandet med den av Eders Kungl. Maj:t för närvarande medgivna 40-procentiga förhöjningen å hamnavgifterna i Västerås, och hemställa stadsfullmäktige därför samtidigt om förlängning av denna förhöjning.

Taxan för hamnavgifter å fartyg är genomgående något höjd. Vid granskning av taxor för med Västerås hamn i storlek jämförliga hamnar har nämligen befunnits, att den härstädes gällande taxan i detta förhållande betydligt understiger andra hamnars taxor.

Enahanda är förhållandet med s. k. rabatter.

Höjning i taxan har vidtagits för följande varuslag: Cement, djur: fåglar, fjäder, foderkakor, galanterivaror, glasskärv, guldsmedsarbeten, hudar och skinn, omfattande pälsverk, beredda och oberedda, jäst, kakao, kalk, kläder, konstull, lera: annan, lervaror, omfattande golv- och väggplattor, maskiner: symaskiner, melass, silke, skodon, smör, spritvaror, svamp, thé, tobak, ur, vin och vävnader av siden och ylle.

Skälen för höjningen äro desamma, som anförts beträffande höjningen av hamnavgifter för fartyg.

Taxan för följande varuslag har sänkts: Frukter, vävnader: hamp, malm, maskiner: större, metaller: skrot av koppar och andra slag, papp, trävaror: diverse.

Orsaken härtill är att stadsfullmäktige, beroende på djuphamnens tillkomst, velat speciellt beträffande malm, metaller och trävaror stimulera trafiken å hamnen av dessa varor.

Minsta avgiften för en varupost är höjd till 10 öre. Avgiften anses motsvara förvaltningskostnaderna.

Höjning från 5 000 till 30 000 ton har beträffande kol och malm skett av den fraktkvantitet, som erfordras för erhållande av återbetalningsprocent. Åtgärden anses motiverad i anledning av att vid djuphamnen,

som anlagts huvudsakligen för massgodstrafik och vara stora kostnader nedlagts, moderna lossnings- och lastningsanordningar komma att stå befraktare av dessa varor till buds. De maskinella anordningarna äro avsedda för stora kvantiteter, varför det är mindre lämpligt att medgiva taxenedsättning för så små kvantiteter, som omförmälas i nuvarande taxa. Det torde dock böra observeras, att befraktare är medgiven rätt att för fraktnedsättning beräkna sammanlagda kvantiteten under 1 år av båda dessa varuslag.

I förslaget är intagen följande bestämmelse:

"För varor, som lossas eller lastas i hamnen, utan att därvid föras över hamninrättningen tillhörig kaj eller brygga, erlägges endast halv avgift."

Denna bestämmelse finnes intagen i ett flertal hamntaxor och torde vara väl motiverad med hänsyn till de mycket stora utvidgningar och moderniseringar av hamnen, som staden under senare tiden vidtagit.

Enär järn- och metallvåg ej längre finnes utgår bestämmelsen härom under rubriken "från hamnavgift för fartyg äro befriade".

Stadsfullmäktige hemställa i underdånighet det täcktes Eders Kungl. Maj:t i nåder dels fastställa bilagda förslag till taxa å hamnavgifter i Västerås från och med år 1926, dels ock medgiva staden rätt att under år 1926 uttaga ett provisoriskt tillägg å ifrågavarande taxa av 40 %.

Enligt nådiga förordningen den 31 december 1907 erforderliga handlingar bifogas jämte två blåkopior av kartor.

Underdånigst

På stadsfullmäktiges vägnar:

FREDR. FÅHRÆUS.

Eric Plantin

Västerås den 30 april 1925."

Efter föredragning av handlingarna i ärendet biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning, på yrkande av Herr Zander och sedan Herrar Hedberg och Sundström yttrat sig utan yrkande, Hamnstyrelsens framställning.

§ 81.

Ang. understödstagare från Sundinska fonderna.

Föredrogs och lades till handlingarna följande till Stadsfullmäktige inkomna protokoll:

"Utdrag av protokoll, hållet vid sammanträde med Nämnden över Sundinska understödsfonderna för pauvres honteux och medelklassen samt arbetsklassen den 27 april 1925.

§ 1.

Efter företagen granskning av inkomna ansökningar om understöd ur fonderna innevarande år, vilka understöd av Stadsfullmäktige bestämts till 10 i vardera klassen, beslöt Nämnden till understödstagare ur fonden för pauvres honteux och medelklassen utse: Lydia Dillman, Agnes Bergh, Johanna Gustava Eriksson, Ulrika Charlotta Lindblad, Emma Kristina Lagerqvist, Anna Karolina Lillberg, Anna Helena Stensson, Emma Eriksson, Henric Lindroth och Ebba Welin, samt ur fonden för arbetsklassen: Karl Johan Lundholm, Kristina Katarina Jonsson, Kristina Lovisa Ekstedt, Karl August Eriksson, Klas Alfred Wirström, Kristina Nilsson, Maria Lovisa Nilsson, Engla Matilda Eriksson, Lovisa Jansson och J. F. Pettersson.

Som ovan

In fidem:

Eric Plantin"

§ 82.

Från Fattigvårdsstyrelsen hade till Stadsfullmäktige inkommit en så lydande framställning: *Ang. fortsatt understöd åt arbetslösa.*

"Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den av Stadsfullmäktige beslutade understödsverksamheten enligt 2 § fattigvårdslagen till vissa arbetslösa och deras familjer skall enligt beslut av den 26 mars d. å. fortgå t. o. m. utgången av april månad.

Av anslagna 10 000: —kr. torde vid understödstidens utgång hava förbrukats omkring 3 500: — kr., varför av anslaget sålunda skulle återstå 6 500: — kr.

För närvarande erhålla omkring 15 familjer understöd. För 6 à 7 av dessa torde med säkerhet kunna beräknas att understödsbehovet inom närmaste framtiden upphör, enär famileförsörjarna, som äro grovarbetare, torde ha utsikt att erhålla arbete i öppna marknaden.

De övriga, som äro arbetsföra i sitt yrke, men som sakna förmåga att genom grovarbete försörja sig, synas ha stora svårigheter att erhålla lämpligt arbete. För deras vidkommande torde understödsbehovet för någon tid framåt föreligga oförändrat. Och därest detta behov icke avhjälpes genom ifrågavarande anslag, nödgas fattigvårdsstyrelsen att avhjälpa detsamma beträffande de minderåriga barnen genom meddelande av fattigvård i vanlig ordning, vilket såsom tidigare i annat sammanhang framhållits icke är lämpligt och i viss mån faller utanför ramen av fattigvårdsstyrelsens egentliga understödsverksamhet.

Med vad sålunda anförts synes det lämpligt och önskvärt, att tiden för utdelning av ifrågavarande understöd utsträckes att omfatta även maj månad.

Västerås den 30 april 1925.

För Fattigvårdsstyrelsen:

AXEL ENBLOM
ordförande.

Axel Norén"

På yrkande av Herr Enblom biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning, vad Fattigvårdsstyrelsen i ovan intagna skrivelse hemställt.

§ 83.

Ang. stadsläkarnas och barnmoskornas bostadstelefoner.

En från Hälsovårdsnämnden inkommen skrivelse av den 8 innevarande april med hemställan, att Stadsfullmäktiges beslut vid upprättandet av innevarande års budget rörande anslag till bostadstelefoner åt en del av stadens befattningshavare icke måtte äga tillämpning å stadens tjänsteläkare och stadsbarnmorskorna, beslöto Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Bäckman remittera till Drätselkammaren för utlåtande.

§ 84.

Ang. kallelse till nästa sammanträde.

I anledning därav att såväl ordföranden som vice ordföranden i Stadsfullmäktige sannolikt komme att vara förhindrade deltaga i Stadsfullmäktiges nästa sammanträde, den förre på grund av offentligt uppdrag och den senare på grund av sjukdom, beslöto Stadsfullmäktige uppdraga åt Stadsfullmäktiges till tjänstgöringsåldern äldste ledamot Herr Sundström att, därest både ordföranden och vice ordföranden komme att bliva därtill förhindrade, utfärda kallelse till Stadsfullmäktiges nästa ordinarie sammanträde och därvid öppna förhandlingarna.

§ 85.

Ang. åtgärder i anledning av fråga om förläggning av 1:sta flygkåren till Västerås.

Anhöll Herr Pers om ordet och redogjorde, sedan detta lämnats honom, för försvarsfrågans läge vid innevarande riksdag, i vad denna fråga berörde militära förläggningar till Västerås stad. Talaren meddelade sålunda i huvudsak, *att* Västmanlands regemente sannolikt komme att indragas såsom i den kungl. propositionen i försvarsfrågan föreslagits, men *att* inom försvarsutskottet upptagits till övervägande tanken att utom den föreslagna 2:dra flygkåren, vilken enligt samma proposition skulle förläggas till Västerås, även den föreslagna 1:sta flygkåren borde förläggas hit i stället för, såsom i propositionen förutsatts, till Upsala, samt *att* en delegation av försvarsutskottet sannolikt komme att under den närmaste

tiden besöka Västerås för att på ort och ställe bilda sig en uppfattning om lämpligheten av Västerås såsom förläggningsort för en större eller mindre del av flygvapnet. Med anledning härav anhöll Herr Pers, att Stadsfullmäktige ville giva Drätselkammaren i uppdrag att vid det tillärnade besöket av ledamöter i försvarsutskottet, därest detta besök komme till stånd, gå utskottsledamöterna till handa med upplysningar och anvisningar samt söka verka för, att så stor del av flygvapnet som möjligt komme att förläggas hit till staden.

Stadsfullmäktige anslöto sig enhälligt till Herr Pers' uttalande och lämnade Drätselkammaren det föreslagna uppdraget.

In fidem

THEOFIL ÖBERG

Justerat den 5 maj 1925.

FREDR. FÅHRÆUS

Olga Anderzon *Aron Eriksson.*

Ofentligen uppläst den 5 maj 1925; betygar

Ex officio:

Theofil Öberg

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll.

Den 28 Maj 1925.

Närvarande: Herrar Sundström, Edv. Karlsson, Danielsson, Zander, Bäckman, Falk, Hedberg, J. Andersson, Hammer, Hiersemann, Leontein, Fru Grönberg, Herrar K. Johansson, Ridderström, Thyresson, Keijser, Fjellander, O. Lindström, Svedlund, Håvberg, Wass, Kolmodin, Hult, Westholm, Lundkvist, Fru Lange, Herrar Eklund, Sund, Karl Andersson, Jansson, Eriksson, Fröken Anderzon, Herrar Engdahl, Hellström, Axel Karlsson, Eng, Otto Carlson, Darhné, G. Lindström, O. Johansson och Olsson.

Frånvarande med godkänt förfall voro ordföranden Herr Domprosten Fredr. Fåhræus, vice ordföranden Herr Handlanden K. Kättström samt Herrar Pers, Tärngren, Pettersson, O. E. Larsson och Hellman.

Närvarande å Magistratens vägnar Herr t. f. Borgmästaren V. Åsberg.

§ 86.

Ang. val av ordförande vid sammanträdet.

Öppnades sammanträdet av Herr Sundström, vilken jämlikt Stadsfullmäktiges vid föregående sammanträde åt honom lämnade uppdrag utfärdat kallelse till dagens sammanträde, varefter Herr Sundström, sedan upprop av honom förrättats, hemställde, att Stadsfullmäktige ville, då såväl ordföranden som vice ordföranden voro frånvarande, utse en ordförande att leda förhandlingarna vid detta sammanträde.

Stadsfullmäktige utsågo härtill på förslag av Herr Joh. Andersson med acklamation Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, vilken härefter intog ordförandeplatsen.

§ 87.

Ang. val av ny Stadsfullmäktigeledamot.

Föredrogs till Stadsfullmäktige överlämnat utdrag av Magistratens protokoll för den 24 nästlidne april, varav inhämtades, att vid nämnda dag av Magistraten företagen röstsammanräkning för utseende av ledamot i Stadsfullmäktige efter Kyrkoherden A. Enblom för tiden från och med den 1 maj 1925 till och med utgången av år 1926 härtill utsetts lantbrukaren J. F. Olsson, Apalby.

Ordföranden hälsade härefter Herr Olsson välkommen till deltagande i Stadsfullmäktiges förhandlingar.

§ 88.

Justering.

Uppdrogs åt Herrar Jansson och Karl Andersson att jämte Herr ordföranden justera dagens protokoll.

§ 89.

Ang. Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse.

Föredrogs och lades till handlingarna till Stadsfullmäktige överlämnad av Fattigvårdsstyrelsen avgiven berättelse för Västerås stads fattigvård år 1924 (Stadsfullmäktiges handlingar n:r 39).

§ 90.

Ang. berättelse över stadens räkenskaper för år 1924.

Med skrivelse till Stadsfullmäktige den 7 innevarande maj hade Drätselkammaren överlämnat berättelse över stadens räkenskaper för år 1924 (Stadsfullmäktiges handlingar n:r 40).

Stadsfullmäktige beslöto lägga berättelsen till handlingarna.

§ 91.

Ang. fastställelse av lönebestämmelser för en del sjuksköterskebefattningar i staden.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 14 innevarande maj (Stadsfullmäktiges handlingar n:r 41) hade Kungl. Medicinalstyrelsen meddelat bland annat, att den med visst, i skrivelsen angivet undantag godkänt av Stadsfullmäktige den 29 november 1923 beslutad reglering för vissa under Hälsovårdsnämnden och Fattigvårdsstyrelsen lydande sjuksköterskem. fl. befattningar.

Stadsfullmäktige beslöto efter härav tagen del på yrkande av Herr Falk överlämna den inkomna skrivelsen till Hälsovårdsnämnden och Fattigvårdsstyrelsen med uppdrag för nämnda myndigheter att vidtaga av skrivelsen föranledda på dem ankommande åtgärder.

§ 92.

Ang. stensättning av Pilgatan.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 7 innevarande maj (Stadsfullmäktiges handlingar n:r 42) hade Drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att Stadsfullmäktige ville besluta låta utföra omläggning och stensättning av Pilgatan från järnvägsövergången fram till Folkets park på sätt Drätselkammaren i sin skrivelse närmare angivit samt härför anvisa ett anslag å förslagsvis 75 000 kronor att bestridas med 50 000 kronor av den ersättning staden erhållit av kronan för övertagande av Västmanlands regementes väghållning och med 25 000 kronor av uppkommet överskott i anslag för ordnande av Stora torgets västra del.

På yrkande av Herr Sundström biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning vad Drätselkammaren sålunda hemställt.

§ 93.

Ang. förändrad gatubelysning i Pilgatan.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 7 innevarande maj (Stadsfullmäktiges handlingar n:r 43) hade Drätselkammaren, under åberopande av en framställning i ämnet från Vatten- och Gasverksstyrelsen, hemställt, att Stadsfullmäktige ville för anordnande av elektrisk belysning i Pilgatan i stället för nuvarande gasbelysning anvisa ett anslag å 4 800 kronor att förskotteras av tillgängliga medel för att framdeles gäldas, på sätt Stadsfullmäktige efter förslag av Drätselkammaren i samband med fastställande av budget för år 1926 kunde komma att besluta.

Stadsfullmäktige biföllo på yrkande av Herr Sundström utan omröstning Drätselkammarens berörda hemställan.

§ 94.

Ang. anordnande av lekplats för flickläroverket.

Sedan Stadsfullmäktige den 30 oktober 1924 till Byggnadsnämnden och Drätsekammaren för utlåtande remitterat en av Herr Thyresson väckt motion med förslag, att kvarteret Malin måtte upplåtas och iordningställas till en lek- och idrottsplats för Västerås högre elementarläroverk för flickor, hade dels Byggnadsnämnden genom utdrag av sitt protokoll för den 5 november 1924 förklarat, att en upplåtelse som den ifrågasatta icke syntes påkalla en ändring i gällande stadsplan, för så vitt upplåtelsen bleve av tillfällig natur, samt att under nämnda förutsättning Byggnadsnämnden för sin del icke hade något att erinra emot bifall till motionen, dels ock Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 7 innevarande maj av ekonomiska skäl avstyrkt bifall till motionen.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar n:r 44) yrkade dels Herr Hiersemann återremiss av ärendet till Drätselkammaren för fullständig beräkning av de kostnader, som ett bifall till motionen skulle medföra, emot vilket yrkande Herrar Sundström och Westholm, vilka till en början yrkat avslag å motionen, förklarade sig ej hava något att erinra, dels ock Herr Thyresson bifall till motionen.

Vid efter överläggningens slut framställd proposition å bifall till återremissyrkandet och frågan om Stadsfullmäktige ville i dag företaga ärendet till slutligt avgörande, beslöto Stadsfullmäktige utan omröstning återremittera ärendet till Drätselkammaren.

§ 95.

Ang. anslag till slöjdundervisning vid högre allmänna läroverket.

Sedan Stadsfullmäktige den 30 nästlidne april för yttrande till Drätselkammaren remitterat en genom Magistratens resolution till Stadsfullmäktige för besluts fattande överlämnad framställning från rektor vid härvarande högre allmänna läroverk, att Stadsfullmäktige ville åtaga sig skyldighet jämlikt Kungl. kungörelsen den 30 maj 1924 att bekosta hälften av arvodet till slöjdläraren vid läroverket jämte tillfällig löneförbättring och dyrtidstillägg för budgetåret 1925—1926, hade Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 7 innevarande maj (Stadsfullmäktiges handlingar n:r 45) på anförda skäl hemställt, att den gjorda framställningen icke måtte föranleda till någon Stadsfullmäktiges åtgärd. Härjämte hade Drätselkammaren i särskild skrivelse meddelat, att emot Drätselkammarens beslut i frågan anförts reservation av dess ledamöter Herrar Sundström och Håkanson, vilka för sin del yrkat, att framställningen måtte bifallas, och att för ändamålet måtte beviljas det erforderliga anslaget, förslagsvis 675 kronor att utgå av uttaxerade medel, i vad det belöpte å innevarande år av det i årets stat avsatta förslagsanslaget.

Under överläggningen i detta ärende yrkade dels Herrar Sundström, Falk, Bäckman, Hedberg och Thyresson bifall till den inom Drätselkammaren avgivna reservationen, dels ock Herr Westholm jämlikt Drätselkammarens förslag avslag å den av rektor gjorda framställningen

Vid framställning av proposition å de sålunda gjorda yrkandena fattade Stadsfullmäktige utan omröstning beslut enligt det av Herr Sundström m. fl. gjorda yrkandet.

§ 96.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från Västerås Teater Aktie-Bolag hade Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 14 innevarande maj (Stadsfullmäktiges handlingar n:r 46) på anförda skäl hemställt, att Stadsfullmäktige ville besluta bemyndiga Drätselkammaren att å stadens vägnar teckna borgen för bolaget å ett dess lån å 50 000 kronor mot inteckningssäkerhet i bolagets fastighet närmast efter första inteckningslån å 100 000 kronor.

Ang. ekonomiskt understöd åt Västerås Teater A.-B.

I ärendet uppstod en stunds överläggning, varunder yrkades av Herrar Sundström, Westholm och Bäckman bifall till Drätselkammarens förslag, av Herrar Hult och Engdahl avslag å framställningen samt av Herr Hiersemann återremiss av frågan till Drätselkammaren för utredning, huruvida och i vad mån staden kunde vinna ökat inflytande i fråga om teaterns skötsel såväl i ekonomiskt som i konstnärligt hänseende.

Sedan Herrar Hult och Engdahl förklarat sig icke hava något att erinra mot att ärendet återremitterades, framställdes proposition å Herr Hiersemanns återremissyrkande och frågan om Stadsfullmäktige i dag ville företaga ärendet till slutligt avgörande; och beslöto Stadsfullmäktige därvid utan omröstning återremittera ärendet till Drätselkammaren.

§ 97.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 9 innevarande maj hade Vatten- och Gasverksstyrelsen föreslagit, att den senast bestämda avgiften för anslutning till stadens allmänna ledningar, 110 öre pr kvadratmeter tomtyta, varav för avloppsledning 44 öre, för vattenledning 34 öre, för gasledning 22 öre och för elektrisk ledning 10 öre, måtte bibehållas även för innevarande år.

Ang. anslutningsavgifter för stadens allmänna ledningar under år 1925.

Drätselkammaren hade med skrivelse till Stadsfullmäktige den 14 innevarande maj (Stadsfullmäktiges handlingar n:r 47) överlämnat berörda framställning och därvid tillstyrkt bifall till Vatten- och Gasverksstyrelsens förslag.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet beslöto Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Bäckman utan omröstning bifalla vad Vatten- och Gasverksstyrelsen sålunda hemställt och Drätselkammaren tillstyrkt, varjämte antecknades till protokollet, att Herr Bäckman, med instämmande av Herr Hiersemann, uttalat önskvärdheten av, att Vatten- och Gasverksstyrelsen måtte påskynda den vilande utredningen om anslutningsavgifter för Jakobsbergsområdet och vad därmed kunde stå i sammanhang.

§ 98.

Sedan Stadsfullmäktige den 30 nästlidne april till Drätselkammaren för utlåtande remitterat en av Herr Leontein såsom egen motion upptagen framställning från Västerås Arbetareinstituts styrelse om ett anslag för år 1926 å 2 000 kronor för uppehållande av institutets föreläs-

Ang. anslag till arbetareinstitutets föreläsningsverksamhet.

ningsverksamhet, hade Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 14 innevarande maj hemställt, att Stadsfullmäktige måtte bifalla framställningen samt därjämte besluta, att anslaget skulle utgå av uttaxerade medel i 1926 års stat.

Stadsfullmäktige biföllo efter föredragning härav utan omröstning Drätselkammarens hemställan.

§ 99.

Ang. revisionsberättelse över arbetsförmedlingens räkenskaper för år 1924.

Med skrivelse till Stadsfullmäktige den 14 innevarande maj hade Drätselkammaren överlämnat inkommen revisionsberättelse rörande granskning av Västmanlands läns arbetsförmedlings räkenskaper för år 1924.

Efter föredragning härav beslöto Stadsfullmäktige dels lägga berättelsen till handlingarna dels ock för sin del jämlikt revisorernas hemställan bevilja styrelsen ansvarsfrihet för revisionsåret.

§ 100.

Ang. markbyte av Östra utmarken och Malmaberg.

Från Kungl. Socialdepartementet hade till Stadsfullmäktige överlämnats avskrift av en ämbetsskrivelse från departementet till länsstyrelsen i Västmanlands län rörande av staden gjord underdånig framställning angående markbyte mellan staden såsom innehavare av östra utmarken och ägaren av fastigheten Malmaberg, enligt vilken skrivelse viss värdering skulle verkställas, innan ärendet slutligen av Kungl. Maj:t avgjordes.

På yrkande av Herr Sundström beslöto Stadsfullmäktige överlämna skrivelsen till Drätselkammaren för vidtagande av anbefalld åtgärd.

§ 101.

Ang. åtgärder för bibehållande av Västmanlands regemente.

Föredrogs följande till Stadsfullmäktige överlämnade handling:

"Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Enligt uppdrag pr. telefon av ledamoten i Stadsfullmäktige Redaktören And. Pers, vilken av riksdagsgöromål är förhindrad närvara vid dagens stadsfullmäktigesammanträde, får jag härmed göra följande framställning.

Riksdagens till sina huvuddrag genom pressen kända beslut i försvarsfrågan, vilket till synes skulle få till följd indragning av det i Västerås förlagda Västmanlands regemente, och vad i samband med frågans avgörande i riksdagen förekommit, synes i hög grad påkalla, att Västerås stad så snart ske kan på lämpligt sätt inför statens vederbörande myndigheter gör sig påmint i fråga om de ekonomiska konsekvenser regementsindragningen kommer att medföra och andra spörsmål, som i detta sammanhang kunna uppkomma.

Med anledning härav har Herr Pers velat inför Stadsfullmäktige väcka det förslag att Stadsfullmäktige ville redan nu taga under övervägande vad som i denna angelägenhet bör åtgöras och helst vid dagens sammanträde utse en delegation med uppdrag att eventuellt i samråd med personer, som delegationen kan vilja med sig adjungera med anledning av det nyligen fattade beslutet i försvarsfrågan verka för tillgodoseende av stadens intressen samt till Stadsfullmäktige inkomma med de förslag, vartill delegationens verksamhet i berörda syfte kan giva anledning.

Västerås den 28 maj 1925.

THEOFIL ÖBERG

Förestående framställning upptages såsom min motion.

AXEL SUNDSTRÖM"

Under överläggningen härom yrkade dels Herr Sundström bifall till framställningen med tillägg, att en delegation av fem personer måtte utses för det i densamma angivna ändamålet, dels Herr Westholm likaledes bifall till framställningen under uttalande av önskvärdheten av, att de tre i staden bosatta riksdagsmännen måtte ingå som medlemmar i delegationen och att därjämte två delegerade från Drätselkammaren måtte utses, varjämte delegerade borde med sig adjungera representanter för härvarande större industrier, dels ock Herr Falk, att Stadsfullmäktige måtte med bifall till den gjorda framställningen bemyndiga Drätselkammaren att såväl bestämma antal ledamöter i delegationen som ock utse dessa, varvid av Herr Westholm anförda önskemål borde vinna beaktande.

Efter överläggningens slut fattade Stadsfullmäktige utan omröstning beslut i ärendet i överensstämmelse med Herr Falks yrkande.

§ 102.

Ang. val av ledamöter i direktionen för ålderdomshemmets tuberkulosavdelning.

Från Fattigvårdsstyrelsen hade inkommit en så lydande framställning:

"Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan Stadsfullmäktige enligt beslut den 26 april 1923 utsett direktion för Ålderdomshemmets tuberkulosavdelning samt kyrkoherden Axel Enblom på grund av avflyttning avsagt sig ledamotskapet i denna direktion, får fattigvårdsstyrelsen härmed till Herr Enbloms efterträdare föreslå sjukbesökaren Herr Einar Keijser samt till suppleant efter Kassören R. Danielsson, som avflyttat från staden, Guldsmeden Emil Tengström, båda för tiden t. o. m. utgången av år 1928.

Samtidigt får fattigvårdsstyrelsen meddela, att enligt tuberkulossjukhusstadgans 4 § skall hälften av ledamöterna, som äro 4, och suppleanterna, som skola vara 2, avgå vartannat år, *första* gången efter lottning.

Fattigvårdsstyrelsen föreslår i sådant hänseende omval av de ledamöter och suppleanter, som komma att utlottas.

Västerås den 28 maj 1925.

För Fattigvårdsstyrelsen:

ALB. LUNDKVIST
ordförande.

Axel Norén"

Efter föredragning härav beslöto Stadsfullmäktige omedelbart företaga ifrågavarande ärende till avgörande.

Härefter valdes med acklamation till ledamot i direktionen för ålderdomshemmets tuberkulosavdelning för tiden intill utgången av år 1928 Sjukbesökaren Einar Keijser samt till suppleant i direktionen för samma tid Guldsmeden Emil Tengström.

Vid företagen lottning bestämdes, att Fru Ida Grönbergs mandat såsom direktionsledamot på grund av Stadsfullmäktiges val den 26 april 1923 nu skulle upphöra, och blev härefter Fru Grönberg återvald i samma uppdrag för tiden intill utgången av år 1928.

Slutligen beslöto Stadsfullmäktige förklara, att det den 26 april 1923 förrättade valet av övriga ledamöter i direktionen, nämligen Målerіföreståndaren Alb. Lundkvist och Andre Stadsläkaren C. Idar ävensom suppleanten Distriktsläkaren L. Bladini skulle avse tiden intill utgången av år 1926.

§ 103.

Ang. stadens deltagande i badkongress.

Sedan Stadsfullmäktige den 30 nästlidne april för yttrande till Beredningsutskottet överlämnat en inbjudan till staden att genom utsedda representanter deltaga i en badkongress i Stockholm under nästkommande månad ävensom ett protokoll från Badhustyrelsen, enligt vilket sagda styrelse i anledning av en liknande inbjudan överlämnat åt Stadsfullmäktige att avgöra, huruvida staden över huvud taget borde representeras vid kongressen, hade Beredningsutskottet i skrivelse till Stadsfullmäktige denna dag föreslagit, att Stadsfullmäktige måtte besluta, att staden skulle deltaga i kongressen genom en representant samt bemyndiga Badhusstyrelsen att utse denna representant.

Efter föredragning härav yrkade dels Herr Bäckman bifall till Beredningsutskottets förslag, dels ock Herrar Edv. Karlsson, Johansson och Sundström avslag därå.

Vid framställning av proposition å de sålunda gjorda yrkandena beslöto Stadsfullmäktige utan omröstning avslå Beredningsutskottets förslag.

§ 104.

Med anledning av ett yrkande av Herr Hult och sedan Herrar Sundström och Keijser vidare yttrat sig i frågan, beslöto Stadsfullmäktige uttala, att det finge ankomma på Drätselkammaren att efter eventuell framställning från Fattigvårdsstyrelsen bestämma, huruvida från det av Stadsfullmäktige tidigare under året beviljade anslaget till kontanta arbetslöshetsunderstöd även efter den 1 nästkommande juni understöd skulle utdelas. *Ang. utbetalning av arbetslöshetsunderstöd.*

In fidem

THEOFIL ÖBERG

Justerat den 3 juni 1925.

ALB. LUNDKVIST

Georg Jansson *Karl Andersson*

Offentligen uppläst den 3 juni 1925; betygar

Ex officio:

Theofil Öberg

VÄSTERÅS, A. F. BERGHS BOKTRYCKERI 1925.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll.

Den 22 Juni 1925.

Närvarande: Ordföranden Herr Domprosten Fredr. Fåhræus samt Herrar Sundström, Edv. Karlsson, Danielsson, Zander, Bäckman, Pers, Hedberg, J. Andersson, Hammer, Tärngren, Hiersemann, Leontein, Fru Grönberg, Herrar K. Johansson, Ridderström, Thyresson, Keijser, Fjellander, Svedlund, Håvberg, Kolmodin, Hult Westholm, Lundkvist, Jansson, Eriksson, Fröken Anderzon, Herrar Engdahl, Hellström, Axel Karlsson, Eng, Otto Carlson, Dahrné, G. Lindström och Olsson.

Frånvarnde med godkänt förfall voro vice ordföranden Herr Handlanden K. Kättström samt Herrar Falk, Pettersson, C. E. Larsson, O. Lindström, Wass, Hellman, Fru Lange, Herrar Eklund, Sund, Karl Andersson och O. Johansson.

Närvarande å Magistratens vägnar: Herr Borgmästaren John Karlsson.

§ 105.

Justering.

Uppdrogs åt Herrar Lundkvist och Westholm att jämte Herr ordföranden justera dagens protokoll.

§ 106.

Ang. ekonomiskt understöd åt Västerås Teater A.-B.

Sedan Stadsfullmäktige den 28 nästlidne maj till Drätselkammaren återremitterat frågan om ekonomiskt understöd åt Västerås Teater A.-Bol., hade Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 4 innevarande juni på anförda skäl förklarat sig vidhålla sitt i skrivelse till Stadsfullmäktige den 14 nästlidne maj framställda förslag, att Stadsfullmäktige ville bemyndiga Drätselkammaren att å stadens vägnar teckna borgen för Västerås Teater A.-Bol. å lån åt bolaget å 50,000 kronor mot säkerhet av inteckningar i bolagets fastighet till samma belopp, liggande närmast efter 100,000 kronor med det tillägg, att Stadsfullmäktige, därest Stadsfullmäktige ansåge det lämpligt, måtte uppdraga åt Beredningsutskottet att till Stadsfullmäktige inkomma med yttrande och förslag, huruvida, i vilken utsträckning och i vad form val av ledamöter i bolagets styrelse borde förrättas omedelbart av Stadsfullmäktige.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar n:r 46 och 48) uppstod en stunds överläggning, varunder yrkades, dels av Herrar Sundström, Westholm, Bäckman och Lundkvist bifall till Drätselkammarens förslag beträffande tecknande av borgen och att frågan om eventuellt direkt val från Stadsfullmäktiges sida av ledamöter i teaterstyrelsen måtte remitteras till Beredningsutskottet för yttrande, dels

av Herrar Hiersemann och Edv. Karlsson likaledes bifall till Drätselkammarens förslag i dess förra del men att vad Drätselkammaren anfört beträffande val av ledamöter i bolagets styrelse ej för närvarande måtte föranleda någon åtgärd från Stadsfullmäktiges sida, dels ock av Herrar Engdahl, Hult och Karl Johansson avslag å Drätselkammarens framställning.

Efter överläggningens slut framställdes proposition å de under densamma gjorda yrkandena, och beslöto Stadsfullmäktige därvid, dels genom begärd och verkställd omröstning med 25 ja emot 10 nej, som voro för avslag, i enlighet med Drätselkammarens förslag bemyndiga Drätselkammaren att å stadens vägnar teckna borgen för Västerås Teater A.-Bol. å lån åt bolaget å 50,000 kronor mot säkerhet av inteckningar i bolagets fastighet till samma belopp liggande närmast efter 100,000 kronor, dels ock utan omröstning för utlåtande till Beredningsutskottet remittera frågan, huruvida, i vilken utsträckning och i vilken form val av ledamöter i teaterbolagets styrelse borde förrättas omedelbart av Stadsfullmäktige.

§ 107.

Ang upplåtande av ytterligare lokaler för tullverket.

Sedan Stadsfullmäktige den 20 oktober 1924 till Drätselkammaren för utlåtande remitterat en skrivelse från Kungl. Generaltullstyrelsen med hemställan om åtgärders vidtagande från stadens sida för beredande av utvidgade och i övrigt tillfredsställande lokaler för tullkammaren härstädes samt för anskaffande av möbler och inventarier, som i sammanhang därmed vore erforderliga, hade Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 6 innevarande juni (Stadsfullmäktiges handlingar n:r 49) på anförda grunder hemställt, att Stadsfullmäktige ville för iordningställande av två ytterligare rum jämte till dessa hörande förstuga i tullhuset för tullkammarens räkning och deras förseende med inredning anvisa ett förslagsanslag å 2,150 kronor att utgå av det i årets stat avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov.

På yrkande av Herr Sundström biföllo Stadsfullmäktige efter föredragning av handlingarna utan omröstning vad Drätselkammaren sålunda föreslagit.

§ 108.

Ang tillstånd för Sigrid Elisabet Johansson att idka handel med begagnade föremål.

Sedan Stadsfullmäktige den 30 sistlidne april till Hälsovårdsnämnden för yttrande remitterat en av Sigrid Elisabet Johansson hos Konungens Befallningshavande i länet gjord ansökan om tillstånd att i fastigheten n:r 19 vid Vasagatan här i staden idka handel med vissa begagnade föremål, dock ej lump, ben, skrot och buteljer, hade Hälsovårdsnämnden i skrivelse till Stadsfullmäktige den 10 innevarande juni föreslagit, att Stadsfullmäktige ville för sin del tillstyrka bifall till framställningen.

Efter tagen del av handlingarnas innehåll, fattade Stadsfullmäktige utan omröstning beslut i ärendet enligt Hälsovårdsnämndens förslag.

§ 109.

Ang. inrättande av särskild barnavårdsnämnd och val av ledamöter i densamma.

Sedan Stadsfullmäktige den 29 december 1924 till Beredningsutskottet för avgivande av utlåtande och förslag överlämnat en P. M. från Kungl. Socialdepartementets byrå för fattigvårds- och barnavårdsärenden angående den nya barnavårdslagen, hade från Beredningsutskottet inkommit det begärda utlåtandet (Stadsfullmäktiges handlingar n:r 50).

Efter föredragning härav och sedan Herr Bäckman yrkat bifall till vad Beredningsutskottet föreslagit, beslöto Stadsfullmäktige med bifall härtill:

att en särskild barnavårdsnämnd med funktioner enligt lagen den 6 juni 1924 om samhällets barnavård skulle utses, samt

att antalet ledamöter i denna nämnd skulle vara sju jämte suppleanter till lika antal.

Härefter utsågos med acklamation till ledamöter och suppleanter i nämnden:

såsom representant för fattigvårdsstyrelsen Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist med Sjukbesökaren E. Keijser såsom suppleant;

såsom representant för prästerskapet Domprosten Fredr. Fåhræus med Komministern Emanuel Nyberg såsom suppleant;

såsom representant för lärarekåren Folkskoleinspektören Em. Granér med Folkskolläraren G. Leontein såsom suppleant;

såsom kommunala representanter i enlighet med bestämmelsen uti 3 § 1 mom. d) Fattigvårdssysslomannen A. Norén, Fru Ida Grönberg och Tapetseraren Carl Bäckman, med Fru A. Söderquist såsom suppleant för Norén, Fru Agnes Ahlénius såsom suppleant för Fru Grönberg och Lindaren Fredr. Wetter såsom suppleant för Bäckman, samt

såsom representanter för tjänsteläkarna Andre stadsläkaren C. Idar med Distriktsläkaren L. Bladini såsom suppleant.

Vidare utsågo Stadsfullmäktige bland de sålunda valda ledamöterna Herr Fåhræus till ordförande och Herr Lundkvist till vice ordförande i nämnden samt bestämde, att valet av Herrar Lundkvist och Keijser skulle avse tiden för deras nuvarande och, vad den förre, vars uppdrag att vara ledamot av Fattigvårdsstyrelsen utginge med innevarande år, anginge, även fortsatta uppdrag att vara ledamot i denna styrelse, att valet av Herrar Bäckman och Wetter skulle avse åren 1926—1927 samt att valet av alla övriga skulle avse åren 1926—1929.

Slutligen beslöto Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Lundkvist giva den sålunda valda nya barnavårdsnämnden i uppdrag att i samråd med Fattigvårdsstyrelsen så vitt möjligt till Stadsfullmäktiges sammanträde under nästkommande september månad inkomma med förslag angående närmare organisation av nämden och dess verksamhet.

§ 110.

Ang. läggande av en del av Åshagen under Planteringsnämndens förvaltning.

I skrivese till Stadsfullmäktige den 6 innevarande juni (Stadsfullmäktiges handlingar n:r 51) hade Drätselkammaren, med överlämnande av

en framställning från Planteringsnämnden därom, att viss del av den s. k. Åshagen måtte ställas under nämndens förvaltning och vårdas såsom naturskyddat område samt under erinran att från området borde undantagas den del, som för närvarande användes såsom upplag för grus, samt att ändringen i förvaltningen icke borde föranleda merutgifter för stadskassan utöver de ordinarie anslag, som årligen ställdes till Planteringsnämndens förfogande, för sin del tillstyrkt bifall till Planteringsnämndens framställning.

På yrkande av Herrar Sundström och Pers biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning på sätt Drätselkammaren tillstyrkt det av Planteringsnämnden väckta förslaget.

§ 111.

Ang. statslån åt den projekterade järnvägen Köping—Katrineholm.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 15 innevarande juni (Stadsfullmäktiges handlingar n:r 52) hade Stadsfullmäktiges trafikkommitté på anförda skäl och med överlämnande i avskrift av ett underdånigt yttrande från Stockholm—Västerås—Bergslagens Nya Järnvägs A.-Bol. och Oxelösund—Flen—Westmanlands Järnvägs A.-Bol hemställt, att Stadsfullmäktige ville i skrivelse till Kungl. Maj:t, under åberopande av vad kommittén anfört och av berörda yttrande, till vilket Stadsfullmäktige måtte uttala sin anslutning i underdånighet hemställa, att något statslån till den tilltänkta järnvägen Köping—Katrineholm icke måtte beviljas.

Sedan efter föredragning av handlingarna Herr Borgmästaren förordat bifall till kommitténs framställning och detta jämväl påyrkats av Herr Sundström, beslöto Stadsfullmäktige utan omröstning godkänna vad trafikkommittén sålunda föreslagit.

Beslutet förklarades genast justerat.

§ 112.

Ang. fortsatt hyreshjälp åt arbetslösa.

Med överlämnande av en skrivelse i ämnet från Arbetslöshetskommittén, däri kommittén hemställt, att Stadsfullmäktige ville anvisa ett anslag å 3,000 kronor för fortsatt utlämnande av hyreshjälp åt arbetslösa under innevarande års 3:dje kvartal att utgå under förutsättning, att staden i enlighet med en därom redan gjord framställning komme i åtnjutande av statsbidrag för samma ändamål med enahanda belopp, hade Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 11 innevarande juni (Stadsfullmäktiges handlingar n:r 53) föreslagit, att Stadsfullmäktige ville för hyreshjälpverksamhetens upprätthållande under innevarande års 3:dje kvartal anvisa ett anslag ej överstigande 3,000 kronor att under av Arbetslöshetskommittén och Drätselkammaren angiven förutsättning utgå av det i budgeten för innevarande år avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov.

Stadsfullmäktige biföllo utan omröstning vad Drätselkammaren sålunda föreslagit.

§ 113.

Ang tillstånd att utskänka pilsner-dricka.

Sedan Stadsfullmäktige den 26 sistlidne mars till Nykterhetsnämnden för förberedande utlåtande remitterat hos Konungens Befallningshavande i länet gjorda ansökningar om rätt att utskänka pilsnerdricka i staden, nämligen:

från Fritiof Sandberg i fastigheten n:r 36 Stora gatan;

Från John Hygrell i samma fastighet;

från Elna Regina Willebrand i fastigheten n:r 58 Stora gatan, och

från Matilda Schubert i fastigheten n:r 29 Stora gatan, hade Nämnden i skrivelse till Stadsfullmäktige den 19 innevarande juni (Stadsfullmäktiges handlingar n:r 54) dels meddelat, att den av Johan Hygrell gjorda ansökningen återkallats, dels ock beträffande övriga ansökningar på anförda skäl föreslagit, att Stadsfullmäktige ville på det sätt tillstyrka bifall till desamma, att tiden för tillståndet borde inskränkas till att avse tiden 1 oktober 1925—1 oktober 1927 samt att tillståndet för Fritiof Sandberg endast måtte meddelas under villkor:

att utskänkningen alla dagar upphörde senast kl. 9 e. m.;

att utskänkning endast medgåves till spisande gäst; (mat utan bestämt pris);

att fredag, lördag samt dag före helgdag efter kl. 6 e. m. samt sön- och helgdagar hela dagarna utskänkning endast medgåves till gäst, som intoge verklig måltid, bestående av lagad mat till ett pris av 75 öre;

att till varje gäst ej utskänktes mer än högst ⅔ liter pr gång;

samt att gäst, till vilken utskänkts pilsnerdricka, icke måtte ånyo erhålla sådan dryck inom utskänkningsstället förrän efter 2 timmar.

På yrkande av Herr Sundström fattade Stadsfullmäktige utan omröstning beslut i ärendet till alla delar enligt Nykterhetsnämndens förslag.

§ 114.

Ang tillstånd för Gottfr. Johansson att utskänka pilsnerdricka i industri-hotellet.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 19 innevarande juni (Stadsfullmäktiges handlingar n:r 55) hade Nykterhetsnämnden, under erinran att Konungens Befallningshavande i länet den 18 september 1924 medgivit Gottfr. Johansson tillstånd att under tiden 1 oktober 1924—1 oktober 1927 under vissa villkor utskänka pilsnerdricka inom fastigheten n:r 16 vid Stora gatan här i staden, och på i skrivelsen närmare angivna skäl föreslagit, att Stadsfullmäktige ville, under åberopande av § 15 Kungl. Förordningen den 11 juni 1919 angående försäljning av pilsnerdricka hos Konungens Befallningshavande hemställa, att Konungens Befallningshavande ville för Gottfr. Johanssons nämnda utskänkningsrätt stadga samma inskränkningar, som av Nykterhetsnämnden föreslagits för Fritiof Sandbergs utskänkning av pilsnerdricka inom fastigheten n:r 36 vid Stora gatan, eller:

att utskänkningen alla dagar upphörde senast kl. 9 e. m.;

att utskänkning endast medgåves till spisande gäst (mat utan bestämt pris);

att fredag, lördag samt dag före helgdag efter kl. 6 e. m. samt sön- och helgdagar, hela dagarna, utskänkning endast medgåves till gäst, som intoge verklig måltid, bestående av lagad mat till ett pris av 75 öre;

att till varje gäst ej utskänktes mer än högst ⅔ liter pr gång;

samt att gäst, till vilken utskänkts pilsnerdricka, icke måtte ånyo erhålla sådan dryck inom utskänkningsstället förrän efter 2 timmar.

Efter föredragning härav yrkade dels Herr Sundström den ändring i Nykterhetsnämndens förslag, som innehölles i följande av honom nu framämnade skrivelse:

"Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid Nykterhetsnämndens sammanträde den 19 juni 1925, i vilket sammanträde undertecknad icke deltog, beslöt Nykterhetsnämnden till Stadsfullmäktige avgiva förslag om att Gottfrid Johanssons rätt att utskänka pilsnerdricka inom fastigheten n:r 16 vid Stora gatan, Industrihotellet, förbindes med enahanda inskränkningar, som av Nämnden föreslagits för Fritiof Sandbergs utskänkning av pilsnerdricka inom Automaten.

Det synes mig att bestämmelsen om att utskänkningen alla dagar skall upphöra kl. 9 e. m. är olämplig beträffande Industrihotellet, då detsamma bedriver kombinerad hotell- och restaurantrörelse. Utskänkning av pilsnerdricka bör få försiggå under den tid företaget har rätt att bedriva restaurantrörelse.

Jag föreslår därför, att bestämmelserna om att utskänkningen alla dagar skall upphöra kl. 9 e. m. utgår och i stället stadgas, att all utskänkning efter kl. 9 e. m. endast medgives till gäst, som intager verklig måltid, bestående av lagad mat till ett pris av 75 öre.

Förslagets lydelse skulle sålunda bliva:

'Att utskänkning endast medgives till spisande gäst (mat utan bestämt pris);

att fredag, lördag samt dag före helgdag efter klockan 6 e. m., sön- och helgdagar hela dagarna, samt veckans övriga dagar efter klockan 9 e. m. utskänkning endast medgives till gäst, som intager verklig måltid, bestående av lagad mat till ett pris av 75 öre;

att till varje gäst ej utskänkes mer än högst ⅔ liter pr gång;

samt att gäst, till vilken utskänkts pilsnerdricka, icke må ånyo erhålla sådan dryck inom utskänkningsstället förrän efter 2 timmar.'

Västerås den 22 juni 1925.

AXEL SUNDSTRÖM"

dels ock Herrar Hult, Zander och Danielsson bifall till Nykterhetsnämndens förslag oförändrat.

Vid efter överläggningens slut framställd proposition å de sålunda gjorda yrkandena godkände Stadsfullmäktige utan omröstning till alla delar vad Nykterhetsnämnden föreslagit i oförändrat skick.

Emot beslutet anmälde Herr Sundström sin reservation.

§ 115.

Ang. pensionering av f. gasverkseldaren C. G. Gustafsson.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 15 innevarande juni (Stadsfullmäktiges handlingar n:r 56) hade Lönenämnden, under åberopande av skrivelse i ämnet från Vatten- och Gasverksstyrelsen och på anförda skäl föreslagit, att Stadsfullmäktige ville besluta tillerkänna f. Gasverkseldaren C. G. Gustafsson från tidpunkten för avgången från anställningen vid stadens tekniska verk en årlig pension av 930 kronor jämte dyrtidstillägg därå enligt bestämmelserna för stadens pensionärer.

På yrkande av Herr Sundström godkände Stadsfullmäktige utan omröstning vad Lönenämnden sålunda föreslagit.

§ 116.

Ang. lönestat för fattigvårdstillsyningsmannen.

Sedan Stadsfullmäktige den 26 sistlidne mars, jämte det Stadsfullmäktige beslutat, att befattningen såsom fattigvårdstillsyningsman från och med innevarande år skulle uppföras på fast stat, till Lönenämnden för förnyat yttrande återremitterat frågan om befattningens inplacering i lönegrupp, hade Lönenämnden i skrivelse till Stadsfullmäktige den 15 innevarande juni (Stadsfullmäktiges handlingar n:r 57) tillstyrkt, att avlöning för befattningen skulle utgå efter lönestatens 20:de lönegrupp, varjämte Lönenämnden meddelat, att Nämnden, under förutsättning av bifall till sagda förslag, beslutat tillägga innehavaren av befattningen rätt till tjänsteår från och med innevarande år.

Stadsfullmäktige beslöto på yrkande av Herr Sundström utan omröstning enligt Lönenämndens tillstyrkan, att befattningen såsom fattigvårdstillsyningsman skulle från och med innevarande år upptagas i lönestatens 20:de grupp.

§ 117.

Ang. dyrtidstillägg för senare halvåret 1925.

Med bifall till Lönenämndens därom i skrivelse till Stadsfullmäktige den 15 innevarande juni gjorda framställning, till vilken bifall nu yrkades av Herr Sundström, beslöto Stadsfullmäktige utan omröstning, att de den 28 december 1922 antagna bestämmelserna angående dyrtidstillägg till stadens befattningshavare, innefattade även folkskolans lärarepersonal och stadens pensionärer, skulle gälla till den 1 januari 1926.

§ 118.

Ang. utförande av fyr å Stora Sandskär.

En från Kungl. Vattenfallsstyrelsen inkommen skrivelse av den 18 innevarande juni med hemställan, att Stadsfullmäktige måtte efter samråd med Kungl. Lotsstyrelsen vidtaga erforderliga anstalter för utförande av fyr å Stora Sandskär, beslöto Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Westholm remittera till Hamnstyrelsen och Drätselkammaren för utlåtande.

§ 119.

Ang tillstånd att till hämtning försälja pilsnerdricka.

Genom resolution den 20 innevarande juni hade Magistraten infordrat Stadsfullmäktiges yttrande i anledning av en ansökan hos Konungens Befallningshavande i länet från C. J. A. Lindström och O. M. Hammarström

om tillstånd att i huset n:r 14 vid Slottsgatan här i staden till avhämtning försälja pilsnerdricka.

Stadsfullmäktige beslöto remittera handlingarna i ärendet till Nykterhetsnämnden för avgivande av förberedande utlåtande.

In fidem:

THEOFIL ÖBERG

Justerat den 27 juni 1925.

FREDR. FÅHRÆUS

Alb. Lundkvist *E. A. Westholm*

Offentligen uppläst den 27 juni 1925, betygar

Ex officio:

Theofil Öberg

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll.

Den 29 Juni 1925.

Närvarande Ordföranden Herr Domprosten Fr. Fåhræus samt Herrar Sundström, Edv. Karlsson, Danielsson, Zander, Bäckman, Falk, Pers, Hedberg, J. Andersson, Hiersemann, Pettersson, Leontein, Fru Grönberg, Herrar Thyresson, Keijser, Larsson, Fjellander, O. Lindström, Svedlund, Kolmodin, Hult, Westholm, Lundkvist, Fru Lange, Herrar Eklund, Jansson, Eriksson, Fröken Anderzon, Herrar Hellström, Axel Karlsson, Eng, Otto Carlson, Dahrné, G. Lindström och O. Johansson.

Frånvarande med godkänt förfall voro: vice ordföranden Herr Handlanden K. Kättström samt Herrar Hammer, Tärngren, K. Johansson, Ridderström, Håvberg, Wass, Hellman, Sund, Karl Andersson, Engdahl och Olsson.

Närvarande å Magistratens vägnar: Herr Borgmästaren John Karlsson.

§ 120.

Ang. framställning till Kungl. Maj:t i anledning av ifrågasatt indragning av Västmanl. regemente.

I skrivesle till Stadsfullmäktige den 22 innevarande juni (Stadsfullmäktiges handlingar n:r 58) hade särskilda, på grund av Stadsfullmäktiges beslut den 28 nästlidne maj, tillsatta delegerade med uppdrag att med anledning av det nyligen fattade beslutet i försvarsfrågan verka för tillgodoseende av stadens intressen samt till Stadsfullmäktige inkomma med de förslag, vartill delegationens verksamhet i berörda syfte kunde giva anledning, hemställt, att Stadsfullmäktige ville till Kungl. Maj:t avlåta en skrivelse av den lydelse, som framginge av ett vid delegationens skrivelse fogat förslag, utmynnande i en underdånig hemställan, dels att Kungl. Maj:t ville så fort möjligt taga under förnyad omprövning, huruvida icke inom den nu beslutade försvarsorganisationens ram det i Västerås förlagda Kungl. Västmanlands regemente kunde bibehållas, eller huruvida icke även den beslutade första flygkåren kunde förläggas till Västerås, dels ock, därest Västmanlands regemente definitivt komme att indragas, vidtaga åtgärder för att staden erhölle full gottgörelse såväl för de uppoffringar, staden på sin tid iklätt sig för att få regementet hit förlagt, som ock för de förluster regementets indragning komme att vålla samhället.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet beslöto Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Falk, med vilken Herrar Pers och Lundkvist samt Herr Borgmästaren förenade sig, utan omröstning godkänna vad delegerade föreslagit allenast med den förändringen, att sammanfattningen av vad i den underdåniga framställningen yrkades, skulle erhålla följande ändrade lydelse:

dels att Eders Kungl. Maj:t ville så vitt möjligt taga under förnyad omprövning, huruvida icke inom den nu beslutade försvarsorganisationens ram det i Västerås förlagda Kungl. Västmanlands regemente kan bibehållas, oavsett om beslutet om förläggning hit av den andra flygkåren fortfarande befinnes lämpligt eller icke;

dels att, därest definitivt fastställes om indragning av Västmanlands regemente, i övervägande då tages, huruvida icke både den första och den andra flygkåren kunna förläggas till Västerås;

dels ock att, huru än med förläggningsfrågan slutgiltigt ordnas, vidtaga åtgärder för att staden, allteftersom förhållandena påkalla, erhåller full gottgörelse såväl för de uppoffringar, staden på sin tid iklätt sig för att få regementet hit förlagt, som ock för de förluster, regementets eventuella indragning skulle komma att vålla samhället.

Tillika beslöto Stadsfullmäktige, att den underdåniga skrivelsen skulle personligen genom representanter för staden till vederbörande överlämnas och utsågos härtill Stadsfullmäktiges ordförande Domprosten Fr. Fåhræus, Redaktören A. Pers, Redaktören E. Olovson och Målerieföreståndaren A. Lundkvist.

Stadsfullmäktiges beslut i ärendet förklarades omedelbart justerat.

In fidem:

THEOFIL ÖBERG

Offentligen uppläst den 30 juni 1925, betygar

Ex officio:

Theofil Öberg

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 27 Augusti 1925.

Närvarande: Ordföranden Herr Domprosten Fredr. Fåhræus samt Herrar Sundström, Edv. Karlsson, Danielsson, Zander, Bäckman, Falk, Pers, Hedberg, J. Andersson, Tärngren, Pettersson, Leontein, Fru Grönberg, Herrar K. Johansson, Ridderström, Thyresson, Keijser, C. E. Larsson, Fjellander, O. Lindström, Svedlund, Håvberg, Wass, Kolmodin, Hult, Westholm, Lundkvist, Eklund, Sund, Jansson, Fröken Olga Anderzon, Herrar Hellström, Axel Karlsson, Eng, Dahrné, G. Lindström och Olsson.

Frånvarande med godkänt förfall voro vice ordföranden Herr Handlanden K. Kättström samt Herrar Hammer, Hiersemann, Hellman, Fru Lange, Herrar Karl Andersson, Eriksson, Engdahl, Otto Carlson och O. Johansson.

Närvarande å Magistratens vägnar: Herr Borgmästaren John Karlsson.

§ 121.

Justering.

Uppdrogs åt Herrar Sund och Eklund att jämte Herr ordföranden justera dagens protokoll.

§ 122.

Ang tillstånd för staden att försälja återstående obligationer av 1924 års lån m. m.

Till Stadsfullmäktige i styrkt avskrift överlämnad skrivelse från Kungl. Finansdepartementet till Länsstyrelsen med meddelande om Kungl Maj:ts tillstånd för staden att försälja återstående obligationer av 1924 års lån samt fastställelse av en del av Stadsfullmäktige fattade beslut om anslag av lånemedel föredrogs och lades till handlingarna (Stadsfullmäktiges handlingar n:r 59).

§ 123.

Ang. uppsägning av kontrakt rör. tillhandahållande av reservpolismän.

Föredrogs och lades till handlingarna en skrivelse från Kungl. Socialdepartementet av den 12 juni 1925 med uppsägning å Kungl. Maj:ts och Kronans vägnar av det med Västerås stad den 31 december 1908 och den 5 februari 1909 ingångna kontrakt angående tillhandahållande av reservpolisstyrka (Stadsfullmäktiges handlingar n:r 60).

§ 124.

Ang. Elis Staafs rätta mantalsskrivningsort.

Genom resolution den 1 nästlidne juli hade Magistraten infordrat Stadsfullmäktiges yttrande i anledning av en ansökan till Konungens Befallningshavande i länet från Elis Staaf att bliva för år 1925 mantalsskriven i Västerås.

På yrkande av Herr Lundkvist beslöto Stadsfullmäktige remittera handlingarna i ärendet till Fattigvårdsstyrelsen för förberedande utlåtande.

§ 125

Ang. utskänkning av pilsnerdricka i Industrihotellet.

Genom resolution den 20 nästlidne juli hade Magistraten infordrat Stadsfullmäktiges yttrande i anledning av besvär, som av Gottfr. Johansson anförts över Stadsfullmäktiges beslut den 22 juni 1925 angående tillstånd till utskänkning av pilsnerdricka å Industrihotellet.

Stadsfullmäktige beslöto remittera handlingarna i ärendet till Nykterhetsnämnden för förberedande utlåtande.

§ 126.

Ang. anslag till ytterligare utsträckning av dräneringsledning i Pilgatan.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 16 nästlidne juli (Stadsfullmäktiges handlingar n:r 61) hade Drätselkammaren hemställt, att Stadsfullmäktige ville besluta att för ytterligare utsträckning av avloppsledningen för dagvatten i Pilgatan med en mindre förgrening i Odengatan av 1925 års förslagsanslag anvisa ett belopp av 1,800 kronor.

På yrkande av Herr Sundström biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning Drätselkammarens berörda hemställan.

§ 127.

Ang. två polismäns deltagande i en utbildningskurs.

Föredrogos till Stadsfullmäktige inkomna framställningar från Magistraten jämte tillstyrkande utlåtanden från Drätselkammaren och Polisnämnden angående tvenne polismäns från staden deltagande i en utbildningskurs (Stadsfullmäktiges handlingar n:r 62); och beslöto Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Sundström i överensstämmelse med Drätselkammarens och Polisnämndens förslag utan omröstning, dels medgiva att angivna polismän under omkring fyra månaders utbildning till kriminalpoliser finge — med undantag av tjänstgöringspengarna — bibehålla dem tillkommande löneförmåner, dels ock för avlönande av två extra poliskonstaplar under angivna tid anvisa ett belopp av 1,200 kronor att utgå av det i innevarande års stat avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov.

§ 128.

Ang. utsträckt tillämpning av fastighetsbildningslagen.

Byggnadsnämnden hade i skrivelse till Stadsfullmäktige den 13 innevarande augusti (Stadsfullmäktiges handlingar n:r 63) hemställt, att Stadsfullmäktige ville hos Kungl. Maj:t utverka, att stadgandet i 6 kap. 11 § mom. 2 lagen den 12 maj 1917 om fastighetsbildning i stad måtte gälla de områden av staden utom dess planlagda område, som funnes utmärkta inom rött streck å en framställningen bifogad karta och angivna i en densamma åtföljande beskrivning.

Efter yttrande av Herr Borgmästaren biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning Byggnadsnämndens ifrågavarande framställning.

§ 129.

Sedan Stadsfullmäktige den 26 sistlidne mars till Beredningsutskottet för förberedande yttrande överlämnat till Stadsfullmäktige remitterade handlingar rörande eventuell indragning av en undervisningsavdelning vid Örebro tekniska gymnasium och i samband därmed den tekniska elementarundervisningen i allmänhet, varutinnan Stadsfullmäktiges yttrande genom Magistratens resolution den 5 mars 1925 infordrats, hade Beredningsutskottet i skrivelse till Stadsfullmäktige den 13 innevarande augusti (Stadsfullmäktiges handlingar n:r 64) hemställt, att Stadsfullmäktige ville som eget yttrande åberopa vad utskottet i berörda skrivelse anfört.

Ang. yttrande rör. ev. indragning av en undervisningsavdelning vid Örebro Tekniska gymnasium.

På yrkande av Herr Fäckman fattade Stadsfullmäktige beslut i ärendet i enlighet med vad Beredningsutskottet hemställt.

§ 130.

Efter anmälan från Fattigvårdsstyrelsen, att vårdaren i 11:te fattigvårdsdistriktet, Slaktaren K. A. Svanberg, avlidit, valde Stadsfullmäktige till vårdare i den avlidnes ställe jämlikt Beredningsutskottets förslag med acklamation för tiden intill 1925 års utgång Lantbrukaren Herman Nordin, Skälby.

Ang. val av en vårdare i Fattigvårdsstyrelsen.

§ 131.

Sedan Stadsfullmäktige den 22 sistlidne juni till Nykterhetsnämnden för förberedande utlåtande remitterat en av C. J. A. Lindström och O. M. Hammarström hos Konungens Befallningshavande i länet gjord framställning om tillstånd att i huset n:r 14 vid Slottsgatan här i staden till avhämtning försälja pilsnerdricka, hade Nykterhetsnämnden, då här endast vore fråga om övertagande av en förut beviljad och utan anmärkning innehavd rättighet, föreslagit, att Stadsfullmäktige ville för sin del tillstyrka bifall till framställningen.

Ang tillstånd för två personer att försälja pilsnerdricka.

Efter härav tagen del fattade Stadsfullmäktige utan omröstning beslut i ärendet enligt Nykterhetsnämndens förslag.

§ 132.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 15 innevarande augusti (Stadsfullmäktiges handlingar n:r 65) hade Stadsfullmäktiges trafikkommitté under åberopande av ett utlåtande från en av kommittén tillsatt mindre delegation, hemställt, att Stadsfullmäktige ville besluta, att för sin del medgiva Karl Oskar Karlsson i Västerås och Anders Robert Andersson i Stockholm tillstånd att från och med den 1 september 1925 under tre år inom Västerås stad driva omnibustrafik på i huvudsak de villkor, som funnes omförmälda i kommitténs och särskilda delegerades skrivelser,

Ang. ordnande av omnibustrafik i staden.

samt att uppdraga åt trafikkommittén att i samråd med Magistraten med koncessionsinnehavarna upprätta det avtal eller utfärda de närmare föreskrifter rörande koncessionen, som kunde finnas erforderliga.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet uppstod en stunds överläggning, varunder Herrar Sundström, Falk och Westholm yrkade bifall till vad kommittén föreslagit, Herr Falk dock med det tillägg, att det av kommittén angivna villkoret rörande mellanhavandet mellan staden och koncessionsinnehavarna vid koncessionstidens slut borde formuleras sålunda, att, därest en treårig koncession beviljades, i blivande koncessionsvillkor uttryckligen borde betonas, att koncessionsinnehavarna, därest efter denna periods utgång ny koncession ej medgåves dem, icke hade någon som helst rätt till gottgörelse eller annan ekonomisk hänsyn från stadens sida, samt Herr Westholm, att villkoret rörande stadens kontroll över företaget borde hava formulerats i överensstämmelse med följande ändrade förslag:

"I fråga om den i förslaget omnämnda kontrollen över företaget, anser kommittén lämpligast, att koncessionsvillkoren endast innehålla bestämmelser om, att staden äger rätt genom Drätselkammaren eller av denne utsett ombud utöva denna kontroll".

Dessutom framhöll Herr Westholm såsom ett önskemål, att i koncessionsvillkoren måtte ingå bestämmelse om rätt för passagerare att erhålla övergång till annan linje mot en avgift av exempelvis 10 öre.

Härjämte yttrade sig Herr Borgmästaren i ärendet.

Efter överläggningens slut biföllo Stadsfullmäktige efter framställda propositioner utan omröstning vad kommittén föreslagit med de ändringar, som påyrkats av Herrar Falk och Westholm.

§ 133.

Ang. ytterligare anslag till arbetslöshetsunderstöd.

Föredrogs följande från Fattigvårdsstyrelsen inkomna framställning:

"Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom Stadsfullmäktiges beslut den 9 februari 1925 beviljades ett anslaga av 10,000 kronor att efter angivna grunder och 2 § fattigvårdslagen utbetalas som arbetslöshetsunderstöd.

Sedan sagda dag har understödsverksamheten oavbrutet fortgått i större och mindre utsträckning, varför anslaget är i det närmaste förbrukat. För närvarnde åtnjuta 25 familjer understöd och 31 arbetslösa ha erhållit kommunalt nödhjälpsarbete. Antalet arbetslösa, som åtnjuta understöd, har sålunda ökat sedan verksamhetens början. Och huruvida ytterligare ökning kan vara att vänta är beroende av i vad mån de arbetslösa kunna skaffa sig arbete i öppna marknaden samt i vilken omfattning de kommunala och statliga nödhjälpsarbetena kunna giva dem sin utkomst. I första hand bör nämligen åtgärderna för arbetslöshetens bekämpande i fortsättningen vara helt inriktade på skapandet av arbetstillfällen. Men

då detta önskemål för närvarande icke synes kunna realiseras i sin helhet, är någon tids fortsatt understödsverksamhet behövlig.

Beträffande de personer, som kvarstå i understödsverksamheten, utgör flertalet av dessa sådana, som, företrädesvis av ålder, sakna förmåga att utföra tungt arbete, stenslagning och dylikt.

För de arbetslösa, som utföra timavlönat kommunalt nödhjälpsarbete, utgår enligt Drätselkammarens beslut ett s. k. barntillägg med 50 öre pr barn och arbetsdag från och med tredje barnet utöver arbetsförtjänsten.

Enär det sålunda fortfarande är ett stort antal av samhällets medlemmar, som genom arbetslöshet råkat i nödställd belägenhet för sig och sin familj, är det nödvändigt med fortsatta åtgärder i antydd riktning. Härvid bör, såsom antytts, arbetstillfällen i erforderlig utsträckning skapas. Och med tanke på detta önskemåls snara förverkligande, har Fattigvårdsstyrelsen ansett sig böra för understödsverksamhetens fortsättande för närvarande stanna för en anslagssumma av 3,000 kronor.

Med vad sålunda anförts vill Fattigvårdsstyrelsen hemställa, det Stadsfullmäktige måtte besluta att understödsverksamheten enligt 2 § fattigvårdslagen för arbetslösa fortsättes efter förut givna linjer samt att för detta ändamål ett anslag av 3,000 kronor måtte ställas till Fattigvårdsstyrelsens förfogande.

Västerås den 26 augusti 1925.

För Fattigvårdsstyrelsen:

ALB. LUNDKVIST
ordförande.

Axel Norén"

ävensom Drätselkammarens i ärendet avgivna yttrande, så lydande:

"Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 26 innevarande augusti har Fattigvårdsstyrelsen i staden hemställt, att Stadsfullmäktige ville medgiva att utdelandet av arbetslöshetsunderstöd enligt 2 § fattigvårdslagen finge fortsättas, samt att Stadsfullmäktige för detta ändamål ville ställa ett anslag av 3,000 kronor till styrelsens förfogande.

Drätselkammaren finner Fattigvårdsstyrelsens motivering för ett fortsatt utdelande av understöd, enligt § 2 fattigvårdsagen, bärande och instämmer i att för närvarande understödsverksamheten bör fortsättas.

Givetvis kommer Drätsekammaren att ha sin uppmärksamhet riktad på möjligheten att anordna arbeten för de arbetslösa.

Drätsekammaren hemställer alltså, att Stadsfullmäktige ville beslulta, dels att understödsverksamheten för arbetslösa, enligt § 2 fattigvårdslagen, tillsvidare skall fortsätta, dels ock för ifrågavarande ändamål ställa ett belopp av 3,000 kronor till Fattigvårdsstyrelsens förfogande, att utgå av

det i innevarande års budget avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov.

Västerås den 27 augusti 1925.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM

Eric Plantin."

På yrkande av Herr Sundström fattade Stadsfullmäktige härefter beslut i ärendet uan omröstning i överensstämmelse med vad Fattigvårdsstyrelsen och Drätselkammaren föreslagit.

§ 134.

Ang. pension åt f. gasverkseldaren C. G. Gustafsson.

En av Herr Edv. Karlsson såsom egen motion upptagen framställning från f. Gasverkseldaren C. G. Gustafsson, att Stadsfullmäktige måtte till förnyad behandling upptaga frågan om pension åt Gustafsson, beslöto Stadsfullmäktige på yrkande av Herrar Edv. Karlsson, Bäckman, Hult och Westholm remittera för utlåtande till Vatten- och Gasverksstyrelsen samt Lönenämnden.

§ 135.

Ang. förrättande av kommunal- och landstingsmannaval.

I skriveles till Stadsfullmäktige den 24 innevarande augusti hade Konungens Befallningshavande i länet anhållit, att Stadsfullmäktige ville före den 1 nästkommande oktober avgiva yttrande i anledning av upprättat förslag angående förrättande av kommunal- och stadsfullmäktigeval vid samma förrättning som val av landstingsmän.

Stadsfullmäktige beslöto remittera ärendet till Beredningsutskottet för förberedande utlåtande.

§ 136.

Ang. kommunal hyresförmedling.

I en såsom egen motion av Herrar Westholm och Karl Johansson upptagen skrivelse av den 24 innevarande augusti hade Västerås hyresgästförening hemställt, att Stadsfullmäktige måtte besluta, att i likhet med föregående år upprätta en kommunal bostadsförmedling, dit såväl hyresgäster som hyresvärdar kunde få hänvända sig.

Efter föredragning härav beslöto Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Westholm att i överensstämmelse med vad som i liknande avseende skett under nästlidet år överlämna åt Drätselkammaren att vidtaga de åtgärder i förevarande avseende, som kunde anses lämpligen ankomma på stadens myndigheter.

§ 137.

Föredrogos och lades till handlingarna till Stadsfullmäktige inkomna protokollsutdrag, utvisande att vederbörande nämnder utsett till innehavare av ett pensionsrum i Mobergska guldbröllopsfonden å 75 kronor Hushållerskan Johanna Adolfina Videll, ett pensionsrum i samma fond å 150 kronor Änkefru Hedvig Sofia Palm samt ett pensionsrum i Engvallska fonden Fru Alma Vedell.

Ang. meddelande om tillsättning av pensionsrum i en del fonder.

In fidem:

THEOFIL ÖBERG

Justerat den 31 augusti 1925.

FREDR. FÅHRÆUS

Fritz Eklund Gustaf Sund

Offentligen uppläst den 31 augusti 1925, betygar

Ex officio:

Theofil Öberg

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll.

Den 24 September 1925.

Närvarande: Ordföranden Herr Domprosten Fredr. Fåhræus samt Herrar Sundström, Edv. Karlsson, Danielsson, Zander, Bäckman, Hedberg, J. Andersson, Hammer, Tärngren, Hiersemann, Pettersson, Leontein, Fru Grönberg, Herrar K. Johansson, Ridderström, Thyresson, Keijser, C. E. Larsson, Fjellander, Svedlund, Wass, Kolmodin, Hult, Westholm, Lundkvist, Hellman, Fru Lange, Herrar Eklund, Sund, Karl Andersson, Jansson, Eriksson, Fröken Anderzon, Herrar Engdahl, Hellström, Axel Karlsson, Eng, Otto Carlson, Dahrné, G. Lindström, O. Johansson och Olsson.

Frånvarande med godkänt förfall voro vice ordföranden Handlanden Herr K. Kättström samt Herrar Falk, Pers, O. Lindström och Håvberg.

Närvarande å Magistratens vägnar: Herr Borgmästaren John Karlsson.

§ 138.

Justering.

Uppdrogs åt Fru Lange och Herr Hellman att jämte Herr ordföranden justera dagens protokoll.

§ 139.

Ang. koncession å omnibustrafik inom staden.

Med skrivelse till Stadsfullmäktige den 1 innevarande september hade trafikkommittén överlämnat ett exemplar av det avtal med därå tecknat godkännande av Magistraten, som kommittén på grund av Stadsfullmäktiges beslut den 27 nästlidne augusti träffat med Karl Oskar Karlsson och Anders Robert Andersson om drivande av omnibustrafik inom staden.

Efter härav tagen del beslöto Stadsfullmäktige lägga det inkomna aftalet till handlingarna (Stadsfullmäktiges handlingar n:r 66).

§ 140.

Ang. Elis Staafs rätta mantalsskrivningsort.

Sedan Magistraten genom resolution den 1 sistlidne juli infordrat Stadsfullmäktiges yttrande i anledning av en ansökan till Konungens Befallningshavande i länet från Elis Staaf att bliva för år 1925 mantalsskriven i Västerås, samt Stadsfullmäktige den 27 nästlidne augusti remitterat handlingarna i ärendet till Fattigvårdsstyrelsen för förberedande utlåtande, hade Fattigvårdsstyrelsen i skrivelse till Stadsfullmäktige den

i innevarande september uttalat, att Staaf borde här i staden bliva förd i mantal, enär han icke enligt vad som utrönts, vistats utom Västerås under sådan tid och sådana förhållanden, att han på annan ort kunnat föras i mantal och därigenom förvärva ny hemortsrätt i fattigvårdshänseende, samt på grund härav tillstyrkt bifall till Staafs ansökan.

Efter härav tagen del beslöto Stadsfullmäktige utan omröstning såsom eget yttrande instämma i och åberopa vad Fattigvårdsstyrelsen sålunda anfört.

§ 141.

Ang. filosofie magister Nils Lundgrens rätta mantalsskrivningsort.

Föredrogs och lades till handlingarna ett till Stadsfullmäktige överlämnat exemplar av Konungens Befallningshavandes i länet utslag den 22 nästlidne augusti, enligt vilket Konungens Befallningshavande förklarat i staden vidtagen åtgärd att för innevarande år uppföra filosofie magistern Nils Lundgren i stadens mantalslängd hava varit obehörig och på grund härav upphävt samma åtgärd.

§ 142.

Ang. bidrag av automobilskattemedel.

Till Stadsfullmäktige hade överlämnats i utdrag en ämbetsskrivelse från Kungl. Kommunikationsdepartementet till Kungl. Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen av den 4 innevarande september, utvisande, att Kungl. Maj:t av städernas utjämningsandel av 1924 års automobilskattemedel tilldelat Västerås stad ett bidrag av 12,500 kronor, motsvarande halva den beräknade kostnaden för förbättring av del av infartsvägen från Köping under vissa villkor.

Stadsfullmäktige beslöto överlämna den inkomna handlingen till Drätselkammaren för vidtagande av på Drätselkammaren ankommande åtgärder.

§ 143.

Ang. ekonomibyggnad vid ålderdomshemmet.

Stadsfullmäktige hade den 28 september 1922 till Drätselkammaren för yttrande remitterat en framställning från Fattigvårdsstyrelsen angående uppförande av en ekonomibyggnad vid stadens ålderdomshem samt anvisande av ett anslag för ändamålet å 400,000 kronor (Stadsfullmäktiges handlingar år 1922 n:r 51).

I anledning härav hade Drätselkammaren nu i skrivelse till Stadsfullmäktige den 10 innevarande september (Satdsfullmäktiges handlingar n:r 67) under åberopande av verkställda utredningar av särskilda kommitterade och yttrande av Fattigvårdsstyrelsen samt på i övrigt anförda skäl tillstyrkt uppförande av den ifrågasatta nybyggnaden och härför förordat ett anslag å 350,000 kronor.

Efter föredragning av berörda handlingar upplästes en såsom motion av Herrar Hellman och Hiersemann upptagen skrivelse, vari hemställdes, att frågan måtte återremitteras till Drätselkammaren.

Under överläggningen yrkade dels Herr Westholm, med instämmande av Herrar Hiersemann, Lundkvist, Hellman, Sundström och Hedberg, att förevarande fråga måtte för skyndsammast möjliga yttrande återremitteras till Fattigvårdsstyrelsen och Drätselkammaren, dels ock Herr Bäckman, att Drätselkammarens i ärendet gjorda framställning måtte bordläggas och allenast den vid dagens sammanträde väckta motionen remitteras till Fattigvårdsstyrelsen och Drätselkammaren.

Vid framställning av proposition å de sålunda gjorda yrkandena beslöto Stadsfullmäktige utan omröstning i överensstämmelse med Herr Westholms m. fl. yrkande återremittera ärendet till Fattigvårdsstyrelsen och Drätselkammaren.

§ 144.

Ang. avlöningsförhållandena vid djuphamnsbygget.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 14 innevarande september (Stadsfullmäktiges handlingar n:r 68) hade Djuphamnsbyggnadskommittén, under åberopande av en del skrivelser från statens arbetslöshetskommission samt av kommittén lämnade meddelanden, hemställt, att Stadsfullmäktige ville förklara sig icke hava något att anmärka emot vad kommittén, enligt vad i skrivelsen närmare förmälts, i fråga om avlöningsförhållandena vid det statskommunala arbetet för djuphamnen åtgjort.

På yrkande av Herr Westholm biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning berörda hemställan.

§ 145.

Ang. inköp av mark för utläggning av Myggbogatan.

Från Drätselkammaren hade inkommit en så lydande skrivelse:

"Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I sammanhang med det nyligen slutade arbetet med stensättning av Pilgatan hava även anslutningarna av de tvärgator, som utmynna i Pilgatan, blivit ordnade, däribland även anslutning för den gata, som benämnes Myggbogatan.

Den del av denna gata, som enligt planläggning av stadsområdena utmed Pilgatan skall utgöra förbindelseled mellan Pilgatan och Ängsgatan, befinner sig fortfarande i enskild ägo såsom ingående uti tomterna n:r 11 och 15 Ängsgärdet.

Sedan emellertid ägaren till dessa tomter erbjudit staden inköpa för gatudelens utläggning erforderlig mark hava förhandlingar mellan honom och Drätselkammaren inletts och resulterat uti en preliminär överenskommelse, enligt vilken markbytet skulle utgöra 3 kronor pr m^2.

Arealen utgör omkring 500 m^2.

Med förklaring att Drätselkammaren anser ett förvärv av marken för gatans utläggning fylla ett trafikbehov, hemställer Drätselkammaren, att Stadsfullmäktige ville bemyndiga Drätselkammaren att för angivna pris och de villkor i övrigt, som Drätselkammaren kan finna vara för staden antagliga, inköpa området samt anvisa härför erforderligt anslag att utgå av reserverade köpeskillingsmedel.

Västerås den 3 september 1925.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM

Ragnar Tenow."

Efter härav tagen del biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning vad Drätselkammaren sålunda hemställt.

§ 146.

Ang. besvär över Stfms beslut rör. tillstånd för Gottfr. Johansson att utskänka pilsnerdricka i Industrihotellet.

Sedan Magistraten genom resolution den 20 sistlidne juli infordrat Stadsfullmäktiges yttrande i anledning av besvär, som av Gottfr. Johansson anförts över Stadsfullmäktiges beslut den 22 juni 1925 angående tillstånd till utskänkning av pilsnerdricka å Industrihotellet samt Stadsfullmäktige den 27 nästlidne augusti remitterat handlingarna i ärendet till Nykterhetsnämnden för förberedande utlåtande, hade från Nykterhetsnämnden inkommit en så lydande skrivelse:

"Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom beslut den 27 augusti innevarande år hava Stadsfullmäktige till Nykterhetsnämnden för förberedande utlåtande remitterat de besvär, som av Gottfrid Johansson anförts över Stadsfullmäktiges beslut den 22 juni 1925 angående tillstånd till utskänkning av pilsnerdricka å Industrihotellet.

Nykterhetsnämnden får under åberopande såväl av de skäl, som Nämnden i frågan förut anfört som ock med hänsyn till här bilagda rapport, hemställa, att Stadsfullmäktige ville föreslå Konungens Befallningshavande att besvären icke måtte till någon Konungens Befallningshavandes åtgärd föranleda.

Nykterhetsnämndens ordförande har reserverat sig mot Nämndens beslut och därvid anfört:

'Jag anser att de skäl, som klaganden anfört ifråga om allmänhetens krav, på att hotellet för därstädes boende gäster skall efter klockan 9 e. m. tillhandahålla mat jämte pilsnerdricka klass II, äro berättigade, varför jag, under framhållande av att de anmärkningar, som ifråga om serveringens mindre goda handhavande omförmälas i Nykterhetsnämndens åberopade rapport, icke äro bestyrkta, yrkar, att Stadsfullmäktige med

ändring av dess den 27 augusti 1925 i frågan fattade beslut ville bifalla vad jag angivna dag i förevarande fråga yrkade med det tillägg, att servering efter klockan 9 e. m. ej får förekomma i ölutskänkningslokalen i nedre våningen av fastigheten.'

Västerås den 21 september 1925.

För Nykterhetsnämnden:

AXEL SUNDSTRÖM

Eric Plantin"

Efter föredragning härav framställdes proposition dels å bifall till Nykterhetsnämndens förslag och dels å bifall till den reservation, som inom Nämnden avgivits; och beslöto Stadsfullmäktige härvid utan omröstning bifalla Nykterhetsnämndens hemställan.

In fidem:

THEOFIL ÖBERG

Justerat den 2 oktober 1925.

FREDR. FÅHRÆUS

Osçar Hellman Hermanna Lange

Offentligen uppläst den 2 oktober 1925; betygar

Ex officio:

Theofil Öberg

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll.

Den 29 Oktober 1925.

Närvarande: Ordföranden Herr Domprosten Fredr. Fåhræus samt Herrar Sundström, Edv. Karlsson, Danielsson, Zander, Bäckman, Falk, Pers, Hammer, Tärngren, Hiersemann, Leontein, Fru Grönberg, Herrar Johansson, Ridderström, Thyresson, Keijser, C. E. Larsson, Fjellander, O. Lindström, Svedlund, Håvberg, Wass, Kolmodin, Hult, Westholm, Lundkvist, Hellman, Eklund, Sund, Karl Andersson, Jansson, Eriksson, Fröken Anderzon, Herrar Engdahl, Hellström, Axel Karlsson, Eng, Otto Carlson, Dahrné, G. Lindström och Olsson.

Frånvarande med godkänt förfall voro Herrar Hedberg, J. Andersson, Pettersson, Fru Lange och Herr O. Johansson.

Närvarande å Magistratens vägnar: Herr Borgmästaren John Karlsson.

§ 147.

Justeringsmän.

Uppdrogs åt Herrar Hult och Kolmodin att jämte Herr ordföranden justera dagens protokoll.

§ 148.

Ang. minnesord över Herr Kättström.

Med anledning därav, att sedan Stadsfullmäktiges förra sammanträde dess ledamot och vice ordförande Handlanden K. Kättström avlidit, uttalade Herr ordföranden nu över honom några minnesord, särskilt uttryckande Stadsfullmäktiges och stadens tacksamhet för det verksamma arbete, den avlidne nedlagt i kommunens tjänst.

§ 149.

Ang. anmälan om uppkommen ledighet inom Stfm.

Anmäldes att ledamoten av Stadsfullmäktige Handlanden K. Kättström den 25 nästlidne september avlidit; och beslöto Stadsfullmäktige med anledning härav, att meddelande om den uppkomna ledigheten i Stadsfullmäktige skulle ske till Magistraten i och för förrättande av ny röstsammanräkning för utseende av ledamot av Stadsfullmäktige i den avlidnes ställe.

§ 150.

Ang. val av vice ordförander inom Stfm.

I anledning av Stadsfullmäktiges förre vice ordförande Herr Kättströms timade frånfälle företogs nu val av vice ordförande i Stadsfullmäktige för tiden intill utgången av innevarande år; och utsågo Stadsfullmäktige härtill på förslag av Herr Keijser med acklamation Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist.

§ 151.

Ang. val av ledamot i Drkn.

På yrkande av Herr Keijser valde Stadsfullmäktige med acklamation till ledamot av stadens Drätselkammare i stället för Handlanden K. Kättström, vilken med döden avgått, Byggmästaren Fritz Eklund för tiden intill utgången av år 1927.

§ 152.

Ang. återbesättande av kommunala uppdrag efter Herr Kättström.

Beslöto Stadsfullmäktige på yrkande av Herrar Keijser och Bäckman uppdraga åt Beredningsutskottet att till Stadsfullmäktige inkomma med förslag till återbesättande av de kommunala uppdrag — med undantag för ledamotskapet i Drätselkammaren —, vilka innehafts av avlidne Handlanden K. Kättström och till vilka han förordnats genom val av Stadsfullmäktige.

§ 153.

Ang. tecknande av borgen å lån till den nya idrottsplatsens färdigställande.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 10 innevarande oktober (Stadsfullmäktiges handlingar n:r 69) hade Drätselkammaren, med överlämnande av till ärendet hörande handlingar, på anförda skäl hemställt, att Stadsfullmäktige måtte bemyndiga Drätselkammaren att för stadens del teckna borgen å ett Västerås Sportklubb av Sveriges Centralförening för idrottens främjande erbjudet lån å 25,000 kronor för färdigställande av ny idrottsplats i Västerås å av staden upplåtet område, under villkor att Drätselkammaren berättigades tillsätta en ledamot i klubbens styrelse.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet uppstod en längre överläggning. Därunder yrkade: dels Herrar Sundström och Westholm bifall till Drätselkammarens förslag, dels Herr Kolmodin avslag å framställningen, dels Herr Eriksson, att Stadsfullmäktige måtte bemyndiga Drätselkammaren att teckna borgen åt Sportkubben för ett lån på 25,000 kronor, dock endast under villkor, att idrottsplatsens förvaltning överlätes åt en särskild styrelse, sammansatt av representanter för Stadsfullmäktige och Sportklubben, och där även de övriga större idrottsföreningarna i staden bereddes medinfytande, samt att en av Stadsfullmäktiges representanter skulle vara ordförande i styrelsen, dels ock slutligen Herr Hellman, att ärendet måtte återremitteras till Drätselkammaren med uppdrag för Drätselkammaren att, därest Drätselkammaren så ansåge nödigt, i samråd med särskilda delegerade bland Stadsfullmäktige, som Drätselkammaren ägde tillkalla, söka åstadkomma en sammanjämkning av de meningsskilj-

aktigheter, som för närvarande vore rådande mellan de större idrottsorganisationerna och därefter inkomma till Stadsfullmäktige med förnyat utlåtande i frågan.

I Herr Hellmans yrkande om återremiss förenade sig Herrar Bäckman, Wass, Engdahl, Thyresson, Keijser, Falk och Hult, varjämte Herr Danielsson, som även ansåg, att frågan borde återremitteras, höll före, att Drätselkammaren måtte få i uppdrag att inkomma till Stadsfullmäktige med förnyat förslag angående de villkor, som borde uppställas vid tecknandet av stadens borgen å ifrågavarande lån.

Efter överläggningens slut framställdes till en början proposition å frågan om återremiss av ärendet till Drätselkammaren eller om omedelbart avgörande vid detta sammanträde; och beslöto härvid Stadsfullmäktige utan omröstning att i överensstämmelse med vad Herr Hellman yrkat återremittera ärendet till Drätselkammaren.

§ 154.

Ang. fortsatt arbetslöshetsverksamhet.

Sedan Fattigvårdsstyrelsen i skrivelse till Drätselkammaren den 8 innevarande oktober, under erinran att det av Stadsfullmäktige den 27 augusti innevarande år anvisade anslaget för understöd jämlikt 2 § Fattigvårdslagen till vissa arbetslösa i det närmaste vore förbrukat samt att i understödsverksamheten, som under senaste månaderna ökat, kvarstode 34 familjer, mot 25 under augusti månad, hemställt, att, därest de arbetslösa icke kunde beredas arbete, understödsverksamheten måtte fortsätta samt att för detta ändamål ett anslag av 5,000 kronor ställdes till Fattigvårdsstyrelsens förfogande, hade Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 8 innevarande oktober (Stadsfullmäktiges handlingar n:r 70), med överlämnande av Fattigvårdsstyrelsens berörda framställning, för sin del tillstyrkt bifall till densamma med det tillägg, att anslaget måtte anvisas att utgå av uttaxerade medel i 1926 års stat, med rätt för Drätselkammaren att redan under innevarande år av tillgängliga medel utanordna anslaget.

På yrkande av Herr vice ordföranden biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning Drätselkammarens berörda hemställan.

§ 155.

Ang. organisation av Barnavårdsnämndens verksamhet.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 20 innevarande oktober (Stadsfullmäktiges handlingar n:r 71) hade den av Stadsfullmäktige nyvalda Barnavårdsnämnden, vilken från och med år 1926 skulle utgöra organ för samhällets barnavård, under åberopande av en skrivelse i ämnet från Fattigvårdsstyrelsen, överlämnat förslag till organisation av nämndens verksamhet under nästkommande år och därvid, under uttalande att denna verksamhet under år 1926 borde ordnas som ett provisorium, föreslagit,

att de ekonomiska och juridiska ärendena måtte anknytas till Fattigvårdsbyrån att utföras av där anställd personal, att för protokollföring m. m. en sekreterare förordnades, att barnavårdsmannainstitutionen bibehölles oförändrad, samt att åt särskild person lämnades i uppdrag arbetet med fosterbarnsinspektionen, varjämte Barnavårdsnämnden lämnat ett meddelande rörande de ekonomiska förutsättningarna för den föreslagna organisationen.

Efter föredragning härav beslöto Stadsfullmäktige på yrkande av Herr vice ordföranden att uttala sitt gillande av de principiella förslag rörande provisorisk organisation av Barnavårdsnämndens verksamhet, som av Barnavårdsnämnden framlagts, varjämte uttalades, att Stadsfullmäktige ville senare, i samband med fastställande av budgeten för nästkommande år, fatta beslut om de ekonomiska angelägenheter, som härav bleve en följd.

§ 156.

Ang. gemensam förrättning av Stadsfullmäktige- och landstingsmannaval.

Sedan Konungens Befallningshavande i länet med skrivelse den 24 augusti innevarande år anmodat Stadsfullmäktige avgiva yttrande över en inom Kungl. Socialdepartementet upprättad promemoria rörande gemensam valförrättning för val av kommunal- och stadsfullmäktige och av landstingsmän, samt Stadsfullmäktige den 27 i samma månad uppdragit åt Beredningsutskottet att till Stadsfullmäktige inkomma med förberedande yttrande i ärendet, hade Beredningsutskottet i skrivelse till Stadsfullmäktige den 21 innevarande oktober (Stadsfullmäktiges handlingar n:r 72) avgivit sådant yttrande, därvid Beredningsutskottet sammanfattat detsamma uti en hemställan, att Stadsfullmäktige ville förklara sig icke hava något att erinra emot förslaget att i fakultativ ordning införa för val av landstingsmän och kommunal- och stadsfullmäktige gemensam valförättning såsom ett försök, samt att i fråga om de tekniska detaljerna, i den mån dessa påkallade ett yttrande, ansluta sig till vad Beredningsutskottet i sin skrivelse anfört.

På yrkande av Herr Bäckman och sedan Herr Pers yttrat sig utan särskilt yrkande, beslöto Stadsfullmäktige, under åberopande av Beredningsutskottets utlåtande, bifalla vad utskottet sålunda hemställt.

§ 157.

Ang. anordnande av en lek- och idrottsplats för flickskolan.

Sedan Stadsfullmäktige den 28 maj innevarande år till Drätselkammaren för förnyat yttrande återremitterat Herr Thyressons motion med förslag att kvarteret Malin måtte upplåtas och iordningställas som lek- och idrottsplats för högre elementarläroverket för flickor, hade Drätselkammaren, med överlämnande av en av Byggnadschefen Smitt verkställd beräkning av kostnaderna härför och under uttalande att utgiften för ändamålet vore av den omfattning, att stadens ekonomiska läge icke syntes

medgiva densamma, vidhållit sitt förut gjorda avstyrkande av motionen (Stadsfullmäktiges handlingar n:ris 44 och 73).

Sedan Herrar Thyresson och Pers efter föredragning av ärendet yttrat sig utan yrkande, beslöto Stadsfullmäktige på yrkande av Herr vice ordföranden, att ifrågavarande motion icke skulle till någon Stadsfullmäktiges vidare åtgärd föranleda.

§ 158.

Ang. ändring i arbetsordningen för rådhusrätten och magistraten samt ändrad lönestat för 3:dje rådmannen.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 22 innevarande oktober (Stadsfullmäktiges handlingar n:r 74) hade Magistraten på anförda skäl hemställt, att Stadsfullmäktige ville besluta, dels att för sin del antaga den ändring i gällande arbetsordning för Rådhusrätten och Magistraten, att punkt 7 i 6 § — rörande Borgmästarens åligganden i avseende å stadens polisväsen — skulle bortfalla, samt att punkt 5 i samma paragraf — angående tredje rådmannens befattning med polisväsendet — skulle erhålla följande lydelse: "att såsom polischef förestå stadens polisväsen", dels ock att tredje rådmanstjänsten uppflyttades från fyrtioandra till fyrtiofjärde gruppen i den för närvarande för stadens befattningshavare gällande lönestaten.

Efter föredragning härav beslöto Stadsfullmäktige på yrkande av Herrar Falk och vice ordföranden, med vilka Herrar Wass, Bäckman och Danielsson instämde, remittera frågan till Beredningsutskottet och Drätselkammaren för gemensam förberedande behandling, ävensom den föreliggande lönefrågan till Lönenämnden.

§ 159.

Ang. inrättande av polisnämnd enligt den nya polisförfattningen m. m.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 20 innevarande oktober hade Polisnämnden föreslagit, att Stadsfullmäktige ville besluta, dels att inrätta polisnämnd enligt Lag om polisväsendet i riket den 6 juni 1925, dels att denna nämnd skulle utöva alla de befogenheter, som funnes angivna för polisnämnd enligt bestämmelserna i § 13 angivna lag, dels ock att Stadsfullmäktige ville uppdraga åt Beredningsutskottet att föreslå Stadsfullmäktige ledamöter och suppleanter i denna nämnd.

Stadsfullmäktige beslöto på yrkande av Herr vice ordföranden remittera framställningen till Beredningsutskottet för utlåtande.

§ 160.

Ang. anskaffning av ett uppfordringsverk i Malma grusgrop.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 8 innevarande oktober hade Drätselkammaren, under förmälan, att byggnadschefen begärt, att åtgärder måtte vidtagas för möjliggörande av grussortering i grusgropen vid Malma

samt i avseende härå meddelat, att åtgärden icke skulle avse annat än anskaffning av ett skopverk till en i stadens förråd liggande äldre sorteringsapparat, en s. k. triör, samt med hänsyn till fördelen att redan vid utkörningen av gruset från grusgropen hava detsamma sorterat, föreslagit, att Stadsfullmäktige måtte för anskaffning av ifrågavarande skopverk anvisa ett anslag å förslagsvis 1,500 kronor att utgå av tillgängliga medel för att sedermera gäldas av inkomsterna av grusförsäljningen.

På yrkande av Herr Sundström biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning vad Drätselkammaren sålunda hemställt.

§ 161.

Ang. mottagande av donation efterf. stadskamreraren Bernh. Carlson.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 15 innevarande oktober hade Drätselkammaren, med överlämnande av instrument över den 4 september innevarande år förrättat skifte av kvarlåtenskapen efter förre stadskamreraren Bernh. Carlson, anmält, att skiftet av Drätselkammaren för stadens del godkänts, ävensom att till Drätselkammaren för förvaltning i enlighet med testamentsbestämmelserna i kontanter och värdehandlingar överlämnats det staden tillskiftade beloppet 47,184 kronor 5 öre.

Stadsfullmäktige beslöto lägga den inkomna skrivelsen till handlingarna.

§ 162.

Ang. beklädnadsförmån för poliskommissarien och överkonstaplar vid poliskåren m. m.

I särskilda skrivelser den 20 och 23 innevarande oktober hade Polisnämnden och Magistraten hos Stadsfullmäktige gjort framställning avseende beklädnadsförmån för överkonstaplar m. fl. vid poliskåren anställda befattningshavare samt för specialistvård och medicin för befattningshavarna vid poliskåren och deras familjemedlemmar.

Stadsfullmäktige beslöto efter anmälan härav på yrkande av Herrar vice ordföranden och Danielsson remittera framställningarna till Lönenämnden för utlåtande.

§ 163.

Ang. lönereglering för polispersonalen.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 23 innevarande oktober hade Magistraten, med överlämnande av framställningar från dels poliskommissarien och dels polisföreningen Kamraternas lokalavdelning av Svenska Polisförbundet rörande uppflyttande i högre lönegrad av befattningshavarna vid polisverket, ävensom av Polisnämndens i ärendet avgivna yttrande, hemställt om bifall till de gjorda framställningarna.

Stadsfullmäktige beslöto på yrkande av Herr vice ordföranden remittera ärendet till Lönenämnden för utlåtande.

§ 164.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 23 innevarande oktober hade Herr Borgmästaren John Karlsson hemställt om entledigande för tiden från och med år 1926 från följande kommunala uppdrag:

Borgmästarens entledigande från en del kommunala uppdrag.

såsom ledamot i Terminsavgiftsnämnden samt kommittén för utredning av frågan om utvidgningar och förändringar av gällande stadsplan och kommittén för utredning om ordnande av torghandeln samt uppförande av en saluhall.

Stadsfullmäktige beslöto remittera skrivelsen till Beredningsutskottet för utlåtande.

§ 165.

Sedan Magistraten genom resolution den 14 innevarande oktober till Stadsfullmäktige för yttrande överlämnat en av Fabrikören Carl Oskar Johnson hos Konungens Befallningshavande i länet gjord framställning angående tillstånd för sökanden, som inom lokaler inom fastigheten n:r 26 b vid Stora gatan här i staden bedreve tillverkning och försäljning av läskedrycker under firma läskedrycksfabriken Källan, att från förutnämnda lokaler försälja pilsnerdricka till avhämtning, hade Nykterhetsnämnden upptagit ärendet till handläggning och i skrivelse till Stadsfullmäktige den 26 innevarande oktober föreslagit Stadsfullmäktige att tillstyrka bifall till framställningen under villkor att tillståndet endast innebure rätt för innehavaren därav att "till kunder på rekvisition försända pilsnerdricka samt i övrigt endast försälja till inomhus boende personer".

Ang tillstånd för Carl Oskar Johnson att försälja pilsnerdricka.

Under överläggningen härom yrkade, dels Herr Sundström att Stadsfullmäktige måtte på sätt Nykterhetsnämnden föreslagit tillstyrka bifall till ansökningen, dels ock Herrar Westholm, Hult, Engdahl och Kolmodin, att Stadsfullmäktige måtte avstyrka bifall till ansökningen, enär behov av någon ny rättighet att försälja pilsnerdricka inom staden icke förelåge.

Efter överläggningens slut framställdes proposition å de sålunda gjorda yrkandena; och beslöto Stadsfullmäktige härvid genom begärd och anställd omröstning med 25 nej emot 15 ja, vilka voro för bifall till Nykterhetsnämndens förslag, att i överensstämmelse med Herr Westholms m. fl. yrkande avstyrka bifall till ansökningen.

§ 166.

Genom resolution den 14 innevarande oktober hade Magistraten anmodat Stadsfullmäktige avgiva yttrande i fråga om Ingenjören Sven Holmqvists rätta mantalsskrivningsort.

Ang. Ingenjören Sven Holmqvists rätta mantalsskrivningsort.

Stadsfullmäktige beslöto på yrkande av Herr vice ordföranden remittera handlingarna i ärendet till Drätselkammaren för förberedande utlåtande.

§ 167.

Ang tillstånd för G. L. Eriksson att idka handel med begagnade föremål.

Genom resolution den 28 innevarande oktober hade Magistraten anmodat Stadsfullmäktige att avgiva yttrande över en av G. L. Eriksson hos Konungens Befallningshavande i länet gjord framställning om tillstånd att här i staden idka handel med begagnade föremål; och beslöto Stadsfullmäktige på yrkande av Herr vice ordföranden remittera framställningen till Hälsovårdsnämnden för förberedande yttrande.

§ 168.

Ang. redogörelse från bostadsförmedlingskommittén.

Föredrogs och lades till handlingarna en från stadens bostadsförmedlingskommitté inkommen redogörelse över kommitténs verksamhet av följande lydelse:

"Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan den av Stadsfullmäktige den 27 augusti 1925 tillsatta kommittén, med uppgift att ordna förhållandena på hyresmarknaden för eventuellt bostadslösa familjer vid tiden omkring instundande höstflyttning, har denna kommitté trätt i verksamhet den 9 sept., vilken verksamhet fortgått intill 27 oktober 1925.

Kommittén har inrättat sin verksamhet i likhet med föregående år med byrå och föreståndare.

Kommittén har för angeägenheter, som beröra verksamheten haft 8 sammanträden.

Å byrån ha inalles anmält sig 155 bostadssökande. Därav voro 79 dels uppsagda till avflyttning från innehavda lägenheter och dels hade de själva uppsagt sina lägenheter, i många fall på grund av lägenheternas bristfällighet. Utav sagda antal anmälda hava 72 familjer erhållit bostad genom byråns förmedling, 3 avrest från platsen och 10 fått kvarbo i förut innehavda lägenheter. De övriga ha enbart anmält sig för byte av bostäder, vilka önskemål byrån i görligaste utsträckning sökt tillmötesgå.

Dessutom ha råd och upplysningar lämnats i flera fall, som rört bostadsfrågan.

I sin versamhet har kommittén erfarit ökade svårigheter att i erforderlig utsträckning ordna till bostadsförmedlingen hörande angelägenheter, jämfört med föregående år, i det att tillgången av bostäder visat sig icke motsvara behovet. Beträffande särskilt större familjer har detta varit fallet.

För några sådana familjer har måst tillgripas anordnandet av tillfälliga bostäder. Det förefinnes alltså brist på mindre bostadslägenheter i staden.

Har bostadsförmedlingen hittills varit välbehövlig, så har den varit det i ännu högre grad under innevarande höst.
Västerås den 28 oktober 1925.

För Bostadsförmedlingskommittén:

E. EDV. KARLSSON
ordförande.

Axel Norén"

In fidem:

THEOFIL ÖBERG

Justerat den 3 november 1925.

FREDR. FÅHRÆUS

G. H. Kolmodin *R. V. Hult*

Offentligen uppläst den 3 november 1925; betygar

Ex officio:

Theofil Öberg

A. F. BERGHS BOKTRYCKERI, VÄSTERÅS 1925.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll.

Den 26 November 1925.

Närvarande: Ordföranden Herr Domprosten Fredr. Fåhræus, vice Ordföranden Herr Målaremästaren Alb. Lundkvist samt Herrar Sundström, Edv. Karlsson, Danielsson, Zander, Bäckman, Pers, Hedberg, J. Andersson, Hammer, Tärngren, Hiersemann, Pettersson, Leontein, Fru Grönberg, Herrar K. Johansson, Ridderström, Thyresson, Keijser, C. E. Larsson, Fjellander, O. Lindström, Svedlund, Håvberg, Wass, Kolmodin, Hult, Westholm, Hellman, Sund, Karl Andersson, Jansson, Eriksson, Fröken Anderzon, Herrar Engdahl, Hellström, Axel Karlsson, Eng, Otto Carlson, Dahrné, G. Lindström, Olsson och Lindberg.

Frånvarande med godkänt förfall voro Herrar Falk, Eklund och O. Johansson samt Fru Lange.

Närvarande å Magistratens vägnar: Herr Borgmästaren John Karlsson.

§ 169.

Justeringsmän.

Uppdrogs åt Herrar Wass och Håvberg att jämte Herr ordföranden justera dagens protokoll.

§ 170.

Ang. val av ny stadsfullmäktigeledamot.

Från Magistraten hade överlämnats protokoll, hållet hos Magistraten i staden den 17 innevarande november, utvisande att vid nämnda dag företagen röstsammanräkning för utseende av ny ledamot av Stadsfullmäktige i stället för dess avlidne ledamot Handlanden K. Kättström härtill utsett Expeditören Bror Lindberg för tiden intill utgången av år 1926.

Efter av nämnda protokoll tagen del hälsade Herr ordföranden på Stadsfullmäktiges vägnar den nyvalde ledamoten välkommen till deltagande i Stadsfullmäktiges förhandlingar.

§ 171.

Ang. utvidgning av hamnområdet.

Genom resolution den 13 innevarande november hade Länsstyrelsen till Stadsfullmäktige för kännedom överlämnat styrkt avskrift av en ämbetsskrivelse från Kungl. Kommunikationsdepartementet av den 6 innevarande november månad, innehållande Kungl. Maj:ts beslut angående fastställelse av nytt och vidgat hamnområde för Västerås.

Efter uppläsning av skrivelsen beslöto Stadsfullmäktige lägga den till handlingarna. (Stadsfullmäktiges handlingar n:r 75.)

§ 172.

Ang. ytterligare anslag till understöd åt arbetslösa.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 12 innevarande november (Stadsfullmäktiges handlingar n:r 76) hade Drätselkammaren, med överlämnande av en framställning i ämnet från Fattigvårdsstyrelsen, föreslagit, att Stadsfullmäktige ville besluta att för understöd enligt 2 § fattigvårdslagen åt vissa därtill berättigade arbetslösa anvisa ett anslag å 5,000 kronor att bestridas av tillgängliga medel och sedermera gäldas genom uttaxering i 1926 års budget.

Efter en längre överläggning, varunder yrkades bifall till Drätselkammarens förslag av Herrar Sundström, Hellman, Hult, Engdahl, Westholm, vice ordföranden, Karl Andersson, Danielsson och Karl Johansson, beslöto Stadsfullmäktige utan omröstning bifalla vad Drätselkammaren sålunda föreslagit.

§ 173.

Ang. fyrbelysning å Stora Sandskär.

Sedan Stadsfullmäktige den 22 juni innevarande år till Hamnstyrelsen och Drätselkammaren för utlåtande remitterat en från Kungl. Vattenfallsstyrelsen inkommen skrivelse av den 18 samma juni månad med hemställan att Stadsfullmäktge måtte efter samråd med Kungl. Lotsstyrelsen vidtaga erforderliga anstalter för utförande av fyr å Stora Sandskär, hade nu de begärda utlåtandena till Stadsfullmäktige inkommit (Stadsfullmäktiges handlingar n:r 77).

Efter tagen del av vad Hamnstyrelsen och Drätselkammaren i ärendet anfört beslöto Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Sundström i överensstämmelse med vad Hamnstyrelsen och Drätselkammaren föreslagit dels hemställa hos Kungl. Vattenfalls- och Lotsstyrelserna att fyrbelysning å Stora Sandskär ordnades genom statens försorg, dels ock föreslå Kungl. Lotsstyrelsen, att fyrbelysning inom hamnområdet finge ordnas på så sätt, att den nuvarande fyren å badhusvågbrytaren avskärmades och mötte fyrbelysningen från Stora Sandskär, samt att en fyr anordnades vid djuphamnen.

§ 174.

Ang. tecknande av borgen å lån till den nya idrottsplatsens färdigställande.

Sedan Stadsfullmäktige den 29 nästlidne oktober till Drätselkammaren för förnyat utlåtande återremitterat frågan om tecknande av kommunal borgen för ett Västerås Sportklubb av Sveriges Centralförening för idrottens främjande erbjudet lån å 25,000 kronor för färdigställande av ny idrottsplats å härför av staden upplåtet område (Stadsfullmäktiges handlingar n:r 69), hade Drätselkammaren nu i skrivelse till Stadsfullmäktige den 12 innevarande november (Stadsfullmäktiges handlingar n:r 79) under hänvisning till en av särskilda jämlikt Stadsfullmäktiges anvisning utsedda delegerade avlåten skrivelse i ärendet och enligt häri framlagt förslag hemställt, att Stadsfullmäktige ville besluta bemyndiga Drätselkam-

maren teckna den ifrågasatta borgen med Västerås Sportklubb som formell låntagare, under villkor att lånebeloppet överlämnades till Drätselkammaren att förvaltas under räntegottgörelse och tillhandahållas vederbörande i mån av redovisning för å idrottsplatsen framdeles havda kostnader och med skyldighet för Västerås Sportklubb att i och med bildandet av en samorganisation för förvaltningen av idrottsplatsen överlåta den nya idrottsplatsen å denna samorganisation.

Under överläggningen i detta ärende yrkade dels Herrar Sundström, Engdahl, Eriksson och Hult bifall till Drätselkammarens nu avgivna förslag, dels ock Herr Kolmodin avslag å framställningen.

Vid efter överläggningens slut framställd proposition å de sålunda gjorda yrkandena beslöto Stadsfullmäktige utan omröstning bifalla vad Drätselkammaren sålunda hemställt.

§ 175.

Ang. deltagande i konferens rör. arbetslöshetens orsaker och bekämpande.

I anledning av en från Centralförbundet för Socialt Arbete inkommen inbjudan till Stadsfullmäktige att deltaga i en konferens i Stockholm den 1—3 december innevarande år angående arbetslöshetens orsaker och bekämpande, beslöto Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Keijser överlämna inbjudningen till stadens arbetslöshetskommitté med rätt för kommittén att utse en eller två representanter att deltaga i ifrågavarande konferens.

§ 176.

Ang. ing. Sven Holmqvists rätta mantalsskrivningsort.

Sedan Magistraten genom resolution den 14 nästlidne oktober infordrat Stadsfullmäktiges yttrande i anledning av besvär, vilka anförts av ingenjören Sven Holmqvist över hans mantalsskrivning för år 1925 uti Oskarshamns stad under yrkande att han för nämnda år måtte mantalsskrivas i Västerås stad, samt Stadsfullmäktige den 29 nästlidne oktober för avgivande av förslag till det infordrade yttrandet remitterat handlingarna till Drätselkammaren, hade Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 5 innevarande november föreslagit, att Stadsfullmäktige ville såsom sitt yttrande och under åberopande av att den faktiska bosättningen vid tidpunkten för mantalsskrivningen vore avgörande för bestämmandet av mantalsskrivningsorten, samt att Ingeniören Holmqvist vid mantalsskrivningen 1924 varit bosatt i Västerås och enligt egen uppgift, vilken icke motsades av kända förhållanden, först efter mantalsskrivningen erhållit kännedom om sin förflyttning till Oskarshamn, tillstyrka bifall till de av Ingeniör Holmqvist anförda besvären.

Efter föredragning härav fattade Stadsfullmäktige beslut i ärendet i överensstämmelse med vad Drätselkammaren föreslagit.

§ 177.

Ang. sättet för gäldande av pensionsavgifter för stadens sjuksköterskor m. fl.

I särskilda skrivelser till Stadsfullmäktige den 19 och 25 innevarande november hade Hälsovårdsnämnden och Fattigvårdsstyrelsen hos Stadsfullmäktige påkallat beslut angående sättet för gäldande av pensionsav-

gifter för i stadens tjänst anställda sjuksköterskor och med dem jämställda befattningshavare.

Efter föredragning av berörda skrivelser beslöto Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Bäckman remittera desamma till Drätselkammaren och Lönenämnden för utlåtande.

§ 178.

Ang. tillstånd för G. L. Eriksson att idka handel med begagnade föremål.

Sedan Magistraten genom resolution den 28 nästlidne oktober anmodat Stadsfullmäktige avgiva yttrande över en av G. L. Eriksson hos Konungens Befallningshavande i länet gjord framställning om tillstånd att inom fastigheten n:r 19 vid Vasagatan här i staden idka handel med begagnade föremål, samt Stadsfullmäktige den 29 i samma månad remitterat framställningen till Hälsovårdsnämnden för förberedande utlåtande, hade Hälsovårdsnämnden nu i skrivelse till Stadsfullmäktige den 19 innevarande november föreslagit, att Stadsfullmäktige ville för sin del tillstyrka bifall till framställningen.

Stadsfullmäktige fattade beslut i ärendet i överensstämmelse med vad Hälsovårdsnämnden sålunda föreslagit.

§ 179.

Ang. restitution av skatt till de Arbetslösas Förening.

I en såsom motion av Herrar Hult och Karl Andersson upptagen till Stadsfullmäktige ställd skrivelse av den 24 innevarande november hade De Arbetslösas Förening i Västerås hemställt, att de nöjesskattemedel, som inlevererats vid av föreningen föranstaltade nöjesanordningar under folkmarknadsdagarna innevarande år, utgörande 2,291 kronor 80 öre, måtte återbetalas till De Arbetslösas Förening att av densamma på lämpligt sätt fördelas mellan de arbetslösa i staden.

Under överläggningen härom yrkade dels Herr Hult med instämmande av Herrar Pers och Karl Andersson att ärendet måtte omedelbart företagas till avgörande och att Stadsfullmäktige måtte därvid bifalla den gjorda framställningen, emot vilket yrkande Herr Westholm förklarade sig icke hava något att erinra, dels ock Herr vice ordföranden att Stadsfullmäktige måtte, enär det tillkomme Drätselkammaren att avgöra frågan om befrielse från eller restitution av nöjesskatt, överlämna framställningen till Drätselkammaren för avgörande under uttalande av, att Stadsfullmäktige icke hade något att erinra emot restituering av ifrågavarande skatt, varjämte Herr Sundström yttrade sig utan yrkande.

Sedan Herr Hult förklarat sig icke hava något att erinra emot Herr vice ordförandens förslag samt Herr ordföranden meddelat, att han på grund av gällande författning funne sig förhindrad framställa proposition på yrkandet om omedelbart bifall till motionen, fattade Stadsfullmäktige vid framställd proposition å Herr vice ordförandens yrkande och fråga om enbart remiss av ärendet till Drätselkammaren för utlåtande beslut i ärendet i överensstämmelse med vad Herr vice ordföranden föreslagit.

§ 180.

Ang. anslag till Västerås skollovskolonier.

En av Herrar Eriksson och Wass nu väckt motion angående beviljande av förhöjt anslag för år 1926 till föreningen Västerås Skollovskolonier beslöto Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Eriksson remittera till Drätselkammaren för utlåtande.

§ 181.

Ang. lossnings- och lastningsanordningar vid djuphamnen.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 12 innevarande november har Drätselkammaren, med överlämnande av en framställning i ämnet från duphamnsbyggnadskommittén och under tillstyrkande av vad kommittén däri föreslagit (Stadsfullmäktiges handlingar n:r 78) hemställt att Stadsfullmäktige ville besluta, att av lånemedel anslå 250,000 kronor för utförande av lossnings- och lastningsanordningar vid Västerås djuphamn, med bemyndigande för Drätselkammaren att underställa beslutet härom Kungl. Maj:ts prövning i vad det avsåge anslagets gäldande genom lån samt med rätt för Drätselkammaren att tillsvidare bestrida ifrågavarande utgift genom tillfälligt lån, som Drätselkammaren, därest den underställningsfria låneträtten därigenom skulle överskridas, finge begära Kungl. Maj:ts tillstånd att för ändamålet upptaga.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet yrkade dels Herr Sundström bifall till vad Drätselkammaren sålunda föreslagit, dels ock Herr Hellman, med instämmande av Herr Hiersemann, att Stadsfullmäktige måtte besluta bordlägga ärendet samt uppdraga åt djuphamnsbyggnadskommittén att upptaga underhandlingar med S. W. B. järnväg i ändamål att ernå för staden tryggande överenskommelser med avseende å djuphamnstrafiken.

Vid efter överläggningens slut först framställd proposition på yrkandet om ärendets bordläggning och frågan, huruvida Stadsfullmäktige ville i dag företaga detsamma till slutligt avgörande, beslöto Stadsfullmäktige utan omröstning bordlägga ärendet, varefter Stadsfullmäktige likaledes utan omröstning bifödllo Herr Hellmans yrkande i övrigt.

In fidem:

THEOFIL ÖBERG

Justerat den 1 december 1925.

FREDR. FÅHRÆUS.

Oskar Håvberg *Oscar Wass*

Offentligen uppläst den 1 december 1925, betygar

Ex officio:

Theofil Öberg

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll.

Den 29 December 1925.

Närvarande: Ordföranden Herr Domprosten Fredr. Fåhræus, vice ordföranden Herr MålerIföreståndaren Alb. Lundkvist samt Herrar Sundström, Edv. Karlsson, Danielsson, Zander, Bäckman, Falk, Pers, Hedberg, J. Andersson, Hammer, Tärngren, Hiersemann, Pettersson, Leontein, Fru Grönberg, Herrar K. Johansson, Ridderström, Thyresson, Keijser, Fjellander, O. Lindström, Svedlund, Håvberg, Wass, Kolmodin, Hult, Westholm, Hellman, Eklund, Sund, Karl Andersson, Jansson, Eriksson, Engdahl, Hellström, Axel Karlsson, Eng, Otto Carlson, Dahrné, G. Lindström, O. Johansson, Olsson och Lindberg.

Frånvarande med godkänt förfall voro Herr C. E. Larsson, Fru Lange och Fröken Anderzon.

Närvarande å Magistratens vägnar: under förra delen av sammanträdet Herr Rådmannen V. Åsberg och under senare delen av sammanträdet Herr Borgmästaren John Karlsson.

§ 182.

Justeringsmän.

Uppdrogs åt Herrar Svedlund och O. Lindström att jämte Herr Ordföranden justera dagens protokoll.

§ 183.

Ang. anslag till lossnings- och lastningsanordningar vid djuphamn.

Sedan Stadsfullmäktige den 26 nästlidne november bordlagt en av Drätselkammaren gjord framställning angående anslag till lossnings- och lastningsanordningar vid djuphamnen (Stadsfullmäktiges handlingar n:r 78) föredrogs nu ärendet ånyo, varefter Herr Sundström meddelade, att det uppdrag angående viss utredning, som samtidigt lämnats djuphamnsbyggnadskommittén, ännu icke hunnit fullgöras, samt yrkade, att ärendet även nu måtte uppskjutas.

Stadsfullmäktige beslöto med bifall detta yrkande ytterligare bordlägga ärendet.

§ 184.

Ang. revisionsberättelse rör. stadens räkenskaper för år 1924 samt vederbörandes förklaringar däröver.

Genom resolution den 27 nästlidne november hade Magistraten för fattande av beslut till Stadsfullmäktige överlämnat av stadens revisorer avgiven revisionsberättelse för år 1924 jämte från vederbörande inkomna förklaringar (Stadsfullmäktiges handlingar n:r 81).

På yrkande av Herr Falk, med vilken Herr Leontein förenade sig, beslöto Stadsfullmäktige bordlägga ärendet.

§ 185.

Ang. inrättande av ny polisnämnd och val av ledamöter i densamma.

Sedan Stadsfullmäktige den 29 sistlidne oktober till Beredningsutskottet remitterat en framställning från den nuvarande Polisnämnden angående inrättande av ny Polisnämnd enligt lag om polisväsendet i riket den 6 juni 1925, hade Beredningsutskottet i skrivelse till Stadsfullmäktige den 16 innevarande december (Stadsfullmäktiges handlingar n:r 84) tillstyrkt framställningen och sålunda föreslagit, att Stadsfullmäktige ville besluta, dels att inrätta Polisnämnd i staden enligt nämnda lag, dels ock att denna nämnd skulle utöva de befogenheter, som funnes angivna för Polisnämnd enligt bestämmelserna i § 13 angivna lag, varjämte Beredningsutskottet avgivit förslag till val av ledamöter i den nya Polisnämnden.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet uppstod en stunds överläggning. Därunder yrkade dels Herr Sundström, med instämmande av Herr Falk, bifall till Beredningsutskottets förslag dock med den ändringen i fråga om Polisnämndens befogenheter, att det icke skulle tillkomma nämnden att förvalta till polisväsendet anslagna medel och för polisväsendet använda fastigheter och annan egendom, enär dessa förvaltningsuppdrag borde tillkomma Drätselkammaren, dels ock Herr Bäckman, med vilken Herr Danielsson förenade sig, likaledes bifall till Beredningsutskottets förslag men med den inskränkningen i fråga om befogenheterna för nämnden, att det icke skulle tillkomma densamma att förvalta för polisväsendet använda fastigheter och annan egendom, varvid framhölls i fråga om medelsförvaltningen, att densamma endast borde avse lyftning i vedertagen ordning av beviljade anslag i den mån de behövde tagas i anspråk, varjämte Herr Rådmannen Åsberg yttrade sig och förordade bifall till Beredningsutskottets förslag oförändrat.

Vid efter överläggningens slut framställda propositioner i förslagets olika delar godkände Stadsfullmäktige utan omröstning vad Beredningsutskottet föreslagit, allenast med den av Herr Bäckman förordade ändringen.

Härefter valde Stadsfullmäktige med acklamation enligt Beredningsutskottets förslag till ledamöter i Polisnämnden för åren 1926—1929 Sjukvårdaren J. O. Wass, Målaren A. Vestling, Brandchefen A. Danielsson, Disponenten Thorsten Eriksson och Drätseldirektören T. Öberg samt till personliga suppleanter för dem att inträda vid förfall för de ordinarie ledamöterna i den ordning de ovan nämnts Tubdragaren Karl Andersson, Svarvaren C. G. Pettersson, Tapetseraren C. Bäckman, Ingeniören H. Håkanson och Stadsombudsmannen R. Tenow.

Det uppdrogs åt Herr Danielsson att sammankalla nämnden.

§ 186.

Ang. förmedling av bostadslån till kooperativt byggnadsföretag.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 17 innevarande december (Stadsfullmäktiges handlingar n:r 85) hade Drätselkammaren, med överläm-

nande av framställningar i ämnet och på anförda skäl, hemställt, att Stadsfullmäktige ville bemyndiga Drätselkammaren

1:o) att till pris och villkor, Drätselkammaren kunde finna vara för staden antagliga, till Hyresgästernas Sparkasse- och Byggnadsförening i Västerås u. p. a. försälja fastigheten tomten n:r 4 inom byggnadskvarteret Hubert;

2:o) att göra erforderliga framställningar om upptagande ur statens bostadslånefond av ett lån å 98,400 kronor för det av föreningen ifrågasatta byggnadsföretaget å den inköpta tomten att utlämnas mot säkerhet i inteckningar liggande upp till högst 85 procent av det beräknade värdet å fastigheten i bebyggt skick, tomtkostnaden inberäknad.

Härjämte hade Drätselkammaren anmält, att Drätselkammarens ledamöter Herrar Sundström och Håkanson påyrkat, att storleken av bostadslånet skulle bestämmas till skillnaden emellan 80 procent av det beräknade fastighetsvärdet och primärlånet, eller till 84,150 kronor, med säkerhet uti inteckningar i fastigheten liggande högst inom cirka 225,000 kronor eller 80 procent av det beräknade fastighetsvärdet, då däremot enligt Drätselkammarens förslag understödslånet skulle ligga inom 238,000 kronor.

Under överläggningen i detta ärende yrkade dels Herrar Eng, Pers, Bäckman, Hult, Zander, Westholm och Eklund bifall till Drätselkammarens förslag, dels Herrar Sundström och Falk bifall till den inom Drätselkammaren avgivna reservationen, dels ock Herr Hellman avslag å Drätselkammarens framställning i dess andra punkt.

Efter överläggningens slut biföllo Stadsfullmäktige till en början utan omröstning 1:sta punkten i Drätselkammarens förslag.

Vid framställning av proposition å de olika yrkandena i fråga om andra punkten förklarade sig ordföranden finna frågan om bifall till Drätselkammarens förslag vara med övervägande ja besvarad. Härvid begärdes votering. Sedan genom särskild begärd och anställd omröstning till kontraproposition i huvudvoteringen med 31 ja emot 14 nej, avgivna för bifall till reservationen, antagits Herr Hellmans avslagsyrkande, anställdes huvudvoteringen, varvid Drätselkammarens förslag med 37 ja-röster emot 8 nej-röster, som avgåvos för avslagsyrkandet, blev av Stadsfullmäktige antaget.

Stadsfullmäktige hade alltså till alla delar godkänt Drätselkammarens förslag.

Emot beslutet anmälde Herr Helllman sin reservation.

§ 187.

Föredrogs och godkändes på yrkande av Herr Sundström utan omröstning följande från Lönenämnden inkomna framställning:

Ang. lönebestämmelser för folkskolans lärarepersonal för år 1926.

"Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Stadsfullmäktige hava att under innevarande månad fatta beslut angående grunderna för avlöningen under år 1926 av folk- och småskolans samt högre folkskolans lärarepersonal, och får Lönenämnden under hänvisning till nämndens i särskilda skrivelser avgivna förslag angående ersättning för naturaförmåner och dyrtidstillägg, vilka även avse nyssnämnda personal, och med meddelande att nämnden saknat anledning ifrågasätta någon ändring i de förut i dessa ämnen gällande bestämmelserna, antagna av Stadsfullmäktige den 27 juni 1921 i samband med fastställande av ny lönestat för stadens befattningshavare, föreslå dessa bestämmelsers prolongation och att Stadsfullmäktige alltså måtte besluta, att för år 1926 antaga följande

Lönebestämmelser rörande folk- och småskolans samt högre folkskolans lärarepersonal för år 1926.

a) För folk- och småskolans samt högre folkskolans årsavlönade lärare och lärarinnor i läsämnen skall avlöningen utgöra:

1) Lagstadgad minimilön;

2) statens dyrtidstillägg;

3) lagstadgad ersättning för övertidsläsning;

4) ersättning för bostad och bränsle, där dessa förmåner ej lämnas in natura i överensstämmelse med vad därom särskilt föreslagits;

5) ortstillägg för ordinarie och e. o. folkskollärare med 200 kronor och för folk- och småskollärarinna med 100 kronor;

6) kommunalt dyrtidstillägg i enlighet med vad därom särskilt beslutas.

Det kommunala dyrtidstillägget utbetalas liksom det statliga enligt därom gällande författningsbestämmelser månadsvis i efterskott.

b) För fast anställda lärare i övningsämnen med årslön skola löneförmånerna utgöra:

för slöjdlärarinna: småskollärarinnas löneförmåner med tillägg av 100 kronor jämte därå belöpande dyrtidstillägg beräknat på sätt ovan angivits;

för skolkökslärarinna: småskollärarinnas löneförmåner med tillägg av 300 kronor jämte därå belöpande dyrtidstillägg, beräknat på sätt ovan angivits;

för slöjdlärare: folkskollärarinnas löneförmåner med tillämpning i förekommande fall av statens dyrtidstilläggsbestämmelser rörande familjeförsörjare.

Beträffande avdrag för bostadsförmån i stadens lärarebostäder i den egentliga staden samt arvode för trädgårdslärare är särskilt förslag av nämnden framlagt.

Vätserås den 19 december 1925.

För Lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM

Ragnar Tenow."

§ 188.

Ang. värdesättning av befattningshavares naturaförmåner för år 1926.

Från Lönenämnden hade inkommit en så lydande framställning:

"*Till Stadsfullmäktige i Västerås.*

I fråga om värdesättning för år 1926 av den vissa befattningshavare tillförsäkrade in natura-förmånen av fri bostad och fri värme och angående den ersättning härför, som under samma tid skall utgå till lärarepersonalen vid stadens folkskolor, har Lönenämnden icke att föreslå annan avvikelse från vad som härutinnan varit bestämt för innevarande år, än den som betingas av nu rådande lägre bränslepriser.

Med beräkning att denna nedgång bör föranleda en reducering i värdesättningen av förmån av fri värme med 10 procent, föreslår Lönenämnden att Stadsfullmäktige ville med denna ändring förklara hittills gällande bestämmelser vara giltiga även för år 1926 och alltså

a) att avdrag å löneförmån för värdet av in natura åtnjuten förmån av bostad skall ske med belopp för:

1 rum och kök	Kr.	375: —
2 rum och kök	„	625: —
3 rum och kök	„	875: —

4 rum och kök .... „ 1,100: —
bostad i logement jämte därmed följande förmåner .. „ 240: —

b) att avdrag å löneförmån för värdet av in natura åtnjuten förmån av fritt bränsle skall ske med följande belopp för:

1 rum och kök	Kr.	144: —
2 rum och kök	„	198: —
3 rum och kök	„	261: —
4 rum och kök	„	315: —

c) att jordbruksförvaltarens in natura-förmån av bostad och bränsle jämväl för år 1926 skall värdesättas till 1 500 kronor, och att ett mot detta värde svarande belopp skall avdragas å jordbruksförvaltarens kontanta avlöning;

d) att ersättning till lärarepersonalen vid stadens folkskolor för ej in natura åtnjuten förmån av bostad skall utgå med belopp för:

1 rum och kök	Kr.	450: —
2 rum och kök	„	725: —
3 rum och kök	„	1,000: —
4 rum och kök	„	1,250: —

e) att ersättning för bränsle skall till samma personal utgå med belopp varierande efter bostadens storlek, och som angivits under b) här ovan:

f) att lärare, som bebo staden tillhöriga lärarebostäder i den egentliga staden, skall härför vidkännas löneavdrag motsvarande den ersättning, som för förmånen av dylik bostad är beräknad;

g) att trädgårdslärarna i Skepparbacks-, Herrgärds- och Korsängsskolorna skola var och en åtnjuta ett arvode å 1,000 kronor, varvid i fråga om de två förstnämnda arvodet skall kvittas mot gottgörelse för till dem upplåtna bostäder.

Västerås den 19 december 1925.

För Lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM

Ragnar Tenow."

På yrkande av Herr Sundström bifölls Stadsfullmäktige utan omröstning vad Lönenämnden sålunda föreslagit.

§ 189.

Ang. dyrtidstillägg åt stadens befattningshavare för år 1926.

Föredrogs följande från Lönenämnden inkomna skrivelse:

"Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I anledning därav att giltighetstiden för nu gällande bestämmelser angående dyrtidstillägg till stadens befattningshavare, däri inbegripes även vid folkskolan anställda och stadens pensionärer, utgår med innevarande månad, är frågan om bestämmelser i hithörande ämne att gälla efter nämnda tid beroende på beslut av Stadsfullmäktige, och får Lönenämnden, vilken åligger att bereda lönefrågor, under förklaring att nämnden anser en ändring i förut gällande bestämmelser icke böra för år 1926 genomföras, föreslå, att Stadsfullmäktige ville besluta

att de den 28 dec. 1922 antagna bestämmelserna angående dyrtidstillägg till stadens befattningshavare, innefattande även folkskolans lärarepersonal och stadens pensionärer, skola gälla för år 1926.

Västerås den 19 december 1925.

För Lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM

Ragnar Tenow."

På yrkande av Herr Sundström och sedan Herr Engdahl yttrat sig utan yrkande godkände Stadsfullmäktige utan omröstning vad Lönenämnden föreslagit.

§ 190.

Ang. värdesättning av tjänstebeklädnadsförmån.

Från Lönenämnden hade inkommit en så lydande skrivelse:

"Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I anledning därav att ett beslut av Stadsfullmäktige erfordras i frågan om värdesättning för år 1926 av förmånen av fri tjänstebeklädnad, för såvitt sådan förmån enligt nu gällande bestämmelser tillkommer stadens befattningshavare, får Lönenämnden, enär ändring för år 1926 i hittills

fastställd värdesättning icke synes påkallad, föreslå dess bibehållande även för år 1926 och att således anslag till tjänstebeklädnadsförmån åt den del av personalen vid poliskåren, brandkåren och renhållningsverket, som äger åtnjuta sådan, skall beräknas:

för personalen vid poliskåren till 225 kronor, för personalen vid brandkåren till 180 kronor och för personalen vid renhållningsverket till 65 kronor pr befattningshavare.

I detta sammanhang är Lönenämnden icke i tillfälle avgiva yttrande över den till nämnden genom beslut av Stadsfullmäktige den 29 nästlidne oktober remitterade med yttrande av Magistraten överlämnade framställningen från Polisföreningen Kamraterna angående överkonstaplars och detektivkonstaplars jämställighet med övrig polispersonal i avseende å rätt att åtnjuta beklädnadsförmån, och torde såsom följd härav behandlingen av det av Drätselkammaren upprättade förslaget till utgiftsstat för staden för år 1926 i denna del böra uppskjutas och avgörandet härav bero på Lönenämndens beredning.

Västerås den 19 december 1925.

För Lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM

Ragnar Tenow."

Stadsfullmäktige godkände efter föredragning härav på yrkande av Herr Sundström utan omröstning vad Lönenämnden i ärendet föreslagit.

§ 191.

Ang. understöd åt f. vaktmästaren K. A. Blomkvist.

Folkskolestyrelsen hade till Lönenämnden överlämnat följande protokollsutdrag:

"Utdrag ur protokoll vid folkskolestyrelsens i Västerås sammanträde den 2 oktober 1925.

§ 92.

Vaktmästaren vid folkskolan i Jakobsberg Karl August Blomkvist hade hos folkskolestyrelsen hemställt om att denna måtte hos vederbörande myndighet hemställa om pension för honom.

Blomkvist, som avgick från sin vaktmästaretjänst den 25 sistlidne augusti, är född den 18/10 1859, har tjänstgjort som skolvaktmästare i 18 år samt hade tillsynen över fattiggården i Jakobsberg åren 1901—1918. Hans arvode som skolvaktmästare utgjorde år 1924 Kr. 965: —.

Styrelsen, som i statförslaget för år 1926 förslagsvis uppfört Kr. 400: — i pension (innefattande jämväl dyrtidstillägg) till Blomkvist, hemställer om pension till honom enligt de grunder, som i motsvarande fall pläga tillämpas för kommunens befattningshavare.

Västerås som ovan.

EM. GRANÉR

Justerat:

Fredr. Fåhræus *E. Edv. Karlsson*

Ivar Andrén

Rätt ur protokollet, betygar:

Em. Granér."

Lönenämnden hade överlämnat denna framställning till Stadsfullmäktige med en så lydande skrivelse:

"Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Folkskolestyrelsen har enligt till Lönenämnden överlämnat utdrag av protokoll för den 2 oktober innevarande år hemställt, att pension måtte beredas f. vaktmästaren vid folkskolan å Jakobsberg Karl Aug. Blomkvist enligt de grunder, som i motsvarande fall tillämpats för stadens befattningshavare, och i enlighet med detta yrkande i sitt förslag till budget för skolväsendet för år 1926 uppfört 400 kronor.

Såsom yttrande i ärendet får Lönenämnden anföra följande:

Lönenämnden finner Blomkvists tjänstgöring som vaktmästare icke hava varit av beskaffenhet att för honom medföra rätt till pension, som avses med Folkskolestyrelsens framställning. Tjänstgöringen har till sin karaktär mera varit en bisyssla, vilket framgår därav att den avlönats genom arvode, än en befattning, som till fullo sysselsatt innehavaren, något som utgör förutsättning för en pensionering.

Då Lönenämnden av nu anfört skäl avstyrker Folkskolestyrelsens framställning och i stället tillstyrker ett understöd åt Blomkvist för år 1926 och den del av år 1925, varunder Blomkvist icke tjänstgjort, åbe-

ropas som skäl härför dels billigheten av att Blomkvist genom stadens försorg beredes utkomst under den tid, som åtgår innan han kan bliva delaktig av pension jämlikt bestämmelserna i lagen om allmän pensionsförsäkring och av kommunalt pensionstillskott utan karaktär av fattigvård, vartill han är berättigad och bör hänvisas, dels ock att denna senare möjlighet, vilken för Blomkvist skulle innebära ungefärligen samma utkomstmöjlighet, skulle avskäras genom en kommunal pensionering.

Vad angår beloppet av understödet anser Lönenämnden detsamma böra bestämmas till det av styrelsen föreslagna pensionsbeloppet eller 400 kronor pr år.

Lönenämnden får alltså för sin del hemställa, att Stadsfullmäktige ville besluta att med avslag å Folkskolestyrelsens framställning tilldela Blomkvist ett tillfälligt understöd av 400 kronor pr år för tiden 26 augusti 1925 till 31 december 1926, att utgå för år 1926 av uttaxerade medel å Folkskolestyrelsens utgiftsstat och för tiden under år 1925 av tillgängliga medel i dess stat för samma år.

Västerås den 19 december 1925.

För Lönenämnden:
AXEL SUNDSTRÖM

Ragnar Tenow."

Efter föredragning av handlingarna fattade Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Sundström utan omröstning beslut i ärendet enligt Lönenämndens förslag.

§ 192.

Ang. arvode åt vikarie för stadsfogden under sjukdom.

Föredrogs följande från Lönenämnden inkomna framställning:

"Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I anledning därav att befattningen som stadsfogde på grund av nuvarande innehavarens sjukdom alltsedan den 2 november innevarande år, med undantag för någon dag, uppehållits på förordnande, har fråga uppkommit angående bestämmande av arvode åt vikarie — i vilket avseende Magistraten förklarat vikarie böra ersättas med 300 kronor pr månad — samt i vilken omfattning staden härtill skall anvisa medel, och får Lönenämnden nu underställa dessa spörsmål Stadsfullmäktige för avgörande och härvid för egen del anföra följande:

I sammanhang med antagande under år 1921 av ny lönestat för stadens befattningshavare lämnades dåvarande innehavare av befattningar fritt val emellan att kvarstå å gammal lönestat eller att övergå å den nya lönestaten. Bland de befattningshavare, som valde att kvarstå å gammal

lönestat, var då- och även nuvarande innehavare av befattningen som stadsfogde, och är denne såsom konsekvens av detta val alltså fortfarande underkastad de bestämmelser som gällde för den gamla lönestaten.

I avseende å rätten att under ledighet uppbära avlöning — olika ledighetsorsaker med därav beroende olikartade lönebestämmelser äro för den gamla lönestaten okända — stadgas i den gamla lönestaten, att alla löneförmåner — varibland även bör inbegripas det senare tillkomna dyrtidstillägget — uppdelas i lön 70 procent och tjänstgöringspenningar 30 procent, samt att denna uppdelning gäller i fråga om tjänstledighet under högst ett år.

För avlöning av vikarie i stadsfogdebefattningen stå alltså de tjänstgöringspenningar, som belöpa å ledighetstiden till förfogande och utgöra dessa för närvarande pr månad 125 kronor.

Avgörande för frågan, huruvida staden härutöver ytterligare skall bidraga till avlöning av vikarie är beroende på den uppfattning, som kan hysas angående vilket belopp som skäligen bör utgå såsom vikariatersättning. Härutinnan är Lönenämndens uppfattning den, att, vad staden vidkommer, staden icke bör för vikariatet ikläda sig större utgift, än som motsvarar vad staden utbetalar såsom arvode till vikarie under av stadsfogden åtnjuten semesterledighet eller 210 kronor pr månad. Vad som i detta senare fall är skäligt kommunalt bidrag för tjänstens uppehållande synes böra varar det även under annan ledighet än semester. Efter denna beräkningsgrund skulle staden alltså ytterligare bidraga till vikariearvodet med skillnaden emellan 210 kronor och tjänstgöringspenningarna pr månad räknat och vad som därutöver skulle i arvode utgå bestridas på annat sätt.

Under hänvisning till för semesterledighet gällande regler för avlöning till vikarie i stadsfogdebefattningen får Lönenämnden föreslå, att Stadsfullmäktige ville förklara den vikarie, som under ordinarie innehavarens sjukdom uppehåller ifrågavarande befattning, berättigad att under vikariatet utöver tjänstgöringspenningarna ytterligare uppbära ett belopp ur stadskassan pr månad, motsvarande skillnaden mellan tjänstgöringspenningarna och samma belopp, som för samma tid utgår som semesterarvode, samt anvisa anslag för bestridande av denna del av vikarieersättningen att utgå av tillgängliga medel.

Västerås den 19 december 1925.

För Lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM

Ragnar Tenow."

Stadsfullmäktige bifölIo efter föredragning härav på yrkande av Herr Sundström utan omröstning vad Lönenämnden i ärendet föreslagit.

§ 193.

Ang. Elis Stafs mantalsskrivningsort.

Till Stadsfullmäktige hade överlämnats Konungens befallningshavandes i länet den 20 november 1925 givna utslag, varigenom förklarats, att Elis Staf skulle för år 1925 uppföras i Västerås stads mantalslängd.

Stadsfullmäktige beslöto lägga utslaget till handlingarna.

§ 194.

Ang. fyrbelysning å Stora Sandskär.

I särskilda skrivelser den 18 och den 22 innevarande december hade Kungl. Lotsstyrelsen och Kungl. Vattenfallsstyrelsen meddelat, att någon fyrbelysning å Stora Sandskär genom statens försorg icke komme att anordnas, varjämte dels Kungl. Lotsstyrelsen meddelat, att den avvaktade detaljerat förslag rörande fyrbelysningen i Västerås hamn och förbi Sandskär mot Västerås, dels ock Kungl. Vattenfallsstyrelsen i enlighet med tidigare gjord framställning hemställt, att komplettering av fyrbelysningen från djupfarleden Ridöfjärden—Kvicksund till själva hamnen snarast genom stadens försorg bleve utförd.

På yrkande av Herr vice ordföranden beslöto Stadsfullmäktige remittera skrivelserna till Hamnstyrelsen och Drätselkammaren för yttrande.

§ 195.

Ang. tillstånd för Carl Johnson att försälja pilsnerdricka.

Genom resolution den 17 innevarande december hade Magistraten infordrat Stadsfullmäktiges yttrande över en av Carl Johnson hos Konungens befallningshavande i länet gjord ansökan om tillstånd att från lokaler inom fastigheten n:r 26 B. vid Stora gatan här i staden försälja pilsnerdricka.

Stadsfullmäktige beslöto remittera handlingarna i ärendet till Nykterhetsnämnden för utlåtande.

§ 196.

Ang. val av kommunala förtroendemän.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 16 innevarande december (Stadsfullmäktiges handlingar n:r 82) hade Beredningsutskottet avgivit förslag angående val av kommunala förtroendemän i anledning av uppkomna ledigheter eller i följd av att mandat med innevarande års utgång utlöpte.

Med ledning av detta förslag med däri av utskottet i skrivelse denna dag gjorda ändringar och tillägg samt inom Stadsfullmäktige gjorda yrkanden företogs nu dessa val, på sätt i §§ 197—230 här nedan närmare förmäles.

Samtliga val förrättades med acklamation.

§ 197.

Drätselkammaren.

Till ledamöter i Drätselkammaren för åren 1926—1929 återvaldes Veterinären M. Jonsson, Byggmästaren Edv. Karlsson, Tapetseraren Carl Bäckman och Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist samt nyvaldes efter Ingeniören H. Håkanson, som undanbett sig återval, Överingeniören O. Hellman.

§ 198.

Planteringsnämnden.

Entledigades på egen begäran Ingeniören H. Håkanson från uppdraget att vara ledamot i Planteringsnämnden och utsågs till ledamot av nämnden i hans ställe för åren 1926—1927 Sjukbesökaren E. Keijser.

§ 199.

Vatten- och Gasverksstyrelsen.

Till ledamöter i Vatten- och Gasverksstyrelsen valdes Överingeniören O. Hellman och Svarvaren C. G. Pettersson samt till suppleant i styrelsen Förmannen Joh. Andersson, samtliga för åren 1926—1929.

§ 200.

Hamnstyrelsen.

Återvaldes till ledamot i Hamnstyrelsen Ingeniören Paul Anderson för åren 1926—1930 och nyvaldes till ledamot efter avlidne Handlanden K. Kättström Metallarbetaren O. Håvberg för åren 1926—1928.

Till suppleant i styrelsen för åren 1926—1928 återvaldes Byggmästaren J. Alb. Fredriksson.

§ 201.

Hamnstyrelsen för Strömsholms våg.

Till ledamöter i Hamnstyrelsen för Strömsholms våg återvaldes för åren 1926—1928 Baningeniören C. Henning samt utsågs efter avlidne Handlanden K. Kättström för år 1926 suppleanten i styrelsen Hamnarbetaren C. J. Hellström.

Till suppleanter i styrelsen omvaldes för åren 1926—1928 Byggmästaren J. Alb. Fredriksson och nyvaldes efter Herr Hellström för år 1926 Metallarbetaren O. Håvberg.

Det bestämdes att suppleanterna skulle inkallas i följande ordning: Fredriksson, Andersson, Håvberg.

§ 202.

Lönenämnden.

Återvaldes till ledamöter i Lönenämnden för åren 1926—1929 Bankdirektören Axel Sundström, Tapetseraren Carl Bäckman och Rektorn Hj. Thyresson samt till suppleant för samma tid Läroverksadjunkten O. Norrman.

§ 203.

Hälsovårds-nämnden.

Till ledamöter i Hälsovårdsnämnden för åren 1926—1929 återvaldes Apotekaren O. Oest och Byggmästaren F. Eklund.

Till suppleanter för samma tid återvaldes Bankdirektören A. Sundström och Länsveterinären J. Jakobsson.

§ 204.

Sakkunnige vid branvsyn.

Till sakkunnige vid brandsyn för år 1926 återvaldes Byggmästaren J. Alb. Fredriksson och Muraren G. Dahlfors med Byggnadssnickaren P. R. Svedlund och Kakelugnsmakaren Hilmer Lundgren som suppleanter.

§ 205.

Fattigvårds-styrelsen.

Inom Fattigvårdsstyrelsen företogos följande val:

Till ledamot och *ordförande* återvaldes för åren 1926—1929 Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist.

Till ledamot och *vice ordförande,* tillika distriktschef i 5:te distriktet återvaldes för åren 1926—1929 Guldsmeden E. Tengström.

1:sta distriktet:

Återvaldes för åren 1926—1929 till distriktschef Komministern E. Enochsson, till vice distriktschef Fru Ida Nordmark samt till vårdare Snickaren J. E. Lindgren, Handlanden E. L. Malm, Fru Sara Norén, Kyrkoskrivaren R. Pettersson, Maskinistförmannen Emil Engström och Fru Helfrid Pettersson.

2:dra distriktet:

Återvaldes för åren 1926—1929 till distriktschef Handlanden Emil Kumlin, till vice distriktschef Exekutionsbetjänten Hugo Carlsson samt till vårdare Fru Sofia Ström, Fru Emma Jansson och Fru Ellen Fellers.

3:dje distriktet:

Utsågos till distriktschef för åren 1926—1929 nuvarande vice distriktschefen Kaptenen P. R. Tersmeden, till vice distriktschef för åren 1926—1927 Tidskrivaren Axel Pettersson samt till vårdare för åren 1926—1929 Gårdsägaren L. E. Sandvall, Fru Frida Berglind, Lärarinnan Elsa Margareta Ringdahl, Svarvaren C. O. Eng och Byggnadssnickaren Otto Anddersson.

4:de distriktet:

Till vårdare för åren 1926—1929 valdes Verkstadsarbetaren C. G. Dahl, Fru Anna Helena Beijbom, Fru Helga Jakobsson, Byggnadssnickaren Johan Ivar Sahlström, Fru Anna Nyberg, Fru Hulda Öberg och Fru Signe Hedman.

5:te distriktet:

Utsågos till vice distriktschef Bokbindaren A. Widbeck samt till vårdare Detektivkonstapeln E. A. Weimer, Snickaren E. A. Andersson, f. Grosshandlaren Gust. Svensson och Fru Elin Askerlund, samtliga för åren 1926—1929.

6:te distriktet:

Valdes för åren 1926—1929 till vice distriktschef Slöjdläraren A. Hammarsten samt till vårdare Handlanden A. Hæppling, Fru Maja Swenson, Vaktmästaren K. V. Ekman, Förrådsarbetaren Axel Larsson, Vagnmakaren Karl Anton Sjöholm och Fru Emilia Hamré.

7:de distriktet.

Utsågos till vårdare för åren 1926—1929 Handlanden Paul Wallert, Fröken Olga Bergh, Matvaruhandlaren Arthur Åsberg, Folkskollärarinnan Elsa Petersson, Järnsvarvaren Hj. Wallén och Fröken Anna von Essen.

8:de distriktet:

Till vårdare för åren 1926—1929 valdes Gårdsägaren Hj. Enqvist, Gårdsägaren J. E. Ström, Fru Hanna Dahlfors, Överkonstapeln P. E. Winroth, Hälsovårdstillsyningsmannen L. E. Jansson och Fru Maria Kolmodin.

9:de distriktet:

Utsågos till vårdare Folkskolläraren A. Krantz, Fru Agnes Ahlénius, Fru Gerda Berling och Fru Agnes Hedberg, alla för åren 1926—1929.

10:de distriktet:

Valdes för åren 1926—1929 till distriktschef Herr O. Blomkvist, till vice distriktschef Muraren O. M. Hellblom samt till vårdare Lantbrukaren J. Lundkvist, Hemmansägaren K. A. Blomkvist, Fru Hanna Mörk och Arrendatorn J. V. Ridderström.

11:te distriktet:

Utsågos för åren 1926—1929 till distriktschef Lindaren Fredr. Wetter, till vice distriktschef Skrivaren P. F. Blomkvist samt till vårdare Arrendatorn J. O. Linderborg, Lantbrukaren H. Nordin och Lägenhetsägaren E. Vedlund.

12:te distriktet:

Till vårdare för åren 1926—1929 utsågos Snickaren H. Viktorsson och Transportören Hugo Avelin.

§ 206.

Folkskolestyrelsen.

Återvaldes till ledamöter i Folkskolestyrelsen för åren 1926—1929 Rektorn S. Elvius, Doktor C. Idar, Fru Ida Olsson och Sarvaren Viktor Karlsson samt till suppleanter i styrelsen för samma tid Bokhandlaren I. Wennberg och Muraren Mats Hellblom.

§ 207.

Taxeringsnämnderna.

Sedan till en början beslutats, att antalet av Stadsfullmäktige valda ledamöter i en var av 1926 års taxeringsnämnder skulle vara tre med tre suppleanter med undantag för 11:te distriktet, där antalet ledamöter bestämdes till fem med lika antal suppleanter, valdes till ledamöter och suppleanter för år 1926 i de olika taxeringsnämnderna följande personer, varvid bestämdes att varje ledamot skulle hava sin särskilda suppleant.

1:sta distriktet:

Ledamöter: Urmakaren A. Ström, Byggmästaren J. Alb. Fredriksson och Järnarbetaren R. Söderquist.

Suppleanter: Bokbindaren Rob. Pettersson, Sågverksägaren A. Rudén och Verkstadsarbetaren Emil Thörn, att inträda vid förfall för de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här blivit nämnda.

2:dra distriktet:

Ledamöter: Grosshandlaren Frithiof Sandberg, Filaren R. Hult och Kammarskrivaren Enock Alvin.

Suppleanter: Bankkamreraren J. Hult, Gjutaren Axel Larsson och Posttjänstemannen och Handlanden J. E. Wirén, att inträda vid förfall för de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här blivit nämnda.

3:dje distriktet:

Ledamöter: Slaktaren K. Johansson, Tubdragaren Karl Kvist och Sågverksägaren A. Norén.

Suppleanter: Skomakaremästaren A. Vikerman, Marmorarbetaren Gust. Karlsson och Cigarrhandlaren S. Nyvelius, att inträda vid förfall för de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här blivit nämnda.

4:de distriktet:

Ledamöter: Handlanden Nils Åberg, Förmannen J. V. Råberg och Sergeanten K. A. Jansson.

Suppleanter: Kalkylatorn Axel L. Hansson, Gjutaren Aug. Lindström och Fanjunkaren Gust. Olsson, att inträda vid förfall för de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här blivit nämnda.

5:te distriktet:

Ledamöter: Byggmästaren Axel Hammer, Byggnadssnickaren P. R. Svedlund och Handlanden Charles Anderson.

Suppleanter: Kaptenen G. Robsahm, Förmannen Joh. Andersson och Handlanden John Björkstedt, att inträda vid förfall för de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här blivit nämnda.

6:te distriktet:

Ledamöter: Byggmästaren E. A. Eriksson, Grosshandlaren J. Aug. Jönson och Kassören M. A. Hedberg.

Suppleanter: Disponenten Oscar Johansson, Bankdirektören R. Beijnoff och Arbetsförmedlingsföreståndaren K. Johansson, att inträda vid förfall för de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här blivit nämnda.

7:de distriktet:

Ledamöter: Kyrkoskrivaren R. Pettersson, Urmakaren F. Hellberg och Handelsföreståndaren C. E. Juhlin.

Suppleanter: Folkskolläraren G. Leontein, Överingeniören O. Hellman och Metallarbetaren C. F. Flodell, att inträda vid förfall för de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här blivit nämnda.

8:de distriktet:

Ledamöter: Överkonstapeln P. E. Winroth, Matvaruhandlaren F. H. Berglind och Byggnadsarbetaren G. R. Svan.

Suppleanter: Arkitekten V. Segerstedt, Handlanden J. E. Villebrand och Byggnadssnickaren K. J. Pettersson, att inträda vid förfall för de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här blivit nämnda.

9:de distriktet:

Ledamöter: Slöjdläraren F. Brandt, Körsnären Albert Grönberg och f. Lokomotivföraren C. R. Wennberg.

Suppleanter: Grundläggaren J. A. Lövgren, Guldsmeden C. E. Tengström och Plåtarbetaren Emil Johansson, att inträda vid förfall för de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här blivit nämnda.

10:de distriktet:

Ledamöter: Järnvägstjänstemannen A. Rosborg, Bergsingeniören Gust. Lundberg och Kassören Aug. Jonsson.

Suppleanter: Verkmästaren V. Linde-Olsson, Målaremästaren John Lidman och Matvaruhandlaren Arthur Åsberg, att inträda vid förfall för de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här blivit nämnda.

11:te distriktet:

Ledamöter: Verkmästaren K. Axel Blomme, Snickaren J. A. Johansson, Lägenhetsägaren Fredr. Wetter, Lantbrukaren Jakob Pettersson och Ingeniören Ernst Löf.

Suppleanter: Direktören Carl Tour, Lantbrukaren C. P. Karlstedt, Lantbrukaren A. Engström, f. Maskinisten C. F. Huggare och Lantbrukaren J. Jansson, att inträda vid förfall för de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här blivit nämnda.

§ 208.

Pensionsnämnderna.

Valdes till ledamöter och suppleanter i stadens Pensionsnämnder följande personer, varvid bestämdes att suppleanterna skulle vara personliga och inträda vid förfall för de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter nedan äro nämnda:

I distiktet för äldre stadsområdet:

Ledamöter: Fru Agnes Söderquist, Sjukbesökaren A. Åberg och Posttjänstemannen E. Östlund.

Suppleanter: Fru Ida Vilhelmina Olsson, f. Maskinisten C. F. Huggare och Skrivaren A. L. Andersson, samtliga för åren 1926—1929.

I distriktet för f. S:t Ilians socken:

Ledamöter: Snickaren O. Blomkvist och Grundläggaren J. A. Lövgren.

Suppleanter: Lokomotivföraren Oskar Dahrné och Trädgårdskonsulenten Gunnar Larsson, samtliga för åren 1926—1929.

I distriktet för f. Lundby socken:

Ledamöter: för åren 1926—1929 f. Fjärdingsmannen A. F. Thörn och Lantbrukaren A. Engström samt för åren 1926—1927 efter avlidne Slaktaren C. A. Svanberg, Lindaren Fredr. Wetter.

Suppleanter: Fru Elna Vretlund och Lindaren Carl Ludvig Lundin, båda för åren 1926—1929.

§ 209.

Nykterhetsnämnden.

Till ledamöter i Nykterhetsnämnden för åren 1926—1929 valdes: Detektivöverkonstapeln Emil Carlsson, Fattigvårdssysslomannen A. Norén, Marmorarbetaren Gust. Karlsson och Rådmannen V. Åsberg samt till suppleanter för samma tid Distriktsläkaren L. Bladini och Förmannen Joh. Andersson, varjämte Detektivöverkonstapeln Emil Carlsson utsågs att vara nämndens vice ordförande under angivna mandatstid.

§ 210.

Ombud vid mantalsskrivningen.

Till ombud vid mantalsskrivningen år 1926 återvaldes Skrivaren Axel Andersson, f. Lokomotivföraren C. R. Wennberg, f. Fjärdingsmannen A. Thörn, f. Vaktmästaren C. A. Sedell, Kassören Aug. Jonsson, Byggnadssnickaren P. R. Svedlund, Snickeriförmannen Hugo Svensson och f. Maskinisten C. F. Huggare.

§ 211.

Brandstodskommittén för fast egendom.

Återvaldes till ledamöter i Brandstodskommittén för fast egendom för år 1926: Bankdirektören Axel Sundström, Byggmästaren Edv. Karlsson, Byggmästaren J. Alb. Fredriksson och Byggmästaren Axel Hammer med Ingeniören Paul Andersson och Byggmästaren Fritz Eklund som suppleanter.

§ 212.

Till ledamot i Terminsavgiftsnämnden för åren 1926—1927 utsågs Folkskolläraren I. Fröier med Sjukbesökaren Einar Keijser som suppleant. *Terminsavgiftsnämnden.*

§ 213.

Återvaldes till delegerad i förvaltningen av Västerås Högre Allmänna Läroverks byggnadsfond för åren 1926—1930 Bankdirektören Axel Sundström. *Delegerad för läroverkets byggnadsfond.*

§ 214.

Till examensvittnen vid realskoleexamen för år 1926 utsågos Ingeniören H. Håkansson, Direktören K. Hägwall, Tapetseraren C. Bäckman, Studieledaren G. Hirdman, Direktören E. Falk, Häradshövdingen B. Malmström, Parkföreståndaren C. F. Thelander, Ingeniören S. Norberg, Redaktionssekreteraren Aron Eriksson och Folskolläraren I Fröier. *Examensvittnen.*

§ 215.

Återvaldes för åren 1926—1927 till ledamöter i Engvallska pensionsfondens tillsättningsnämnd: Fabrikören C. A. Palmén, Körsnären A. Grönberg, Fabrikören Joh. Svensson, Statsrådet V. Larsson och f. Maskinisten C. F. Huggare. *Engvallska pensionsfondens tillsättningsnämnd.*

§ 216.

Till ledamöter i nämnden över Sundinska understödsfonderna för pauvres honteux och medelklassen samt arbetsklassen för åren 1926—1927 återvaldes Domprosten Fredr. Fåhræus, Handelsföreståndaren J. A. Zander, Brandchefen A. Danielsson, Fru Ida Grönberg, Tapetseraren C. Bäckman, Sjukbesökaren E. Keijser och Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist. *Nämnden över Sundinska understödsfonderna för pauvres honteux och medelklassen samt arbetareklassen.*

§ 217.

Till ledamöter i nämnden över Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål för åren 1926—1927 återvaldes Handelsföreståndaren J. A. Zander, Fru Ida Grönberg, Sjukbesökaren E. Keijser och Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist. *Nämnden över Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål.*

§ 218.

Till ledamöter i nämnden över Adolf Mobergs och hans hustrus guldbröllopsfond för åren 1926—1927 återvaldes Fröken Hilda Pihlgren, f. Maskinisten C. F. Huggare och Komministern E. Enochsson. *Mobergska nämnden.*

§ 219.

Fruklundska donationsfonden.

Till ledamöter i nämnden över Fru Johanna Fryklunds donationsfond för åren 1926—1927 återvaldes Drätseldirektören Theofil Öberg, Körsnären A. Grönberg och Tapetseraren Carl Bäckman.

§ 220.

Nämnden över Wahlbergska välgörenhetsfonden.

Till ledamöter i nämnden över Waldbeckska välgörenhetsfonden återvaldes för åren 1926—1927 Bankdirektören Axel Sundström och Förmannen E. A. Westholm samt utsågs, med bifall till Fru Ida Fröström-Johanssons anhållan om entledigande från uppdraget att vara ledamot av nämnden till ledamot i hennes ställe för år 1926 Fru Ida Grönberg.

§ 221.

Nämnden över Lagerquistska donationsfanden.

Till ledamöter i nämnden över Lagerquistska donationsfonden för åren 1926—1929 återvaldes Församlingsdiakonissan Gerda Nilsson och Komministern E. Enochsson.

§ 222.

Styrelsen för Västerås stads anstalter för yrkesnndervisning

Till ledamot i styrelsen för Västerås stads anstalter för yrkesundervisning efter avlidne Handlanden K. Kättström utsågs för tiden intill 1926 års utgång Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist.

§ 223.

Styrelsen för Elektrotekniska fackskolan.

Valdes till ledamot i styrelsen för elektrotekniska fackskolan i Västerås efter avlidne Handlanden K. Kättström för tiden intill utgången av år 1927 Överingeniören O. Hellman.

§ 224.

Revisorer av stadens jämte fattigvårdens räkenskaper.

Till revisorer av stadens jämte fattigvårdens räkenskaper för år 1926 återvaldes Kaptenen G. R. Robsahm, Folkskolläraren G. Leontein, Direktören C. Tour, Kassören M. A. Hedberg, Bankdirektören E. Axell, Arbetsförmedlingsföreståndaren K. Johansson och Muraren G. Dahlfors med Bankkamreraren S. Ljungquist, Folkskolläraren David Sjöholm, Kamreraren Rick. Landstätt, Expeditören Bror Lindberg, Svarvaren Viktor Karlsson, f. Postmästaren V. Ohlson och Disponenten O. Johansson som suppleanter.

§ 225.

Huvudmän i Västerås stads sparbank.

Till huvudmän i Västerås stads sparbank omvaldes för åren 1926—1930 Tubdragaren Karl Anderson, Ingeniören Paul Anderson, och Brandchefen A. Danielsson samt utsågs efter avlidne Handlanden K. Kättström för åren 1926—1928 Byggmästaren F. Eklund.

§ 226.

Till att såsom sakkunnige gå Rårhusrätten till handa vid upptagande av sjöförklaring och sjöförhör under år 1926 beslöto Stadsfullmäktige föreslå Hamnkaptenen J. R. Benson, Sjökaptenen C. G. Söderström, Maskiningeniören G. Wallénius, Ingeniören Paul Andersson och Sjökaptenen G. Thorslund. *Sakkunnige vid sjöförklaring och sjöförhör.*

§ 227.

Med bifall till Borgmästaren John Karlssons anhållan om entledigande från uppdraget att vara ledamot av kommittén för utredning av frågan om utvidgningar och förändringar av gällande stadsplan valde Stadsfullmäktige till ledamot av kommittén i den avgångnes ställe Brandchefen A. Danielsson varjämte till ledamöter i kommittén ytterligare utsågos Baningeniören C. Henning och Byggmästaren Fritz Eklund. *Kommittén för utredning om utvidgning och förändring av gällande stadsplan.*

Stadsfullmäktige beslöto uppdraga åt ledamoten av kommittén Herr Sundsröm att vara sammankallande.

§ 228.

Med bifall till Borgmästaren John Karlssons anhållan om entledigande från uppdraget att vara ledamot av kommittén för utredning om ordnande av torghandeln samt uppförande av en saluhall valde Stadsfullmäktige till ledamot av kommittén Rådmannen V. Åsberg, varjämte uppdrogs åt ledamoten av kommittén Brandchefen A. Danielsson att sammankalla kommittén. *Kommittén för utredning om ordnande av torghandeln samt uppförande av en saluhall.*

§ 229.

Till ledamöter i stadens arbetslöshetskommitté för år 1926 utsågos Muraren G. Dahlfors, Handelsföreståndaren J. A. Zander, Byggmästaren Edv. Karlsson, Bankdirektören Axel Sundström, Byggnadschefen G. Smitt, Byggnadssnickaren A. N. Vretholm, Disponenten Thorsten Erikssøn, Överingeniören Magnus Schenström, Tubdragaren Karl Andersson och Skulptören Gust Sund med Direktören K. R. Liljeblad, Bergsingeniören Gust. Lundberg, Fattigvårdssysslomannen A. Norén, Målaren A. Vestling och Lindaren Fredr. Wetter som suppleanter. *Arbetslöskommittén.*

§ 230.

Till ledamot av Trafikkommittén efter avlidne Handlanden K. Kättström utsågs Förmannen E. A. Westholm. *Trafikkommittén.*

§ 231.

Med skrivelse till Stadsfullmäktige den 11 innevarande december hade Magistraten överlämnat av Drätselkammaren upprättat förslag till utgifts- *Ang. fastställande av utgifts- och inkomststaten för år 1926.*

och inkomststat för staden för år 1926, över vilket förslag Beredningsutskottet avgivit utlåtande den 16 innevarande december.

Vid föredragning av handlingarna i detta ärende, vilka funnos intagna under n:ris 80 och 83 i Stadsfullmäktiges tryckta handlingar för innevarande år och varav ett exemplar skulle biläggas detta protokoll samt efter det under en kortare överläggning om en del allmänna synpunkter rörande budgetförslaget, varunder, utan att dock särskilda yrkanden framställdes, Herrar Pers, Sundström och Zander yttrat sig, fattade Stadsfullmäktige nedan antecknade beslut, nämligen:

UTGIFTER:

Dyrtidstillägg.

I anslutning därtill, att nu gällande bestämmelser om dyrtidstillägg för stadens befattningshavare jämlikt tidigare denna dag fattat beslut antagits att gälla även för år 1926, godkände Stadsfullmäktige att, såsom i budgetförslaget skett, erforderligt belopp för dyrtidstillägg skulle beräknas efter ett indextal av 175.

Telefoner.

Drätselkammaren hade i sitt betänkande till budgetförslaget anmält, att Drätselkammaren vid förslagets upprättande, i anledning därav att Stadsfullmäktige den 30 sistlidne april till Drätselkammaren för yttrande remitterat en framställning från Hälsovårdsnämnden angående undantagande av tjänsteläkarna och stadsbarnmorskorna från tillämpningen av Stadsfullmäktiges beslut vid fastställande av budgeten för år 1925 rörande stadens anslag till en del befattningshavares bostadstelefoner, underkastat varje befattningshavares behov i förevarande avseende granskning, med resultat som framginge av det upprättade statförslaget, vilken anmälan utan anmärkning skulle i dagens protokoll intagas.

Fattigvården.

Vidkommande Fattigvårdsstyrelsens förslag, att i anledning av ökat arbete å fattigvårdsbyrån på grund av byrån tillkommande uppgifter för den nya barnavårdsnämnden den nuvarande befattningen såsom kvinnlig kontorsbiträdestjänst av I klass skulle förändras till kassörsketjänst med avlöning enligt 19:de gruppen i stadens lönestat samt att på ordinarie stat skulle insättas en kvinnlig kontorsbiträdestjänst av II klass, beslöto Stadsfullmäktige med bifall till Drätselkammarens förslag, att denna framställning icke för närvarande skulle föranleda annan åtgärd, än att till Fattigvårdsstyrelsens förfogande skulle för år 1926 ställas dels ett anslag å 500 kronor såsom kassörskearvode åt innehavaren av den nuvarande kvinnliga kontorbiträdesbefattningen av I klass, dels ock ett anslag, motsvarande intill avlöningen för kvinnliga kontorsbiträden av II klass enligt 12:te lönegruppen med därå belöpande dyrtidstillägg att disponeras såsom arvode åt ett på extra stat anställt skrivbiträde.

I övrigt godkändes det för stadens fattigvård upprättade utgiftsförslaget, allenast med de mindre jämkningar däri, som av Drätselkammaren förordats.

Det upprättade förslaget till utgiftsstat för stadens barnavård godkändes enligt Drätselkammarens ändringsförslag. *Barnavårdsnämnden.*

I sammanhang härmed beslöto Stadsfullmäktige enligt erinran av Drätselkammaren anmoda Barnavårdsnämnden och Hälsovårdsnämnden att till Stadsfullmäktige inkomma med yttrande och förslag angående den av Beredningsutskottet tidigare framförda tanken att förena inspektionsverksamhet för Barnavårdsnämnden med bostadsinsipektionen i en tjänst.

Därjämte beslöto Stadsfullmäktige jämlikt av ledamot av Drätselkammaren enligt Drätselkammarens betänkande framfört förslag anmoda Barnavårdsnämnden utreda, vilka åtgärder som eventuellt kunde vidtagas för nedbringande av kostnaderna för barnhemmet Fridsborg.

Beslöto Stadsfullmäktige enligt Drätselkammarens hemställan, att Folkskolestyrelsens förslag om anslag till dricksfontäner i en del skolhus och inredning av en vattenklosett i Djäknebergsskolans gymnastikhus icke skulle till någon Stadsfullmäktiges åtgärd föranleda, varjämte Drätselkammarens förslag om nedsättning av anslaget till nyanskaffning av skolbänkar till halva den av Folkskolestyrelsen beräknade kostnaden av Stadsfullmäktige bifölls. *Folkskolan och Högre folkskolan.*

Det antecknades, att Stadsfullmäktige förut denna dag fattat beslut om understöd för 1926 åt f. Vaktmästaren K. A. Blomkvist.

Härjämte skulle antecknas att en av folkskolans pensionärer f. Folkskolläraren J. P. Malmberg efter det förslaget till budget av Drätselkammaren upprättats avlidit, i följd varav dennes tilläggspension med dyrtidstillägg, tillhopa 1,325 kronor, skulle ur folkskolans budget utgå.

Med godkännande av de jämkningar i övrigt, som av Drätselkammaren föreslagits, fastställdes det upprättade förslaget till utgiftsstat för stadens folkskolor.

Beträffande utgifterna för högre folkskolan godkändes Folkskolestyrelsens förslag, allenast med den av Drätselkammaren föreslagna och av Beredningsutskottet tillstyrkta ändringen, att framställningen om särskilt anslag till arvode för läkarevård avslogs, i sammanhang varmed Stadsfullmäktige godkände Beredningsutskottets erinran om den hos Stadsfullmäktige väckta motionen angående revision av gällande stadsläkareinstruktion, vilken, till olika myndigheter remitterade fråga, snarast borde erhålla sin lösning, samt att, intill dess så skedde, Folkskolestyrelsen lämpligen borde ändra instruktionen för skolläkaren så att skyldighet att ombesörja läkarevården även vid högre folkskolan däri föreskreves.

Enligt Drätselkammarens tillstyrkan beviljades av uttaxerade medel för år 1926 ett anslag å 900 kronor till högre allmänna läroverket i Västerås för bestridande av terminsavgifter till ljus- och vedkassan, helt eller delvis, för mindre bemedlade, välartade lärjungar från Västerås stad. *Allmänna läroverket.*

I fråga om anslag för år 1926 till Arbetareinstitutets biblioteksverksamhet, varom skilda meningar vid ärendets beredning yppat sig, uppstod en stunds överläggning, varunder yrkades: av Herr Sundström bifall till Drätselkammarens förslag om ett anslag å 13 000 kronor, av Herr Pers *Arbetareinstitutet.*

bifall till den inom Drätselkammarens avgivna reservationen om ett anslag å 15,000 kronor samt av Herr Bäckman, med instämmande av Herr Eriksson, bifall till Beredningsutskottets förslag om anslagets bestämmande till 14,000 kronor. Vid överläggningens slut framställdes proposition å de sålunda gjorda yrkandena, varvid ordföranden förklarade sig anse frågan om bifall till Herr Bäckmans yrkande, vara med övervägande ja besvarad. I anledning härav begärdes votering. Sedan genom begärd och anställd särskild omröstning till kontraproposition i huvudvoteringen med 24 nej emot 20 ja, avgivna för Herr Pers' yrkande, antagits Herr Sundströms yrkande, beslöto Stadsfullmäktige genom anställd huvudvotering med 38 ja emot 6 nej i enlighet med Herr Bäckmans yrkande bifalla Beredningsutskottets förslag, vadan alltså Stadsfullmäktige till ifrågavarande ändamål för år 1926 av uttaxerade medel beviljat ett anslag å 14,000 kronor.

Tekniska skolan.

Jämlikt Drätselkammarens hemställan beslöto Stadsfullmäktge, som den 29 december 1922 avgivit utfästelse av visst innehåll för erhållande av statsbidrag till undervisningen i Västerås stads anstalter för yrkesundervisning även för läsåret 1926—1927, fastställa det uppgjorda statförslaget för ifrågavarande läroanstalt, avseende tiden 1/7 1926—30/6 1927 med ett uttaxerat belopp av stadens medel av 25,800 kronor samt att för verksamheten under senare delen av läsåret 1925—1926 och förra delen av läsåret 1926—1927 eller sålunda kalenderåret 1926 skulle avsättas ett anslag av uttaxerade medel i 1926 års budget å 25,800 kronor.

Hälso- och sjukvård.

Med iakttagande av de av Drätselkammaren föreslagna ändringarna, dels att den ena av de sjuksköterskebefattningar, vars innehavare vore berättigad till ersättning för lämnad sjukvård under år 1926 skulle hållas vakant och att det förordade anslaget till länets sjuksköterskeförening skulle utgå av därigenom besparade lönemedel, och dels att anslaget för skötsel och underhåll av ambulansautomobilerna å brandstationen skulle upptagas till 3,000 kronor eller det belopp, Brandstyrelsen uppfört som inkomstpost i sitt budgetförslag, fastställdes Hälsovårdsnämndens utgiftsförslag för stadens hälso- och sjukvård.

Gator och vägar.

Beviljades av Drätselkammaren begärda anslag för år 1926 å 10,000 kronor till mindre gatuarbeten, 25,000 kronor till väghållningskostnader och 2,100 kronor till breddning av Malmabergsgatan mellan Urgatan och Tråddragaregatan.

Planteringar.

Utgifterna under titeln parker och planteringar fastställdes till alla delar i överensstämmelse med Drätselkammarens ändringsförslag.

Gatubelysningen.

Beträffande nya gatulyktor beslöto Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Bäckman och sedan Herr Borgmästaren och Herr Sundström yttrat sig i frågan, att på sätt Beredningsutskottet tillstyrkt för ändamålet anvisa i enlighet med Vatten- och Gasverksstyrelsens förslag ett belopp av 1,880 kronor med tillägg av 50 kronor för uppsättande av en ny elektrisk lampa i närheten av korsningen av Stora gatan och Köpmangatan förslagsvis i Stora gatan väster om gatukorset.

Godkändes Vatten- och Gasverksstyrelsens förslag till utgiftsstat för stadens avloppsledningar med den ändring, som av Drätselkammaren föreslagits. *Avloppsledningar.*

Fastställdes Hamnstyrelsens förslag till utgiftsstat för stadens hamn, vadan alltså särskilt beviljades 10,000 kronor till ombyggnad av träkonstruktion av kajen vid pråmån samt 2,900 kronor till stensättning av en del av den s. k. östra kajen. Däremot beslöto Stadsfullmäktige jämlikt Drätselkammarens förslag, att Hamnstyrelsens framställning om ett anslag av uttaxerade medel för täckande av uppkommet och från föregående år balanserat underskott i hamnens budget icke för närvarande skulle till någon åtgärd föranleda. *Hamnen.*

Lantegendomsnämndens förslag till utgiftsstater för stadens renhållningsverk och svingård samt lantegendomar och skogar, vilket av Drätselkammaren oförändrat tillstyrkts, blev av Stadsfullmäktige, sedan Herrar Engdahl, Bäckman, Westholm, Hult, Sundström, Pers och Zander yttrat sig rörande denna del av stadens förvaltning, utan att dock annat yrkande än bifall till det upprättade förslaget framställdes, fastställt. *Renhållningsverk o. Svingård, Lantegendomar och Skogar.*

I fråga om utgifterna för den gemensamma förvaltningen av stadens tekniska verk beslöto Stadsfullmäktige jämlikt Drätselkammarens förslag, dels att styrelsens framställning om särskilt anslag till extra kontorshjälp icke skulle till någon åtgärd föranleda och dels att det beräknade anslaget för telefonsamtalsavgifter skulle nedsättas med 300 kronor, och godkändes den av Drätselkammaren föreslagna fördelningen på de olika verken av den utgiftsminskning, som i anledning härav uppkomme. *Vatten,- gas- och elektricitetsverken.*

I övriga delar godkändes de av Vatten- och Gasverksstyrelsen upprättade utgiftsförslagen för vatten-, gas- och elektricitetsverken.

I sammanhang härmed anvisade Stadsfullmäktige dels 4,000 kronor för anskaffande av nya vattenmätare m. m., dels ock 15,000 kronor till nya serviser och diverse mindre ledningsanläggningar att utgå av de tekniska verkens amorteringsfond.

De upprättade förslagen till utgiftsstater för stadens kall- och varmbadhus fastställdes i enlighet med Badhusstyrelsens av Drätselkammaren tillstyrkta förslag. *Kall- och varmbadhusen.*

Med godkännande av Drätselkammarens förslag till utgiftsstat för båttrafiken beviljade Stadsfullmäktige förslagsvis 16,000 kronor för ombyggnad och förlängning av ångfärjan Elba, därav 10,000 kronor av reserverade medel och 6,000 kronor av uttaxerade medel i 1926 års stat. *Båttrafiken.*

Utgiftsstaten för stadens brandväsende fastställdes i enlighet med Brandstyrelsens av Drätselkammaren tillstyrkta förslag. *Brandväsendet.*

Beträffande utgiftsstaten för Magistraten och Rådhusrätten förklarade Herr Borgmästaren, att det i Drätselkammarens förslag upptagna anslaget till tillfälliga biträden å 1,000 kronor vore otillräckligt samt uttalade sig för att anslaget borde beräknas enligt Magistratens förslag till 1,500 kronor, varemot Herr Sundström yrkade bifall till Drätselkammarens förslag om ett anslag för ändamålet å 1,000 kronor. Vid framställd *Magistraten och Rådhusrätten.*

proposition å de olika förslagen i berörda avseende godkände Stadsfullmäktige utan omröstning Magistratens förslag.

I övriga delar fastställdes utgiftsstaten för Rådhusrätten och Magistraten enligt Drätselkammarens förslag.

Kronouppbörds- och exekutionsväsendet. I samband med fastställandet av utgiftsstaten för kronouppbörds- och exekutionsväsendet enligt Drätselkammarens förslag beslöto Stadsfullmäktige efter en stunds överläggning, varunder Herr Borgmästaren yttrade sig, samt sedan Herr ordföranden erinrat, att Stadsfullmäktige den 25 augusti 1924 till en del myndigheter för yttrande remitterat ett hos Stadsfullmäktige framställt förslag om indragning av en exekutionsbetjänstbefattning men att de begärda yttrandena ännu ej till Stadsfullmäktige inkommit, och Herr Bäckman förklarat, att Beredningsutskottets uttalande i betänkandet till förevarande budgetförslag icke innebar ett definitivt förslag i frågan, utan endast att vederbörande borde bereda sig på eventuell indragning av två exekutionsbetjäntsbefattningar, på yrkande av Herrar Engdahl och Sundström att, i avsikt att en eller eventuellt två exekutionsbetjäntsbefattningar skulle kunna indragas och vederbörande befattningshavare därvid överflyttas till annan stadens tjänst, uttala sig för, att vid uppkommande ledighet i befattning som hälsovårdstillsyningsman eller polis, med nytillsättning av ordinarie befattningshavare måtte anstå i avbidan på slutlig prövning av frågan om indragning av exekutionsbetjäntsbefattningar samt för ändamålet dels anmoda Hälsovårdsnämnden, vidtaga utredning, huruvida till eventuellt ledigbliven befattning som hälsovårdstillsyningsman kunde överflyttas någon av de nuvarande exekutionsbetjänterna, dels ock hemställa hos Länsstyrelsen, att vid uppkommande ledighet av ordinarie poliskonstapelsbefattning de i frågan framförda synpunkterna måtte om möjligt vinna beaktande.

Polisväsen o. fångvård. Efter en kort överläggning, varunder Herr Borgmästaren yttrade sig och Herr Sundström yrkade bifall till Drätselkammarens förslag fastställdes utgiftsstaten för polisväsendet och fångvården enligt Polisnämndens förslag med de ändringar däri, som av Drätselkammaren förordats, varvid dock, i överensstämmelse med vad jämväl Drätselkammaren erinrat, det skulle anmärkas, att den slutliga prövningen av den hos Stadsfullmäktige väckta och till beredning den 29 oktober 1925 remitterade frågan om särskilt anslag till tjänstekläder och slitningsersättning åt vissa befattningshavare inom poliskåren därmed ej vore verkställd.

Pensionsnämnderna. Utgiftsstaten rörande allmänna pensionsförsäkringen fastställdes enligt Drätselkammarens förslag, till vilket Herr Sundström yrkade bifall i oförändrat skick, med den av Beredningsutskottet förordade ändringen, att anslaget till skrivbiträde åt ordföranden skulle under år 1926 utgå med 1,500 kronor.

Byggnadsnämnden. Godkändes utgiftsstaten för Byggnadsnämnden i överensstämmelse med Drätselkammarens ändrade förslag.

Sociala Jämlikt Drätselkammarens tillstyrkan beviljades för år 1926 till främ-

;ande av nedan angivna sociala ändamål följande anslagsbelopp att med nedan omförmält undantag utgå av uttaxerde medel i 1926 års stat: *ändamål.*

Västerås Arbetsstuga: 5,000 kronor att utgå av Sundinsk donationsfondens räntemedel.

Västerås Barnkrubba	Kr.	2,500: —
Västerås Barnhem	„	500: —
Västerås Natthärbärge	„	300: —
Västmanlands läns Arbetsförmedling	„	3,200: —

därav som extra anslag för år 1926 300 kronor.

Västerås Sjukkassors fortsättningskassa enligt de grunder, som fastställdes, då Stadsfullmäktige den 23 december 1909 första gången beviljade anslag för detta ändamål eller med en krona för varje inom staden mantalsskriven medlem samt under det ytterligare villkor, att bidraget icke skulle utgöra en kassans tillgång under annan förutsättning, än att det skulle tillgodokomma i Västerås mantalsskrivna sjukkassemedlemmar, förslagsvis .... „ 2,500: —

Västerås Sjukkassor och fortsättningskassa ett bidrag av 25 öre pr sjukdag för inom staden mantalsskrivna medlemmar enligt de villkor, varom Stadsfullmäktige fattat beslut den 28 november 1918 samt det ytterligare villkor, att bidraget icke skulle utgöra en vederbörande kassas tillgång under annan förutsättning än att det komme till användning såsom sjukdagsbidrag till i Västerås mantalsskrivna sjukkassemedlemmar, förslagsvis .... Kr. 12,000: —

Barnhemmet Sparvboet ett kontant belopp av 600 kronor samt till föreningen Vita Bandet ett belopp motsvarande hyran för dess av staden förhydra butik vid Stora torget eller 600 kronor, under villkor att föreningen oavkortat överlämnade samma belopp till barnhemmet Sparvboet .... ” 1,200: —

Frälsningsarméns slumverksamhet i Västerås, hyresbidrag .... „ 450: —

Frilufts- och folkkonserter, till Drätselkammarens förfogande att på lämpligt sätt utdelas .... „ 2,000: —

Arosgårdens verksamhet	„	3,000: —
Nykterhetsnämndens verksamhet	„	2,550: —
Arbetarnas bildningsförbunds biblioteksverksamhet	„	1,500: —

I fråga om anslag till *Föreningen Västerås skollovskolonier* hade Drätselkammaren yttrat sig i samband med budgetsförslagets avgivande över den inom Stadsfullmäktige väckta och den 26 nästlidne november till Drätselkammaren remitterade motionen om förhöjt anslag för ifrågavarande ändamål m. m. och därvid på anförda skäl hemställt, att motionen icke för närvarande skulle föranleda till någon Stadsfullmäktiges vidare åtgärd, samt i överensstämmelse härmed förordat ett anslag till föreningens verksamhet för år 1926 å 7,000 kronor eller samma belopp, som utgått för innevarande år.

Härom uppstod nu en stunds överläggning och yrkades härunder dels av Herr Eriksson, med vilken Herrar Westholm, vilken i övrigt yrkade bifall till Drätselkammarens förslag, Wass och Hult förenade sig, att Stadsfullmäktige ville med instämmande i motionens motiv och syfte uppskjuta behandlingen av frågan om anslag utöver vad Drätselkammaren föreslagit, ävensom vad i motionen i övrigt föreslagits till behandling någon gång under instundande vår, dels ock av Herr Falk, med vilken Herr Sundström instämde, att Stadsfullmäktige ville bevilja det av Drätselkammaren förordade anslaget samt utan att för närvarande göra något uttalande på sätt Herr Eriksson föreslagit uppskjuta den i frågan väckta motionen.

Vid efter överläggningens slut framställd proposition å de sålunda gjorda yrkandena fattade Stadsfullmäktige genom begärd och anställd omröstning med 23 ja emot 21 nej, avgivna för bifall till Herr Erikssons yrkande, beslut i ärendet i överensstämmelse med vad Herr Falk yrkat.

Beträffande anslag till *Västerås Gymnastikförening* yrkade dels Herr Wass, att Stadsfullmäktige måtte bevilja ett anslag för år 1926 å 1,000 kronor, dels ock Herr Hellman bifall till Drätselkammarens förslag om ett anslag å 600 kronor. Genom begärd och anställd omröstning biföllo Stadsfullmäktige med 31 ja emot 12 nej, avgivna för bifall till Herr Wass' yrkande, Drätselkammarens förslag; anslaget skulle utgå av uttaxerade medel.

Taxeringsnämnderna.

I fråga om taxeringsarbetet år 1926 beslöto Stadsfullmäktige enligt Drätselkammarens förslag, att arvodet till de av Stadsfullmäktige valda ledamöterna i Taxeringsnämnderna skulle utgå efter en krona 40 öre pr sammanträdestimme, dock högst 7 kronor pr sammanträdesdag, att till biträde åt ordförandena anslå 500 kronor, till lokalkostnader 150 kronor, till annonsering m. m. 50 kronor samt till skrivmaterial och diverse 125 kronor.

Diverse utgifter.

Jämlikt Drätselkammarens förslag beslöto Stadsfullmäktige, att med anslag till gäldande av 5:te årets amortering av kostnad för aktieförvärv i Byggnads A.-Bol. Mimer samt motsvarande nedskrivning av stadens aktieinnehav ävensom av 4:de årets amortering av kostnad för uppförande av bostadshus i kvarteret Arvid skulle under år 1926 anstå.

Med bifall till Drätselkammarens härom framställda förslag i anledning av en i ämnet väckt till Drätselkammaren remitterad motion beslöto Stadsfullmäktige att uppdraga åt Drätselkammaren att uppsäga stadens ledamotskap i Svenska Städernas Förhandlingsorganisation att upphöra med 1926 års utgång.

Frågan om bestämmande av förslagsanslagets belopp uppsköts till dess inkomststaten fastställts och uttaxeringen bestämts. *Förslags-anslaget.*

INKOMSTER.

Fattigvårdens inkomster skulle beräknas på sätt Fattigvårdsstyrelsen föreslagit. *Fattig-vården.*

Inkomststaten för barnavården fastställdes enligt Barnavårdsnämndens förslag. *Barna-vården.*

Jämlikt Drätselkammarens tillstyrkan fastställdes inkomststaterna för folkskolan och högre folkskolan enligt Folkskolestyrelsens förslag. *Folkskolan.*

Inkomtsstaten för allmänna hälsovården och köttbesiktningsbyrån godkändes enligt Hälsovårdsnämndens förslag. *Hälso- och sjukvård.*

Det av Hamnstyrelsen uppgjorda förslaget till inkomststat för stadens hamn med hamnmaskinerier blev av Stadsfullmäktige godkänt, dock att, på sätt i fråga om utgifterna anmärkts, något anslag av uttaxerade medel ej skulle upptagas som inkomst i hamnens stat. *Hamnen.*

Med iakttagande av den av Drätselkammaren föreslagna ändringen beträffande beräkning av inkomsten för stadens svingård godkändes inkomststaterna för stadens renhållningsverk och svingård samt lantegendomar och skogar. *Renhållningsverk o. Svingård samt Lantegendomar och Skogar.*

Vidkommande det av Vatten- och Gasverksstyrelsen framställda förslaget om sänkning av nuvarande gaspris uppstod överläggning varunder Herr Hellman yrkade bifall till Vatten- och Gasverksstyrelsens förslag samt Herrar Bäckman och Sundström yrkade bifall till Drätselkammarens förslag om det nuvarande gasprisets bibehållande varjämte Herr Pers yttrade sig utan yrkande. *Vatten-, gas-okh elektricitetsverken.*

Stadsfullmäktige fattade vid framställd proposition å de sålunda gjorda yrkandena utan omröstning beslut i denna fråga enligt Drätselkammarens förslag.

I anslutning härtill bifölls Drätselkammarens förslag att inkomsterna för gasverket skulle upptagas till ett 20,000 kronor högre belopp än som beräknats av Vatten- och Gasverksstyrelsen.

I övriga delar fastställdes inkomststaterna för Vatten-, Gas- och Elektricitetsverken i överensstämmelse med styrelsens av Drätselkammaren tillstyrkta förslag.

Kall- och varmbadhusen. Med iakttagande av den av Drätselkammaren föreslagna ändringen beträffande varbadhuset godkändes inkomststaterna för kall- och varmbadhusen enligt Badhusstyrelsens förslag.

Brandväsendet. Inkomststaten för stadens brandväsen godkändes enligt Brandstyrelsens förslag.

Polisväsen o. fångvård. Det av Polisnämnden uppgjorda förslaget till inkomststat för stadens polisväsen fastställdes.

Byggnadsnämnden. Likaledes fastställdes Byggnadsnämndens inkomstberäkning rörande nämndens stat.

Uttaxering. Med bifall till Drätselkammarens av Beredningsutskottet tillstyrkta förslag och med godkännande av den av Drätselkammaren beräknade avkortningssumman, beslöto Stadsfullmäktige att för täckande av bristen i 1926 års budget för stadens borgerliga kommun skulle uttaxeras å den år 1925 till bevillning taxerade beskattningsbara inkomsten 9,02 procent, motsvarande enligt äldre beräkning 9 kronor 2 öre pr bevillningskrona.

Förslagsanslaget. Slutligen godkände Stadsfullmäktige i allt övrigt i överensstämmelse med Drätselkammarens förslag och ovan antecknade beslut den föreliggande utgifts- och inkomststaten i dess helhet på det sätt, att de vidtagna förändringarna skulle utjämnas genom motsvarande förändringar i förslagsanslagets belopp, så att detta komme att utgöra skillnaden mellan övriga i staten upptagna utgifter och inkomster.

In fidem:

THEOFIL ÖBERG

Justerat den 12 januari 1926.

FREDR. FÅHRÆUS.

P. R. Svedlund *Oscar Lindström*

Offentligen uppläst den 12 januari 1926, betygar

Ex officio:

Theofil Öberg

Västerås, 1926. A. F. Berghs Boktryckeri.

HANDLINGAR

N:o 1.

Drätselkammarens skrivelse ang. uppsättande av en kran vid djuphamnen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolaget inlett underhandlingar med Drätselkammarens djuphamnsbyggnadskommitté angående rätt för bolaget att för dess ut- och införsel av gods få taga i anspråk den nya djuphamnen vid Carlsberg, har med bolaget såsom första trafikant över djuphamnen träffats avtal angående uppsättning därstädes och användning av en 50-tons svängkran, vilket avtal Drätselkmmaren härmed för godkännande av Stadsfullmäktige överlämnar.

Avtalet fördelar rättigheterna och skyldigheterna mellan parterna på sådant sätt att bolaget tillägges rätt att utan särskild avgift för platsutrymme och intrång uppsätta kranen, att mot erläggande av strömavgift enligt taxa genom egen ledning uttaga för kranens drift erforderlig elektrisk kraft och att för eget behov utan ersättning, med undantag för hamn- och broavgifter, använda kranen, och tillförbindes skyldighet att i den utsträckning, som är möjligt, utan förfång för egna transporter mot bolaget tillfallande ersättning ställa kranen till andra hamntrafikanters förfogande och att bekosta alla med kranens drift erforderliga utgifter, reparationer och underhåll, samt att staden tillförbindes att bekosta fundament för kranen äversom att inom hamnområdet så anordna spårförbindelserna att lastning och lossning med kranen från järnvägsvagn direkt i fartyg och omvänt obehindrat kan äga rum och tillägges rätt att efter vissa i avtalet närmare angivna grunder inlösa kranen.

Med det tillägg att Hamnstyrelsen för sin del förklarat sig intet hava att erinra emot avtalsbestämmelserna får Drätselkammaren, enär avtalet på ett lyckligt sätt synes hava löst rättsförhållandet emellan staden såsom ägare av hamnen och bolaget såsom trafikant, hemställa, att Stadsfullmäktige ville godkänna avtalet.

Västerås den 8 januari 1925.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM

Ragnar Tenow

N:o 1.

Ang. uppsättande av en kran vid djuphamnen.

ÖVERENSKOMMELSE.

Mellan Västerås stads Drätselkammare, här nedan kallad Drätselkammaren, och Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolaget, här nedan kallat Asea, är följande överenskommelse träffad angående uppsättning och användning av en 50-tons svängkran vid Västerås djuphamn.

§ 1.

Drätselkammaren medgiver Asea rätt, att å anvisad plats invid djuphamnens kaj, utmärkt å bifogade i juni 1921 daterad ritning över hamnbyggnaden utan avgift för mark eller intrång uppställa och använda en 50-tons svängkran, utförd i huvudsaklig överensstämmelse med bilagda ritning.

Vidare förbinder sig Drätselkammaren att utföra och bekosta för ifrågavarande kran erforderligt fundament samt att så anordna järnvägsspåren vid hamnen, att lastning och lossning med kranen från järnvägsvagn till fartyg och omvänt obehindrat, i vad på spåranordningarna ankommer, kan äga rum.

§ 2.

Asea förbinder sig att på egen bekostnad uppmontera den i § 1 angivna kranen inklusive fundamentbultar samt att från befintlig elektrisk ledning inom djuphamnsområdet framdraga elektrisk kabel för strömtillförseln till kranen och densammas anslutning jämte erforderliga mätare och apparater.

§ 3.

Asea förbinder sig att svara för kranens drift och sålunda utöva och bekosta erforderlig tillsyn ävensom anställa och avlöna betjäning, bekosta erforderliga reparationer och underhåll, för driften erforderlig elektrisk ström o. dyl. Sagda betjäning skall dock ställa sig till efterrättelse de ordningsföreskrifter, som av hamnförvaltningsmyndigheterna i vederbörlig ordning kunna utfärdas.

§ 4.

Asea, som medgives rätt att utan ersättning till staden för eget behov använda kranen, (hamn- och broavgifter givetvis frånsedda) förbinder sig att ställa kranen till andra hamntrafikanters förfogande i den utsträckning sådant är möjligt utan förfång för Aseas egna transporter och mot en Asea tillfallande ersättning, som är för dylika lyftanordningar normal och varom överenskommelse träffas mellan Hamnstyrelsen och Asea för 5 år i sänder.

§ 5.

Staden äger rätt att tillösa sig kranen och skall lösningspriset i så fall utgå med ett belopp, motsvarande Aseas självkostnad för kranens an-

läggning, vilken kostnad av kontrahenterna fastställes vid kranens färdigställande, minskat med det belopp, varmed kranens värde vid tiden för inlösen nedgått enligt en amorteringsplan med fast annuitet efter en räntefot av 6 % och en amorteringstid av 25 år, efter vilken tid, därest kranen ej dessförinnan av staden inlösts, densamma utan inlösen bliver stadens egendom. Från den dag kranen efter inlösen eller eljes övergår i stadens ägo, är staden dock skyldig att, därest sådant av Asea påfordras, under den återstående tiden för denna överenskommelse, tillhandahålla lämpliga lastnings- och lossningsanordningar vid djuphamnen för Aseas behov med samma kapacitet som nu ifrågavarande kran och till pris pr år, som ej överstiger kranens årliga driftkostnader, i vad de belöpa å Aseas användning av densamma, jämte eventuellt återstående annuitet enligt ovan angivna amorteringsplan, och ej heller överstiger vad som skulle utgå i avgift för kranens användande av andra trafikanter.

N:o 1. *Ang. uppsättande av en kran vid djuphamnen.*

Skulle under avtalstiden trafikförhållandena i djuphamnen påfordra utbytande av nu ifrågavarande kran mot annan mera modern sådan, och staden icke gör sin ovan angivna lösningsrätt gällande, skall Asea äga rätt att på sin bekostnad göra detta utbyte och få rätt till den nya kranens användning under samma villkor, som detta avtal medgiver för den nu ifrågavarande. På sätt och under villkor, som ovan stadgats, skall staden hava enahanda lösningsrätt till den nya kranen.

§ 6.

Därest en planerad högbana för direkt utlastning från järnvägsvagn med tippningsanordningar skulle komma till stånd i närheten av kranen, skall Asea, därest sådant av staden påkallas, vara skyldig på sin bekostnad ändra kranens staganordningar och förankra densamma vid högbanan enligt de anvisningar som lämnas av stadens hamnstyrelse, och enligt konstruktion varom överenskommelse mellan kontrahenterna träffas; gällande denna överenskommelse blott under den tid Asea är ägare till kranen.

§ 7.

Beträffande kranens användning skall i övrigt Asea vara skyldig ställa sig till efterrättelse de föreskrifter och anvisningar, som lämnas av hamnmyndigheterna enligt gällande instruktioner och föreskrifter i och för ordnande av hamntrafiken och disposition av kajutrymmena på ett rättvist sätt trafikanterna emellan.

§ 8.

Denna överenskommelse gäller under en tid av 40 år, räknat från den dag kranen kan tagas i bruk.

§ 9.

Tvister i anledning av detta kontrakt samt tvister rörande däri omförmälda och därav härflytande rättsförhållanden med vad därmed äger

N:o 1.
Ang. uppsättande av en kran vid djuphamnen.

samband skola slitas genom skiljemän, tillsatta av styrelsen för Sveriges Tekniskt-Industriella Skiljedomsinstitut. Kostnaderna för skiljedomsförfarandet bestämmas i enlighet med institutets stadgar och dess regler för skiljedomsverksamheten.

Förestående i två exemplar upprättade överenskommelse godkännes ömsesidigt.

Västerås den 29 december 1924.

ALLMÄNNA SVENSKA ELEKTRISKA AKTIEBOLAGET

Arthur Lindén.

N:o 2.

Drätselkammarens skrivelse ang. arvoden till kommunala förtroendemän.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 30 oktober 1924 blev en av Herrar Kättström och Eriksson å Stadsfullmäktiges socialdemokratiska grupps vägnar väckt motion om arvode för vissa kommunala förtroendeuppdrag i staden remitterad till Drätselkammaren med uppdrag för kammaren att införskaffa yttranden från i motionen närmare angivna styrelser och nämnder och därefter till Stadsfullmäktige inkomma med utlåtande och förslag i ämnet.

I enlighet med remissdirektiven har motionen av Drätselkammaren överlämnats till dessa styrelser och nämnder och hava från dem yttranden inkommit, med ledning av vilka Drätselkammaren gjort en sammanställning rörande de kostnader, som skulle för staden bliva förenade med bifall till motionen, en sammanställning som jämte de olika yttrandena här bifogas.

Ärendet har vid behandlingen inom Drätselkammaren uppdelats uti dels en realprövning av de uti förberörda yttranden föreslagna arvodesbeloppen, därvid Drätselkammaren jämfört det arbete, som är förenat med de olika uppdragen sinsemellan och efter relationen stannat för arvodesbelopp, som i vissa fall innebära avvikelser från vad som föreslagits, dels ock en principdebatt i frågan, huruvida över huvud taget arvoden skulle för kommunala uppdrag införas eller icke.

Med utgångspunkt uti det årsarvode, som Drätselkammaren ansett böra ifrågakomma till ordföranden i Drätselkammaren, med vilket uppdrag torde vara förenat den största tidsspillan och ansvarighet, som förekommer bland de kommunala förtroendeuppdragen och under betonande av att arvodesbeloppen givetvis icke böra utmätas så, att de utgöra full

ersättning för det med uppdraget förenade arbetet, vilket icke torde ha avsetts med motionen, har Drätselkammaren ansett arvodena, under förutsättning av ett bifall i princip till motionen, böra årligen bestämmas till följande belopp.

N:o 2. *Ang. arvoden till kommunala förtroendemän.*

Drätselkammaren, ordföranden		kr.	600: —
	vice ordföranden	„	200: —
Vatten- och Gasverksstyrelsen, ordföranden		„	300: —
	kassakontrollanten	„	100: —
Folkskolestyrelsen, ordföranden		„	200: —
Fattigvårdsstyrelsen, ordföranden		„	400: —
	vice ordföranden	„	200: —
Lantegendomsnämnden, ordföranden		„	200: —
Hamnstyrelsen, ordföranden		„	300: —
Beredningsutskottet, ordföranden		„	50: —
	Summa Kronor		2 550: —

Med de i sammanställningen beräknade belopp, som årligen skulle utgå såsom dagtraktamenten till ledamöterna vid sammanträden, vilka beräkningar av Drätselkammaren lämnats utan anmärkning, skulle stadens årliga totalutgifter med Drätselkammarens avvägning av arvodena uppgå till 5 090: — kronor.

Vad angår motionens principiella innebörd har Drätselkammaren ansett, att ett beslut i princip om införandet av arvoden för kommunala uppdrag bör i tiden sammanfalla med möjligheten att låta beslutet träda i tillämpning. Som emellertid stadens finansiella ställning för närvarande är sådan, att den icke medger anslag för ändamål, som förut icke varit tillgodosedda med sådana, och Drätselkammaren i avseende å nu förevarande ändamål icke kan frånträda den ställning Drätselkammaren vid beredningen av budgeten för innevarande år intagit till nya anslagskrav, har Drätselkammaren ansett ett beslut i principfrågan böra anstå, och får Drätselkammaren därför föreslå, att Stadsfullmäktige ville inskränka behandlingen av ärendet till att taga kännedom om den föreliggande utredningen och därefter förklara ärendet tills vidare vilande och dess upptagande till ny behandling bero på förnyad framställning.

Västerås den 8 januari 1925.

För Drätselkammaren:

K. KÄTTSTRÖM

Ragnar Tenow

Beräkning över kostnaderna för ersättande av vissa kommunala förtroendeuppdrag i enlighet med motionen i ärendet (§ 167 Stadsfullmäktiges protokoll den 30 oktober 1924) och vederbörande institutioners yttranden.

N:o 2.
Ang. arvoden till kommunala förtroendemän.

a) *Årliga arvoden:*

1) Beredningsutskottet, tillstyrker, ordföranden .... 50: —

2) Drätselkammaren, tillstyrker, ordföranden .... 600: —
vice ordföranden .... 200: —

3) Vatten- och Gasverksstyrelsen, biträder ej, men förordar, i händelse motionen bifalles, för ordföranden .... 200: —
samt framför förslag om arvode även till kassakontrollanten 100: —

4) Folkskolestyrelsen, förordar, i händelse av bifall till motionen, arvode till ordföranden, som bestämmes av Drätselkammaren efter samråd med representanter för styrelsen; inom styrelsen har nämnts ett belopp av .... 100: —

5) Lönenämnden, biträder ej, men förordar, i händelse av bifall till motionen, dagtraktamente med 4 kronor enligt mom. C i motionen

6) Fattigvårdsstyrelsen, tillstyrker, ordföranden .... 600: —
vice ordföranden .... 200: —

7) Lantegendomsnämnden, förordar för ordföranden .... 200: —

8) Hamnstyrelsen, förordar under viss motivering för ordföranden .... 400: —

9) Stadens revisorer, för revisor 150 kronor, kostnaden upptages ej här.

b) *Dagtraktamente* à 4 kronor för varje sammanträdesdag till ledamöter i

	Antal ledamöter i medeltal närv.	Antal sammanträden pr år	För sammanträde kr. 4: —	Summa Kronor
	1	2	3	4
Drätselkammaren	9	35 (budgetberedningen ej medräknad)	4: —	1 260: —
Vatten- och Gasverksstyrelsen, biträder ej, men förordar i händelse av bifall till motionen	5	14	4: —	280: —
Fattigvårdsstyrelsen, förordar	13 (kyrkoherden ej medräknad)	13	4: —	676: —

N:o 2. Ang. arvoden till kommunala förtroendemän.

c) *Dagtraktamente* vid sammanträde varigenom ordinarie arbetstid eftersättes.

	Event. antal sammanträdesdagar	Antal ledamöter i medeltal närvarande.	Pr dag Kronor	Summa Kronor
Byggnadsnämnden förordar, i händelse av beslut enligt mom. C i motionen, 4 kronor pr sammanträdesdag	6	6	4:—	144:—
Hälsovårdsnämnden, biträder motionen, tillstyrker 4 kr. pr sammanträdesdag	4	5 (självskrivna ledamöter ej medräknade)	4:—	80:—
Lantegendomsnämnden, biträder motionen, tillstyrker 4 kronor per sammanträdesdag	3	5	4:—	60:—
Lönenämnden, biträder ej, men förordar, i händelse av bifall till motionen, 4 kronor pr sammanträdesdag	2	5	4:—	40:—

Till Drätselkammaren i Västerås.

Drätselkammaren har till Vatten- och Gasverksstyrelsen för yttrande remitterat en av socialdemokratiska stadsfullmäktigegruppen i Västerås väckt motion angående ersättning åt vissa av stadens kommunala förtroendemän fr. o. m. år 1925.

Styrelsen får i ärendet anföra.

Av principiella skäl och med hänsyn till stadens ekonomiska läge kan styrelsens majoritet icke biträda motionärernas uppfattning om att ersättning över huvud taget skall utgå för ifrågavarande uppdrag.

För den händelse likväl sådan ersättning skulle komma att beslutas, får styrelsen förklara, att styrelsen intet har att erinra mot det i motionen föreslagna dagtraktamentet av 4 kronor för ledamot, och får styrelsen såsom skäligt årsarvode till styrelsens ordförande förorda 200 kronor, men även, under meddelande att styrelsen inom sig utsett en kontrollant av de tekniska verkens kassa, under ovan angivna förutsättning föreslå att årsarvode skall till denne kassakontrollant utgå, och förordas här 100 kronor.

Västerås den 2 december 1924.

För Vatten- och Gasverksstyrelsen:

CARL HENNING

Eric Plantin

N:o 2.
Ang. arvoden till kommunala förtroendemän.

Utdrag ur protokoll vid folkskolestyrelsens i Västerås sammanträde den 12 december 1924.

§ 109.

I skrivelse till folkskolestyrelsen hade drätselkammaren med anledning av motion rörande ersättning för kommunala uppdrag anhållit om yttrande och förslag i ärendet.

Under diskussionen härom framhölls, att anledning ej förelåg att bevilja ersättning till styrelsens ledamöter, enär sammanträdena vore förlagda till kvällarna, och någon egentlig arbetstid sålunda ej behövde ersättas för bevistande av dem.

Beträffande ordf. åter gjorde sig den meningen gällande, att ersättning till honom borde utgå, varvid dock en del talare förklarade sig i princip ej kunna gilla, att arvoden över huvud taget beviljades för kommunala förtroendeuppdrag. Komme emellertid frågan i det läget, att ersättning beslutades till ordförandena i övriga styrelser, ansågs självfallet ordf. i folkskolestyrelsen också böra uppbära sådan.

Det framhölls vidare som önskvärt, att arvodesbeloppen bestämmas efter enhetliga grunder. I sådant syfte borde exempelvis drätselkammaren, då denna fråga komme att behandlas, samråda med representanter för de olika förvaltningsgrenarnas styrelser och nämnder.

Under diskussionen framställdes följande förslag: av herr Söderquist: att styrelsen behagade föreslå ett årligt arvode av 100 kr. till ordf. i folkskolestyrelsen; av herr Hedberg: att styrelsen icke måtte göra något uttalande i fråga om arvodets storlek, men att det hemställes till drätselkammaren att härom uppgöra förslag och att därvid överlägga med representanter för de olika styrelserna.

Vid framställd proposition på de båda förslagen, beslöt styrelsen med 9 röster mot 5, som tillföllo herr Söderquists förslag, bifalla herr Hedbergs yrkande.

Reservation:

”Angående yttrande över motion om ersättning för kommunala uppdrag anse undertecknade, att folkskolestyrelsen skulle fattat det beslutet att för sin del av principiella skäl avstyrka förslaget. Skulle emellertid förslaget i stadsfullmäktige vinna bifall, anse vi, att ordföranden i folkskolestyrelsen i likhet med ordförandena i övriga jämlika styrelser skall erhålla ersättning.

Carl Idar, Carl Hedberg, Axel Lundblad.”

Denna § skulle anses omedelbart justerad.

Västerås som ovan

EM. GRANÉR

Rätt ur protokollet. betygar

Em. Granér

Utdrag av protokoll fört vid fattigvårdsstyrelsens sammanträde den 25 november 1924.

N:o 1. *Ang. arvoden till kommunala förtroendemän.*

— —

§ 278.

Sedan Drätselkammaren i skrivelse hemställt om fattigvårdsstyrelsens yttrande och förslag i anledning av hos Stadsfullmäktige väckt motion om ersättning till personer, som bekläda kommunala förtroendeposter, hade förvaltningsutskottet i anledning härav avgivit förslag till yttrande i ärendet och därvid anfört, att det numera, sedan frågan vunnit lagligt stöd samt väckts till behandling inom Stadsfullmäktige, icke gäller att uttala sig om lämpligheten eller olämpligheten av densammas principiella innebörd, utan att det endast vore fråga om förslag, i vilken utsträckning och med vilka belopp ersättning skulle utgå.

I sådant hänseende fann förvaltningsutskottet lämpligt, att ersättningen tills vidare begränsades till fattigvårdsstyrelsens ledamöter och föreslog under framhållande av, att ordförandeposten inom fattigvårdsstyrelsen måste anses såsom en av de mest maktpåliggande förtroendeuppdragen, att ersättning skulle utgå till

1) Fattigvårdsstyrelsens ordförande ett årligt arvode av .. 600: — kr.
2) „ vice ordf. ett årligt arvode av .... 200: — „
3) „ övriga ledamöter med 4: — kr. för varje sammanträde.

Efter föredragning härav samt överläggning i ärendet beslöt fattigvårdsstyrelsen hos Stadsfullmäktige föreslå, vad förvaltningsutskottet i ärendet sålunda anfört.

In fidem

AXEL NORÉN

— —
— —

Rätt utdraget, intygar:

Axel Norén

Till Drätselkammaren i Västerås.

Drätselkammaren har till Lantegendomsnämnden för yttrande remitterat en av socialdemokratiska stadsfullmäktigegruppen i Västerås väckt motion angående ersättning åt vissa av stadens kommunala förtroendemän från och med år 1925.

Nämnden, som delar motionärernas uppfattning om att ersättning för vissa kommunala förtroendeuppdrag bör utgå, förordar, dels att ledamot,

N:o 2. *Ang. arvoden till kommunala förtroendemän.*

då sammanträde eller syn avhålles å ledamots ordinarie arbetstid, tilldelas ett dagtraktamente av 4 kronor, dels ock ett årsarvode till Nämndens ordförande av 200 kronor.

Mot Lantegendomsnämndens beslut har reservation anförts av Herr Lundblad, som, under uttalande att han av pricipiella skäl ej kunde biträda motionärernas uppfattning, att ersättning skall utgå för vissa kommunala förtroendeuppdrag, yrkat, att varken arvode till ordföranden i Lantegendomsnämnden eller dagtraktamenten till dess ledamöter, ej ens, därest sammanträde hålles å ledamots ordinarie arbetstid, skola utgå.

Västerås den 10 december 1924.

För Lantegendomsnämnden:

MARTIN JONSSON.

Eric Plantin

Till Drätselkammaren i Västerås.

Drätselkammaren har till Hamnstyrelsen för yttrande remitterat en av socialdemokratiska stadsfullmäktigegruppen i Västerås väckt motion angående ersättning åt vissa av stadens kommunala förtroendemän från och med år 1925.

Hamnstyrelsen, som delar motionärernas uppfattning att arvode till styrelsens ordförande bör utgå, har vid bedömande av frågan om angivna arvodes storlek räknat såsom sannolikt, att under år 1925 bestyren med förvaltningen av hamnmagasinen och hamnplanen överflyttas till styrelsen, och har med hänsyn härtill beslutat föreslå ett årsarvode till styrelsens ordförande av 400 kronor.

Styrelsen har dock ansett lämpligt att i detta sammanhang påpeka, att, därest djuphamnen kommer att inläggas under styrelsens förvaltning, ändrade förhållanden, som kunna påverka ersättningsfrågan, inträda.

Västerås den 10 december 1924.

För Hamnstyrelsen:

K. KÄTTSTRÖM

Eric Plantin

Till Drätselkammaren i Västerås.

Genom beslut den 7 sistlidne november har Drätselkammaren till Beredningsutskottet för yttrande remitterat en av socialdemokratiska stadsfullmäktigegruppen i Västerås väckt motion angående ersättning för kommunala uppdrag från och med ingången av år 1925.

Efter av motionen tagen del får utskottet förklara, att utskottet anser att dagtraktamente ej i någon form bör tillkomma uskottets ledamöter, men däremot, därest Stadsfullmäktige besluta om ersättningars införande, att ett årligt arvode av 50 kronor bör tilldelas utskottets ordförande.

N:o 2. *Ang. arvoden till kommunala förtroendemän.*

Mot utskottets beslut i fråga om arvode till dess ordförande har reservation anförts av Herr Hedberg, som förklarat sig av principiella skäl icke kunna biträda motionen.

Västerås den 15 december 1924.

För Beredningsutskottet:

CARL BÄCKMAN

Eric Plantin

Till Drätselkammaren i Västerås.

Sedan Drätselkammaren den 7 sistlidne november till Hälsovårdsnämnden för yttrande överlämnat avskrift av socialdemokratiska stadsfullmäktigegruppens i Västerås motion om ersättning för kommunala förtroendeuppdrag, får Hälsovårdsnämnden, i vad motionen angår Nämnden, tillstyrka bifall till motionen och till följd härav föreslå att beträffande Nämnden ersättning skall utgå till ledamot eller suppleant i Nämnden — i händelse denne senare inkallas som ersättare för frånvarande ledamot — för de fall att sammanträde eller syn avhålles å ledamots ordinarie arbetstid och medför minskning i vederbörandes arbetsförtjänst, allt efter ett dagtraktamente av 4 kronor.

Västerås den 6 december 1924.

För Hälsovårdsnämnden:

JOHN KARLSSON

Eric Plantin

Utdrag av protokoll, hållet vid Lönenämndens i Västerås sammanträde den 12 december 1924.

§ 20.

Sedan Stadsfullmäktige för yttrande till Drätselkammaren överlämnat en av den socialdemokratiska partigruppen väckt motion angående arvode för kommunala uppdrag hade Drätselkammaren i skrivelse den 7 nästlidne månad i enlighet med remissdirektiven anhållit att Nämnden ville yttra sig i frågan.

N:o 2. *Ang. arvoden till kommunala förtroendemän.*

Efter överläggning beslöt Nämnden såsom yttrande förklara sig av principiella skäl icke kunna ansluta sig till motionen samt, därest Stadsfullmäktige i principfrågan komme att intaga en motsatt ståndpunkt, att Nämnden intet hade att erinra emot att Nämndens ledamöter komme i åtnjutande vardera av ett arvode av 4 kronor för sammanträde under de förutsättningar, som i motionen angåves under mom. c.

Som ovan

In fidem:

RAGNAR TENOW

Utdrag av protokoll, hållet vid Byggnadsnämndens i Västerås sammanträde den 11 december 1924.

§ 150.

Sedan Stadsfullmäktige för yttrande till Drätselkammaren överlämnat en av den socialdemokratiska partigruppen väckt motion angående arvode för kommunala uppdrag hade Drätselkammaren i skrivelse den 7 nästlidne månad i enlighet med remissdirektiven anhållit att Nämnden ville yttra sig i frågan.

Efter överläggning beslöt Nämnden såsom yttrande förklara sig av principiella skäl icke kunna ansluta sig till motionen samt, därest Stadsfullmäktige i principfrågan komme att intaga en motsatt ståndpunkt, att Nämnden intet hade att erinra emot att Nämndens ledamöter komme i åtnjutande vardera av ett arvode av 4 kronor för sammanträde under de förutsättningar, som i motionen angåves under mom. c.

Som ovan

In fidem:

RAGNAR TENOW

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Enär kravet på ersättning till personer, som bekläda kommunala förtroendeposter, numera upphöjts till lag och då enligt bestämmelserna i denna lag kommunerna äga rätt att själva avgöra i vilken utsträckning och med vilka belopp dylik ersättning skall utgå, har Socialdemokratiska stadsfullmäktigegruppen, efter prövning av ärendet, beslutat föreslå Stadsfullmäktige, att Stadsfullmäktige måtte besluta att ersättning åt vissa av stadens kommunala förtroendemän skall utgå fr. o. m. år 1925.

Då emellertid den arbetsbörda, som åvilar ledamöterna i de olika

kommunala institutionerna, är högst olika och då dels till följd därav och dels på grund av, att tidsförlusten för vederbörande förtroendemän varierar rätt avsevärt, har gruppen ansett det rättvist att ersättningsbeloppen avvägas med hänsyn till dessa faktorer. Gruppen föreslår därför, att Stadsfullmäktige måtte besluta, N:o 2. *Ang. arvoden till kommunala förtroendemän.*

att ersättningen skall utgå:

a) med visst årligt arvode till ordförandena och, i de fall där arbetsfördelning är genomförd, jämväl även till vice ordförandena i: Beredningsutskottet, Drätselkammaren, Vatten- och Gasverksstyrelsen, Folkskolestyrelsen, Lönenämnden, Fattigvårdsstyrelsen, Lantegendomsnämnden och Hamnstyrelsen samt Stadens revisorer;

b) med ett dagtraktamente à 4 kronor för varje sammanträdesdag till ledamöterna i: Drätselkammaren, Vatten- och Gasverksstyrelsen och Fattigvårdsstyrelsen;

c) att i de fall, då sammanträden måste hållas å tid varigenom ordinarie arbetstid eftersättes, visst dagtraktamente måtte utgå till ledamöterna även i Byggnadsnämnden, Hälsovårdsnämnden, Lantegendomsnämnden och Lönenämnden.

Västerås den 30 oktober 1924.

För Socialdemokratiska stadsfullmäktigegruppen:

K. KÄTTSTRÖM
Ordförande

ARON ERIKSSON
Sekreterare.

N:o 3.

Drätselkammarens skrivelse ang. ändrade grunder för byggnadsunderstöd till bostadsförening.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hyresgästernas Sparkasse- och Byggnadsförening i Västerås u. p. a. har med anhållan om ärendets skyndsamma handläggning till Drätselkammaren överlämnat en framställning från föreningen, ställd till Stads-

N:o 3. *Ang. ändrade grunder för byggnadsunderstöd till bostadsförening.*

fullmäktige och upptagen som motion av Herr Eng angående ändring i Stadsfullmäktiges beslut den 25 september nästlidet år att förmedla lån ur statens bostadslånefond för ett av föreningen planerat bostadsbygge härstädes, och får Drätselkammaren i anledning härav anföra följande.

Ifrågavarande beslut av Stadsfullmäktige innebär, att genom stadens förmedling ett lån skulle upptagas ur bostadslånefonden till ett belopp av 30 000 kronor att tillhandahållas för byggnadsföretaget emot säkerhet, bestående uti inteckningar i detsamma liggande emellan 60- och 90 000 kronor eller inom 75 % av värdet av fastigheten, tomtkostnaden inberäknad.

I det yttrande, som av Drätselkammaren avgavs över den tidigare framställningen (se Stadsfullmäktiges handlingar 1924 n:r 40), anfördes att förutsättningen för stadens medverkan vore att den del av kostnaden för tomten och byggnaden, som icke kunde bestridas genom primärlån och det av staden förmedlade lånet, skulle motsvaras av företagarnas egna insatser, en uppfattning, som Stadsfullmäktige genom sitt beslut biträdde.

Nu föreliggande framställning avser, att stadens kreditgivning skulle utsträckas att omfatta, utom byggnadslånet, även tomtkostnaden — därest, såsom är ifrågasatt, tomten n:r 3 inom kvarteret Hubert skulle upplåtas för byggnadsföretaget — omkring 9 000 kronor och att såsom säkerhet härför skulle överlämnas inteckning i fastigheten liggande närmast efter säkerheterna för byggnadslånet.

Drätselkammaren såsom närmast ansvarig för stadens ekonomiska förvaltning kan icke för sin del tillstyrka någon ändring i Stadsfullmäktiges en gång i ärendet fattade beslut i enlighet med nu föreliggande framställning. Att godtaga en säkerhet för ogulden köpeskilling, som skulle bestå av en inteckning i den köpta fastigheten, liggande över 75 % av fastighetens värde i bebyggt skick, strider emot all hittills tillämpad praxis. Då härtill kommer att Drätselkammarens uppfattning angående otillförlitligheten av beräkningen av byggnadskostnaden icke genom de förhandlingar, som efter Stadsfullmäktiges förberörda beslut förts med föreningen, blivit rubbad — några detaljberäkningar hava icke blivit Drätselkammaren företedda — samt varje som helst ökning uti byggnadskostnaden även ökar stadens risk att själv få övertaga byggnadsföretaget före dess färdigställande, får Drätselkammaren, under hänvisning till vad förut och nu av Drätselkammaren anförts, hemställa, att den nu gjorda framställningen icke måtte föranleda någon ändring i Stadsfullmäktiges förut i ärendet fattade beslut.

Västerås den 15 januari 1925.

För Drätselkammaren:

K. KÄTTSTRÖM

Ragnar Tenow

Till Västerås Stadsfullmäktige.

Som bekant blev den av oss tidigare inlämnade och av Stadsfullmäktige behandlade motion angående lån ur Statens bostadslånefond av kronor

trettioniotusentvåhundra (39 200) av Stadsfullmäktige nedsatt till trettiotusen (30 000) kronor. Med anledning av förda förhandlingar mellan oss och Drätselkammaren angående köp av byggnadstomt i kvarteret Hubert n:r 3, till ett överenskommet pris av kronor niotusen (9 000), men då Drätselkammaren icke utan Stadsfullmäktiges godkännande kunde gå med på vår begäran att tomtlikvidens erläggande placeras som tredje (3:dje) inteckningen å hela fastigheten, vilket belopp efter noggrann undersökning i kostnadsberäkningen för oss fattas, hemställa vi,

N:o 3. *Ang. ändrade grunder för byggnadsunderstöd till bostadsförening.*

att Stadsfullmäktige må besluta, att tomtlikviden får av oss erläggas som ovan begärts samt att amorteringstiden sättes till minst tjugo (20) år, men med rätt för oss att dessförinnan det belopp, som oguldet är, gälda.

Västerås den 15 januari 1925.

För Hyresgästernas Sparkasse- och Byggnadsförening i Västerås u. p. a.

AXEL VESTLING GUST. HELLSTRÖM

Denna motion upptages som egen av

C. O. ENG

N:o 4.

Drätselkammarens skrivelse ang. iståndsättande av hamnen efter vårfloden 1924.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren får härmed överlämna en av Hamnstyrelsen efter uppdrag av Stadsfullmäktige enligt beslut den 25 augusti 1924 verkställd utredning angående de kostnader, som varit förenade med iståndsättande av gamla hamnen efter de skador, som det höga vattenståndet under år 1924 orsakat, och får Drätselkammaren såsom yttrande häröver hemställa, att Stadsfullmäktige ville för täckande av dessa kostnader, till den del medel icke funnits härför disponibla, anvisa ett anslag å 20 932 kronor 12 öre att förskotteras av tillgängliga medel för att sedermera gäldas genom hamnens inkomster med 1/5 under vart och ett av åren 1926—1930.

Västerås den 8 januari 1925.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM

Ragnar Tenow

N:o 4.
Ang. iståndsättande av hamnen efter vårfloden 1924.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom beslut den 25 augusti innevarande år hava Stadsfullmäktige, i anledning av anmälan från Hamnstyrelsen att de i innevarande års budget upptagna anslag för underhåll av kajer m. m. syntes bliva otillräckliga för hamnens iståndsättande efter årets vårflod, uppdragit åt hamnstyrelsen att vidtaga nödiga reparationer av hamnens kajer m. m. och därefter till Stadsfullmäktige inkomma med begäran om anslag för täckande av de kostnader, varmed vederbörliga budgetanslag komme att överskridas.

Kostnaderna för de nu avslutade arbetena uppgå till 30 932 kronor 12 öre, fördelade på följande utgiftsposter:

Reparationer: av kajer m. m. samt stensättnings-		
arbete	14 648: 95	
708 m^2 smågatsten à 8: —	5 664: —	
97, 5 m^2 körbansten à 12: —	1 170: —	
125, 3 m^3 grus till sättning à 5: 50	689: 15	22 172: 10
Grusning:		
1 366, 5 m^3 grus till fyllning à 5: 08	6 941: 82	
4 875 m^2 vältning à 0: 25	1 218: 75	
Efterarbete, rännor och borttagande av grov sten	275: —	
72, 1 m^3 grus kört med bil	324: 45	8 760: 02
	Kronor	30 932: 12

I innevarande års budget finnes för angivna ändamål anslaget tillhopa 10 000 kronor.

Dessa anslag hava sålunda överskridits med 20 932 kronor 12 öre.

Hamnstyrelsen hemställer,

att Stadsfullmäktige ville för reparationer av hamnens kajer, båtbryggorna samt grusning å hamnen anvisa ett anslag av 20 932 kronor 12 öre att gäldas på sätt fullmäktige efter förslag av Drätselkammaren kunna komma att besluta.

Västerås den 16 december 1924.

För Hamnstyrelsen:

K. KÄTTSTRÖM

Eric Plantin

N:o 5.

Drätselkammarens skrivelse ang. inköp av en väghyvel.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med anmälan att Drätselkammaren träffat avtal om inköp av en väghyvel av Munktells i Eskilstuna tillverkning, vilken åtgärd föranletts av nödvändigheten att försätta de allmänna vägarna närmast staden i ett farbart skick samt därav att, oavsett den inverkan på vägarna, som senaste tidens exceptionella väderlek haft, behov även under mera normala förhållanden, med den omfattning stadens väghållningsskyldighet tagit, föreligger av moderna anordningar för dess fullgörande, får Drätselkammaren hemställa, att Stadsfullmäktige ville godkänna den vidtagna åtgärden samt anvisa för köpets gäldande ett anslag å 9 600 kronor att utgå av automobilskattemedel.

Västerås den 8 januari 1925.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM

Ragnar Tenow

Västerås, A. F. Berghs Boktryckeri. 1925.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar.

1925 Den 26 Februari II

N:o 6.

Stadens revisorers berättelse över verkställd granskning av räkenskaperna för år 1923 jämte Drätselkammarens förvaltningsberättelse för samma år och vederbörande myndigheters förklaringar.

Till Magistraten i Västerås.

Resolution.

Överlämnas till stadsfullmäktige för fattande av beslut under tillkännagivande att förklaringar från vederbörande direkt komme att överlämnas till stadsfullmäktige.

Västerås rådhus den 29 december 1924.

På Magistratens vägnar:

J. W. ÖDMAN

H. Cronholm

Till oss av Stadsfullmäktige utsedda revisorer har Ni den 10 april 1924 överlämnat Västerås stads Vatten-, Gas- och Elektricitetsverks räkenskaper samt den 5 maj 1924 Drätselkammarens i Västerås räkenskaper för år 1923, däri inbegripna fattigvårdens, folkskolornas, lantegendomarnas, fondernas och hamnens räkenskaper.

Efter fullbordad revision få vi återställa revisionshandlingarna och därvid avgiva följande

REVISIONSBERÄTTELSE.

Siffergranskningen har utförts av herrar H. Tersmeden, B. Carlsson och V. Ohlson.

I revisionen hava samtliga revisorer och suppleanter deltagit med undantag av herr H. Boström, vilken redan vid revisionens början avflyttat från staden.

Enär räkenskaperna äro förda med ordning och reda, få vi för alla vederbörande tillstyrka ansvarsfrihet för den tid revisionen omfattar.

N:o 6.
Ang. 1923 års revision.

Några saker hava vi dock velat fästa vederbörandes uppmärksamhet på.

I Drätselkammarens räkenskaper hava vi funnit några poster, som uppförts på kapitalkontot, men då de avse stadens inkomster och utgifter och således påverka uttaxeringen, böra de avföras från kapitalkontot och uppföras på "Överskott och brist i staters" konto, nämligen:

Restituerade skatter	kronor	11 453: 53	
Restituerad progressivskatt	„	2 046: 32	
Avskrivning av renhållningsverkets m. fl. fordringar	„	10 380: 03	
Summa Kronor		23 879: 88	
Därifrån avgår:			
Konto för balanserat överskott	kronor	11 846: 23	
Förråders konto	„	4 949: 83	16 796: 06
Återstod Kronor			7 083: 82

Hamnrörelsen har under några år lämnat en brist, som sannolikt i anseende till de senare årens ekonomiska svårigheter, undan för undan balanserats som en stadens fordran hos hamnen, i stället för att uttaxerats, och så har även skett under sistlidet år, så att vid sagda års slut står ett belopp av kronor 179 990: 10 bokfört som en stadens fordran hos hamnen, således en fordran, som staden själv måste gälda. Förfarandet, i och för sig ohållbart, synes oss icke längre böra fortgå, utan böra Stadsfullmäktige fastställa en plan för beloppets gäldande, och eventuella framtida brister i hamnrörelsens stat uttaxeras i likhet med stadens alla andra utgifter för budgetåret i fråga.

Den på stadens drätselkontor förda kapitalboken upptager icke en hel del under vissa styrelsers och nämnders förvaltningar stående tillgångar. Vi föreslå att från och med detta år en ändring måtte ske därhän, att man i stadens kapitalbok får en samlad bild av stadens samtliga tillgångar och skulder.

Vid granskningen av *Vatten-, Gas- och Elektricitetsverkens räkenskaper* hava vi vid genomläsandet av styrelsens protokoll funnit, att styrelsen lämnat verkens chef tillstånd att åtaga sig kontrollantskap för ledningar m. m. å nya lasarettsbyggnaden. Revisorerna ifrågasätta lämpligheten av ett sådant arrangemang, då vi förmoda att chefskapet över Vatten-, Gas- och Elektricitetsverken kräver föreståndarens hela tid och oavlåtliga uppmärksamhet.

Vi finna ett stöd för vår åsikt angående detta påtalade förhållande även i den omständigheten, att en av stadens övriga nämnder *avslagit* en framställning från en av sina tjänstemän om liknande tillstånd. N:o 5. *Ang. 1923 års revision.*

Staden bedriver för närvarande *lantbruksrörelse* i en ganska betydande omfattning.

Vi hava funnit redovisningsväsende och bokföring mellan å ena sidan de olika egendomarna ävensom från egendomarna och utåt tryggande ordnat. Vidare hava vi på platsen haft tillfälle taga åbyggnader, djurbesättning och grödor i betraktande.

I räkenskaperna hos drätselkontoret uppvisas ett överskott å rörelsen av kronor 3 596: 81, men detta är ej att betrakta som vinst å rörelsen, utan blott som en budgetmässig redovisning, ty dels har ingen avskrivning å inventarier kommit till lantbrukets debet, dels ha alla administrationskostnader, så när som på bruksbokhållarens lön, debiterats renhållningsverket och dels har ingen ränta påförts lantbruket för däri investerat kapital för lösören. Inräknas dessa omkostnader har således lantbruket lämnat förlust, ehuru det synes oss tekniskt väl skött.

De utbalanserade värdena å *fonderna,* kronor 1 327 152: 52, hava av oss granskats och funnits överensstämma med tidigare värderingar. Fondernas avkastning har under året utgjort kronor 51 198: 85, varav för avsedda ändamål utbetalats kronor 46 435: 32.

Stadens samtliga kassor hava inventerats och har vid dessa inventeringar bankbesked infordrats.

Vi närsluta *Drätselkammarens redogörelse* över stadens inkomster och utgifter under år 1923 samt över stadens ekonomiska ställning vid sagda års slut. Vi vitsorda denna redogörelses överensstämmelse med räkenskaperna.

Till slut vilja vi ej underlåta att nämna, att, ehuru för närvarande uttaxering göres endast till stadens löpande utgifter för året, densamma ändock är synnerligen betungande för stadens skattedragare. Men därtill kommer att staden är på rest med uttaxering av högst betydande belopp. Vi hava redan ovan anfört det samlade oguldna underskottet på hamnrörelsen, ett liknande ouppgjort underskott har staden å vedgårdsrörelsen, som kan i runt tal skattas till 100 000: — kronor. Men till dessa belopp kommer oguldna skatterestantier intill år 1923 till mycket stort belopp, (jämför sid. 27 och 28 i Drätselkammarens närslutna redogörelse) varav större delen näppeligen kan väntas inflyta. Någon skulle kanske invända att ovannämnda fordringar skulle kunna avskrivas, då kapitalkontot är så stort, att det medgiver detta, men så enkelt är saken ej bragt ur världen. Dessa oguldna skattemedel hava på sin tid uttaxerats för att därmed bestrida respektive års löpande utgifter. Dessa utgifter hava betalts och måste betalas, men medlen därtill, som uttaxerats, hava ej influtit. Drätselkammaren har då i stället nödgats i sitt namn tillfälligt upplåna medel eller använda medel, avsedda till andra ändamål. Enda

N:o 5.
Ang. 1923 års revision.

vägen är att utöver budgetårets löpande utgifter uttaxera medel successivt i den mån så rimligtvis ske kan.

Västerås den 10 december 1924.

GEORG ROBSAHM

O. JOHANSSON GUSTAF THELANDER GEORG LEONTEIN

EMIL AXELL M. A. HEDBERG GUST. DAHLFORS

CARL TOUR RICH. LANDSTÄTT E. ALRIK LARSSON

AUG. BÄCKSTRÖM S. LJUNGQUIST D. SJÖHOLM

Undertecknad instämmer i ovanstående men har som styrelseledamot icke deltagit i beslutet rörande Vatten-, Gas- och Elektricitetsverkens räkenskaper.

KARL JOHANSSON

N:o 6.
Ang. 1923 års revision.

Berättelse över Västerås stads räkenskaper för år 1923.

Huvudräkning.

Debet:

Tillgångar vid årets början:		
Fastigheter	7,009,830: 26	
Inventarier	645,035: 87	
Aktier, värdepapper och fordringar tillhörande kapitaltillgångarna	3,927,019: 25	
Förråd och andra naturapersedlar	174,765: 67	
I bank innestående	34,559: 99	
Fordringar	7,376,999: 56	
Förskotterade medel	1,213,807: 30	
Kontant	10,743: 24	20,392,761: 14
Inkomster under året:		
Inkomster	5,362,349: 09	
Lånemedel till årets utgifter	713,864: 86	6,076,213: 95
Brist i 1923 års stat:		41,621: 89
Värdeökningar under året:		
På grund av utgifter	11,846: 23	
„ „ „ amorteringar	260,434: 85	
„ „ „ uppskrivningar	2,452,233: 85	2,724,514: 93
Skulder vid årets slut:		
Fonderade skulder	13,317,223: 14	
Tillfällig upplåning	1,439,083: 34	
Reserverade anslag	448,269: 72	
Diverse	77,226: 09	
Fonderade medel	2,395,352: 35	
Överskott i stater	166,573: 37	17,843,728: 01
Kronor		47,078,839: 92

N:o 6.
Ang. 1923 års revision.

Huvudräkning:

Kredit:

Skulder vid årets början:

Fonderade skulder	13,599,277: 63	
Tillfällig upplåning	1,008,636: 47	
Reserverade anslag	524,347: 81	
Överskott i stater	326,132: 87	
Fonderade medel	2,291,416: 98	17,749,811: 76

Utgifter under året.

Utgifter	5,403,970: 98	
Lånemedel	713,864: 86	6,117,835: 84

Värdeminskningar under året:

Avskrivningar		755,510: 91

Tillgångar vid årets slut:

Fastigheter	9,455,005: 47	
Inventarier	632,237: —	
Aktier, värdepapper och fordringar tillhörande kapitaltillgångarna	3,449,803: 71	
Förråd och andra naturapersedlar	147,922: 12	
I bank innestående	34,674: 21	
Fordringar	6,777,635: 18	
Förskotterade medel	1,888,139: 67	
Kontant	28,642: 16	
Brist i 1923 års stat	41,621: 89	22,455,681: 41
Kronor		47,078,839: 92

Utgifter och inkomster under året.

Inkomster:

Behållning i 1921 års stat		142,182: 95
Räntor och aktier:		
Obligationslån	275,293: 72	
Andra amorteringslån	38,071: 99	
Transport	313,365: 71	142,182: 95

N:o 6. *Ang. 1923 års revision.*

Transport	313,365: 71	142,182: 95
Andra lån och skulder	20,716: 83	
Aktier	53,988: —	388,070: 54
Lån:		
Obligationslån	89,739: 43	
Andra amorteringslån	6,391: 84	96,131: 27
Fattigvård:		
Enligt fattigvårdens räkenskaper:		
Allmänna fattigvården	32,652: 24	
Ålderdomshemmet	49,707: 52	82,359: 76
Folkskolan:		
Statsbidrag	348,243: 75	
Anslag från Vahlbeckska fonden	2,000: —	
Arrendemedel	37: —	
Hyresmedel	7,040: 25	
Barnavårdsnämnden	2,040: —	
Övriga inkomster	7,577: 61	366,938: 61
Högre folkskolan:		
Statsbidrag m. m.		16,210: 72
Hälso- och sjukvård:		
Bidrag av Landstinget till 1:ste Stadsläkarens avlöning	3,000: —	
Betalda utryckningar med ambulansautomobilen	480: —	
Bidrag från Ekelundska sjukvårdsfonden	622: 13	
Protokollslösen m. m.	891: —	
Vågavgifter från Köttbesiktningsbyrån	2,938: 70	7,931: 83
Gator, vägar, planteringar o. d.:		
Gatuläggningen:		
Försäljningsmedel	336: 61	
Vägar:		
Försäljningsmedel	293: 88	
Transport	630: 49	1,099,825: 68

N:o 6.
Ang. 1923 års revision.

	Transport	630: 49	1,099,825: 68
Planteringar:			
Försäljningsmedel och växtdekoreringar		8,283: 47	
Gatubelysning:			
Ersättning för belysning å hamnen		1,300: —	
Gaturenhållning:			
Ersättning för renhållning från skolan och hamnen		2,525: —	12,738: 96
Renhållningsverket:			
Försäljning av:			
Stallströ och sopor		2,395: —	
Torvmullspudrett..		8,918: 40	
Torvmull		918: —	
Hämtningsavgifter		14,589: —	
Försäljning av kärl och diverse		3,516: 60	30,337: —
Svingården:			
Försäljning av fläsk			36,112: 89
Vattenledningsverket:			
Enligt Vatten- och Gasverkets redogörelse			144,967: 01
Gasverket:			
Enligt Vatten- och Gasverkets redogörelse			340,853: 99
Elektricitetsverket:			
Enligt Vatten- och Gasverkets redogörelse			601,464: 70
Andra Kommunens Affärsföretag:			
Kallbadhuset:			
Badavgifter	2,175: 75		
Diverse	139: 03	2,314: 78	
Varmbadhuset:			
Badavgifter m. m.		54,712: 82	
	Transport	57,027: 82	2,266,300: 23

N:o 6.
Ang. 1923 års revision.

Transport		57,027: 60	2,266,300: 23
Båttrafiken:			
Persontrafik	12,314: 20		
Godstrafik och hyror m. m.	10,169: 13	22,483: 33	79,510: 93
Brandväsendet:			
Verkstäderna för utförda arbeten		9,485: 48	
Ersättning för:			
Skötsel och underhåll av ambulansautomobilen	2,200: —		
Skjutsar med piketbilen	131: 25		
Tillsyn och skötsel av enskildas brandskåp	150: —		
Övriga inkomster	353: 25	2,834: 50	12,319: 98
Fastighetsförvaltningen:			
Egendomar inom stadsplanen:			
Stadshotellet	60,738: 08		
Sundinska huset	10,962: 50		
Paviljongen i Stadsparken	1,250: —		
Gårds- och tomtfastigheter	144,561: 09		
Hamnmagasinen	17,719: 79		
Hamnplanen och materialgården	59,081: 24		
Hamnpaviljongen	2,375: —		
Kabinettet	520: 96		
Epidemisjukhuset	37,826: 63	335,035: 29	
Lantegendomar under eget bruk:			
Försålda:			
Jordbruksprodukter	87,010: 15		
Kreatur	2,948: 90		
Mjölk	11,934: 14		
Övriga inkomster	4,285: 27		
Körningar	16,921: 25	123,099: 71	
Jordar och andra fastigheter:			
Egendomen Carlsberg	1,260: —		
Hästholmarna	6,500: —		
Diverse jordägor	19,080: —		
Transport	26,840: —	458,135: —	2,358,131: 14

N:o 6.

Ang. 1923 års revision.

Transport	26,840: —	458,135: —	2,358,131: 14
Viksäng	385: —		
Diverse arrenden	2,792: 58		
Arrende för fiskvatten	321: —		
Hyresmedel	11,849: 25		
Övriga inkomster	257: 03	42,444: 86	
Skogar:			
Skogsavverkning		2,658: 30	503,238: 16
Polisväsen och fångvård:			
Bidrag av staten för extra polisbevakning å landsbygden		3,150: —	
Bidrag av systembolaget för tillsyningsmannens avlöning		2,986: 85	6,136: 85
Allmänna pensionsförsäkringen:			
Grundavgifter för år 1923		58,509: —	
Avgår:			
Avdrag för befriade från avgift	228: —		
Beräknad avkortning enligt stadsf. beslut	12,000: —	12,228: —	46,281: —
Övriga förvaltningskostnader:			
Byggnadsnämnden:			
Avgifter för av byggnadschefen och stadsarkitekten åt enskilda utförda förrättningar samt lösen av protokoll		3,351: 60	
Automobiler:			
Inkomster av körningar		10,337: 50	13,689: 10
Allmänna bidrag av staten:			
Ersättning för brännvinsförsäljningsmedel enl. K. F. den 18 juni 1913		61,950: —	
Källarfrihetsmedel		349: 05	62,299: 05
		Transport	2,989,775: 30

N:o 6.

Ang. 1923 års revision.

	Transport	2,989,775: 30
Diverse inkomster:		
Bötesmedel	1,322: 75	
Hamnens andel i stadens allmänna kostnader för byggnadschef, bokföring m. m.	4,000: —	
Hyror för maskiner, försäljning av stadgar rörande Västerås stad m. m.	63: 25	
Hamnstyrelsens amortering för övertagande av kranar	3,300: —	
Veterinär tullbesiktning	250: 73	8,936: 73
Skatter:		
Hundskatt	7,799: 70	
Bevillningsavgifter för offentliga föreställningar	1,583: 48	
Skogsaccis	19: 60	
Kommunalutskylder inkl. progressivskatt och tomtören	2,326,254: 51	
Nöjesskatt	27,979: 77	2,363,637: 06
Västerås stads Drätselkammare:		
Förskotterade medel		713,864: 86
Brist i 1923 års stat		41,621: 89
	Kronor	6,117,835: 84

Utgifter:

Räntor och lånekostnader.		
Obligationslån	584,525: 50	
Andra amorteringslån	78,925: 36	
Andra lån och skulder	167,409: 78	830,860: 64
Lån:		
Obligationslån	217,000: —	
Andra amorteringslån	14,254: 49	231,254: 49
Fattigvård:		
Enligt fattigvårdens räkenskaper:		
Allmänna fattigvården	520,382: 68	
Ålderdomshemmet	116,186: 03	636,568: 71
	Transport	1,698,683: 84

N:o 6.
Ang. 1923 års revision.

	Transport	1,698,683: 84
Folkskolan:		
Underhåll och reparationer av:		
Fastigheter	12,889: 44	
Inventarier	4,064: 74	
Löner och arvoden	585,085: 49	
Pensioner	10,373: 13	
Premier för olycksfallsförsäkring	1,290: —	
Skolträdgårdarna	8,793: 63	
Fri undervisningsmaterial till skolbarnen	36,051: 31	
Undervisningsmaterial för skolornas förråd	3,279: 44	
Tandklinik	6,527: 20	
Trycknings- och annonskostnader	2,647: 25	
Lärare- och lärjungebiblioteken	1,279: 52	
Stipendier och skolresor	1,450: —	
Skomakerislöjd och skor till fattiga skolbarn	10,193: 57	
Vatten, värme och belysning	33,306: 01	
Skolbad	1,401: 43	
Renhållning	9,114: —	
Diverse utgifter	28,690: 01	
Barnavårdsnämnden	16,424: 74	
Räntor	38,163: 54	
Kapitalavbetalningar	18,735: 68	
Utbetalda räntor av fonder	2,708: 95	832,469: 08
Högre folkskolan:		
Undervisningsmaterial	430: 46	
Löner och arvoden	24,154: 76	
Trycknings- och annonskostnader	491: 10	
Skoldistriktets bidrag till pensionering av lärare	607: 50	
Biblioteket	365: 60	26,049: 42
Allmänt läroverk.		
Underhåll av fastighet	200: —	
Löner och arvoden	3,329: 96	
Övriga utgifter	112: 50	3,642: 46
Andra undervisnings- och bildningsanstalter:		
Högre flickskolan	2,900: 53	
Arbetareinstitutet	18,190: —	
Tekniska skolan	26,754: 49	47,845: 02
	Transport	2,608,689: 82

N:o 6.
Ang. 1923 års revision.

		Transport	2,608,689: 82
Hälso- och sjukvård:			
Allmänna hälso- och sjukvården samt fosterbarnsnämnden:			
Löner och arvoden	42,430: 56		
Pensioner	1,365: 87		
Övriga utgifter	14,944: 50	58,740: 93	
Bostadsinspektionen:			
Löner och arvoden	3,442: 80		
Övriga utgifter	764: 50	4,207: 30	62,948: 23
Gator, vägar, planteringar o. d.:			
Gatuläggningar:			
Kostnader för mindre gatuarbeten och reparationer av stensatta gator		35,252: 45	
Vägar:			
Grusning av vägar samt erforderliga vägförbättringar		40,465: 46	
Planteringar:			
Löner och arvoden	14,877: 67		
Skötsel och underhåll	44,723: 63		
Övriga utgifter	1,979: 09	61,580: 39	
Gatubelysning:			
Gasbelysning	41,426: 36		
Elektr. belysning	39,054: 95	80,481: 31	
Gaturenhållning:			
Renhållning och sopning m. m.		25.267: 61	243,047: 22
Avloppsledningar:			
Enligt Vatten- och Gasverkets redogörelse			34,513: 93
Renhållningsverket:			
Anskaffning och underhåll av inventarier		5,154: 02	
Löner och arvoden		78,659: 88	
Inköp av torvmull		8,902: 38	
Stallet		7,857: 80	
Övriga utgifter		8,597: 28	109,171: 36
		Transport	3,058,370: 56

N:o 6.
Ang. 1923 års revision.

	Transport		3,058,370: 56
Svingården:			
Kraftoder		15,328: 87	
Inköp av grisar		1,929: 15	
Avlöningar		3,079: —	
Transport av svinmat och övriga körningar		3,250: —	
Ved, lyse och diverse		2,774: 01	
Arrende för svingården		5,000: —	31,361: 03
Vattenledningsverk:			
Enligt Vatten- och Gasverkets redogörelse			123,945: 56
Gasverk:			
Enligt Vatten- och Gasverkets redogörelse			340,853: 99
Elektricitetsverk:			
Enligt Vatten- och Gasverkets redogörelse			380,917: 04
Andra Kommunens Affärsföretag:			
Kallbadhuset:			
Underhåll och reparation	1,357: 82		
Löner och arvoden	1,416: —		
Anskaffning av inventarier	97: 20		
Övriga utgifter	604: 21	3,475: 23	
Varmbadhuset:			
10:de årets kostnad för inledning av åvatten	390: 38		
Underhåll av fastighet	1,535: 87		
Underhåll av pannor och ledningar	1,567: 87		
Underhåll av inventarier	2,259: 10		
Bränsle och belysning	18,253: 18		
Löner och arvoden	31,242: 02		
Övriga utgifter	11,177: 76	66,426: 18	
Klapphuset:			
Underhåll och reparationer	88: 55		
Löner och arvoden	24: 32		
Annonskostnader	4: 50	117: 37	
	Transport	70,018: 78	3,935,448: 18

N:o 6. *Ang. 1923 års revision.*

Transport		70,018: 78	3,935,448: 18
Båttrafiken:			
Underhåll och reparation	8,281: 21		
Löner och arvoden	16,634: 63		
Anskaffning och underhåll av inventarier	133: 73		
Driftkostnader	5,351: 28		
Övriga utgifter	2,009: 23		
Amortering å ångaren Arosia och pråmar	17,200: —	49,610: 08	119,628: 86
Brandväsendet:			
Pensioner		2,977: 75	
Löner och arvoden		77,592: 11	
Hyra för bostäder åt brandmanskapet		5,587: 50	
Kol, ved och lyse		2,740: 66	
Beklädnad		2,532: 45	
Diverse utgifter för verkstäderna		4,528: 27	
Brandkårens reserv		2,124: —	
Nyanskaffningar		2,723: 72	
Brandsynekostnader		1,566: 15	
Ersättning till vattenverket för skötsel av brandposter		1,200: —	
Övriga utgifter		5,999: 62	109,572: 23
Fastighetsförvaltningen:			
Egendomar inom stadsplanen:			
Rådhuset	1,578: 85		
Polis- och brandstation	1,789: 97		
Stadshotellet	29,043: 39		
Sundinska huset	9,134: 83		
Tullhuset	237: 77		
Paviljongen i Stadsparken	948: 62		
Gårds- och tomtfastigheter	72,483: 15		
Hamnmagasinen	11,084: 77		
Hamnplanen och materialgården	17,291: 09		
Hamnpaviljongen	340: 08		
Kabinettet	2,214: 36		
Epidemisjukhuset	748: 38	146,895: 26	
Lantegendomar under eget bruk:			
Anskaffning av inventarier och ränta å förskotterade medel	3,964: 46		
Transport	3,964: 46	146,895: 26	4,164,649: 27

N:o 6.

Ang. 1923 års revision.

Transport	3,964: 46	146,895: 26	4,164,649: 27
Driftkostnad	60,641: 63		
Produkter av egen skörd samt inköpt	31,273: 29		
Underhåll och reparationer	4,701: 52		
Övriga utgifter	17,173: 21		
Jordförbättringar	1,748: 79	119,502: 90	
Jordar och andra fastigheter:			
Egendomen Carlsberg	1,318: 23		
Hästholmarna	5,985: 67		
Diverse jordägor	8,008: 17		
Övriga utgifter	8,049: 13	23,361: 20	
Skogar:			
Löner och arvoden	3,681: 57		
Övriga utgifter	2,752: 45	6,434: 02	296,193: 38
Magistrat och Rådstuvurätt:			
Anskaffning och underhåll av inventarier		1,323: 05	
Löner och arvoden		56,396: 03	
Renhållning		1,536: 71	
Belysning		290: 69	
Uppvärmning		891: 21	
Tryck- och annonskostnader		2,513: 30	
Övriga utgifter		3,678: 70	66,629: 69
Kronouppbörds- och exekutionsväsen:			
Anskaffning och underhåll av inventarier		396: 50	
Löner och arvoden		39,203: 84	
Hyra för tjänstelokaler:			
Kronouppbördskontoret	750: —		
Exekutionsbetj. tjänstelokal	300: —	1,050: —	
Renhållning, belysning & uppvärmning:			
i Kronouppbördskontoret	1,069: 83		
i Exekutionsbetj. tjänstelokal	383: 70	1,453: 53	
Tryck- och annonskostnader		1,219: 15	
Övriga utgifter		1,863: 05	45,186: 07
Polisväsen och fångvård:			
Anskaffning och underhåll av inventarier och vapenpersedlar		2,001: 34	
Löner och arvoden		187,930: 52	
Transport		189,931: 86	4,572,658: 41

N:o 6. Ang. 1923 års revision.

Transport	189,931: 86	4,572,658: 41	
Pensioner	3,161: 03		
Renhållning	1,369: 70		
Uppvärmning och belysning	1,859: 15		
Övriga utgifter	5,086: 76	201,408: 50	

Allmänna pensionsförsäkringen:

Diverse utgifter för:

Pensionsnämnden i Västerås	2,267: 90		
D:o i S:t Ilian	167: —		
D:o i Lundby	162: —		
Levererade grundavgifter	59,034: —		
Bidrag till pensionstillägg och understöd	10,227: 24	71,858: 14	

Övriga förvaltningskostnader:

Stadsfullmäktige och drätselkammaren:

Anskaffning och underhåll av inventarier	1,579: 15		
Löner och arvoden	126,263: 70		
Pensioner	4,675: 44		
Renhållning	2,048: 58		
Belysning	466: 89		
Uppvärmning	1,153: 92		
Tryck- och annonskostnader	9,368: 73		
Stallet	4,001: 06		
Övriga utgifter	8,150: 96	157,708: 43	

Byggnadsnämnden:

Anskaffning och underhåll av inventarier	943: 55		
Löner och arvoden	24,473: 45		
Pensioner	4,347: 66		
Övriga utgifter	5,632: 96	35,397: 62	

Automobiler:

Underhåll och reparationer	2,403: 50		
Löner och arvoden	2,728: —		
Driftkostnader	2,918: 80		
Övriga utgifter	478: 50	8,528: 80	201,634: 85

Anslag och bidrag till diverse ändamål:

Sociala ändamål		39,928: 75	
Taxeringsnämnden		3,863: 85	
Transport		43,792: 60	5,047,559: 90

N:o 6. *Ang. 1923 års revision.*

Transport			43,792: 60	5,047,559: 90
Diverse utgifter incl. avskrivningar enl. beslut			69,194: 92	
Hyresnämnden..			3,348: 40	
Arbetslöshetskommittén:				
Direkta understöd	164,851: 22			
Kostnader för resor till statliga nödhjälpsarbeten	10,685: 95			
Hyresbidrag	49,512: 03			
Kläder och skodon till arbetslösa	7,427: 90			
Administrationskostnader	10,221: 10			
Övriga utgifter	1,756: 25	244,454: 45		
Avgår under året bekomna statsbidrag för understödsverksamheten, resebidrag och hyreshjälp...		165,328: 99	79,125: 46	195,461: 38

Övriga oförutsedda utgifter:

Anslaget till oförutsedda utgifter har disponerats sålunda:

Enligt stadsfullmäktiges beslut:

den 22/2 1923 § 27 Anordnande av arkivrum m. m. å stadskamrerarekontoret	9,670: 45	
den 26/3 1923 § 69 Utförande av en del vägförbättringar som nödhjälpsarbete	20,000: —	
den 28/3 1923 § 40 Ny takbeläggning å Rådhuset	4,749: 96	
den 28/3 1923 § 55 Bidrag till utgivande av en adresskalender	500: —	
den 11/1 1923 § 13 Servisledningar i Djäknebergsskolan (Drätselkammarens beslut)	2,840: —	
den 29/11 1923 § 193 Ordnande av stadens förråd	5,000: —	
den 29/11 1923 § 192 Tilläggsanslag för rep. av växthusen	2,035: 33	
den 29/11 1923 § 187 Anskaffande av ny ambulansautomobil	12,500: —	
den 26/4 1923 § 71 Kostnader för firande av Rudbeckiusminnet	6,803: 01	
den 31/5 1923 § 83 Anordningar i Stadshotellets festvåning	5,599: 01	
Transport	69,697: 76	5,243,021: 28

N:o 6. *Ang. 1923 års revision.*

Transport	69,697: 76	5,243,021: 28	
den 26/4 1923 § 73 och den 25/10 1923 § 174 Kostnader för deltagande i stadsbyggnadsutställningen i Göteborg samt bevistande av kommunala veckan	3,961: 30		
den 28/3 1923 § 50 För omändring av gatubelysningsanordningarna vid Domkyrkan	1,400: —		
den 27/9 1923 § 148 Bidrag till avlöning åt 2 biträden å Kronouppbördskontoret	1,000: —		
den 29/11 1923 § 188 Kostnader för Kommunal bostadsförmedling	575: —		
den 28/6 1923 § 103 Reparation av kajmuren vid Svartån	1,015: 05		
den 28/6 1923 § 106 Omändring av skolhuset vid Rosenlund	15,500: —		
den 31/5 1923 § 84 Anslag till stensättning vid hamnen	2,300: —		
den 27/12 1923 § 222 Anslag till anordnande av tvättstuga vid Ålderdomshemmet	3,600: —		
Övriga av Drätselkammaren beslutade utgifter	1,900: 59	100,949: 70	

Utgifter att gäldas av lånemedel eller på annat sätt:

Förskotterade medel enl. stadsfullmäktiges beslut:

Djuphamnsbyggnaden:

Fångdammsbyggnad	101,433: 44			
Hamnanläggning	103,397: 30			
Järnväg från S. V. B. järnväg till hamnområdet	81,161: 48			
Väg mellan Köpingsvägen och hamnen	22,176: 49			
Arbetsledning, pristävlingskostnader, brandförsäkringar och ritningar m. m.	41,126: 77			
Förrådskostnader	29,264: 39			
Kajkropp	11,373: 62			
	389.933: 49			
Därav Kr. 60,000: — av uttaxerade medel	60,000: —	329,933: 49	60,000: —	

Västerås Högre allm. läroverk:

Restaureringsarbeten	11,002: 19		
Kostnader för bidrag till statsarbetens vägarbeten å Skultunavägen vid Karlslund........	82,950: 63		
D:o arbeten å Malmavägen	11,886: 85		
Transport	435,773: 16	5,403,970: 98	

N:o 6.	Transport	435,773: 16	5,403,970: 98
Ang. 1923 års revision.	Kostnader för arbeten i grustaget vid Malma	6,249: 50	
	Årets kostnader för arbeten vid kyrkogårdsanläggningen vid Hovdestalund	111,342: 20	
	Anslag för kostnader till registerkarta över staden	5,500: —	
	Anslag till förflyttning av byggnad från Hovdestalund till Rosenlunds skola	20,000: —	
	Anslag till inköp av fastigheterna n:r 39 i norra kvart. och n:r 86 i västra kvart.	135,000: —	713,864: 86
		Kronor	6,117,835: 84

Köttbesiktningsbyråns konto.

Debet:

Ingående Balans Konto:

Skuld den 1 Jan. 1923 till Drätselkammaren			2,655: 28
Utgifter:			
Löner och arvoden		17,242: 25	
Övriga utgifter:			
Värme, belysning och vatten	904: 59		
Telefon	262: 10		
Tvätt	255: 61		
Underhåll av byggnader	487: 81		
„ „ inventarier	382: 55		
Hyra	3,000: —		
Premier för olycksfallsförsäkring	85: 25		
Diverse	761: 35	6,139: 26	23,381: 51
Utgående Balans Konto:			
Behållning den 31 Dec. 1923 innestående hos Drätselkammaren			1,002: 11
		Kronor	27,038: 90

Kredit:

Inkomster:

Besiktningsavgifter		27,038: 90
	Kronor	27,038: 90

Reserverade köpeskillingsmedel.

N:o 6.
Ang. 1923 års revision.

Debet:

Ingående Balans Konto:

Saldo från år 1922 utgifter utöver inkomster		32,260: 66
Utgifter:		
Lagfarts- och fastighetsmätningskostnader m. m.	9,170: 75	
Köpeskilling för inköpta fastigheter	164,079: 54	
Räntor m. m.	5,255: 09	178,505: 38
Kronor		210,766: 04

Kredit:

Inkomster:

Räntor å tomtlån	8,451: 68	
Köpeskilling för försålda fastigheter	18,972: 50	27,424: 18
Utgående Balans Konto:		
Saldo till år 1924		183,341: 86
Kronor		210,766: 04

Hamnbyggnadens Amorterings konto.

Debet:

Ingående Balans Konto:

Återstod av andel i stadens obligationslån vid 1923 års början:

för hamnbyggnaden		345,471: —
Utgifter:		
Ränta	34,039: 93	
Kapitalavbetalning	11,217: —	45,256: 93
Kronor		390,727: 93

N:o 6.
Ang. 1923 års revision.

Kredit:

Inkomster:

Hamnavgifters konto debiteras för ränta och amortering å lån		45,256: 93
Kapital Konto:		
Kapitalavbetalning å andel i stadens obligationslån		11,217: —
Utgående Balans Konto:		
Återstod av andel i stadens obligationslån vid 1923 års slut:		
för hamnbyggnaden		334,254: —
	Kronor	390,727: 93

Hamnmaskiners Amorterings Konto.

Debet:

Ingående Balans Konto:		
Återstod av andel i stadens obligationslån vid 1923 års början:		
för hamnmaskiner		22,500: —
Utgifter:		
Ränta	180: —	
Kapitalavbetalning	3,600: —	
Inlösenkostnad för kranar	3,300: —	7,080: —
Kronor		29,580: —

Kredit:

Inkomster:		
Hamnavgifters konto debiteras för ränta och amortering å lån	3,780: —	
Inköpskostnad för kranar	3,300: —	7,080: —
	Transport	7,080: —

		Transport	7,080: —
Kapital Konto:			
Kapitalavbetalning å andel i stadens obligationslån			900: —
Utgående Balans Konto:			
Återstod av andel i stadens obligationslån vid 1923 års slut			21,600: —
		Kronor	29,580: —

N:o 6. *Ang. 1923 års revision.*

Hamnavgifters Konto:

Debet:

Utgifter:			
Hamnbyggnadens Amorterings Konto.			
Ränta och kapitalavbetalning å andel i stadens obligationslån		45,256: 93	
Hamnmaskiners Amorterings Konto:			
Ränta, kapitalavbetalning och inlösenkostnad för kranar		7,080: —	52,336: 93
Hamnens Underhålls- och Reparationsfond:			
Överskott å hamnintraden exkl. driftkostnader			30,476: 18
		Kronor	82,813: 11

Kredit:

Inkomster:			
Hamnavgifter för varor av:			
Ångfartyg i regelbunden trafik	32,200: 15		
Andra fartyg	20,079: 94	52,280: 09	
Hamnavgifter för fartyg:			
Ångfartyg	3,522: 81		
Segelfartyg	627: 86		
Pråmar	2,346: 72	6,497: 39	
Hyra för båtplatser		3,794: —	
	Transport	62,571: 48	

N:o 6.

Ang. 1923 års revision.

	Transport	62,571: 48	
Hyra för upplagsplatser		252: 25	
Hyra för varuskjul		700: —	
Markhyra för fotogenmagasin		2,900: —	
Kranhyror		16,224: 38	
Markhyra för kran III		150: —	
Diverse		15: —	82,813: 11
		Kronor	82,813: 11

Hamnens Underhålls- och Reparationsfond:

Debet:

Ingående Balans Konto:

Lån av Drätselkammaren		161,502: 98

Utgifter:

Diverse utgifter under året:		
Den egentliga hamnen	39,265: 51	
Hamnmaskiner	9,697: 79	48,963: 30
	Kronor	210,466: 28

Kredit:

Inkomster:

Överskott å hamnintraden		30,476: 18

Utgående Balans Konto:

Lån av Drätselkammaren		179,990: 10
	Kronor	210,466: 28

N:o 6.
Ang. 1923 års revision.

SAMMANSTÄLLNING

av inkomster och utgifter, vilka påverkat uttaxeringen, enligt budget och bokslut.

	Sammandrag av: 1923 års budget Beräknad Inkomst	Sammandrag av: 1923 års budget Beräknad Utgift	Sammandrag av: 1923 års bokslut Verklig Inkomst	Sammandrag av: 1923 års bokslut Verklig Utgift	Bokslutets förhållande till budgeten Överskott: Ökad ink. Minsk. utg.	Bokslutets förhållande till budgeten Brist: Minsk. ink. Ökad utg.
Behållning i 1922 års stat	142,182: 95	—	142,182: 95	—	—	—
Räntor och aktier:						
Obligations- och amorteringslån[1]	342,659: 58	663,630: 40	313,365: 71	663,450: 86	–	29,114: 33
Andra lån och skulder	14,665: —	143,474: 06	20,716: 83	167,409: 78	—	17,883: 89
Utdelning å aktier	53,735: —	—	53,988: —	—	253: —	—
Lån:						
Amorteringar	101,310: 91	231,254: 49	96,131: 27	231,254: 49	—	5,179: 64
Fattigvården	37,000: —	579,381; 51	82,359: 76	636,568: 71	—	11,827: 44
Folkskolan	374,099: 64	860,667: 62	366,938: 61	832,469: 08	21,037: 51	—
Högre folkskolan	16,327: —	27,345: 98	16.210: 72	26,049: 42	1,180: 28	—
Allmänt läroverk	—	3,642: 50	—	3,642: 46	—: 04	—
Andra undervisn.- och bildningsanst.:						
Högre flickskolan	—	2,845: —	—	2,900: 53	—	55: 53
Arbetareinstitutet	—	18,190: —	—	18,190: —	—	—
Tekniska skolan	—	26,754: 49	—	26,754: 49	—	—
Hälso- och sjukvård:						
Allmänna hälso- och sjukvården samt fosterbarnsnämnden	7,700: —	58,693: 28	7,931: 83	59,440: 93	—	515: 82
Bostadsinspektionen	—	3,586: —	—	3,507: 30	78: 70	—
Köttbesiktningsbyrån	22,326: 88	22,326: 88	22,326: 88	22,326: 88	—	—
Gator, vägar, planteringar o. d.						
Gatuläggningar	1,000: —	20,150: —	336: 61	35,252: 45	—	15,765: 84
Vägar	—	30,000: —	293: 88	40,465: 46	—	10,171 :58
Planteringar	8,050: —	55,181: 84	8,283: 47	61,580: 39	—	6,165: 08
Gatubelysning	—	78,200: —	1,300: —	80,481: 31	—	981: 31
Gaturenhållning	2,525: —	24,287: —	2,525: —	25,267: 61	—	980: 61
Avloppsledningar	—	50,600: —	—	34,513: 93	16,086: 07	—
Transport	1,123,581: 96	2,900,211: 05	1,134,891: 52	2,971,526: 08	38,635: 60	98,641: 07

N:o 6.
Ang. 1923 års revision.

	Sammandrag av: 1923 års budget Beräknad		Sammandrag av: 1923 års bokslut Verklig		Bokslutets förhållande till budgeten	
	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift	Överskott: Ökad ink. Minsk. utg.	Brist: Minsk. ink. Ökad utg.
Transport	1,123,591: 96	2,900,211: 05	1,134,891: 52	2,971,526: 08	38,635: 60	98,641: 07
Hamnen:						
Den egentliga hamnen	226,627: 24	226,627: 24	226,627: 24	226,627: 24	—	—
Hamnmaskiner.........	17,800: —	17,800: —	17,800: —	17,800: —	—	—
Renhållningsverk	28,500: —	120,581: 52	30,337: —	109,171: 36	13,247: 16	—
Svingården	45,000: —	34,000: —	36,112: 89	31,361: 03	—	6,248: 14
Vattenledningsverk	143,700: —	133,356: 96	144,967: 01	123,945: 56	10,678: 41	—
Gasverk	308,900: —	308,900: —	340,853: 99	340,853: 99	—	—
Elektricitetsverk	618,500: —	410,943: 59	601,464: 70	380,917: 04	12,991: 25	—
Andra komm. affärsföretag:						
Kallbadhuset	3,000: —	1,750: —	2,314: 78	3,475: 23	—	2,410: 45
Varmbadhuset	71,000: —	68,794: 76	54,712: 82	66,426: 18	—	13,918: 60
Klapphuset	—	200: —	—	117: 37	82: 63	—
Båttrafiken	53,600: —	53,600: —	22,483: 33	49,610: 08	—	27.126: 75
Vedgården	74,500: —	74,500: —	74,500: —	74.500: —	—	—
Brandväsendet	14,600: —	111,086: 64	12,319: 98	109,572: 23	—	765: 61
Fastighetsförvaltningen						
Egendomar inom stadsplanen	327,370: 77	91,218: 26	335,035: 29	146,895: 26	—	48,012: 48
Lantegendomar under eget bruk..............	110,012: —	110,448: 60	123,099: 71	119,502: 90	4,033: 41	—
Jordar och andra fastigheter	43,090: 80	12,474: 76	42,444: 86	23,351: 20	—	11,532: 38
Skogar	1,500: —	5,171: 16	2,658: 30	6,434: 02	—	104: 56
Magistrat och Rådstuvurätt	—	66,661: 52	—	66,629: 69	31: 83	—
Kronouppbörds- och exekutionsväsen	—	45,660: 52	—	45,186: 07	474: 45	—
Polisväsen och fångvård	7,150: —	204,025: 36	6,136: 85	201.408: 50	1,603: 71	—
Auktionsväsende	500: —	—	—	—	—	500: —
Allm. pensionsförsäkringen	46,000: —	69,600: —	46,281: —	71,858: 14	—	1,977: 14
Övriga förvaltningskostnader:						
Stadsfullm. och Drätselkammaren............	—	155,725: 75	—	157,708: 43	—	1,282: 68
Byggnadsnämnden	3,000: —	35,462: 87	3,351: 60	35,397: 62	416: 85	—
Automobiler............	7,000: —	4,900: —	10,337: 50	8,528: 80	—	291: 30
Transport	3,274,932: 77	5,263,700: 56	3,268,730: 37	5,388,814: 02	82,195: 30	213,511: 16

N:o 6.
Ang. 1923 års revision.

	S a m m m a n d r a g av:				Bokslutets förhållande till budgeten	
	1923 års budget Beräknad		1923 års bokslut Verklig		Överskott: Ökad ink. Minsk. utg.	Brist: Minsk. ink. Ökad utg.
	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift		
Transport	3,274,932: 77	5,263,700: 56	3,268,739: 37	5,788,814: 02	82,195: 30	213,511: 16
Anslag och bidrag till div. ändamål	—	219,570: 33	—	195,461: 38	24,108: 95	—
Djuphamnen...............	—	60,000: —	—	60,000: —	—	—
Övriga oförutsedda utgifter:						
Årets förslagsanslag ...	—	175,248: 20	—	100,949: 70	74.298: 50	—
Allmänna bidrag av staten	62,299: 05	—	62,299: 05	—	—	—
Diverse inkomster.........	9,310: —	—	8,936: 73	—	—	373: 27
Skatter........................	2,371,977: 27	—	2,363,637: 06	—	—	8,340: 21
Förskotterade medel......	—	—	713,864: 86	713,864: 86	—	—
Brist i 1923 års stat ...	—	—	41,621: 89	—	41,621: 89	—
Kronor	5,718,519: 09	5,718,519: 09	6,459,089: 96	6,459,089: 96	222.224: 64	222,224: 64

N:o 6.
Ang. 1923 års revision.

Kapital Konto.

Debet:

Värdeminskningar:

Avskrivningar å:				
Inventarier	12,885: 99			
Fordringar	10,380: 03			
Skatter	13,499: 85	36,765: 87		
Nedskrivning å:				
Lån	589,713: 77			
Aktier	32,900: —	622,613: 77		
Avbetalning å andel i fonderade skulder pr den 31/12 1923		96,131: 27	755,510: 91	
Kapitalbehållning vid årets slut			4,611,953: 40	
		Kronor	5,367,464: 31	

Kredit:

Kapitalbehållning vid årets början			2,642,949: 38
Diverse inkomster: (balanserat överskott)			11,846: 23
Värdeökningar:			
Fastigheter	2,447,072: 90		
Inventarier	211: 12		
Förråder	4,949: 83	2,452,233: 85	
Avbetalning å fonderade skulder		260,434: 85	2,712,668: 70
		Kronor	5,367,464: 31

Tillgångar och skulder vid årets slut.

Tillgångar:

Fastigheter:

Offentliga byggnader		2,702,000: —
Gårdar och tomter i stadens Västra kvarter	962,800: —	
Södra kvarter	992,500: —	
Norra kvarter	907,000: —	2,862,300: —
Jordar och andra fastigheter i stadens Västra kvarter	314,500: —	
Södra kvarteret	801,100: —	
Norra kvarteret	197,700: —	1,313,300: —
	Transport	6,877,600: —

N:o 6.
Ang. 1923 års revision.

Transport			6,877,600: —	
Fastigheter, som disponeras av särskilda av stadsfullmäkt. tillsatta styrelser och nämnder:				
Köttbesiktningsbyrån		50,000: —		
Polis- och brandst.	160,000: —			
Ångspruthus och redskapsskjul	7,500: —	167,500: —		
Lantegendomar och renhållningsverk		645,000: —		
Tekniska skolan		550,000: —		
Varmbadhus		300,000: —		
Kallbadhus		80,000: —		
Hamnbyggnaden		784,905: 47	2,577,405: 47	9,455,005: 47
Inventarier:				
Inventarier enligt förteckning			591,158: —	
Köttbesiktningsbyrån			2,338: —	
Hamnen			38,741: —	632,237: —
Aktier, värdepapper och fordringar tillhörande kapitaltillgångarna:				
Aktier i:				
Byggnads A.-B. Mimer		380,000: —		
S. V. B. Nya järnvägs A.-B.		99,700: —		
Sala—Gysinge—Gävle järnvägs A.-B		19,100: —		
Västerås Teater A.-B.		40,000: —		
A.-B. Arbetarebostäder		300,000: —	838,800: —	
Vallövska inteckningen			20,000: —	
Järnvägsmedelsfonden			1,612,787: 58	
Utlånade medel mot säkerhet av inteckningar ur lånefonden för understödjande av byggnadsverksamheten			978,216: 13	3,449,803: 71
Förråd och andra naturapersedlar:				
Kristiansborg		14,616: 71		
Nordanby		15,611: 77		
Malma		35,082: 19		
Renhållningsverket		4,304: —	69,614: 67	
Byggnadsmaterialer			27,041: 49	
Transport			96,656: 16	13,537,046: 18

N:o 6.
Ang. 1925 års revision.

Transport		96,656: 16	13,537,046: 18
Skogsprodukter		3,934: 25	
Makadam		46,373: 48	
Grus		958: 23	147,922: 12
I bank innestående:			
Insatta medel å depositionsräkning i Mälarebanken för järnvägsövergång till nya hamn		30,901: 33	
Insatta medel å kapitalräkning i Mälarebanken för Västerås stads donationsjordsfond		3,772: 88	34,674: 21
Fordringar:			
För andelar i stadens obligationslån vid 1923 års slut:			
Vatten-, Gas- & El.-verket	3,209,658: 90		
Folkskolestyrelsen	726,767: 50		
Fattigvårdsstyrelsen	649,884: 87		
Kyrkorådet	53,020: —		
Hamnbyggnaden	334,254: —		
Hamnmaskiner	21,600: —	4,995,185: 27	
Restantier å stadsutskylder för:			
år 1918 och äldre	71,880: 98		
„ 1919	298,716: 91		
„ 1920	643,512: 98		
„ 1921	168,379: 09		
„ 1922	94,564: 64	1,277,054: 60	
Restantier å progressivskatt (utjämningsmedel för:)			
år 1921	346: 59		
„ 1922	449: 49	796: 08	
Restantier å pensionsavgifter (grundavgifter till allmänna pensionsförsäkringen:)			
för år 1922	9,476: 04		
„ „ 1923	14,949: —	24,425: 04	
Utlånade medel mot säkerhet av inteckningar		96,610: 08	
Västerås Kyrkokassa		63,000: —	
Västerås Läroverksförening		3,500: —	
Transport		6,460,571: 07	13,719,642: 51

Transport	6,460,571: 07	13,719,642: 51	N:o 6. Ang. 1923 års revision.
Västerås Trädgårdskoloniförening	3,508: —		
Västmanlands läns landsting	3,428: 82		
Västerås Fattigvård	17,052: 75		
Västerås Hotell A.-B.	32,279: 65		
Diverse personer	55,424: 18		
Renhållningsverket	8,200: 03		
Hamnen	14,888: 44		
Hamnens underhålls- och reparationsfond	179,990: 10		
Kungl. Statskontoret	2,292: 14	6,777,635: 18	

Förskotterade medel att gäldas genom uttaxering, lån eller på annat sätt:

Västerås högre allm. läroverk	12,255: 35	
Rotfruktskällaren vid Malma	1,300: —	
Nybyggnaden i kvart. Arvid	17,640: 75	
Gården Kungsängen n:r 7	9,000: —	
Arbeten å Skultunavägen vid Karlslund	88,867: 04	
Grustaget vid Malma	17,800: 71	
Arbeten å Malmavägen m. m.	12,411: 94	
Kyrkogårdsanläggningen vid Hovdestalund	329,237: 89	
Lantegendomar	30,449: 47	
Andra Kommunens Affärsföretag	17,427: 95	
Djuphamnsbyggnaden	129,933: 49	
Kostnader för registerkarta	5,500: —	
Underhåll av inkorporerade vägar	161,006: 98	
Reserverade köpeskilligsmedel	183,341: 86	
Anslag och bidrag till div. ändamål	1,345: 82	1,017,519: 25

Förskotterade medel att gäldas genom lån:

Vatten-, Gas- & Elektricitetsverket	77,787: 84	
Diverse utgifter enl. stadsf. beslut	792,832: 58	870,620: 42

Kontant:

Drätselkammaren	17,741: 57	
Renhållningsverket	10,900: 59	28,642; 16

Brist i 1923 års stat:		41,621: 89
Kronor		22,455,681: 41

N:o 6.
Ang. 1923 års revision.

Skulder:

Fonderade skulder:

Utelöpande obligationer:

1892 års 4 % obligationslån	149,000: —		
1896 „ 3,6 % „	245,000: —		
1902 „ 4 % „	1,328,000: —		
1907 „ 4,5 % „	1,574,000: —		
1910 „ 4,5 % „	2,527,000: —		
1916 „ 5 % „	1,008,000: —		
1919 „ 6 % „	2,915,000: —		
1922 „ 5 % „	1,983,000: —	11,729,000: —	
Amorteringslån, upptagna från pensionsförsäkringsfonden:			
1916 års 4,3/4 % lån	232,229: 83		
1917 „ 4,3/4 % „	235,135: 10		
1918 „ 4,3/4 % „	333,072: 10		
1918 „ 5,1/4 % „	334,866: 01		
1920 „ 6 % „	205,680: 10	1,340,983: 14	
Amorteringslån, upptagna från statens bostadslånefond:			
1920 års 4 % lån	173,000: —		
1921 „ 4 % „	74,240: —	247,240: —	13,317,223: 14

Tillfällig upplåning:

A.-B. Mälarebanken:

Löpande räkning	623,930: 38		
Växellån	200,000: —	823,930: 38	
Fonder under Drätselkammarens förvaltning ...		208,500: —	
Sundinska fonden för pauvres honteux m. m....		45,325: —	
Sundinska beklädnadsfonden		5,000: —	
Lån mot inteckningar		356,327: 96	1,439,083: 34

Reserverade anslag:

Anslag till:

Skogsodling och skogsdikning ...	10,737: 93		
Nödhjälpsarbeten å Stockholmsvägen	3,673: 98		
Transport	14,411: 91		14,756,306: 48

N:o 6.

Ang. 1925 års revision.

Transport		14.411: 91		14,756,306: 48
Stenmuren vid Karlslund		4,240: 65		
Lärarebostad vid Rosenlund.. ...		27,983: 40	46,635: 96	
Gator, vägar, planter. o. d.:				
Reserverat av lånemedel:				
Anslaget till stensättning med tuktad sten av stora torgets västra del.............	56,500: —			
Anslaget till utökning av det stensatta området å hamnplanen	20,000: —			
Anslaget till stensättning av Engelbrektsgatan, mellan Engelbr.-plan och Utanbygatan	15,000: —			
Anslaget till Kopparbergsvägen	47,586: 33			
Anslag till Lidmansvägen	6,751: 63			
	145,837: 96			
Avgår för arbeten utförda å Östra Ringvägen	123: 49	145,714: 47		
Reserverat av uttaxerade medel till:				
Vägkostnader reservationsvis	130,000: —			
Sigtunagatan...........	7,390: 49			
Vargbogatan	3,800: —			
Uppsättning av gatuskyltar................	2,522: 42	143,712: 91	289,427: 38	
Hamnen, behållning av anslag till grusning			1,400: 98	
Andra kommunens affärsföretag:				
Anslag för reparation av ångfärjan Elba		10,000: —		
Anslag för vågbrytaren vid Kallbadhuset		6,468: 19	16,468: 19	
Transport			353,932: 51	14,756,306: 48

N:o 6.

Ang. 1923 års revision.

Transport	353,932: 51		14,756,306: 48
Anslag och bidrag till div. ändamål:			
Anslag till levnadskostnadsundersökning	570: 25		
Anslag till livsmedelsnämndens ännu icke avgjorda mål rörande krav från Folkhushållningskommissionen	26,285: 99	26,856: 24	
Övriga oförutsedda utgifter:			
Anslag till ordnande av stadens förråd	369: 14		
Anslaget till stensättning å hamnen	2,300: —		
Anslaget till anskaffning av ny ambulansautomobil	2,943: 80		
Anslag till bidrag för utgivande av en adresskalender	500: —		
Anslag till nödhjälpsarbeten å vägar	14,592: 47		
Anslag till anordnande av tvättstuga vid Ålderdomshemmet	2,548: 43	23,253: 84	
Reserverade medel att av Drätselkammaren tillhandahållas för bestämda ändamål, nämligen:			
Järnvägsövergång till nya hamn	32,886: 63		
Ny trafikled i Tegnérgatan	2,000: —		
Anslag till inköp av Mälarborg	32: 40		
Anslag till stadens trafikkommitte	8,081: 16		
Anslag till uppsättning av urinkurar å Djäkneberget	1,000: —		
Överskott å anslag för annexbyggnad vid läroverket	226: 94	44,227: 13	448,269: 72
Diverse:			
Tingshusavgifter		131: —	
Den kommunala progressivskattens utjämningsandel		840: 73	
Vatten-, Gas- & Elektricitetsverkets innestående medel		19,788: 11	
Köttbesiktningsbyråns innestående medel		1,002: 11	
Konto pro diverse:			
Diverse räkningar		55,464: 14	77,226: 09
		Transport	15,281,801: 29

N:o 6.
Ang. 1923 års revision.

Transport			
Fonderade medel:			
Västerås stads donationsjordsfond	4,272: 88		
Mudderverkets förnyelsefond......	28,500: 70		
Lundby magasinsfond..............	1,144: —		
Hamnmaskiners fonderade medel	19,260: 45		
Vatten-, Gas- och Elektricitetsverkets fonderade medel.........	698,476: 29		
Fonderad nöjesskatt för idrottens främjande.........................	4,057: 66		
Västerås stads olycksfallsförsäkringsfond	6,852: 79	762,564: 77	
Järnvägsmedelsfonden.............		1,612,787: 58	
Kapitalet för Vallövska livräntan		20,000: —	2,395,352: 35
Överskott i 1922 års stat			166,573: 37
Kapitalbehållning vid årets slut			4,611,953: 40
		Kronor	22,455,681: 41

Västerås den 30 april 1924.

Västerås Stads Drätselkammare:

AXEL SUNDSTRÖM.

Oscar Andersson.

N:o 6.
Ang. 1923 års revision.

Fonder och donerade medel som stå under Drätselkammarens förvaltning.

	Behållning 1/1 1923	Inkomster	Utgifter	Behållning 31/12 1923
Sundinska donationsfonden för pauvres honteux	45,790: 61	2,284: 50	2,284: 50	45,790: 61
Sundinska beklädnadsfonden	5,000: —	250: —	250: —	5,000: —
Curry Treffenbergs fond	2,000: —	62: 44	62: 44	2,000: —
Gustav Vahlbecks gåva	3,046: 18	93: 66	90: —	3,049: 84
Västerås Gilles donationsfond	1,000: —	31: 22	31: 22	1,000: —
Magistratens Ämbets- och Tjänstemäns reservfond	60,834: 68	1,986: 06	1,574: 17	61,246: 57
Engvallska donationsfonden	31,938: 24	1,077: 88	1,088: —	31,928: 12
Altinska fonden	4,017: 33	124: 67	141: 87	4,000: 13
Sundinska donationsfonden för Barnhemmet	10,200: —	400: —	400: —	10,200: —
Ol. Norelii testamentsfond	31,595: 86	1,085: 03	1,180: 89	31,500: —
A. Engströms donationsfond	10,000: —	382: 44	382: 44	10,000: —
Zimmermanska donationsfonden	815,312, 17	252,252: 75	982,024: 04	85,540: 88
Sundinska donationsfonden för välgörande & allm.-nyttiga ändamål	179,337: 75	11,772: 24	12,334 96	178,775: 03
Sundinska donationsfonden för Skarpskytteföreningen i Västerås	500: —	15: 61	15: 61	500: —
Bilschierska testamentsfonden	568: 73	16: 45	—	585: 18
Natalia Anderssons stipendiefond	1,000: —	31: 22	31: 22	1,000: —
Vahlbeckska välgörenhetsfonden	174,163: 26	7,773: 69	6,086: 95	175,850: —
Bergmanska donationsfonden för Arbetareföreningen	11,000: —	360: 35	360: 35	11,000: —
Bergmanska donationsfonden för Natthärbärget	3,000: —	93: 45	93: 45	3,000: —
Torngrenska fonden	386,396: 11	8,555: 09	8,555: 09	386,396: 11
Ålderdomshemmets kapitalmedel	25,900: —	4,007: 09	4,007: 09	25,900: —
Fru Carolina Hygrells donationsfond	26,041: 45	812: 62	—	26,854: 07
Mark Modins minne	500: —	15: 61	15: 61	500: —
Doktor P. O. Linds fond	10,000: —	500: —	500: —	10,000: —
Katarina Molls fond	2,012: 45	62: 28	—	2,074: 73
Mobergska Guldbröllopsfonden	33,364: 23	1,544 18	1,465: 50	33,442: 91
Johanna Fryklunds donationsfond	10,320: 91	381: 12	378: 95	10,323: 08
Orströms donationsfond	7,094: 85	186: 70	300: —	6,981: 55
P. G. Berglunds testamentsfond	150,975: 73	2,453: 23	138,185: 11	15,243: 85
Systrarna Sundvalls pensionsfond	27,826: 69	844: 98	1,010: —	27,661: 67
Abr. Hülphers testamentsfond	2,582: 73	79: 94	—	2,662: 67
Vretmanska donationsfonden	1,202: 02	89: 97	92: 26	1,199: 73
Anna Norbergs stipendiefond	1,540: 14	100: 93	90: 84	1,550: 23
Transport	2,076,057: 12	299,727: 40	1,162,932: 56	1,212,756: 96

N:o 6.
Ang. 1923 års revision.

	Behållning $^{1}/_{1}$ 1923	Inkomster	Utgifter	Behållning $^{31}/_{12}$ 1923
Transport	2,076,047: 12	299,727: 40	1,162,932: 56	1,212,756: 96
Ekelundska Sjukvårdsfonden	20,000: —	622: 13	622: 13	20,000: —
Fru Lotten Ekelunds donationsfond	50,000: —	1,555: 13	1,555: 13	50,000: —
G. R. Lagerkvists donationsfond ...	29,530: 53	1,012: 09	964: 38	29,578: 24
Västerås Planteringssällskaps donationsfond..............................	2,076: 07	64: 58	—	2,140: 65
Major Meurlings fond	4,762: 50	193: 95	193: 95	4,762: 50
Riksdagsman Sällings donationsfond	3,000: —	123: 25	123: 25	3,000: —
Fru Karin Möllers donationsfond ...	4,914: 17	153: 07	153: 07	4,914: 17
Kronor	2,189,445: 39	303,451: 60	1,166,644: 47	1,327,152: 52

Västerås i Stadskamrerarekontoret den 30 april 1924.

OSCAR ANDERSSON.

N:o 6.

Ang. 1923 års revision.

Redogörelse över Folkskolans i Västerås stad räkenskaper för år 1923.

Debet:

Tillgångar vid årets början:			
Fastigheter		1,565,000: —	
Inventarier		60,136: —	
Fonder m. m.		32,481: 67	1,657,617: 67
Inkomster:			
Egna inkomster:			
Folkskolan	366,938: 61		
Högre folkskolan	16,210: 72	383,149: 33	
Från Drätselkammaren		475,369: 17	858,518: 50
Värdeökningar:			
Fastigheter		490,000: —	
Inventarier		105,599: 66	
Kapitalavbetalningar å andelar i stadens obligationslån m. m.		18,607: 87	614,207: 53
Skulder vid årets slut:			
Fonderad skuld:			
Andel i stadens obligationslån	726,767: 50		
Prästerskapets Änke- och Pupillkassa	17,013: 53		
Västmanlands läns Sparbank	49,817: 74	793,598: 77	
Fonder m. m.		31,635: 78	825,234: 55
		Kronor	3,955,578: 25

Kredit:

Skulder vid årets början:	
Fonderad skuld:	
Andel i stadens obligationslån	743,665: —
Prästerskapets Änke- och Pupillkassa	17,529: 51
Transport	761,194: 51

N:o 6.
Ang. 1923 års revision.

Transport	761,193: 51		
Västmanlands läns Sparbank ...	51,012: 13	812,206: 64	
Fonder m. m.		31,369: 37	
Andra skulder		60,136: —	903,712: 01
Utgifter:			
Folkskolan		832,469: 08	
Högre folkskolan		26,049: 42	858,518: 50
Värdeminskningar			12: 75
Tillgångar vid årets slut:			
Fastigheter		2,055,000: —	
Inventarier		105,599: 66	
Fonder m. m.		32,735: 33	2,193,334: 99
		Kronor	3,955,578: 25

Västerås i Stadskamrerarekontoret den 30 april 1924.

OSCAR ANDERSSON.

N:o 6.

Ang. 1923 års revision.

Redogörelse över Fattigvårdsstyrelsens räkenskaper för år 1923.

Debet:

Tillgångar vid årets början:		
Fastigheter	832,596: 01	
Inventarier	55,662: 20	
Utlånade fondmedel	43,066: 02	
Fordringar hos främmande kommuner	23,876: 69	
D:o hos Landstinget	36,260: 77	
Hos Drätselkammaren reserverade medel	11,738: 99	
Kontant i Kassan	5,613: 15	1,008,813: 83
Inkomster under året:		
Uttaxerade medel	544,314: 50	
Ersättning från landstinget för anstaltsvård	27,356: —	
Diverse inkomster	5,296: 24	
Ålderdomshemmet, inkomst av bet. pat. från landstinget, främmande kommuner samt div. inkomster	49,707: 52	626,674: 26
Värdeökningar under året:		
Värdeökningar, som motsvaras av utgifter (Kapitalavbetalning å andelar i stadens obligationslån)	6,479: 57	
Andra värdeökningar	60,000: —	66,479: 57
Skulder vid årets slut:		
Fondmedel	162,985: 54	
Obligationslån	649,884: 87	
Lånemedel att sammanslås med blivande obligationslån	62,600: —	
Av Drätselkammaren förskotterade medel	21,334: 05	896,804: 46
	Summa Kronor	2,598,772: 12

Kredit:

Skulder vid årets början:		
Donationsmedel	43,695: 84	
Transport	43,695: 84	

N:o 6. *Ang. 1923 års revision.*

Transport		43,695: 84	
Obligationslån		656,364: 44	
Andra lånemedel		62,600: —	
Av främmande kommuner förskotterade medel		295: 17	762,955: 45
Utgifter under året:			
Allmänna Fattigvården:			
Löner och arvoden	14,724: 44		
Räntor och amorteringar	41,394: 79		
Understödskostnader	345,695: 75		
Utackorderade barn m. m.	31,905: 36		
Barnhemmet Fridsborg	11,055: 67		
Anstaltsvård	42,509: 33		
Diverse utgifter	33,097: 34	520,382: 68	
Ålderdomshemmet:			
Löner, arvoden och dyrtidstillägg	23,655: 10		
Pensioner	2,682: 99		
Hushållet	39,029: 38		
Renhållning	897: 87		
Underhåll av sängkläder, linne och andra förbrukningsartiklar	4,985: 82		
Anskaffning av inventarier	3,687: 77		
Underhåll av fastigheter	2,950: —		
Beklädnad och div. utgifter	7,525: 06		
Bränsle, lyse och vatten	17,597: 93		
Sjukvårdsartiklar och medicin	4,485: 30		
Begravningskostnader	1,305: 50		
Flitpengar	908: —		
Trädgård och planteringar	1,139: 91		
Byggnad av ligghall	5,335: 40	116,186: 03	636,568: 71
Tillgångar vid årets slut:			
Fastigheter		892,596: 01	
Inventarier		55,705: 70	
Utlånade fondmedel		161,573: 20	
Fordringar av landstinget och staten		51,268: 91	
Reserverade medel hos Drätselkammaren		4,240: 65	
Fordringar av främmande kommuner		33,863: 49	1,199,247: 96
		Summa kronor	2,598,772: 12

Västerås den 5 maj 1924.

För Fattigvårdsstyrelsen:

AXEL NORÉN.

N:o 6.

Ang. 1923 års revision.

Redogörelse över Västerås Stads Vatten-, Gas- och Elektricitetsverks räkenskaper för år 1923.

Debet:

Tillgångar vid årets början:			
Fastigheter:			
Vattenverket	483,886: 98		
Avloppsledningarna	765,850: 16		
Gasverket	340,898: 80		
Elektricitetsverket	738,002: 78		
Turbinhuset	41,205: —		
Kontors- och förrådsbyggnader	27,486: —	2,397,329: 72	
Inventarier:			
Inventarier	38,502: 08		
Mätare	177,045: 06	215,547: 14	
Materialier		238,985: 64	
Fordringar:			
Diverse personer	130,495: 07		
D:o	206,170: 19	336,665: 26	
Kontant i kassan		6,009: 49	3,194,537: 25
Inkomster under året:			
Avloppsledningarna:			
Inkomster av W. C.	44,786: 34		
Vattenverket:			
Vattenavgifter	138,632: 80		
Mätarehyror	4,418: 21		
Försäljningsmedel	1,916: —	189,753: 35	
Gasverket:			
Gasavgifter	237,119: 09		
Såld koks och tjära	86,402: 51		
Mätarehyror	16,282: 39		
Försäljningsmedel	1,050: —	340,853: 99	
	Transport	530,607: 34	3,194,537: 25

N:o 6.
Ang. 1923 års revision.

Transport		530,607: 34	3,194,537: 25
Elektricitetsverket:			
Elektriska avgifter:			
för belysning	412,595: 04		
för kraft	154,371: 08		
Mätarehyror	33,702: 22		
Försäljningsmedel	796: 36	601,464: 70	1,132,072: 04
Värdeökningar under året:			
På grund av utgifter			85,255: 71
Skulder vid årets slut:			
Fonderade skulder		2,534,328: 88	
Tillfällig upplåning		398,572: 51	
Diverse personer		40,986: 16	2,973,887: 55
		Kronor	7,385,752: 55

Kredit:

Skulder vid årets början:			
Fonderade skulder		2,558,203: 06	
Tillfällig upplåning		271,509: 93	
Diverse personer		60,597: 71	
Förskott av kassaförvaltare		304,226: 55	3,194,537: 25
Utgifter under året:			
Avloppsledningar:			
Underhåll	31,199: 47		
Löner och arvoden	4,985: 88		
Räntor	33,843: 03	70,028: 38	
Vattenledningsverket:			
Underhåll och drift	41,828: 17		
Avlöningar	28,368: 93		
Räntor	27,450: 81	97,647: 91	
Gasverket:			
Underhåll och drift	232,827: 61		
Löner	60,909: 14		
Räntor	23,183: 13	316,919: 88	
Elektricitetsverket:			
Underhåll och drift	228,647: 59		
Transport	228,647: 59	484,596: 17	3,194,537: 25

N:o 6.
Ang. 1923 års revision.

Transport	228,647: 59		3,194,537: 25
Löner	60,687: 81		
Räntor	41,955: 40	331,290: 80	
		815,886: 97	
Till drätselkammaren inlevererat årets vinst		207,055: 18	
Utgifter av lånemedel		85,255: 71	1,108,197: 86
Värdeminskningar under året:			
Avskrivningar:			
Avloppsledningar		9,271: 89	
Vattenverket		26,297: 65	
Gasverket		23,934: 11	
Elektricitetsverket		49,626: 24	109,129: 89
Tillgångar vid årets slut:			
Fastigheter:			
Vattenverket	469,279: 97		
Avloppsledningarna	813,812: 23		
Gasverket	337,544: 29		
Elektricitetsverket	690,036: 73		
Turbinhuset	39,438: —		
Kontors- och förrådsbyggn.	27,077: —	2,377,188: 22	
Inventarier:			
Inventaier	36,886: 70		
Mätare	148,545: 45	185,432: 15	
Materialier		173,674: 34	
Fordringar:			
Diverse personer	212,170: 41		
Förskott till kassaförvalt.	19,788: 11		
Kontant i kassan	347: 89	232,306: 41	
Arbeten ej hänförliga till lån		5,286: 43	2,973,887: 55
		Kronor	7,385,752: 55

Västerås den 28 mars 1924.

JOHN JONSSON.

N:o 6.
Ang. 1923 års revision.

Redogörelse över Västerås stads anstalters för yrkesundervisning räkenskaper år 1923.

Debet:

Tillgångar vid årets början:		
Kassa	15,987: 86	
Fordran av slöjdmagasinet	39,000: —	
Diverse undervisningsmaterial	15,000: —	
Inventarier	21,000: —	
Innestående på Västmanlands läns Sparbank	5,506: 66	
Innestående på Svenska Handelsbanken	1,074: 60	
Depositionsräkning i A.-B. Mälarebanken	2,000: —	
Lager av bränsle	445: —	
Lager av virke	400: —	100,414: 12
Inkomster:		
Statsanslag till avlöning åt lärare	28,077: 78	
Statsanslag till undervisningsmaterial	2,000: —	
Statsanslag till biblioteket	400: —	
Anslag av staden	25,754: 49	
„ „ landstinget	4,000: —	
Lärjungeavgifter	15,374: 50	
Giroränta	48: 19	75,654: 96
Skulder vid årets slut:		
Sundinska premiefonden	5,290: 37	
Vilhelms-Stipendiet	1,083: 41	
Karlsbrödernas premiefond	2,000: —	
Slöjdfonden	21,652: 48	30,026: 26
	Kronor	206,095: 34

Kredit:

Skulder vid årets början:		
Sundinska premiefonden	5,336: 26	
Vilhelms-Stipendiet	1,074: 60	
Karlsbrödernas Premiefond	2,000: —	
Slöjdfonden	21,652: 48	30,063: 34
	Transport	30,063: 34

N:o 6.

Ang. 1923 års revision.

	Transport	30,063: 34
Utgifter:		
Lärarelöner	49,313: —	
Uppvärmning och belysning	5,889: 47	
Vaktmästare, städning och skurning	3,404: 70	
Skrivbiträden och bibliotekarie	3,480: 75	
Slöjden	4,783: 99	
Trycksaker och annonser	1,857: 04	
Förbrukningsmaterial	385: 90	
Telefon	379: 30	
Diverse omkostnader	1,024: 26	70,518: 41
Värdeminskningar:		
Avskrivningar å:		
undervisningsmaterial	449: 44	
inventarier	1,140: 90	1,590: 34
Tillgångar vid årets slut:		
Kassa	2,804: 07	
Fordran av slöjdmagasinet	33,000: —	
Diverse undervisningsmaterial	39,000: —	
Inventarier	20,000: —	
Innestående på Västmanlands läns Sparbank	5,210: 77	
Innestående på Svenska Handelsbanken	1,108: 41	
Depositionsräkning i A.-B. Mälarebanken	2,000: —	
Lager av bränsle	250: —	
Lager av virke	550: —	103,923: 25
	Kronor	206,095: 34

Västerås den 29 Februari 1924.

SVEN ELVIUS.

N:o 6.

Ang. 1923 års revision.

Redogörelse över Västerås stads Drätselkammares Vedgårds räkenskaper för år 1923.

Debet:

Tillgångar vid årets början:		
Kassabehållning	201: 46	
Diverse debitorer	5,243: 52	
Vedlager	45,631: 50	
Inventarier enl. inventarieboken	13,159: 71	64,236: 19
Inkomster under året:		
Försåld ved	190,187: 96	
Västerås Gasverk återburen feldebitering	216: 81	
Upptagna lån under året	24,754: 47	215,159: 24
Värdeökningar under året:		
Inköpta inventarier		101: 20
Skulder vid årets slut:		
A.-B. Mälarebanken å löpande räkning		196,585: 83
	Kronor	476,082: 46

Kredit:

Skulder vid årets början:			
A.-B. Mälarebanken å löpande räkning			171,841: 44
Utgifter under året:			
Hyror:			
För en del av f. d. Livsmedelsnämndens vedgård 8,000 kvm. à 50 öre	4,000: —		
För kontor	500: —		
För upplagsplatser vid en del järnvägsstationer	507: —	5,007: —	
	Transport	5,007: —	171,841: 44

N:o 6.
Ang. 1923 års revision.

Transport	5,007: —		171,841: 44
Nyanskaffningar och underhåll:			
Underhåll av maskiner och material		271: 58	
Löner och arvoden:			
Löner för kontorspersonal och förman vid vedgården	10,562: 50		
Avlöning till arbetare	13,532: 27		
Resekostnader, provisioner m. m.	1,525: 97	25,620: 74	
Räntor:			
Ränta å rörelsekapital		9,544: 39	
Övriga utgifter och förbrukningsartiklar:			
Lyse, värme och städning	709: 75		
Skrivmateriel, tryck och annonskostnader	1,310: 10		
Försäkringspremier	806: 95		
Läkarearvode och medicin	20: —		
Elektr. kraftförbrukning, smörjoljor m. m.	648: 77		
Utkörning av ved	15,146: 35	18,641: 92	
Frakter		31,366: 05	
Bokföringsavgift för löpande räkning till Mälarebanken		1,000: —	
Inköpt ved		122,081: 09	213,532: 77
Värdeminskningar under året:			
Avskrivningar			1,358: 46
Tillgångar vid årets slut:			
Kassabehållning		1,827: 93	
Diverse debitorer		4,915: 43	
Vedlager		69,610: 74	
Inventarier enl. inventarieboken		12,995: 69	89,349: 79
		Kronor	476,082: 46

Västerås den 21 februari 1924.

A. G. ERIKSSON.

N:o 6.

Ang. 1923 års revision.

Sammandrag av tillgångar och skulder den 31 December 1923.

Tillgångar:

Drätselkammaren		22,455,681: 41
Folkskolan		2,193,334: 99
Fattigvården		1,199,247: 96
Tekniska verken		2,973,887: 55
Tekniska skolan		103,923: 25
Drätselkammarens Vedgård		89,349: 79
	Kronor	29,015,424: 95

Skulder:

Drätselkammaren	17,843,728: 01	
Folkskolan	825,234: 55	
Fattigvården	896,804: 46	
Tekniska verken	2,973,887: 55	
Tekniska skolan	30,026: 26	
Drätselkammarens	196,585: 83	22,766,266: 66
Kapitalbehållning		6,249,158: 29
	Kronor	29,015,424: 95

N:o 6.

Ang. 1923 års revision.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan Magistraten till Drätselkammaren överlämnat berättelse över revisionen av stadens räkenskaper för år 1923 för avgivande direkt till Stadsfullmäktige av det yttrande, densamma kan föranleda, får Drätselkammaren nu beträffande vad som i berättelsen berör de förvaltningsgrenar, vilka stå under Drätselkammarens överinseende, anföra följande.

Vad till en början angår anmärkningen, att åtskilliga poster böra överföras från kapitalkontot och bokföras under överskott och brister i staters konto, är överföringen en ren bokföringsåtgärd, som vid det förhållande, att anmärkningen är riktig, kommer att av Drätselkammaren vidtagas.

Den av revisionen ifrågasatta åtgärden att fastställa en plan för gäldandet av hamnens skuld till staden har Drätselkammaren redan tidigare och i sammanhang med upprättandet av budgeten för år 1925 upptagit till förberedande behandling.

Under hänvisning till vad i budgetbetänkandet för år 1925 anförts och då Drätselkammaren sålunda ämnar så snart ske kan framlägga definitivt förslag i förevarande angelägenhet, torde Stadsfullmäktige för närvarande låta vid Drätselkammarens förklaring i denna del bero.

Revisorernas önskemål angående komplettering av kapitalboken genom upptagande däri av de tillgångar, som stå under särskilda styrelsers och nämnders förvaltning, kommer att av Drätselkammaren i möjligaste mån beaktas.

I fråga om stadens vedgårdsverksamhet vill Drätselkammaren till förklaring av det underskott, varmed denna belastats, erinra om tillkomsten av denna verksamhet. På grund av den bränslebrist, som i och med bränslekommissionens avveckling under år 1919 var att förvänta, och vilken förutsattes komma att taga sådana proportioner att kraftåtgärder till och med av statsmyndigheterna ansågos tillrådliga, föranleddes staden att övertaga den vedgårdsverksamhet, som hittills bedrivits av Livsmedelsnämnden, vilken samtidigt stod under avveckling. Såsom en förberedande och då förutseende åtgärd i samband härmed hade slutits avtal om inköp till gällande pris av större vedpartier. I och med den härefter inträdande konjunkturförändringen uteblev den befarade bränslebristen. Ved kom i marknaden genom åtgärder av de enskilda skogsägarna, föranledda av tvånget att anskaffa kontanter, och vedpriset föll. I den mån staden icke hunnit göra av med det stora inneliggande vedlagret och staden givetvis måste sälja till gällande priser, uppkom den stora förlusten, vilken alltfort kvarstår oreglerad. Så länge emellertid vedgårdsverksamheten årligen giver ett överskott, som icke blott medgiver förräntning av det i rörelsen insatta kapitalet, även det förlorade, utan även avskrivningar å detta senare, låt vara till blygsamma belopp, och med hänsyn till att förefintligheten av den kommunala vedgården är en återhållande prisbildningsfaktor, har Drätselkammaren funnit anledning icke föreligga att vare sig upphöra med verksamheten eller att uttaga

det oreglerade underskottet genom anlitande av skattevägen. Möjligheten, som av Drätselkammaren nu undersökes, av billigare ränteutgifter för den tillfälliga upplåningen skulle härjämte förbättra utsikten av en snabbare amortering av underskottet.

N:o 6. Ang. 1923 års revision.

Vad slutligen angår balansen av oguldna skattemedel har denna redan förbättrats dels genom Stadsfullmäktiges på Drätselkammarens förslag under de sista åren vidtagna förändring beträffande beräkningen av avkortningssumman i stadens budget, så att denna upptagits till högre belopp, än som varit nödvändigt enbart med hänsyn till det löpande budgetårets behov, och dels genom det resultat, skatteindrivningen under åren 1923 och 1924 givit. Sålunda har nämnda balans under år 1923 nedgått med omkring 140 000 kronor och under år 1924 med i runt tal 240 000 kronor.

Genom att fortsätta på den sålunda inslagna vägen torde Stadsfullmäktige så småningom och inom ej allltför lång tid kunna förskaffa stadens ekonomi erforderlig stabilitet i nu ifrågavarande avseende.

Västerås den 8 januari 1925.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM

Ragnar Tenow

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan Magistraten i staden till Hamnstyrelsen för kännedom och avgivande av förklaring direkt till Stadsfullmäktige överlämnat transumerad avskrift av stadens revisorers berättelse över revisionen av stadens räkenskaper för år 1923 och i berörda transumt i avseende å Hamnstyrelsens förvaltning anförts: "Hamnrörelsen har under några år lämnat en brist, som sannolikt i anseende till de senare årens ekonomiska svårigheter, undan för undan balanserats som en stadens fordran hos hamnen, i stället för att uttaxerats, och så har även skett under sistlidet år, så att vid sagda års slut står ett belopp av kronor 179 990: 10 bokfört som en stadens fordran hos hamnen, således en fordran, som staden själv måste gälda. Förfarandet, i och för sig ohållbart, synes oss icke längre böra fortgå, utan böra Stadsfullmäktige fastställa en plan för beloppets gäldande och eventuella framtida brister i hamnrörelsens stat uttaxeras i likhet med stadens alla andra utgifter för budgetåret i fråga", får Hamnstyrelsen i ärendet anföra.

Styrelsen har, som framgår av nedanstående, haft sin uppmärksamhet riktad på det av revisorerna påtalade förhållandet och föreslog vid upp-

N:o 6. Ang. 1923 års revision.

görandet av 1925 års statförslag vissa åtgärders vidtagande i syfte att förbättra hamnens ekonomiska ställning, nämligen att hamnplanen och hamnmagasinen inrangerades under hamnens förvaltning. (Se Drätselkammarens motivering till innevarande års budgetförslag.) Avgörandet av frågan har emellertid uppskjutits.

Styrelsen delar revisorernas uppfattning att en brist som denna ej kan i längden balanseras för så vitt icke utsikter finnas till ökade inkomster för framtiden. I detta sammanhang vill dock styrelsen erinra om, att hamnen, då något överskott från hamnförvaltningen icke får tillföras stadskassan, måste bokföras och betraktas som en från stadens övriga förvaltningsområden självständig affärsgren, som ej enbart är en kommunal institution utan ock tjänar den allmänna samfärdseln — ett förhållande som betonas därav, att Kungl. Maj:t och ej Stadsfullmäktige i staden fastställer taxa å hamnavgifter. Dessa taxors höjande och sänkande göras givetvis beroende av hamnens affärsställning, varför en uttaxering till förekommande av brist icke är så självklar som revisorerna synas vilja göra gällande.

Som emellertid Drätselkammaren i sin budgetmotivering anfört torde väl frågan närmast böra upptagas för avgörande i sammanhang med den i och för fullbordandet av djuphamnen vid Carlsberg aktualiserade frågan om förvaltningen av denna senare. Det synes vara lämpligast att såväl frågan om hamnplanens och hamnmagasinens inrangerande under Hamnstyrelsens förvaltning, vilken myndighet djuphamnen närmast skall sortera under och den av revisionen påtalade bristen avgöres i ett sammanhang, varför Hamnstyrelsen hemställer, att Stadsfullmäktige ville medgiva att denna av Hamnstyrelsen i frågan avgivna förklaring tills vidare är tillfyllest.

Västerås den 10 februari 1925.

För Hamnstyrelsen:

K. KÄTTSTRÖM

Eric Plantin

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan Magistraten i staden till Vatten- och Gasverksstyrelsen för kännedom och avgivande av förklaring direkt till Stadsfullmäktige överlämnat transumerad avskrift över stadens revisorers berättelse över revisionen av stadens räkenskaper för år 1923 och i berörda transumt i avseende å Vatten- och Gasverksstyrelsens förvaltning anförts:

”Vid granskningen av Vatten-, Gas- och Elektricitetsverkens räkenskaper hava vi vid genomläsandet av styrelsens protokoll funnit, att sty-

relsen lämnat verkens chef tillstånd att åtaga sig kontrollantskap för ledningar m. m. å nya lasarettsbyggnaden. Revisorerna ifrågasätta lämpligheten av ett sådant arrangemang, då vi förmoda att chefskapet över Vatten-, Gas- och Elektricitetsverken kräver föreståndarens hela tid och oavlåtliga uppmärksamhet. N:o 6. *Ang. 1923 års revision.*

Vi finna ett stöd för vår åsikt angående detta påtalade förhållande även i den omständigheten, att en av stadens övriga nämnder avslagit en framställning från en av sina tjänstemän om liknande tillstånd", får Vatten- och Gasverksstyrelsen i ärendet anföra.

Vid lämnande av det ifrågavarande tillståndet, som medgivits endast för detta enstaka fall, har styrelsen utgått från, att det här gällde en offentlig institution och att det vore av synnerligen stor vikt att ledningsanläggningarna inom ett etablissement av detta slag i och för erhållande av säker drift utfördes under fullt betryggande sakkunskap.

Då det enligt gällande reglemente åligger föreståndaren att kontrollera och godkänna alla ledningar, som från lasarettet skola sättas i förbindelse med stadens ledningar och föreståndaren därför även utan kontrollantskapet varit skyldig taga ingående kännedom om berörda ledningsanläggningar, har styrelsen ansett det i ty fall genom kontrollantskapet tillkommande merarbetet varit av den omfattningen, att föreståndaren kunnat åtaga sig detsamma utan förfång för sin befattning.

Det har varit med dessa nu anförda synpunkter och under den bestämda förutsättningen att tillsynen och skötseln av tekniska verken icke därigenom finge åsidosättas, som styrelsen lämnat föreståndaren det ifrågavarande tillståndet, och vill styrelsen tillfoga, att enligt dess mening de farhågor, revisorerna uttalat, icke i verkligheten hava besannats.

Med stöd av det sagda får styrelsen hemställa, att Stadsfullmäktige ville uttala sig för att den här avgivna förklaringen är tillfyllest.

Västerås den 17 februari 1925.

För Vatten- och Gasverksstyrelsen:

CARL HENNING

Eric Plantin

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan Magistraten i staden till Lantegendomsnämnden för kännedom och avgivande av förklaring direkt till Stadsfullmäktige överlämnat transumerad avskrift över stadens revisorers berättelse över revisionen av stadens räkenskaper för år 1923 får Lantegendomsnämnden rörande de över Nämndens förvaltning gjorda anmärkningarna anföra.

N:o 6.
Ang. 1923 års revision.

Beträffande revisorernas anmärkning att ingen avskrivning å inventarier kommit till lantbrukets debet, är denna anmärkning riktig, men har sin grund däri att, då lantbrukets bokföring på grund av den kommunala förvaltningsformen måste vara en budgetsredovisning, avskrivningar icke kunna ske å fasta tillgångar av inkomsterna, utan hava avskrivningar med 10 % skett å kapitalet. Å andra sidan bör dock erinras om, att värdestegringar, uppkomna genom under året inköpta inventarier, födda djur och tillväxt å ungdjur, icke kommit till jordbrukets kredit.

Vad förvaltningskostnadernas fördelning angår får Nämnden meddela, att Stadsfullmäktige vid stadsförvaltaretjänstens uppförande på stat beslöto, att förvaltarens avlöning skulle påföras renhållningsverket, samt vid bokhållaretjänstens inrättande, att lönen härför skulle debiteras jordbruket. Genom denna anordning — om man erinrar sig att avdraget, 1 800 kronor, å förvaltarens lön för dennes bostadsvåning direkt kommer stadskassan till godo — har sålunda i stort sett en uppdelning redan varit gjord. Drätselkammaren har även ledes i sin motivering till årets budget lämnat anvisningar rörande administrationskostnadernas fördelning.

Beträffande räntor å det investerade kapitalet saknar denna anmärkning all betydelse, då räntan i så fall kommer både på debet- och kreditsidan, alldenstund lantbruket amorterat det investerade kapitalet.

Slutligen bör erinras om, att samtliga anordningar i Lantegendomsnämndens räkenskapsväsende, varemot anmärkningar av revisorerna framställts, skett i full överensstämmelse med av Stadsfullmäktige för Nämnden fastställd budget.

På grund av vad Nämnden sålunda anfört torde framgå, att den av revisorerna gjorda anmärkningen att den i räkenskaperna upptagna vinsten icke skulle vara verklig, ej är med rätta förhållandet överensstämmande.

Västerås den 18 februari 1925.

För Lantegendomsnämnden:

MARTIN JONSSON

Eric Plantin

Västerås, A. F. Berghs Boktryckeri. 1925.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1925 Den 26 februari III.

N:o 7.

Lönenämndens utlåtande ang. komplettering av föregående beslut rörande hos staden anställda sjuksköterskors löneförhållanden.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom beslut den 30 oktober 1924 hava Stadsfullmäktige för utlåtande till Lönenämnden överlämnat en skrivelse från Kungl. Medicinalstyrelsen, vari styrelsen i anledning av den framställning som av Stadsfullmäktige gjorts angående fastställelse å Stadsfullmäktiges beslut den 29 november 1923 angående omreglering av vissa tjänster, varför sjuksköterskeutbildning erfordras, anhållit om förtydligande och komplettering av de av Stadsfullmäktige godkända riktlinjerna för denna omreglering, och får Lönenämnden i anledning härav anföra följande.

Det av Kungl. Medicinalstyrelsen begärda förtydligandet avser bestämmelserna angående löneförmåner för de två å sjukvårdsanstalt icke stationerade stadssjuksköterskebefattningarna. Att dessa bestämmelser blivit invecklade är beroende på de grunder, varefter dyrtidstillägg till stadens befattningshavare utgår, och önskemålet att genomföra regleringen utan att förrycka den gällande lönestaten. Innebörden i beslutet är att tillförsäkra ifrågavarande sjuksköterskor ersättning för avsaknad av naturaförmåner med bibehållande av en lön i de olika lönegraderna, som minst uppgår till den distriktssjuksköterska enligt åberopade Kungl. kungörelse skall åtnjuta för att statsbidrag till hennes avlöning skall utgå, och skulle denna ersättning motsvaras av viss del av dyrtidstillägget och viss del av lönen, tillhopa alltid utgörande 730 kronor i samtliga lönegrader på sätt närmare angivits i Lönenämndens av Stadsfullmäktige godkända förslag, intaget i Stadsfullmäktiges handlingar 1923 under n:r 75.

Det av Stadsfullmäktige vid förslagets godkännande gjorda uttalandet, att den kontanta lönen, i detta sammanhang liktydigt med samtliga kontanta löneförmåner, således även inbegripet dyrtidstillägget, icke får understiga distriktssjuksköterskas avlöning i motsvarande lönegrad plus 730 kronor, synes icke kunna misstydas, och är härigenom ifrågavarande sjuksköterskor således tillförsäkrade de förmåner, som utgöra villkor för tjänsternas pensionerande på sätt begärts.

Vidare har genom Stadsfullmäktiges beslut ingen ändring gjorts uti rätten för dessa stadssjuksköterskor att uppbära ersättning enligt särskild taxa för åt enskild lämnad sjukvård. Vad angår denna sistnämnda rätt avser den passus i motiveringen till Lönenämndens förslag, som återgivits

N:o 7.

Ang. komplettering av föregående beslut rörande hos staden anställda sjuksköterskors löneförhållanden.

i Kungl. Medicinalstyrelsens skrivelse, och är så lydande: "att de äga uppbära etc." förhållanden före regleringen, vari någon rubbning icke skett.

En förklaring av Stadsfullmäktige av innehåll att Stadsfullmäktiges beslut i förevarande ämne har den ovan angivna innebörden synes innebära ett tillräckligt förtydligande av beslutet, varför Lönenämnden anhåller, att Stadsfullmäktige ville avgiva en dylik förklaring.

De övriga uppgifter, som skola lämnas, angående befattningarna och deras innehavare äro återgivna i härvid fogade bilagor, vilka i samband med ärendets fullföljd av Stadsfullmäktige skulle till Kungl. Medicinalstyrelsen översändas.

Västerås den 17 februari 1925.

För Lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM

Ragnar Tenow

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till Medicinalstyrelsen den 19 juli 1924 har Ni anhållit om godkännande av företagen reglering av husmoder- och sjukskötersketjänsterna vid ålderdomshemmet Karlslund, föreståndarinnebefattningen vid barnhemmet Fridsborg samt 4 stadssjuksköterskebefattningar.

Med anledning härav får Kungl. Styrelsen anföra följande.

De för reglering av ovannämnda tjänster gällande bestämmelserna finnas intagna dels i "Lönenämndens skrivelse angående pensionering av stadens sjuksköterskor m. fl.", införd i n:r 75 av "Stadsfullmäktiges i Västerås handlingar" av den 29 november 1923, dels i § 197 av "Stadsfullmäktiges i Västerås protokoll" av samma dag.

Regleringsbestämmelserna synas vara följande.

För att antagas till sjuksköterska i någon av ovanämnda befattningar erfordras att fullständigt hava genomgått av staten godkänd sjuksköterskeskola eller av Medicinalstyrelsen befunnits hava förvärvat ett mått av kunskap och färdighet, som godkänd sådan skola avser att bibringa.

I lönehänseende äro förberörda befattningshavare uppdelade i två kategorier, nämligen sådana som bo å anstalt och sådana, som icke bo å anstalt. Gemensamt för båda kategorierna är emellertid, att befattningshavarna äro tillförsäkrade en månads semester årligen med bibehållna löneförmåner samt kostersättning.

Minimilönen för de å anstalt boende sköterskorna är 700 kronor jämte tre ålderstillägg av 150 kronor vartdera, vartill kommer fri möblerad bostad med värme och lyse samt kost och tvätt.

Vad de å anstalt icke boende stadssköterskornas löneförmåner beträffar, äro bestämmelserna härom avfattade på ett mycket svårförståeligt sätt, som förorsakar, att de lätt kunna misstolkas. Det vore därför lämpligt, om bestämmelserna ifråga uttrycktes på ett tydligare sätt, än vad som nu är fallet. I förevarande framställning bifogade handlingar påpekas bland annat, att stadssköterskornas lön ej bör understiga distriktssköterskas minimiavlöning och "att de äga uppbära ersättning enligt särskild taxa för åt enskild lämnad sjukvård, vilket ansetts motväga frånvaron av naturaförmåner". Antagligen är detta en missuppfattning av bestämmelserna i kungl. kungörelsen angående statsbidrag till avlöning åt distriktssköterskor den 30 april 1920 (S. F. S. n:r 234), enär enligt § 3 mom. 7 av sagda kungörelse distriktssköterskas minimilön utgöres av begynnelselön 500 kronor för år, slutlön efter 10 år 700 kronor, möblerad bostad med fri värme och lyse, fri tvätt samt fri kost, eventuellt kontant ersättning för nämnda naturaförmåner, samt *dessutom* i vissa fall ersättning enligt fastställd taxa.

N:o 7. Ang. komplettering av föregående beslut rörande hos staden anställda sjuksköterskors löneförhållnnden.

Enligt § 5 av Kungl. Maj:ts reglemente för statens anstalt för pensionering av folkskollärare m. fl. den 31 december 1919 (S. F. S. n:r 878) skall emellertid reglering, som här avses, även innefatta bestämmelser om tjänstens art och befattningshavarens tillsättande och entledigande. Något stadgande härom finnes ej intaget i Edra regleringsbestämmelser. I Eder ansökan finnes ej heller tydligt angivet huru många år, som skola förflyta mellan erhållandet av de olika ålderstilläggen.

På grund härav torde Eder ansökning kompletteras i enlighet med vad här ovan angivits.

Dessutom torde antalet skötersketjänster vid ålderdomshemmet Karlslund uppgivas, likaså fullständiga namn på de sköterskor, som nu innehava de reglerade befattningarna.

Stockholm den 18 oktober 1924.

På Kungl. Medicinalstyrelsens vägnar:

E. SEDERHOLM

Gustaf Tägtström

N:o 8.

Drätselkammarens skrivelse ang. anslag till kommunalt pensionstillskott.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid upprepade tillfällen har Drätselkammaren haft att behandla ansökningar från f. d. arbetare i stadens tjänst, som på grund av ålder och sjuklighet blivit oförmögna till arbete, om utbekommande av pension, och har härvid, i de fall att förutsättningar för pensionering icke förelegat, ifrågasatts att staden skulle för tryggande av dessa arbetares existensmöjligheter anlita utvägen att tilldela dem understöd utan karaktär av fattigvård jämlikt lagen den 14 juni 1918 om kommunala pensionstillskott och sjukvårdsbidrag. Sedan Drätselkammaren anmodat Fattigvårdsstyrelsen, genom vilken myndighet understöd i sådana fall skola utdelas, att upptaga denna fråga till närmare behandling har Fattigvårdsstyrelsen i ämnet avlåtit skrivelse till Drätselkammaren.

Med bifogande av denna skrivelse enligt vilken Fattigvårdsstyrelsen föreslagit att kommunalt pensionstillskott måtte beredas förut angivna arbetare, får Drätselkammaren hemställa, att Stadsfullmäktige ville härför anvisa ett anslag å förslagsvis 1 000 kronor att ställas till Fattigvårdsstyrelsens förfogande av det i innevarande års stat avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov.

Västerås den 5 februari 1925.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM

Ragnar Tenow

Till Drätselkammaren i Västerås.

I skrivelse hade Drätselkammaren på anförda skäl hemställt att fattigvårdsstyrelsen måtte jämlikt lagen av den 14 juni 1918 om kommunala pensionstillskott och sjukvårdsbidrag bereda kommunalt pensionstillskott utan karaktär av fattigvård åt sådana därtill berättigade stadens f. d. arbetare, som på grund av bestämmelserna om pensionering av stadens befattningshavare icke kunna beredas pension i vanlig ordning.

Fattigvårdsstyrelsen har låtit utreda frågan genom förvaltningsutskottet, som från ett antal städer infordrat uppgift huruvida och i vilken

utsträckning kommunalt pensionstillskott bereddes därtill enligt ovanbe- rörda lag berättigade personer. Av de inkomna svaren från 18 städer framgår, att endast 7 städer i större och mindre utsträckning utdela kommunalt pensionstillskott, varav dock endast en stad i enstaka fall. Att viss grupp personer framför andra beretts sådant tillskott synes icke förekomma.

N:o 8. *Ang. anslag till kommunalt pensionstillskott.*

Då emellertid sagda lag icke lägger hinder i vägen för sådan anordning samt det dessutom bör vara skäligt att staden bereder sådana arbetare, som någon längre tid varit anställda i dess tjänst, erforderlig och lämplig försörjning, har fattigvårdsstyrelsen beslutat att föreslå,

att kommunalt pensionstillskott beredes f. d. i stadens tjänst under längre tid direkt anställda arbetare, som icke kunna erhålla tjänstepension, men enligt bestämmelserna i lagen om kommunala pensionstillskott och sjukvårdsbidrag, äro behöriga till kommunalt pensionstillskott utan karaktär av fattigvård;

att det efter vederbörlig framställning må tillkomma fatigvårdsstyrelsen att pröva varje särskilt fall huruvida och med vilket belopp kommunalt pensionstillskott skall utgå; samt

att för detta ändamål erforderligt anslag ställes till fattigvårdsstyrelsens förfogande.

Västerås den 30 januari 1925.

För Fattigvårdsstyrelsen:

AXEL ENBLOM
Ordförande.

Axel Norén

N:o 9.

Drätselkammarens skrivelse ang. uppbörd av pensionsavgifterna i samband med kronouppbörden.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren får härmed för kännedom överlämna avskrift av Kungl. brev den 20 juni 1924, enligt vilket efter framställning av staden förordnats, att uppbörden av de i första stycket av 13 § i lagen om allmän pensionsförsäkring den 30 juni 1913 omförmälda pensionsavgifterna skall äga rum i samband med kronouppbörden.

Västerås den 5 februari 1925.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM

Ragnar Tenow

Gustav etc. Vår ynnest etc.

Med skrivelse den 6 mars 1924 har länsstyrelsen i Västmanlands län överlämnat en till Kungl. Maj:t ställd, av magistraten i Västerås till länsstyrelsen ingiven skrift, däri drätselkammaren i nämnda stad, jämlikt av stadsfullmäktige därstädes den 31 januari 1924 fattat beslut, hemställt om förordnande, att uppbörden i Västerås av de i första stycket av 13 § i lagen om allmän pensionsförsäkring den 30 juni 1913 omförmälda pensionsavgifterna skulle äga rum i samband med kronouppbörden.

Häröver har pensionsstyrelsen den 13 maj 1924 avgivit utlåtande.

Kungl. Maj:t förordnar, att uppbörden i Västerås av ifrågavarande avgifter skall från och med år 1924 tills vidare verkställas i samband med kronouppbörden.

Därjämte föreskriver Kungl. Maj:t, *dels* att kronouppbördsmyndigheten i Västerås åligger ombesörja, att från och med år 1925 avskrift av den i 14 § av åberopade lag omnämnda förteckningen årligen hålles tillgänglig för allmänheten på den tid och i den ordning, som i tredje stycket av sistnämnda paragraf är stadgat, *dels ock* att i 13 § första och andra styckena samma lag omförmälda avgifter skola redovisas och till pensionsstyrelsen inbetalas var för sig.

Detta meddelas länsstyrelsen i Västmanlands län till kännedom och efterrättelse samt för vederbörandes underrättande, jämte det avskrift av detta brev tillställes pensionsstyrelsen för kännedom.

N:o 9. *Ang. uppbörd av pensionsavgifterna i samband med kronouppbörden.*

Stockholms slott den 20 juni 1924.

GUSTAV

G. Malm

Till länsstyrelsen i Västmanlands län.

angående verkställande av uppbörden i Västerås av de i första stycket av 13 § i lagen om allmän pensionsförsäkring omförmälda pensionsavgifterna i samband med kronouppbörden.

Bestyrkes; Västerås slott i landskontoret den 22 juli 1924.

På tjänstens vägnar:

AXEL RUDBERG

N:o 10.

Drätselkammarens yttrande ang. anslag till hyreshjälp åt arbetslösa.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom remiss den 9 innevarande månad hava Stadsfullmäktige för yttrande till Drätselkammaren överlämnat en framställning av Arbetslöshetskommittén angående anvisande av ett anslag å 6 000 kronor såsom hyreshjälp till arbetslösa under innevarande års första hälft, och får Drätselkammaren, under uttalande att Stadsfullmäktiges beslut om öppnande av dylik verksamhet icke med hänsyn till de ovissa förhållandena på arbetsmarknaden synes böra avse längre tid än 3 månader, och att frågan om fortsättande av verksamheten efter denna tid bör bero av då föreliggande behov och särskilt beslut härom efter framställning av Arbetslöshetskommittén, föreslå, att Stadsfullmäktige ville under den av Arbetslöshetskommittén angivna förutsättningen besluta för utlämnande av hyres-

N:o 10.
Ang. anslag till hyreshjälp åt arbetslösa.

hjälp åt arbetslösa familjeförsörjare under 3 månader ställa till Arbetslöshetskommitténs förfogande ett förslagsanslag å 3 000 kronor att utgå av det i innevarande års budget avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov.

Västerås den 12 februari 1925.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM

Ragnar Tenow

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till Statens Arbetslöshetskommission den 5 december sistlidet år hemställde Arbetslöshetskommittén i Västerås om statsbidrag till hyreshjälp under första kvartalet år 1925, men har berörda framställning av Arbetslöshetskommissionen avslagits.

Arbetslöshetskommittén ämnar på grund av arbetslöshetens omfattning ingå till Statens Arbetslöshetskommission med förnyad framställning om medgivande för staden att öppna statsunderstödd verksamhet för utlämnande av hyreshjälp åt arbetslösa familjeförsörjare under år 1925.

Då nu nytt budgetår ingått, och förutsättningen för erhållande av statsbidrag är, att medel av kommunen anslagits för berörda verksamhet, får Arbetslöshetskommittén, som gjort sig underrättad om att av fjolårets anslag återstår kronor 1 780: 50, härmed vördsamt hemställa, att Stadsfullmäktige ville, under förutsättning av att statsbidrag erhålles, besluta öppna verksamhet för utlämnande av hyreshjälp åt arbetslösa och för den skull anvisa dels av 1924 års anslag kronor 1 780: 50, dels ock av 1925 års förslagsanslag kronor 4 219: 50 att utgå för sådan verksamhet under första halvåret 1925.

Västerås den 7 februari 1925.

För Arbetslöshetskommittén:

JOHAN SVENSSON

Eric Plantin

N:o 11.

Drätselkammarens skrivelse ang. försäljning av tomt och medverkan till kredit under byggnadstiden för ett kooperativt byggnadsföretag.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den av Hyresgästernas Sparkasse- och Byggnadsförening i Västerås u. p. a. förut gjorda framställningen angående stadens medverkan till uppförandet av en av föreningen ifrågasatt bostadsbyggnad avsåg utom förmedling av lån ur statens bostadslånefond, varutinnan Stadsfullmäktige redan fattat beslut, även dels att staden skulle tillhandahålla föreningen lämplig byggnadstomt, dels ock utlämna till föreningen byggnadskreditiv under byggnadstiden.

I fråga om tomt har erbjudande gjorts föreningen att förvärva tomten n:r 3 inom byggnadskvarteret Hubert, utgörande hörntomt emellan Karls- och Utanbygatorna, ett erbjudande som föreningen godtagit.

Vad beträffar framställningen i den del den avser att staden skulle utlämna kreditiv under byggnadstiden har Drätselkammaren ansett olämpligt att staden lämnar medverkan såsom direkt långivare men däremot lämpligt att staden tecknar borgen för ett dylikt kreditiv och i denna form möjliggör kredit för föreningen. Med denna borgen böra givetvis förenas villkor, som det torde böra överlåtas åt Drätselkammaren att fastställa och avsedda att säkerställa staden emot den risk, som en dylik garanti kan medföra.

Under hänvisning till det anförda hemställer alltså Drätselkammaren att Stadsfullmäktige ville besluta bemyndiga Drätselkammaren att *dels* till föreningen försälja fastigheten tomten n:r 3 inom byggnadskvarteret Hubert till pris och på villkor, som Drätselkammaren kan finna antagliga, *dels ock* att i kreditanstalt teckna stadens borgen för ett kreditiv att under byggnadstiden ställas till föreningens förfogande till belopp och under villkor, som Drätselkammaren finner betryggande.

Västerås den 12 februari 1925.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM

Ragnar Tenow

Västerås, A. F. Berghs Boktryckeri, 1925

N:o 12.

Brandchefens årsberättelse för 1924.

Brandstyrelsen får härmed överlämna av stadens brandchef uppgjord berättelse över brandkårens verksamhet under år 1924.

På Brandstyrelsens vägnar:

JOHAN SVENSSON.

Ragnar Tenow.

Till Brandstyrelsen i Västerås.

Över brandkårens verksamhet och därmed sammanhängande förhållanden under det förflutna året får jag härmed vördsamt avgiva följande berättelse:

Västerås stad.

Invånareantalet i Västerås stad (kyrkoskrivna folkmängden) uppgick den 31 december 1924 till 29,277 personer, utvisande en minskning sedan föregående år av 411. Stadens planlagda område utgjorde 180 har och det under stadens jurisdiktion hörande området cirka 5,934 har. Antalet registerförda fastigheter uppgick till 2,482, därav 667 inom och 1,815 utom stadsplanen.

Taxeringsvärdet å fastigheter:

för vilka bevillning erlagts......	kronor	97,444,600: —
„ „ „ icke erlagts	„	8,501,500: —
	Summa kronor	105,946,100: —

vilket mot taxeringsvärdet den 31 december 1923 visar en ökning av kronor 1,257,000: —.

N:o 12.

Brandchefens årsberättelse för 1924.

Personal.

Yrkesbrandkåren har under det gångna året bestått av:

1 brandchef,
1 vice brandchef,
2 brandmästare,
1 förste brandförman,
1 andre brandförman,
1 maskinist (andre brandförman),
1 brandman (tillika verkstadsförman),
16 brandmän.

S:a 24 man.

Under året har en brandman avskedats för förseelser och ersatts med en annan.

Tjänstetiden för yrkesbrandkårens personal var vid årets slut:

Brandchefen		7	år (förut vice brandchef i 12 år)
Vice brandchefen		7	„
Brandmästaren	över	19	„
1:ste brandförmannen	„	19	„
2:dre „	„	14	„
Maskinisten	„	16	„
1 brandman		18	„
2 brandmän	över	14	„
1 brandman	„	13	„
1 brandman	„	9	„
2 brandmän	„	7	„
1 brandman		7	„
1 brandman	över	6	„
2 brandmän		6	„
3 brandmän	över	5	„
1 brandman		5	„
1 brandman	över	3	„
1 brandman	under	1	„

Hälsotillståndet har varit tillfredsställande.

Brandmästarna och manskapet ha åtnjutit fridygn vart 5:te dygn och under sommaren 15 dygns semester.

Brandkårens reserv, boende utom stationen och allarmerad medelst elektriska ringledningar, bestod av:

2 ångsprutechefer,
2 maskinister,
2 eldare,
20 man.

S:a 26 man.

N:o 12.
Brandchefens årsberättelse för 1924.

Övningar och arbeten.

Dagordning för fasta kåren:

7,30—8,30 f. m. gymnastik.
8,30—9 f. m. frukost.
9 f. m.—2 e. m. arbetstjänst och exercis.
2 e. m. fördelning till redskapen.

Vakthållning vid offentliga föreställningar och dylikt har av brandkåren utförts 79 gånger.

Under året hava i regel dagligen 2 man varit sysselsatta med snickeriarbete, 5 man med smidesarbete, 2 man med skomakeriarbete, 2 man med skrädderiarbete och 5 man som telegrafposter, med brandskåpsprovning, ledningsarbete å brandtelegrafen, eldning, vedsågning, renhållning, putsning av redskap, ambulanskörning, automobilskötsel m. m.

I verkstäderna hava arbeten utförts för brandkårens, stadens och renhållningsverkets med fleras räkning till ett sammanlagt värde av kronor 11,566: 85.

Fördelning av arbetssumman å de olika verkstäderna:

Smedjan	5,416: 70
Snickeriverkstaden	1,819: 90
Skomakareverkstaden	1,881: 52
Skräddareverkstaden	1,668: 90
Brandtelegrafen	779: 83
Summa kr.	11,566: 85
Härav avgår för material	3,490: 77
Vinsten å verkstäderna utgör således ... kr.	8,076: 08

Av ovannämnda arbeten äro för brandkårens egen räkning utförda arbeten å beklädnaden, brandtelegrafen, underhåll av brandredskapen m. m. upptagna till ett värde av kr. 3,635: 83, varå en vinst av kr. 2,413: 40 uppstått.

Hästar.

Drätselkammarens 5 hästar stå på stall vid brandstationen och kunna av brandkåren disponeras vid behov.

N:o 12.

Brandchefens årsberättelse för 1924.

Brandredskap.

Å brandstationen ha följande brandfordon stått fullt utrustade:

Till första utryckningen:

1 redskapsautomobil,
1 automobil med mek. stege och motorpump,
1 manskapsautomobil (även användbar som lastbil),
1 mindre motorspruta (vid utryckning till förstäderna).

I reserv:

1 redskapsvagn,
1 mekanisk stege,
2 ångsprutor.
Redskaps-, slang- och kolkärror samt handkraftssprutor.

Under året har inköpts 503 m. tryckslang, 3 par slangkopplingar, 1 brandposthuvud, 2 strålrör, 1 AGA-fältfackla, 1 AGA-handlykta.

Brandtelegrafen.

Brandtelegrafen omfattar 5 distrikt med tillsammans 40 brandskåp, varav 29 tillhöra staden och 11 enskilda inrättningar. Inga större fel ha under året uppstått å brandtelegrafledningarna. Allt arbete å linjenätet har verkställts av brandkårens personal. Brandtelegrafledningarnas längd utgör omkring 29,000 m.

Vattenledningen.

Vattenledningen har utdragits till Valsborg och byggnadsområdena norr därom å norra utgårdarna samt till Hammarbyområdet i stadens västra del. Under året hava 20 st. nya brandposter anbringats å vattenledningsnätet och är hela antalet nu 323, därav 47 enskilda.

Bokföringsvärdet

av brandväsendets material och inventarier är enligt uppgjord inventarieförteckning kr. 110,213: 93.

Avlöningar.

Under året har ingen förändring inträtt i avlöningsförhållandena. Dyrtidstillägget har enligt Stadsfullmäktiges beslut fortfarande följt Kungl. Socialstyrelsens indextal i enlighet med förut fastställda grunder.

Brandkårens manskapsbibliotek

omfattar 511 band och utgör dess bokförda värde kr. 1,741: 80.
Stadens tidningar hava, som förut varit fallet, godhetsfullt lämnats till befäl och manskap.

Ambulansväsendet.

N:o 12. *Brandchefens årsberättelse för 1924.*

En ny ambulansautomobil har tillkommit i det hälsovårdsnämnden inköpt ett automobilchassi av märket Fiat; karosseri, inredning och tillbehör ha tillverkats å brandkårens verkstäder.

Ambulansautomobilerna ha rekvirerats 222 gånger, därav för sjukdomsfall 196 gånger, för olycksfall 25 gånger och för inspektion 1 gång.

Brandkårens utryckningar och eldsvådor 1924.

Antalet utryckningar under det gångna året utgör 41.

Brandkåren har varit allarmerad:

för eldsvåda	18	gånger
„ trängrök och förmodad eldsvåda	9	„
„ soteld	13	„
„ inspektion	1	gång
Summa	41	gånger

Brandkårens reserv har ej varit kallad till eldsvåda. Vid släckningen av eldsvådorna har använts i ett fall 5, i ett fall 3 och i 3 fall 1 slangledningar från brandposter; övriga eldsvådor släcktes med mindre redskap. Vid eldsvådorna använd slanglängd utgör 1,377 m.

Brandskadeersättningen, som blivit utbetald, uppgår till kr. 37,832: 34 därav för fast egendom kr. 17,527: — och för lös egendom kr. 20,305: 34.

Allarmeringssättet har varit:

Signal från brandskåp	4	gånger
Telefonmeddelande	35	„
Bud	2	„
Summa	41	gånger

Samtliga brandskåp hava provats en gång i veckan. Stationens elektriska belysnings- och ringledningar hava provats varje morgon och kväll och ringledningarna till brandkårens reserv en gång dagligen.

Statistiska uppgifter angående eldsvådor och allarmeringar m. m. jämte tabellariskt sammandrag för år 1924 (bil. I, II) bifogas.

Västerås den 28 februari 1925.

A. DANIELSSON.
Brandchef.

N:o 12.

Brand-chefens årsberättelse för 1924.

Tabellariskt sammandrag över eldsvådor,

N:o	Tid för allarmeringen			Brandställe		Sättet för allarmeringen
	Månad	Dag	Tid å dygnet	Egendom	Lägenhet	
1	Jan.	2	8,10 e. m.	Källgatan 10	Boningshus	Telefon
2	„	3	3,53 e. m.	Utanbygatan 9	Källare	„
3	„	7	8,35 e. m.	Stjernhjelmsgatan 6	Boningshus	„
4	„	8	5,10 e. m.	Herrgärdsgatan 10	„	„
5	„	9	2,50 e. m.	Slottsgatan 7	„	„
6	„	19	12,53 e. m.	Västmanlands reg:te	Kaserner	Brandskåp
7	„	19	5 e. m.	Nedre Kungsgatan 5	Boningshus	„
8	„	21	4,08 e. m.	Hamngatan 16	Magasinsbyggnad	Telefon
9	„	22	7,35 e. m.	Freja n:o 1, Malmabergsg.	Boningshus	„
10	„	24	2,08 e. m.	Källgatan 10	„	„
11	Febr.	3	8,15 e. m.	Malmabergs gård	„	„
12	„	6	6,38 e. m.	Stora torget 6	Bostad	„
13	„	7	10,05 e. m.	Stora gatan 46	Boningshus	„
14	„	12	4,47 e. m.	Bågevägen 5	„	„
15	Mars	8	6,20 e. m.	Eriksholm 4	„	„
16	„	23	9,10 e. m.	Engelbrektsgatan 3	„	„
17	„	24	9,20 e. m.	Munkgatan 5	„	„
18	„	26	3 e. m.	Blåsbovägen 4	„	„
19	April	5	12,23 e. m.	Vasagatan 15	Kafélokal	Bud
20	„	23	7,15 e. m.	Villa Solklint, Solvägen	Boningshus	Telefon
21	„	28	12 mn.	Stora gatan 16	Hotell	„
22	Maj	18	12,30 f. m.	Hamngatan 20	Musikpaviljong	„
23	Juni	4	8,16 f. m.	Vasagatan 15	Lager av klänningar m. m.	„
24	„	18	6,14 e. m.	Nedre Trädgårdsgatan 8	Klubblokal	„
25	Juli	28	10,05 e. m.	Domkyrkoesplanaden 13	Boningshus	„

eldsvådetillbud och allarmeringar under år 1924.

N:o 12.

Brandchefens årsberättelse för 1924.

Anledningen till elden eller utryckningen	Försäkringsgivare	Brandskadeersättningar Kronor	Anmärkningar
Soteld	—	—	
Rök	—	—	Rök från trasor, som antänts vid upptining av vattenledningsrör.
Soteld	—	—	
Trängrök	—	—	
»	—	—	
Inspektion	—	—	
Obekant	Städernas Allmänna B. B. Svea Skandia Allmänna Brand	10,500: — 816: — 1,157: — 829: 56	Vindsvåningen var övertänd vid utryckningen. Med 5 slangledningar från 3 brandposter släcktes elden på omkr. 1 timme. Eftersläckning till kl. 9,30 e. m.
Förmodad vindseldsv.	—		
Oförsiktighet vid upptining av vattenledningsrör	Victoria	50: —	Eld i trossbotten efter upptining av vattenledningsrör medelst primuskök. Sedan golvet uppbrutits släckt med pytssprutor.
»	Städernas Allmänna B. B.	70: —	Eld i en yttervägg efter upptining av vattenledningsrör medelst blåslampa. Släckt med några pytsar vatten.
Soteld	—	—	
Trängrök	—	—	
Soteld	—	—	
»	—	—	
»	—	—	
»	—	—	
»	—	—	
»	—		
Felaktig rökgång	Städernas Allmänna B. B.	79: —	Vid ommurning av rökgång från en spis hade ej observerats en stock i muren, vilken så småningom fattat eld. Sedan en vägg delvis rivits, släcktes elden med kolsyre- och pytssprutor.
Förmodad soteld	—	—	
Trängrök	—	—	
Obekant	Städernas Allmänna B. B. Allmänna Brand	950: — 601: 16	Eld i källaren under en musikpaviljong. Släckt med en grenad ledning från brandpost.
Obekant	Städernas Allmänna B. B. Svitjod	2,850: — 17,177: 78	Eld i två lagerrum 1 tr. upp. Släckt med en grenad ledning från brandpost.
Trängrök	—	—	
Soteld	—	—	

N:o 12. *Brandchefens årsberättelse för 1924.*

Tabellariskt sammandrag över eldsvådor,

N:o	Tid för allarmeringen			Brandställe		Sättet för allarmeringen
	Månad	Dag	Tid å dygnet	Egendom	Lägenhet	
26	Aug.	15	11,37 f. m.	Skultunavägen	Ullspinnerifabrik	Telefon
27	Sept.	3	5 e. m.	Domkyrkoesplanaden 13	Boningshus	Telefon
28	„	5	7,35 e. m.	Köpmangatan 10	Butik	„
29	„	11	11,55 e. m.	Skolgatan 10	Gymnastiklokal	Brandskåp
30	„	20	6,45 e. m.	Norra Ringvägen 13	Boningshus	Telefon
31	„	20	7,55 e. m.	„ „ „	„	„
32	„	30	6,25 e. m.	Övre Vegaföreningen	Skogsmark	„
33	„	30	8,38 e. m.	Hamnområdet	Belysningsstolpe	Bud
34	Okt.	1	9,30 f. m.	Kristinagatan 6	Boningshus	Telefon
35	„	6	10,52 f. m.	Floragatan	Automobil	„
36	„	18	6,20 e. m.	Malmabergsgatan 23	„	„
37	„	20	8,38 f. m.	Kopparbergsvägen 8	„	„
38	„	20	5,45 e. m.	Västgötegatan 4 A	Bageri	„
39	Nov.	17	4 f. m.	Tillbergavägen	Automobil	„
40	Dec.	2	12,10 e. m.	Nedre Kungsgatan 7	Uthus	„
41	„	27	2,30 e. m.	Nedre Kungsgatan 7	Paviljong å gården	Brandskåp

eldsvådetillbud och allarmeringar under år 1924.

N:o 12.

Brandchefens årsberättelse för 1924.

Anledningen till elden eller utryckningen	Försäkringsgivare	Brandskadeersättningar Kronor	Anmärkningar
Glöd från ångpannefyr	—	—	Spån intill eldstaden hade antänts och elden spritts till en trätrumma. Släckt med kolsyresprutor.
Trängrök	—	—	
Elektrisk ström	Städernas Allmänna B. B.	98: —	Kortslutning i belysningsledning. Vid kårens ankomst släckt.
Obekant	Städernas Allmänna B. B.	2,800: —	Elden, som härjade i avklädningsrummen på n. b. och 1 tr. upp begränsades på en kort stund med 3 ledningar från 2 brandposter. Eftersläckning till kl. 3 f. m.
Soteld	—	—	
»	—	—	
Barns lek med eld......	—	—	Några pojkar hade tänt eld på en riskoja. Träd och buskar, som fattat eld, släcktes med vattenpytsar.
Elektrisk ström	—	—	S. k. glappkontakt. Sedan strömmen brutits var faran avvärjd.
Het aska	—	—	I ett vindskontor hade man ställt ut varm aska i en papperspåse. Släcktes innan skada hann åstadkommas.
Eld i bilmotor............	—	—	Släckt med kolsyresprutor.
» » »	—	—	Var vid kårens framkomst släckt.
» » »	—	—	» » » » »
Soteld	—	—	
Obekant	—	—	Släcktes med kolsyresprutor och vattenpytsar.
Barns lek med tändst.	Städernas Allmänna B. B. Norden Allmänna Brand	130: — 75: — 50: —	Eld i ett upplag träull m. m. i en bod. Släckt med en ledning från brandpost.
Barns lek med tändst.			Eld i en del träull i en öppen paviljong på gården. Släckt med några pytsar vatten.

N:o 13.

Nykterhetsnämndens årsberättelse för 1924.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Nykterhetsnämnden i Västerås får härmed avgiva berättelse för år 1924 och i sådant avseende anföra.

Nämndens ledamöter hava under året varit: Bankdirektören Axel Sundström, ordförande, Detektivöverkonstapeln Emil Carlsson, vice ordförande, Rådmannen Victor Åsberg, Andre stadsläkaren Carl Idar, Kamreraren Carl Frithz, Fru Ida Johansson, Fattigvårdssysslomannen Axel Norén och Marmorarbetaren Gustaf Karlsson.

Till suppleanter utsågos den 27 december 1923 Distriktsläkaren L. Bladini, Överkonstapeln Viktor Karlsson, Lindaren Gunnar Jakobsson och Förmannen J. Andersson.

Nämndens vice ordförande, Detektivöverkonstapeln Emil Carlsson, har varit Nämndens tillsyningsman för övervakning av alkoholister och övervakare av det allmänna nykterhetstillståndet inom staden.

Sammanträden.

Nämnden har under året avhållit 12 sammanträden. En särskild delegation, bestående av vice ordföranden samt ledamoten Axel Norén och suppleanten Viktor Karlsson, har vid behov sammanträtt mellan Nämndens ordinarie sammanträden för utredande av föreliggande ärenden.

Genom annons i stadens tidningar har tillkännagivits att Nämndens tillsyningsman varit att träffa varje dag å detektiva polisens lokaler i och för emottagande av anmälningar till Nämnden och för att i övrigt lämna behövliga råd och upplysningar.

Nämnden har vid systembolagets i staden sammanträden varit representerad genom sin vice ordförande.

Utredningar och yttranden.

Under året har Nämnden avgivit 12 yttranden i till Nämnden remitterade ärenden. 10 hava gällt försäljning av pilsnerdricka, 1 oktroj för systembolaget och 1 utsträckt utskänkningstid å första klassens restauranter.

Vid den av Centralförbundet för nykterhetsundervisning härstädes den 1—5 oktober 1924 anordnade nykterhetskursen var Nämnden representerad genom tre ledamöter.

Ansökan om statsunderstöd för år 1924 har ingivits till Kungl Socialstyrelsen.

N:o 13. *Nykterhetsnämndens årsberättelse för 1924.*

Under år 1924 har Nämnden fastställt instruktion för Nämndens tillsyningsman.

Motboksindragningar.

Nämnden har endast i 7 fall indragit motböcker.

Genom samarbete med systembolaget hava motboksindragningar i övrigt ombesörjts av nämnda bolag.

Enligt alkoholistlagen behandlade personer.

Från år 1923 till 1924 kvarstående ej slutbehandlade personer	9
Nytillkomna under år 1924	38
	47

Av de från år 1923 till 1924 överförda hava:

dömts till tvångsinternering	1
avvikit från staden	1
återförts till ett nyktert levnadssätt	4
kvarstå för behandling år 1925	3
	9

Av de nyanmälda:

hava frivilligt ingått å alkoholistanstalt	3
avflyttat till annan ort	3
återförts till ett nyktert levnadssätt	17
återstå för vidare behandling år 1925	14
utskriven från anstalt	1
Summa	47

Av samtliga sålunda under året behandlade hava 21 återförts till ett nyktert levnadssätt. Resultatet måste sålunda betraktas såsom gott.

Samtliga enligt alkoholistlagen behandlade personer hava under året eller del därav stått under Nämndens övervakning. Nämndens tillsyningsman har besökt dessa 808 gånger på sätt av nedanstående tablå framgår. Besöken hava icke blott gällt efterhörandet av de övervakades levnadssätt, utan även att meddela dessa varningar, råd och anvisningar. 12 av de övervakade hava varit kallade inför Nämnden, där de fått emottaga offentlig varning.

Tablå över övervakningsbesöken.

1	person	har	besökts	62 gånger	1	person	har	besökts	23 gånger
1	„	„	„	54 „	3	„	„	„	22 = 66 „
1	„	„	„	48 „	1	„	„	„	20 „
2	„	„	„	46 = 92 „	1	„	„	„	19 „
1	„	„	„	45 „	1	„	„	„	18 „

N:o 13. *Nykterhetsnämndens årsberättelse för 1924.*

1	person har besökts	41	gånger		1	person har besökts	15	„
1	„ „ „	39	„		1	„ „ „	13	„
1	„ „ „	33	„		1	„ „ „	11	„
1	„ „ „	31	„		4	„ „ „	10 = 40	„
1	„ „ „	26	„		2	„ „ „	9 = 18	„
1	„ „ „	25	„		1	„ „ „	6	„
1	„ „ „	24	„		1	„ „ „	5	„
4	„ „ „	4 = 16	„		2	„ „ „	3 = 6	„
2	„ „ „	2 = 4	„		8	„ „ „	1 = 8	„
						Summa summarum	808	gånger

Över dessa besök och undersökningar har tillsyningsmannen till Nämnden avlämnat 261 skrivna rapporter.

Inom kontrollområdet har under år 1924 åtalats för fylleri 215 personer, därav i Västerås 187.

Förseelserna fördela sig så, att	1	varit dömd	10	gånger
	1	„ „	8	„
	1	„ „	7	„
	1	„ „	6	„
	5	„ „	5	„
	1	„ „	4	„
	4	„ „	3	„
	25	„ „	2	„
	176	„ „	1	„

Enligt uppgift hava de här i staden anhållna berusat sig: 5 å Stadshotellet, 7 å Klippan, 2 å Stadspaviljongen och 33 å andra och tredje klassens restaurant i Stadshuset.

Översikt över nykterhetstillståndet inom staden.

Enligt 64 § i gällande rusdrycksförsäljningsförordning åligger det Nykterhetsnämnden att övervaka det allmänna nykterhetstillståndet inom samhället samt om något därvid är att anmärka till vederbörande göra framställning om nykterhetsbefrämjande åtgärder.

Nämnden har ansett att under året en rätt att utskänka pilsnerdricka handhafts på mindre tillfredsställande sätt. Vid lämnande av nytt tillstånd till denna utskänkning har Konungens Befallningshavande emellertid följt av de kommunala myndigheterna begärda restriktioner, varför det torde få förmodas att förhållandena ändra sig till det bättre.

Hembränning synes fortfarande förekomma dock i ringa omfattning. Under året hava 5 personer dömts för olaga tillverkning av rusdrycker. Den skattefria spriten användes fortfarande som berusningsmedel, men synes det nästan omöjligt att få ett slut på detta missbruk. Ett fall av försäljning av smuggelsprit, däri fyra personer voro inblandade, har förekom-

mit. I övrigt synes handel härmed icke hava förekommit i vidare stor utsträckning.

N:o 13. *Nykterhetsnämndens årsberättelse för 1924.*

Det allmänna nykterhetstillståndet i samhället har i förhållande till detsamma år 1923 icke förbättrats. Nämnden har emellertid sökt verka för en förbättring, att Nämnden därvid ej fullt lyckats är beroende på förhållanden, över vilka Nämnden saknar inflytande.

Västerås den 26 februari 1925.

För Nykterhetsnämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

Eric Plantin.

N:o 14.

Folkskolestyrelsens yttrande ang. slöjdundervisning vid folkskolan för elever vid h. allm. läroverket.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse av den 20 sistlidne juni hade stadsfullmäktige uppdragit åt folkskolestyrelsen att utreda, huruvida och under vilka villkor det måtte kunna beredas tillfälle för lärjungar från Västerås stad vid härvarande högre allm. läroverk att efter läsåret 1924—1925 åtnjuta slöjdundervisning vid stadens folkskolor.

Med anledning härav får styrelsen hänvisa till § 2 av Kungl. kungörelsen den 30 juni 1920 angående statsbidrag för undervisning i slöjd vid folkskola m. m., där följande stadgas:

”Skoldistrikt, som i folkskola, mindre folkskola eller särskild slöjdskola anordnat undervisning i slöjd, må, på sätt i § 3 närmare bestämmes av statsmedel erhålla bidrag till lärarens avlöning beräknat efter 1 kr. 8 öre för undervisningstimme, med högst 146 kr. 88 öre för slöjdavdelning under ett kalenderår.”

Då sagda bestämmelser beträffande undervisning i slöjd i folkskola med största sannolikhet avser endast sådana elever, som där undervisas, vilket även framgår av § 4 i ovannämnda kungörelse, synes varje möjlighet utesluten att erhålla statsbidrag för av folkskolan anordnad undervisning åt läroverkets lärjungar.

Men även om sådant bidrag kunde erhållas skulle ingenting vinnas

N:o 14.

Ang. slöjdundervisning vid folkskolan för elever vid h. allm. läroverket.

med en anordning, sådan den begärda utredningen avser. Enligt av läroverkets rektor lämnad upggift utgör statsbidraget i slöjd, som beredes eleverna genom läroverkets försorg kr. 425 för 10 veckotimmar, vartill kommer tillfällig löneförbättring och dyrtidstillägg.

Då en veckotimme uppgår till högst 36 undervisningstimmar komme statsbidraget för vid folkskola anordnad slöjdundervisning under motsvarande tid att utgöra 36×10×1, 08 kr. = 388: 80 kr., vartill kommer dyrtidstillägg men ej tillfällig löneförbättring.

Utgifterna för staden komme sålunda med nödvändighet att bli större, därest lärjungar från stadens läroverk skulle beredas slöjdundervisning vid stadens folkskolor i stället för vid läroverket. Därtill kommer som en olägenhet, att slöjdsalarna redan förut äro så upptagna, att annan tid än sena kvällstimmar ej torde kunna erhållas.

Västerås den 9 mars 1925.

FREDR. FÅHRÆUS

Em. Granér

N:o 15.

Drätselkammarens skrivelse ang. fyllnadsanslag till omändring av Jakobsbergs skola.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I anledning av Stadsfullmäktiges beslut den 29 nästlidne januari att för utlåtande till Drätselkammaren överlämna en framställning av Folkskolestyrelsen angående anvisande av tilläggsanslag för täckande av de utgifter, som varit förenade med uppförandet av en lärarebostad vid Rosenlunds skola samt ombyggnad av denna skola och skolhuset å Jakobsberg, får Drätselkammaren hemställa, att Stadsfullmäktige ville för ändamålet anvisa 1 883 kronor 64 öre att utgå av det i 1924 års stat avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov.

Västerås den 12 februari 1925.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM

Ragnar Tenow

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 15.

Ang. fyllnadsanslag till omändring av Jakobsbergs skola.

Byggnadskommitterade, som haft folkskolestyrelsens uppdrag att låta uppföra lärarebostad vid Rosenlund samt reparera och omändra skolhuset därstädes och i Jakobsberg, har i avgiven rapport till styrelsen meddelat, att de av stadsfullmäktige anvisade anslagen för ovannämnda byggnadsändamål överskridits med 1 883: 64 kronor.

Anslagen och utgifterna utgöra:

för Rosenlund, anslag	kr.	35 500: —
„ „ utgifter	„	35 267: 35
överskott	kr.	232: 65
för Jakobsberg, anslag	kr.	5 500: —
„ „ utgifter	„	7 616: 29
brist	kr.	2 116: 29

Byggnadsarbetena vid Rosenlund ha sålunda lämnat ett överskott av kr. 232: 65 och det vid Jakobsberg ett underskott av kr. 2 116: 29. En bidragande orsak till sistnämnda förhållande är, att det ursprungliga förslaget, på vilket kostnadsberäkningen grundats, icke vann byggnadsnämndens gillande, varför byggnadskommittén lät utarbeta ett annat förslag, som visserligen ställde sig dyrare men också visade sig vara mera ändamålsenligt.

Folkskolestyrelsen hemställer, att stadsfullmäktige behagade anvisa det resterande beloppet kr. 1 883: 64 att utgå ur möjligen förefintligt överskott på folkskolans stat för år 1924.

Västerås den 22 januari 1925.

Å folkskolestyrelsens vägnar:

FREDR. FÅHRÆUS

Em. Granér

N:o 16.

Drätselkammarens skrivelse ang. mottagande av en donation efter Fröken Emelie Bergström.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Enligt ett den 3 januari 1921 upprättat testamente har Fröken Emelie Bergström, härstädes, rörande sin kvarlåtenskap bl. a. förordnat att två donationer, den ena å 20 000 kronor och den andra å 10 000 kronor, skulle utgå till Västerås stad att på närmare angivet sätt förvaltas.

Sedan Fröken Bergström den 30 maj 1924 avlidit och vid utredningen av boet, vilken handhafts av Bankkamreraren Sven Ljungqvist, visat sig att behållningen blivit mindre än vid testamentets upprättande beräknats, i följd varav testamentstagarnas andelar i boet komme att reduceras, har utredningsmannen med överlämnande av testamentet i avskrift nu hemställt, att staden ville emottaga donationerna till förvaltning i enlighet med föreskrifterna uti testamentet att vid arvskiftet redovisas i form av revers med inteckning uti fastigheten tomten N:r 3 Västermalm såsom säkerhet samt såsom testamentstagare medge att av behållningen undantages ett belopp av 5 000 kronor att överlämnas till den avlidnas vårdarinna, Fröken Anna Pettersson.

Då avgörandet av framställningen beror på beslut av Stadsfullmäktige får Drätselkammaren härmed överlämna handlingarna i ärendet och såsom yttrande hemställa, att Stadsfullmäktige ville bifalla framställningen.

Västerås den 5 mars 1925.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM

Ragnar Tenow

Till Västerås stads Drätselkammare,
Västerås.

Enligt i avskrift bifogade testamente efter den 30 maj 1924 avlidna Fröken Emelie Bergström, Västerås, har förordnats, att av hennes efter-

lämnade kvarlåtenskap tvenne donationer å resp. kr. 20 000 och kr. 10 000 skulle till Västerås stad överlämnas att användas till i testamentet närmare angivna ändamål under vissa villkor.

N:o 16. *Ang. mottagande av en donation efter Emelie Bergström.*

Som av bifogade utdrag av bouppteckningen framgår och efter sedan värdet av redan bortgivet lösöre, kostnad för arvskatt och värdeminskning genom försåld fastighet i betydlig grad förminskat boets behållning, kommer emellertid av de testamentariskt anvisade medlen, uppgående till kr 60 000: —, ej att kunna utgå mer än en viss bråkdel till varje testamentstagare.

Efter en dylik av förhållandena nödvändiggjord reducering har det emellertid ansetts, att det årliga underhåll, som skulle tillkomma den avlidnas närmaste vän och husföreståndarinna Fröken Anna Pettersson, skulle bliva alldeles för knappt tillmätt med hänsyn tagen till hennes ställning till och mångåriga sammanlevnad med testatorn. På den grund har, såsom av bifogade handlingar framgår, medgivande lämnats av övriga arvtagare, att av den samlade kontanta behållningen ett belopp av kronor 5 000: — undantages och till Fröken Pettersson överlämnas, men kräves för att detta behjärtansvärda syfte må kunna nås även anslutning härtill av Västerås stad.

Sedan ytterligare en del smärre utgifter blivit täckta, beräknas uppstå ett netto av kr. 36 000: — i utdelning till donations- och arvsberättigade. Varje testamentslott skulle alltså komma att utgå med 3/5 av den i testamentet angivna, och på Västerås stads del skulle således falla en summa av tillsammans kr. 18 000: —.

Detta belopp skulle vid bifall till denna framställning överlämnas i form av en revers å beloppet utgiven av Nya Bryggeri A.-Bol. och Västerås Bryggeri A.-Bol. förskriven med 6 % ränta att halvårsvis den 1 jan. och 1 juli utbetalas. Som säkerhet för reversen äro förskrivna 3 st. inteckningar å tillsammans kr. 14 000: — liggande inom kr. 21 000: — och 1 st. inteckning kr. 4 000: — liggande inom kr. 28 000: —, sammanlagt således inteckningar kr. 18 000: — i Västermalm N:o 3, Västerås stad, vilken fastighet är taxerad för kr. 91 100: — och brandförsäkrad för kr. 81 800: —.

Undertecknad, som enligt medföljande fullmaktsavskrift är utsedd till utredningsman i dödsboet, får på ovan anförda grunder hos Drätselkammaren hemställa,

att framlidna Fröken Emelie Bergströms donationer måtte av Västerås stad mottagas och förvaltas med de förpliktelser som bestämmas av deras reducerade storlek;

att bifall lämnas till ett undantagande från boets behållning av kr. 5 000: — för Fröken Anna Petterssons räkning; samt

N:o 16.

Ang. mottagande av en donation efter Fröken Emelie Bergström.

att det Västerås stad tillkommande donationsbeloppet kr. 18 000: — får vid stundande arvskifte redovisas i revers med fullgod inteckningssäkerhet i Västermalm N:r 3.

Västerås den 27 februari 1925.

S. LJUNGQUIST

Avskrift.

MITT TESTAMENTE.

Min yttersta vilja är att efter mitt frånfälle sålunda skall förfaras med min kvarlåtenskap:

I. Tjugutusen (20 000: —) kronor till Västerås stad att använda såsom tillskott för tillbyggnad å Påver hontö vid Källgatan med vilkor att en ränta à 6 % å detta kapital årligen halvårsvis utbetalas till mitt mångåriga hushållsbiträde och vän Fröken Anna Fr. Chr. Pettersson under hennes livstid.

II. Tiotusen (10,000: —) kr. till Västerås stad för utvidgandet av Barnhämmet med vilkor att en ränta à 6 % å detta kapital årligen halvårsvis utbetalas till min släkting Fröken Greta Södergren i Stockholm under hennes livstid.

III. Tiotusen (10 000: —) kr. till min kusin Fröken Emma Karolina Berglund i Stockholm.

IV. Femtusen (5 000: —) kr. till min kusin Herr Oskar Berglund i Stockholm.

V. Femtusen (5 000: —) kr. till min släkting Fru Karin Bergström, född Södergren, i Stockholm.

VI. Femtusen (5 000: —) kr. till min släkting Herr Sven Södergren i Stockholm.

VII. Tretusen (3 000: —) kr. till min väninna Fröken Hilma Sjöström, adr. Alnäs, Östhammar.

VIII. Tvåtusen (2 000: —) kr. till min väninna Fröken Ottilia Löfstrand, Kärrgruvan.

Mitt lösörebo har jag med varm hand skänkt till Fröken Anna Fredrika Chr. Pettersson. Vad som kan bli över efter försäljningen av villan Akademivägen N:o 8 skall användas en del till min gravs skötsel samt en enkel gravvård därå och vidare möjligen blivande överskott till Jakobs-

bergs skola att använda till julfäst för barnen, eller om överskottet tillåter, till ett stipendium för en välartad och begåvad flicka eller gosse. N:o 16.

Att sålunda skall med min efterlämnade förmögenhet förfaras är min bestämda, yttersta vilja. *Ang. mottagande av en donation efter Fröken Emelie Bergström.*

Västerås, Stora Tallbacka den 3 januari 1921.

EMILIE BERGSTRÖM

Att Fröken Emelie Bergström vid full hälsa och vid sina sinnens fulla bruk och av egen fri vilja upprättat och undertecknat ovanstående testamente intyga undertecknade på en gång närvarande vittnen.

Västerås den 4 januari 1921.

Fr. Olof Lundahl *Joel Vidén*
Disponent Direktör

§ 297. År 1924 den 16 juni vid Rådstuvu Rätten i Västerås hördes Disponenten Fredrik Olof Lundahl och Direktören Joel Ragnar Vidén för dödsfalls skull på ed angående tillkomsten av detta testamente; betygar

På Rådstuvu Rättens vägnar:

J. V. ÖDMAN

§ 108. År 1924 den 16 juni, vid Rådhusrätten i Västerås, blev detta testamente för laga bevakning efter avlidna fröken Emilie Bergström ingivet samt utställt till delgivning med den avlidnas närmaste arvingar; betygar

På Rådhusrättens vägnar:

J. V. ÖDMAN

Rätt avskrivet intyga:

A. Lindell *S. Ericsson*

Transumt.

År 1924 den 25 juni förrättades efter anmodan laga bouppteckning efter Fröken Emelie Sofia Bergström, vilken född den 26 september 1845

N:o 16. avlidit den 30 maj 1924 och som närmaste släktingar efterlämnat kusinerna

Ang. mottagande av en donation efter Fröken Emelie Bergström.

Fröken Emma Berglund och
Herr Oskar Berglund samt
avlidna kusinen Fru Josefine Södergrens barn:
Fru Greta Syrén
Herr Sven Södergren och
Fru Karin Bergström,
vilka muntligen kallats men förhindrats att närvara.

Boet uppgavs under edlig förpliktelse av Fröken Anna Pettersson, vilken varit den avlidnas under livstiden närmaste stöd och husföreståndarinna, samt antecknades och värderades sålunda:

— —

— —

Utvisande boet alltså en behållning av *kr. 52 688: 17.*

Sålunda vara förrättat.

Västerås som ovan.

Axel Lundblad *S. Ljungquist*

Att allt vad till boet hörer blivit riktigt uppgivet och ej något med vilja och vetskap dolt eller utelämnat, betygar under edlig förpliktelse

Anna Pettersson

§ 120. År 1924 den 21 juli vid Rådstuvu Rätten i Västerås blev denna bouppteckning inregistrerad: betygar

På Rådstuvu Rättens vägnar:

Erik Gezelius

N:o 17.

Drätselkammarens skrivelse ang. mottagande av ett danaarv.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom remiss den 26 nästlidne februari hava Stadsfullmäktige för utlåtande till Drätselkammaren överlämnat en anmälan av Gustaf Schnell att han såsom utredningsman omhänderhade medel efter Tornväktaren Carl August Lindblads i Västerås änka Sofia Vilhelmina Pettersson, vilka medel, då kända arvingar efter Pettersson, som avlidit den 1 oktober 1911, icke funnes, skulle tillkomma staden såsom danaarvsberättigad enligt Kungl. resolution den 29 oktober 1669, och får Drätselkammaren i anledning härav föreslå, att Stadsfullmäktige ville besluta att nämnda medel, uppgående enligt en anmälan bifogad redovisning till 185 kronor 73 öre, skola överlämnas till Fattigvårdsstyrelsen att enligt styrelsens fria val tillfalla någon under styrelsens förvaltning stående fond.

Västerås den 5 mars 1925.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Magistraten i Västerås.

Resolution.

Under hänvisning till Ärvda Balkens 15 kap. 6 § får Magistraten till Stadsfullmäktige överlämna dessa handlingar för den åtgärd, som kan på Stadsfullmäktige ankomma.

Västerås Rådhus den 19 februari 1925.

På Magistratens vägnar:

VICTOR ÅSBERG.

H. Cronholm.

N:o 17. *Ang. mottagande av ett danaarv.*

Sedan Tornväktaren Carl August Lindblads i Västerås änka Sofia Vilhelmina Pettersson den 11 oktober 1911 avlidit utan att efterlämna kända arvingar förordnades jag av Rådstuvurätten i Västerås den 30 i samma månad att såsom god man omhänderhava den avlidnas bo, vilket enligt en sistnämnda dag under § 108 inregistrerad bouppteckning utvisade en behållning av 168 kronor 47 öre. Angående dödsfallet utfärdade Rådstuvurätten offentlig kungörelse. Enligt av mig senast avgiven förmyndareräkning utgör nu behållningen i boet 185 kronor 73 öre.

Då nu mera än tio år förflutit, sedan arvet kungjordes, utan att någon arvinge låtit sig avhöra, och alltså Västerås stad torde vara berättigad till detta såsom danaarv, får jag härmed vördsamt bringa detta till Magistratens kännedom under anhållan, att Magistraten härom ville lämna Stadsfullmäktige i Västerås underrättelse för den åtgärd, som på dessa må ankomma.

Västerås den 9 januari 1925.

GUSTAF SCHNELL.

N:o 18.

Lönenämndens och Drätselkammarens förnyade utlåtanden ang. lönereglering för tredje rådmannen (se även Stadsfullmäktiges handlingar N:o 5 år 1923).

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti det till Drätselkammaren genom Stadsfullmäktiges beslut den 27 november 1924 för yttrande överlämnade ärendet angående uppflyttning av befattningen såsom tredje rådman i högre lönegrupp, i vilket ärende Lönenämnden avgivit förnyat yttrande, får Drätselkammaren såsom eget utlåtande tillstyrka bifall till vad Lönenämnden i nämnda yttrande föreslagit med det tillägg, att den meravlöning för 1925, som, därest förslaget av Stadsfullmäktige godkännes, skall i befattningen utgå, måtte anvisas av det i innevarande års stat avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov.

Västerås den 12 mars 1925.

För Drätselkammaren:

K. KÄTTSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 18.

Ang. lönereglering för tredje rådmannen (se även Stadsfullmäktiges handlingar N:o 5 år 1923).

Genom remiss den 27 november 1924 hava Stadsfullmäktige för yttrande till lönenämnden överlämnat Magistratens utlåtande jämte en detta bifogad skrivelse från 3:dje rådmannen Gunnar Hedenström i frågan om uppflyttning av befattningen såsom 3:dje rådman i en högre lönegrupp och får Lönenämnden nu såsom slutyttrande i ärendet för sin del anföra följande.

Den av Rådhusrätten i samband med behandlingen av stadens budget för år 1923 först gjorda framställningen avser befattningens jämställande i lönehänseende med brottmålsrådmans- och civilrådmanstjänsterna genom dess inplacering i lönestatens 44:de lönegrupp, vilket förslag fortfarande av Magistraten vidhålles.

I det av Lönenämnden förut i ärendet avgivna yttrandet (Stadsfullmäktiges handlingar N:r 5 1923) har Lönenämnden avstyrkt bifall till framställningen och därvid såsom huvudskäl anfört att befattningen tillkommit för lättandet av den arbetsbörda, som — och främst på grund av kristidens ökade brottslighet — åvilat brottmålsrådmannen och befattningens därav härledda karaktär av biträdestjänst, att tjänsten nyligen vore tillsatt och att kristidens avveckling kunde förväntas medföra en lättnad uti Magistratens och Rådhusrättens göromål.

Den belysning, som i 3:dje rådmannens skrivelse givits de olika åliggandena i tjänsten, varav särskilt framgår omfattningen och ansvaret av det arbete, som sammanhänger med skyldigheten att vara expeditionshavande åt Magistraten såsom överexekutor — således den del av tjänsteåliggandena, som hava en mer självständig karaktär — har föranlett Lönenämnden att något modifiera sin ställning till den föreliggande framställningen. Medverkande till denna ändring uti uppfattningen har även varit, att anställningen i tjänsten blivit, vad det personliga innehavet angår, av bestående natur och att i och med detta en reglering av avlöningen icke tett sig så motbjudande, som förut varit fallet på grund av ovisshet i frågan huruvida tjänsten för befattningshavaren betraktats eller skulle bliva en övergångstjänst till annan befattning. Det kan således icke längre såsom bärande skäl för ett avslag åberopas att tjänsten nyligen tillsatts.

Då Lönenämnden alltså ansett att förhållandena nu utvecklats därhän, att en lönereglering för 3:dje rådmannen är försvarlig, har Nämnden emellertid icke kunnat ansluta sig till förslaget att i lönehänseende jämställa befattningen med övriga rådmanstjänster.

Magistratens och Rådhusrättens uppfattning under den förberedande behandlingen av frågan om befattningens inrättande har varit,

att med befattningen icke borde vara förenad samma avlöningsförmåner som i de övriga rådmanstjänsterna, en uppfattning, som fortfarande icke synes vara helt främmande för 3:dje rådmannen, om han ock i sin skrivelse framhållit att även med befattningens inplacering i samma lönegrupp, vari

N:o 18.

Ang. lönereglering för tredje rådmannen (se även Stadsfullmäktiges handlingar N:o 5 år 1923.)

de övriga rådmanstjänsterna äro insatta, skillnad i avlöning beroende på de olika sportelinkomsterna fortfarande skulle bestå.

Denna uppfattning tillmäter Lönenämnden alltfort den vikt, att Nämnden finner en differentiering böra i lönehänseende fortfarande mellan tjänsterna bestå, dock något utjämnad, vilket bäst kan ske genom tjänstens inplacering uti 42:dra lönegruppen enligt gällande lönestat, en inplacering, som med bibehållande av tjänsteinnehavarens lönegrad, den 2:dra, skulle innebära en ökning uti de årliga löneinkomsterna efter nuvarande indextal 178 uppgående till 818 kronor 68 öre.

Lönenämnden får alltså för sin del föreslå, att Stadsfullmäktige ville besluta, att befattningen såsom 3:dje rådman från och med månaden efter den, varunder Stadsfullmäktige härom fatta beslut, skall uppflyttas från 40:de till 42:dra lönegruppen uti gällande lönestat, med rätt för innehavaren av befattningen att räkna tjänsteår på samma sätt, som om tjänsten kvarstått i nuvarande lönegrupp.

Västerås den 12 december 1924.

För lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Magistraten i Västerås.

Resolution.

Överlämnas till stadsfullmäktige i Västerås för fattande av beslut, och får magistraten för sin del tillstyrka bifall till framställningen.

Västerås rådhus den 21 november 1924.

På Magistratens vägnar:

JOHN KARLSSON.

H. Cronholm.

N:o 18. *Ang. lönereglering för tredje rådmannen (se även Stadsfullmäktiges handlingar N:o 5 år 1923).*

Genom beslut den 22 februari 1923 hava stadsfullmäktige till magistraten för yttrande remitterat magistratens i samband med budgetbehandlingen för samma år gjorda framställning att 3:dje rådmannen måtte i lönehänseende jämnställas med brottmålsrådmannen och civilrådmannen.

Magistraten har sedermera i anledning härav infordrat av mig såsom innehavare av befattningen ifråga det yttrande, vartill jag kunde finna fog.

Vid stadsfullmäktiges antagande av den nu gällande lönestaten för bland annat rådhusrätten och magistraten hade förutsatts, att den beslutade löneregleringen skulle med hänsyn till den då rådande kristiden blott bliva provisorisk och i sinom tid ersättas med en på fastare grunder bygd lönereglering. Medan kristiden åtminstone tillsynes avtagit, hava emellertid förhållandena icke hittills medgivit staden att infria detta löfte. Befattningshavarna hava i stället måst finna sig i att se lönerna sjunka med indextalets nedgång månad efter månad. Det bekymmersamma läge, vari lönefrågan härigenom gradvis kommit, torde giva mig rätt att åter draga frågan för mitt vidkommande inför stadsfullmäktiges prövning, jag avser emellertid därvid icke, att den framställning, jag härmed genom magistraten bringar på stadsfullmäktiges bord, skall innebära en definitiv lösning av tredje rådmannens lönefråga utan allenast taga sikte på vad magistraten själv vid budgetsäskandena år efter år yrkat d. v. s. 3:dje rådmannens inrangerande i samma lönegrupp i lönestaten som de övriga rådmännen.

Vid ärendets ovannämnda behandling i stadsfullmäktige förelåg i anledning av stadsfullmäktiges remiss den 29 december 1922 lönenämndens i skrivelse den 26 januari 1923 gjorda avstyrkande av magistratens härovan berörda framställning (se stadsfullmäktiges handlingar n:r 5/1923). Vad lönenämnden i sitt utlåtande därvid anfört vill jag härmed söka bemöta.

Jag vill därvid till en början hänvisa till den av stadsfullmäktige antagna och av Kungl. Maj:t sedermera fastställda arbetsordningen för rådhusrätten och magistraten, av vilken 3:dje rådmannens arbetsuppgifter tydligen framgå. Lönenämnden synes i sitt utlåtande hava förlagt dessa uppgifters tyngdpunkt till åliggandet för 3:dje rådmannen att efter fördelning jämte brottmålsrådmannen fullgöra protokollsföring och expeditionsskyldigheten beträffande brottmål samt att under magistratens och borgmästarens inseende utöva det närmaste chefskapet över polispersonalen. Med en sådan utgångspunkt är det förklarligt, att lönenämnden vill jämnställa 3:dje rådmannens tjänsteåligganden med dem, som i en del städer handhavas av andra tjänstemän än rådmännen och med lägre avlöning än dessa. I de städer lönenämnden härvid anför såsom exempel synes ock nämnda avgränsning av arbetsuppgifterna vara så bestämd.

Emellertid, om jag bortser från den i arbetsordningen omförmälda arbetsdetalj, som åligger 3:dje rådmannen att föra diarium över villkorligt dömda etc., har lönenämnden sålunda helt och hållet bortsett från två så viktiga och jag vågar påstå krävande uppgifter som skyldigheten för 3:dje rådmannen att handhava expeditionen hos magistraten såsom överexekutor samt att vara expeditionshavande i viss omfattning och s. k. medelförvaltare enligt lagen om fri rättegång. I ingen av de städer lönenämnden omnämnt förekommer en sådan kombination av arbetsuppgifter för en befattnings-

N:o 18.

Ang. lönereglering för tredje rådmannen (se även Stadsfullmäktiges handlingar N:o 5 år 1923).

havare med stadsnotaries eller brottmålsnotaries benämning, och mig veterligt förekommer den ej heller i andra med Västerås jämförliga städer. Enbart expeditionsskyldigheten hos magistraten såsom överexekutor tager befattningshavarens tid i stort anspråk samtidigt som knappast någon gren av hans arbete fordrar så snabb handläggning med åsidosättande av andra löpande ärenden. Antalet av dylika överexekutors ärenden, lagsökningar, handräckningar, klagomål över utmätningar och besvär över beslut om införsel, exekutiva auktioner och yttrande över lagförslag m. m., har under senare år uppgått till i medeltal trehundra årligen. Bestämmelserna om anslag eller kungörelse av hithörande beslut minska icke detta arbetes krav. Vad beträffar de enligt lagen om fri rättegång till 3:dje rådmanstjänsten hörande arbetsuppgifterna vill jag nämna, vilket för övrigt torde vara väl känt, *att* antalet fria rättegångar ökar år från år, *att* medelförvaltningen för närvarande balanserar på ett belopp av mellan 6,000 à 7,000 kronor årligen *samt att* för densamma kräves en ej ringa bokförings- och redovisningsskyldighet, allt utan någon gottgörelse från statens sida.

Beträffande 3:dje rådmannens övriga tjänsteåligganden har lönenämndens förväntan att kristidens arbetsbörda för rådhusrätten och magistraten måste lätta till synes uppfyllts så till vida, att en del av den mig hittills åvilande protokollsföringen i brottmål något minskat därigenom att antalet häktade särskilt under innevarande år sjunkit. Nämnda förhållande torde emellertid endast hava inneburit och medfört, att den ökning i övriga härovan berörda göromål samt sist och icke minst det tidsödande arbete, som är förenat med ledamotskapet i övrigt i rådhusrätten och magistraten med dess täta sammanträden, icke blivit alltför betungande.

Lönenämnden har slutligen i sitt avstyrkande utlåtande framhållit "framför allt" den omständigheten att befattningen såsom 3:dje rådman nyligen tillsatts efter kungörelse med sökandenas kännedom om de med befattningen förenade löneinkomsterna. Ett ytterligare skäl *för bifall numera* till magistratens förevarande framställning torde därför vara det förhållandet att jag nu innehaft befattningen i nära tre år. Och, vem har under de senare åren här i landet varit i tillfälle att så välja en befattning, att han icke samtidigt närt förhoppningen om än bättre inkomster och ställning i densamma?

Slutligen vill jag såsom ytterligare skäl för en ändring i 3:dje rådmannens nuvarande löneställning framhålla följande:

I 40:de lönegruppen, dit 3:dje rådmannen hittills hänförts, har såsom en förmån jämväl beräknats sportler utom lönen. Av de uppgifter till rättsstatistiken angående mina löneinkomster, som det åligger mig att årligen på tjänstemannaansvar angiva till Statistiska Centralbyrån, framgår, att mina ordinarie sportler i tjänsten åtgått till avlönande av nödvändigt skrivbiträde, ett förhållande som alltjämt består. Vid sidan av dessa "ordinarie" sportler har jag såsom rådman jämväl uppburit andel i magistraten tillkommande provisioner vid exekutiva försäljningar av fast egendom, men detta är eller rättare har varit enligt mitt förmenande en inkomst av så tillfällig och osäker natur, vilande på kristiden och dess efterverkningar, att densamma icke skäligen bör beräknas vid befattningshavarens inordnande under viss löne-

grupp. Framhållas bör ock, att jämväl de övriga rådmännen jämte sistberörda sportelinkomst även hava sportler å sina befattningar av långt större betydenhet än dem, som äro förenade med min tjänst. Även om sålunda en nyinrättad *rådmanstjänst* sådan som 3:dje rådmannens skulle klassificeras under de andra rådmanstjänsterna, synes mig även ur denna synpunkt "klasskillnaden" vara allt för markant. Och, om de jämnställas alla tre genom inordnande i samma lönegrupp, kvarstår ju dock såsom ett utmärkande av ancieniteten just denna avsevärda skillnad i de med tjänsterna förenade sportlerna.

N:o 18. *Ang. lönereglering för tredje rådmannen (se även Stadsfullmäktiges handlingar N:o 5 år 1923).*

Till sist åberopar jag här bilagda, i Svenska Stadsförbundets kansli på min begäran upprättade tablåer.

Med stöd av vad jag sålunda anfört får jag vördsamt hemställa, att magistraten måtte såsom eget yttrande i ärendet hos stadsfullmäktige vidhålla, att 3:dje rådmannen måtte i lönehänseende jämnställas med brottmålsrådmannen och civilrådmannen samt sålunda från och med år 1925 komma i åtnjutande av löneförmåner enligt 44:de lönegruppen i den för närvarande för stadens befattningshavare gällande lönestaten.

Västerås rådhus den 20 november 1924. *Gunnar Hedenström.*

N:o 19.

Drätselkammarens skrivelse ang. försäljning av återstående obligationer av 1924 års lån.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan Kungl. Maj:t den 13 juni 1924, efter av Drätselkammaren på Stadsfullmäktiges bemyndigande gjord underdånig framställning medgivit staden rätt att upplägga ett amorteringslån å 1,000,000 kronor samt därav omedelbart försälja obligationer till belopp av 861,000 kronor, får Drätselkammaren hemställa, att Stadsfullmäktige måtte,

dels, sedan Kungl. Maj:ts medgivande att vissa av Stadsfullmäktige fattade beslut må bestridas av lånemedel, utverkats, bemyndiga Drätselkammaren att så långt beloppet förslår, försälja återstående obligationer av 1924 års lån till belopp av 139,000 kronor,
dels ock uppdraga till Drätselkammaren att utverka Kungl. Maj:ts tillstånd härtill.

Västerås den 12 mars 1925.

På Drätselkammarens vägnar:

K. KÄTTSTRÖM.

Eric Plantin.

VÄSTERÅS, A. F. BERGHS BOKTRYCKERI 1925.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1925 Den 26 Mars V.

N:o 20.

Beredningsutskottets utlåtande ang. reglementen för brandpersonalen och skorstensfejarne.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom beslut den 29 januari innevarande år hava Stadsfullmäktige för yttrande till Beredningsutskottet överlämnat av Brandstyrelsen utarbetade förslag till reglementen för brandstyrkans personal samt för skorstensfejarna, och får utskottet efter granskning av dessa förslag hemställa, att Stadsfullmäktige ville med nedan angivna avvikelse godkänna desamma.

Vid jämförelse mellan de föreslagna och hittillsvarande bestämmelserna i avseende å brandchefen och vice brandchefen tillkommande rätt att åtnjuta kortare tids ledighet från tjänsten har Beredningsutskottet uppmärksammat att åtnjutande av dylik ledighet enligt förslaget skulle bero på anmälan till Brandstyrelsens ordförande men enligt nu gällande bestämmelser på tillstånd av denne.

Ett frångående av den hittills gängse regeln att avgörandet av frågor om ledighet för befattningshavare skall tillkomma de styrelser eller representanter för dessa, varunder vederbörande befattningshavare sorterar, finner Beredningsutskottet icke blott rent principiellt sett vara betänkligt. Antagandet av den föreslagna bestämmelsen kan — om ock icke för närvarande så dock som en framtida möjlighet — tänkas innebära ett eftergivande av den ansvarighet för brandverkets beredskap, som i sista hand bör tillkomma Brandstyrelsen.

Detta nu angivna skäl föranleder Beredningsutskottet att föreslå, att Stadsfullmäktige måtte besluta att uti 12 § 2 mom. orden: "anmälan till" skola utgå och ersättas med orden: "tillstånd av".

Västerås den 13 mars 1925.

För Beredningsutskottet:

CARL BÄCKMAN

Ragnar Tenow

N:o 20.

Ang. reglementen för brandpersonalen och skorstensfejarne.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Jämlikt bestämmelsen uti § 2 mom. 3 av gällande brandstadga tillkommer det Stadsfullmäktige att utfärda reglementen för brandchef, vice brandchef och övrig personal vid brandstyrkan samt för skorstensfejare.

För fullgörande av Brandstyrelsen enligt beslut av Stadsfullmäktige den 20 juni 1924 lämnat uppdrag får Brandstyrelsen härmed för godkännande till Stadsfullmäktige överlämna förslag till dylika reglementen.

Västerås den 22 januari 1925.

För Brandstyrelsen:

JOHAN SVENSSON

Ragnar Tenow

FÖRSLAG

till reglementen för Västerås stads brandväsende.

Till fullständigande av vad i brandstadgan den 15 juni 1923 och i för staden gällande brandordning föreskrives, skola efterföljande reglementen lända till efterrättelse för stadens brandstyrka, brandchef och vice brandchef samt skorstensfejare.

A.

REGLEMENTE FÖR BRANDSTYRKAN.

I KAP.

Befattningshavares antagande, befordran och avsked.

§ 1.

1. Då befattning såsom befäl eller underbefäl vid brandstyrkan skall tillsättas åligger det brandchefen att härom i god tid före platsens tillsättande göra anmälan hos brandstyrelsen. Efter ansökningstidens utgång skall brandchefen till brandstyrelsen avgiva förord för den av

de sökande, som han anser vara till befattningen lämpligast.

N:o 20.

Ang. reglementen för brandpersonalen och skorstensfejarne.

2. Vid befordran av brandstyrkans manskap skall hänsyn i första rummet tagas till lämplighet och uppförande. Vid lika meriter i övrigt skall den till tjänsteåren äldste äga företräde framför den yngre.

3. Befattning såsom brandmästare tillsättes tills vidare med ömsesidig rätt till 3 månaders uppsägning. För att kunna anställas som brandmästare fordras väl vitsordad tjänstgöring såsom underbefäl eller förman vid yrkesbrandkår samt viss teknisk utbildning, som av brandstyrelsen bestämmes i varje fall vid befattningens ledigförklarande.

II KAP.

Personalens vid brandstyrkan tjänsteåligganden.

§ 2.

Underbefäl och manskap vid yrkesbrandkåren åligga att:

1. så noggrant sätta sig in i alla tjänstens grenar, att de äro fullt förtrogna med desamma och vid behov kunna fullgöra högre befäls åligganden;

2. vid övningar och eldsvådor föra det befäl som tilldelas dem samt i övrigt deltaga i den inre tjänsten vid brandkåren och därvid ställa sig till efterrättelse vederbörligen utfärdade instruktioner och order.

§ 3.

1. Chefen för borgarbrandkåren antages på förordnande tills vidare.

Han må ej utan brandchefens tillstånd lämna staden.

Honom åligger att vid övningar och eldsvådor föra befälet över borgarbrandkåren och därvid ställa sig till efterrättelse i särskild instruktion meddelade föreskrifter.

Vid förfall för chefen för borgarbrandkåren äger brandchefen förordna ställföreträdare.

2. Borgarbrandkårens befäl och manskap åligger att:

vid eldsvådor och övningar skyndsamt begiva sig till anvisad plats, där utöva det befäl och förrätta det arbete, som av brandchefen anbefalles;

till brandchefsexpeditionen uppgiva bostad och arbetsplats samt förändringar därutinnan ofördröjligen anmäla;

i övrigt ställa sig gällande instruktioner och brandchefens föreskrifter till efterrättelse.

N:o 20.

Ang. reglementen för brandpersonalen och skorstensfejarne.

3. Borgarbrandkårens maskinister och eldare åligger särskilt att hava kännedom om konstruktion och skötsel av brandkårens ångsprutor ävensom lämpliga platser för dessas placerande vid användning.

III KAP.

Avlöning och övriga förmåner.

§ 4.

De med de olika befattningarna vid brandstyrkan förenade avlöningsförmånerna utgå enligt den av Stadsfullmäktige beslutade staten.

Sättet för avlöningens utbetalande, bestämmelser angående naturaförmåner, avlöning under tjänstledighet och sjukdom m. m. återfinnas i Västerås stads lönestat (antagen av Stdasfullmäktige den 27 juni 1921).

IV KAP.

Uniformering och tjänstetecken.

§ 5.

Yrkesbrandkårens uniform utgöres av mössa av fastställd modell samt dubbelknäppt, mörkblå kavajkostym med Västerås stads knappar och med gradbeteckning å ärmarna för befäl, underbefäl och förmän.

Utryckningsutrustning såsom kaskar, skärp och eldrockar för yrkesbrandkåren tillhandahållas av staden.

Vid övningar och eldsvådor utrustas borgarbrandkåren med kaskar.

V KAP.

Semester och tjänstledighet.

§ 6.

Brandmästarna äro berättigade till tre veckors semester årligen i enlighet med av brandchefen uppgjord fördelning.

Yrkesbrandkårens manskap åtnjuter semester enligt bestämmelser i gällande arbets- och löneavtal.

N:o 20.

Ang. reglementen för brandpersonalen och skorstensfejarne.

§ 7.

Tjänstledighet utöver 2 dygn sökes skriftligen hos brandstyrelsen.

§ 8.

Huru för tjänstens upprätthållande vid ordinarie befattningshavares tjänstledighet under längre tid förfaras skall, därom bestämmer brandstyrelsen efter brandchefens hörande.

VI KAP.

Förfaringssätt vid ådömande av disciplinär bestraffning.

§ 9.

Då befattningshavare vid brandstyrkan gjort sig skyldig till förseelse skall brandchefen med den skyldige hålla förhör och däröver upprätta protokoll, som överlämnas till brandstyrelsen.

B.

REGLEMENTE FÖR BRANDCHEF OCH VICE BRANDCHEF.

VII KAP.

Brandchefens och vice brandchefens tjänsteåligganden.

§ 10.

Brandchefen åligger att:

1. i första hand ansvara för att stadens brandväsen är ordnat i överensstämmelse med brandstadgans och brandordningens bestämmelser;
2. på lämpligt sätt ordna, indela och öva befäl och manskap vid brandstyrkan samt tillse, att alla där anställda fullgöra sina skyldigheter;
3. attestera utgifter för brandverket och verkställa utbetalning av avlöning till brandstyrkans personal;
4. månatligen till drätselkammaren inlämna redogörelse över vid brandkårens verkstäder utförda arbeten;
5. å viss tid varje söckendag hava expeditionstid, var-

N:o 20.

Ang. reglementen för brandpersonalen och skorstensfejarne.

om underrättelse skall meddelas genom anslag å dörren till tjänsterummet;

6. övervaka sina underlydandes uppförande inom tjänsten och beivra förseelser mot god ordning och anständigt uppträdande i allmänhet;

7. hålla vice brandchefen underrättad om sådana tjänsteangelägenheter, som denne i och för sin tjänsts behöriga skötande bör känna.

§ 11.

Vice brandchefen, som i tjänsten är underordnad brandchefen, åligger att:

1. göra sig fullt förtrogen med brandchefens samtliga åligganden;

2. biträda brandchefen vid övervakande av personalens skyldigheter, tillsyn över brandstyrkans redskap samt ordningen och alarmberedskapen inom brandstationen;

3. vid eldsvådor och övningar föra det befäl, som tilldelas honom, samt i övrigt enligt av brandchefen meddelade föreskrifter fullgöra till tjänsten hörande expeditions- och andra göromål och uppdrag;

4. biträda brandchefen i ärenden, som kunna lända till stadens tryggande mot eldfara, brandväsendets förbättrande, brandstyrkans tjänstbarhet o. dyl.;

5. i övrigt ställa tig till efterrättelse vederbörligen utfärdade föreskrifter och order.

VIII KAP.

Semester och tjänstledighet samt andra tjänsten berörande bestämmelser.

§ 12.

Brandchefen och vice brandchefen äga vardera att under tid som av brandstyrelsen bestämmes årligen åtnjuta en månads semester.

Efter anmälan till brandstyrelsens ordförande äga brandchefen och vice brandchefen att med iakttagande av bestämmelserna i 14 § brandordningen vistas utom staden under högst tre dygn dock sammanlagt icke mera än 21 dagar under året.

§ 13.

Brandchefen och vice brandchefen äga icke utan brandstyrelsens medgivande åtaga sig enskilt uppdrag som kan inverka på tjänstens upprätthållande.

N:o 20.

Ang. reglementen för brandpersonalen och skorstensfejarne.

C.

REGLEMENTE FÖR SKORSTENSFEJARE.

IX KAP.

Tänsteåliggganden.

§ 14.

Skorstensfejare skall i vad på honom ankommer, vaka över iakttagande av vederbörligen utfärdade föreskrifter, som avse stadens tryggande mot eldfara, och till brandchefen göra framställning i ärenden, som kunna främja detta syfte.

§ 15.

Förutom vad i brandordning eller brandstadga föreskrives, åligger det skorstensfejare att deltaga i eller ensam verkställa besiktningar och däröver avgiva skriftligt utlåtande då sådant av brandchefen eller vederbörande myndighet anbefalles.

§ 16.

Där skorstensfejare vill påkalla brandstyrelsens avgörande i ärenden, som angivas i för samhället gällande brandordning § 28 mom. 4, skall han därom göra skriftlig anmälan med erforderliga upplysningar.

§ 17.

Där någon vägrar skorstensfejare tillträde till lägenhet eller annat vare sig för sotningsarbetets verkställande eller för utförande av sådan undersökning, varom i brandstadgans 20 § stadgas, skall skorstensfejaren därom göra skriftlig anmälan till polismyndigheten med angivande av närmare omständigheter.

§ 18.

Den kontrollbok, som det jämlikt bestämmelsen i § 31 av för staden gällande brandordning åligger skorstensfejare att föra enligt av brandstyrelsen meddelade föreskrifter, skall tillhandahållas honom på stadens bekostnad. Den skall av honom omsorgsfullt vårdas och med noggrannhet föras samt efter slutad användning överlämnas till brandchefen för förvaring i brandstyrelsens arkiv.

N:o 20.

Ang. reglementen för prandpersonalen och skorstensfejarne.

§ 19.

Mom. 1. Vill skorstensfejare verkställa rengöring av skorsten genom utbränning skall husägaren och brandchefen först lämna tillstånd därtill;

Mom. 2. Innan utbränning må ske skall skorstensfejaren underkasta skorstenen en noggrann okulär besiktning;

Mom. 3. Sedan tillstånd till utbränningens företagande blivit meddelat skall skorstensfejaren till brandchefen och polismyndigheten meddela tiden för densammas utförande;

Mom. 4. Utbränning av skorsten skall övervakas av skorstensfejaren personligen, och skall han noggrant följa de föreskrifter brandchefen meddelat;

Mom. 5. Begär ägare med brandchefens samtycke skorstenens rengöring genom utbränning eller anbefalles sådan av brandchefen vare skorstensfejaren skyldig sådan utbränning företaga och därvid i tillämpliga delar ställa sig till efterrättelse vad ovan föreskrivits.

Mom. 6. Utbränning av skorsten skall om möjligt ske vid arbetstidens början. Iakttagas bör att, om blåst råder, uppskjuta utbränningen till lugnt väder.

§ 20.

Därest efter timad soteld i skorsten brandchefen eller polismyndigheten så påfordrar vare skorstensfejaren pliktig att verkställa noggrann undersökning av skorstenen i fråga samt vidare till brandchefen eller polismyndigheten ingiva skriftlig rapport.

§ 21.

Skorstensfejare skall innehava ett exemplar av brandstadga, för staden gällande brandordning och sotningstaxa samt reglemente och vara skyldig att känna deras innehåll i vad de röra honom och hans biträden, samt ansvara för att dessa äga kännedom om delar, som dem vidkomma.

§ 22.

Vad i för staden gällande brandordning och sotningstaxa samt i detta reglemente för skorstensfejare stadgat är gälle i tillämpliga delar även för de biträden som han för arbetets utförande hos sig anställt.

Avlöning och övriga förmåner.

N:o 20.
Ang. reglementen för brandpersonalen och skorstensfejarne.

§ 23.

Ersättning för av skorstensfejare utfört arbete utgår enligt av vederbörande fastställd taxa eller efter överenskommelse med husägaren.

§ 24.

Mom. 1. Tjänstledighet utöver 48 timmar sökes skriftligen hos brandstyrelsen.

Mom. 2. Har skorstensfejare erhållit tjänstledighet skall han därom göra anmälan till brandchefen.

N:o 21.

Lönenämndens skrivelse ang. pensionering av kommunalarbetaren C. J. Pettersson.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vatten- och Gasverksstyrelsen har till Lönenämnden för på Nämnden ankommande beredning överlämnat en begäran av en arbetare vid de tekniska verken, C. J. Pettersson, om utbekommande av pension, och får Lönenämnden nu underställa Stadsfullmäktige för avgörande detta ärende och därvid anföra följande.

Av handlingarna i ärendet framgår att Pettersson vid avgången ur arbetet, som ägt rum i och med utgången av år 1924, uppnått en ålder av 75 år, samt att han varit anställd från början hos Gaslysningsaktiebolaget och därefter hos stadens tekniska verk i olika arbeten under sammanlagt 27 år.

Med tillämpning av de riktlinjer för understöd till stadens arbetare vid avgång ur arbete, som Lönenämnden uppdragit i sin skrivelse den 19 december 1923 i ett med detta likartat fall, och vilka sammanfalla med grunderna för pensionering av stadens befattningshavare enligt det av Stadsfullmäktiges lönereglerings- och pensionskommitté under år 1914 avgivna förslaget (se Stadsfullmäktiges handlingar N:o 1 1915, N:o 82 1922) skulle

N:o 21.

Ang. pensionering av kommunalarbetaren C. J. Pettersson.

Pettersson vara berättigad till ett årligt understöd motsvarande 27/35 av den pension en av stadens befattningshavare i samma löneställning som Pettersson skulle åtnjuta.

Vid uträkning enligt denna formel, därvid Petterssons årslön beräknats till 2,200 kronor, samt iakttagits att den del härav, som är dyrtidstillägg, frångragits och resten ansetts motsvara grundlönen för befattningshavaren varå allenast pensionen beräknas, erhålles ett belopp av 630 kronor.

Lönenämnden föreslår, att Stadsfullmäktige ville besluta tillerkänna f. arbetaren vid de tekniska verken C. J. Pettersson från tidpunkten för avgången ur arbetet ett årligt understöd av 630 kronor jämte dyrtidstillägg därå enligt bestämmelserna för stadens pensionärer.

Västerås den 17 mars 1925.

För Lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Utdrag av protokoll, hållet vid Vatten- och Gasverksstyrelsens i Västerås sammanträde den 14 Oktober 1924

§ 108.

Till Vatten- och Gasverksstyrelsen hade hos verken anställde arbetaren C. J. Pettersson ingivit följande framställning rörande pensionering:

"Till Vatten- och Gasverkssyrelsen.

På grund av min höga ålder, jag är född år 1849, orkar jag icke arbeta vidare och då jag varit i Gasverkets tjänst sedan år 1897, tillåter jag mig vördsamt anhålla, att Gasverksstyrelsen måtte bevilja mig pension under min återstående levnad.

Vördsamt

C. J. Pettersson".

Efter föredragning härav beslöt Styrelsen med vitsordande av att sökanden väl förrättat honom vid verken ålagt arbete och med bifogande av behövlig utredning över sökandens tjänste- och avlöningsförhållanden vid verken överlämna ärendet ttll stadens lönenämnd.

Som ovan

In fidem:

Eric Plantin.

Upplysningar rörande Carl Johan Pettersson, född den 23 december 1849. **N:o 21.** *Ang. pensionering av kommunalarbetaren C. J. Pettersson.*

Pettersson kom i Gaslysnings-A.-B:s tjänst i slutet av år 1897. Sysselsattes till en början med grävningsarbeten, tjänstgjorde därefter som lykttändare under 14 års tid till år 1913, deltog samtidigt i rörledningsarbeten, huvudsakligen såsom hantlangare, för såväl inomhusinstallationer som gatuledningar. Efter 1913 har Pettersson arbetat vid kokskrossen, vid reningsmassehuset, varjämte han haft diverse göromål, bl. a. har han tjänstgjort som gårdskarl under de senaste 10 åren. Han har städse fullgjort sina arbeten till full belåtenhet samt ådagalagt ett hedrande uppförande.

Västerås den 1 december 1924.

Västerås Stads Vatten-, Gas- & Elektr.-verk.

Gerh. Geston.

N:o 22.

Lönenämndens skrivelse ang. pensionsersättning åt f. sifferrevisorn H. Tersmeden.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till Stadsfullmäktige, som här bifogas, har f. sifferrevisorn H. Tersmeden, under åberopande av sin långvariga anställning i uppdraget att vara sifferrevisor, anhållit om en årlig pension av stadens medel à 2,000 kronor.

Sedan stadens revisorer med förordande, dock utan att yttra sig angående storleken av pensionen, överlämnat framställningen till Drätselkammaren, har Drätselkammaren remitterat denna till Lönenämnden för på nämnden ankommande åtgärd, och får Nämnden i anledning härav hänskjuta ärendets avgörande till Stadsfullmäktige och därvid anföra följande.

Att å det uppdrag, som handhafts av Herr Tersmeden eller sifferrevisionen av vissa räkenskaper, tillämpa reglerna för pensionering av stadens befattningshavare enligt det förslag härtill, som blivit utarbetat av en Stadsfullmäktiges kommitté, den s. k. lönereglerings- och pensionskommittén, (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 1 1915) och som från fall till fall följts, finner Lönenämnden vara uteslutet. Karaktären av det med arbetet förena-

N:o 22.

Ang. pensionsersättning åt f. sifferrevisorn H. Tersmeden.

de uppdraget och formen för betalning av detta — genom anslag i de olika staterna — skapar en annan ställning för innehavaren av uppdraget, än den som tillkommer en å fast stat anställd befattningshavare, och ligger häruti orsaken till, att reglerna för pensionering av denna senare icke kan tillämpas på den förre. Härmed är givetvis icke sagt, att staden skulle vara fri från varje skyldighet att i vissa undantagsfall bidraga till en uppdragstagares utkomst efter avgången från uppdraget. Och ett sådant fall synes nu föreligga på grund av den långa uppdragstiden och att uppdraget kräft längre daglig tjänstgöring. Med hänsyn härtill finner Lönenämnden det vara med billighet förenligt, att Herr Tersmeden tilldelas ett understöd, vilket lämpligen kan kallas pensionsersättning, att utgå månatligen, och har Lönenämnden avvägt detta till 100 kronor pr månad. Å denna pensionsersättning skulle icke utgå något dyrtidstillägg.

Lönenämnden föreslår alltså, att Stadsfullmäktige ville från och med innevarande år tillerkänna förre sifferrevisorn H. Tersmeden en månatlig pensionsersättning å 100 kronor under hans återstående livstid att utgå av uttaxerade medel, vad angår innevarande år, av det i budgeten avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov.

Västerås den 17 Mars 1925.

För Lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Stadens revisorer få härmed översända en från sifferrevisor H. Tersmeden till Stadsfullmäktige ställd ansökan om pension samt utdrag ur protokoll angående revisorernas tillstyrkan av densamma och anhålla vi att nämnda ansökan måtte till Stadsfullmäktige översändas.

Västerås den 7 januari 1925.

På stadsrevisionens vägnar:

GEORG ROBSAHM.

Emil Axell.

Utdrag ur protokoll hållet vid sammanträde med 1925 års stadsrevisorer den 3 jan. 1925.

N:o 22. *Ang. pensionsersättning åt f. sifferrevisorn H. Tersmeden.*

Närvarande: herrar G. Robsahm, M. A. Hedberg, G. Leontein, C. Tour, E. Axell, K. Johansson och G. Dahlfors.

§ 1—7.

— — — — — — — — — — — — — — — —

§ 8.

Föredrogs en till herrar Stadsfullmäktige ställd ansökan från revisor H. Tersmeden med anhållan om pension.

Då en omorganisation av stadsrevisionen ägt rum från och med ingången av innevarande år och revisorerna numera inom sig utsett annan person som sifferrevisor i herr Tersmedens ställe, beslöto revisorerna enhälligt tillstyrka den föredragna framställningen, dock utan att hava velat uttala sig angående pensionsbeloppets storlek.

Denna paragraf föredrogs härpå och förklarades omedelbart justerad.

— — — — — — — — — — — — — — — —

Västerås som ovan.

EMIL AXELL.

Justeras:

G. Robsahm.
Ordförande.

Ur protokollet rätt utdraget betygar:

Emil Axell.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan jag under cirka 27 år varit anställd såsom sifferrevisor i stadens tjänst får jag härmed vördsamt anhålla, att Herrar Stadsfullmäktige ville bevilja mig en pension av 2,000 kronor om året.

Såsom skäl för denna min vördsamma anhållan får jag anföra följande. År 1897 anställdes jag i stadens tjänst såsom siffergranskare med tjänstgöring hela året. Till år 1904 utgick mitt arvode för granskningen av stadens samtliga räkenskaper med 300 kronor. Från och med detta år öka-

N:o 22. *Ang. pensionsersättning åt f. sifferrevisorn H. Tersmeden.*

des mitt arvode till 500 kronor. Från och med 1918 uppgick min ersättning till cirka 2,750 kronor. Något dyrtidstillägg har jag icke åtnjutit på min lön med undantag av år 1918, då sådant beviljades mig. Jag vill även framhålla, att mitt arbete har varit synnerligen omfattande, då däri ingått granskning av Drätselkammarens, Fattigvårdens, Renhållningsverkets, Gasverkets och stadens fonders räkenskaper, dock att efter år 1918 arbetet endast omfattat granskning av Fattigvårdens, Renhållningsverkets och Gasverkets räkenskaper. Då med hänsyn till att arbetet varit både omfattande och krävande den lön jag åtnjutit måste anses ganska ringa samt jag på grund härav icke kunnat göra några besparingar för min ålderdom samt jag dessutom i så lång tid uteslutande varit i stadens tjänst, så finner jag mig hava skäl för att våga hoppas, att staden ställer sig välvillig till min här framställda begäran.

Västerås den 30 december 1924.

H. TERSMEDEN.

N:o 23.

Lönenämndens skrivelse ang. värdesättning av tjänstebeklädnadsförmån år 1925.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan numera avräkning för år 1924 skett mellan staden och de befattningshavare, bland vilkas löneförmåner ingå fri tjänstebeklädnad, samt Lönenämnden varit i tillfälle att granska dessa avräkningar, varvid framgått, att värdesättningen av förmånen för år 1924 varit i huvudsak riktig, och, enär för år 1925 icke kan antagas inträda förhållande, som kan föranleda ändring härutinnan, hemställer Lönenämnden, att Stadsfullmäktige ville besluta, att förutvarande värdesättning av nämnda förmån skall bibehållas även för år 1925 och att således anslag till tjänstebeklädnadsförmån åt den del av personalen vid poliskåren, brandkåren och renhållningsverket, som äger åtnjuta sådan, skall beräknas:

för personalen vid poliskåren till 225 kronor,

för personalen vid brandkåren till 180 kronor, och

för personalen vid renhållningsverket till 65 kronor pr man, samt att den detektivkonstaplarne tillkommande slitningsersättningen skall utgå med 112 kronor 50 öre pr man.

Västerås den 17 mars 1925.

För Lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow

N:o 24.

Lönenämndens yttrande ang. uppförande av befattningen som kranmaskinistförman på fast stat.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid behandlingen av budgeten för innevarande år beslöto Stadsfullmäkttge den 29 december 1924 för yttrande till Lönenämnden remittera ett förslag av Hamnstyrelsen, att befattningen som kranmaskinistförman skulle från och med innevarande år uppföras å fast stat med avlöning enligt lönestatens 18:de lönegrupp, och får Lönenämnden under hänvisning till de skäl härför, som Hamnstyrelsen åberopat (Stadsfullmäktiges handlingar 1924 sid. 400 och 401) hemställa, att Stadsfullmäktige måtte bifalla förslaget.

Västerås den 17 Mars 1925.

För lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow

N:o 25.

Lönenämndens yttrande ang. uppförande av befattningen som fattigvårdstillsyningsman på fast stat.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom beslut den 29 december 1924 hava Stadsfullmäktige i samband med fastställande av budget för innevarande år till Lönenämnden för utlåtande remitterat förslag av Fattigvårdsstyrelsen, att befattningen som fattigvårdstillsyningsman måtte uppföras å fast stat med inplacering i lönestatens 22:dra lönegrupp, och får Lönenämnden, som tagit del av det av Drätselkammarens i dess budgetbetänkande över förslaget avgivna yttrande (Stads-

N:o 25. *Ang. uppförande av befattningen som fattigvårdstillsyningsman på fast stat.*

fullmäktiges handlingar 1924 sid. 443) och under förklaring, att Lönenämnden delar Drätselkammarens härom framförda mening, hemställa, att Stadsfullmäktige ville besluta, att nämnda befattning från och med innevarande år skall uppföras å fast stat, men i olikhet med vad fattigvårdsstyrelsen föreslagit, att avlöningen i befattningen skall utgå efter lönestatens 18:de lönegrupp.

Lönenämnden, som enligt för Nämnden fastställt reglemente har att avgöra i frågor om tjänsteårsberäkning för stadens befattningshavare, får härjämte meddela, att Nämnden, under förutsättning av bifall till förslaget om befattningens uppförande på fast stat, tillagt nuvarande innehavaren av befattningen rätt att räkna tjänsteår från och med 1922.

Västerås den 17 mars 1925.

För Lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

N:o 26.

Drätselkammarens skrivelse ang. nybyggnad av ekonomibyggnader vid Nordanby.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren får härmed till Stadsfullmäktige överlämna en framställning från Lantegendomsnämnden angående uppförande av nya ekonomibyggnader å Nordanby egendom och anslag därför samt för egen del, under vitsordande av behovet av de ifrågasatta byggnaderna, och enär ett tillgodoseende av detta nu synes kunna ske med anlitande av det överskott, som framdeles beräknas skola uppstå å stadens lantbruksrörelse, således utan betungande av budgeten vare sig genom upptagande av lån eller genom uttaxering, föreslå att Stadsfullmäktige ville besluta, att de i framställningen angivna byggnaderna skola uppföras samt att av den beräknade kostnaden — 40 000 kronor — 8 000 kronor såsom virkeskostnad skall krediteras skogarnas konto och 32 000 kronor anvisas att förskotteras av tillgängliga medel, skolande den totala byggnadskostnaden återgäldas av framtida vinstmedel från stadens lantbruk.

Västerås den 19 mars 1925.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM

Ragnar Tenow

N:o 26.

Ang. nybyggnad av ekonomibyggnader vid Nordanby.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Redan när Västerås stad år 1907 inköpte Nordanby egendom befunno sig egendomens åbyggnader i mycket dåligt skick och voro även för gårdens behov otillräckliga.

Drätselkammaren och Lantegendomsnämnden hava ock länge haft planer på att ordna frågan om egendomens förseende med tidsenliga och tillräckliga åbyggnader, men på grund av de stora kostnader i övrigt, som måst nedläggas på stadens egendomar för dessas försättande i bättre hävd, har frågan om nybyggnader hittills fått anstå.

Då numera hävden i så avsevärd grad förbättrats att mer konstanta skördar kunna påräknas och därmed bättre ekonomisk drift, synes tiden nu vara inne för att förverkliga tanken på Nordanby egendoms förseende med bättre åbyggnader.

Stadens revisorer hava jämväl i skrivelse till Nämnden den 10 december sistlidet år i frågor rörande 1923 års förvaltning gjort erinran om behovet såväl av reparationer av åbyggnaderna vid Nordanby som ock egendomens förseende med behövliga nybyggnader av angivna art.

Med hänsyn till det synnerligen dåliga skick vari egendomens åbyggnader befinna sig får reparation av de nuvarande ekonomibyggnaderna anses helt utesluten.

Nämnden anser avgjort lämpligast att de nuvarande åbyggnaderna rivas och nya med tillräckliga utrymmen för egendomens behov uppföras.

I sådant avseende får Nämnden anföra.

De åbyggnader, som nu böra rivas och ersättas med nya, äro stall med foderlada, loge och redskapslider, belägna kring stallgård norr om mangårdsbyggnaden, samt en mindre loge liggande sydväst om sist angivna byggnad.

Nämnden föreslår att dessa byggnader ersättas med:

1) ett stall med foderlada,
2) ett vagnslider med magasin i två bottnar och
3) en loge.

De nya åbyggnaderna skulle erhålla i stort sett samma läge som de nuvarnde norr om mangårdsbyggnaden kring en stallgård med logen väster om denna i huvudriktning norr och söder, stallet i norr med huvudriktning väster och öster samt redskapslidret med magasin i söder i samma huvudriktning som stallet.

Situationsplan över byggnadernas läge bifogas.

De föreslagna byggnadernas storlek, vars närmare detaljer framgå av bilagda ritningar, är följande:

Stallet, 16 meter långt, 12,5 meter brett och 12,5 meter högt i taknocken, timras av gammalt virke från de rivna byggnaderna. Tillhörande foderlada uppföres av stolpar och bräder. Stallrum är berett för 12 hästar, varjämte två boxar anordnas. I händelse av behov kan stallet utvidgas och plats beredas för 14 hästar.

N:o 26.

Ang. nybyggnad av ekonomibyggnader vid Nordanby.

Vagnslider med magasin i två bottnar, 38 meter långt, 7,5 meter brett och 9,5 meter högt i taknocken, utföres av stolpar och bräder.

Loge, 64 meter lång, 15 meter bred och 14 meter hög i taknocken, utföres av stolpar och bräder och anordnas som hissloge.

Samtliga byggnader förses med tegeltak på bräder i förvandling.

Kostnadsberäkning.

Virke från stadens skog och djuphamnen (omkring 17,000 kbfot à 45 öre pr sågad kubikfot på rot, efter beräkning att skogen skall tillgodogöras bakar och toppar)		8 000: —
Arbetskostnader:		
Grunderna	3 500: —	
Träarbeten, påläggning av tak och rödtärgning	6 500: —	
Huggnings-, körnings- och sågningskostnader	6 000: —	16 000: —
Järn, spik, muttrar och cement samt smideskostnader		5 000: —
Taktegel		4 500: —
Hissanordning		3 500: —
Diverse		3 000: —
Summa Kronor		40 000: —

På grund av det anförda hemställer Lantegendomsnämnden, att Stadsfullmäktige ville besluta om uppförandet av nya åbyggnader vid Nordanby egendom för en kostnad av 40 000 kronor, därav 8 000 kronor påföres skogen och resten 32 000 kronor bestrides av tillgängliga medel att gäldas av från jordbruksdriften inflytande vinstmedel.

Västerås den 18 mars 1925.

För Lantegendomsnämnden:

MARTIN JONSSON

Eric Plantin

N:o 27.

Drätselkammarens skvivelse ang. fortsatt utlämnande av arbetslöshetsunderstöd.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I framställning, som här bifogas, har Fattigvårdsstyrelsen föreslagit att den verksamhet för understödjande av arbetslösa, som igångsatts enligt Stadsfullmäktiges beslut den 9 nästlidne februari, och som enligt samma beslut skulle fortgå till den 1 nästkommande april, måtte få fortsättas efter samma riktlinjer även under nästkommande april månad med anlitande av återstående del av för verksamheten anvisat anslag, och får Drätselkammaren nu underställa Stadsfullmäktige detta ärende för avgörande och därvid såsom eget yttrande hemställa, att Stadsfullmäktige måtte bifalla framställningen.

Västerås den 19 mars 1925.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTÖM.

Ragnar Tenow.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Sedan Stadsfullmäktige anvisat anslag till beredande av arbetslöshetsunderstöd åt vissa arbetslösa, har fattigvårdsstyrelsen, som erhållit uppdrag att i enlighet med utfärdade bestämmelser verkställa utdelning av detta understöd till personer, som därtill prövas behöriga, den 12 febr. påbörjat denna understödsverksamhet. Hittills har utbetalts 1,249: 20 kronor, vadan alltså kan beräknas att intill understödstidens utgång den 1 april d. å. förbrukats omkring 2.000: — kr. Av anslaget torde sålunda nämnda dag återstå omkring 8,000: — kr.

Av vad här anförts framgår, att styrelsens verksamhet i berörda hänseende icke varit av omfattning, som från början beräknats.

N:o 27.
Ang. fortsatt utlämnande av arbetslöshetsunderstöd.

Enligt bestämmelserna för erhållande av understöd stadgas bl. a. att understödstagare skall vara arbetsför i sitt yrke. Därmed är icke givet, att han är fullt arbetsför för sådant nödhjälpsarbete, som i allmänhet förekommer. Av denna kategori, som icke kan utföra grovarbete, finnes ett antal arbetare, vilka icke ännu lyckats erhålla lämpligt arbete. Därjämte torde för en tid framåt under längre eller kortare mellantider fortfarande finnas svårigheter, att i behövlig utsträckning bereda kommunalt eller statligt nödhjälpsarbete åt de arbetslösa, som därtill äro lämpliga och behöriga, vartill inträtt vinterväder i sin mån, torde medverka.

Under åberopande av vad sålunda anförts, får fattigvårdsstyrelsen vördsamt hemställa, att ifrågavarande understödsverksamhet måtte i behövlig utsträckning få fortgå även under april månad d. å. samt att härför kvarvarande anslag ställes till förfogande.

Västerås den 18 mars 1925.

För Fattigvårdsstyrelsen:

AXEL ENBLOM

ordförande.

Axel Norén.

N:o 28.

Lönenämndens yttrande ang. anslag till skrivbiträde åt stadsnotarien.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I anledning av Stadsfullmäktiges remiss enligt beslut den 29 december 1924 vid fastställandet av budget för innevarande år av den av Magistraten gjorda framställningen angående anvisande av ett anslag å 1,000 kronor till skrivbiträde åt stadsnotarien får Lönenämnden anföra följande.

Vid antagande av den nya lönestaten indrogos i och med löneregleringen för de olika befattningshavarna undantagslöst de förut från stadskassan utgående bidragen till avlöning av skrivbiträden, där dessa voro anställda hos befattningshavare med sportelinkomst, och vann alltså den principen burskap, att avlöningen av ett dylikt skrivbiträde skulle bliva en befattningshavarens egen angelägenhet. Att nu återgå till det gamla systemet, låt vara blott för en befattningshavare, kan Lönenämnden icke förorda. Skulle, vad angår de befattningshavare varom nu är fråga, sportelinkomsten

icke medgiva avlöning till för tjänstens behöriga skötande nödvändiga biträden, utan härför den ordinarie avlöningen behöva anlitas i den utsträckning att vad som därav återstår, icke kan anses utgöra fullt vederlag för det med befattningen förenade arbetet och ansvaret, må rättelse ske, men i annan ordning, än nu ifrågasatts, genom omreglering av de ordinarie löneförmånerna.

N:o 28. *Ang. anslag till skrivbiträde åt stadsnotarien.*

Under hänvisning till det nu anförda samt till vad Drätselkammaren i ärendet anfört (Stadsfullmäktiges handlingar 1924 sid. 450) hemställer alltså Lönenämnden i likhet med Drätselkammaren, att Stadsfullmäktige måtte besluta, att den föreliggande framställningen icke skall föranleda någon Stadsfullmäktiges åtgärd.

Västerås den 17 mars 1925.

För Lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

VÄSTERÅS, A. F. BERGHS BOKTRYCKERI 1925.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar.

1925 Den 30 April VI.

N:o 29.

Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1924.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hälsovårdsnämnden får härmed överlämna årsberättelse rörande den allmänna hälso- och fosterbarnsvården under år 1924, ävensom sådana berättelser för samma år från 1:ste och 2:dre stadsläkaren och stadsdistriktsläkaren, köttbesiktningsbyrån, bostadsinspektrisen samt hälsotillsyningsmännen.

Värserås den 8 april 1925.

För Hälsovårdsnämnden:

JOHN KARLSSON.

Eric Plantin

I. Hälsovårdsnämnden och dess verksamhet.

Ledamöter: Borgmästare J. Karlsson, ordf., 1:ste stadsläkare C. Thunström, v. ordf., Veterinär M. Jonsson, Apotekare O. Oest, Regementsläkare G. Wingren, Sjukvårdaren J. O. Wass, Byggmästare F. Eklund.

Suppleanter: Bankdirektör A. Sundström, Byggmästare K. J. Karlsson, Länsveterinär J. Jakobsson, Ingeniör Th. Arvidsson, Förrådsarbetaren A. Larsson.

Sekreterare: E. Plantin.

Tjänstemän och övrig personal: 1:ste stadsläkare C. Thunström, 2:dre stadsläkare C. Idar, Stadsdistriktsläkare L. Bladini, Föreståndare för köttbesiktningsbyrån Veterinär M. Jonsson, Kemist: Kemiska stationen.

N:o 29. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1924.*

1:ste tillsyningsman E. Berggren, Tillsyningsmän: C. A. Holtz, L. E. Jansson, P. K. Forsberg.
Bostadsinspektris: Fröken Lisa Bruér.
Stadssjuksköterskor: för bemedlade: Anna Ekström, en plats vakant; för obemedlade: Elin Carlsson, en plats vakant.

Nämndens ordinarie sammanträden: 3:dje torsdagen i var månad. 12 sammanträden under året. Handlingarna protokollförda i 220 §§. Diariiförda ärenden 142.

Tillsyningsmännen:

1:ste tillsyningsmannens årsredogörelse bifogas.

Bostadsinspektionen:

Inspektrisens årsredogörelse bifogas.

Köttbesiktningsbyrån:

Föreståndarens årsberättelse bifogas.

II. Befolkningsförhållanden inom samhället.

1.	Antal kyrkoskrivna inv. vid årets början:	30,053	(14,605	m.	o.	15,448	kv.)
2.	„ levande födda (kyrkoskrivna)	411	(224	„	„	187	„)
3.	„ döda personer „	260	(123	„	„	127	„)
4.	„ döda barn under 1 års ålder	27	(18	„	„	9	„)

5. Särskilt stor dödlighet i viss stadsdel har ej förekommit.

III. Allmän hälsovård.

A. Vattentillgång:

1. Behovet av dricksvatten tillgodoses genom grundvatten fr. 3 st. sänkbrunnar av stålplåt i en grusås utom staden.
2. Vattnets godhet utmärkt, dess mängd riklig.
3. Missförhållanden under året ej iakttagna.

B. Avledning av spill- och grundvatten:

1. Avloppsförhållandena inom en del förstadsområden äro fortfarande otillfredsställande, men utdragning av stadens ledningar företages bitvis årligen. Sålunda ha under året framdragits ledningar i större delen av Västra förstaden.
2. Samhällets kloaknät. Allmänna ledningar .... 44,540 m.
   Enskilda „ .... 8,209 „
   S:a 52,749 m.

N:o 29. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1924.*

C. Renhållning:

a. Latrinrenhållning:

1. I stadens centralare delar genom stadens renhållningsverk, i ytterområdena genom resp. gårdsägares försorg.
2. Missförhållanden ha föranlett anmärkningar i 26 fall, intet åtal.
3. Antal våningsklosetter: 2,183, därav 1,785 W. C. i 368 fastigheter.
4. Bortforsling sker genom stadens renhållningsverk i 1,283 gårdar, i utkanterna genom gårdsägarnes försorg i .... 401 „
5. Upplagsplats för latrin är renhållningsverkets pudrettfabrik, som bör förflyttas utom staden.
6. Torvpudretten användes dels för stadens eget lantbruk, dels försäljes.

b. Renhållning av gård och gata:

1. Tredelningssystem. Bortforslingen inom staden sker genom Renhållningsverket.
2. Särskilda upplagsplatser å stadens lantegendomar.
3. Svinmaten går till stadens svingård,
   Skräpsopor till hamnfyllningar.
   Gödselsopor till stadens lantbruk.
4. Av tillsyningsmännen anmälda missförhållanden 61, varav 2 föranlett varning av nämnden.

c. Antal inom staden befintliga:

1. Svinhus 22, alla utom stadsplan.
2. Fähus 15, „ „ „
3. Stall 125, därav 79 inom stadsplan, 46 utom stadsplan.
4. Olägenheter och bristfälligheter vid dessa ha föranlett anmärkning i 11 fall; rättade efter anvisning av tillsyningsmännen.
5. Svinhållning förbjuden inom stadsplan.

D. Begravningsplats:

Nyanlagd begravningsplats ett stycke utom staden har under året tagits i bruk.

E. Fabriker och näringar:

1. Sanitära missförhållanden betr. upplag, fabriker, verkstäder eller andra näringsgrenar ha ej anmälts.
2. Anmälan om anläggande av nya fabriker enl. § 24 av hälsovårdsstadgan: en ny mejeribyggnad för andra gången tillstyrkt av nämnden.
3. Uppgift ang. minderåriga i industriellt yrke: 1:ste tillsyningsmannen förordnad såsom tillsynsorgan. Har till yrkesinspektören insänt vederbörliga rapporter.

F. Bostäder:

1. Antal med boningshus bebygda tomter vid årets slut 1,693.

2. Under året ha av enskilda uppförts
   12 boningshus, varav 4 lägenheter à 1 rum och kök,
   12 „ à 2 „ „ „,
   5 „ à 3 „ „ „,
   3 „ à 6 „ „ „,
   4 enfamiljshus.
3. Särskilda bostäder för lungsiktiga finnas ej
4. Härbärgen och asyler ha ej tillkommit under året.
5. Bostadsinspektionen handhaves av en bostadsinspektris.
   Antal inspektionsbesök under året 1990.
   Missförhållanden därvid avhjälpta i 117 fall.
   1 lägenhet utdömd.

G. *Samlingslokaler:*

Utrymme, luftväxling, uppvärmning och beskaffenhet i
1. Skolor. 2. Nöjes- och andra samlingslokaler. inga anmärkningar.

H. *Bad och badanstalter, särskilt skol- och folkbad:*

I stadens varmbadhus ha serverats 63,986 bad, varav för

skolbarn:	billighets-badstubad	2,675
	fria simundervisningsbad	9,566
Folkbad:	billighetsbadstu	15,608

I. *Födoämnen och njutningsmedel:*

1. Köttbesiktningstvång infört sedan många år.
2. (Frivillig besiktning förekommer ej).
3. Offentligt slakthus finnes ej.
4. Slakterier 4, intet under offentlig kontroll.
5. Ordnad mjölkkontroll genom tillsyningsmännen.
6. Matvaruberedning och matvaruhandel:
   a. Offentligt slakthus.

b.	Slakterier:	vid årets början 4,	nedlagda 0,	tillk. 0,	vid årets slut 4.
c.	Korvfabriker charkuterier	„ „ „ 25,	„ 2,	„ 1,	„ „ „ 24.
d.	Bagerier Konditorier	„ „ „ 31,	„ 0,	„ 1,	„ „ „ 32.
e.	Mejerier	„ „ „ 2,	„ 0,	„ 0,	„ „ „ 2.
f.	Mjölkmagasin	„ „ 74,	„ 0,	„ 4,	„ „ „ 78.
g.	Kött- och charkuteributiker	„ „ 32,	„ 4,	„ 2,	„ „ „ 30.
h.	Övriga försäljningsställen för matvaror	„ „ 90,	„ 1,	„ 4,	„ „ „ 93.

Missförhållanden och åtgärder:

N:o 29. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1924.*

a. — — — — — — — — — — — — — — — — — — —
b. — — — — — — — — — — — — — — — — — —
c. Anmärkningar 6, därav föranledande till åtal 0.
d. „ 18, „ „ „ „ 0.
e. „ 0, „ „ „ „ 0.
f. „ 19, „ „ „ „ 7.
g. „ 10, „ „ „ „ 1.
h. „ 5, „ „ „ „ 0.

7. Bryggerier 2, Läskedrycksfabriker 4.

8. Översikt av under året beslagtagna födoämnen:

	Antal beslag	Kassationsorsak			
		tuberkulos	trikiner	andra sjukliga förändringar	förskämning.
Kött av					
nötkreatur	5	—	—	1	4
häst	—	—	—	—	—
svin	—	—	—	—	—
får, get	—	—	—	—	—
Inälvor	2	2	—	—	—
Korv	1	—	—	—	1
Andra födoämnen	3	—	—	—	3

9. Tillsyn av matserveringsställen:
25 inspektioner av tillsyningsmännen, därvid 2 anmälda anmärkningar.
10. Livsmedelkontrollens anordning och kostnader:
Mjölk och matvaruprov undersökas å Kemiska stationen.
Kostnad för året 1,106 kr.
11. Anmärkningsvärda missförhållanden med avseende på försäljning eller förtäring av spritvaror eller andra berusnings- och njutningsmedel:
Ingen anmälan till Nämnden.

K. Åtgärder i anl. av lagen ang. Könssjukdomar av 20 juni 1918.

1. Poliklinik inrättad från 1:sta juli.
Stadsdistriktsläkaren tjänstgör såsom läkare därstädes.
Missförhållanden och på grund därav vidtagna åtgärder ha ej förekommit.

L. Åtgärder i anl. av lag den 14 sept. 1914 ang. vissa åtgärder mot utbredning av lungsot:

1. Antal lägenheter i vilka smittrening för tuberkulos ägt rum: 30.
2. Övriga åtgärder: Anslag till Dispensären 4,000 kr.

N:o 29.

Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1924.

M. Åtgärder i anl. av lag om skyddskoppsympning den 2 juni 1916.

1. 2:dre stadsläkaren förordnad såsom offentlig vaccinatör.
2. Åtgärder betr. oympade skolbarn: Föreläggande enligt lag,
3. Övriga åtgärder: Anslag till offentl. vaccination 100 kr.

N. Kommunala vårdanstalter:

1. Försörjningsanstalter: Fattigvårdsinrättning med särskilt sjukhus.
2. Barnhem, barnasyler, barnkrubbor: staden har en mindre barnasyl. (Enskild förening har ett mindre barnhem och en barnkrubba.)
3. Andra vårdanstalter (utom epidemisjukhus) finnas ej.

O. Spådbarns- och fosterbarnsvård:

Se bilaga från fosterbarnsnämnden.

P. Hälso- och sjukvårdspersonal:

1. Tjänstebefattningar hos Hälsovårdsnämnden:
   1 veterinär, föreståndare för köttbesiktningsbyrån.
   1 förste tillsyningsman, 3 tillsyningsmän,
   1 bostadsinspektris, 2 stadssjuksköterskor.
2. Såsom laboratorium för hälsovårdsnämnden anlitas Västerås kemiska station.

R. Kvacksalveri och olaga medikamentsförsäljning ha ej anmälts.

S. Andra omständigheter, som kunnat menligt inverka på befolkningens hälsa: Intet att anföra.

Bilagor:

1. Översikt över dödsorsakerna enl. dödsbevisen (Med.-styr. cirk. 9/12 1901).
2. Översikt över några av de viktigaste dödsorsakerna " " " "
3. Uppgift om sinnessjuka (Med.-styr. cirk. 12/4 1916).
4. Redogörelse ang. fosterbarnsvården (Med.-styr. råd och anvisningar 1916).

Västerås den 10 mars 1925.

CARL THUNSTRÖM,
v. ordf.

Årsberättelse rörande epidemisjukvården från hälsovårdsnämnden i Västerås stad för år 1924.

N:o 29.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1924.

1.	I 2 § 1 mom. epidemilagen avsedda sjukdomars förekomst inom kommunen under året och i anledning därav enl. 2 § 1 och 2 mom.[1]) vidtagna åtgärder (tillkallande av läkare, anmälan till tjänsteläkare eller länsstyrelse).	Skarlakansfeber .... 157 Difteri .... 13 170 Inga särskilda åtgärder av Nämnden behövliga.
2.	Från läkare till nämnden enl. 2 § 3 mom. inkomna anmälningar.	170.
3.	Förekomst av spetälska och åtgärder däremot enl. 2 § 6 mom.	Ej.
4.	Åtgärder enl. 3 § 1 och 2 mom. för beredande av isolering och vård åt personer, som äro eller misstänkas vara behäftade med sjukdom, som i 2 § 1 mom. sägs.	Alla isolerade å epid.-sjukhus.
5.	Åtgärder enl. 3 § 3 mom. för anordnande av observation, isolering m. m. av personer, som utan att vara sjuka likväl av läkare misstänkas föra smitta av sjukdom, som säges i 2 § 1 mom.	15 intagna å epid.-sjukh. för observation för misst. skarlakansfeber.
6.	Åtgärder för a) smittrening enl. 4 och 5 §§ och i samband därmed stående frågor enl. 6 och 7 §§.	Vanliga desinfektionsåtgärder i hemmen av tillsyningsmännen.
	b) förgörande av ohyra (i bostäder, avlusningsanstalter).	Cyanvätebehandling mot ohyra verkställd 47 ggr i inalles 189 rum. En privat cyankammare (vid auktionslokalen) har tagits i bruk 27 ggr (möbler och kläder.)
	c) utbildning av härför erforlig personal.	1:ste tillsyningsmannen.
7.	Framställning enl. 9 § om kungörelse från predikstolen om utbruten smittsam sjukdom.	—

[1]) Hänvisningar till §§ och mom. avse, där icke annorlunda säges, epidemilagen den 19 juni 1919.

N:o 29. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1924.*

8.	Åtgärder enl. 10 § ang. skolor, offentliga tillställningar m. m.	—
9.	Åtgärder enl. 11 § till förekommande av onödiga folksamlingar.	—
10.	Uppgifter enl. 12 § till länsstyrelsen ang. smittsam sjukdom och ovanlig dödlighet bland råttor.	—
11.	Åtgärder enl. § 15 ang. pest och kolera.	—
12.	Ådömda straff enl. 28 § för tredskande mot hälsovårdsnämnds beslut jämlikt 3 § angående någons intagande å sjukvårdsinrättning eller isolelering eller ställande under observation m. m.	—
13.	Föreläggande av vite enl. 29 §.	—
14.	Förordnande enl. 31 § 2 mom. av åklagare.	—
15.	Anförda besvär enl. 32 § över hälsovårdsnämnds beslut.	—
16.	Anmärkningsvärda förhållanden i övrigt.	—

Västerås den 1 mars 1925.

CARL THUNSTRÖM.

Årsberättelse från Förste Stadsläkaren i Västerås för år 1924.

N:o 29. *Hälsovårds-nämndens årsberättelse för 1924.*

I.

Befolkningsförhållandena inom samhället.

1. Antal kyrkoskrivna vid redovisningsårets början:

i Domkyrkoförsamlingen......	26,531,	därav	12,837	mk. och	13,694	kvk.
i S:t Ilians församling.........	2,067,	„	1,012	„ „	1,055	„
i Lundby församling	1,455,	„	756	„ „	699	„
Summa	30,053,	„	14,605	„ „	15,488	„

vid årets slut:

i Domkyrkoförsamlingen......	26,472,	„	12,852	„ „	13,620	„
i S:t Ilians församling.........	2,021,	„	1,005	„ „	1,016	„
i Lunday församling	1,451.	„	750	„ „	701	„
Summa	29,944,	„	14,607	„ „	15,337	„

2. Antal under året levande födda (kyrkoskrivna):

i Domkyrkoförsamlingen......	357,	„	191	„ „	166	„
i S:t Ilians församling.........	30,	„	19	„ „	11	„
i Lundby församling	24,	„	14	„ „	10	„
Summa	411,	„	224	„ „	187	„

3. Antal under året döda personer (kyrkoskrivna):

i Domkyrkoförsamlingen......	234,	„	111	„ „	123	„
i S:t Ilians församling.........	13,	„	4	„ „	9	„
i Lundby församling	13,	„	8	„ „	5	„
Summa	260,	„	123	„ „	137	„

4. Antal döda barn under 1 års ålder (kyrkoskrivna):

i Domkyrkoförsamlingen......	23,	„	15	„ „	8	„
i S:t Ilians församling.........	1,	„	1	„ „	—	„
i Lundby församling	3,	„	2	„ „	1	„
Summa	27,	„	18	„ „	9	„

5. Särskilt stor dödlighet inom viss del av samhället.
Särskilt stor dödlighet bland späda barn.
Härvid är intet anmärka.

II.

Allmänna sjukvården.

1. I § 2 mom. 1 och 6 i epidemilagen avsedda sjukdomars förekomst inom samhället under året:

De epidemiska sjukdomarna ha under det gångna året liksom även under det föregående året stannat på en ganska låg frekvensnivå — 5,6 pro mille av folkmängden —. De enda epidemiska sjukdomar, som enl. denna § i epidemilagen förekommit under året, ha varit Skarlakansfeber och Difteri.

N:o 29. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1924.*

Betr. *Skarlakansfebern*, så har denna förekommit i 157 fall, tämligen jämt fördelade med ungefär ett 10—15-tal fall pr månad. Någon särskild ursprungskälla till epidemitillståndet har ej kunnat spåras, men en del fall ha kunna härledas från kontakt med andra infekterade. Ungefär med liknande frekvens tycks sjukdomen ha förekommit i här kringliggande landsbygd. Sjukdomen har emellertid i allmänhet varit av lindrig natur och endast medfört 1 dödsfall.

Av *Difteri* har endast 13 fall förekommit under året, fördelade med 6 fall i jan., 1 i febr., 2 i mars, 2 i juni. Men därefter, under senare hälften av året, har intet enda fall förekommit. Ett så långvarigt upphörande av sjukdomen inom staden är något för de senaste 25 åren fullkomligt enastående, och pausen synes lyckligtvis fortfara även under det nu ingångna året hittills. Det egendomliga är, att, så när som på ett par fall (1 i nov. och 1 i dec.), difterien tycks ha försvunnit i hela länet samtidigt. Varpå detta beror, är svårt att klargöra och flera faktorer kunna härvid tänkas bidraga. Gent emot skarlakansfebern är i difterien en sjukdom, vars smittoförande virus är fullt känt och därigenom relativt bekämpbart. Under årens lopp kan nog sålunda efterhållandet av smittovirus genom isolering av sjuka och speciellt av bacillbärare haft största betydelsen.

Huruvida en liknande, mer än halvårslång difteri-paus förekommit under det gångna året i någon annan stad, har jag för närvarande ej några fullständiga uppgifter på, men att döma av sammandragen av de till Med.-styrelsen inkomna månadsrapporterna torde detta knappast vara fallet i någon annan av de medelstora städerna än Västerås.

2. Övriga sjukdomar och i anledning därav vidtagna åtgärder:

Allmänna hälsotillståndet inom staden har under det gångna året i det stora hela varit gott.

Influensa har som vanligt uppträtt i början och slutet av året. Sommarmånaderna fria därifrån. 239 fall anmälda, därav 2 dödsfall.

Av *Kikhosta* förekommo några fall under årets första 6 månader. 42 anmälda, varav 4 dödsfall.

Av *Påssjuka* 10 fall anmälda vid början av året.

Av *Mässling* förekom en måttlig epidemi, huvudsakligast i febr. och mars, slut i maj. 312 fall anmälda, varav 5 dödsfall.

Av *Akut lunginflammation* ha anmälts 61 fall, varav 10 dödsfall.

Av *Lungsäcksinflammation* 12 anmälda.

Av *Akut mag- och tarminflammation* 226 anmälda med 8 dödsfall.

För *Tuberkulosens* bekämpande ha av Stadsfullmäktige liksom föregående år anslagits 4,000 kr. för året såsom bidrag till tuberkulosföreningens dispensärverksamhet. Av de 260 dödsfallen i staden under året uppgingo dödsfallen i tuberkulos till 39 st. därav 25 i lungtuberkulos och 14 i andra tuberkulösa åkommor. Närmast därefter i dödstal kommer *kräfta* med 34 fall.

Av *Könssjukdomar* ha anmälts under året 90 fall (under år 1923 likäledes 90 fall) av i staden skrivna personer, och av dassa ha 71 uppgivit sig smittade i Västerås, 29 å annan ort. Av dessa 90 fall ha endast 3 infekterats med Syphilis, däremot 86 med Gonorrhé, 1 med Mjuk sjanker. Av 37 anmälda smittokällor ha 24 kunnat anträffats och befordras till behandling.

N:o 29. *Hälsdvårdsnämndens årsberättelse för 1924.*

III.

1. Apoteksväsendet: Intet särskilt att anföra.
2. Barnmorskeväsendet: Intet särskilt att anföra.
3. Skyddskoppympningen: 2:dre Stadsläkaren har varit förordnad såsom offentlig vaccinatör. Alla fall av försummad ympning ha efter Förste Stadsläkarens anmaning inställt sig till vaccination.
   Enligt inkomna uppgifter ha inalles 501 barn skyddsympats under året.

IV.

Ämbetsförrättningar på grund av vederbörligt förordnande:

1. För hälso- och sjukvård.
   a) Med tjänsten förenade inspektioner och dyl.
   b) Av K. Befallningshavande infordrat:
      Yttranden ang. av Staden begärt uppskov med könspoliklinik.
      Av Rådhusrätten i Västerås:
      Undersökning och yttrande ang. sinnesbeskaffenhet.
      Av Magistraten infordrat:
      Yttrande efter likbesiktning ang. yttre skador.

V.

Sinnessjuka och sinnesslöa:

Antalet sinnessjuka hörande till staden utgjorde 83, därav 39 män och 44 kvinnor. Av dessa vårdades 4 i enskilt hem, 23 å försörjningsinrättning, 4 å upptagningsanstalt, 52 å hospital.
Antalet sinnesslöa uppgå till 19, därav 13 manliga och 6 kvinnliga. Av dessa vårdas 3 i enskilt hem, 13 å sinnesslöanstalt, 2 å försörjningsanstalt, 1 å hospital.

VI—VII.

Intet särskilt att anföra.

VIII.

Inom samhället bosatt personal av:

1. Läkare:
   E. Björkman, f. d. 1:ste provinsialläkare,
   G. Fjellander, 1:ste provinsialläkare,

N:o 29. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1924.*

O. Ohlin, provinsialläkare,
C. Thunström, 1:ste stadsläkare,
C. Idar, 2:dre stadsläkare,
L. Bladini, stadsdistriktsläkare,
G. Wingren, regementsläkare,
E. Strömberg, bataljonsläkare,
L. Norrlin, lasarettsläkare,
G. Nilsson, lasarettsunderläkare,
M. Sjögren, läkare vid tuberkulossjukhuset,
G. Holm, fängelseläkare.

2. Tandläkare: F. A. Malmström, C. V. Luthman, E. Adolphson, G. Jonsson, H. Lybeck, E. Nyström, Hj. Luttrop (skoltandläkare).

3. Sjukgymnaster, legitimerade:
Major G. Nordencreutz, Fru Thora Wittböm, Fröken Elisabeth Arvedson, Löjtnant B. Personne, Fru Eva Personne, Löjtnant O. Clarholm.

4. Fältskär: E. A. Strömberg.

5. Barnmorskor:

a) Distriktsbarnmorskor: Fröken Hilda Pihlgren, Fru Anna Berggren, Fru Anna Åhgren.

b) Kommunalt anställda:
Fröken Augusta Björkegren för Badelunda socken, Fröken Elisabet Wahlberg för Barkarö socken, avflyttad under året.

c) Enskilt praktiserande: Fru Anna Maria Eriksson, f. d. distriktsb. pensionerad, Fru Teresia Sofia Andersson, avflyttad till Stockholm.

6. Sjuksköterskor:

a) Kommunalt anställda:
Stadssköterskor (för bemedlade) Anna Ekström, (godkänd).
„ („ obemedlade) Elin Karlsson, „
å Fattigvårdsinrättningen: Anna Forslund, Elin Ramkvist, Alice Svärd (godkända), Irene Pihlblad (ej godkänd).
å Barnasylen: Maria Hellström (godkänd).

b) Dispensärsköterska: Märta Lundell, (godkänd).

c) I enskild sjukvårdstjänst: Gunhild Gustavsson, Ester Bergman, Klara Sjöholm, Maja Nyberg, Göta Segerstedt, Karin Mörk, Cecilia Rytterkvist, Astrid Frändberg, Svea Andersson.

Denna berättelse åtföljes av följande bilagor:

1. Översikt av gängse sjukdomar,
2. Summarisk förteckning över skyddskoppympningen,
3. Sammandrag av utdrag ur barnmorskornas dagböckcr,
4. Uppgifter ang. medicinalpersonalen i staden,

5. 2:dre Stadsläkarens årsberättelse med årsredogörelse från sjukhuset vid stadens ålderdomshem, N:o 29. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1924.*
6. Distriktläkarens årsredogörelse.
7. „ „ från Polikliniken för könssjuka.
8. 1:ste tillsyningsmannens årsberättelse.
9. Bostadsinspektrisens „
10. Arbetsuppgift från stadssköterskan för mindre bemedlade.

Följande uppgifter äro förut insända till *1:ste Provinsialläkaren*:

Övesikt av anmälda fall av smittosamma könssjukdommar i Västerås med hänsyn till uppgiven smittningsort.

Översikt över smittosamma könssjukdomar i Västerås med hänsyn till ålder och kön.

Årsberättelse från epidemisjukhuset i Västerås för 1923.

Till Kgl. Med. Styrelsen i jan. insänd:

Uppgifter från sundhets-inspektören i Västerås enl. diariet över könssjuka.

Västerås den 9 mars 1925.

CARL THUNSTRÖM,
1:ste Stadsläkare.

Ämbetsberättelse från andre stadsläkaren i Västerås för år 1924.

I. Distriktet.

1. Andre stadsläkarens *distrikt* har omfattat samma område som föregående år nämligen I, II, III, IV, VIII och XII fattigvårdsdistrikten.

2. *Invånareantalet* i distriktet torde fortfarande överstiga hälften av hela stadens folkmängd, som den 31 dec. 1923 utgjorde 30,053 personer.

II. Allmänna sjukvården.

1. Angående de *epidemiska sjukdomarnas* förekomst hänvisas till förste stadsläkarens ämbetsberättelse.

2. Angående ***övriga sjukdomar*** hänvisas till bilagda översikt av gängse sjukdomar i Västerås stad år 1924.

Några särskilda åtgärder med hänsyn till dessa ha ej behövt företagas. Anmärkas bör endast, att under februari och mars en våldsam mässlingsepidemi uppträdde, vilken gjorde svårt avbräck för undervisningen i folkskolan särskilt beträffande dess lägsta klasser.

III. ***Ämbetsförrättningar*** på grund av vederbörligt förordnande:

N:o 29. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1924.*

1. *Offentlig skyddskoppympning* har företagits å 416 förut ej ympade personer.

2. Inga *rättsmedicinska undersökningar.*

IV. Sinnessjuka och sinnesslöa.

Angående dessa hänvisas till förste stadsläkarens ämbetsberättelse.

V. Intet av vikt att anföra.

VI. Intet av vikt att anföra.

Denna berättelse åtföljes av följande bilagor:
1. Årsberättelse från sjukhuset vid stadens ålderdomshem jämte Bil. C.
2. Översikt av gängse sjukdomar i Västerås stad under år 1924.

Västerås i januari år 1925.

C. IDAR.
2:dre stadsläkare.

Ämbetsberättelse från distriktsläkaren i Västerås för år 1924.

I. *Distriktet.*

1. Distriktets omfattning är oförändrad sedan föregående år.

2. Invånareantalet uppgår till närmare hälften av stadens folkmängd, vid årsskiftet 29,946 personer.

II. *Allmänna sjukvården.*

1. Angående de epidemiska sjukdomarnas förekomst hänvisas till förste stadsläkarens berättelse.

2. Allmänna hälsotillståndet har under året varit synnerligen gott i likhet med år 1923.

III. *Ämbetsförrättningar.*

Jämlikt instruktionen har distriktsläkaren att ombesörja vården av de könssjuka. Från 1 juli 1924 har staden en nyinrättad, mycket lämplig lokal, dit behandlingen nu förlagts, sedan anståndet med inrättande av poliklinik utgått.

IV—VI. Intet av vikt att anföra.

Denna årsberättelse åtföljes av följande bilagor:
1. Översikt av gängse sjukdomar.
2. Årsberättelse från köns-polikliniken.

Västerås i januari 1925.

LENNART BLADINI.
Distriktsläkare.

Årsberättelse från sjukhuset vid Västerås stads Ålderdomshem för år 1924.

N:o 29.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1924.

Sjukhuset (sjukstugan) tillhör Västerås stad.

Under året hava följande åtgärder vidtagits beträffande byggnaderna[1]) och deras omgivning: Dräneringsarbeten.

Mathållning:[2]) = föregående år.

Inventarier, utredningspersedlar och instrument: div. nyanskaffning av madrasser, komplettering av instrument.

Ordningsstadgar[2]) och bestämmelser för patienters intagning = förut.

Följande förändringar hava inträffat beträffande personelen: Under året har antagits en ny sjuksköterska och 2 nya biträden (personalantal = förut).

Följande viktigare åtgärder hava hos direktionen blivit föreslagna: inga väsentliga.

Övriga anmärkningsvärda förhållanden: ______

I. Intagna, avlidna, underhållsdagar, utrymme samt avgifter.

Antal patienter		Underhållsdagar för samtliga vårdade	Antal sängar	Medeltal vårdade pr dag[4]	Högsta	Lägsta	Medellängd av sjukhusvistelsen[5])		Dagavgift		Intagna	Underhållsdagar
intagna[3])	avlidna				antal. vårdade någon dag under året				Kr.	öre		
115	41	19,950	58	54	58	49	120	Nedsatt avg. å allm. rum	1—2	50	9	1170
Obs.! För sjukhusets tuberkulosavdelning avgives särskild årsberättelse.								å allm. rum (ordinarie avg.)	3	—	48	5426

[1]) I händelse nybyggnader och större förändringar blivit utförda, torde i särskild bilaga en mera omfattande redogörelse lämnas med bifogande av kartor och planritningar.

[2]) I händelse större ändringar vidtagits beträffande mathållningen eller ordningsstadgarna, torde bifogas tryckta exemplar av den nya spisordningen eller de nya ordningsstadgarna.

[3]) Från föregående år kvarliggande medräknas ej.

[4]) Antalet underhållsdagar divideras med antalet dagar som sjukhuset varit öppet under året.

[5]) Antalet underhållsdagar divideras med antalet under *året intagna.*

II. Inkomster.

Anm. Då sjukhusets räkenskaper föras gemensamt med anstaltens i dess helhet kunna inga uppgifter här lämnas.

III. Utgifter.

Anm. Se ovan!

N:o 29.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1924.

IV. Personalens storlek och löneförmåner.

Befattningshavare	Lön Kr.	Andra förmåner
1. Sjuksköterska	1,290: 84	(inkl. dyrtidstillägg) + fritt vivre.
2. d:o	1,041: —	„ + „
3. Sköterskebiträde	624: 60	„ + „
4. d:o	624: 60	„ + „
5. d:o	624: 60	„ + „
6. d:o	624: 60	„ + „
7. Manl. vårdare	1,455: 60	„ + „

Övrig personal (föreståndare, husmoder, maskinist, vaktmästare) gemensam med anstalten i övrigt.

Denna berättelse åtföljes av följande bilaga: Uppgift ang.: Intagna sjukdomsfall ävensom döda. Bil. C.

Västerås den 31 januari 1925.

C. IDAR.
2:dre stadsläkare.

Årsberättelse från Västerås poliklinik för kostnadsfri behandling av könssjuka enligt lagen den 20 juni 1918, § 5. För år 1924. (1/7—31/12).

I. a) Läkare och hans vikarier för den manliga avdelningen } ord. D:r Bladini
„ „ kvinnliga „ } vik. under aug. D:r Idar.

b) Sköterskor, antal: 1.

c) Övrig personal: städerska.

	Behäftade med eller misstänkta för könssjukdom i smittosamt skede	Lidande av könssjukdom i icke smittosamt skede, hudsjukdomar o. s. v.
II. Antal under året undersökta eller behandlade patienter		
a) manliga	37	3
därav nytillkomna under året	29	3
b) kvinnliga	33	—
därav nytillkomna under året	20	—
III. Antal under året vid polikliniken avlagda besök		
a) av manliga patienter	431	27
medeltal pr mottagning	2,8	—
b) av kvinnliga patienter	704	—
medeltal pr mottagning	4,8	—

IV. Poliklinikmottagningarna ha under året varit förlagda till följande tider och veckodagar:

a) för manliga patienter: månd.—fred. kl. 5—5,30 em. Lörd.: 1—1,30 em.
b) „ kvinnliga „ månd.—fred. kl. 5,30—6 em. Lörd.: 1,30—2 em.

V. Anmärkningar: Polikliniklokal m. m.) Mottagningsrum, sköterskerum, jämte tvenne väntrum med dubbla ingångar.

LENNART BLADINI.
Poliklinikföreståndare, distriktsläkare.

Redogörelse för hälsovårdstillsyningsmännens i Västerås verksamhet år 1924.

Handel och näringar.

Rörelsens art	Antal: Vid årets början	Under året: nedlaga	Under året: inrättade	Vid årets slut
Slakterier	4	—	—	4
Korvfabriker	25	2	1	24
Charkuteributiker	32	4	2	30
Bagerier	27	—	1	28
Karamellfabriker	4	—	—	4
Brödbutiker	11	1	3	13
Mejerier	2	—	—	2
Mjölkbutiker	74	—	4	78
Smör, ägg- och ostbutiker	2	—	—	2
Speceributiker	63	—	1	64
Fiskbutiker	5	—	—	5
Frukt- och grönsaksbutiker	9	—	—	9
Näringsställen	53	2	7	58
Rak- och frisérsalonger	12	—	—	12
Lump-, hud- och benupplag	9	1	1	9

N:o 29.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1924.

Anmärkta missförhållanden, vidtagna åtgärder.

Beträffande	Anmärkta fall	Till nämndens åtgärd föranledda	Åtalade
Slakterier, korvfabriker och charkuterier	16	4	1
Bagerier och konditorier	18	2	—
Mjölkbutiker	19	4	7
Speceributiker	3	—	—
Näringsställen	2	—	—
Köttransporter	2	—	1
Stall, fähus och svinhus	11	1	—
Gårdsrenhållning	61	2	—
Latrinrenhållning	26	2	—
Soprenhållning	73	2	—
Avstjälpningsplatser och avlopp	8	1	—
Lump-, hud- och benupplag	2	—	—
Summa	241	18	9

Undersökning å födoämnen och dryckesvaror.

Mjölk och grädde.

Under året fortlöpande, av tillsyningsmännen inköpta prov å saluhållen mjölk och grädde ha undersökts å Kemiska stationen i Västerås, varvid följande resultat uppnåtts:

	Antal			Fetthalt		
	Undersökta	Överstigande minimifetthalten	Understigande minimifetthalten	Högsta %	Lägsta %	Medeltal %
Oskummad mjölk	769	683	86	6,7	2,0	3,55
Tunn grädde	267	257	10	35,2	12,5	19,2
Tjock grädde	138	135	3	55,7	23,3	38,38
Summa	1,174	1,075	99	—	—	—

7 st. mjölkförsäljare, som vid minst tre olika tillfällen under loppet av trettio dagar sålt underhaltig mjölk, ha åtalats och ådömts böter härför.

Korv.

En charkuterifirma, som å torget saluhållit korv vilken befunnits innehålla tjärfärgämnen, har åtalats och dömts till böter för förseelsen. Korven hade emellertid tillverkats av en annan firma, vilken har sin verksamhet i Småland.

N:o 29.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1924.

Havremjöl.

På föranstaltande av Hälsovårdsnämnden undersöktes en mängd prov å havremust, varav ett par visade sig innehålla levande larver, s. k. mjölmask.

Vatten.

I anledning av klagomål undersöktes prov å vatten från en brunn vid ett större bostadskomplex. Vattnet befanns enligt analysen fullt dugligt till både dryck och hushållsförbrukning.

Under år 1924 av tillsyningsmännen oskadliggjorda födoämnen.

Kött av	Antal beslag	Kassationsorsak		
		Tuberkulos	Andra sjukliga förändringar	Förskämning
Nötkreatur	5	—	1	4
Inälvor	2	2	—	—
Korv	1	—	—	1
Andra födoämnen	3	—	—	3
Summa	11	2	1	8

Vikten av de oskadliggjorda varorna utgör 199 kg.

Desinfektioner, som under året utförts, uppgå till 177, näml.:

i anledning av:
- tuberkulos ... 30
- skarlakansfeber ... 132
- difteri ... 9
- nervfeber ... 3
- övriga orsaker ... 3

Förutom kläder o. d. som behandlats i smittade hem, ha 152 rum och 47 kök desinficerats. 63,2 kg. formalin och 22 formalinlampor ha därvid förbrukats.

Cyanvätemetoden i o. f. utrotande av ohyra har tillämpats 47 gånger med inalles 189 behandlade rum. Cyankammaren, inrymd i N:r 49 Stora gatan, har tagits i bruk 27 gånger. 164 föremål av olika slag, huvudsakligen möbler, har där undergått behandling.

N:o 29.
Hälsovårds-nämndens årsberättelse för 1924.

Som *kommunalt tillsynsorgan enligt lag om arbetarskydd* har undertecknad på Nämndens uppdrag tjänstgjort. Tillsynen omfattar 14 besök, fördelade på 13 dagar. De inspekterade arbetsställena äro:

handel	3
hantverk	10
övrig verksamhet	1

Missförhållande, som föranlett anmälan till yrkesinspektör, har i intet fall iakttagits.

Tjänsteskrivelser, som avlåtits under året, uppgå till 25, därav till:

Nämnden	10
åklagaren	2
fastighetsägare m. fl.	9
yrkesinspektören	4

Diariet över till Nämnden inkomna handlingar upptar 142 ärenden.
Sammandrag av tillsyningsmännens arbeten under redogörelseåret bifogas.

Västerås i januari 1925.

ERNST BERGGREN.

Sammandrag av hälsovårdstillsyningsmännens arbeten år 1924.

Besökta platser i o. f. tillsyn	Jan.	Febr.	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	Hela året
Gårdar och avträden	1,547	1,438	1,351	1,420	1,478	1,235	848	1,613	1,345	1,597	1,517	1,559	16,948
Stall	129	125	139	139	142	103	78	152	111	127	125	144	1,514
Fähus	18	13	10	12	11	14	10	19	16	23	17	16	179
Svinhus	16	9	8	10	11	12	9	18	12	22	17	13	157
Lump-, hud- och benupplag	12	17	19	13	20	17	11	13	18	20	18	22	200
Avsjälpningsplatser	3	1	1	2	7	6	9	8	7	7	7	5	63
Avloppstrummor och diken	1	—	—	2	16	19	18	24	15	23	18	7	143
Godsmagasin	3	4	3	2	4	2	3	3	2	5	4	4	39
Salubodar för födoämnen	60	56	52	50	293	258	164	310	275	294	280	288	2,380
Salutorg	8	8	10	9	9	7	9	9	7	9	9	11	105
Bagerier och karamellfabriker	32	16	28	24	26	29	36	20	29	30	36	28	334
Mjölkförsäljningsställen	100	103	75	101	107	76	100	90	125	89	118	82	1,166
Slakterier och korvfabriker	376	425	401	367	199	157	90	170	163	183	156	173	2,860
Näringsställen	2	2	—	—	—	1	6	—	—	9	4	1	25
Rak- och frisérsalonger	4	—	2	—	—	—	—	—	—	1	—	3	10
Arbetsställen för minderåriga	2	1	1	—	—	3	—	—	1	3	2	3	16
Övriga uppdrag:													
Bitr. å Köttbesiktningsbyrån	25	25	24	25	27	24	23	26	25	28	25	24	301
Utförda desinfektioner	16	8	7	25	23	20	10	12	26	11	14	9	181
Inköp av varor för undersökning	34	96	98	117	130	44	121	76	175	51	152	66	1,160
Anhållande av födoämnen	1	—	—	—	1	1	1	2	2	—	1	1	10
Tjänst å nämndens expedition	25	24	24	24	26	23	27	26	26	27	25	25	302
Diverse arbeten	36	36	40	35	32	31	29	33	33	21	26	31	383

N:o 29. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1924.*

Sammandrag av förteckningar över sinnessjuka och sinnesslöa den 31 dec. 1924 kyrkoskrivna inom Västerås stad av Västmanlands län.

	Antal	Hemort		Kön		Civilstånd		Ålder			Vårdas å						
		landsbygd	stad	män	kvinnor	ogift	gift	under 20 år	20—40 år	över 40 år	enskilt eller däremot svarande hem	enskild anstalt	anstalt för sinnesslöa: obildbara	anstalt för sinnesslöa: bildbara	försörjningsanstalt	upptagningsanstalt för sinnessjuka	statsanstalt för sinnessjuka
A. Sinnessjuka...	83	—	83	39	44	58	25	3	28	52	4	—	—	—	23	4	52
Summa		83		83		83		83			83						
B. Sinnesslöa ...	19	—	19	13	6	19	—	14	3	2	3	—	7	6	2	—	1
Summa		19		19		19		19			19						

Redogörelse för bostadsinspektionens arbete 1924.

Div. förfrågningar	Klagomål	1:sta besök	Återbesök	Olägenheter avhjälpta	Läg. utdömda
106	117	560	1,430	117	1

Under år 1924 utfördes 2,107 inspektioner fördelade enl. ovanstående tabell. Bostadsinspektionens arbeten hava fortgått efter samma riktlinjer som föregående år, men bostadsbristen lägger alltjämt stora hinder i vägen för tillämpningen av hälsovårdsstadgans numera skärpta föreskrifter rörande bostäder.

Västerås i januari 1925.

LISA BRUÉR.
Bostadsinspektris.

Redogörelse angående fosterbarnsvården i Västerås stad för år 1924.

N:o 29. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1924.*

A) *I enskild bostad* vårdade fosterbarn:

Antal vid årets början anmälda	41
Tillkomna under året	9
Summa	50

Avgångna av annan anledning:

före fyllda 7 år	2
efter „ 7 år	2
Summa	4

Hela antalet under året avgångna	4
Antal vid årets slut vårdade:	
1—7 år gamla	46
Summa	50

B) *I särskild anstalt* vårdade:

Antal vid årets början anmälda	5
Tillkomna under året	1
Summa	6

Avgångna av annan anledning:

efter fyllda 7 år	2
Summa	2

Hela antalet under året avgångna	2
Antal vid årets slut vårdade:	
1—7 år gamla	4
Summa	6

D) *Fosterlegans storlek* pr månad:

i enskild bostad: högst 65: —, lägst 12: 50.
i barnavårdsanstalt: högst 25: —.

Västerås den 28 febr. 1925.

IDA GRÖNBERG.
Fosterbarnsnämndens ordförande.

N:o 29.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1924.

Översikt av dödsorsakerna i Västerås

Dödsorsak (Enl. K. Med.-styr:s cirk. den 9 Oktober 1911)	Mankön									Summa mankön
	under 1 år	1—5 år	5—10 år	10—15 år	15—20 år	20—40 år	40—60 år	60 år och därutöver	Okänd ålder	
Bildningsfel och sjukdomar hos nyfödda	8	—	—	—	—	—	—	—	—	8
Ålderdomsavtyning	—	—	—	—	—	—	—	7	—	7
Varfeber	—	—	—	—	—	—	1	2	—	3
Mässling	—	2	—	—	—	—	—	—	—	2
Scharlakansfeber	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Difteri	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
Kikhosta	3	—	—	—	—	—	—	—	—	3
Influensa	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Tuberkulos a) Lungsot	—	—	—	—	2	4	4	1	—	11
b) Annan tuberkulos	—	1	2	—	—	4	—	—	—	7
Blodbildande organens o. blodets sjukdomar	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Sockersjuka	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Hjärnblödning	—	—	—	—	—	—	1	3	—	4
Andra sjukdomar i nervsystemet och sinnesorganens sjukdomar	2	1	—	—	1	1	1	2	—	8
Kronisk hjärtsjukdom	—	—	—	—	1	—	2	5	—	8
Andra cirkulationsorganens sjukdomar	—	—	—	—	—	—	—	7	—	7
Luftrörsinflammation, akut och kronisk	2	2	—	—	—	—	—	5	—	9
Akut lunginflammation	—	—	—	—	—	1	—	2	1	4
Andra andningsorganens sjukdomar	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Akut mag- o. tarminflammation	2	1	—	—	—	—	—	1	—	4
Blindtarmsinflammation	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Tarmhinder och tarmbråck	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Andra matsmältningsorganens sjukdomar	1	—	—	—	—	—	—	1	—	2
Urin- och könsorganens sjukdomar	—	—	—	—	—	—	—	9	—	9
Kräfta	—	—	—	—	—	—	2	8	—	10
Svulster av andra slag	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Olyckshändelse eller våda	1	—	2	—	—	1	1	—	1	6
Självmord	—	—	—	—	—	3	1	—	1	5
Summa	19	8	4	2	4	15	13	55	4	124

N:o 29.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1924.

under år 1924, enligt dödsbevisen.

Kvinnkön										
under 1 år	1—5 år	5—10 år	10—15 år	15—20 år	20—40 år	40—60 år	60 år och däröver	Okänd ålder	Summa kvinnkön	Summa summarum
2	—	—	—	—	—	—	—	—	2	10
—	—	—	—	—	—	—	13	—	13	20
—	—	—	—	1	1	—	—	—	2	5
1	2	—	—	—	—	—	—	—	3	5
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	4
—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	2
—	—	—	2	1	7	3	1	—	14	25
1	4	2	—	—	—	—	—	—	7	14
—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	2
—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	1
—	—	—	—	—	—	—	8	—	8	12
—	—	—	—	—	—	1	5	—	6	14
—	—	—	—	—	3	—	7	—	10	18
—	—	—	—	—	—	—	5	—	5	12
1	1	—	—	—	—	—	6	—	8	17
—	—	—	1	—	—	1	4	—	6	10
—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	2
2	—	—	—	—	1	1	—	—	4	8
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
—	—	—	—	—	—	—	3	—	3	4
—	—	—	—	—	2	—	3	—	5	7
—	—	—	—	—	2	1	2	—	5	14
—	—	—	—	—	3	13	8	—	24	34
—	—	1	—	—	—	—	2	—	3	3
1	1	—	—	—	—	—	—	—	2	8
—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	6
8	9	3	3	2	20	21	70	—	136	260

Översikt av gängse sjukdomar

Sjukdomar	Januari Insjuk-nade	Januari Döde	Februari Insjuk-nade	Februari Döde	Mars Insjuk-nade	Mars Döde	April Insjuk-nade	April Döde	Maj Insjuk-nade	Maj Döde
Scharlakansfeber	9	—	4	—	11	—	23	—	17	—
Difteri (och strupsjuka)	6	—	1	—	2	—	2	—	—	—
Mässling	14	—	152	—	118	4	28	1	—	—
Påssjuka	4	—	—	—	2	—	2	—	—	—
Kikhosta	16	2	10	—	4	—	4	1	3	1
Influensa	24	—	51	—	84	1	6	—	3	—
Akut inflam. i luftstrupe och luftrör	105	1	110	—	33	2	52	1	72	2
Akut lunginflammation	12	4	9	1	4	—	12	1	5	1
Lungsäcksinflammation	—	—	1	—	4	—	—	—	2	—
Akut mag- och tarminflammation	25	—	7	—	17	3	24	1	22	1
Summa	215	7	345	1	279	10	153	5	124	5

Sammandrag av summariska utdrag ur dagböcker,

Antal barnmorskor som avlämnat summariskt utdrag	Barnaföderskor: Antal	Barnaföderskor: Gifta	Barnaföderskor: Ogifta	Barnaföderskor: Änkor	Barnaföderskor: Förstföderskor	Barnaföderskor: Omföderskor	Missfall	Födda barn: Antal	Födda barn: Gossar	Födda barn: Flickor	Levande födda, Fullgångna: Gossar	Levande födda, Fullgångna: Flickor	Levande födda, Ofullgångna: Gossar	Levande födda, Ofullgångna: Flickor	Dödfödda, Fullgångna: Gossar	Dödfödda, Fullgångna: Flickor	Dödfödda, Ofullgångna: Gossar	Dödfödda, Ofullgångna: Flickor	Tvillingbörd	Trillingbörd
5	463	411	43	9	105	308	20	453	245	208	234	198	5	6	2	1	4	3	10	—

Uppgifter den 31 dec. 1924 angående läkare och tandläkare

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Provinsialläkaredistrikt E. provinsiolläkaredistrikt Stad, Köping och Municipalsamhälle som ej tillhör provinsialläkardistrikt	Antal leg. läkare: Civila läkare med tjänstårsrätt	Antal leg. läkare: Enskilt praktiserande	Antal leg. läkare: Icke praktiserande	Antal leg. läkare: Manliga	Antal leg. läkare: Kvinliga	Antal leg. läkare: Summa	Tandläkare, praktiserande: m.	Tandläkare, praktiserande: kv.
Västerås stad	9	3	—	12	—	12	7	—

i Västerås år 1924.

Juni		Juli		Augusti		September		Oktober		November		December		Summa	
Insjuknade.	Döde	Insjuknade.	Döde	Insjuknade	Döde	Insjuknade	Döde	Insjuknade	Döde	Insjuknade	Döde	Insjuknade	Döde	Insjuknade	Döde
15	—	16	—	15	—	14	1	6	—	16	—	11	—	157	1
2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	312	5
—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	10	—
2	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	42	4
3	—	—	—	—	—	—	—	2	—	9	1	57	—	239	2
135	3	16	1	36	—	40	—	46	1	25	1	64	2	734	14
4	—	3	2	—	—	—	—	6	1	2	—	4	—	61	10
3	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	12	—
15	—	11	—	32	2	36	1	23	—	9	—	5	—	226	8
179	4	49	3	84	2	91	2	85	2	61	2	141	2	1,806	45

förda av barnmorskorna i Västerås stad under år 1924.

Barnsängskvinnan var 3 veckor efter förlossningen			Vid förlossning använda operationer										Barnaföderskor, förlösta och vårdade i barnmorskans eget hem (Regl. § 22, första stycket)	Barnaföderskor förlösta och vårdade å förlossningshem (Regl. § 22, andra och femte styckena
			Uttagande av efterbörden		Vändning verkställd av		Tång anlagd av		Trubbig hake anlagd av		Skarpa instrument använda av			
Frisk	Sängliggande sjuk	Död	Barnmorska	Läkare	Barnmorska	Läkare	Barnmorska	Läkare	Barnmorska	Läkare	Barnmorska	Läkare		
461	2	—	—	6	—	—	—	20	—	—	—	1	--	—

samt sjukgymnaster, barnmorskor och sjuksköterskor.

10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Sjukgymnaster, legitimerade		Barnmorskor				Sjuksköterskor				Anmärkningar
						Distriktssköterskor				
m.	kv.	Bistrikts-	Kommunalt anställda	Anställda å förlossningsanstalt	Enskilt praktiserande	anställda av landsting	anställda av kommun	Dispensärsköterskor	i ensk. sjukvårdstjänst	
3	3	3	1	—	1	1	2	1	—	

N:o 29.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1924.

Summarisk förteckning upprättad med anledning av inkomna utdrag av journaler över skyddskoppympningen inom Västerås stad i Västmanlands län år 1924.

A. *Vaccination.*

Utdragets N:r	Församlingens namn	Ymparens namn	Antal personer som fullgjort ympningsplikt på grund av: framgångsrik ympning	Antal personer som fullgjort ympningsplikt på grund av: 11 § 2 mom. lagen om skyddskoppympning
1	Västerås	D:r G. Fjellander, Västerås	9	
2	„	„ „	4	
3	„	„ „	1	
4	„	„ „	1	
5	„	„ „	2	
6	„	„ „	1	
7	„	„ „	2	
8	„	D:r O. Öhlin, „	19	
9	„	„ G. Wingren, „	14	
10	„	„ C. Thunström, „	6	
11	„	„ C. Idar, „	433	2
12	„	„ L. Bladini, „	5	
13	Gävle	„ R. v. Post. Gävle	1	
14	Sollefteå	„ G. Fredriksson, Sollefteå	1	
			Summa 499	2

Bifogad årsberättelsen och insänd jämte 14 journalutdrag över förut icke ympade personer till Första provinsialläkaren i Västmanlands län den 20 mars 1925.

CARL THUNSTRÖM.
1:ste stadsläkare.

Uppgifter för år 1924 från Sundhetsinspektören i Västerås stad.

Enligt diariet.

Enligt § 9							Enligt § 10		§ 11	Uppgifter om smittkällor							§ 12	Antal intyg enligt	
Antal inkomna anmälningar enl. § 9	Antal av dessa behandlade enl.			Resultat Antal som							Antal anmälningar om smittkälla behandlade enligt			Resultat Antal som					
	§ 13	§ 16	§§ 21—22	ej anträffats	styrkt smittfrihet	återgått till behandling	Antal anmälningar enl. § 10	Behandlade enl. § 17	Anmälningar enl. § 11	Antal anmälda smittkällor	§ 13	§ 14	§§ 21—22	ej anträffats	styrkt smittfrihet	påbörjat behandling	Antal anmälningar enl. § 12	§ 14	§ 15
28	6	20	7	7	1	17	—	—	90	37	10	9	—	4	3	24	—	9	24

Övriga uppgifter eller iakttagelser av intresse meddelas i särskild bilaga.

Västerås den 16 januari 1925.

CARL SHUNSTRÖM.
Sundhetsinspektör.

Översikt av anmälda fall av smittsam könssjukdom i Västerås år 1924 med hänsyn till uppgiven smittningsort.

Smittningsort	Syphilis congenita			Syphilis acquisita: Primaria			Secundaria			Summa			Gonorrhoea			Ulcus molle		
	M.	Kv.	S:a	M.	Kv.	S:a	M.	Kv.	S:a	M.	Kv.	S:a	M.	Kv.	S:a	M.	Kv.	S:a
Stockholms stad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9	—	9	—	—	—
Stockholms län landsb.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	—	—	—
Norrköpings stad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—
Jönköpings län stad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—
Kristianstads län stad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—
Göteborgs stad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	2	—	—	—
Västmanlands län stad	—	—	—	1	—	1	1	1	2	2	1	3	37	30	67	1	—	1
Västmanlands län landsb.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	—	—	—
Västerbottens län stad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—
Summa	—	—	—	1	—	1	1	1	2	2	1	3	52	34	86	1	—	1

Översikt av inkomna uppgifter om fall av smittsam könssjukdom i Västerås stad under år 1924 med hänsyn till ålder och kön.

Sjukdom	Summa	Den smittades kön	ålder: under 1 år	1—10 år	10—15 år	15—20 år	20—25 år	25—30 år	30—40 år	40—50 år	50—60 år	över 60 år	okänd
Syphilis	2	män	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—
	1	kvinnor	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—
Gonorrhoea	52	män	—	—	—	2	16	13	18	2	1	—	—
	34	kvinnor	—	3	1	7	5	11	6	1	—	—	—
Ulcus molle	1	män	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
	—	kvinnor	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

N:o 29.

Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1924.

Till Hälsovårdsnämnden i Västerås.

Får härmed överlämna redogörelse över köttbesiktningsbyråns verksamhet under år 1924.

Tillförseln av kött har från länets alla delar varit synnerligen god. Transporten har på längre avstånd skett medels bil och den förr vanliga transporten på järnväg har så gott som alldeles upphört. Även från Uppsala län har betydande partier kött anlänt likaledes med bil. Produktionen av fläsk har inom länet visat sig otillräckligt i förhållande till efterfrågan. Stora partier fläsk ha därför införskaffats från södra Sverige.

För besiktning har till byrån inlämnats 23,594 kreaturskroppar. Därav ha 178 helt kasserats och oskadliggjorts, 8 ha frigivits efter särskild behandling (sterilisation) och 630 frigivits efter borttagande av förändrade organ eller delar.

5,513 lösa organ ha varit föremål för besiktning. 1,514 organ ha av olika anledningar beslagtagits och oskadliggjorts.

Vikten av det beslagtagna köttet har uppgått till 12,468 kg.

Tillförseln under de olika månaderna och anledningarna till beslag framgå av medföljande bilagor.

Västerås den 28 februari 1925.

MARTIN JONSSON.

Antal besiktigade kött.

Månad	Kött av															
	Stor boskap		Större kalv		Mindre kalv		Får, get		Svin		Spädgris		Häst		Föl	
	1/1	1/2	1/1	1/2	1/1	1/2	1/1	1/2	1/1	1/2	1/1	1/2	1/1	1/2	1/1	1/2
Januari	174	15	195	4	516	7	47	2	138	671	9	—	24	2	—	—
Februari	191	23	259	15	470	16	94	—	189	896	5	—	32	—	—	—
Mars	179	13	260	11	404	7	70	4	203	781	4	—	28	1	—	—
April	150	28	270	13	573	12	95	4	201	850	3	—	24	2	—	—
Maj	162	22	322	8	466	18	71	—	164	828	3	—	18	—	—	—
Juni	147	21	352	9	366	13	101	1	84	620	6	—	16	—	—	—
Juli	130	22	352	7	338	7	73	1	110	480	5	—	13	2	—	—
Augusti	172	14	376	14	358	14	207	9	151	486	2	—	19	—	—	—
September	184	22	304	13	332	5	261	6	123	487	3	—	25	1	—	—
Oktober	217	39	325	15	414	20	337	16	166	699	6	—	28	2	2	—
November	196	33	239	9	557	13	232	10	76	706	4	—	32	1	—	—
December	207	46	324	16	443	21	113	10	302	544	10	—	31	2	1	—
Summa	2,109	292	3,578	134	5,237	153	1,701	63	1,907	8,048	60	—	290	13	3	—

Antal besiktigade lösa organ (enbart organbesiktning).

Månad	Enbart organbesiktning																							
	Storboskap						Kalv					Får, get				Svin				Häst				
	Lunga	Hjärta	Lever	Juver	Tunga	Huvud	Lunga	Hjärta	Lever	Tunga	Huvud	Lnnga	Hjärta	Lever	Huvud	Lunga	Hjärta	Lever	Huvud	Lunga	Hjärta	Lever	Tunga	Huvud
Januari...	28	29	40	22	175	28	—	—	3	21	—	—	—	—	—	7	7	7	9	6	6	6	—	1
Februari	19	19	29	15	145	19	2	2	10	22	—	—	—	—	—	2	2	7	5	3	3	3	—	1
Mars......	25	25	29	23	178	29	—	—	7	29	—	—	—	—	—	6	6	11	3	3	3	3	1	—
April......	24	24	29	19	158	26	—	—	8	28	—	—	—	—	—	45	45	51	3	3	3	4	2	1
Maj	22	23	27	19	169	22	4	7	11	24	2	—	—	—	—	34	34	37	1	4	4	4	—	—
Juni	32	34	36	32	155	36	8	8	15	43	3	2	2	2	—	8	8	12	4	2	4	5	—	—
Juli........	25	25	29	17	134	21	2	2	15	44	—	2	2	2	—	8	8	10	4	1	1	1	1	—
Augusti...	25	24	30	16	158	21	4	4	17	44	1	—	—	—	—	10	10	19	2	—	—	—	—	—
Sept.......	35	35	37	31	188	37	1	1	6	41	1	1	1	1	1	10	10	14	—	—	—	1	—	—
Oktober..	31	33	37	28	219	34	5	5	12	45	—	—	—	—	—	13	13	27	—	1	1	1	1	—
Nov.	28	28	31	26	195	29	3	3	9	34	1	—	—	—	—	2	2	3	4	4	4	4	—	—
Dec.	30	32	33	22	211	31	4	4	11	36	3	—	—	—	—	18	18	21	27	—	—	—	—	—
Summa	324	330	387	270	2,135	333	33	36	124	411	11	5	5	5	1	163	163	219	62	27	29	32	5	3

Antal helt eller delvis beslagtagna kroppar och vid beslaget vidtagna åtgärder.

Djurslag	Antal besiktigade	Godkända efter				Helt förstörda		Summa djur, varå beslag gjorts	
		kassation av förändrade organ eller delar		särskild behandling					
		Antal	% av besiktigade	Antal	% av besiktigade	Antal	% av besiktigade	Antal	% av besiktigade
Storboskap	2,407	381	—	5	—	16	—	402	—
Större kalv	3,712	46	—	—	—	6	—	52	—
Mindre kalv	5,390	4	—	—	—	138	—	142	—
Får eller get	1,764	3	—	—	—	4	—	7	—
Svin	9,955	182	—	3	—	6	—	191	—
Spädgris	60	—	—	—	—	1	—	1	—
Häst	303	14	—	—	—	7	—	21	—
Föl	3	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	23,594	630	—	8	—	178	—	816	—

N:o 29.

Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1924.

Beslagsrapport A. från köttbesiktningsbyrån

Orsak till särskild behandling eller kassation	Storboskap				Större kalv				Mindre kalv				Får, Get			
		Åtgärd				Åtgärd				Åtgärd				Åtgärd		
	Antal	Godkända efter kassation av förändrade organ eller delar	Godkända efter särskild behandling	Helt förstörda	Antal	Godkända efter kassation av förändrade organ eller delar	Godkända efter särskild behandling	Helt förstörda	Antal	Godkända efter kassation av förändrade organ eller delar	Godkända efter särskild behandling	Helt förstörda	Antal	Godkända efter kassation av förändrade organ eller delar	Godkända efter särskild behandling	Helt förstörda
Blodförgiftning (Septicæmia)	3	—	—	3	1	—	—	1	65	—	—	65	—	—	—	—
Varfeber (Pyæmia)	—	—	—	—	—	—	—	—	38	—	—	38	—	—	—	—
Strålsvampsjuka (Actinomycosis)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tuberkulos (Tuberculosis)	191	186	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
Igelsjuka (Distomatosis)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Dyntsjuka (Cysticercus tenuicollis)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	3	—	—
Traum-, mag-, mellangärds- o. hjärtsäcksinfl.	8	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gulsot (Icterus)	—	—	—	—	—	—	—	—	6	—	—	6	—	—	—	—
Fläcklever (Teleangiektasia hepatis)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Njurinflammation (Nephritis)	8	8	—	—	41	41	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Juverinflammation (Mastitis)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Infl. i leder, slemsäckar och senskidor	89	89	—	—	4	4	—	—	2	2	—	—	—	—	—	—
Blödningar (Kontusioner och benbrott)	21	21	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Abscessbildning	3	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Cystabildning	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Svulstbildning	3	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Andra sjukliga förändringar	47	40	—	7	4	—	—	4	7	—	—	7	1	—	—	1
Utmärgling	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	2
Omogenhet	—	—	—	—	—	—	—	—	6	—	—	6	—	—	—	—
Fargaltsvål	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Foder-, skållvatten- eller blodaspiration	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Förskämning	1	—	—	1	—	—	—	—	18	2	—	16	—	—	—	—
Abnorm lukt	3	—	—	3	2	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Förorening	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	379	358	5	16	52	46	—	6	142	4	—	138	7	3	—	4
Antal besiktigade kroppar och lösa organ	2,407				3,712				5,390				1,764			

i Västerås för år 1924.

N:o 29.

Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1924.

Svin				Spädgris				Häst				Föl				Enbar organbesiktning. De förändrade organen förstörda				
	Åtgärd				Åtgärd				Åtgärd				Åtgärd							
Antal	Godkända efter kassation av förändrade organ eller delar	Godkända efter särskild behandling	Helt förstörda	Antal	Godkända efter kassation av förändrade organ eller delar	Godkända efter särskild behandling	Helt förstörda	Antal	Godkända efter kassation av förändrade organ eller delar	Godkända efter särskild behandling	Helt förstörda	Antal	Godkända efter kassation av förändrade organ eller delar	Godkända efter särskild behandling	Helt förstörda	Storboskap	Kalv	Får, Get	Svin	Häst
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—
37	30	3	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	68	—	—	1	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	30	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—
2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
27	27	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—
58	58	—	—	—	—	—	—	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
17	17	—	—	—	—	—	—	3	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
9	9	—	—	—	—	—	—	2	2	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—
3	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	3	2	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—
3	2	—	1	1	—	—	1	10	5	—	5	—	—	—	—	3	—	—	1	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
21	21	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	12	4
—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—
15	15	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—
193	184	3	6	1	—	—	1	22	15	—	7	—	—	—	—	119	—	—	14	4
9,955				60				303				3				3,774	615	20	607	96

Antal kasserade organ och kött samt vikten av de kasserade köttpartierna.

Djurslag	Organ									Kött				
	Lunga	Hjärta	Bröstkinna	Lever	Bukhinna	Njure	Juver	Tunga	Huvud	Delar	Kroppar			Summa vikt kg.
										Vikt i kg.	1/1	1/2	Vikt kg.	
Storboskap ...	72	4	179	39	174	227	8	2	10	3,913	16	—	2,696	6,609
Större kalv ...	—	—	6	1	7	88	—	—	—	8	6	—	258	266
Mindre kalv .	—	—	138	1	138	277	—	—	—	15	136	2	2,485	2,500
Får, get	—	—	4	—	4	8	—	—	—	—	4	—	28	28
Svin	11	—	18	2	13	16	28	—	3	608	6	—	416	1,024
Spädgris	—	—	1	—	1	2	—	—	—	—	1	—	11	11
Häst	4	—	7	—	7	14	—	—	—	306	7	—	1,724	2,030
Föl	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	87	4	353	43	344	632	36	2	13	4,850	176	2	7,618	12,468

Antal och vikt av särskilt behandlade kroppar jämte uppgift å behandlingens art.

Djurslag	Godkända efter sterilisering				Summa behandlade		
	Antal		Vikt kg.		Antal		Vikt kg. (Före behandlingen)
	1/1	1/2	Före behandlingen	Efter behandlingen	1/1	1/2	
Storboskap	5	—	1,133	633	5	—	1,133
Svin	3	—	176	113	3	—	176
Summa	8	—	1,209	746	8	—	1,209

Västerås, A. F. Berghs Boktryckeri, 1925

N:o 30.

Badhusstyrelsens årsberättelse för 1924.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Badhusstyrelsen får över verksamheten och förvaltningen under år 1924 härmed avgiva nedanstående

Berättelser.

A. Varmbadhuset.

Badhuset har liksom föregående år hållits stängt alla sön- och helgdagar samt den 1 maj och påskafton. Dessutom har under juli månad verksamheten varit nedlagd under 12 arbetsdagar för reparationer och rengöringar, då den del av personalen som icke erfordrades för dessa arbeten samtidigt erhöllo sin semester.

Antalet baddagar har utgjort 291 och antalet serverade bad 63,986, utgörande i medeltal pr dag 219.88. Motsvarande siffror föregående år utgjorde 290 baddagar med 63,923 bad och 220,43 bad i medeltal pr dag. Antalet serverade bad har således ökat med 63 st.

I förestående antal bad ingå dels bad för simundervisningen 9,566 st., dels ock billigare bad för arbetslösa 675 st.

Specifikation å verksamheten i sin helhet framgår av nedanstående

Tabell

med parallellsiffror för år 1923, utvisande antal serverade bad av olika slag vid badanstalten.

	Antal serverade bad					
	under år 1923			under år 1924		
	Herrar	Damer	Summa	Herrar	Damer	Summa
I kl. karbad	2,085	2,156	4,241	2,257	2,063	4,320
I „ d:o med massage	332	269	601	312	203	515
I „ halvbad	40	6	46	55	7	62
II „ karbad	2,225	2,962	5,187	2,477	3,263	5,740
Transport	4,682	5,393	10,075	5,101	5,536	10,637

N:o 30.
Badhusstyrelsens årsberättelse för 1924.

	Antal serverade bad					
	under år 1923			under år 1924		
	Herrar	Damer	Summa	Herrar	Damer	Summa
Transport	4,682	5,393	10,075	5,101	5,536	10,637
II kl. karbad med massage	837	688	1,525	617	763	1,380
II „ halvbad	31	21	52	162	33	195
I „ bastu utan borstning	1,799	476	2,275	1,556	425	1,981
I „ d:o med d:o	2,405	149	2,554	2,166	110	2,276
I „ d:o med massage	28	—	28	10	—	10
Simhall med värmestuga (vinter)	6,111	4,621	10,732	6,980	4,706	11,686
D:o för skolungdom	1,844	1,373	3,217	1,561	988	2,549
Elektriskt ljusbad	80	58	138	83	54	137
D:o d:o med borstning	16	5	21	30	7	37
D:o d:o med massage	54	14	68	44	2	46
Fangobad	25	—	25	14	8	22
Billighetsbastu	10,702	4,971	15,673	10,404	4,516	14,920
Simhall med värmestuga (sommar)	1,404	1,058	2,462	2,263	1,739	4,002
Simsällskapet	755	6	761	740	3	743
Elementarskolan	1	10	11	3	6	9
Folkskolan	1,349	1,341	2,690	1,400	1,266	2,666
Arbetslösa	1,515	76	1,591	647	28	675
Svenska Metallverken	42	24	66	11	2	13
Seminariet	—	485	485	—	436	436
Bad för simundervisning	4,779	4,695	9,474	4,803	4,763	9,566
Summa	38,459	25,464	63,923	38,595	25,391	63,986

Beräknad inkomststat för år 1924 jämte verkliga inkomster:

Av beräknad inkomst	kr.	68,550: —
har influtit i badavgifter och diverse andra poster	„	58,960: 13
varför här ett underskott uppstår av	Kronor	9,589: 87

Omkostnader för varje bad å de olika utgiftsposterna utgöra.

	År 1923	År 1924
Avlöningar	57,37 öre	48.2 öre
Bränsle	30,26 „	21,0 „
Belysning	3,31 „	2,8 „
Linne	2,43 „	1,9 „
Underhåll av fastigheten	—	1,8 „
Underhåll av pannor och ledningar	—	1,9 „
Förbrukningsartiklar	5,12 „	5,8 „
Utskylder	—	2,7 „
Övriga omkostnader	23,62 „	4,6 „
Summa	122,11 öre	90.7 öre

Då under år 1924 inkomsterna ha uppgått till	kronor	58,960: 13
och utgifterna stannat vid	„	58,074: 31
har under året uppstått en behållning av	Kronor	885: 82

N:o 30.
Badhus-styrelsens årsberättelse för 1924.

Beräknad utgiftsstat för år 1924 jämte verkliga utgifter.

	1924 års utgiftsstat	Verkliga utgifter
Avlöningar och provisioner	31.811: 15	30,869: 67
Bränsle	16,000: —	13,444: 54
Elektrisk belysning	1,800: —	1,801: 88
Underhåll av inventarier	900: —	905: 05
Underhåll av linne och nyanskaffning	1,200: —	1,200: —
Underhåll av fastigheten	1,000: —	1,158: 80
Underhåll av pannor och ledningar	1,200: —	1,198: 23
Tvätt, extra hjälp, tvättmedel	600: —	610: 12
Renhållning och städning	150: —	130: 34
Skriv- och trycksaker	500: —	405: 90
Telefon	275: —	245: 60
Läkarearvode och medicin	100: —	93: —
Brandförsäkringspremie	250: —	239: 57
Olycksfallspremie	90: —	116: 87
Förbrukningsartiklar	3,000: —	3,676: 67
Utskylder	2,200: —	1,726: 95
Oförutsedda utgifter	163: 85	251: 12
Summa Kronor	61.240: —	58,074: 31

Medelinkomsten för varje försålt bad utgör	92,14	öre och
utgifterna för varje serverat bad	90,75	»
varför å varje bad uppstått en behållning av	1,39	öre

B. Kallbadhuset.

På grund av det höga vattenståndet kunde kallbadhuset icke öppnas förrän den 21 juni och stängdes den 16 september. Antalet baddagar har utgjort 88.

De badandes antal har varit:

	År 1923	År 1924
Betalande	12,824	20,016
Fribad för skolungdom	7,526	9,996
Summa	20,350	30,012

vilket utvisar en ökning av badfrekvensen sedan föregående år av 7,192 betalande och 2,470 fribad eller tillsammans 9,662 personer. I medeltal har badhuset varit besökt av 341 personer dagligen.

Inkomster:

	Beräknade	Verkliga
Badavgifter	2,900: —	3,446: 25
Uthyrning av badhuset vid uppvisningar	100: —	119: 91
Summa	3,000: —	3,566: 16

N:o 30.
Badhusstyrelsens årsberättelse för 1924.

Utgifter:

	Utgiftsstat	Verkliga	Summa
Avlöningar	1,460: —	1,260: —	
Annonser och trycksaker	150: —	73: 75	
Isväckning samt diverse arbeten	900: —	1,171: 96	
Utskylder	40: —	147: 93	
Brandförsäkringspremie	130: —	126: —	
Oförutsedda utgifter	40: —	76: 26	
Anskaffning av väggur	80: —	28: —	2,883: 90
Dessutom är badhuset belastat med följande omkostnader, ej i staten upptagna:			
Materialier		186: 51	
Diverse reparationsarbeten		473: 12	
Vågbrytaren		59: 86	
Badhusarmen, väster		38: 73	
Hämtning av latrinkärl		47: 50	805: 72
Summa	2,800: —		3,689: 62

Västerås den 8 april 1925.

Å Bahusstyrelsens vägnar:

THEOFIL ÖBERG.

B. Falk.

N:o 31.

Beredningsutskottets yttrande ang. ändring i velocipedstadgan för staden.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom beslut den 26 nästlidne mars hava Stadsfullmäktige för yttrande till Beredningsutskottet överlämnat ett Magistraten avgivet förslag till ändring i vissa delar av den för staden gällande velocipedstadgan, och får Beredningsutskottet såsom yttrande i ärendet föreslå, att Stadsfullmäktige ville godkänna de ifrågasatta ändringarna uti § 5 samt vidkommande § 4 att stycket började med orden "Härjämte skall" och slutande med orden "och

5m/m“ skall utgå och ersättas med föreskrift i enlighet med bestämmelserna i Kungl. Vägtrafikstadgan den 15 juni 1923 angående skyldighet att vid färd med velociped under mörker föra lykta och så lydande: “Velociped, som under mörker framföres å väg, gata eller annan allmän plats, skall framtill vara försedd med tänd lykta med vitt sken“.

N:o 31. ***Ang. ändring i velocipedstadgan för staden.***

Västerås den 15 april 1925.

För Beredningsutskottet:

CARL BÄCKMAN.

Ragnar Tenow

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Under åberopande av innehållet i poliskommissariens bilagda förslag till ändring av vissa punkter i gällande velocipedstadga får magistraten hemställa att stadsfullmäktige ville för sin del godkänna följande ändringsförslag:

att punkten 3 i § 4, började med orden “Härjämte skall“ och slutande med orden “och 5 m/m“, skall utgå,

att punkten 1 i § 5 ändras sålunda att orden “genom staden“ utbytes mot orden “inom staden“ samt

att punkten 3 i § 5 ändras sålunda att orden “inom staden“ utbytes mot orden “genom staden“.

Västerås rådhus den 26 mars 1925.

På magistratens vägnar:

VICTOR ÅSBERG.

H. Cronholm.

Till Magistraten i Västerås.

Enligt stadgan angående velocipedåkning inom Västerås stad och dess område den 20 februari 1915 har varje ägare av velociped, som brukas inom staden, skyldighet att hos poliskommissarien anmäla velocipeden för inregistrering. Denna inregistrering skall, likaledes enligt

N:o 31.
Ang. ändring i velocipedstadgan för staden.

bestämmelserna i nämnda stadga, ske på så sätt att velocipeden förses med ett s. k. baknummer, anbragt å velocipeden bakom sadeln, och ett s. k. lyktnummer, anbragt å den velocipeden åsatta lyktan den tid av dygnet då gatubelysningen hålles tänd.

Då det bakre inregistreringsnumret, som hitintills målats å plåt, visat sig vara mindre ändamålsenligt emedan plåten efter någon tid rostar och färgen faller av samt numret ofta gjorts oläsligt genom att böjas omkring cykelramen, får jag föreslå att fr. o. m. innevarande år införes sådana nummer av aluminium samt att föreskrifterna att föra lyktnummer, som under de år stadgan varit gällande visat sig ej hava någon praktisk betydelse, enär numret under färd till följd av lyktans skakning får sådan dallrande rörelse att det ej kan avläsas och det är förenat med stora svårigheter att förse detta nummer med sådant fäste att det kan anbringas å de många olika elektriska- och andra lykttyper som under de senare åren förts i marknaden, måtte ur stadgan utgå. Lyktnumret har även ofta använts som baknummer, då detta blivit obrukbart eller förkommet.

Skyldigheten att låta inregistrera och förse velociped med baknummer har däremot visat sig vara till stor nytta, enär velocipedåkare som farit vårdslöst eller oförsiktigt fram eller vållat olyckshändelse därigenom ofta ertappats. Därjämte bör framhållas, att skyldigheten att hava evlociped försedd med inregistreringsnummer bakom sadeln verkar till iakttagande av större försiktighet vid färd, enär den velocipedåkande därigenom kan kontrolleras av andra trafikanter och riskerar att bliva ertappad, om överträdelse av trafikföreskrifterna ske, även om polisman ej är tillstädes.

Med stöd av vad jag här ovan anfört och med åberopande av bestämmelserna i § 4 punkt 1 Kungl. Vägtrafikstadgan den 15 juni 1923, får jag föreslå att bestämmelserna i § 4 punkterna 3 och 4 i stadgan angående velocipedåkning inom Västerås stad och dess område måtte uteslutas, men att punkt 5 i samma § oförändrad bibehålles.

Likaså får jag föreslå, att de i § 5 punkt 1 förekommande orden "genom staden" utbytes mot orden "inom staden" samt att de i punkt 3 i samma § förekommande orden "inom staden" utbytes mot orden "genom staden".

Västerås i poliskommissariekontoret den 23 mars 1925.

C. A. Linder.

Stadga angående velocipedåkning inom Västerås stad och dess område, fastställd av Konungens Befallningshavande den 20 februari 1915.

N:o 31.
Ang. ändring i velocipedstadgan för staden.

— — — — — — — — — — — — — — — — — —

§ 4.

Vid färd inom staden och å dess område skall på velocipeden finnas: bakom sadeln bokstaven W och tydligt nummer, anbragta på svart, stadigt fästad plåt med vit bokstav och vita upprättstående siffror — såväl bokstaven som siffrorna minst 8 cm. höga och med minst 7 m/m breda delar samt med minst 7 m/m avstånd såväl mellan varje siffras jämnlöpande delar som mellan de särskilda siffrorna.

Härjämte skall under den del av dygnet, *då gatulyktorna hållas tända* på velocipeden finnas:

vid framgaffeln omedelbart nedanför styrstången eller vid framhjulsnavet dels en lykta med tänt ljus, och vars sken tydligt belyser det närmaste området, och dels framom lyktan i velocipedens längdriktning tydlig bokstav och nummer anbragta å vardera sidan på en vid lyktan stadigt fästad svart plåt med siffror anordnade på sätt ovan föreskrivits, dock att måtten å bokstaven och siffrorna må inskränkas till minst resp. 6 cm. och 5 m/m.

Under färd får nummerplåten ej skymmas av något föremål.

§ 5.

Ägare av velociped skall själv eller genom ombud hos poliskommissarien i staden göra anmälan om velociped, som skall för färd *genom staden* begagnas, och därvid uppgiva sitt namn, yrke och adress.

Poliskommissarien bestämmer och registrerar det nummer velocipeden skall föra samt lämnar därom avgiftsfritt besked och tillhandahåller mot självkostnadspris nummerplåt.

Å annan ort registrerad velociped, som är försedd med behörig nummerplåt, behöver ej vid färd *inom staden* här registreras.

— — — — — — — — — — — — — — — — — —

N:o 32.

Beredningsutskottets skrivelse, ang. val av en del förtroendemän.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan Stadsfullmäktige genom beslut den 26 nästlidne mars på därom gjord anhållan befriat Kyrkoherde Axel Enblom och Fanjunka-

N:o 32. *Ang. val av en del förtroendemän.*

ren Sven Dahlberg — den förre fr. o. m. den 1 nästkommande maj — från av dem innehavda kommunala uppdrag samt till Beredningsutskottet överlämnat att avgiva förslag till val av nya innehavare av ifrågavarande uppdrag, får Beredningsutskottet nu föreslå, att Stadsfullmäktige ville utse, efter Herr Enblom:

till ordförande i Fattigvårdsstyrelsen samt ledamot i nämnderna för de båda Sundinska fonderna Målerieföreståndaren Alb. Lundkvist, till ledamot i Folkskolestyrelsen Träarbetaren Gustaf Sund och till ledamot i Nämnden för Lagerquistska fonden Komministern E. Enochsson, gällande valet av ny ledamot i Folkskolestyrelsen för tiden intill utgången av år 1927 och i övriga uppdrag intill utgången av år 1925 samt

efter Herr Dahlberg:

till ledamot av Taxeringsnämnden uti stadens IV distrikt förutvarande suppleanten Sergeanten K. A. Jansson.

Under förutsättning av bifall till detta förslag hemställer Beredningsutskottet, att Stadsfullmäktige måtte utse efter Herr Lundkvist, till vice ordförande i Fattigvårdsstyrelsen intill utgången av år 1925 Guldsmeden Emil Tengström, och till ledamot av Fattigvårdsstyrelsen och distriktschef i I distriktet för samma tid Komministern E. Enochsson samt efter Herr Dahlberg och till suppleant för denne i Taxeringsnämnden för IV distriktet Fanjunkaren Gustaf Olsson.

Tillika får Beredningsutskottet anmäla att ifråga om val av ny ledamot efter Herr Enblom i Folkskolestyrelsen Herrar vice ordföranden, Leontein och Hammer ansett härtill med hänsyn till behovet att tillföra styrelsen sakkunskap i en del folkskolan berörande och på dagordningen stående organisationsfrågor böra utses en lärare i tjänst, varför de för sin del föreslagit val av Folkskolläraren Nils Granér.

Västerås den 15 april 1925.

För Beredningsutskottet:

CARL BÄCKMAN

Ragnar Tenow

N:o 33.

Drätselkammarens skrivelse ang. inköp av en del apparater för gasverket.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I bifogade till Stadsfullmäktige ställda skrivelse har Vatten- och Gasverksstyrelsen anhållit att Stadsfullmäktige med godkännande av åtgärd av

styrelsen att träffa avtal om inköp från Breslau av en del apparater, såsom reningskistor och kylare m. m. i och för komplettering av utrustningen inom nuvarande gasverket, ställa erforderligt anslag till förfogande för detta inköp, och får Drätselkammaren, under åberopande av att detsamma avser att tillgodose ett förefintligt behov, föreslå att Stadsfullmäktige ville bifalla framställningen med det tillägg, att anslaget, förslagsvis 20,000 kr., måtte förskottsvis anvisas av medel, varöver Vatten- och Gasverksstyrelsen förfogar, för att slutligen gäldas, på sätt Stadsfullmäktige efter förslag av Vatten- och Gasverksstyrelsen och Drätselkammaren framdeles komme att besluta.

N:o 33. *Ang. inköp av en del apparater för gasverket.*

Västerås den 16 april 1925.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM

Ragnar Tenow

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vatten- och Gasverksstyrelsen har under senaste tiden haft sin uppmärksamhet riktad därpå, att vissa åtgärder måste vidtagas vid gasverket för att detta skall kunna tillgodose behovet av gas. Förutom att en del apparater på grund av ålder blivit defekta motsvara desamma ej den nuvarande gastillverkningen. Styrelsen hade därför för avsikt att inkomma med förslag i ämnet, så snart dylikt hunnit utarbetas. Helt nyligen kom emellertid till styrelsens kännedom, att staden Breslau i Tyskland på grund av centralisering av sina gasverk avyttrade en del apparater till synnerligen förmånligt pris, nämligen 15 öre pr kg., samt att apparaterna befunno sig i gott skick. Efter att genom härvarande föreståndaren för gasverket, ingeniör Geston, å ort och ställe hava låtit undersöka apparaterna, därvid det visade sig, att desamma voro felfria — apparaterna hava endast varit i drift under ett fåtal år —, träffade styrelsen avtal om inköp av reningskistor och kylare med tillhörande ledningar och ventiler m. m., och äro dessa apparater med avseende på storlek och konstruktion fullt användbara i härvarande gasverk och även i ett nytt sådant, om dylikt skulle ifrågasättas. Styrelsen beräknar att hela kostnaden för apparaterna inkl. frakt torde belöpa sig på omkring kr. 20,000: —, mot det att nya apparater skulle dragit en kostnad av 45 à 50 tusen kr. Ehuru, som nyss nämndes, styrelsen för dagen ej är i tillfälle att förete fullständig utredning rörande de åtgärder, som bliva nödvändiga vid gasverket, ville styrelsen dock lämna meddelande rörande anskaffande av dessa apparater samt hemställa att Stadsfullmäktige ville godkänna åtgärden och bemyndiga styrelsen att av tillgängliga medel förskottera kostnaderna. I samband med berörda utredning skall styrelsen inkomma med förslag rörande kostnadernas täckande.

Västerås den 16 april 1925.

På Vatten- & Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

Gerh. Geston.

N:o 34.

Drätselkammarens skrivelse ang. anskaffning av en tjärseparator för gasverket.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Såsom yttrande över bilagda till Stadsfullmäktige ställda framställning av Vatten- och Gusverksstyrelsen angående inköp av en tjärseparator med tillbehör föreslår Drätselkammaren, att Stadsfullmäktige ville bifalla framställningen och alltså för inköpet ifråga anvisa 3,000 kronor av lånemedel, med bemyndigande för Drätselkammaren att underställa beslutet, i vad det avser anslagets gäldande genom lån, Kungl. Maj:ts prövning, med rätt tillika för Drätselkammaren att bestrida anslaget genom tillfälliga lån, som Drätselkammaren, därest den underställningsfria lånerätten därigenom skulle överskrides, äger upptaga efter utverkat medgivande av Kungl. Maj:t.

Västerås den 16 april 1925.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid framställning av gas erhålles såsom biprodukt förutom koks även stenkolstjära. Dylik tjära innehåller alltid vissa procent av vatten, som måste avlägsnas, innan de kemiska fabrikerna kunna förädla tjäran. För detta ändamål finnes i regel vid gasverken en s. k. tjärseparator, men saknas dylik vid härvarande gasverk. Det har nämligen tills för några månader tillbaka lyckats att avyttra oseparerad tjära, visserligen till lägre pris, men har prisskillnaden uppvägts av kostnaderna för tjärans separering. Under senaste tiden har det emellertid visat sig omöjligt att sälja oseparerad tjära, vilket gör att gasverket nu ligger inne med ett stort förråd av dylik. Med anledning härav blir det nödvändigt att anskaffa en tjärseparator. Kostnaden för en dylik inkl. elektrisk motor och andra tillbehör är beräknad till 3,000 kr., och får styrelsen på grund av det anförda hemställa,

att Stadsfullmäktige ville för anskaffande av en tjärseparator med tillbehör bevilja ett anslag av 3,000 kr. att utgå av lånemedel.

Västerås den 16 april 1925.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

Gerh. Geston.

N:o 35.

Drätselkammarens skrivelse ang. anslag till hyreshjälp åt arbetslösa.

"Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren överlämnar härmed till Stadsfullmäktige för avgörande en av Arbetslöshetskommitten avlåten framställning angående anvisande av ett anslag å 600 kronor för ett fortsatt utdelande under innevarande års andra kvartal av s. k. hyreshjälp till arbetslösa, och får därvid såsom eget yttrande i ärendet hemställa, att Stadsfullmäktige måtte bifalla framställningen och således för ändamålet anvisa det begärda anslaget att utgå av det i innevarande års stat avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov.

Västerås den 16 april 1925.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM

Ragnar Tenow."

"Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom beslut den 26 februari innevarande år anslogo Stadsfullmäktige 3,000 kronor för bestridande av kostnader för utlämnande av hyreshjälp åt arbetslösa under februari, mars och april månader.

Statens Arbetslöshetskommission har för samma verksamhets bedrivande under februari och mars månader anvisat ett belopp av 2,000 kronor men för 2:dra kvartalet innevarande år, d. v. s. april, maj och juni månader, endast 1,600 kronor.

Det erfordras sålunda för verksamhetens bedrivande under 2:dra kvartalet ytterligare ett kommunalt anslag av 600 kronor.

Kostnaderna för den hittills utlämnade hyreshjälpen hava uppgått i runt tal till 2,000 kronor för månad. Det minskade anslaget för hyreshjälp förorsakar att någon sänkning måste ske i utgående hjälps storlek.

Arbetslöshetskommitten hemställer, att Stadsfullmäktige ville anvisa ett belopp av ytterligare 600 kronor för utlämnande av hyreshjälp till arbetslösa under 2:dra kvartalet 1925.

Västerås den 15 april 1925.

FÖR ARBETSLÖSHETSKOMMITTEN:

JOHAN SVENSSON.

Eric Plantin

N:o 36.

Drätselkammarens skrivelse ang. dräneringsledning i Pilgatan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I bifogade skrivelse har Vatten- och Gasverksstyrelsen anhållit att Drätselkammaren ville vidtaga åtgärd för utverkande av ett anslag å 5,000 kronor för nedläggning utefter norra sidan av Pilgatan av en dräneringsledning för bortledandet av dagvattnet, och får Drätselkammaren i anledning härav, och under hänvisning till att denna ledningsanläggning ingår såsom en detalj uti den förestående omläggningen av Pilgatan, föreslå, att Stadsfullmäktige ville för ändamålet av lånemedel anvisa 5,000 kronor, med bemyndigande för Drätselkammaren att underställa beslutet, i vad det avser anslagets gäldande genom lån, Kungl. Maj:ts prövning och rätt för Drätselkammaren att bestrida utgiften genom tillfälligt lån, som Drätselkammaren, därest den underställningsfria lånerätten härigenom komme att överskridas, ägde upptaga efter därtill av Kungl. Maj:t utverkat medgivande.

Västerås den 16 april 1925.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Drätselkammaren i Västerås.

I skrivelse till Vatten- & Gasverksstyrelsen har stadens byggnadschef på uppdrag av Drätselkammaren hemställt, att erforderlig dräneringsledning för bortledande av dagvatten nedlägges i diket utefter norra sidan av Pilgatan. Styrelsen får med anledning härav meddela att till berörda ledning, jämlikt verkställd beräkning, skulle krävas rör av 15" dimension, att ledningens längd bliver 500 meter samt att kostnaden är beräknad till 5,000:— kr. Då styrelsen saknar anslag till anläggningen, hemställer styrelsen, att Drätselkammaren ville föranstalta om dylikt.

Västerås den 16 april 1925.

På Vatten- & Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

Gerh. Geston.

Till Vatten- och Gasverksstyrelsen, Västerås.

N:o 36.
Ang. dräneringsledning i Pilgatan.

Med anledning därav, att Pilgatan detta år skall stensättas och i övrigt ordnas samt att fyllning nu omedelbart kan erhållas för igenläggandet av diket på gatans norra sida, så får jag härmed å Drätselkammarens vägnar anhålla, att Styrelsen ville omedelbart igångsätta utförandet av den dräneringsledning i det nuvarande diket, som kan vara erforderlig för avledande av dagvattnet. Vid arbetets utförande synes mig lämpligt att möjligheten för anslutande av gatubrunnar beaktas. Ledningen torde i övrigt böra givas rikliga dimensioner, då invidliggande tomtmark lätt översvämmas vissa årstider.

Västerås den 7 april 1925.

Gösta Smitt.

N:o 37.

Drätselkammarens yttrande ang. pensionsersättning åt f. sifferrevisorn H. Tersmeden.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren får härmed återställa den genom Stadsfullmäktiges beslut den 26 nästlidne mars för yttrande remitterade framställningen av Lönenämnden angående beviljande av pensionsersättning åt f. sifferrevisorn H. Tersmeden och därvid på grund av de i ärendet föreliggande omständigheterna, och vid det förhållande att dessa synas böra undanskjuta de principiella betänkligheter, som kunna föreligga emot ett bifall till framställningen, hemställa, att Stadsfullmäktige ville i ärendet besluta i enlighet med Lönenämndens förslag.

Västerås den 16 april 1925.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

A. F. BERGHS BOKTRYCKERI, VÄSTERÅS 1925.

N:o 38.

Drätselkammarens skrivelse med överlämnande av Vatten- och Gasverksstyrelsens årsberättelse för 1924 samt framställning om tilläggsanslag för nyanläggningar.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren överlämnar härmed för kännedom av Vatten- och Gasverksstyrelsen avgiven berättelse över de tekniska verkens förvaltning för räkenskapsåret 1924 och får därvid i enlighet med Styrelsens hemställan föreslå, att stadsfullmäktige ville besluta att av lånemedel anvisa ett anslag å 6,950 kronor 15 öre för täckande å uppkommen brist, dels uti anslag till serviser och mindre ledningsarbeten med 3,743 kronor 97 öre, dels uti anvisade anslag till vissa större ledningsarbeten m. m. enligt förteckning till styrelseberättelsen uppgående till 3,206 kronor 18 öre, med bemyndigande för Drätselkammaren att i vad beslutet avser anslagets gäldande genom lån underställa detsamma Kungl. Majt:s fastställlelse, med rätt för Drätselkammaren att tillsvidare bestrida ifrågavarande utgift genom tillfälligt lån, som Drätselkammaren, därest den underställningsfria lånerätten därigenom skulle överskridas, har att för ändamålet upptaga efter av Kungl Maj:t meddelat tillstånd.

Västerås den 16 april 1925.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Styrelsen över stadens tekniska verk får härmed avgiva berättelse för räkenskapsåret 1924.

Jämte de ekonomiska resultaten har styrelsen i sin berättelse även medtagit en del tekniska uppgifter.

N:o 38.

Vatten- och Gasverksstyrelsens årsberättelse för 1924 samt framställning om tilläggsanslag för nyanläggningar.

Efterföljande sammanställning utvisar en jämförelse mellan de enligt budgeten beräknade värdena och de i verkligheten erhållna.

	Inkomster		Utgifter		Behållning	
	Enl. budget.	*Verkl.*	*Enl. budget.*	*Verkl.*	*Enl. Budget*	*Verkl.*
Vattenverket	143,400: —	165,632: 38	131,017: —	128,662: 10	12,383: —	36,970: 28
Gas- „	285,300: —	324,177: 25	285,300: —	324.177: 25	—	—
Elektr.- „	631,700: —	664,704: 99	391,250: —	368,949: 25	240,450: —	295,755: 74
	1,060,400: —	1,154,514: 62	807,567: —	821,788: 60	252,833: —	332,726: 07
Avloppsledningarna, avgår					56,601: —	43,593: 90
				Återstår Kronor	196,232: —	289,132: 12

I stället för beräknade kronor 196,232: — blev nettoavkastningen från verken, efter avdrag av omkostnaderna för avloppsledningarna, kr. 289,132: 12 eller sålunda 92,900: — kr. mer än som beräknats.

Såsom av berättelsen framgår, hava verkens inkomster i regel blivit större, utgifterna däremot mindre än som beräknades vid budgetens upprättande.

Med iakttagande av att vid årsskiftet befintliga lager av kol och koks åsattes de låga pris, som numera äro rådande å dessa bränslen, kunde likväl gasverkets återstående förlust från kristiden kr. 34,700: —, till fullo avskrivas.

Det vid gasverket införda pollettsystemet för gasautomater har medfört att särskilt de mindre bemedlade numera använda sig av gas i långt större utsträckning, än vad som förut var fallet och har sålunda detta system, vilket hälsades välkommet av allmänheten, visat sig fördelaktigt för såväl avnämarna som verket.

Till avskrivning av osäkra fordringar hade för alla verken upptagits kr. 8,100: —, men stannade avskrivningarna vid kr. 4,651: 23, vilket förhållande huvudsakligen får tillskrivas det nya uppbördssystemet.

En häröver upprättad samanställning utvisar dels att det för år 1924 beviljade förslagsanslaget å 10,000: — kr. till diverse mindre mindre ledningsanläggningar och serviser visat sig otillräckligt, då dessa arbeten belöpt sig på kr. 13,743: 97, dels ock att å övriga nyanläggningsanslag uppstått en brist å kr. 3,206: 18, och får styrelsen hemställa, att Stadsfullmäktige ville för berörda ändamål av lånemedel anvisa ytterligare kr. 6,950: 15.

Västerås den 16 april 1925.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

Gerhard. Geston.

Styrelseberättelse för år 1924.

N:o 38. *Vatten- och Gasverksstyrelsens årsberättelse för 1924 samt framställning om tilläggsanslag för nyanläggningar.*

Merkantila uppgifter.

Gemensamma förvaltningen.

	Enligt budget	Enligt bokslutet
Löner	74,123: —	73,545: 66
Diverse utgifter, såsom läkarearvode, sjukhjälp, försäkringar, kontorsutensilier, telefon, renhållning, värme m. m.	29,650: —	29,511: 40

Vattenverket.

Inkomster:		
Vatten och mätarehyror	141,700: —	163,701: 38
Skötsel och underhåll av brandposter	1,200: —	1,200: —
Installationsarbeten	500: —	731: —
Kronor	143,400: —	165,632: 38
Utgifter:		
Driftkostnader	22,000: —	23,012: 83
Underhållskostnader	10,000: —	12,281: 29
Avlöningar och pensioner	26,278: —	26,059: 21
Diverse utgifter	8,325: —	8,845: 97
Räntor obh amortering	58,514: —	53,477: 07
Avskrivning av fordringar	1,400: —	108: 25
Automatisk anordning för driften	4,500: —	4,877: 48
	131,017: —	128,662: 10
Inkomster utöver utgifter	12,383: —	36,970: 28
Kronor	143,400: —	165,632: 38

Avloppsledningarna.

Inkomster:		
Avgifter för vattenklosetter	38,500: —	41,827: 62
Utgifter utöver inkomster	56,601: —	43,593: 90
Kronor	95,101: —	85,421: 52
Utgifter:		
Driftkostnader	8,800: —	8,935: 80
Underhållskostnader	7,000: —	7,036: 98
Avlöningar	13,275: —	14,390: 04
Diverse utgifter	2,800: —	2,770: —
Räntor och amortering	63,226: —	52,288: 70
Kronor	95,101: —	85,421: 52

N:o 83.

Vatten- och Gasverks-styrelsens årsberättelse för 1924 samt framställning om tilläggsanslag för nyanläggningar.

Gasverket.

Inkomster:	Enl. budget	Enl. bokslutet
Allmänna belysningen	37,200: —	36,789: 66
Gas, mätarehyror, koks och tjära	247,600: —	286,842: 59
Installationsarbeten	500: —	545: —
Kronor	285,300: —	324,177: 25
Utgifter:		
Driftkostnader	130,399: —	166,306: 12
Underhållskostnader	24,400: —	29,450: 81
Avlöningar och pensioner	56,408: —	56,461: 98
Diverse utgifter	15,850: —	17,164: 35
Räntor och amortering	54,543: —	50,932: 36
Inköp av gasmätare	1,000: —	2,250: —
Avskrivning av fordringar	2.700: —	1,611: 63
Kronor	285,300: —	324,177: 25

Elektricitetsverket.

Inkomster:		
Allmänna belysningen	35,820: —	36,714: 91
Elektrisk ström och mätarehyror	595,300: —	627,336: 89
Installationsarbeten	580: —	653: 19
Kronor	631,700: —	664,704: 99
Utgifter:		
Driftkostnader	119,000: —	111,597: 60
Underhållskostnader	41,000: —	45,533: 82
Avlöningar och pensioner	57,210: —	56,614: 26
Turbinhusdriften	4,400: —	3,854: 80
Diverse utgifter	47,700: —	41,868: 64
Räntor och amortering	109,940: —	105,235: 90
Inköp av elektr. mätare	8,000: —	1,312: 88
Avskrivning av fordringar	4,000: —	2,931: 35
	391,250: —	368,949: 25
Inkomster utöver utgifter	240,450: —	295,755: 74
Kronor	631,700: —	664,704: 99

N:o 38.

Vatten- och Gasverksstyrelsens årsberättelse för 1924 samt framställning om tilläggsanslag för nyanläggningar.

Sammanställning över verkens anläggnings- och bokförda värden år 1924 samt amortering under åren 1912—1924.

	Byggnader maskiner och ledningsnät Kronor	Mätare Kronor	Summa Kronor
Vattenverket.			
Anläggnings- resp. anskaffningsvärde t. o. m. år 1924	731,290: 28	52,402: 82	783,693: 10
Bokfört värde 31/12 1924	500,659: 27	10,713: 39	511,372: 66
Amortering under åren 1912—1924	230,631: 01	41,689: 43	272,320: 44
Gasverket.			
Anläggnings- resp. anskaffningsvärde t. o. m. år 1924	534,547: 33	178,841: 07	713,388: 40
Bokfört värde 31/12 1924	366,972: 29	64,778: 54	431,750: 83
Amortering under åren 1912—1924	167,575: 04	114,062: 53	281,637: 57
Elektr.-verket och Turbinhuset.			
Anläggnings- resp. anskaffningsvärde t. o. m. år 1924	1,165,641: 89	283,793: 38	1,449,435: 27
Bokfört värde 31/12 1924	683,796: 55	45,673: 08	729,469: 63
Amortering under åren 1912—1924	481,845: 34	238,128: 30	719,965: 64
Avloppsledningarna.			
Anläggningsvärde t. o. m. år 1924	927,708: 69	—	927,708: 69
Bokfört värde 31/12 1924	836,963: 24	—	836,963: 24
Amortering under åren 1912—1924	90,745: 45	—	90,745: 45
Kontors- och Förrådsbyggnader samt Inventarier.	Byggnader Kronor	Inventarier Kronor	Summa Kronor
Anläggnings- resp. anskaffningsvärde t. o. m. år 1924	31,893: 91	85,782: 26	117,676: 17
Bokfört värde 31/12 1924	26,668: —	35,432: 61	62,100: 61
Amortering under åren 1912—1924	5,225: 91	50,349: 65	55,575: 56

N:o 38.
Vatten- och Gasverksstyrelsens årsberättelse för 1924 samt framställning om tilläggsanslag för nyanläggningar.

Tekniska uppgifter.

Vattenverket.

Fördelning av det förbrukade vattnet.

	År 1923	År 1924	Jämförelse mellan åren 1923 och 1924, Ökning i m³	Jämförelse mellan åren 1923 och 1924, Ökning i %
För hushållsbehov	852,586	987,886	135,300	15,9
„ industriella behov	122,089	204,926	82,837	67,8
„ allmänna behov, såsom vattenkastare, urinoarer, dricks- och spolposter, vattning av gräsmattor, gatuspolning, brandsläckning ävensom läckage m. m.	54,000	54,000	—	—
Summa	1,028,675	1,246,812	218,137	21,2

Utdrag ur driftrapporten.

Vid pumpning observerad differens i brunnarnas vattenstånd:
N:o 1 (äldsta brunnen) 0,35 m.; användes ej under året.
N:o 2 och 3: 1,60 m. den 3/1 efter 15 tim. 30 min. pumpning.
Elektrisk strömförbrukning 376,786 kWh., motsvarande 302,0 kWh. per 1,000 m³ uppfordrat vatten.
Vattnes temperatur lägst 4°, högst 10° C.
Största vattenförbrukningen per dygn motsvarande 4,728 m³ (7/7).
Medel- „ „ „ „ 3,407 „
Minsta „ „ „ „ 1,598 „ (1/4).

Vattenmätare.

Antal uppsatta mätare den 31 dec. 1923 .... 706 st.
„ „ „ under året .... 97 „
„ „ „ den 31 dec. 1924 .... 803 „
„ vattenkontrakt enl. rumsberäkning d. 31 dec. 1924 556 „

Vattenledningar.

Stadens:

	Meter:	S:a meter
Gjutjärnsledningar: Sammanlagda längden d. 31 dec. 1923	50,067	
Under året lagda ledningar	3,085	
Sammanlagda längden d. 31 dec. 1924		53,152
Transport		53,152

N:o 38. *Vatten- och Gasverksstyrelsens årsberättelse för 1924 samt framställning om tilläggsanslag för nyanläggningar.*

Transport		53,152
Smidesjärnledningar: Sammanlagda längden d. 31 dec. 1923	1,547	
Under året lagda ledningar	551	
Sammanlagda längden d. 31 dec. 1924		2,098
Enskildas:		
Gjutjärnsledningar:		3,035
Smidesjärnledningar:		6,628
Vattenledningsnätets sammanlagda längd d. 31 dec. 1924		64,913

År 1924 lagda vattenledningar.

Ledningssträckor	Meter 9″	6″	5″	4″	2″	1½″	Summa meter
Gurksaltaregatan från Lindsborgsgatan till Eriksbergsgatan	—	123	—	—	—	—	123
Anderslundsgatan från Thunbyvägen till Gurksaltaregatan	—	100	—	—	—	—	100
Anderslundsgatans tvärgata från Anderslundsgatan söder ut	—	—	—	33	—	—	33
Lindsborgsgatan från Thunbyvägen till Persbobäcken	—	—	—	210	—	—	210
Gustavsborgsgat. „ „ „ „	200	—	—	—	—	—	200
Eriksborgsgatan „ „ „ „	—	—	—	167	—	—	167
Bågevägen från förutvarande ändpunkten till Blåsbovägen	—	—	64	—	—	—	64
Lovisebergsvägen från Norra Ringvägen norr ut	—	—	—	50	—	—	50
Västra Förstaden i följande gator: Köpings-, Birgitta-, Fullerö-, Idrotts-, Frihets-, Stadshags-, Narva-, Düna-, Tomtebo-, Svea- och Solvägen samt Kockvrets- och Granelundsgatan	398	427	1,053	260	329	222	2,689
Summa meter	598	650	1,117	720	329	222	3,636

Antalet brandposter ökades från 303 till 324 st. Av dessa äro 48 st. enskild egendom.

Vattenserviser: Inom planlagda området utfördes 3 st.
Utom „ „ „ 115 „

Av utom kommunen belägna gårdar utlämnas vatten till Hamre gård, ägare A. Andersson.

Avloppsledningarna.

	Meter:
Stadens:	
Sammanlagda längden d. 31 dec. 1923	41,038
Under året lagda ledningar	3,502
Sammanlagda längden d. 31 dec. 1924	44,540
Enskildas:	
Sammanlagda längden d. 31 dec. 1924	8,209
Avloppsledningarnas sammanlagda längd d. 31 dec. 1924	52,749

N:o 38.

Vatten- och Gasverksstyrelsens årsberättelse för 1924 samt framställning om tilläggsanslag för nyanläggningar.

År 1924 lagda avloppsledningar.

Ledningssträckor	Meter 21"	15"	12"	9"	Summa meter
Gurksaltaregatan från Lindsborgsgatan till Eriksbörgsgatan...	—	—	123	—	123
Anderslundsgatan från Thunbyvägen till Gurksaltaregatan...	—	—	—	100	100
Anderslundsgatans tvärgata i kv. Edvard från Anderslundsgatan s. ut	—	—	—	33	33
Lindsborgsgatan från Thunbyvägen till Persbobäcken	—	—	—	210	210
Gnstavsborgsgatan „ „ „ „	—	—	—	200	200
Eriksborgsgatan „ „ „ „	—	—	—	167	167
Västra Förstaden i följande gator: Köpings-, Birgitta-, Fullerö-. Idrotts-, Frihets-, Stadshags-, Narva-, Düna-, Tomtebo-, Svea- och Solvägen samt Kockvretsgatan och Granelundsgatan	292	293	272	1,812	2,669
Summa meter	292	293	395	2,522	3,502

Avloppsserviser: Inom planlagda området utfördes 3 st.
Utom „ „ „ 115 „

Vattenklosetter: Antal uppsatta den 31 dec. 1923 1,564 „
„ „ under året .... 145 „
„ „ den 31 dec. 1924 1,709 st.

Gasverket.

	År 1923	1924	Jämförelse mellan åren 1923—1924 Ökning	%
Förgasade kol ... ton	3,066,5	3,546,0	479,5	15,6
Tillverkad gas ... m^3	953,690	1,100,460	146,770	15,4
Gasutbyte per 1,000 kg. kol ... „	311,0	310,3	— 0,7	— 0,2
Koks från ugnarna ... hl.	55,240	63,828	8,588	15,5
„ till undereldning ... „	14,250	16,305	2,055	14,4
„ „ ångpannorna ... „	390	361	— 29	— 7,4
„ „ försäljning ... „	40,600	47,162	6,562	16,2
Erhållen koks per 1,000 kg. kol ... „	18,0	18,0	0	0
Till undereldning använd koks i % av förgasade kol	20,9	20,7	— 0,2	— 1
Erhållen tjära ... lit.	116,400	150,000	33,600	28,9
„ „ pr 1,000 kg. kol ... „	38,0	42,3	4,3	11,3
Antal retortladdningar ... st.	20,532	23,523	2,991	14,6
Kol per laddning ... kg.	149,3	150,7	1,4	0,9
Gasförbrukning per år och invånare ... m^3	31,3	36,5	5,2	16,6

Största gasförbrukningen per dygn motsvarade 4,355 m^3 (10/9)
Medel „ „ „ „ 3,016 „
Minsta „ „ „ „ 1,705 „ (11/2)

N:o 38.

Vatten- och Gasverksstyrelsens årsberättelse för 1924 samt framställning om tilläggsanslag för nyanläggningar.

Gasledningar.

Gjutjärnsledningar:

		Meter:
Sammanlagda längden den 31 dec. 1923		36,002
Under året lagda ledningar	3,310	
„ „ kasserade ledningar	179	3,131
Sammanlagda längden den 31 dec. 1924		39,133

Smidesjärnsledningar:

Sammanlagda längden den 31 dec. 1923	5,487	
Under året lagda ledningar	551	6,038
Gasledningsnätets sammanlagda längd d, 31 dec. 1924		45,171

År 1924 lagda ledningar:

Ledningssträckor	Meter 8″	7″	6″	4″	3″	2″	1½″	Summa meter
Källgatan från Skomakaregatan till Stora gatan	30	49	—	—	—	—	—	79
Källgatan från Västgötegatan till Övre Trädgårdsgatan	—	—	—	136	—	—	—	136
Gurksaltaregatan från Lindsborgsgatan till Eriksborgsgatan	—	—	—	123	—	—	—	123
Anderslundsgatan från Thunbyvägen till Gurksaltaregatan	—	—	—	—	100	—	—	100
Anderlundsgatans tvärgata från Anderslundsgatan söderut	—	—	—	—	33	—	—	33
Liudsborgsgatan från Thunbyvägen till Persbobäcken	—	—	—	—	210	—	—	210
Gustavsborgsgatan från Thunbyvägen till Persbobäcken	—	—	200	—	—	—	—	200
Eriksborgsgatan från Thunbyvägen till Persbobäcken	—	—	—	—	167	—	—	167
Bågevägen från förutvarande ändpunkten till Blåsbovägen	—	—	—	64	—	—	—	64
Lovisebergsvägen från N. Ringvägen norr ut...	—	—	—	60	—	—	—	60
Västra Förstaden i följande gator:								
Köpings-, Birgitta-, Fnllerö-, Idrotts-, Frihets-, Stadshags-, Narva-, Düna-, Tomtebo-, Svea- och Solvägen samt Kockvrets- och Granelundsgatan	—	—	70	528	1,540	329	222	2,689
Summa meter	30	49	270	911	2,050	329	222	3,861

N:o 38.

Vatten- och Gasverksstyrelsens årsberättelse för 1924 samt framställning om tilläggsanslag för nyanläggningar.

År 1924 kasserade gasledningar.

Ledningssträckor	Meter 3″	Meter 2″	Summa meter
Källgatan från Skomakaregatan till Stora gatan	43	—	43
„ „ Västgötegatan till Stora gatan	—	136	136
Summa meter	43	136	170

Antalet gatulyktor motsvarande 326 st, med 334 lågor, varav 273 höllos brinnandde.

Antal gasmätare den 31 dec. 1923 .... 4,111 st.
Ökning under året .... 237 „
Antal gasmätare den 31 dec. 1924 .... 4,348 st.

Gasserviser: inom planlagda området utfördes 4 st.
Utom „ „ „ 94 „

Varmvattenberedarnas antal ökades från 543 till 569 st

Elektricitetsverket.

	År 1923 KWh	År 1924 KWh	Jämförelse mellan åren 1923 o. 1924 Ökning	%
Alstrad likström:				
dieselmotorerna exkl. förluster	—	529	529	∞
turbinhusgenerator ex. förluster	41,472	37,577	— 3,895	— 9,4
motorgeneratorerna ex. förluster	1,554,203	1,791183	236,980	15,2
totalt ex. förluster	1,595,675	1,829,289	233,614	14,6
Växelström:				
från dieselmotorerna	—	780	780	∞
„ Älvkarleby: direkt distribuerad	1,125,709	1,434,053	308,344	27,4
„ „ till omformning	2,093,729	2'239,393	145,664	7,0
totalt	3,219,438	3,674,226	454,788	14,1
Batteri, urladdning	8,131	11,316	3,185	39,2
„ förluster	2,032	2,829	797	39,2
Förluster i likströmsnätet	74,171	82,220	8,049	10,8
„ i växelströmsnätet	116,839	139,879	23,040	19,9
„ vid omformning	464,615	448,210	— 1,6405	— 3,5
„ „ utjämning	15,397	14,049	— 1,348	— 8,8
Magnetiseringsström	37,482	37,676	194	0,5

N:o 38. *Vatten- och Gasverksstyrelsens årsberättelse för 1924 samt framställning om tilläggsanslag för nyanläggningar.*

Förluster i likströmsnätet och mätarna utgjorde 4,6 % av totalt utgående energi.

Förluster i växelströmsnätet och mätarna utgjorde 9,8 % av totalt utgående energi inklusive trans.-förluster.

Levererad ström.

	År		Jämförelse mel. åren	
	1923	1924	1923 och 1924	
	KWh.	KWh.	Ökning	%
Till offentlig belysning:				
80 % likström och 20 % växelström	109,696	110,683	987	0,9
Till enskild belysning:				
Likström	875,986	1,010,635	134,649	15,4
Växelström	170,706	164,692	— 6,014	— 3,5
Till kraft: Likström	493,294	534,320	41,026	8,3
Växelström	793,967	1,108,125	314,158	39,6
	2,443,649	2,928,455	484,806	19,8
Egen förbrykning;				
Belysning	7,647	7,442	— 205	— 2,7
Kraft och värme	15,348	13,466	— 1,882	— 12,3
	2,466,644	2,949,363	482,719	19,6

Transformatorförluster, vilka betalas: 22,258 kWh.

Total anslutning år 1924.

	Div. app.		Motorer			Glödlampor		Båglampor		Summa KW.
	st.	KW.	st.	HK.	KW.	st.	KW.	st.	KW.	
Likström:										
Anslutning den 31 dec. 1923	1,285	923,80	638	1,678,49	1,471,29	60,343	1,702,4	14	35,9	4,133,39
Ökningn nder året...	302	142,03	69	72,45	53,25	1.050	31,5	—	—	
Anslutning den 31 dec. 1924	1,587	1,065,83	707	1,750,94	1,524,54	61,393	1,733,9	14	35,9	4,360,17
Växelström:										
Anslutning den 31 dec. 1923	74	80,49	94	1.026,8	920,50	6,715	187,86	1	2,5	1,191,35
Ökning under året...	14	8,36	2	1,8	1,32	131	3,93	—	—	
Anslutning den 31 dec. 1924	88	88,85	96	1,028,6	921,82	6,846	191,79	1	2,5	1,204,96
Total anslutning den 31 dec. 1924	1,675	1,154,68	803	2,779,54	2,446,36	68,239	1,925,69	15	38,4	5,565,13

N:o 38. *Vatten- och Gasverksstyrelsens årsberättelse för 1924 samt framställning om tilläggsanslag för nyanläggningar.*

Motorerna uppdelas på:

	St.	HK.	KW.
Likström 220 volt	417	371,17	352,74
„ 440 „	290	1,379,77	1,171,80
Lågspänd växelström	96	1,028,60	921,82

Transformatorer 1—200 kVA, 6,300 volt 60 st.
Summa kVA 1,828,9.

	Likström	Växelström
Antal uppsatta mätare den 31 dec. 1923	7,327	814
Ökning under året	208	28
Antal mätare den 31 dec. 1924	7,535	842
Summa	8,377	

	År 1923	År 1924
Antal kontrakt (taxa 6) den 31 dec.	891	806
Å taxa 6 anslutna glödlampor	1,454	1,289
Motsvarande i kilowatt	34,95	30,95

	År 1923	År 1924
Antal lampor för offentlig gatubelysning	326	331
Motsvarande kilowatt	49,40	50,15
Förbrukade kilowattimmar	109,696	110,683

Utförda serviser:

Med jordkabel 5 st.
„ luftledning 18 st.

Ledningsarbeten m. m.

Å en del högspänningsledningar ombyttes kristidsisolatorerna.

Ledningarna i Mileniigatan å Jakobsbergsområdet förstärktes.

Tio jordkabelkistor av liten föråldrad typ, vilka tidigare vållat olägenheter, utbyttes mot stora kistor av normal typ.

I Källgatan mellan Stora gatan och Kristinagatan nedlades en jordkabel.

Vid Norra Begravningsplatsen och Rosenlunds Folkskola vidtogs en större förändring av de elektriska ledningarna. Till Kapellet lades en jordkabelservis och luftledningarna jämte transformatorn flyttades utanför begravningsplatsens område.

Elektriska gatubelysningen utökades med:
4 st. lampor framför rådhuset såsom ersättning för samma antal gaslyktor.
1 „ i korsningen mellan Anderslunds- och Gurksaltaregatorna.

Elektricitetsverkets entreprenörer hava anmält 327 installationsarbeten,

vilka avsynats och godkänts. Av utsatta elektriska mätare hava 2,789 st. ombytts och justerats samt motsvarande antal äldre installationer avsynats, å vilka anmärkningar gjorts i 103 fall.

N:o 38. *Vatten- och Gasverksstyrelsens årsberättelse för 1924 samt framställning om tilläggsanslag för nyanläggningar.*

Västerås den 16 april 1925.

På Vatten- & Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

Gerh. Geston.

Nyanläggningar och nyanskaffningar.

	Verklig kostnad Kronor	Anslaget beviljat den	Anslagna belopp Kronor	+ överskott — brist Kronor
Lånemedel:				
Å diverse anslag besparade medel vid 1924 års början	—	—	94: 92	+ 94: 92
Nyanläggningar fullbordade år 1924:				
Serviser samt div. mindre utsträckningar av ledn. för verken	13,743: 97	27/12 1923	10,000: —	— 3,743: 97
Vatten-, avlopps- och gasledningar för Anderslund, Lindsborg och Gustavsborg	22,944: 68	30/8 1923	21,800: —	— 1,144: 68
Gasledningar i Källgatan från Västgötegatan till Övre Trädgårdsgatan	3,015: 46	20/6 1924	3,000: —	— 15: 46
Vatten- och gasledningar i Lovisebergsvägen mellan N. Ringvägen och befintlig gasledning i Lovisebergsvägen	1,798: 19	20/6 1924	1,300: —	— 498: 19
Vatten- och gasledningar i Bågevägen mellan Dalavägen och Föreningsgatan	2,448: 16	20/6 1924	2,500: —	+ 51: 84
Nyanskaffningar:				
Inventarier ... 4,826: 61				
Vattenmätare ... 868: —	5,694: 61	27/12 1923	4,000: —	— 1,694: 61
	49,645: 07			
Brist å ovan redovisade anslag ...	—	—	6,950: 15	—
Kronor	49,645: 07		49,645: 07	— 6,950: 15

Västerås, A. F. Berghs Boktryckeri, 1925

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar.

1925 Den 28 Maj IX

N:o 39.

Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1924.

BERÄTTELSE

för Västerås stads fattigvård år 1924.

Jämlikt reglementet för Västerås stads fattigvård får fattigvårdsstyrelsen avgiva berättelse över sin verksamhet under år 1924.

Fattigvårdsstyrelsen har under året haft 12 sammanträden, varvid 661 ärenden handlagts.

Förvaltningsutskottet, som har frågor rörande Ålderdomshemmet och barnhemmet samt ärenden av särskilt brådskande natur om hand, har haft 25 sammanträden, varvid behandlats sammanlagt 272 protokollförda ärenden.

Under berättelseåret har kassören R. Danielsson och matvaruhandl. F. H. Berglind samt med utgången av året Fru Maria Kumlin och slaktaren Erik Johansson på egen begäran avgått som ledamöter i styrelsen.

DEN YTTRE FATTIGVÅRDEN.

Den mera permanenta understödstilldelningen har beslutats av och verkställts genom distriktsråden, som vartdera för detta syfte under året sammanträtt 12 gånger. De tillfälliga understöden utdelas direkt från fattigvårdsbyrån, i regel för en vecka i sänder.

Understöden hava huvudsakligast utgått i kontanta penningar, matvaror, hyresbidrag, ved, beklädnad, läkarevård och medicin samt begravningshjälp m. m. Vid understödstilldelningen har som ledning tjänat en av fattigvårdsstyrelsen fastställd grundtaxa, som genom procentuella tillägg kan göras rörlig efter arten och omfattningen av föreliggande understödsbehov. I den mån det varit möjligt, har bistånd lämnats med anskaffande av lämpligt arbete.

N:o 39.

Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1924.

Fattigvårdens löpande förvaltningsgöromål hava i likhet med föregående år handhafts å fattigvårdsbyrån. Inalles ha under året avgivits 1895 rapporter över verkställda undersökningar av understödstagarnas ekonomiska m. fl. förhållanden i huvudsakligt syfte att reglera understödstilldelningen efter enhetliga principer i så nära överensstämmelse som möjligt med förefintligt fattigvårdsbehov.

Samtliga av fattigvården utackorderade barn ha genom byrån inspekterats. Endast i två fall ha sådana förhållanden förelegat, att barnen måst skiljas från fosterhemmen och nya fosterhem anskaffas.

Under året ha 33 personer erhållit kommunalt sjukvårdsbidrag utan karaktär av fattigvård för vård å vårdanstalt, 4 personer ha erhållit bidrag till yrkesutbildning och 2 personer ha vårdats vid kurort, uteslutande på fattigvårdsstyrelsens bekostnad.

Beträffande åtgärder mot försumliga familjeförsörjare har fattigvårdsstyrelsen under året ålagt 31 sådana försumliga försörjare, därav 1 kvinna, arbete enligt 71 § fattigvårdslagen. Av dessa hava 7 personer ej anträffats, 12 erhållit uppskov med inställelsen till arbete mot villkor att i fortsättningen ordentligt fullgöra sin försörjningsplikt, 10 ha helt återbetalt de kostnader, som genom deras försumlighet åsamkats fattigvården, ävensom iakttagit erläggandet av löpande uppfostringsbidrag, 2 ha genom polishandräckning inställts vid arbetshemmet, varav dock en efter några dagar fått återvända, sedan han förbundit sig att fullgöra sin försörjningsplikt.

I sin verksamhet har styrelsen uppehållit samarbete med övriga kommunala myndigheter, vars arbete i någon mån berört fattigvården.

Genom fattigvårdslagen har fattigvårdsstyrelse anvisats att jämväl arbeta med föreningar och enskilda, vilka utöva understöds- eller annan social verksamhet inom samhället. Detta samarbete har dock icke i önskvärd utsträckning varit möjligt, alldenstund härför erfordras en särskild organisation med för ändamålet inrättat centralregister. Det är dock angeläget för samhällets legala fattigvård att uppehålla samarbete med dessa hjälpinstitutioner, enär därigenom skapas möjlighet att överblicka hjälpbehovet och därmed sammanhängande frågor samt förhindra att detta behov avhjälpes av mer än en hjälpande och icke, såsom nu kan ske, av flera.

Jämfört med föregående år ha understödskostnaderna något nedgått, dock icke i den utsträckning, som styrelsen vid avgivandet av statförslaget hoppats. Den alltjämt rådande arbetslösheten är såväl direkt som indirekt den härtill i hög grad bidragande orsaken.

Under året har avhållits ett gemensamt sammanträde med fattigvårdsstyrelsen och vårdarna, varvid förekom föredrag och diskussion.

DEN SLUTNA FATTIGVÅRDEN.

Ålderdomshemmets behov av livsförnödenheter och övriga större artiklar har liksom förut tillgodosetts av leverantörer antagna genom an-

bud. Utspisningen har skett huvudsakligen efter fastställd utspisningsstat. Extra förplägnad har vid flera tillfällen bestått av enskilda personer och korporationer. Vid årets större högtidsdagar ha samkväm med extra förplägnad anordnats. Gudstjänster hava av hemmets pastor hållits i regel varannan söndag samt andaktsstunder två gånger i veckan.

N:o 39. *Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1924.*

Samtliga ålderdomshemmets avdelningar ha tidvis under året varit så hårt anlitade att svårigheter förefunnits att i behövlig utsträckning bereda vård och försörjning åt dem, som därav varit i behov. Mer än förut framstår därför behovet av ny ekonomibyggnad, varigenom försörjningsplatsernas antal komme att betydligt ökas i antal. Ekonomiavdelningens bristfällighet och otillräcklighet har dessutom i och med ökat antal intagna försvårat arbetena inom denna avdelning.

Den nya trädgårdsanläggningen har dränerats och inhägnats, varjämte nya gångar upplagts, ute.slutande med egen arbetskraft. Förutvarande svinhuset har omändrats till provisorisk tvättstuga. Därjämte ha några smärre reparationsarbeten ägt rum.

På fattigvårdens barnhem ha under året sammanlagt 27 barn varit intagna i ålder 7 mån.—14 år. Av dessa kvarstå vid årets utgång 16 barn. Utom skolgång ha de barn, som härför varit lämpade, deltagit uti inom hemmet förekommande lättare arbeten.

Beträffande uppgifter och förhållanden i övrigt hänvisas till efterföljande tablåer och tabeller.

Västerås i mars 1925.

För Fattigvårdsstyrelsen:

AXEL ENBLOM

Ordförande.

Axel Norén

FATTIGVÅRDSSTYRELSEN.

Fattigvårdsstyrelsen har under år 1924 utgjorts av:

Komminister Axel Enblom, ordförande,
Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, v. ordförande,
Fru Maria Kumlin, Kassören R. Danielsson, avgått i okt., C. A. Nordin, tillträtt i nov., Förmannen J. V. Råberg, Guldsmeden E. Tengström, Sjukbesökaren E. Keijser, Folkskollärarinnan Unda Bohman, Pastor G. H. Kolmodin, Fru Ida Grönberg, Verkstadsarbetaren Oskar Blomkvist, Lindaren Fredrik Vetter och Slaktaren Erik Johansson.

N:o 39.
Fattigvårds-styrelsens årsberättelse för 1924.

FATTIGVÅRDSSTYRELSENS BEFATTNINGSHAVARE:

På fattigvårdsbyrån:

Axel Norén, syssloman och sekreterare sedan 1 januari 1920.
Fröken Elin Isaksson, kontorsbiträde sedan 1 mars 1922.
Carl E. Scott, tillsyningsman sedan 1 januari 1922.

Vid Ålderdomshemmet:

Gustav Severin Pihl, föreståndare, tillträdde som vikarie 1 april 1923.
Johan Viktor Eriksson, vaktmästare sedan 24 oktober 1921.
Henrik Forslund, maskinist sedan 1 mars 1920.
Sand, Ruben, sinnessjukvårdare.
Olga Lundberg, husmoder.
Anna Forslund, sköterska.
Alice Svärd, sköterska.
Irene Pihlblad, sköterska.
Elin Ramkvist, sköterska.
Predikant: Komminister Ernst Enochsson.

Läkare:

Doktor Carl Idar, läkare vid Ålderdomshemmet och för norra stadsdelens understödstagare.
Doktor L. Bladini, läkare för fattigvårdens barnhem och södra stadsdelen samt S:t Ilian och Lundby.

Tabell över inlagor i fattigvårdsmål:

a) Till främmande kommuner avlåtna anmaningar och svar på anmaningsskrivelser 1924:

	1920	1921	1922	1923	1924
Anmaningsskrivelser	65	106	129	112	150
Svar å anmaningsskrivelser	80	76	104	96	98
Summa	145	182	233	208	248

b) Till Konungens Befallningshavande i länet:

	1915	1916	1917	1918	1919	1920	1921	1922	1923	1924
Ansökningar hos K. B.	63	44	43	50	19	46	86	95	81	118
Påminnelser	56	54	33	39	108	138	154	253	264	263
Förklaringar	54	36	50	56	129	167	174	198	211	209
Summa	173	134	126	145	256	351	414	546	556	590

I 12 mål ha länsstyrelseutslagen överklagats och svaromål i 23 av främmande kommuner överklagade utslag avgivits i Kammarrätten. Dessutom har från fattigvårdsbyrån under året utgått 1 668 skrivelser i olika fattigvårdsärenden.

N:o 39. *Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1924.*

Uppgift å antalet understödstagare samt deras fördelning rörande ålder och kön m. m. enligt utdrag av statistisk redogörelse till Statistiska Centralbyrån:

Tablå över antalet understödstagare av olika slag, fördelade efter kön, ålder och civilstånd:

	Varaktigt understödda				Tillfälligt understödda	
	Kvarvarande från föreg år		Nytillkomna under året			
	m.	kv.	m.	kv.		
Barn, direkt understödda:						
i äktenskap	35	41	3	10	6	12
utom äktenskap	55	52	11	8	3	14
Summa	90	93	14	18	9	26
Ogifta äldre personer:						
utan tillhörande barn	70	100	15	16	81	50
med „ „	—	43	—	1	—	16
Summa	70	143	15	17	81	66
Tillhörande barn	37	35	1	1	9	13
Äkta makar, som gemensamt åtnjuta understöd:						
utan tillhörande barn	67	67	7	7	19	19
med „ „	76	76	13	13	145	145
Summa	143	143	20	20	164	164
Tillhörande barn	96	93	17	15	227	232
Äkta makar, av vilka endera eller var för sig åtnjuta understöd:						
utan tillhörande barn	13	17	3	8	19	32
med „ „	10	15	6	9	7	20
Summa	23	32	9	17	26	52
Tillhörande barn	11	13	15	14	32	18
Änklingar, änkor och frånskilda:						
utan tillhörande barn	45	240	13	17	13	24
med „ „	1	90	1	6	4	17
Summa	46	330	14	23	17	41
Tillhörande barn	115	92	5	8	21	24
Summa direkta understödstagare	372	741	72	95	297	349
Summa tillhörande barn	259	233	38	38	289	287
Samtliga understödstagare	631	974	110	133	586	636 = 3,070
Därav tillhörande annat fattigvårdssamhälle	35	80	13	15	38	39

N:o 39. *Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1924.*

	M.	Kv.
Direkta understödstagare, varaktigt understödda:		
under året avlidna	26	26
under året på annat sätt avgångna	50	65
till nästa år kvarvarande	368	745
Summa	444	836

Tablå över understödets beskaffenhet.

	Intagna å				Utackorderade	Understödda i hemmet	På annat sätt understödda
	Fattigvårdsanstalt	Anstalt för sinnessjuka	Anstalt för kroniskt sjuka	Annan sjukvårdsanstalt			
Varaktigt understödda:							
Barn, direkt understödda:							
i äktenskap	13	6	—	—	60	—	—
utom äktenskap	3	9	1	—	120	3	—
Vuxna män:							
ogifta	34	15	—	2	—	33	1
gifta	15	4	—	6	—	159	—
änkl. eller frånskilda	27	1	—	—	—	30	1
Vuxna kvinnor:							
ogifta	35	13	—	—	1	109	1
gifta	16	4	—	2	—	190	—
änkor eller frånskilda	33	4	—	1	—	328	—
Summa direkt understödda	176	56	1	11	181	852	3
Tillhörande barn	—	—	—	—	—	568	—
Tillfälligt understödda:							
Barn, direkt understödda	3	—	—	16	6	1	9
Vuxna personer	47	1	—	83	1	417	62
Tillhörande barn	2	—	—	—	—	550	24
Summa tillfälligt understödda	52	1	—	99	7	968	95
Samtliga understödstagare	228	57	1	110	188	2,388	98

Tablå över orsaker till understödsbehovet.

N:o 39.
Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1924.

Kön och civilstånd	Sjukdom	Otillräcklig arbetsförmåga	Arbetslöshet	Dryckenskap	Lättja och liknöjdhet	Talrik familj	Försörjn.-pliktiges		Andra orsaker	Summa understödstagare
							död	avvikande		
Nytillkomna, varaktigt understödda:										
Barn, direkt understödda:										
i äktenskap	3	—	—	—	—	—	4	1	6	14
utom äktenskap	1	—	—	—	2	—	—	5	10	18
Vuxna män:										
ogifta	11	3	—	—	—	—	—	—	—	14
gifta	20	3	5	—	—	1	—	—	—	29
Ankl. eller frånskilda	13	2	—	—	—	—	—	—	—	15
Vuxna kvinnor:										
ogifta	15	1	—	—	—	—	—	—	1	17
gifta	12	18	—	—	—	6	—	—	—	36
änkor eller frånskilda	16	7	—	—	—	—	—	—	1	24
Summa	91	34	5	—	2	7	4	6	18	167
Tillfälligt understödda:										
Barn	20	—	—	—	—	—	—	2	13	35
Vuxna män	98	5	175	2	3	1	—	—	4	288
„ kvinnor	133	109	21	—	—	47	—	—	13	323
Summa	251	114	196	2	3	48	—	2	30	646

Understödstagarnas procenttal av Västerås stads folkmängd den 31 dec. 1924 utgör 10, 05 %.

Vård har under året lämnats:

	Antal personer				
	1920	1921	1922	1923	1924
Å lasarett och därmed likställda vårdanstalter	119	127	231	221	198
„ sanatorium	46	34	29	34	33
„ sinnesslöanstalter	12	14	17	18	19
„ hospital	21	23	29	33	41
„ epileptikerhem	1	1	1	1	1
„ Eugeniahemmet	1	5	4	4	1
„ andra vårdanstalter	1	6	4	5	12
Summa	201	210	315	316	305

N:o 39.

Fattigvårds-styrelsens årsberättelse för 1924.

Stadens fosterbarn.

Över inspektionen av utackorderade barn har fattigvårdssysslomannen avgivit följande rapport:

"Till Fattigvårdsstyrelsen i Västerås.

Efter verkställd inspektion av fattigvårdens utackorderade barn får jag härmed med överlämnande av individuella rapporter avgiva följande sammandrag.

De utackorderade barnens antal utgör 162, 87 flickor och 75 gossar. Av dessa äro 75 utackorderade på landsbygden, sydligast i Edåsa socken i Västergötland och nordligast i Västanfors samt de övriga 87 i Västerås stad eller med staden inkorporerade socknar. 27 barn tillhöra främmande fattigvårdssamhällen.

Beträffande fosterhemmen kunna betecknas såsom

Mycket goda	131 hem
Goda	27 hem.

Fyra ha icke slutgiltigt kunnat bedömas utan skola stå under särskild tillsyn t. v., och komma åtgärder i lämplig riktning att framdeles företagas beträffande barnen, som utackorderats i dessa hem. Någon lägre beteckning än "goda hem" bör givetvis icke förekomma.

Såsom totalomdöme ang. fosterhemmen kan sägas, att de med få undantag vårda barnen på ett sätt, som är värt allt erkännande. I ett flertal fall har kunnat konstateras en rent av rörande uppoffring och omvårdnad.

Västerås den 29 sept. 1924.

"Axel Norén."

Utackorderingsavgiften för de den 31 dec. 1924 kvarvarande utackorderade barnen utgör i medeltal per månad och barn 20: — kronor.

Ordinarie understöd i kontanter och in natura under år 1923 och 1924 fördelat distriktsvis.

N:o 39. *Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1924.*

	År 1923			År 1924		
	Understödskostnad distr.-vis under året	Understödskostnad pr hushåll	Understödskostnad pr person	Understödskostnad distr.-vis under året	Understödskostnad pr hushåll	Understödskostnad pr person
Distrikt n:o 1	18,002: 50	428: 63	272: 80	15,873: 75	440: 93	288: 61
„ 2	16,521: 61	516: 30	300: 40	17,207: 15	573: 57	344: 14
„ 3	27,023: 25	626: 12	281: 50	28,143: 22	611: 81	286: 01
„ 4	41,194: —	572: 10	282: 15	31,827: 75	548: 75	318: 28
„ 5	8,820: 50	400: 93	252: 01	8,313: —	332: 52	259: 78
„ 6	20,889: 75	414: 58	294: 36	19,629: 75	408: 95	316: 68
„ 7	15,673: 60	540: 50	326: 53	14,666: 95	458: 34	312: 62
„ 8	26,055: 12	531: 74	271: 40	19,046: 75	453: 49	284: 27
„ 9	11,629: 50	505: 63	342: 04	11,349: 50	540: 45	391: 36
„ 10	6,132: 50	408: 83	278: 75	4,112: 75	573: 98	293: 76
„ 11	5,510: —	393: 57	250: 45	4,169: 25	462: 99	320: 71
„ 12	—	—	—	8,802: —	677: 07	338: 53
Genomsnittskostnad	17,951: 12	485: 35	286: 58	15,266: 81	506: 90	312: 89

Sammandrag av utgifterna för den öppna fattigvården under åren 1915—1924.

År	Bruttoutgifter Kronor	Inkomster Kronor	Nettoutgifter Kronor	Utgifterna fördelade pr invånare	
				Folkmängd	Netto Kronor
1915	104,901: 02	1,566: 37	103,334: 65	21,941: —	4: 70
1916	111,985: 28	3,208: 34	108,766: 94	23,227: —	4: 68
1917	152,733: 40	9,332: 61	143,400: 79	24,403: —	5: 88
1918	237,125: 09	3,317: 56	233,807: 53	25,408: —	9: 20
1919	322,480: 29	7,716: 32	315,764: 68	28,571: —	11: 05
1920	372,198: 11	8,610: 23	363,587: 88	30,633: —	11: 90
1921	411,528: 47	2,249: 99	409,278: 58	30,662: —	13: 35
1922	430,977: 09	4,417: 27	426,559: 82	30,377: —	14: 06
1923	520,382: 68	32,652: 24	487,730: 44	30,021: —	16: 24
1924	487,185: 15	47,893: 19	439,291: 96	29,920: —	14: 68

Ålderdomshemmet Karlslund.

De intagna understödstagarnas antal under år 1924:

Kvarvarande sedan år 1923 140

Under året intagna 226 366

N:o 39.

Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1924.

Under året avgångna genom döden 54
Under året avgångna genom utskrivning 151 205
Vid årets slut kvarvarande 161
därav 79 män, 79 kvinnor och 3 barn.

Av under året intagna personer tillhöra 38 män, 33 kvinnor och 11 barn annat fattigvårdssamhälle.

De å hemmet intagna understödstagarna voro till ålder och civilstånd:

	Män			Kvinnor			Sm:a
	Og.	Gifta	Änkl.	Og.	Gifta	Änkor	
Barn under 16 år	19	—	—	15	—	—	34
Understödstagare mellan 16—20 år	5	—	—	11	—	—	16
„ „ 20—30 „	22	2	—	18	4	—	46
„ „ 30—40 „	9	6	—	8	14	1	38
„ „ 40—50 „	11	8	2	4	10	3	39
„ „ 50—60 „	7	6	2	7	7	—	29
„ „ 60—70 „	12	15	7	6	8	10	58
„ „ 70—80 „	6	4	15	10	5	13	53
„ „ 80—90 „	3	7	13	6	5	13	47
„ över 90 år	—	—	2	2	—	3	7
Summa	94	48	41	87	53	43	366

Dessa 366 understödstagare hava åtnjutit vård under sammanlagt 53 244 underhållsdagar, varå 25 423 belöpa sig å 114 män och 120 kvinnor, som vårdats å hemmets sjukavdelningar.

Den äldste av under året vårdade män var änklingen Vilhelm Lindbom, född 1833, och bland kvinnor änkan Beata Rosenblad, född 1829.

Med avseende på hälsotillstånd och arbetsförmåga:

	Män	Kvinnor	Summa
Icke arbetsföra:			
Sinnessjuka eller sinnesslöa	7	16	23
Blinda eller litet seende	1	1	2
Lama eller ofärdiga	4	2	6
Ständigt sängliggande	51	71	122
Lungsjuka	34	26	60
Ålderstigna och sjuka	25	21	46
Minderåriga barn	19	15	34
Mindre arbetsföra:			
Sinnessjuka eller sinnesslöa	17	8	25
Ålderstigna och sjukliga	7	2	9
Arbetsföra	18	21	39
Summa	183	183	366

Understödstagarnas sysselsättning har bestått:

dels i arbeten för gårdens behov såsom vävnad, sömnad, stickning, tvätt och skurning, vedsågning, skomakeri, plåtslageri, snickeri, måleri, sadelmakeri, planering och schaktning vid anläggning av trädgård m. m.,

dels i arbeten för andra personer, såsom fjäderspritning, vedsågning, mangling, klippning av mattrasor, säcklagning m. m.

Tablå över leveranspris å de för fattigvårdens behov inköpta större artiklarna åren 1915—1924.

Varor	1915	1916	1917	1918	1919	1920	1921	1922	1923	1924
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Rågmjöl	28: —	27: 16	32: 37	27: 05	51: 37	39: —	37: 25	24: 75	19: 75	20: —
Rågsikt	34: 50	—	24: 10	— —	69: 50	69: —	52: 25	34: 25	29: 75	28: 87
Vetemjöl	35: 10	32: 75	38: —	46: —	70: 05	79: —	61: 75	39: 50	41: —	37: 50
Korngryn	35: 96	33: 85	36: —	63: 25	69: 25	44: —	47: 75	29: 50	25: 75	29: 35
Ärter	45: 30	42: 10	42: —	—	66: 15	42: 50	32: —	27: —	36: 75	32: 50
Fläsk	150: —	180: —	268: 50	305: —	368: 50	440: —	320: —	225: —	195: —	139: —
Sill	29: —	61: —	79: 75	58: —	81: —	80: —	47: 67	35: 50	32: 75	36: 75
Havregryn	42: 60	40: —	43: 25	70: 25	86: 20	84: —	60: 75	40: 75	38: 88	35: 62
Risgryn	30: 21	37: 15	41: 45	—	94: 60	150: —	77: —	52: —	51: —	56: —
Kaffe	125: —	162: —	206: 35	390: —	368: 35	268: —	170: —	188: 75	337: 50	330: —
Socker	60: —	65: —	62: 75	88: 15	118: 08	165: —	160: —	132: —	98: 38	82: 50
Br. Bönor	47: —	—	32: —	—	196: —	88: —	56: 33	65: 50	46: 50	47: 75
Margarin	127: 25	160: —	113: 25	—	385: —	335: 50	302: —	176: 25	154: —	131: —
Farrin	54: 33	58: 25	54: —	78: 50	118: 50	160: —	137: —	131: —	88: —	79: 75

Sammandrag av Ålderdomshemmets ekonomi under åren 1915—1924.

År	Understödstagare			Bruttokostnad för år Kronor	Inkomster Kronor	Nettokostnad för år Kronor	Underhållskostnad	
	Antal	Antal underhållsdagar	Medeltal pr dag				För understödstagare pr år Kronor	För understödstagare pr dag Kronor
1915	161	31,389	86	26,762: 84	1,352: 10	25,410: 74	295: 47	0: 80
1916	141	30,719	84	30,658: 13	1,324: 90	29,323: 23	349: 09	0: 95
1917	136	32,694	90	34,359: 73	1,276: 19	32,083: 54	367: 59	1: —
1918	156	35,110	96	67,992: 64	1,235: 47	66,757: 17	695: 18	1: 90
1919	188	32,418	89	83,665: 77	6,383: 28	77,282: 49	868: 33	2: 38
1920	199	31,064	84	124,518: 71	11,331: 19	113,187: 52	1,347: 47	3: 61
1921	181	32,900	91	99,487: 23	21,072: 25	78,414: 98	861: 70	2: 37
1922	283	43,611	121	138,533: 12	35,862: 10	102,671: 02	1,144: 91	3: 15
1923	325	48,057	132	116,186: 03	49,707: 52	66,478: 51	880: 19	2: 42
1924	366	53,244	145	133,855: 90	102,239: 43	31,616: 47	923: 14	2: 51

I dessa kostnader ha icke medräknats amorteringar och räntor å byggnadslån.

N:o 39.
Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1924.

Tabell, utvisande sammanlagda kostnaden av såväl inre som yttre fattigvården åren 1915—1924.

År	Bruttokostnad Inre fattigvården Kronor	Bruttokostnad Yttre fattigvården Kronor	Bruttokostnad Summa Kronor	Nettokostnad Inre fattigvården Kronor	Nettokostnad Yttre fattigvården Kronor	Nettokostnad Summa Kronor
1915	26,762: 84	104,901: 02	131,663: 86	25,410: 74	102,977: —	128,388: 10
1916	30,658: 13	111,985: 28	142,643: 41	29,323: 23	106,863: 50	136,186: 73
1917	34,359: 73	152,733: 40	187,093: 13	33,083: 54	143,400: 71	186,484: 25
1918	67,992: 64	237,125: 09	305,117: 73	66,757: 17	233,817: 17	300,574: 70
1919	83,665: 77	322,480: 29	406,146: 06	77,282: 49	314,763: 97	392,046: 46
1920	124,518: 97	372,198: 11	496,717: 08	113,187: 78	363,587: 88	476,775: 66
1921	99,487: 23	411,528: 47	511,015: 70	78,414: 98	409,278: 58	487,693: 56
1922	138,533: 12	430,977: 09	569,510: 21	102,671: 02	326,559: 82	529,230: 84
1923	116,186: 03	520,382: 68	636,568: 71	66,478: 51	487,730: 44	554,208: 95
1924	133,855: 90	528,358: 25	662,214: 15	31,616: 47	480,465: 06	512,081: 55

Tabell, som utvisar huru kostnadssumman fördelas på invånare och bevillningskrona.

	På varje kyrkoskriven invånare Antal invånare	På varje kyrkoskriven invånare Netto Kronor	På varje bevillningskrona Antal bevillningskronor	På varje bevillningskrona Netto Kronor
År 1915 enligt 1914 års taxering ...	21,941	5: 85	129,804	1: 01
„ 1916 „ 1915 „ ...	23,237	5: 86	145,280	1: 07
„ 1917 „ 1916 „ ...	24,403	7: 66	197,761	1: 08
„ 1918 „ 1917 „ ...	25,408	11: 83	379,490	1: 26
„ 1919 „ 1918 „ ...	28,571	13: 71	419,136	1: 07
„ 1920 „ 1919 „ ...	30,633	15: 56	565,794	0: 84
„ 1921 „ 1920 „ ...	30,662	16: 66	454,494	1: 13
„ 1922 „ 1921 „ ...	30,377	18: 75	294,147	1: 94
„ 1923 „ 1922 „ ...	30,021	21: 20	222,748	2: 48
„ 1924 „ 1923 „ ...	29,920	17: 11	222,740	2: 29

Kommunens anslag till fattigvården.

N:o 39. *Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1924.*

	Mantalsskrivna invånare	Kommunens anslag Kronor	Fördelad på varje mantalsskriven invånare Kronor	Fördelad på varje bevillningskrona Kronor
År 1915	32,029	125'100: 20	5: 43	0: 96
„ 1916	24,307	138,685: 73	5: 74	0: 96
„ 1917	25,779	157,760: 49	6: 12	0: 79
„ 1918	28,864	245,810: 17	8: 51	0: 65
„ 1919	28,949	422,380: 59	14: 59	1: 01
„ 1920	29,346	568,675: 65	19: 38	1: 01
„ 1921	30,647	527,684: 63	17: 22	1: 15
„ 1922	30,156	556,931: 54	18: 47	1: 89
„ 1923	29,630	544,314: 50	18: 37	2: 44
„ 1924	29,688	504,068: 79	16: 98	2: 26

TABLÅ ÖVER FATTIGVÅRDSSTYRELSENS RÄKENSKAPER FÖR ÅR 1924:

DEBET:

Tillgångar vid årets början:

Fastigheter	892 596: 01	
Inventarier	55 705: 70	
Utlånade fondmedel	161 573: 20	
Fordringar av landstinget och staten	51 268: 91	
Reserverade medel hos drätselkammaren	4 240: 65	
Fordringar av främmande kommuner	33 863: 49	1 199 247: 96

Inkomster under året:

Uttaxerade medel och förskott av D. K.	558 518: 67	
Ersättning av landstinget	36 074: 96	
Diverse inkomster och återbetalningar	11 818: 23	
Ålderdomshemmet, inkomst av betalande pat., landstinget, staten och främmande kommuner och div. inkomster	102 239: 43	708 651: 29

Värdeökningar under året:

Värdeökningar, som motsvaras av kapitalavbetalningar å andelar i stadens obligationslån		6 588: 20
Transport		1 914 487: 45

N:o 39.

Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1924.

	Transport		1 914 487: 45
Skulder vid årets slut:			
Fondmedel	162 433: 63		
Obligationslån	705 896: 67		
Förskotterade medel av främmande kommuner	215: —		868 545: 30
	Summa Kronor		2 783 032: 75

KREDIT:

Skulder vid årets början:			
Fondmedel	162 985: 54		
Obligationslån	649 884: 87		
Lånemedel att sammanslås med blivande obligationslån	62 600: —		
Av drätselkammaren förskotterade medel	21 334: 05		896 804: 46
Utgifter under året:			
Yttre fattigvården:			
Löner och arvoden	14 437: 05		
Räntor och amorteringar	41 173: 10		
Understödskostnader	334 685: 21		
Utackorderade barn	35 378: 82		
Anstaltsvård	40 683: 96		
Diverse omkostnader	51 012: 60		
Barnhemmet Fridsborg	10 987: 51	528 358: 25	
Ålderdomshemmet:			
Löner, arvoden och dyrtidstillägg	24 585: 44		
Pensioner	3 298: 11		
Hushållet	44 853: 66		
Renhållning	4 226: 14		
Underhåll och anskaffning av inventarier	6 580: 97		
Underhåll av fastigheter	3 719: 18		
Förbrukningsartiklar	9 134: 38		
Bränsle, lyse och vatten	24 417: 54		
Diverse omkostnader	9 007: 97		
Trädgård och planteringar	4 032: 51	133 855: 90	662 214: 15
Värdeminskning under året:			
Avskrivning av inventarier på Ålderdomshemmet o. barnhemmet Fridsborg			2 913: 05
		Transport	1 561 931: 66

N:o 39.
Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1924.

Transport		1 561 931: 66
Tillgångar vid årets slut:		
Fastigheter	892 596: 01	
Inventarier	52 922: 25	
Utlånade fondmedel	161 632: 64	
Fordringar av främmande kommuner	35 414: 92	
Fordringar av landstinget	55 564: 06	
Innestående hos A. Bol. Mälarebanken	18 722: 26	
Reserverade medel för ekonomibyggnad	4 219: 15	
Kontant i kassan	29: 80	1 221 101: 09
Summa Kronor		2 783 032: 75

Under fattigvårdens förvaltning stående fonder:

	Behållning vid årets början Kronor	Under året		Behållning den 31 dec. 1924 Kronor
		Inkomster Kronor	Utgifter Kronor	
Malmströmska fondeu	10,000: —	550: —	550: —	10,000: —
Beate Louise Vougts fond	10,019: 92	550: —	514: —	10,055: 92
Anders Nordlövs fond	138: 23	6: 24	—	144: 47
P. Bilchiers fond	580: 10	27: 33	—	607: 43
Hedda Hoffmans fond	640: 35	32: —	21: 50	650: 85
S. Elisabet Sjöbergs fond	4,767: 10	227: 50	236: —	4,758: 60
Anna Sjöbergs fond	184: 60	9: 23	—	193: 83
Alexander Mossbergs fond	384: 05	19: 20	5: —	398: 25
Ulrika Godenii fond	1,820: 80	91: 04	75: —	1,836: 84
Johanna Hallströms fond	2,503: 25	137: 66	125: —	2,515: 91
Anna Helena Almströms fond	4,043: 35	220: --	132: 91	4,130: 44
Regina Möllers fond	5,000: —	250: —	250: —	5,000: —
Ulrika K. Anderssons fond	615: 60	25: 55	25: 15	616: —
C. G. Vretmans o. h. h. fond	3,174: 33	141: 87	150: —	3,166: 20
Joh. Gust. Berglunds fond	119,081: 16	3,261: 08	4,015: —	118,327: 24

Västerås, A. F. Berghs Boktryckeri, 1925

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar.

1925 **Den 28 Maj** **X.**

N:o 40.

Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1924.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren överlämnar härmed för kännedom berättelse över stadens räkenskaper för år 1924.

Västerås den 7 maj 1925.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM

Ragnar Tenow

HUVUDRÄKNING.

DEBET:

Tillgångar vid årets början:

Fastigheter		9 455 005: 47	
Inventarier		632 237: —	
Aktier, värdepapper och fordringar tillhörande kapitaltillgångarna		3 449 803: 71	
Förråd och andra naturapersedlar		147 922: 12	
I bank innestående		34 674: 21	
Fordringar		6 777 635: 18	
Förskotterade medel		1 888 139: 67	
Kontant		28 642: 16	
Brist i 1923 års stat		41 621: 89	22 455 681: 41

Inkomster under året:

Inkomster		5 006 905: 56	
Lånemedel till årets utgifter för:			
Drätselkammaren	461 344: 76		
Vedgården	37 423: 99		
Tekniska verken	139 648: 25	638 417: —	
Transport		5 645 322: 56	22 455 681: 41

N:o 40.

Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1924.

Transport	5 645 322: 56	22 455 681: 41
Köttbesiktningsbyrån	27 613: 45	
Reserverade köpeskillingsmedel	59 625: 16	
Hamnen	88 859: 71	
Vedgården enligt redogörelse	215 789: 20	
Lärlings- o. Yrkesskolan enl. redogörelse	42 718: 60	6 079 928: 68
Brist i 1924 års stat		104 220: 86
Värdeökningar under året:		
På grund av:		
Utgifter	5 372: 30	
Amorteringar	240 110: 84	
Uppskrivningar	2 105 961: 03	2 351 444: 17
Skulder vid årets slut:		
Fonderade skulder	13 543 269: 18	
Tillfällig upplåning	1 882 932: 92	
Reserverade anslag	445 194: 52	
Diverse	4 796 628: 97	
Fonderade medel	2 671 972: 42	23 339 998: 01
Kronor		54 331 273: 13

KREDIT:

Skulder vid årets början:			
Fonderade skulder		13 317 223: 14	
Tillfällig upplåning		1 439 083: 34	
Reserverade anslag		448 269: 72	
Diverse		77 226: 09	
Fonderade medel		2 395 352: 35	
Överskott i stater		166 573: 37	17 843 728: 01
Utgifter under året:			
Utgifter		5 111 126: 42	
Av lånemedel till utgifter för:			
Drätselkammaren	461 344: 76		
Vedgården	37 423: 99		
Tekniska verken	139 648: 25	638 417: —	
Köttbesiktningsbyrån		27 613: 45	
Reserverade köpeskillingsmedel		59 625: 16	
Hamnen: Utgifter av verkliga inkomster		88 859: 71	
Transport		5 925 641: 74	17 843 728: 01

N:o 40. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1924.*

Transport	5 925 641: 74	17 843 728: 01
Vedgården: Utgifter av verkliga inkomster	215 789: 20	
Lärlings- o. Yrkesskolan d:o d:o ..	42 718: 60	6 184 149: 54
Värdeminskningar under året:		
Avbetaln. å andelar i fonderade skulder ..	100 811: 83	
Avskrivningar	63 547: 54	
Uppskrivning av Vedgårdens skuld	107 140: 92	271 500: 29
Tillgångar vid årets slut:		
Fastigheter	14 885 792: 44	
Inventarier	963 113: 20	
Materialer	154 058: 53	
Aktier, värdepapper och fordringar tillhörande kapitaltillgångarna	4 433 435: 78	
Förråd och andra naturapersedlar	252: 098: 07	
I bank innestående	62 091: 98	
Fordringar	6 947 972: 29	
Förskotterade medel	2 171 825: 71	
Kontant	15 664: 54	
Brist i 1923 och 1924 års stater	145 842: 75	30 031 895: 29
	Kronor	54 331 273: 13

INKOMSTER.

Behållning i 1922 års stat		169 020: 45
Räntor och aktier:		
Obligationslån	251 231: 13	
Andra amorteringslån	34 252: 83	
Andra lån och skulder	28 305: 19	
Aktier	3 988: —	317 777: 15
Kapitalavbetalningar:		
Obligationslån	93 117: 48	
Andra amorteringslån	6 699: 53	99 817: 01
Fattigvården:		
Enligt fattigvårdens räkenskaper		
Allmänna fattigvården	47 893: 19	
Ålderdomshemmet	102 239: 43	150 132: 62
	Transport	736 747: 23

N:o 40.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1924.

Folkskolan:	Transport		736 747: 23
Statsbidrag	331 661: 88		
Anslag från Vahlbäckska fonden	2 000: —		
Arrendemedel	37: —		
Hyresmedel	6 118: 27		
Barnavårdsnämnden	1 700: —		
Skomakerislöjden	1 457: 40		
Övriga inkomster	5 769: 47		348 744: 02
Högre folkskolan:			
Statsbidrag			15 516: 73
Hälso- och sjukvård:			
Bidrag av landstinget till 1:sta stadsläkarens avlöning	3 000: —		
Betalda utryckningar med ambulansautomobilen	415: —		
Bidrag från Ekelundska sjukvårdsfonden	792: —		
Protokollslösen	330: —		
Telefonavgifter	10: 70		
Statsbidrag till sundhetsinspektionen	1 750: —		
Vågavgifter från köttbesiktningsbyrån	2 785: 85		9 083: 55

Gator, vägar, planteringar o. d.

Gatuläggningen:			
Försäljningsmedel		207: 49	
Vägar:			
För utförda arbeten		216: 38	
Planteringar:			
Ersättning från kyrkokassan för skötsel av kyrkogårdar och planteringar vid domkyrkan	4 550: —		
För vård av Slottsparken	1 000: —		
Försäljningsmedel och växtdekorationer m. m.	1 616: 65		
Ersättning från Asea	500: —		
Olycksfallsersättning m. m.	85: 50	7 752: 15	
Gatubelysning:			
Ersättning för belysning å hamnen		1 300: —	
Transport		9 476: 02	1 110 091: 53

N:o 40. Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1924.

Transport	9 476: 02	1 110 091: 53	
Gaturenhållning:			
Ersättning för gaturenhållning från skolan och hamnen	2 525: —	12 001: 02	
Renhållningsverket:			
Försäljning av:			
Stallströ och sopor	2 861: —		
Torvmullspudrett	10 910: 70		
Torvmull	953: —		
Hämtningsavgifter	45 330: 75		
Kärl	632: —		
Diverse	1 018: 59	61 706: 04	
Svingården:			
Försäljning av:			
Fläsk 31 467 kg.	38 536: 55		
Svin 4 st.	203: 20		
Huvud och fötter	11: 63		
Räntor 341 st.	504: 50	39 255: 88	
Vattenledningsverket:			
Enligt Vatten- & Gasverksstyrelsens redogörelse		165 632: 38	
Gasverket:			
Enligt Vatten- & Gasverksstyrelsens redogörelse		324 177: 25	
Elektricitetsverket:			
Enligt Vatten- & Gasverksstyrelsens redogörelse		664 704: 99	

Andra kommunens affärsföretag:

Kallbadhuset:			
Badavgifter	3 446: 25		
Uthyrning av badhuset vid simuppvisningar	119: 91	3 566: 16	
Varmbadhuset:			
Badavgifter m. m.		58 960: 13	
Transport		62 526: 29	2 377 569: 09

N:o 40.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1924.

Transport		62 526: 29	2 377 569: 09
Båttrafiken:			
Persontrafik	14 852: 30		
Godstrafik	22 746: 16		
Hyra för pråmar	3 000: —		
Diverse	373: 87	40 972: 33	103 498: 62
Brandväsendet:			
Verkstäderna för utförda arbeten		7 529: 04	
Ersättning för:			
Skötsel och underhåll av ambulansautomobilen		2 200: —	
Tillsyn av enskildas brandskåp		165: —	
För utbildning av automobilförare		393: 50	
Diverse inkomster		348: 75	10 636: 29
Fastighetsförvaltningen:			
Egendomar inom stadsplanen:			
Stadshotellet	60 209: 85		
Sundinska huset	10 950: —		
Paviljongen i Stadsparken	1 250: —		
Tullhuset	240: —		
Gårds- och tomtfastigheter	155 387: 99		
Hamnmagasinen	21 104: —		
Hamnplanen	25 493: 94		
Hamnpaviljongen	2 500: —		
Kabinettet	1 399: 13		
Epidemisjukhuset	32 690: 14		
Materialgården	220: —	311 445: 05	
Lantegendomar under eget bruk:			
Jordbruksprodukter	103 183: 48		
Mjölk	12 295: 85		
Körningar	27 146: —		
Trädgården vid Malma	862: 50		
Hyror	1 455: —		
Arrende för potatislotter	802: 08		
Försålda djur	5 733: 70		
Övriga inkomster	3 472: 16	154 950: 77	
Jordar och andra fastigheter:			
Egendomen Carlsberg	1 200: —		
Hästholmarna	6 500: —		
Transport	7 700: —	466 395: 82	2 491 704: —

N:o 40. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1924.*

Transport	7 700: —	466 395: 82	2 491 704: —	
Diverse jordägor	18 499: —			
Viksäng	385: —			
Diverse arrenden	2 612: 90			
Arrenden för fiskevatten	288: —			
Hyresmedel	15 721: 50			
Allmänningsmedel	37: 50	45 243: 90		
Skogar:				
Skogsavverkning		5 859: 01	517 498: 73	
Polisväsen och fångvård:				
Bidrag av staten för extra polisbevakning å landsbygden		3 150: —		
Bidrag av Systembolaget för tillsyningsmannens över rusdryckshanteringen avlöning		2 919: 48		
Ersättning från Riksförsäkringsanstalten för skada å polisman Bergström		244: 35	6 313: 83	
Övriga förvaltningskostnader:				
Byggnadsnämnden:				
Avgifter för av byggnadschefen och stadsarkitekten åt enskilda utförda förrättningar samt lösen av protokoll m. m.		2 604: 20		
Automobiler:				
Inkomster av körningar		9 732: —	12 336: 20	
Allmänna bidrag av staten:				
Ersättning för brännvinsförsäljningsmedel enligt Kungl. förordningen den 18 juni 1913		56 994: —		
Källarfrihetsmedel		349: 89	57 343: 89	
Diverse inkomster:				
Bötesmedel		1 195: 50		
Behållning av influtna registreringsavgifter för handelsfirmor		92: 35		
Hamnens andel i stadens allmänna kostnader för byggnadschef, bokföring m. m.		4 000: —		
Transport		5 287: 85	3 085 196: 65	

N:o 40.

Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1924.

Transport	5 287: 85	3 085 196: 65
Hyror för maskiner, försäljning av stadgar rörande Västerås stad m. m.	318: 45	
Hamnstyrelsen amortering för övertagande av kranar	3 300: —	
Ersättning i mål mellan staden och staten rörande egendomen Carlsberg	2 151: —	
Veterinärtullbesiktning	200: 50	11 257: 80

Skatter och liknande avgifter:

Hundskatt	11 235: —	
Bevillningsavgifter	598: 69	
Skogsaccis	11: 02	
Kommunalutskylder inklusive progressivskatt och tomtören	1 854 273: 90	
Nöjesskatt	32 015: 21	
Automobilskatt	12 317: 29	1 910 451: 11

Förskotterade medel:

Förskotterat av tillgängliga medel till utgifter under året för Djuphamnen	455 344: 76	
Stämpelkostnad för 1924 års obligationslån	6 000: —	461 344: 76

Brist i 1924 års stat:

Brist i årets stat att uttaxeras år 1926		104 220: 86
Kronor		5 572 471: 18

UTGIFTER.

Räntor och lånekostnader:

Obligationslån	574 503: —	
Andra amorteringslån	76 549: 14	
Andra lån och skulder	109 596: 53	
Provisioner	1 093: 69	761 742: 36

Kapitalavbetalningar:

Obligationslån	225 000: —	
Andra amorteringslån	15 110: 84	240 110: 84
Transport		1 001 853: 20

N:o 40. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1924.*

Transport		1 001 853: 20
Fattigvård:		
Enligt fattigvårdens räkenskaper:		
Allmänna fattigvården	528 358: 25	
Ålderdomshemmet	133 855: 90	662 214: 15
Folkskolan:		
Underhåll och reparationer av fastigheter, däri inbegripet nybyggnaden vid Jakobsbergs skolhus	21 763: 24	
Anskaffning och underhåll av inventarier	2 723: 51	
Löner och arvoden	565 031: 83	
Pensioner	11 699: 52	
Premier för olycksfallsförsäkring	290: 45	
Skolträdgårdarna	8 092: 98	
Fri undervisningsmaterial till skolbarn	33 755: 44	
Undervisningsmaterial för skolornas förråd	2 508: 05	
Tandklinik	12 506: 63	
Trycknings- och annonskostnader	1 218: 86	
Lärare- och lärjungebiblioteken	1 040: 17	
Stipendier och skolresor	500: —	
Skomakerislöjd och skor till fattiga skolbarn	7 505: 10	
Vatten, värme och belysning	37 489: 11	
Skolbad	4 565: 31	
Renhållning	9 851: 95	
Diverse utgifter	27 389: 37	
Barnavårdsnämnden	16 048: 33	
Räntor	39 538: 27	
Kapitalavbetalningar	19 920: 48	
Utbetalda räntor av fonder	2 749: 34	826 187: 94
Högre folkskolan:		
Undervisningsmaterial	368: 28	
Löner och arvoden	23 664: 60	
Trycknings- och annonskostnader	242: 25	
Skoldistriktets bidrag till pensionering av lärare	607: 50	
Biblioteket	297: 29	25 179: 92
Allmänt läroverk:		
Underhåll av fastigheter	237: 57	
Löner och arvoden	3 329: 96	
Övriga utgifter	450: —	4 017: 53
Transport		2 519 452: 74

N:o 40.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1924.

Transport			2 519 452: 74
Andra undervisnings- och bildn.-anstalter:			
Högre flickskolan		3 506: 14	
Arbetareinstitutet		17 000: —	
Tekniska skolan		27 957: 98	48 464: 12
Hälso- och sjukvård:			
Allmänna hälso- och sjukvården samt fosterbarnsnämnden:			
Löner och arvoden	36 924: 79		
Pensioner	1 460: 97		
Övriga utgifter	13 884: 15	52 269: 91	
Bostadsinspektionen:			
Löner och arvoden	3 361: 20		
Övriga utgifter	21: 60	3 382: 80	55 652: 71
Gator, vägar, planteringar o. d.:			
Gatuläggningar:			
Kostnader för mindre gatuarbeten och reparationer av stensatta gator		25 737: 46	
Vägar:			
Grusning av vägar samt erforderliga vägförbättringar		28 488: 58	
Planteringar:			
Löner och arvoden	14 375: 90		
Skötsel och underhåll m. m.	41 560: 61	55 936: 51	
Gatubelysning:			
Gasbelysning	36 789: 66		
Elektrisk belysning	36 714: 91		
Anskaffning av elektr. lampor	121: 73	73 626: 30	
Gaturenhållning:			
Renhållning och sopning		38 084: 12	221 872: 97
Transport			2 845 442: 54

Transport		2 845 442: 54	N:o 40. Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1924.
Avloppsledningar:			
Enligt Vatten- & Gasverksstyrelsens redogörelse		43 593: 90	
Renhållningsverket:			
Anskaffning och underhåll av inventarier	2 736: 31		
Löner och arvoden	76 271: 12		
Inköp av torvmull	12 001: 92		
Stallet	7 234: 67		
Övriga utgifter	9 586: 67	107 830: 69	
Svingården:			
Kraftfoder	13 210: 76		
Inköp av grisar	4 229: 72		
Avlöningar	3 134: 62		
Transport av svinmat	4 000: —		
Ved, lyse och diverse	3 960: 80		
Arrende för svingården	5 000: —	33 535: 90	
Vattenledningsverk:			
Enligt Vatten- & Gasverksstyrelsens redogörelse		128 662: 10	
Gasverket:			
Enligt Vatten- & Gasverksstyrelsens redogörelse		324 177: 25	
Elektricitetsverket:			
Enligt Vatten- & Gasverksstyrelsens redogörelse		368 949: 25	

Andra kommunens affärsföretag:

Kallbadhuset:			
Avlöningar	1 260: —		
Övriga utgifter	2 331: 03	3 591: 03	
Varmbadhuset:			
Avlöningar	30 869: 67		
Bränsle	13 444: 54		
Belysning	1 801: 88		
Underhåll av inventarier	905: 05		
Underhåll av linne	1 200: —		
Transport	48 221: 14		3 852 191: 63

N:o 40. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1924.*

Transport	48 221: 14		3 852 191: 63
Underhåll av fastigheter	1 158: 80		
Underhåll av pannor o. ledningar ..	1 198: 23		
Tvätt, extra hjälp o. tvättmedel ..	610: 12		
Övriga utgifter	6 886: 02	58 074: 31	
Klapphuset:			
Underhåll och reparationer	101: 28		
Löner och arvoden	55: 04	156: 32	
Båttrafiken:			
Underhåll och reparationer	7 912: 62		
Löner och arvoden	18 264: 17		
Anskaffning och underhåll av inventarier	674: 60		
Driftkostnader	8 672: 40		
Övriga utgifter	847: 03		
Amortering å ångaren Arosia och pråmar	17 427: 95		
Hyra för pråmar	2 000: —		
Hamnavgifter	638: 20	56 436: 97	118 258: 63
Brandväsendet:			
Pensioner		2 973: 50	
Löner och arvoden		76 341: 90	
Hyra för bostäder åt brandmanskapet		4 775: —	
Kol, ved och lyse		2 475: 63	
Diverse utgifter för verkstäderna		2 782: 93	
Övriga utgifter		14 110: 80	103 459: 76
Fastighetsförvaltningen:			
Egendomar inom stadsplanen:			
Rådhuset	1 971: 40		
Polis- och brandstation	3 017: 08		
Stadshotellet	35 421: 60		
Sundinska huset	9 941: 98		
Tullhuset	254: 81		
Paviljongen i Stadsparken	2 290: 86		
Gårds- och tomtfastigheter	67 859: 61		
Hamnmagasinen	3 090: 01		
Hamnplanen och materialgården ..	5 319: 54		
Transport	129 166: 89		4 073 910: 02

N:o 40.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1924.

Transport	129 166: 89		4 073 910: 02
Hamnpaviljongen	305: 78		
Kabinettet	1 912: 67		
Epidemisjukhuset	1 934: 34	133 319: 68	
Lantegendomar under eget bruk:			
Anskaffning av inventarier	3 023: 80		
Ränta å oamorterat kapital	1 705: 20		
Arrenden	10 437: —		
Avlöningar	52 558: 42		
Produkter av egen skörd samt inköpt	31 625: 16		
Underhåll och reparationer	11 886: 61		
Övriga utgifter	19 150: 99		
Jordförbättringar	608: 32		
Amortering å skuld för inköpta inventarier m. m.	23 955: 27	154 950: 77	
Jordar och andra fastigheter:			
Egendomen Carlsberg	1 123: 70		
Hästholmarna	5 598: 25		
Diverse jordägor	16 620: 90		
Övriga utgifter	1 431: 56	24 774: 41	
Skogar:			
Löner och arvoden	3 707: 73		
Övriga utgifter	1 170: 34		
Diverse virke till hägnader	135: —	5 013: 07	318 057: 93
Magistrat och rådstuvurätt:			
Anskaffning o. underhåll av inventarier		1 218: 85	
Löner och arvoden		56 655: 52	
Renhållning		1 585: 94	
Belysning och uppvärmning		2 646: 99	
Trycknings- och annonskostnader		2 658: 05	
Skrivmaterial och bokbinderiarbeten		1 458: 42	
Olycksfallsförsäkringspremie		12: 72	
Läkarearvode för stadsvaktmästaren		78: —	
Telefonavgifter		1 372: 80	
Övriga oförutsedda utgifter		507: —	68 194: 29
Transport			4 460 162: 24

N:o 40.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1924.

Transport			4 460 162: 24
Kronouppbörds- och exekutionsväsen:			
Anskaffning och underhåll av inventarier		352: 85	
Löner och arvoden		38 803: 14	
Hyra för tjänstelokaler		1 050: —	
Renhållning		972: 31	
Uppvärmning och belysning		497: 29	
Övriga utgifter		3 365: 62	45 041: 21
Polisväsen och fångvård:			
Anskaffning och underhåll av inventarier		1 817: 62	
Löner och arvoden		182 815: 28	
Pensioner och dyrtidstillägg		3 144: 05	
Renhållning		1 353: —	
Uppvärmning och belysning		2 351: 65	
Övriga utgifter		5 763: 68	197 245: 28
Allmänna pensionsförsäkringen:			
Diverse utgifter för:			
Pensionsnämnden i Västerås		2 314: 29	
D:o i S:t Ilian		172: —	
D:o i Lundby		178: 75	
Levererade grundavgifter		26 838: —	
Pensionstillägg och understöd		13 131: 85	42 634: 89
Övriga förvaltningskostnader:			
Stadsfullmäktige och drätselkammaren:			
Anskaffning och underhåll av inventarier	739: 50		
Löner och arvoden	122 071: 65		
Pensioner	2 687: 17		
Renhållning	2 193: 60		
Uppvärmning och belysning ..	3 046: 52		
Trycknings- o. annonskostnader	8 675: 37		
Skrivmaterial och bokbinderiarbeten	2 099: 23		
Stallet	5 626: 12		
Övriga utgifter	4 861: 74	152 000: 90	
Transport		152 000: 90	4 745 083: 62

N:o 40. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1924.*

Transport			152 000: 90	4 745 083:62
Byggnadsnämnden:				
Anskaffning och underhåll av inventarier		9: 75		
Löner och arvoden		24 303: 44		
Pensioner		3 914: 23		
Övriga utgifter		1 081: 44	29 308: 86	
Automobiler:				
Underhåll och reparationer		6 048: 17		
Löner och arvoden		2 715: —		
Driftkostnader		2 085: 28		
Övriga utgifter		480: 78	11 329: 23	192 638: 99
Anslag och bidrag till div. ändamål:				
Sociala ändamål			38 356: 68	
Taxeringsnämnden			3 059: 81	
Diverse utgifter inkl. avskrivningar enligt beslut			61 779: 18	
Arbetslösheten:				
Understöd i penningar	1 049: 50			
D:o in natura	2 999: 08			
Administrationskostnader	1 984: 55			
Trycknings- och annonskostnader	32: 15			
Resebidrag	2 854: 25			
Hyresbidrag	12 073: 60			
Kostnader för nödhjälpsarbetarnas julresor	284: 80	21 277: 93		
Avgår återbetalning och inkomster under året		8 141: 35		
		13 136: 58		
Återstod av anslaget upptages som utgift för att reserveras till år 1925		1 863: 42	15 000: —	
Diverse utgifter			5 960: 97	124 156: 64
Transport				5 061 879: 25

N:o 40.

Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1924.

Transport				5 061 879: 25

Övriga oförutsedda utgifter:

Anslaget till oförutsedda utgifter har disponerats sålunda:

Enligt stadsfullmäktiges beslut:

den 29/11 1923 § 193 kostnader för ordnande av stadens förråd:				
Utgifter under året		881: 83		
med avdrag av härför från år 1923 reserverat belopp		369: 14	512: 69	
den 31/1 1924 § 20 kostnader för registrering av mantalslängder ..		150: —		
och avlöning till ytterligare ett biträde å kronouppbördskontoret ..		2 100: —	2 250: —	
den 29/11 1923 § 187 för anskaffande av ambulansautomobil:				
Utgifter under året		4 505: 86		
med avdrag av härför från år 1923 reserverat belopp	2 943: 80			
och diverse inkomster	0: 43	2 944: 23	1 561: 63	
den 27/3 1924 § 47 anslag till Västerås Gymnastikförening			600: —	
den 27/5 1924 § 80 årsavgift till Västmanlands läns vägförening			500: —	
den 20/6 1924 § 103 slöjdlärarearvode vid Högre allm. läroverket			299: 20	
den 20/6 1924 § 104 till reparation av Jakobsbergs fattiggård			1 082: 90	
den 20/6 1924 § 105 till reparation av Varmbadhuset			2 795: 78	
den 20/6 1924 § 110 till inrättande av könspoliklinik			7 307: 56	
den 30/10 1924 § 155 till ordnande av bekvämlighetsinrättningar m. m. å Elba och Östra holmen			3 500: —	
den 30/10 1924 § 156 till reparation av gården n:r 147 västra kvarteret			7 000: —	
den 30/10 1924 § 157 vattenreningsanläggning i varmbadhuset			7 000: —	
den 30/10 1924 § 158 anordnande av tork- och putsrum inom polisstationen			1 400: —	
den 29/12 1924 § 236 till förflyttning av badplats å Östra holmen			1 500: —	
Transport			37 309: 76	5 061 879: 25

N:o 40. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1924.*

Transport			37 309: 76	5 061 879: 25
Automobilskattemedel, som upptagits å skatters konto, avföres här för att reserveras till underhåll av vägar enl. drätselkammarens beslut			12 317: 29	
Överskott å anslag å polispersonalens utbildning till automobilförare uppföres här och reserveras till år 1925 enl. beslut			206: 50	
Kostnader för tuschlaveringar			200: —	
D:o för barnens dag			733: 90	
D:o för förande av hushållsbok			375: —	
D:o för förhindrande av bensinlukt i brandchefens våning enl. drätselkammarens beslut den 10/7 1924			1 235: 27	
			52 377: 72	
Avgår överskott å reserverade medel från år 1923 m. m.				
För tvättstuga vid ålderdomshemmet Karlslund:				
Reserverat anslag	2 548: 43			
Kostnader under året	1 761: 07	787: 36		
Inkomst från barnens dag		1 260: 29		
Anslaget för reparation av Jakobsbergs fattiggård avgår, enär fattigvården direkt debiterats för anslaget		1 082: 90	3 130: 55	49 247: 17

Utgifter att gäldas av lånemedel eller på annat sätt:

Förskotterade medel enligt stadsfullmäktiges beslut:

Djuphamnbyggnaden:

Fångdammbyggnad	131 144: 12		
Hamnanläggning	197 484: 60		
Järnväg från S. V. B. järnväg till hamnområdet	32: 84		
Väg mellan Köpingsvägen och hamnen	21 413: 78		
Arbetsledning	9 689: 40		
Förrådskostnader	95 580: 02	455 344: 76	
Kostnader för stämpel till 1924 års 5 % obligationslån		6 000: —	461 344: 76
		Kronor	5 572 471: 18

N:o 40.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1924.

KÖTTBESIKTNINGSBYRÅN:

DEBET:

Utgifter:

Löner och arvoden		20 966: 89	
Övriga utgifter:			
Värme, belysning och vatten	1 051: 30		
Telefon	304: 70		
Tvätt	196: 75		
Underhåll av byggnader	435: 71		
Hyra	3 000: —		
Diverse	1 585: 76	6 574: 22	27 541: 11

Utgående balans konto:

Behållning från år 1923		1 002: 11	
Inkomster utöver utgifterna under året		72: 34	1 074: 45
	Kronor		28 615: 56

KREDIT:

Ingående balans konto:

Behållning från år 1923	1 002: 11

Inkomster:

Besiktningsavgifter		27 613: 45
	Kronor	28 615: 56

RESERVERADE KÖPESKILLINGSMEDEL:

DEBET:

Ingående balans konto:

Saldo från år 1923	183 341: 86

Utgifter:

Lagfarts- och fastighetsmätningskostnader m. m.	1 054: 50	
Köpeskilling för inköpta fastigheter, räntor å lån m. m.	56 704: 22	
Köpeskilling för gatumark	8 598: 50	66 357: 22
Kronor		249 699: 08

N:o 40. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1924.*

KREDIT:

Inkomster:

Ränta å lån för resterande köpeskilling å tomter och fastigheter	7 091: 41	
Köpeskilling för försålda fastigheter och tomter m. m.	52 533: 75	59 625: 16

Utgående balans konto:

Saldo till år 1925	190 073: 92
Kronor	249 699: 08

HAMNRÖRELSENS DRIFT KONTO:

DEBET:

Den egentliga hamnen:

Underhåll och reparationer:			
Kajer, dykdalber och båtbryggor	24 687: 55		
Hamnskjul	314: 90		
Inventarier	143: 43		
Grusning	7 536: 04	32 681: 92	
Löner och arvoden		14 166: 71	
Övriga utgifter:			
Hamnkontoret	1 397: 41		
Belysning	1 524: 09		
Renhållning	1 801: 75		
Diverse	372: 13	5 095: 38	
Räntor		43 186: 39	
Kapitalavbetalningar		11 267: —	106 397: 40

Hamnmaskiner:

Inlösenkostnad för kranar		3 300: —	
Löner och arvoden		7 708: 93	
Driftkostnader:			
Förbrukning av elektr. ström	1 239: 62		
Underhåll och reparationer	1 818: 03		
Diverse	11: —	3 068: 65	14 077: 58
Kronor			120 474: 98

N:o 40. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1924.*

KREDIT:

Inkomster av:

Den egentliga hamnen:

Hamnavgifter för varor av:			
Ångfartyg i regelb. trafik	31 697: 66		
Andra fartyg	22 026: 23	53 723: 89	
Hamnavgifter för fartyg:			
Ångfartyg	4 089: 66		
Segelfartyg	680: 58		
Pråmar	2 901: 05	7 671: 29	
Hyra för:			
Båtplatser	3 746: —		
Upplagsplatser	125: 50		
Varuskjul	700: —	4 571: 50	
Markhyra för fotogenmagasin		3 150: —	69 116: 68

Hamnmaskiner:

Kranhyror	19 344: 54	
Markhyra för kran III	150: —	
Diverse	248: 49	19 743: 03

Hamnens underhålls- och reparationsfond:

Brist i årets rörelse	31 615: 27
Kronor	120 474: 98

HAMNBYGGNADENS AMORTERINGS KONTO:

DEBET:

Ingående balans konto:

Ogulden del av andel i stadens obligationslån vid 1924 års början för hamnbyggnaden	334 254: —
Kronor	334 254: —

KREDIT:

Kapital konto:

Kapitalavbetalningar under året enligt amorteringsplan	11 267: —
Transport	11 267: —

N:o 40. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1924.*

Utgående balans konto:	Transport	11 267: —
Ogulden del av andel i stadens obligationslån vid 1924 års slut för hamnbyggnaden		322 987: —
	Kronor	334 254: —

HAMNMASKINERS AMORTERINGS KONTO:

DEBET:

Ingående balans konto:		
Ogulden del av andel i stadens obligationslån vid 1924 års början för hamnmaskiner		21 600: —
	Kronor	21 600: —

KREDIT:

Kapital konto:		
Kapitalavbetalningar under året enligt amorteringsplan		900: —
Utgående balans konto:		
Ogulden del av andel i stadens obligationslån vid 1924 års slut för hamnmaskiner		20 700: —
	Kronor	21 600: —

HAMNENS UNDERHÅLLS- & REPARATIONSFOND:

DEBET:

Ingående balans konto:		
Lån av drätselkammaren		179 990: 10
Hamnrörelsens drift konto:		
Brist i årets rörelse		31 615: 27
	Kronor	211 605: 37

KREDIT:

Anslag till stensättning av hamnplanen, beviljat av stadsfullmäktige under år 1923		2 300: —
Utgående balans konto:		
Lån av drätselkammaren		209 305: 37
	Kronor	211 605: 37

Sammandrag av inkomster och utgifter, vilka påverkat uttaxeringen, enligt budget och bokslut.

	Sammandrag av: 1924 års budget Beräknad Inkomst	1924 års budget Beräknad Utgift	1924 års bokslut Verklig Inkomst	1924 års bokslut Verklig Utgift	Bokslutets förhållande till budgeten Överskott Ökad ink. Minsk. utg.	Bokslutets förhållande till budgeten Brist Minsk. ink. Ökad utg.
Behållning i 1923 års stat	168 949: 92		169 020: 45		70: 53	
Räntor och aktier:						
Obligations- och amorteringslån	319 047: 03	654 555: 14	285 483: 96	651 052: 14		30 060: 07
Andra lån och skulder	20 692: 68	89 169: 70	28 305: 19	110 690: 22		13 908: 01
Utdelning å aktier	2 988: —		3 988: —		1 000: —	
Lån:						
Amorteringar	102 467: 48	239 967: 35	99 817: 01	240 110: 84		2 793: 96
Fattigvården	71 850: —	576 918: 79	150 132: 62	662 214: 15		7 012: 74
Folkskolan	339 290: 50	808 893: 40	348 744: 02	826 187: 94		7 841: 02
Högre folkskolan	15 587: —	26 239: 50	15 516: 73	25 179: 92	989: 31	
Allmänt läroverk		3 980: —		4 017: 53		37: 53
Andra undervisn.- o. bildn.anst.						
Högre flickskolan		3 155: —		3 506: 14		351: 14
Arbetareinstitutet		17 000: —		17 000: —		
Tekniska skolan		28 200: —		27 957: 98	242: 02	
Hälso- och sjukvård:						
Allmänna hälso- och sjukvården samt fosterbarnsnämnden	7 700: —	57 704: 05	9 083: 55	52 269: 91	6 817: 69	

Bostadsinspektionen		3 490: —		3 382: 80	107: 20	
Köttbesiktningsbyrån	22 427: 20	22 427: 20	22 427: 20	22 427: 20		
Gator, vägar, planteringar o. d.						
Gatuanläggningar	500: —	15 150: —	207: 49	25 737: 46		10 879: 97
Vägar		25 000: —	216: 38	28 488: 58		3 272: 20
Planteringar	7 550: —	48 551: —	7 752: 15	55 936: 51		7 183: 36
Gatubelysning		71 800: —	1 300: —	73 626: 30		526: 30
Gaturenhållning	2 525: —	20 212: —	2 525: —	38 084: 12		17 872: 12
Avloppsledningar		56 601: —		43 593: 90	13 007: 10	
Hamnen:						
Den egentliga hamnen	243 199: 04	243 199: 04	243 199: 04	243 199: 04		
Hamnmaskiner	14 250: —	14 250: —	14 250: —	14 250: —		
Renhållningsverk	69 500: —	107 475: —	61 706: 04	107 830: 69		8 149: 65
Svingården	35 200: —	30 100: —	39 255: 88	33 535: 90	619: 98	
Vattenledningsverk	143 400: —	131 017: —	165 632: 38	128 662: 10	24 587: 28	
Gasverk	285 300: —	285 300: —	324 177: 25	324 177: 25		
Elektricitetsverk	631 700: —	391 250: —	664 704: 99	368 949: 25	55 305: 74	
Andra kommunens affärsföretag:						
Kallbadhuset	3 000: —	2 800: —	3 566: 16	3 591: 03		224: 87
Varmbadhuset	68 550: —	61 240: —	58 960: 13	58 074: 31		6 424: 18
Klapphuset		200: —		156: 32	43: 68	
Båttrafiken	49 500: —	49 500: —	40 972: 33	56 436: 97		15 464: 64
Vedgården	74 000: —	74 000: —	74 000: —	74 000: —		
Brandväsendet	12 950: —	106 867: 60	10 636: 29	103 459: 76	1 094: 13	
Fastighetsförvaltningen:						
Egendomar inom stadsplan	332 373: 06	89 148: 26	311 445: 05	133 319: 68		65 099: 43

	Sammandrag av:				Bokslutets förhållande till budgeten	
	1924 års budget		1924 års bokslut		Överskott	Brist
	Beräknad		Verklig		Ökad ink.	Minsk. ink.
	Inkomst	Utgift	Inkomst	Utgift	Minsk. utg.	Ökad utg.
Lantegendomar under eget bruk	112 880: —	112 342: 20	154 950: 77	154 950: 77		537: 80
Jordar och andra fastigheter	42 330: 80	11 549: 28	45 243: 90	24 774: 41		10 312: 03
Skogar	2 000: —	4 940: —	5 859: 01	5 013: 07	3 785: 94	
Magistrat och rådstuvurätt		64 973: —		68 194: 29		3 221: 29
Kronouppbörds- och exekutionsväsen		44 354: —		45 041: 21		687: 21
Polisväsen och fångvård	7 150: —	199 624: —	6 313: 83	197 245: 28	1 542: 55	
Auktionsväsende	500: —					500: —
Allm. pensionsförsäkringen	46 000: —	71 000: —		42 634: 89		17 634: 89
Övriga förvaltningskostnader:						
Stadsfullmäktige och drätselkammaren		150 912: —		152 000: 90		1 088: 90
Byggnadsnämnden	3 000: —	30 775: 50	2 604: 20	29 308: 86	1 070: 84	
Automobiler	9 000: —	5 900: —	9 732: —	11 329: 23		4 697: 23
Anslag och bidrag till diverse ändamål		113 424: 75		124 156: 64		10 731: 89
Övriga oförutsedda utgifter:						
Årets förslagsanslag		85 596: 96		49 247: 17	36 349: 79	
Allm. bidrag av staten	57 343: 05		57 343: 89		—: 84	
Diverse inkomster	9 300: —		11 257: 80		1 957: 80	
Skatter	1 916 751: 96		1 910 451: 11			6 300: 85
Förskotterade medel			461 344: 76	461 344: 76		
Brist i 1924 års stat			104 220: 86		104 220: 86	
Kronor	5 250 752: 72	5 250 752: 72	5 926 347: 42	5 926 347: 42	252 813: 28	252 813: 28

N:o 40.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1924.

KAPITAL KONTO.

DEBET:

1924				
Dec. 31	An *Värdeminskningar:*			
	Avskrivningar å:			
	Fastigheter	20 000: —		
	Nedskrivning å lån	1 525: 11		
	Inventarier	42 022: 43	63 547: 54	
	Avbetalning å andel i fonderade skulder pr den 31/12 1924:			
	Gasverket	54 449: 78		
	Folkskolan	18 472: 50		
	Hamnbyggnader	11 267: —		
	Hamnmaskiner	900: —		
	Fattigvården	6 588: 20		
	Kyrkan	1 440: —		
	Diverse personer	7 694: 35	100 811: 83	
	Värdeminskningar genom uppskrivning av skulder utöver tillgångar för:			
	Vedgården		107 140: 92	271 500: 29
	Utgående balans konto:			
	Kapitalbehållning vid årets slut			6 691 897: 28
	Kronor			6 963 397: 57

KREDIT:

1924				
Jan. 1	Per *Ingående balans konto:*			
	Kapitalbehållning vid årets början			4 611 953: 40
	Värdeökningar:			
	Uppskrivningar	12 683: 82		
	Avbetalning å fonderade skulder	240 110: 84		
	Inventarier	5 372: 30		
	Tillväxt av hästar och nötkreatur	5 750: —	263 916: 96	
	Transport		263 916: 96	4 611 953: 40

N:o 40.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1924.

Transport			263 916: 96	4 611 953: 40
Värdeökningar genom uppskrivning av tillgångar utöver skulder för:				
Vatten-, Gas- & Elektricitetsverken	209 249: 27			
Fattigvården	352 555: 79			
Lärlings- och yrkesskolan	68 625: 15			
Folkskolan	1 457 097: —	2 087 527: 21		2 351 444: 17
Kronor				6 963 397: 57

UTGÅENDE BALANS KONTO.

1924 Dec. 31 An	*Tillgångar:*			
	Fastigheter:			
	Offentliga byggnader			2 702 000: —
	Gårdar och tomter i stadens:			
	Västra kvarter		962 800: —	
	Södra kvarter		972 500: —	
	Norra kvarter		907 000: —	2 842 300: —
	Jordar och andra fastigheter i stadens:			
	Västra kvarter		314 500: —	
	Södra kvarter		801 100: —	
	Norra kvarter		197 700: —	1 313 300: —
	Fastigheter, som disponeras av särskilda av stadsfullmäktige tillsatta styrelser och nämnder:			
	Köttbesiktn.-byrån		50 000: —	
	Polis- & brandst. i Norra kvarteret	160 000: —		
	Ång-spr.-hus o. redsk.-skjul	7 500: —	167 500: —	
	Transport		217 500: —	6 857 600: —

N:o 40. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1924.*

Transport	217 500: —	6 857 600: —	
Lantegendomar o. renhållningsverk	645 000: —		
Tekniska skolan	550 000: —		
Varmbadhuset	300 000: —		
Kallbadhuset	80 000: —		
Hamnbyggnader	803 037: 08		
Vatten-, Gas- & Elektricitetsverk	2 415 059: 35		
Fattigvården	892 596: 01		
Folkskolan	2 125 000: —	8 028 192: 44	14 885 792: 44

Inventarier:

Inventarier enl. förteckning	577 306: 87	
Hamnen	36 692: —	
Köttbesiktningsbyrån	2 338: —	
Vatten-, Gas- & Elektricitetsverken	156 597: 62	
Fattigvården	52 922: 25	
Vedgården	12 656: 80	
Lärlings- och yrkesskolan	19 000: —	
Folkskolan	105 599: 66	963 113: 20

Materialier:

Vatten-, Gas- & Elektricitetsverket	117 441: 30	
Lärlings- och yrkesskolan	36 617: 23	154 058: 53

Aktier, värdepapper och fordringar, tillhörande kapitaltillgångarna:

Aktier i:			
Byggn. A. B. Mimer	340 000: —		
S. V. B:s Nya Järnvägs A. B.	99 700: —		
Sala—Gysinge—Gävle Järnvägs A. B.	19 100: —		
Västerås Teater A. B.	40 000: —		
A. B. Arb.-bostäder	300 000: —	798 800: —	
Vallövska inteckningen		20 000: —	
Järnvägsmedelsfonden		1 612 787: 58	
Utlånade medel mot säkerhet av inteckningar ur lånefonden för understödjande av byggnadsverksamheten		751 965: 30	
Transport		3 183 552: 88	16 002 964: 17

N:o 40.

Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1924.

	Transport	3 183 552: 88	16 002 964: 17
Utlånade medel mot inteckningar		307 798: 61	
Vatten-, Gas- & Elektricitetsverkens fonderade medel		748 877: 91	
Fattigvårdens fonder		161 632: 64	
Folkskolans fonder		31 573: 74	4 433 435: 78

Förråd och andra naturapersedlar:

Kristiansborg	4 677: 82		
Nordanby	28 452: 10		
Malma	32 986: 13		
Renhållningsverket	4 160: —	70 276: 05	
Byggnadsmaterialier		17 824: 69	
Skogsprodukter		2 542: 76	
Makadam		44 647: 48	
Grus		919: 77	
Skol (makadam)		6 787: 78	
Vedgården, vedlager		107 609: 54	
Lärlings- och yrkesskolan, virke och bränsle		1 490: —	252 098: 07

I bank innestående:

Insatta medel å depositionsräkning i Mälarebanken för järnvägsövergång till nya hamnen	30 901: 33	
Insatta medel å kapitalräkning i Mälarebanken för Västerås stads donationsjordsfond	3 923: 86	
Fattigvården	18 722: 26	
Lärlings- och yrkesskolan	8 544: 53	62 091: 98

Fordringar:

För andelar i stadens obligationslån vid 1924 års slut:

Vatten-, Gas- & El.-verket	3 155 209: 12		
Folkskolestyrelsen	708 295: —		
Fattigvårdsstyrelsen	643 296: 67		
Kyrkorådet	51 580: —		
Hamnbyggnaden	322 987: —		
Hamnmaskiner	20 700: —	4 902 067: 79	
Transport		4 902 067: 79	20 750 590: —

N:o 40. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1924.*

Transport			4 902 067: 79	20 750 590: —
Restantier å stadsutskylder för:				
år 1918 och äldre ..		31 115: 58		
„ 1919		298 406: 85		
„ 1920		620 964: 29		
„ 1921		81 992: 76		
„ 1923		60 311: 03	1 092 790: 51	
Restantier å progressivskattens utjämningsandel för:				
år 1921		318: 39		
„ 1922		150: 66		
„ 1923		87: 22	556: 27	
Restantier å pensionsavgifter, grundavgifter till allmänna pensionsförsäkringen för:				
år 1922		7 517: 04		
„ 1923		969: —	8 486: 04	
Diverse fordringar:				
Västerås fattigvård ..		42 155: 84		
Västerås kyrkokassa		38 466: 63		
Västerås läroverksfören.		2 500: —		
Västerås hotell A. B.		29 092: 15		
V:ås stads vedgård		29 500: —		
Diverse personer		3 565: 24		
Hamnen		8 454: 33		
Hamnens underhålls & reparationsfond		209 305: 37		
Sundinska fonden ..		1 000: —		
Vatten-, Gas- & El.-verket		50 906: 66		
Renhållningsverkets utestående fordr.	8 742 02			
Drätselkammarens utest. fordr.	60 118: 51	68 860: 53	483 806: 75	
Fordringar m. m. enligt särskilda redogörelser vid:				
Vatten-, Gas- & El.-verket		326 315: 72		
Transport		326 315: 72	6 487 707: 36	20 750 590: —

N:o 40.

Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1924.

Transport	326 315: 72	6 487 707: 36	20 750 590: —
Fattigvården	95 198: 13		
Vedgården	5 294: 67		
Lärlings- och yrkesskolan	33 000: —		
Folkskolan	456: 41	460 264: 93	6 947 972: 29

Förskotterade medel att gäldas genom uttaxering, lån eller på annat sätt:

Malma grustag	19 701: 03	
Rotfruktkällaren vid Malma	1 300: —	
Nybyggnaden i kvarteret Arvid	12 240: 75	
Gården Kungsängen n:r 7	9 000: —	
Arb. å Skultunavägen vid Karlslund	88 867: 04	
Västerås högre allm. läroverk	14 144: 59	
Arbeten å Malmavägen	12 116: 59	
Kostnader för blivande ekonomibyggnader vid Karlslund	780: 85	
Brandväsendet	590: 99	
Fastighetsförvaltningen	9 134: 01	
Djuphamnbyggnaden	435 278: 25	
Underhåll av inkorporerade vägar ..	211 156: 71	
Lantegendomar	1 172: 31	
Reserverade köpeskillingsmedel	190 073: 92	1 005 557: 04

Förskotterade medel att gäldas genom lån:

Vatten-, Gas & Elektricitetsverket	217 436: 09	
Div. utgifter enl. stadsfullm. beslut	948 832: 58	1 166 268: 67

Kontant:

Drätselkammaren	1 016: 24	
Renhållningsverket	10 906: 65	
Vatten-, Gas- & Elektricitetsverket ..	2 403: 96	
Fattigvården	29: 80	
Vedgården	1 307: 89	15 664: 54

Brist i stater:

år 1923	41 621: 89	
„ 1924	104 220: 86	145 842: 75
	Kronor	30 031 895: 29

1924
Dec. 31 Per *Skulder:*

Fonderade skulder:

Utelöpande obligationer:

1892 års 4 % obl.-lån		135 000: —		
1896 „ 3,6 % obl.-lån	202 000: —			
1896 års 3,6 % obl.-lån	21 000: —	223 000: —		
1902 års 4 % obl.-lån ..	1 161 000: —			
1902 års 4 % obl.-lån ..	119 000: —	1 280 000: —		
1907 års 4,5 % obl.-lån ..		1 536 000: —		
1910 „ 4,5 % „ ..		2 478 000: —		
1916 „ 5 % „ ..		995 000: —		
1919 „ 6 % „ ..		2 891 000: —		
1922 „ 5 % „ ..		1 966 000: —		
1924 „ 5 % „ ..		477 013: 39	11 981 013: 39	
Amorteringslån, upptagna från pensionsförsäkringsfonden:				
1916 års $4^3/_4$ % lån		229 186: 56		
1917 „ $4^3/_4$ % „		232 229: 83		
1918 „ $4^3/_4$ % „		329 189: 16		
1918 „ $5^1/_4$ % „		331 346: 25		
1920 „ 6 % „		204 063: 99	1 326 015: 79	
Amorteringslån, upptagna från statens bostadslånefond:				
1920 års 4 % lån		162 000: —		
1921 „ 4 % „		74 240: —	236 240: —	13 543 269: 18
Tillfällig upplåning:				
A. B. Mälarebanken löp. räkn.		549 185: 51		
D:o lån		301 950: —	851 135: 51	
Upplånta medel från fonder:				
Diverse fonder enl. konto		208 500: —		
D:o d:o		14 500: —		
Sundinska fonden för pauvres honteux m. m.		45 325: —		
Transport		268 325: —	851 135: 51	13 543 269: 18

N:o 40. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1924.*

Transport		268 325: —	851 135: 51	13 543 269: 18
Sundinska beklädnadsfonden		5 000: —		
Lån mot inteckning		195 359: —	468 684: —	
Vatten-, Gas- & Elektricitetsverket:				
Löpande räkning i A. B. Mälarebanken			361 630: 47	
Vedgården:				
Löpande räkning i A. B. Mälarebanken			201 482: 94	1 882 932: 92
Reserverade medel av anslag till:				
Skogsodling och skogsdikning		10 737: 93		
Nödhjälpsarb:n å Sthlms.vägen		3 673: 98		
Uppförande av lärarebostad vid Rosenlunds skola		232: 65	14 644: 56	
Andra undervisnings- och bildningsanstalter:				
Del av anslag till lärlings- och yrkesskolan att utbetalas år 1925			3 257: 98	
Gator, vägar, planteringar o. d.:				
Reserverat av lånemedel:				
Anslaget till stensättning av Stora torgets västra del ..		45 037: 53		
Anslaget till utökning av det stensatta området å hamnplanen		15 958: 63		
Anslaget till stensättning av Engelbrektsgatan mellan Engelbrektsplan och Utanbygatan		15 000: —		
Anslaget till Kopparbergsvägen		47 586: 33		
Anslaget till Lidmansvägen		6 751: 63		
		130 334: 12		
Reserverat av uttaxerade medel till:				
Vägkostnader reservationsvis	130 000: —			
Sigtunagatan ..	7 267: —			
Vargbogatan ..	3 800: —			
Uppsättn. av gatuskyltar	2 431: 11	143 498: 11	273 832: 23	
Transport			291 734: 77	15 426 202: 10

N:o 40. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1924.*

Transport		291 734: 77	15 426 202: 10
Andra kommunens affärsföretag:			
Anslaget för reparation av ångfärjan Elba	10 000: —		
Av anslaget för vågbrytaren vid kallbadhuset	5 335: 60	15 335: 60	
Anslag och bidrag till diverse ändamål:			
Av anslaget till arbetslöshetens bekämpande i staden		1 863: 42	
Övriga oförutsedda utgifter:			
Av anslaget till nödhjälpsarbeten å vägar	9 924: 47		
Av anslaget till reparation av gården n:r 147 i Västra kv.	1 422: 78		
Av anslaget till ordnande av bekvämlighetsinrättningar å Elba och Östra holmen	3 055: 56		
Anslaget för ordnande av tork- och putsrum i polisstationen	1 400: —		
Anslaget till förflyttning av badplats å Östra holmen	1 500: —		
Anslaget till vattenreningsanläggning i varmbadhuset	7 000: —		
Automobilskattemedel för år 1923	12 317: 29		
Av anslaget till polispersonalens utbildning till automobilförare	206: 50	36 826: 60	
Inventarier:			
Reserverade medel för inköp av pråmar		3 000: —	
Anslag för uppsättning av urinkurar å Djäkneberget		1 000: —	
Överskott å anslag för annexbyggnad vid Allm. läroverket		226: 94	349 987: 33

Reserverade medel att av Drätselkammaren tillhandahållas för bestämda ändamål:

Järnvägsövergång till nya hamnen	34 110: 63	
Transport	34 110: 63	15 776 189: 43

N:o 40. Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1924.

Transport		34 110: 63	15 776 189: 43
Överskott å anslag till inköp av Mälareborg		32: 40	
Anslag till stadens trafikkommitté		8 064: 16	
Kungl. arméförvaltningens inbetalning för underhåll av Pilgatan		53 000: —	95 207: 19
Diverse:			
Tingshusavgifter	131: —		
Diverse personer	47: 01		
Zimmermanska slöjdskolefonden	23 000: —		
Hjälmare kanals och slussverks A. B.	15 000: —		
Konto pro diverse:			
Diverse räkningar	47 886: 87		
Köttbesiktningsbyrån	1 074: 45		
Progressivskatt: oredovisad utjämningsandel	1 075: 90	88 215: 23	
Vatten-, Gas- & El.verkets:			
Fonderade skulder	3 155 209: 12		
Diverse skulder	40 607: —	3 195 816: 12	
Fattigvården:			
Fonderade skulder	705 896: 67		
Förskotterade medel av främmande kommuner	215: —	706 111: 67	
Vedgården:			
Diverse skulder		32 526: 88	
Folkskolan:			
Fonderade lån	708 295: —		
Andra amorteringslån	65 664: 07	773 959: 07	4 796 628: 97
Fonderade medel:			
Västerås stads donationsjordfond		4 423: 86	
Kapitalet för Vallövska livräntan		20 000: —	
Lundby magasinsfond		1 168: —	
Transport		25 591: 86	20 668 025: 59

N:o 40. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1924.*

Transport	25 591: 86	20 668 025: 59
Mudderverkets förnyelsefond	36 755: 70	
Hamnmaskiners fonderade medel	17 010: 45	
Järnvägsmedelsfonden	1 612 787: 58	
Vatten-, Gas- & Elektricitetsverkets fonderade medel	748 877: 91	
Fonderad nöjesskatt för idrottens främjande	6 914: 94	
Fattigvårdens fonder	162 433: 63	
Lärlings- och yrkesskolans fonder	30 026: 61	
Folkskolans fonder	31 573: 74	2 671 972: 42
		23 339 998: 01
Kapitalbehållning vid årets slut		6 691 897: 28
	Kronor	30 031 895: 29

Västerås den 31 mars 1925.

På Drätselkammarens vägnar:

AXEL SUNDSTRÖM

Oscar Andersson

FONDER OCH DONERADE MEDEL SOM STÅ UNDER DRÄTSELKAMMARENS FÖRVALTNING.

	Behållning 1/1 1924	Inkomster	Utgifter	Behållning 31/12 1924
Sundinska donationsfonden för pauvres honteux	45 790: 61	2 335: 97	2 335: 97	45 790: 61
Sundinska beklädnadsfonden	5 000: —	250: —	250: —	5 000: —
Curry Treffenbergs fond	2 000: —	79: 20	79: 20	2 000: —
Gustav Vahlbecks gåva	3 049: 84	118: 80	108: —	3 060: 64
Västerås Gilles donationsfond	1 000: —	39: 60	39: 60	1 000: —
Magistratens Ämbets- & Tjänstemäns reservfond	61 246: 57	2 389: 70	1 745: —	61 891: 27
Transport	118 087: 02	5 213: 27	4 557: 77	118 724: 52

N:o 40.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1924.

	Behållning 1/1 1924	Inkomster	Utgifter	Behållning 31/12 1924
Transport	118 087: 02	5 213: 27	4 557: 77	118 724: 52
Engvallska donationsfonden	31 928: 12	1 246: 76	1 080: —	32 094: 88
Altinska fonden	4 000: 13	158: 40	157: —	4 001: 53
Sundinska donationsfonden för Barnhemmet	10 200: —	400: —	400: —	10 200: —
Ol. Norelii testamentsfond	31 500: —	1 249: 40	1 213: 40	31 536: —
A. Engströms donationsfond	10 000: —	399: 20	399: 20	10 000: —
Zimmermanska donationsfonden	85 540: 88	3 700: —	22 240: 88	67 000: —
Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål	178 775: 03	12 619: 20	11 135: 19	180 259: 04
Sundinska donationsfonden för Skarpskytteföreningen i Västerås	500: —	19: 80	19: 80	500: —
Bilschierska testamentsfonden	585: 18	22: 57		607: 75
Nat. Anderssons stipendiefond	1 000: —	39: 60	39: 60	1 000: —
Vahlbeckska välgörenhetsfonden	175 850: —	7 735: —	6 786: 92	176 798: 08
Bergmanska donationsfonden för Arbetareföreningen	11 000: —	425: 71	425: 71	11 000: —
Bergmanska donationsfonden för Natthärbärget	3 000: —	118: 80	118: 80	3 000: —
Torngrenska fonden ..	386 396: 11	10 918: 52	67 636: 80	329 677: 83
Ålderdomshemmets kapitalmedel	25 900: —	2 602: 97	2 602: 97	25 900: —
Fru Carolina Hygrells donationsfond	26 854: 07	1 059: 37		27 913: 44
Mark Modins minne ..	500: —	19: 80	19: 80	500: —
Doktor P. O. Linds fond	10 000: —	500: —	500: —	10 000: —
Katarina Molls fond ..	2 074: 73	80: 92		2 155: 65
Transport	1 113 691: 27	48 529: 29	119 333: 84	1 042 886: 72

N:o 40. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1924.*

	Behållning 1/1 1924	Inkomster	Utgifter	Behållning 31/12 1924
Transport	1 113 691: 27	48 529: 29	119 333: 84	1 042 886: 72
Mobergska Guldbröllopsfonden	33 442: 91	1 639: 02	1 350: —	33 731: 93
Johanna Fryklunds donationsfond	10 323: 08	408: 70	381: 75	10 350: 03
Orströms donationsfond	6 981: 55	237: 60	200: —	7 019: 15
P. G. Berglunds testamentsfond	15 243: 85	594: —	837: 85	15 000: —
Systrarna Sundvalls pensionsfond	27 661: 67	1 075: 58	1 020: —	27 717: 25
Abraham Hülphers testamentsfond	2 662: 67	104: 08		2 766: 75
Vretmanska donationsfonden	1 199: 73	46: 24	82: 54	1 163: 43
Anna Norbergs stipendiefond	1 550: 23	75: —	67: 50	1 557: 73
Ekelundska sjukvårdsfonden	20 000: —	792: —	792: —	20 000: —
Fru Lotten Ekelunds donationsfond	50 000: —	1 980: —	1 980: —	50 000: —
G. R. Lagerkvists donationsfond	29 578: 24	1 166: 40	1 294: 25	29 450: 39
Västerås Planteringssällskaps donationsfond	2 140: 65	84: 76		2 225: 41
Major Meurlings fond	4 762: 50	188: 68	188: 68	4 762: 50
Upplånta medel från diverse fonder		521: 87		521: 87
Riksdagsman G. Sällings donationsfond ..	3 000: —	118: 80	118: 80	3 000: —
Fru Karin Möllers donationsfond	4 914: 17	194: 89	194: 89	4 914: 17
Kronor	1 327 152: 52	57 756: 91	127 842: 10	1 257 067: 33

Västerås i Stadskamrerarekontoret den 31 mars 1925.

OSCAR ANDERSSON

N:o 40.

Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1924.

REDOGÖRELSE ÖVER FATTIGVÅRDSSTYRELSENS RÄKENSKAPER FÖR ÅR 1924:

DEBET:

Tillgångar vid årets början:

Fastigheter	892 596: 01	
Inventarier	55 705: 70	
Utlånade fondmedel	161 573: 20	
Fordringar av landstinget och staten	51 268: 91	
Reserverade medel hos drätselkammaren	4 240: 65	
Fordringar av främmande kommuner	33 863: 49	1 199 247: 96

Inkomster under året:

Uttaxerade medel och förskott av D. K.	558 518: 67	
Ersättning av landstinget	36 074: 96	
Diverse inkomster och återbetalningar	11 818: 23	
Ålderdomshemmet, inkomst av betalande pat., landstinget, staten och främmande kommuner och div. inkomster	102 239: 43	708 651: 29

Värdeökningar under året:

Värdeökningar, som motsvaras av kapitalavbetalningar å andelar i stadens obligationslån		6 588: 20

Skulder vid årets slut:

Fondmedel	162 433: 63	
Obligationslån	705 896: 67	
Förskotterade medel av främmande kommuner	215: —	868 545: 30
Kronor		2 783 032: 75

KREDIT:

Skulder vid årets början:

Fondmedel	162 985: 54	
Obligationslån	649 884: 87	
Lånemedel att sammanslås med blivande obligationslån	62 600: —	
Av drätselkammaren förskotterade medel	21 334: 05	896 804: 46
Transport		896 804: 46

N:o 40.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1924.

Transport			896 804: 46
Utgifter under året:			
Yttre fattigvården:			
Löner och arvoden	14 437: 05		
Räntor och amorteringar	41 173: 10		
Understödskostnader	334 685: 21		
Utackorderade barn	35 378: 82		
Anstaltsvård	40 683: 96		
Diverse omkostnader	51 012: 60		
Barnhemmet Fridsborg	10 987: 51	528 358: 25	
Ålderdomshemmet:			
Löner, arvoden och dyrtidstillägg	24 585: 44		
Pensioner	3 298: 11		
Hushållet	44 853: 66		
Renhållning	4 226: 14		
Underhåll och anskaffning av inventarier	6 580: 97		
Underhåll av fastigheter	3 719: 18		
Förbrukningsartiklar	9 134: 38		
Bränsle, lyse och vatten	24 417: 54		
Diverse omkostnader	9 007: 97		
Trädgård och planteringar	4 032: 51	133 855: 90	662 214: 15
Värdeminskning under året:			
Avskrivningar av inventarier på Ålderdomshemmet och barnhemmet Fridsborg			2 913: 05
Tillgångar vid årets slut:			
Fastigheter		892 596: 01	
Inventarier		52 922: 25	
Utlånade fondmedel		161 632: 64	
Fordringar av främmande kommuner		35 414: 92	
Fordringar av landstinget		55 564: 06	
Innestående hos A. B. Mälarebanken		18 722: 26	
Reserverade medel för ekonomibyggnad		4 219: 15	
Kontant i kassan		29: 80	1 221 101: 09
Kronor			2 783 032: 75

Västerås den 24/3 1925.

För Fattigvårdsstyrelsen:

AXEL NORÉN

N:o 40.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1924.

REDOGÖRELSE ÖVER FOLKSKOLANS I VÄSTERÅS STAD RÄKENSKAPER FÖR ÅR 1924.

DEBET:

Tillgångar vid årets början:

Fastigheter	2 055 000: —	
Inventarier	105 599: 66	
Fonder m. m.	32 735: 33	2 193 334: 99

Inkomster:

Från drätselkammaren	487 107: 11	
Folkskolans egna inkomster	344 899: 16	
Högre folkskolans egna inkomster	15 366: 73	
Statsbidrag: Böcker till biblioteken	300: —	
Inkomster av fonder m. m.	2 770: 94	850 443: 94

Värdeökningar:

Fastigheter	70 000: —	
Kapitalavbetalningar å andelar i stadens obligationslån m. m.	19 920: 48	89 920: 48

Skulder vid årets slut:

Fonderad skuld:		
Andel i stadens obligationslån	708 295: —	
Prästerskapets Änke- & Pupillkassa	16 474: 07	
Västmanlands läns sparbank	48 909: 22	
Fonder m. m.	31 854: 52	805 532: 81
	Kronor	3 939 232: 22

KREDIT:

Skulder vid årets början:

Fonderad skuld:		
Andel i stadens obligationslån	726 767: 50	
Prästerskapets Änke- & Pupillkassa	17 013: 53	
Västmanlands läns sparbank	49 817: 74	
Fonder m. m.	31 635: 78	825 234: 55
	Transport	825 234: 55

N:o 40. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1924.*

Transport		825 234: 55
Utgifter:		
Folkskolan	823 288: 60	
Högre folkskolan	25 029: 92	
Böcker till biblioteken	300: —	
Utgifter av fonder	2 749: 34	851 367: 86
Tillgångar vid årets slut:		
Fastigheter	2 125 000: —	
Inventarier	105 599: 66	
Fonder m. m.	32 030: 15	2 262 629: 81
Kronor		3 939 232: 22

Västerås i Stadskamrerarekontoret den 31 mars 1925.

OSCAR ANDERSSON

REDOGÖRELSE ÖVER VÄSTERÅS STADS ANSTALTERS FÖR YRKESUNDERVISNING RÄKENSKAPER FÖR ÅR 1924.

DEBET:

Tillgångar vid årets början:			
Kassa		2 804: 07	
Fordran av Slöjdmagasinet		33 000: —	
Div. undervisningsmaterial		39 000: —	
Inventarier		20 000: —	
Innestående på Västm. läns sparbank	5 210: 77		
Innestående på Sv. handelsbanken	1 108: 41		
Depositionsräkning i A. B. Mälarebanken	2 000: —	8 319: 18	
Lager av bränsle		250: —	
Lager av virke		550: —	103 923: 25
Inkomster:			
Statsanslag till avlöning åt rektor och övriga lärare	21 149: 88		
Statsanslag till inköp av stadigvarande undervisningsmaterial	500: —		
Transport	21 649: 88		103 923: 25

N:o 40.

Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1924.

Transport	21 649: 88		103 923: 25
Statsanslag till underhåll och förbrukning av undervisningsmaterial	1 500: —	23 149: 88	
Anslag av landstinget		4 000: —	
Avkastning av fonder (uttagen ränta)		129: 20	
Giroränta		48: —	
Elevavgifter		10 200: —	
Säljbar produktion		1 004: 35	
Såld undervisningsmaterial		125: —	
Såld förbrukningsmaterial		1 203: 65	
För telefonsamtal		54: 45	
Att av kommunen tillskjutas		26 957: 98	66 872: 51

Värdeökningar under året:

Undervisningsmaterial		1 642: 23	
Bränsle		140: —	
Virke		550: —	
Räntor å fonder		354: 55	2 686: 78

Skulder vid årets slut:

Sundinska premiefonden	5 272: 56		
Vilhelms-stipendiet	1 101: 57		
Karlsbrödernas premiefond	2 000: —	8 374: 13	
Slöjdfonden		21 652: 48	30 026: 61
Kronor			203 509: 15

KREDIT:

Skulder vid årets början:

Sundinska premiefonden	5 290: 37		
Vilhelms-stipendiet	1 083: 41		
Karlsbrödernas premiefond	2 000: —	8 373: 78	
Slöjdfonden		21 652: 48	30 026: 26

Utgifter:

Rektorsarvode	1 704: —		
Avlöning till övriga lärare	45 476: 33	47 180: 33	
Stadigvarande undervisningsmaterial	1 642: 23		
Underhåll och förbrukning av d:o	1 162: 65	2 804: 88	
Transport		49 985: 21	30 026: 26

N:o 40. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1924.*

Transport		49 985: 21	30 026: 26
Bibliotekskostnader (arvode åt bibliotekarie) ..		500: —	
Förbrukning av råvaror för den säljbara produktionen		1 591: 21	
Premier		354: 20	
Kostnader för lokaler och inredning jämte belysning, uppvärmning och städning		10 636: 62	
Administrationskostnader		3 071: 50	
Övriga utgifter		3 537: 84	69 676: 58
Värdeminskningar under året:			
Undervisningsmaterial		125: —	
Uttagen ränta		129: 20	
Återstår av upplupen ränta efter premieutdelning		—: 35	
Avskrivning å undervisningsmaterial, 10 % å 39 000: —		3 900: —	
Avskrivning å inventarier, 5 % å 20 000: —		1 000: —	5 154: 55
Tillgångar vid årets slut:			
Fordran av Slöjdmagasinet		33 000: —	
Diverse undervisningsmaterial		36 617: 23	
Inventarier		19 000: —	
Innestående på Västm. läns sparbank	5 442: 96		
Innestående på Sv. handelsbanken ..	1 101: 57		
Deposition i A. B. Mälarebanken	2 000: —	8 544: 53	
Lager av bränsle		390: —	
Lager av virke		1 100: —	98 651: 76
Kronor			203 509: 15

Västerås den 9 mars 1925.

För Västerås stads Lärlings- och Yrkesskolor:

SVEN ELVIUS
Rektor.

N:o 40.

Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1924.

REDOGÖRELSE ÖVER VÄSTERÅS STADS DRÄTSELKAMMARES VEDGÅRDS RÄKENSKAPER FÖR ÅR 1924.

DEBET:

Tillgångar vid årets början:			
Kassabehållning		1 827: 93	
Diverse debitorer		4 915: 43	
Vedlager		69 610: 74	
Inventarier enl. inventarieboken		12 995: 69	89 349: 79
Inkomster under året:			
Försåld ved		215 789: 20	
Upptagna lån under året		37 423: 99	253 213: 19
Värdeökningar under året			1 009: 05
Skulder vid årets slut:			
A. B. Mälarebanken å löpande räkning		201 482: 94	
Västerås stads drätselkammare, lån		30 526: 88	
D:o d:o resterande hyra för vedgården		2 000: —	234 009: 82
Kronor			577 581: 85

KREDIT:

Skulder vid årets början:			
A. B. Mälarebanken å löpande räkning			196 585: 83
Utgifter under året:			
Hyror:			
För en del av f. d. Livsmedelsnämndens vedgård 8 000 kvm. à 50 öre	4 000: —		
För kontor	500: —		
För upplagsplatser vid en del järnvägsstationer	200: —	4 700: —	
Nyanskaffningar och underhåll:			
Underhåll av maskiner och material		60: 72	
Transport		4 760: 72	196 585: 83

N:o 40. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1924.*

Transport		4 760: 72	196 585: 83
Löner och arvoden:			
Löner för kontorspersonal och förman vid vedgården	10 395: —		
Avlöning till arbetare	16 579: 45		
Resekostnader, provisioner m. m.	1 475: 26	28 449: 71	
Räntor:			
Ränta å rörelsekapital		12 623: 99	
Övriga utgifter och förbrukningsartiklar:			
Lyse, värme och städning	1 097: 85		
Skrivmaterial, tryck och annonskostnader	1 239: 85		
Försäkringspremier	1 168: 05		
Läkarearvode och medicin	3: —		
Elektr. kraftförbrukning, smörjoljor m. m.	953: 70		
Utkörning av ved	16 101: 92	20 564: 37	
Frakter		40 960: 47	
Bokföringsavgift för löpande räkning till Mälarebanken		2 000: —	
Inköpt ved		144 318: 97	
Inköpta inventarier		55: —	253 733: 23
Värdeminskningar under året:			
Avskrivningar			393: 89
Tillgångar vid årets slut:			
Kassabehållning		1 307: 89	
Diverse debitorer		5 294: 67	
Vedlager		107 609: 54	
Inventarier enl. inventarieboken		12 656: 80	126 868: 90
Kronor			577 581: 85

Västerås den 18 februari 1925.

A. G. ERIKSSON

N:o 40.

Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1924.

REDOGÖRELSE ÖVER VÄSTERÅS STADS VATTEN-, GAS- & ELEKTRICITETSVERKS RÄKENSKAPER FÖR ÅR 1924.

DEBET:

Tillgångar vid årets början:

Fastigheter:

Vattenverket	469 279: 97		
Avloppsledningarna	813 812: 23		
Gasverket	337 544: 29		
Elektricitetsverket	690 036: 73		
Turbinhuset	39 438: —		
Kontors- & förrådsbyggnader	27 077: —	2 377 188: 22	
Inventarier:			
Inventarier	36 886: 70		
Mätare	148 545: 45	185 432: 15	
Materialier		173 674: 34	
Fordringar:			
Div. personer	212 170: 41		
Kontant i kassan	347: 89		
Förskott till kassaförvaltaren	19 788: 11	232 306: 41	
Arbeten ej hänförliga till lån		5 286: 43	2 973 887: 55

Inkomster under året:

Avloppsledningarna:			
Inkomster av W. C.	41 827: 62		
Vattenverket:			
Vattenavgifter	159 028: 77		
Mätarehyror	4 672: 61		
Försäljningsmedel	1 931: —	207 460: —	
Gasverket:			
Gasavgifter	239 309: 54		
Såld koks & tjära	69 686: 73		
Transport	308 996: 27	207 460: —	2 973 887: 55

N:o 40. Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1924.

Transport	308 996: 27	207 460: —	2 973 887: 55
Mätarehyror	14 635: 98		
Försäljningsmedel	545: —	324 177: 25	
Elektr.-verket:			
Elektr. avgifter:			
för belysning	455 659: 43		
för kraft	173 969: 23		
Mätarehyror	34 423: 14		
Försäljningsmedel	653: 19	664 704: 99	1 196 342: 24
Värdeökningar under året:			
På grund av utgifter			139 648: 25
Skulder vid årets slut:			
Fonderade skulder		2 615 580: 48	
Tillfällig upplåning		361 630: 47	
Diverse personer		40 607: —	3 017 817: 95
Kronor			7 327 695: 99

KREDIT:

Skulder från årets början:			
Fonderade skulder		2 534 328: 88	
Tillfällig upplåning		398 572: 51	
Diverse personer		40 986: 16	2 973 887: 55
Utgifter under året:			
Avloppsledningarna:			
Underhåll	21 645: 22		
Löner och arvoden	11 487: 60		
Räntor	40 020: 68	73 153: 50	
Vattenledningsverket:			
Underhåll och drift	49 125: 82		
Avlöningar	26 059: 21		
Räntor	27 535: 55	102 720: 58	
Transport		175 874: 08	2 973 887: 55

N:o 40. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1924.*

Transport		175 874: 08	2 973 887: 55
Gasverket:			
Underhåll och drift	222 296: 42		
Löner	56 461: 98		
Räntor	22 514: 63	301 273: 03	
Elektr.-verket:			
Underhåll och drift	222 893: 92		
Löner	56 614: 26		
Räntor	41 251: 52	320 759: 70	
Till drätselkammaren inlevererat årets vinst		289 132: 12	
Utgifter av lånemedel		139 648: 25	1 226 687: 18
Värdeminskningar under året:			
Avskrivningar:			
Avloppsledningarna		12 268: 02	
Vattenverket		25 941: 52	
Gasverket		22 904: 22	
Elektr.verket		48 189: 55	109 303: 31
Tillgångar vid årets slut:			
Fastigheter:			
Vattenverket	500 659: 27		
Avloppsledningarna	836 963: 24		
Gasverket	366 972: 29		
Elektr.verket	646 122: 55		
Turbinhuset	37 674: —		
Kontors- & förrådsbyggnader	26 668: —	2 415 059: 35	
Inventarier:			
Inventarier	35 432: 61		
Mätare	121 165: 01	156 597: 62	
Materialier		117 441: 30	
Fordringar:			
Div. personer	324 248: 57		
Kontant i kassan	2 403: 96	326 652: 53	
Arbeten ej hänförliga till lån		2 067: 15	3 017 817: 95
		Kronor	7 327 695: 99

Västerås den 28 mars 1925.

Västerås stads Vatten-, Gas- & Elektricitetsverk:

GERH. GESTON

Västerås, A. F. Berghs Boktryckeri, 1925

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar.

1925 Den 28 Maj XI.

N:o 41.

Kungl. Medicinalstyrelsens skrivelse ang. fastställelse av lönebestämmelser för en del sjuksköterskebefattningar i staden.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I syfte att bereda vederbörande befattningshavare rätt till pension från statens anstalt för pensionering av folkskollärare m. fl. har Ni den 19 juli 1924 till Medicinalstyrelsen avlåtit skrivelse, avseende erhållande av Styrelsens godkännande å uppgjord reglering för följande nio befattningar, nämligen husmoderbefattningen och tre sjuksköterskebefattningar å ålderdomshemmet Karlslund, föreståndarinnebefattningen vid barnhemmet Fridsborg, tvenne stadssköterskebefatttningar för sjukvård åt mindre bemedlade, varav den ena befatttningen för närvarande är vakant, samt tvenne stadssköterskebefattningar för sjukvård åt bemedlade, varav den ena befattningen likaledes är vakant.

Bestämmelser angående denna reglering innehållas dels i de för respektive tjänster antagna instruktionerna, dels ock i stadsfullmäktiges i Västerås handlingar den 29 november 1923 (n:r 75) och den 26 februari 1925 (n:r 7) samt i sagda stadsfullmäktiges protokoll den 29 november 1923 (§ 197).

I anledning härav får Kungl. Styrelsen anföra följande:

Då ålderdomshemmet Karlslund icke kan hänföras till sjukvårdsinrättning i egentlig mening skall jämlikt kungörelsen den 11 mars 1921 (n:r 84) reglering av husmoderbefattningen vid detsamma godkännas av Kungl. Maj:t, varför Medicinalstyrelsen icke upptagit till prövning den del av Eder framställning, som avser sagda befattning, vilket emellertid kunnat ske, därest innehavaren av befatttningen varit i besitttning av sköterskekompetens, och befattningen i anledning härav kunnat i regleringsavseende betraktas såsom sköterskebefattning.

Vid granskning av de för återstående åtta tjänster gällande bestämmelserna har anledning till anmärkning ej förekommit; vadan Kungl. Styrelsen funnit bestämmelserna utgöra sådan reglering, som omnämnes i § 5 av reglementet den 31 december 1919 (n:r 878) för statens anstalt för pensionering av folkskollärare m. fl.

För innehavarna av de sex för närvarande besatta skötersketjänster, som beröras av regleringen, har Styrelsen förut, genom särskilda beslut, utfärdat i kungörelsen den 30 april 1920 (n:r 236), angående villkor för

N:o 41. *Ang. fastställelse av bestämmelser för en del sjuksköterskebefattningar i staden.*

godkännande av dylika regleringar, föreskrivna förklaranden rörande godkänd sjuksköterskekompetens, nämligen för Elin Karolina Ramqvist den 9 mars 1921, för Anna Amalia Forslund den 9 september 1921, för Judit Alice Svärd den 28 maj 1921, för Maria Emilia Hellström den 24 augusti 1922, för Elin Wilhelmina Carlsson den 22 januari 1923 och för Anna Ekström den 26 maj 1921.

I följd härav har Kungl. Styrelsen, med stöd av härför givet bemyndigande i kungörelsen den 31 december 1919 (n:r 879) angående godkännande av regleringar av det slag, varom här är fråga, med i denna kungörelse vidtagen ändring genom kungörelsen den 11 mars 1921 (n:r 84), funnit skäligt godkänna den uppgjorda regleringen för följande åtta sjuksköterskebefattningar, nämligen tre sjuksköterskebefattningar å ålderdomshemmet Karlslund, föreståndarinnebefatttningen vid barnhemmet Fridsborg och fyra stadssköterskebefattningar i Västerås stad; vilket härmed varder Eder meddelat till kännedom och för på Eder vidare ankommande åtgärd (på föreliggande reglering grundad framställning till ovannämnda pensionsanstalt).

Stockholm den 14 maj 1925.

På Kungl. Medicinalstyrelsens vägnar:

EINAR EDÉN

Félix Peyron

N:o 42.

Drätselkammarens skrivelse ang. stensättning av Pilgatan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I den skrivelse varigenom Drätselkammaren underställde Stadsfullmäktige förslag till överenskommelse mellan Kungl. Arméförvaltningen och staden angående stadens övertagande av den Kungl. Maj:t och Kronan för regementet såsom ägare av mark åliggande vägunderhållsskyldighet (Stadsfullmäktiges handlingar 1924/9) framhöll Drätselkammaren att såsom en naturlig följd av överflyttningen av denna skyldighet bleve omläggning av Pilgatan till stensatt gata ävensom att staden med hänsyn till behovet av ett ordnande av Pilgatan på ett för trafiken tillfredsställande sätt icke borde undandraga sig den ekonomiska uppoffring, som härmed bleve förenad.

Vidare hava Stadsfullmäktige beträffande en detalj i Pilgatans ordnande den 30 nästlidne månad fattat beslut i och med anvisande av ett anslag å 5 000 kronor för nedläggning av en dräneringsledning utefter gatans norra sida. N:o 42. *Ang. stensättning av Pilgatan.*

Då Drätselkammaren nu underställer Stadsfulmäktige för avgörande fråga om ombyggnad av Pilgatan innebär detta alltså fullföljandet av en avsikt, varom Stadsfullmäktige förut varit underrättade.

Den plan, som uppgjorts för arbetets utförande, omfattar stensätttning med smågatsen av en 6 meter bred körbana, sättning av rännsten och trottoarkant å norra sidan av gatan med cement i helgjutna block, fyllning av diket utefter samma sida, ordnandet av gång och cykelbanor m. fl. arbeten allt i sträckningen från järnvägsövergången och fram till Folkets Park, och skulle arbetet i dess helhet med frånräknande av det redan för dräneringsledningen anvisade anslaget enligt beräkning draga en kostnad av i runt tal 75 000 kronor.

Anskaffning av medel till arbetet bereder icke någon större svårighet, ity att härför kan reserveras den ersättning till staden för övertagandet av regementets väghållningsskyldighet, som av staten utbetalats, utgörande omkring 51 000 kronor, och det resterande beloppet kan uttagas ur de besparingar, tillhopa 45 000 kronor, som uppkommit och finnas balanserade av det anslag, som av Stadsfullmäktige den 31 december 1921 anvisades för stensättning av Stora torgets västra del.

Under hänvisning till det anförda hemställer alltså Drätselkammaren att Stadsfullmäktige ville besluta arbetets utförande enligt ovan angivna plan samt härför anvisa ett anslag å förslagsvis 75 000 kronor att bestridas med 50 000 kronor av förenämnda ersättning och med 25 000 kronor ur uppkommet överskott i anslag för ordnande av Stora torgets västra del.

Västerås den 7 maj 1925.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM

Ragnar Tenow

KOSTNADSFÖRSLAG

för stensättning i Pilgatan från järnvägen till gränsen mellan Folkets park och stadens mark.

Schaktning för rännsten	700 m.	à	1: 50 pr m.	1 050: —
„ i vägbanan till 6 m. bredd	4 200 m²	à	1: —	4 200: —

N:o 42.

Ang. stensättning av Pilgatan.

Kantsten incl. sättning	700 m.	à 11: —	7 700: —
Sand till stensättning	1 200 m^3	à 5: —	6 000: —
Smågatsten incl. sättning	3 500 m^2	à 10: —	35 000: —
Fältsten incl. sättning	700 m^2	à 2: 75	1 925: —
Körbanesten i rännst.	105 m^2	à 14: —	1 470: —
Fyllning av cykelbana	525 m^3	à 5: —	2 625: —
D:o av gångbana	140 m^3	à 5: —	700: —
Avloppsledning	400 m.	à 12: — pr m.	4 800: —
Dagvattenbrunnar	6 st.	à 400: —	2 400: —
Vägtrummor	2 st.	à 500: —	1 000: —
Ordnande av gatukryss			2 000: —
Fyllning av norra diket	1 200 m^3	à 4: —	4 800: —
Diverse			4 330: —
		Summa kronor	80 000: —

Om cementkantsten begagnas avgår		7 700: —	
		1 470: —	
		9 170: —	
700×7=		4 900: —	
		4 270: —	
	c:a 10 %	230: —	4 500: —
	Summa	75 500: — kronor.	

N:o 43.

Drätselkammarens skrivelse ang. förändrad gatubelysning i Pilgatan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med kännedom om att Drätselkammaren hade för avsikt att föreslå Stadsfullmäktige besluta omläggning av Pilgatan i sträckningen österut från järnvägsövergången har Vatten- och Gasverksstyrelsen underställt Drätselkammaren fråga om icke i sammanhang härmed ändringar borde vidtagas i belysningen av denna trafikled, i avseende varå Styrelsen för egen del föreslagit utbyte av nuvarande gasbelysningen mot elektrisk belysning samt att denna senare måtte förläggas i gatans mittlinje.

Med överlämnande av den i ärendet av Styrelsen avlåtna skrivelse

och under hänvisning till att belysningen på grund av den nuvarande starka trafiken är en viktig del uti ordnandet av Pilgatan, samt att ändringen innebär en utgiftsbesparing i längden, hemställer Drätselkammaren att Stadsfullmäktige ville härför anvisa ett anslag å 4 800 kronor att förskotteras av tillgängliga medel för att framdeles gäldas på sätt Stadsfullmäktige efter förslag av Drätselkammaren i samband med fastställande av budget för år 1926 kunna komma att besluta.

N:o 43. *Ang. förändrad gatubelysning i Pilgatan.*

Västerås den 7 maj 1925.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM

Ragnar Tenow

Till Drätselkammaren i Västerås.

Med anledning av att Pilgatan skall iordningställas bör frågan rörande en bättre ordnad gatubelysning därstädes dryftas. Belysningen tillgodoses nu med 8 st. gaslyktor, placerade utefter gatans norra sida på ett avstånd av i medeltal 70 meter från varandra. Denna belysning måste betraktas såsom i knappaste laget för en så trafikerad gata som den ifrågavarande, och kommer trafiken att än ytterligare ökas i och med nya lasarettets tillkomst.

Enligt ett häröver upprättat förslag skulle gasbelysningen ersättas med 8 st. för gatubelysning säskilt lämpade elektriska lampor, upphängda över gatans mittlinje på bärlinor, fästade i husväggarna, där så ske kan, eljest i smäckra fackverksstolpar. Strömmen till lamporna skulle frammatas genom en 3×10 kvmm. jordkabel och anordningen i övrigt göras sådan, att växelström senare kan komma till användning.

Genom elektriska belysningen ökas belysningsstyrkan till det dubbla, belysningen bliver mera jämnt fördelad, nämligen från 1: 25 till 1: 3, varjämte årliga kostnaden nedbringas från 1156 till 840 eller med 316 kr. Jämlikt upprättat kostnadsförslag skulle anordningen belöpa sig på 4 800: — kr. Skola gaslyktorna bibehållas men i så fall flyttas något mot gatans norra sida, kräver denna flyttning omkring 35: — kr. per lykta, gör för 8 lyktor 280: — kr. Drift- och anläggningskostnaderna äro beräknade med hänsyn till att 4 st. av lyktorna skola tjänstgöra som nattbrinnare.

I anseende till det här anförda har Vatten- och Gasverksstyrelsen velat underställa frågan Drätselkammarens prövning.

Västerås den 7 maj 1925.

På Vatten- & Gasverksstyrelsens vägnar:
CARL HENNING

Gerh. Geston

N:o 44.

Drätselkammarens och Byggnadsnämndens yttrande ang. anordnande av lekplats för flickläroverket.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I anledning av Stadsfullmäktiges remiss enligt beslut den 30 oktober 1924 av en av Herr Thyresson väckt motion med förslag att kvarteret Malin måtte upplåtas och iordningställas till lek- och idrottsplats för Västerås högre elementarläroverk för flickor får Drätselkammaren, med återställande av remisshandlingarna och under åberopande av dels de stora kostnader, som bliva förenade med platsens iordningsställande, på sätt i motionen ifrågasatts och av Drätselkammaren beräknade till belopp ej understigande 5 000 kronor, dels ock att en dylik upplåtelse skulle innebära ett kringskärande av möjligheten att utnyttja marken för bostadsändamål — läget gör den härför särskilt begärlig — således av ekonomiska skäl avstyrka bifall till motionen.

Västerås den 7 maj 1925.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM

Ragnar Tenow

Utdrag av protokoll, hållet vid Byggnadsnämndens i Västerås sammanträde den 5 november 1924.

§ 139.

Genom beslut den 30 nästlidne oktober hade Stadsfullmäktige för yttrande till Byggnadsnämnden överlämnat en motion av Herr Thyresson med förslag att kvarteret Malin måtte upplåtas och iordningställas till lek- och idrottsplats för Västerås högre elementarläroverk för flickor.

Efter överläggning i ärendet beslöt Byggnadsnämnden såsom yttrande avgiva den förklaringen, att en upplåtelse som den ifrågasatta icke synts påkalla en ändring i gällande stadsplan för så vitt upplåtelsen bleve av tillfällig natur, under vilken förutsättning Nämnden för sin del icke hade något att erinra emot bifall till motionen.

Som ovan

In fidem:

Ragnar Tenow

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 44.

Ang. anordnande av lekplats för flickläroverket.

För våra skolor har det, som bekant torde vara, blivit en bjudande plikt att — i högre grad än förr — lägga vikt vid främjandet av lärjungarnas fysiska fostran. Med gymnastiken, sedan gammalt ett av de främsta medlen för denna fostran, hava i våra dagar lek- och idrottsövningar alltmera bundits samman, då man ju med starka skäl påvisat, att dessa grenar av kroppsövningar äro så ovärderliga sypplement till gymnastikundervisningen, att de ej få försummas.

En nödvändig förutsättning för att dessa övningar skola kunna drivas, äro lämpliga lek- och idrottsplatser. Många skolor här i staden hava tämligen rymliga skolgårdar, som kunna användas för dylika övningar; för ett par skolor är Idrottsplatsen på Herrgärdet, på grund av sitt läge, lämplig att taga i bruk.

Västerås högre elementarläroverk för flickor måste emellertid anses vara synnerligen illa lottat med hänsyn till lek- och idrottsplats. Dess skolgård framför läroverksbyggnaden har bl. a. på grund av där stående gamla träd och i söder uppskjutande bergknallar ett mycket begränsat utrymme och är även för övrigt såsom idrottspats högst oämplig i följd av dess sluttande, ojämna terräng och stenbundna mark.

Omedelbart intill denna skolgård ligger ett stadens område, kvarteret Malin, i norr och väster begränsat av Stora gatan och Floragatan. Detta område, som varit och är ämnat till byggnadstomter, men som ännu ej — till synes — lockat hugade spekulanter, har under långa tider brukats såsom potatisland och om senvintrarna såsom avstjäpningsplats för snö och smuts från gator och torg.

Funnes nu möjlighet för staden att upplåta kvarteret Malin åt flickläroverket, synes mig frågan om lämplig lek- och idrottsplats för denna skola bliva ganska lyckligt löst. Visserligen skulle för platsens iordningställande vissa arbeten behöva utföras, t. ex. för dränering, bortskaffande av matjord, grusning o. dyl., vilka arbeten ju dock i varje fall krävas, om denna areal skulle bebyggas, varför densamma härigenom också bleve värdefullare, i händelse staden önskade att sedermera upplåta den till byggnadstomter.

Komme emellertid inga byggnader att där uppföras, torde detta område såsom en fri välordnad och inhägnad lek- och idrottsplats ingalunda passa dåligt in i den plan för ordnandet av Mariabergs-området, vilken ju i en nära eller avlägsen framtid förvisso måste förverkligas.

Med hänvisning till vad här anförts, får jag sålunda hemställa, att Stadsfullmäktige ville besluta

att området i kvarteret Malin måtte upplåtas och iordningställas till en lek- och idrottsplats för Västerås högre elementarläroverk för flickor.

Västerås den 29 oktober 1924.

HJALMAR THYRESSON

N:o 45.

Drätselkammarens yttrande ang. anslag till slöjdundervisning vid högre allm. läroverket.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I anledning av Stadsfullmäktiges beslut den 30 nästlidne april att för yttrande till Drätselkammaren överlämna en framställning av rektor vid närvarande högre allmänna läroverk angående kommunalt anslag för slöjdundervisningen vid läroverket under läsåret 1925—1926 får Drätselkammaren, under vidhållande av den principiella ståndpunkt Drätselkammaren intog till liknande framställning avseende läsåret 1924—1925 eller att undervisningen vid de allmänna läroverken såsom varande en ren statlig uppgift bör bestridas genom statlig medelsanskaffning (jmf. Stadsfullmäktiges handlingar 1924 n:r 23) hemställa, att den gjorda framställningen icke måtte föranleda någon Stadsfullmäktiges åtgärd.

Västerås den 7 maj 1925.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM

Ragnar Tenow

Till Magistraten i Västerås.

Härjämte översändes en framställning till Stadsfullmäktige i Västerås, med vördsam anhållan, att Magistraten ville befordra den till Stadsfullmäktige.

Västerås den 20 april 1925.

GOTTFRID KALLSTENIUS,
rektor.

RES.

Överlämnas till stadsfullmäktige i Västerås för fattande av beslut i ärendet.

Västerås rådhus den 21 april 1925.

På magistratens vägnar:
VICTOR ÅSBERG

H. Cronholm

N:o 45.

Ang. anslag till slöjdundervisning vid högre allm. läroverket.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan Riksdagen avslagit motion om att Staten åter skulle helt åtaga sig kostnaderna för undervisningen i manlig slöjd vid de allmänna läroverken, gäller fortfarande Kungl. kungörelsen av den 30 maj 1924 (Sv. Författningssaml. 1924 n:r 305), enligt vilken vederbörande kommun skall bekosta hälften av slöjdlärarens arvode, tillfälliga löneförbättring och dyrtidstillägg. Med anledning härav får jag härigenom, min plikt likmätigt, anhålla, att Stadsfullmäktige i Västerås ville åtaga sig denna skyldighet gent emot högre allmänna läroverket i Västerås för budgetåret 1925—1926, varvid upplysningsvis kan nämnas, att ifrågavarande kostnader för Västerås kommun under sagda tid icke torde komma att överskrida 675 kronor.

Västerås den 20 april 1925.

GOTTFRID KALLSTENIUS,
rektor.

N:o 46.

Drätselkammarens skrivelse ang. ekonomiskt understöd åt Västerås Teateraktiebolag.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Styrelsen för Västerås Teateraktiebolag har i skrivelse till Drätselkammaren anhållit att staden måtte ekonomiskt stödja bolaget och med avseende å formen härför föreslagit att staden ville teckna borgen å banklån åt bolaget till ett belopp av 50 000 kronor mot säkerhet uti inteckningar i bolagets fastighet liggande närmast efter inteckningar å sammanlagt 100 000 kronor.

I skrivelsen är närmare redogjort för bolagets bildande, stadens insatser härvid samt bolagets ekonomi under den tilländalupna tiden, och framgår härav att bolagets ställning nu är ungefär densamma som vid dess startande.

Drätselkammaren anser att staden icke kan undandraga sig att stödja bolaget på sätt nu ifrågasatts. Stadens redan gjorda insatser vid bolagets bildande förpliktiga härtill liksom ock — samhälleligt sett — gagnet av att teaterverksamheten bedrives på ett sätt, som motsvarar den höga rangplats teatern som konstart intager. Den kontroll häröver staden såsom

N:o 46. *Ang. ekonomiskt understöd åt Västerås Teateraktiebolag.*

största aktieägare i bolaget hittills haft skulle bortfalla, därest det i styrelsens skrivelse antydda alternativet att sälja teaterfastigheten till enskild person eller enskilt företag måste tillgripas.

Då Drätselkammaren alltså tillstyrker framställningen är Drätselkammaren fullt medveten om att ett bifall till densamma framdeles kan såsom konsekvens medföra direkta ekonomiska utlägg för staden för teaterverksamhetens upprätthållande.

Vad slutligen angår värdet av den erbjudna säkerheten hänvisar Drätselkammaren till att teaterfastigheten f. n. är taxeringsvärderad till 201 000 kronor.

Under hänvsning till det nu anförda och med överlämnande av styrelsens skrivelse hemställer alltså Drätselkammaren, att Stadsfullmäktige ville besluta bemyndiga Drätselkammaren att å stadens vägnar teckna borgen för Västerås Teateraktiebolag å lån åt bolaget å 50 000 kronor mot den säkerhet bolaget erbjudit, och som här ovan närmare angivits.

Västerås den 14 maj 1925.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM

Ragnar Tenow

Till Drätselkammaren i Västerås.

Västerås Teateraktiebolag nödgas härmed hänvända sig till staden med hemställan om ekonomiskt stöd.

Bolaget är som bekant halvkommunalt, i det att större delen av det till 108 500 kronor uppgående aktiekapitalet äges av staden. Aktiekapitalet anskaffades nämligen på sin tid på det sätt, att av enskilda personer tecknades 40 000 kronor, genom en bazar, som arrangerades av för saken intresserade personer, inflöto 3 800 kronor, för vilka medel aktier i bolaget tecknades och överlämnades till Drätselkammaren för förvaltning, samt av staden tecknades återstoden av aktiekapitalet dels kontant och dels genom kvittning av köpeskilling för tomtmark.

Teatern, som blev färdig i augusti 1915 och invigdes den 19 i nämnda månad, drog en anskaffningskostnad av:

för tomten	kronor	28 091: 79
„ byggnaden	„	210 837: 92
„ första uppsättning inventarier	„	13 082: 02
	Kronor	252 011: 73

N:o 46.

Ang. ekonomiskt understöd åt Västerås Teateraktiebolag.

Medlen härtill anskaffades sålunda:

aktiekapitalet	kronor	108 500: —
upplåning	„	143 511: 73
	Kronor	252 011: 73

Rörande bolagets ekonomiska ställning under de gångna åren hänvisa vi till närlagda ekonomiska sammanställning, hämtad från bolagets fastställda balansräkningar.

Det framgår av denna sammanställning, att bolagets rörelse under åtskilliga år lämnat icke obetydlig vinst, men att de inhöstade vinsterna uppvägts av förlust under de sista tre åren. Den senare tidens ogynnsamma resultat beror på, att depressionen så gott som lamslagit teaterverksamheten och samtidigt omöjliggjort lönande biografrörelse på teatern, vilken sistnämnda rörelse visat sig under bättre tider kunna vara ett synnerligen gott stöd för teaterns ekonomi. Av tablån framgår också, att bolagets ekonomiska ställning nu är ungefär densamma, som vid den tidpunkt, då teaterverksamheten började.

De vinster, som under en del år uppkommit, hava uteslutande använts till avskrivningar å fastighet och inventarier samt avsättning till reservfond. I övrigt hava inkomsterna i den mån de icke åtgått till bestridande av löpande utgifter, varibland räntekontot varit det mest betungande, använts till underhåll och komplettering av inventarierna samt en del nyanskaffningar, såsom fullständigt biografmaskineri och piano. Styrelse och revisorer hava icke åtnjutit några arvoden.

Såsom ovan antytts utgöra räntorna en dominerande del bland bolagets årliga utgifter. Bolagets styrelse har därför tänkt sig, att genom räntebeloppens nedsättning kunna om möjligt åstadkomma jämvikt mellan utgifter och inkomster. Om för detta ändamål staden tecknar borgen för bolagets sekundära kreditbehov efter första inteckningarna intill 100 000 kronor, för en summa av 50 000 kronor, för vilken även givetvis skall läggas andra inteckningssäkerhet, har bolaget utsikt att kunna placera sina lån på det sätt, att lägsta möjliga ränta erhålles.

Genom en sådan åtgärd skulle också den hjälp bolaget nu söker utverka inskränka sig till ekonomisk garanti, utan att staden, åtminstone tills vidare, skall behöva göra några direkta ekonomiska insatser för teaterverksamhetens stödjande. Det är bolagsstyrelsens förhoppning och strävan, att bolaget skall kunna i övrigt självt sköta sin ekonomi, och med någon ljusning i det allmänna ekonomiska läget finnes det också utsikt härtill.

Bolaget anhåller enträget, att Drätselkammaren ville hos Stadsfullmäktige väcka förslag om ekonomisk hjälp i den form ovan angivits. Anser staden sig icke kunna på nämnda sätt stödja teaterbolaget, ser sig bolagsstyrelsen ingen annan utväg än att avyttra teatern, innan skuldsumman ytterligare växer.

Då en dylik åtgärd dock knappast står i överensstämmelse med sta-

N:o 46.

Ang. ekonomiskt understöd åt Västerås Teateraktiebolag.

dens intressen för teatern och den där bedrivna verksamheten, vågar teaterstyrelsen hoppas på en välvillig behandling av sin efter omsorgsfullt övervägande av alla utvägar nu gjorda framställning.

Västerås den 7 maj 1925.

Västerås Teateraktiebolag:

AXEL SUNDSTRÖM

N:o 47.

Ang. ekonomiskt understöd åt Västerås Teateraktiebolag.

Ekonomisk tablå över Västerås Teateraktiebolags ekonomi.

	Tillgångar							Skulder					
År	Kassa och bank-tillgodohavanden	Andra fordringar	Fastighet	Inventarier	Div. tillgångar	Förlust	Summa	Akt. kap.	Reservfond	Banklån	Diverse skulder	Vinstmedel	Summa
1915	,960: 15	1,584: 03	238,790: —	11,712: 16	300: —	—	255,346: 24	108,500: —	—	145,109: 24	1,737: —	—	255,346: 24
1916	2,022: 42	425: —	238,929: 71	11,910: —	—	—	253,287: 13	108,500: —	—	140,000: —	1,600: —	3,187: 13	253,287: 13
1917	734: 50	425: —	238,929: 71	11,157: 93	—	—	251,247: 14	108,500: —	1,000: —	140,000: —	—	1,747: 14	251,247: 14
1918	5,035: 58	425: —	238,929: 71	8,926: 35	—	—	253,316: 64	108,500: —	2,000: —	135,000: —	—	7,816: 64	253,316: 64
1919	2,048: 20	212: 50	234,929: 71	7,141: 08	—	—	244,331: 49	108,500: —	2,000: —	125,000: —	—	8,831: 49	244,331: 49
1920	2,631: 36	212: 50	230,929: 71	6,426: 98	—	—	240,200: 55	108,500: —	3,000: —	125,000: —	—	3,700: 55	240,200: 55
1921	14: 12	212: 50	230,929: 71	6,426: 98	—	—	237,583: 31	108.500: —	3,000: —	125,000: —	—	1,083: 31	237,583: 31
1922	—	212: 50	230,929: 71	6,426: 98	—	5,033: 89	242,603: 08	108,500:	3,000: —	130,000: —	1,103: 08	—	242,603: 08
1923	624: 76	212: 50	230,929: 71	8,926: 98	—	5,806: 05	246,500: —	108,500: —	3,000: —	135,000: —	—	—	246,500: —
1924	—	212: 50	230,929: 71	9,801: 98	—	13,523: 26	254,467: 45	108,500: —	3,000: —	140,000: —	2,967: 45	—	254,467: 45

N:o 47.

Drätselkammarens skrivelse ang. anslutningsavgifter för stadens allmänna ledningar under år 1925.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren får härmed till Stadsfullmäktige överlämna och tillstyrka ett förslag av Vatten- och Gasverksstyrelsen att avgiften för ledningsanslutningen måtte för innevarande år bestämmas skola utgå med samma belopp och uppdelning å de olika slagen av ledningar, som det nuvarande eller med 1 krona 10 öre pr m^2 tomtyta, därav för avlopp 44, för vattenledning 34, för gasledning 22 och för elektrisk ledning 10 öre.

Västerås den 14 maj 1925.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM

Ragnar Tenow

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Jämlikt beslut av Stadsfullmäktige skall storleken av tomtavgiften för anslutning till stadens allmänna ledningar beslutas för varje år.

Då arbetslönernas storlek inverkar på ledningsavgiften, var styrelsen så länge löneförhandlingar med arbetarna under innevarande år pågingo ej i tillfälle att beräkna ifrågavarande avgift. Berörda förhandlingar äro numera slutförda och lönerna ökade med 5 resp. 8 %, med undantag dock för ackordsarbeten, där endast en del ackordspris underkastats en korrigering uppåt. Men som samtidigt en, om ock ringa, minskning kunnat konstateras å en del material, får styrelsen föreslå Stadsfullmäktige, att den nuvarande avgiften av 110 öre per kvm. tomtyta, varav för avlopp 44, för vattenledning 34, gasledning 22 och elektrisk ledning 10 öre, bibehålles även för innevarande år.

Västerås den 9 maj 1925.

På Vatten- & Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING

Gerh. Geston

Västerås, A. F. Berghs Boktryckeri, 1925

N:o 48.

Drätselkammarens förnyade yttrande angående ekonomiskt understöd åt Västerås Teateraktiebolag (jfr. N:o 46).

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Stadsfullmäktige hava den 28 nästlidne maj till Drätselkammaren återremitterat frågan om ekonomiskt understöd åt Västerås Teateraktiebolag. Ändamålet med återremissen var enligt det därom framställda yrkandet, att utröna, huruvida i samband med den föreslagna åtgärden Stadsfullmäktige kunde vinna ökat inflytande med avseende å teaterns ekonomiska och konstnärliga ledning.

Drätselkammaren får nu i ärendet ytterligare anföra följande.

Till en början torde den upplysning till undvikande av missförstånd böra meddelas, att det teaterbolagets lån, för vilket staden skulle gå i borgen, ej kommer att tillföra bolaget ökade penningar i vidare mån än det överstiger den nuvarande skuldsumman, eller vid detta års början omkring 7,000 kronor, vilket belopp dock måste minskas med underskottet av 1:sta halvårets verksamhet, utan att avsikten med stadens borgen endast är att bolagets ränteutgifter skola minskas, vilket kan ske med stadens garanti.

Vad beträffar stadens inflytande på bolagets ledning så har staden redan nu genom sitt ombud vid bolagsstämmorna på grund av stadens stora aktieinnehav fullständig beslutanderätt och tillsätter praktiskt taget såväl styrelse som revisorer. Den nuvarande styrelsen består också så gott som uteslutande av aktiva kommunalmän, i det att fyra av de fem ordinarie ledamöterna i styrelsen representera Drätselkammaren, nämligen tre drätselkammareledamöter Herrar Sundström, Jonsson och Håkanson samt dessutom drätseldirektören Öberg.

Anses det emellertid önskvärt och lämpligt att Stadsfullmäktige mera direkt göra sina önskningar gällande med avseende å bolagets ledning, möter intet hinder härför från den nuvarande styrelsens sida, liksom icke heller Drätselkammaren har något att erinra mot att Stadsfullmäktige genom direkt val tillsätta det antal styrelseledamöter, Stadsfullmäktige finna lämpligt och kan detta ske när som hälst.

Drätselkammaren får därför vidhålla sitt i skrivelse till Stadsfullmäktige den 14 nästlidne maj framställda förslag, att Stadsfullmäktige ville bemyndiga Drätselkammaren att å stadens vägnar teckna borgen för Västerås Teateraktiebolag å lån åt bolaget å 50,000 kronor mot säkerhet av inteckningar i bolagets fastighet till samma belopp liggande närmast efter 100,000

N:o 48.
Ang. ekonomiskt understöd åt Västerås Teateraktiebolag (jfr. N:o 46).

kronor, med det tillägg att Stadsfullmäktige, därest Stadsfullmäktige anse det lämpligt, må uppdraga åt Beredningsutskottet att till Stadsfullmäktige inkomma med yttrande och förslag, huruvida, i vilken utsträckning och i vilken form val av ledamöter i bolagets styrelse må förrättas omedelbart av Stadsfullmäktige.

Västerås den 4 juni 1925

På Drätselkammarens vägnar:

AXEL SUNDSTRÖM

Ragnar Tenow."

N:o 49.

Drätselkammarens yttrande angående upplåtande av ytterligare lokaler för tullverket (jfr. N:o 70, år 1922).

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan Kungl. Centraltullstyrelsen i skrivelse till Stadsfullmäktide den 26 september 1924 anhållit om åtgärders vidtagande från stadens sida för beredande av utvidgade och i övrigt tillfredsställande lokaler för tullkammaren härstädes samt för anskaffande av de möbler och inventarier, som i sammanhang härmed vore erfoderliga, hava Stadsfullmäktige den 30 oktober samma år remittert denna framställning till Drätselkammaren och får Drätselkammaren i anledning härav nu anföra följande.

Centraltullstyrelsens framställning är föranledd av en anmälan av tullkammaren att en upprepad begäran av denna att för tillgodoseende av dess behov av ökat utrymme, de rum i tullhuset, som förut varit upplåtna till hamnkontor måtte ställas till tullkammarens disposition och förses med erfoderliga möbler, icke av vederbörande kommunala myndigheter vunnit beaktande. Vid framställningen äro fogade promemorior i ärendet, avgivna efter inspektion å platsen av vissa tullverkets myndigheter.

De skäl, som föranlett de kommunala myndigheterna — Drätselkammaren och Stadsfullmäktige — att hittills ställa sig avvisande till tullkammarens krav på ökat utrymme hava varit, dels att behovet härav icke synts varit tillräckligt styrkt, dels och att av de förut gjorda framställningarne icke framgått att de avgivits med gillande av den myndighet eller Generaltullstyrelsen, som en gång godkänt de nuvarande lokalerna, samtidigt som de statliga myndigheternas behandling eller rättare underlåtna behandling av stadens begäran om erhållande av tolagsersättning och den på senare tid på dagordningen stående frågan om avvecklingen av städernas särskilda skyldigheter och rättigheter gent emot staten kommit de ifrågasatta åtgärderna såsom medförande en belastning av stadens budget att framstå såsom mindre lämpliga.

Även om dessa senare skäl för ett avslag allt fortfarande kvarstå, är emellertid genom den utredning ,som ligger till grund för nu gjorda framställning, behovet för tullkammaren av utökat lokalutrymme vitsordat. Med hänsyn härtill och på grund av den skyldighet som enligt Kungl. brev den 1 februari 1878, varigenom stapelstadsrätt tillerkänts staden, åligger staden att "åt tullverket anskaffa och underhålla för tullförvaltningen erforderliga lokaler jämte nödiga inventarier" kan staden näppeligen längre vidbliva sin avvisande ståndpunkt.

N:o 49.
Ang. upplåtande av ytterligare lokaler för tullverket (jfr. N:o 70 år 1922).

Med återställande av remisshandlingarna och angivande av kostnaden för iordningställande av förenämnda två rum jämte till dem hörande förstuga för tullkammarens räkning och deras förseende med inredning till 2 150 kronor enligt en av byggnadschefen Smitt gjord kostnadsberäkning, får Drätselkammaren alltså hemställa, att Stadsfullmäktige ville för detta andamål anvisa ett förslagsanslag å angivna belopp att utgå av det i årets stat avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov.

Västerås den 6 juni 1925.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Med anledning av Drätselkammarens begäran om kostnadsuppgifter för ordnande av utvidgade lokaler vid härvarande tullkammare får jag överlämna följande

KOSTNADSBERÄKNING

över reparation av rummen i östra delen av tullhuset.

Uppbrytning av 50 m² golv jämte bortföring av gammal fyllning och rengöring	Kr.	85: —
60 m² isoleringspapp	„	66: —
Inläggning av 50 m² nytt golv	„	200: —
Ny fyllning, 90 hl.	„	45: —
Reparation av fönster, dörrar, lås, beslag och glas	„	135: —
Nya korkmattor 50 m²	„	425: —
Målning av förstuga och två rum enligt anbud	„	485: —
Utvändig målning av fönster och dörrar enligt anbud	„	195: —
Rengöring efter reparation och bortföring av avfall	„	50: —
Transport	Kr.	1 686: —

N:o 49. Transport Kr. 1 686: —

Ang. upplåtande av ytterligare lokaler för tullverket (jfr. N:o 70 år 1922).

Härtill kommer inköp av inventarier:

Skrivbord, soffa, sex stolar, kommod m. m. .... „ 350: —

samt div. omkostnader, såsom inmontering av kamin och inköp av sådan .... „ 114: —

Summa Kronor 2 150: —

Västerås den 28 maj 1925.

GÖSTA SMITT

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till Kungl. Generaltullstyrelsen den 22 februari 1923 har tullkammaren i Västerås anmält, att tullkammaren, som till följd av personalens utökning vore i behov av ökat lokalutrymme, hos Drätselkammaren i Västerås gjort framställning i syfte att det rum, vari stadens hamnkontor förr varit inrymt och vilket syntes lämpligen böra tilldelas tullkammarens lokaler, måtte genom drätselkammarens försorg förses med vissa uppgivna möbler och inventarier.

Denna framställning hade drätselkammaren emellertid funnit till ingen åtgärd föranleda, enär det uppgivna behovet av utvidgade lokaler för tullkammaren ansåges icke vara styrkt.

En i enahanda syfte hos Eder sedermera gjord framställning hade icke heller medfört avsett resultat.

Sedan därefter yttrande i ärendet infordrats från Eder, har till Generaltullstyrelsen överlämnats en av drätselkammaren å Edra vägnar avgiven förklaring.

På uppdrag av Generaltullstyrelsen har vidare en av Styrelsens ledamöter, byråchefen m. m. N. T. Alsén, å ort och ställe tagit närmare kännedom om beskaffenheten av de nuvarande tullkammarelokalerna samt i anledning därav avgivit ett yttrande, som tillika med en av tullverkets tjänstgöringskommission avlämnad P. M. i samma ärende härhos i avskrift bilägges.

Då, efter vad i ärendet sålunda inhämtats, det synes otvivelaktigt, att de lokaler, som Västerås stad jämlikt föreskrift i kungl. brevet den 7 juni 1878 angående stapelstads- samt nederlags- och transitupplagsrätt för staden ställt till tullkammarens förfogande, icke kunna anses i nu befintligt skick motsvara berättigade krav med hänsyn till trafikens nuvarande behov, får Generaltullstyrelsen härmed anhålla, att Ni behagade snarast möjligt vidtaga åtgärder för beredande av utvidgade och i övrigt tillfredsställande lokaler för tullkammaren samt för anskaffande av de möbler och inventarier, som i sammanhang därmed bliva erforderliga.

Om Edert blivande beslut i ämnet torde Generaltullstyrelsen få motse underrättelse.

N:o 49.
Ang. upplåtande av ytterligare lokaler för tullverket (jfr. N:o 70 år 1922).

Stockholm den 26 september 1924.

KUNGL. GENERALTULLSTYRELSEN

A. Em. Ericsson

Emil Delphin.

Avskrift.

Till Kungl. Generaltullstyrelsen.

Sedan Västerås stads drätselkammare på bemyndigande av Stadens Stadsfullmäktige avgivit av Konungens Befallningshavande i Västmanlands län infordrad förklaring i anledning av nämnda Stadsfullmäktiges beslut den 28 december 1922, att en av tullkammaren i Västerås gjord framställning om upplåtande och möblering för dess räkning av tvenne i tullhuset belägna rum utöver de av tullkammaren disponerade för det dåvarande icke skulle föranleda någon Stadsfullmäktiges åtgärd, har Kungl. Generaltullstyrelsen genom beslut den 5 sistlidne februari uppdragit åt undertecknad att avresa till Västerås för inspektion av ifrågavarande lokaler. Efter fullgörandet av nämnda uppdrag får jag beträffande vad vid inspektionen framkommit vördsamt anföra följande.

Den vid tullkammaren sysselsatta personalen utgöres av, förutom tullförvaltaren två kammarskrivare, en uppsyningsman och en tillsyningsman. För närvarande disponerar tullkammaren utom packhus och tullbehandlingslokal endast två rum såsom expeditionsrum, det ena för tullförvaltaren och det andra för kammarskrivarna, som handlägga de kamerala ärendena. För uppsyningsmannen och tillsyningsmannen finnes däremot icke något rum för utförande av på dem ankommande skrivgöromål eller dit de kunna draga sig tillbaka för ombyte av kläder, förtärande av mat eller åtnjutande av vila efter förrättad nattvaktstjänstgöring. I sistnämnda avseende minskas emellertid olägenheterna härav, vad uppsyningsmannen beträffar, genom det förhållandet, att staden åt honom kostnadsfritt till privatbostad upplåtit i tullhusets övre våning belägna två rum och kök. För skrivgöromålens utförande har plats måst anvisas uppsyningsmannen i det ena av expeditionsrummen, som emellertid — oavsett att uppsyningsmannens rum bör vara tillgängligt även vid annan tid än den allmänna expeditionstiden — redan för sitt ändamål såsom tullkammarlokal är otillräckligt, vilket, jämte den otidsenliga inventarieutrustningen, icke kan undgå att inverka hinderligt på göromålens fortgång. I sistnämnda avseende antecknades, att skrivpulpeten icke lämnade tillräckligt utrymme för de journaler, uppslagsböcker och författningar, som tjänstemännen numera behöva hava lätt tillgängliga i arbetet, liksom ock att en i expeditionsrummet placerad soffa måste tjänstgöra såsom upplagsplats och "sorteringsbord" för månadsräkenskaperna.

N:o 49. *Ang. upplåtande av ytterligare lokaler för tullverket (jfr. N:o 70 år 1922).*

Det klagades vidare över svårt golvdrag vintertiden, vilket torde i någon mån kunna avhjälpas genom påläggning av korkmattor efter en även i övrigt välbehövlig hyvling av golven.

Till följd av att arkivrum saknades voro stolar och andra möbler belamrade med handlingar på ett sätt, som varken kan vara lämpligt för handlingarnas förvaring eller tilltalande ur ordningssynpunkt.

Ovan angivna olägenheter synas vara av beskaffenhet att kräva åtgärders vidtagande snarast möjligt, varför tullkammarens förslag, att två i tullhusets nedre bottenvåning befintliga, av tullkammaren nu ej disponerade rum ställas till dess förfogande med nödiga inventarier och inredning synes böra av Styrelsen understödjas. Ett av dessa rum skulle då disponeras av tullbevakningspersonalen och det andra såsom arkivrum för provsamlingen samt såsom frukost- och toilettrum för kammarskrivarna.

De nuvarande expeditionsrummen kräva dessutom en genomgående målning och uppsnyggning.

En av tullverkets tjänstgöringskommission avgiven, av undertecknad infordrad P. M. angående kommissionens intryck från tullokalerna i Västerås bifogas härjämte.

Stockholm den 5 maj 1924.

TURE ALSÉN

P. M.

rörande tullokalerna i Västerås.

Såsom framgår av bifogade uppgifter över göromål och personalantal åren 1912 och 1923 (samt i vissa avseenden 1913) är ökningen i göromål föga betydande (den stora ökningen i uppbörden beror huvudsakligen på import av kaffe), och skillnaden i personalbesättning hänför sig egentligen endast till överflyttning å ordinarie stat av 1 e. o. kammarskrivare och 1 e. o. vaktmästare. Emellertid har under senaste tid arbete pågått på anläggande av en djuphamn vid Karlsbergs gård västerut, strax utanför nuvarande hamnområdet. Huruvida densamma kommer att tagas i anspråk redan nästa höst, vilket väl skulle föranleda en utvidgning av hamnområdet, är ännu ovisst. Utvecklingsmöjligheterna äro väl i viss mån beroende av det inflytande, som utvidgningen av Södertäljekanalen kan föra med sig.

Hamnen har under åren 1919—23 varit på grund av ishinder stängd för trafik i genomsnitt 2 mån., 18 dagar, dock under 1923 ingen dag.

Beträffande lokalerna har kommissionen ansett sig böra för sin del anteckna såsom anmärkningsvärt, att intet utrymme fanns disponibelt för bevakningstjänstemännen ävensom att expeditionslokalerna för kamerala göromål, häri inräknat tullförvaltarens tjänsterum, tarvade reparation.

N:o 49.

Ang. upplåtande av ytterligare lokaler för tullverket (jfr. N:o 70 år 1922).

Då bevakningspersonalens tjänstetid icke sammanfaller med den övriga personalens — särskilt må det erinras om eventuellt påkommande nattvakter — får det anses vara av vikt, att särskilt rum finnes tillgängligt för dess uteslutande användning i och för vila eller skydd samt för utförande av skrivarbete på tider, då tullkammaren är stängd, så beläget, att tjänstemännen kunna använda sig av detsamma utan att först behöva beredas tillträde till de övriga tullokalerna.

Visserligen lärer en av bevakningstjänstemännen hava bostad åt sig upplåten i tullhuset, men då denne icke kan tänkas ensam utföra de utom tullkammarens expeditionstid fallande göromålen, synes behov av berörd lokal likväl föreligga. Det av tullförvaltaren vid kommissionens besök å platsen muntligen framlagda förslaget, att härför använda ett av de till höger om korridoren liggande rummen, syntes kommissionen lämpligt.

Då det åligger tullkammaren såväl i tullverkets som trafikanternas intresse att bevara och vårda förefintliga handlingar, förefaller det kommissionen även väl behövligt att något mindre, i kameralavdelningens omedelbara närhet befintligt rum därför upplåtes, vilket givetvis kan kombineras med tvättställ och dylikt för tjänstemännen.

Kommissionen kan därför för sin del icke finna annat än att de av tullförvaltaren äskade åtgärderna äro både lämpliga och rimliga, och kan såsom ett allmänt uttalande rörande lokalerna i Västerås vid jämförelse med andra platser med ungefär samma rörelse tillfoga, att desamma syntes kommissionen torftiga till inredningen och åtminstone beträffande tullkammarexpeditionen knappa till utrymmet.

Stockholm den 14 april 1924.

TULLVERKETS TJÄNSTGÖRINGSKOMMISSION

Einar Modig.

William Smith *J. A. Reinwall.*

N:o 49.

Ang. upplåtande av ytterligare lokaler för tullverket (jfr. N:o 70 år 1922).

Västerås.

År	Tullbehandl. attester	Ink. fartyg		Utg. fartyg		Påteckn. och utfärd. årspass	Nederlags-	
		barlast	last	barlast	last		uppläggn.	uttagn.
1912	4,959	—	14	5	295	219	197	241
1913	5,612	26		321		—	252	314
1923	5,454	1	22	1	137	235	154	573

År	Tull	Fartygsumgälder	Sockerskatt	Skogsvårdsavgift	Bil- och ringskatt	Övrigt	Summa
1912	350,427	653	884	2,392	—	1,047	355,403
1913	1,013,037	1,857	12,037	—	7,114	5,640	1,039,685

Åren 1912 och 1923 redovisades dessutom i konfiskationsmedel resp. — och — kr., sjöfyndsmedel — och —, ersättning för tjänsteförrättningar 1 051 och 989 samt diverse 549 och 810.

Tjänstgörande personal åren 1923 och 1913 vid tullförvaltningen i Västerås.

År	Tullförvalt.	Kmskr.	Upps. m. Tills. m.	E. o. kmskr.		Icke ordinarie bevakningspersonal	
				jan.—april	maj—dec.	jan.—april	maj—dec.
1923	1	2	2 vaktm.	—	—	—	0,5 (juli)
1913	1	1	1	1	0,9	0,1	1

Bestyrkes å tjänstens vägnar:

Ludvig Berg

t. f. Registrator hos Kungl. Generaltullstyrelsen.

N:o 50.

Beredningsutskottets skrivelse angående inrättande av särskild barnavårdsnämd och val av ledamöter i densamma.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom beslut den 29 december 1924 överlämnade Stadsfullmäktige till Beredningsutskottet en P. M. från Kungl. Socialdepartementets byrå för fattigvårds- och barnavårdsärenden angående den nya barnavårdslagen med uppdrag för utskottet att efter samråd med Fattigvårdsstyrelsen och nuvarande Barnavårdsnämnden inkomma till Stadsfullmäktige med de förslag, vartill ifrågavarande P. M. kunde giva anledning.

I enlighet med remissdirektiven har på förslag av Beredningsutskottet en för Utskottet, Fattigvårdsstyrelsen och Barnavårdsnämnden gemensam delegation förberett frågan och däri nu avgivit yttrande, som här bifogas.

Som eget utlåtande får Beredningsutskottet förklara, att utskottet ansluter sig till de av delegationen framförda synpunkterna utom i avseende å antalet ledamöter i den nya barnavårdsnämnden, vilket antal Beredningsutskottet på grund av stadens storlek och omfattningen av den blivande barnavårdsnämndens verksamhet ansett böra utökas till sju.

Med återställande av remisshandlingarna, förenämnda yttrande samt utdrag ur nya barnavårdslagen av bestämmelserna rörande val av nämnd hemställer alltså Beredningsutskottet att Stadsfullmäktige ville besluta, *att* särskild barnavårdsnämnd med funktioner enligt lag den 6 juni 1924 om samhällets barnavård skall utses, *att* antalet ledamöter i denna nämnd skall vara sju jämte suppleanter till lika antal, *att* därtill utse:

såsom representant för stadens fattigvårdsstyrelse dess ordförande Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist med Sjukbesökaren Einar Keijser såsom suppleant,

såsom representant för prästerskapet Domprosten Fr. Fåhræus med Komministern Emanuel Nyberg såsom suppleant,

såsom representant för lärarekåren Folkskoleinspektören Em. Granér med Folkskolläraren Georg Leontein såsom suppleant,

såsom kommunala representanter i enlighet med bestämmelsen uti 3 § 1 mom. d) Fattigvårdssysslomannen A. Norén, Fru Ida Grönberg och Tapetseraren Carl Bäckman med Fru A. Söderquist såsom suppleant för Norén, Fru Agnes Ahlénius såsom suppleant för Fru Grönberg och Lindaren Fredrik Wetter såsom suppleant för Bäckman,

samt såsom representant för tjänsteläkarna i staden Andre stadsläkaren Carl Idar med Distriktsläkaren L. Bladini såsom suppleant,

N:o 50.
Ang. inrättande av särskild barnavårdsnämnd och val av ledamöter i densamma.

att Herr Fåhræus skall vara ordförande och Herr Lundkvist vice ordförande i nämnden, *att* valet av Herrar Lundkvist och Keijser skall avse tiden för deras nuvarande och, vad den förre, vars uppdrag att vara ledamot av Fattigvårdsstyrelsen utgår med innevarande års utgång, angår, även fortsatta uppdrag att vara ledamot i denna styrelse, *att* valet av Herrar Bäckman och Wetter skall avse åren 1926—1927, *samt att* valet av alla övriga skall avse åren 1926—1929.

Västerås den 12 juni 1925.

För Beredningsutskottet:

CARL BÄCKMAN

Ragnar Tenow

Till Stadsfullmäktiges Beredningsutskott.

Sedan i anledning av Beredningsutskottets anmodan en delegation, sammansatt av representanter av Utskottet, Fattigvårdsstyrelsen och Barnavårdsnämnden, utsetts med uppdrag att avgiva yttrande i fråga rörande vilka åtgärder, som förberedelsevis böra vidtagas i anledning av tillkomsten och ikraftträdandet av Lag den 6 juni 1924 om samhällets barnavård (nya barnavårdslagen) och efter delfående av det cirkulär, som av Kungl. Civildepartementets byrå för fattigvårds- och barnavårdsärenden utsänts rörande denna fråga, får delegationen nu anföra följande.

Enligt bestämmelse i nya lagen skall barnavårdsnämnd vara av vederbörande beslutande myndighet — vad Västerås stad angår av Stadsfullmäktige — tillsatt före den 1 augusti innevarande år, och skall nämnden träda i funktion den 1 januari 1926. Visserligen är enligt lagen medgivande lämnat att i viss ordning åtnjuta befrielse från skyldigheten att tillsätta särskild nämnd, men då denna bestämmelse allenast avser mindre kommun, är den icke tillämplig på Västerås.

Bestämmelsen angående tidpunkten för valet är tillkommen i ändamål att bereda nämnd nödigt rådrum för lösande av de organisatoriska spörsmål, som sammanhänga med nämndens blivande verksamhet och avgivande av statförslag för år 1926.

I fråga om valet av nämnd — antalet ledamöter häri anser delegationen, för undvikande av alltför stor tungroddhet i arbetet, icke böra överstiga 6 — ligger synnerlig vikt uppå att tillförsäkra nämnden all den erfarenhet och insikt, som för närvarande inom samhället förefinnes i fråga om barnavård och understödsverksamhet i almänhet. Med hänsyn härtill är det ett önskemål att den nya nämnden, vilken skall övertaga den nuvarande barnavårdsnämndens och fosterbarnsnämndens verksamhet, genom valet även tillgodoföres den erfarenhet härutinnan, som inom dessa nämnder vunnits.

N:o 50.

Ang. inrättande av särskild barnavårdsnämnd och val av ledamöter i densamma.

Vidkommande organisationen synes denna av såväl sparsamhets- som lämplighetsskäl böra anknytas till fattigvårdsorganen. Dessa hava hittills handhaft uppgifter, som enligt den nya lagen skall tillkomma den nya barnavårdsnämnden, och med den lättnad, som genom denna överflyttning inträder i fattigvårdsorganens arbete, torde dessa organ — måhända med någon förstärkning — kunna disponeras för samhällets barnavårdande verksamhet. Härjämte synes det vara olämpligt att anordna barnavårdsnämndens kassa- och registerföring, i avseende å arbetskrafter, skild från fattigvården vid det förhållande, att bådas understödsverksamhet är av likartad karaktär, och den enes register delvis kommer att utgöra grundstomme för den andres.

I fråga om nämndens inspekterande verksamhet — särskilt övervakningen av fosterhemmen — kan vidare övervägas lämpligheten av att förena bostadsinspektionen och barnavårdsinspektionen i en tjänst.

Då delegationen här berört organisationen, har detta mera skett i förbigående och är alltså i de angivna punkterna icke förslagsställare. Delegationen har endast velat angiva en möjlighet bland dem som stå öppna. Valet häremellan och eventuellt andra bör överlåtas å den nya barnavårdsnämnden att träffas i samband med avgivandet av dess statförslag för år 1926.

Vad som synts delegationen för närvarande vara viktigast i fråga om förberedande åtgärder är att det val av nämnd, som av Stadsfullmäktige skall företagas, sker med beaktande av de synpunkter, delegationen här förut anlagt.

Västerås den 10 juni 1925

För delegationen:

CARL BÄCKMAN

Ragnar Tenow

Utdrag ur LAG OM SAMHÄLLETS BARNAVÅRD; given Stockholms slott den 6 juni 1924.

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

Sammansättning och tjänstgöringstid.

3 §. 1 mom. Barnavårdsnämnden utgöres av:

a) en ledamot av kommunens fattigvårdsstyrelse;
b) en i församlingstjänst inom kommunen anställd ordinarie präst;
c) en vid kommunens folkskolor eller fortsättningsskolor anställd lärare eller lärarinna eller för kommunen anställd särskild folkskoleinspektör;
d) minst två andra för nit och intresse för barn- och ungdomsvård kända män eller kvinnor; samt
e) i kommun, som avses i mom. 2., en läkare.

N:o 50.

Ang. inrättande av särskild barnavårdsnämnd och val av ledamöter i densamma.

De i a), b), c) och d) omförmälda ledamöterna väljas av kommunen; dock skola i kommun, där allenast en sådan präst, som i b) sägs, och allenast en sådan representant för skolväsendet, varom i c) förmäles, finnas att för uppdraget tillgå, dessa eller deras ställföreträdare utan val vara ledamöter i nämnden.

Minst en av ledamöterna skall vara kvinna. Där så lämpligen kan ske, bör juridisk sakkunskap vara företrädd inom nämnden.

2 mom. I stad är stadsläkare, om sådan finnes, eller annan, av staden därtill utsedd, i staden bosatt läkare ledamot i barnavårdsnänmden.

— —

5 §. Till suppleanter för de ledamöter, som avses i 3 § 1 mom. a), b) och c), utser komunen dels en ledamot eller suppleant i kommunens fattigvårdsstyrelse, dels ock, där så kan ske, en sådan präst, som i nämnda mom. b) sägs, och en sådan representant för skolväsendet, som i samma mom. c) omförmäles; dock skola i kommun, där allenast en dylik präst och en dylik representant för skolväsendet finnas att för uppdraget tillgå, dessa utan val vara suppleanter i nämnden.

För de i 3 § 1 mom. d) omförmälda ledamöterna utser kommunen, om dessa ledamöter äro två till antalet, två suppleanter och eljest suppleanter till minst ledamöternas halva antal eller, om deras antal ej är jämnt, till minst det antal, som är närmast över hälften.

Minst en av suppleanterna skall vara kvinna.

Har i stad annan läkare än stadsläkare blivit jämlikt 3 § 2 mom. utsedd till ledamot av nämnden, skall staden till suppleant för honom utse annan läkare.

6 §. 1 mom. De i 3 § 1 mom. d) omförmälda ledamöter i barnavårdsnämnden och suppleanter för dem utses bland inom kommunen bosatta svenska män och kvinnor som fyllt tjugufem år.

— —

Beträffande rätt för de valda ledamöterna och deras suppleanter att avsäga sig uppdrag att vara ledamot eller suppleant i barnavårdsnämnd gäller å landet vad om ledamot eller suppleant i kommunalnämnd och i stad vad om stadsfullmäktig är i kommunallagarna stadgat; dock att den, som jämlikt 3 § I mom. b) eller c) valts till ledmot, samt suppleant för honom äga avsäga sig uppdraget endast då de uppgiva hinder, som av kommunen godkännes, samt att kvinna icke äger tillgodonjuta den henne enligt kommunallagarna tillkommande särskilda avsägelserätt.

— —

8 §. 1 mom. Kommun, där särskild barnavårdsnämnd finnes, utser bland nämndens ledamöter ordförande och vice ordförande att tjänstgöra för den tid, de äro valda till ledamöter, eller, beträffande den, som utan val är ledamot av nämnden, för en tid av fyra år.

Uppgift å den persons namn och bostad, som valts till ordförande, skall ofördröjligen insändas till länsstyrelsen, som låter meddela underrättelse därom i länskungörelserna.

DEN NYA BARNAVÅRDSLAGEN.

N:o 50.

Ang. inrättande av särskild barnavårdsnämnd och val av ledamöter i densamma.

P. M. FÖR STADSFULLMÄKTIGE, KOMMUNALFULLMÄKTIGE OCH KOMMUNALSTÄMMOR.

Enligt lagen om samhällets barnavård av den 6 juni 1924 (svensk författningssamling nr 361) skall i regel i varje kommun finnas en särskilt tillsatt barnavårdsnämnd, sammansatt på sätt nedan kommer att närmare angivas. Mindre kommun må dock, där så med hänsyn till förhållandena prövas lämpligen kunna ske, av Kungl. Maj:t befrias från skyldigheten att hava särskild barnavårdsnämnd. I sådant fall skall barnavårdsnämnden utgöras av fattigvårdsstyrelsen, förstärkt på visst nedan närmare angivet sätt.

Ehuru den nya lagen i sin helhet träder i kraft först den 1 januari 1926, åligger det dock kommunerna att redan dessförinnan vidtaga vissa förberedelser till den nya organisationens genomförande.

Vissa tider, som böra iakttagas.

Sålunda skall jämlikt 89 § 1 mom. i kommun, där särskild barnavårdsnämnd skall tillsättas, sådant första gången ske *före den 1 augusti 1925.* Kommun, som vill vinna befrielse från skyldigheten att tillsätta särskild barnavårdsnämnd, skall (89 § 2 mom.) till länstyrelsen ingiva sin till Kungl. Maj:t ställda ansökan därom. För vinnande av befrielse redan från och med ingången av år 1926 torde ansökningen böra ingivas till länstyrelsen *före den 1 april 1925.*

Förutsättningar för befrielse från skyldighet att tillsätta särskild barnavårdsnämnd.

Anlitandet i vissa fall av fattigvårdsstyrelsen såsom barnavårdsnämnd har av statsmakterna betraktats såsom en nödfallsutväg, betingad av å ena sidan det på grund av kommunens särskilda förhållanden mindre starkt framträdande behovet av särskild nämnd och å andra sidan av svårigheten att uppbringa tillräckligt antal dugande krafter för, förutom övriga nämnder, även en särskild barnavårdsnämnd. I detta hänseende har vidare uttalats, att undantag från skyldigheten att hava särskild barnavårdsnämnd uppenbarligen icke borde medgivas kommun med mera sammanträngd befolkning samt att därför, vad städerna beträffar, förutsättningarna för sådant medgivande endast i mycket få fall torde föreligga.

Kommuner, vilka förenat sig att tillsammans utgöra ett fattigvårdssamhälle, skola även gemensamt handhava sin barnavård och hava gemensam barnavårdsnämnd. I sådant fall skall särskild barnavårdsnämnd alltid tillsättas.

Innan ansökning om befrielse från skyldigheten att hava särskild barnavårdsnämnd ingives till länsstyrelsen, bör noga övervägas, huruvida kommunens förhållanden äro sådana, som ovan antytts. Vederbörande kommunala myndigheter (barnavårdsnämnd, skolråd, fattigvårdsstyrelse

N:o 50.

Ang. inrättande av särskild barnavårdsnämnd och val av ledamöter i densamma.

m. fl.) böra i saken höras. Sakkunnig utredning härutinnan skall sedermera verkställas av vederbörande barnavårdskonsulent, innan länstyrelsen insänder handlingarna i ärendet jämte eget yttrande till Kungl. Maj:t.

Sammansättningen av särskilt tillsatt barnavårdsnämnd.

Särskilt tillsatt barnavårdsnämnd skall utgöras av

a) en ledamot av kommunens fattigvårdsstyrelse;

b) en i församlingstjänst inom kommunen anställd ordinarie präst;

c) en vid kommunens folkskolor eller fortsättningsskolor anställd lärare eller lärarinna eller för kommunen anställd särskild folkskolinspektör;

d) minst två andra för nit och intresse för barn- och ungdomsvård kända män eller kvinnor; samt

e) i stad stadsläkare, om sådan finnes, eller annan, av staden utsedd, i staden bosatt läkare och

i landskommun, där provinsial-, extra provinsial-, köpings- eller municipalläkare är bosatt, denne läkare.

Äro i landskommun flera sådana läkare, som nu nämnts, bosatta inom kommunen, bestämmer länsstyrelsen efter anmälan från kommunalstyrelsen, vilken av dem, som skall vara ledamot i barnavårdsnämnden.

De under a) och d) omförmälda ledamöterna väljas av kommunen.

I kommun där allenast en sådan präst, som i b) sägs, och allenast en sådan representant för skolväsendet, varom i c) förmäles, finnas att för uppdraget tillgå, skola dessa eller deras ställföreträdare utan val vara ledamöter i nämnden. Eljest skola även de under b) och c) omförmälda ledamöterna väljas av kommunen.

Minst en av ledamöterna skall vara kvinna. Där så lämpligen kan ske, bör juridisk sakkunskap vara företrädd inom nämnden.

Till suppleanter för de ledamöter, som avses i a), b) och c), utser kommunen dels en ledamot eller suppleant i kommunens fattigvårdsstyrelse, dels ock, då så kan ske, en sådan präst, som i b) sägs, och en sådan representant för skolväsendet, som i c) omförmäles; dock skola i kommun, där allenast en dylik präst och en dylik representant för skolväsendet finnas att för uppdraget tillgå, dessa utan val vara suppleanter i nämnden.

För de i d) omförmälda ledamöterna utser kommunen, om dessa ledamöter äro två till antalet, två suppleanter och eljest suppleanter till minst ledamöternas halva antal eller om deras antal ej är jämnt, till minst det antal, som är närmast över hälften.

Minst en av suppleanterna skall vara kvinna.

Har i stad annan läkare än stadsläkare blivit utsedd till ledamot av nämnden, skall staden till suppleant för honom utse annan läkare.

Förstärkning av fattigvårdsstyrelse, som fungerar såsom barnavårdsnämnd.

Där kommun av Kungl. Maj:t befriats från skyldigheten att hava särskild barnavårdsnämnd, skall barnavårdsnämnden utgöras av fattigvårdsstyrelsen, förstärkt med

N:o 50.

Ang. inrättande av särskila barnavårdsnämnd och val av ledamöter i densamma.

a) en i församlingstjänst inom kommunen anställd ordinarie präst samt

b) en vid kommunens folkskolor eller fortsättningsskolor anställd lärare eller lärarinna.

Dessa ledamöter väljas av kommunen; dock skola i kommun, där allenast en sådan präst, som i a) sägs, och allenast en sådan lärare eller lärarinna, varom i b) förmäles, finnas att för uppdraget tillgå, dessa eller deras ställföreträdare utan val vara ledamöter i nämnden.

Till suppleanter för nämnda ledamöter utser kommunen, där så kan ske, en sådan präst, som i a) sägs, och en sådan lärare eller lärarinna, som i b) omförmäles; dock skola i kommun, där allenast en dylik präst och en dylik lärare eller lärarinna finnas att för uppdraget tillgå, dessa utan val vara suppleanter i nämnden.

Kommun, där barnavårdsnämnden utgöres av den sålunda förstärkta fattigvårdsstyrelsen, utser en av nämndens ledamöter med särskild insikt i och intresse för barnavårds- och uppfostringsfrågor att för den tid, han är vald till ledamot, eller, beträffande den, som utan val är ledamot av nämnden, för en tid av fyra år, vara föredragande i de ärenden, som ankomma på nämndens prövning.

Val i kommun som av Kungl. Maj:t erhållit befrielse från skyldigheten att tillsätta särskild barnavårdsnämnd, av förenämnda två personer till fattigvårdsstyrelsens förstärkande jämte suppleanter för dem samt inom den sålunda förstärkta fattigvårdsstyrelsen av särskild föredragande i barnavårdsärenden skall förrättas inom av Kungl. Maj:t bestämd tid.

Då förstärkt fattigvårdsstyrelse sammanträder såsom barnavårdsnämnd, skall särskilt protokoll föras. Barnavården skall, även då sådan styrelse tjänstgör såsom barnavårdsnämnd, hava särskild, från fattigvården skild stat, och särskilda räkenskaper skola föras.

Utgifts- och inkomstförslag för år 1926.

Den särskilda barnavårdsnämnd, som under år 1925 första gången tillsättes, har att, efter samråd, i den mån så anses erforderligt, med fattigvårdsstyrelse och andra myndigheter, vilka förut handhaft hithörande ärenden, avlämna utgifts- och inkomstförslag för år 1926 i överensstämmelse med kommunallagarna. Detsamma skall i tillämpliga delar gälla förstärkt fattigvårdsstyrelse, som efter Kungl. Maj:ts tillstånd har att fungera såsom barnavårdsnämnd. Sådan fattigvårdsstyrelse skall således upprätta särskilt utgifts- och inkomstförslag för barnavården.

Anstånd med övertagandet av viss del av barnavårdsverksamheten. Då särskilt tillsatt barnavårdsnämnd har att övertaga befattning med barn, vilkas vård och uppfostran förut omhänderhafts av fattigvårdsstyrelsen, må kommun kunna besluta, att med övertagandet skall anstå till den 1 januari 1927, intill vilken tid fattigvårdsstyrelsen fortfarande har att i enlighet med lagen om fattigvården ombesörja nämnda barns vård och uppfostran (89 § 3 mom.). Innan sådant beslut fattas, böra upplysningar inhämtas från vederbörande fattigvårdsstyrelse och barnavårdsnämnd. Prövning av denna fråga kan lämpligen äga rum i samband

N:o 50.

Ang. inrättande av särskild barnavårdsnämnd och val av ledamöter i densamma.

med fastställande av barnavårdsnämndens statförslag för år 1926. Därest fattigvårdsstyrelsen ej skall bibehållas vid nämnda uppgift bör kostnaden för denna verksamhet tydligen beräknas i barnavårdsnämndens stat.

Arbetsfördelning m. m.

Av vikt är att barnavårdsnämnderna i god tid före lagens ikraftträdande överväga frågan om genomförande av sådan arbetsfördelning, som avses i 14 § 1 mom., om anlitande av biträden, särskild styrelse, förening eller stiftelse jämlikt 14 § 2 mom. samt om anställande av tjänstemän i enlighet med 15 §.

Undantag från 1 kap. i lagen m. m.

I större kommuner, varest handhavandet av barnavårdsärendena tilläventyrs bör lämpligen ordnas på annat sätt än i 1 kap. i lagen sägs, lärer böra i god tid före lagens ikraftträdande övervägas, huruvida hos Kungl. Maj:t bör göras ansökan om undantag från bestämmelserna i nämnda kapitel.

Jämväl synes böra tagas under övervägande, huruvida dispens bör begäras i enlighet med 60 §.

Barnavårdsreglemente ej föreskrivet.

I barnavårdslagen finnes ingen bestämmelse, motsvarande den i 8 § i lagen om fattigvården. Något barnavårdsreglemente behöver således icke upprättas. Detta hindrar emellertid icke kommun, som anser ett reglemente vara ett stöd för arbetet, att upprätta ett dylikt. I så fall torde reglementet kunna fastställas av länsstyrelsen.

Vikten av lämpliga personers inväljande.

Med hänsyn till den omfattande och betydelsefulla verksamhet, som genom den nya lagen anförtrotts barnavårdsnämnderna, må erinras om den synnerliga vikten av att i nämnderna inväljas de för uppdraget bäst lämpade tillgängliga krafter.

Kostnaderna för barnavårdslagens genomförande.

Till slut torde böra erinras därom, att beslut ännu icke fattats beträffande fördelningen av kostnaderna för barnavårdslagens genomförande. Förslag därutinnan kommer att föreläggas 1925 års riksdag. Ett utkast till kungörelse i ämnet fanns bifogat Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om barnavården.

Upplagor av den nya lagen.

Den nya lagen finnes tillgänglig, förutom i svensk författningssamling, jämväl i en av svenska fattigvårdsförbundets barnavårdsutskott, Stockholm, utgiven upplaga (pris 50 öre), vari även intagits vissa utdrag av

lagen om fattigvården samt lagen angående verkställighet av domstols förordnande om tvångsuppfostran.

N:o 50.

Ang. iurättande av särskild barnavårdsnämnd och val av ledamöter i densamma.

En av revisionssekreteraren Ragnar von Koch utarbetad, med inledning, förklaringar, noter och sakregister försedd upplaga av lagen om samhällets barnavård kommer att utgivas — antagligen under förra halvåret av 1925 — på Aktiebolaget P. A. Norstedt & Söners förlag.

Uppsikten över samhällets barnavård.

Kungl. Maj:t har den 5 november 1924 förordnat, att statens fattigvårdsinspektör och fattigvårdskonsulenterna skola hava att, intill dess 1924 års lag om samhällets barnavård trätt i kraft, taga den befattning med barnavårdsärenden, som enligt lagen skall åligga statens inspektör för fattigvård och barnavård samt barnavårdskonsulenterna.

Statens fattigvårdsinspektör och fattigvårdskonsulenterna stå sålunda redan nu till förfogande i omnämnda avseende.

N:o 51.

Drätselkammarens skrivelse angående läggande av en del av Åshagen under Planteringsnämndens förvaltning.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I till Stadsfullmäktige ställd och härmed överlämnad skrivelse har Planteringsnämnden föreslagit att viss del av den s. k. Åshagen måtte ställas under Planteringsnämndens förvaltning och vårdas såsom naturskyddat område.

Under förklaring att förslaget från Drätselkammarens sida icke föranleder annan erinran än att från området bör undantagas den del, som f. n. är använd såsom upplag för grus — i framställningen kallad den vanprydande grusgropen — samt att ändringen i förvaltningen icke bör föranleda merutgifter för stadskassan utöver de ordinarie anslag, som årligen ställas till Planteringsnämndens förfogande, får Drätselkammaren för sin del tillstyrka bifall till förslaget.

Västerås den 6 juni 1925.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM

Ragnar Tenow.

N:o 51.

Ang. läggande av en del av Åshagen under Planteringsnämndens förvaltning.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Mitt för nya kyrkogården vid Hovdestalund ligger ett område av den från egendomen Hovdesta 4 avsöndrade, av staden ägda skogslotten Åshagen, vars natur är sådan att det vore fördelaktigare om området vårdades som naturpark i stället för som skogsmark. Området i fråga begränsas i söder av gränslinjen mot Rosenlunds skola, i väster av Skultunavägen, i norr av en linje tänkt dragen vinkelrätt från Skultunavägen, i höjd med kyrkogårdsvaktmästarebostaden, mot Apalby ägor, och i öster av gränsen mot Rocklunda och Apalby ägor.

Det vore av stort värde om detta område, varinom finnas en hel del istidsformationer, bevarades, då den del av Åshagen, som ligger norr om detta område, redan i betänklig grad spolierats vid de senaste årens arbeten för nya kyrkogården och vägförbättringar.

Områdets skötande som naturpark kommer ej att vålla några större utgifter, då endast några dagsverken om året erfordras för dess skötande.

Inom området finnes en stenåldersgrav samt en del mäktiga stenblock från istiden. Vegetationen är riklig med omväxlande barr- och lövskog, däribland, ek, björk, rönn och sälg. Detsamma gäller om buskvegetationen, däribland må nämnas ett karaktäristiskt lindhult, olvon, måbär, fläder, try, slån och brakved.

Genom en pietetsfull gallring, därvid i första hand det alltmer överhandtagande aspbeståndet borde minskas, skulle en hel del värdefullare trädslag bättre kunna utvecklas och områdets natur mer komma till sin rätt.

Nämndens avsikt är ej att upptaga gångar och uppsätta soffor inom området, utan skulle detta med undantag av gallring bibehållas i sitt nuvarande skick.

Den upptagna, området vanprydande grusgropen bör givetvis ej vidare få användas såsom sådan. Genom en del mindre arbeten och blivande återväxt torde väl om några år skadorna vara försvunna.

Planteringsnämnden hemställer därför, att Stadsfullmäktige ville besluta, att det ovan angivna området överföres från Lantegendomsnämndens förvaltning till Planteringsnämnden för att av densamma vårdas som naturpark.

Västerås den 13 maj 1925.

För Planteringsnämnden:

H. HÅKANSON

Eric Plantin

Västerås, A. F. Berghs Boktryckeri, 1925.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar.

1925 Den 22 Juni XIII.

N:o 52.

Trafikkommitténs skrivelse ang. yttrande rörande statslån åt den projekterade järnvägen Köping—Katrineholm.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Enligt vad av tidningsmeddelanden i dagarna framgår ingivas för närvarande från skilda håll till Kungl. Maj:t yttranden rörande frågan om statslån för den projekterade nya järnvägen Köping—Katrineholm.

Ehuru det vid första påståendet kan synas vara en för Västerås stad ovidkommande sak, om denna järnväg kommer till stånd eller ej, enär sannolikt med densamma icke, i större omfattning åtminstone, torde förmedlas trafik till och från de delar av landet, för vilka Västerås nya djuphamn beräknas bliva en ut- och inskeppningsort av betydelse, synes det likväl, icke minst med hänsyn till det intresse, som måste vara gemensamt för dem, vilka medverkat till åstadkommandet av en större sjöfart på Mälaren, angeläget att även Västerås stad gör sig påmint i förevarande angelägenhet. Även den omständigheten, att, vid närmare betraktande åtminstone någon del av Västmanlands och södra Dalarnes bergslager ligger så till med avseende å förefintliga och tilltänkta kommunikationsleder, att den ifrågasatta nya järnvägen kan tänkas omfatta ett intresseområde, som eljest skulle bliva naturligt för Mälaresjöfarten och Västerås djuphamn, gör, att järnvägsprojektet icke från stadens sida bör lämnas ouppmärksammat.

Från Stockholm—Västerås—Bergslagens och Oxelösund—Flen—Westmanlands järnvägar har nyligen ingivits ett yttrande till Kungl. Maj:t, i vars allmänna synpunkter och till stor del även vad detaljerna angå staden synes kunna tillfullo instämma.

Det borde vara uppenbart, att staten, som nedlagt så betydande kostnader för att skapa en ny vattenväg långt in i hjärtat av mellersta Sverige och under vars medverkan åtminstone *en* betydande hamnanläggning — djuphamnen i Västerås — kommit till stånd, icke bör ekonomiskt understödja tillkomsten av ett med Mälaretrafiken direkt konkurrerande företag, vilket den nya järnvägen skulle bliva. Visserligen bör konkurrens även i fråga om trafikmedel ej i och för sig betraktas såsom något ont, men fråga är om i detta fall icke konkurrensen, utan att vara till någon som helst nytta för dem, vilka hava att anlita trafikmedlen, i förevarande fall endast skulle tjäna till att undergräva ekonomien för de

N:o 52.

Ang. yttrande rörande statslån åt den projekterade järnvägen Köping—Katrineholm.

konkurrerande trafikanstalterna. Och när staten är både ekonomiskt och eljest så djupt intresserad i sjötrafiken på Mälaren, förefaller det otänkbart, att statens myndigheter skola finna anledning föreligga att ekonomiskt understödja den projekterade järnvägen Köping—Katrineholm.

Stadsfullmäktiges trafikkomitté, som ansett sig hava anledning upptaga här berörda spörsmål till behandling, får med stöd av det ovan anförda och överlämnande av en avskrift av ovanberörda yttrande från S.—V.—B. och O.—F.—W. järnvägar hemställa, att Stadsfullmäktige ville i skrivelse till Kungl. Maj:t, under åberopande av vad kommitterade ovan anfört och närlagda avskrift av merberörda yttrande, till vilket Stadsfullmäktige behagade uttala sin anslutning, i underdånighet hemställa, att något statslån till den tilltänkta järnvägen Köping—Katrineholm icke måtte beviljas.

Västerås den 15 juni 1925.

På Trafikkommitténs vägnar:

JOHN KARLSSON.

Eric Plantin

N:o 53.

Drätselkammarens skrivelse ang. fortsatt hyreshjälp åt arbetslösa.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I här bifogade till Stadsfullmäktige ställda skrivelse har Arbetslöshetskommittén hemställt att Stadsfullmäktige ville anvisa ett anslag å 3,000 kronor för fortsatt utlämnande av hyreshjälp åt arbetslösa under innevarande års tredje kvartal att utgå under förutsättning att staden i enlighet med en därom redan gjord framställning komme i åtnjutande av statsbidrag för samma ändamål med enahanda belopp.

Drätselkammaren har intet att erinra emot att anslag för ändamålet, under förutsättning av erhållande av statsbidrag till samma belopp, ställes till förfogande, men anser att detta anslag på grund av gällande villkor för dylikt bidrag, eller att kommun ställer detsamma motsvarande belopp till förfogande icke bör till beloppet anges så bestämt som skett uti Arbetslöshetskommitténs framställning.

Härigenom gives indirekt ett direktiv för statsmakterna vid prövningen av framställningen om erhållande av statsbidrag, som kan äventyra detta.

Drätselkammaren hemställer alltså att Stadsfullmäktige ville för hyreshjälpsverksamhetens upprätthållande under innevarande års tredje kvartal anvisa ett anslag ej överstigande 3,000 kronor att under angiven förutsättning utgå av det i budgeten för innevarande år avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov. N:o 53. *Ang. fortsatt hyreshjälp åt arbetslösa.*

Västerås den 11 juni 1925.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Under meddelande dels att av Stadsfullmäktige beviljade anslag för bestridande av kostnaderna för utlämnande av hyreshjälp till arbetslösa äro förbrukade med innevarande juni månads utgång, dels ock att arbetslöshetskommittén till Statens Arbetslöshetskommission ingivit framställning om ett statsbidrag av 3,000 kronor för fortsatt verksamhet under 3:dje kvartalet innevarande år får arbetslöshetskommittén, då behov givetvis fortfarande föreligger för fortsatt bedrivande av denna gren av arbetslöshetens bekämpande, vördsamt hemställa, att Stadsfullmäktige, under förutsättning att enahanda belopp erhålles i statsbidrag, ville bevilja ett anslag av 3 000 kronor att användas för bestridande av kostnaderna för utlämnande av hyreshjälp till arbetslösa under 3:dje kvartalet innevarande år.

Västerås den 10 juni 1925.

För Arbetslöshetskommittén:

JOHAN SVENSSON.

Eric Plantin.

N:o 54.

Nykterhetsnämndens utlåtande ang. tillstånd för en del personer att utskänka pilsnerdricka.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom beslut den 26 mars innevarande år hava Stadsfullmäktige till Nykterhetsnämnden för förberedande utlåtande remitterat hos Konungens Befallningshavande i länet gjorda ansökningar om rätt till utskänkning av pilsnerdricka i staden, nämligen:

från Fritiof Sandberg, avseende lokal i fastigheten N:r 36 Stora gatan,

från John Hygrell, avseende lokal i samma fastighet,

från Elna Regina Villebrand, avseende lokal i fastigheten N:r 58 vid Stora gatan, och

från Matilda Schubert, avseende lokal i fastigheten N:r 29 vid Stora gatan.

I anledning härav får Nykterhetsnämnden anföra.

Den av John Hygrell gjorda ansökningen har hos Konungens Befallningshavande återkallats och hava ansökningshandlingarna av t. f. Stadsnotarien O. Berglind utkvitterat hos Nykterhetsnämnden den 17 april innevarande år.

Sökandena hemställa om rätt att utskänka pilsnerdricka under tiden 1 oktober 1925—1 oktober 1928.

Genom beslut den 18 september 1924 har Konungens Befallningshavande medgivit Gottfrid Johansson och Aug. Valfrid Ahlström rätt att utskänka pilsnerdricka inom respektive fastigheter Stora gatan N:r 16 och Slottsgatan N:r 21 här i staden intill den 1 oktober 1927.

Det synes Nykterhetsnämnden lämpligt att samtliga utskänkningsrättigheter upphöra samtidigt.

Nykterhetsnämnden får därför föreslå att Stadsfullmäktige ville tillstyrka bifall till samtliga framställningar för tiden 1 oktober 1925—1 oktober 1927.

Beträffande Fritiof Sandbergs framställning om tillstånd att i fastigheten N:r 16 vid Stora gatan här i staden utskänka pilsnerdricka bör denna framställning dock tillstyrkas endast under villkor:

att utskänkningen alla dagar upphör senast klockan 9 e. m.;

att utskänkning endast medgives till spisande gäst (mat utan bestämt pris);

att fredag, lördag samt dag före helgdag efter klockan 6 e. m. samt sön- och helgdagar hela dagarna, utskänkning endast medgives till gäst, som intager verklig måltid, bestående av lagad mat till ett pris av 75 öre;

att till varje gäst ej utskänka mer än högst ⅔ liter pr gång;

samt att gäst, till vilken utskänkts pilsnerdricka, icke må ånyo erhålla sådan dryck inom utskänkningsstället förrän efter 2 timmar.

N:o 54. *Ang. tillstånd för en del personer att utskänka pilsnerdricka.*

Såsom sökanden Sandberg själv anför kan hans framställning om rätt att bedriva utskänkningsrättigheten inom annan fastighet, på grund av bestämmelserna i § 19 Kungl. förordningen den 11 juli 1919 angående försäljning av pilsnerdricka icke bliva föremål för avgörande i detta sammanhang.

Västerås den 19 juni 1925.

För Nykterhetsnämnden:

EMIL CARLSSON.
Vice ordförande.

Eric Plantin.

N:o 55.

Nykterhetsnämndens skrivelse ang. vissa villkor för utskänkning av pilsnerdricka å industrihotellet.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Efter yttrande från Stadsfullmäktige i Västerås medgav Konungens Befallningshavande i länet den 18 september 1924 Gottfrid Johansson tillstånd att under tiden 1 oktober 1924—1 oktober 1927 under vissa villkor utskänka pilsnerdricka inom fastigheten n:r 16 vid Stora gatan här i staden.

Efter vederbörliga remisser har Nykterhetsnämnden i skrivelse till Stadsfullmäktige av dagens dato med hänsyn till att det allmänna nykterhetstillståndet inom staden fordrar att pilsnerdricksutskänkningen härstädes underkastas en del restriktiva bestämmelser utöver de, som redan hittills gällt, föreslagit att Fritiof Sandberg måtte medgivas tillstånd att i lokal inom fastigheten n:r 36 vid Stora gatan här i staden under vissa, i förberörda skrivelse närmare angivna villkor utskänka pilsnerdricka under tiden 1 oktober 1925—1 oktober 1927.

Det synes önskvärt att de restriktiva bestämmelserna för pilsnerdricksutskänkningen inom angivna lokaler fastigheten n:r 16 vid Stora gatan, Industrihotellet, och fastigheten n:r 36 vid Stora gatan, Automaten, äro med varandra överensstämmande, och då därtill kommer att enligt från tillsyningsmannen över rusdryckshandeln här i staden till Nykterhetsnämnden inkomna rapporter utskänkningen inom Industrihotellets

N:o 55.
Ang. vissa villkor för utskänkning av pilsnerdricka å industrihotellet.

lokaler icke handhafts på ett tillfredsställande sätt, får Nykterhetsnämnden föreslå att Stadsfullmäktige, under åberopande av § 15 Kungl. förordningen den 11 juni 1919 angående försäljning av pilsnerdricka, ville hos Konungens Befallningshavande hemställa, att Konungens Befallningshavande ville för Gottfrid Johanssons rätt att utskänka pilsnerdricka inom fastigheten n:r 16 vid Stora gatan här i staden stadga enahanda inskränkningar, som av Nykterhetsnämnden föreslagits för Fritiof Sandbergs utskänkning av pilsnerdricka inom fastigheten n:r 36 vid Stora gatan, eller:

att utskänkningen alla dagar upphör senast klockan 9 e. m.;

att utskänkning endast medgives till spisande gäst (mat utan bestämt pris);

att fredag, lördag samt dag före helgdag efter klockan 6 e. m. samt sön- och helgdagar hela dagarna, utskänkning endast medgives till gäst, som intager verklig måltid, bestående av lagad mat till ett pris av 75 öre;

att till varje gäst ej utskänkes mer än högst 2/3 liter pr gång;

samt att gäst, till vilken utskänkts pilsnerdricka, icke må ånyo erhålla sådan dryck inom utskänkningsstället förrän efter 2 timmar.

Västerås den 19 juni 1925.

EMIL CARLSSON
Vice ordförande.

Eric Plantin

N:o 56.

Lönenämndens skrivelse ang. pensionering av f. gasverkseldaren C. G. Gustafsson.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan förre Gasverkseldaren C. G. Gustafsson hos Vatten- och Gasverksstyrelsen anmält sig vilja avgå från sin anställning vid de tekniska verken emot åtnjutande av pension, har Vatten- och Gasverksstyrelsen i härvid fogad skrivelse under tillstyrkan av framställningen överlämnat ärendet för på Lönenämnden ankommande beredning.

Enligt handlingarne har Gusafsson uppnått en ålder av snart 66 år med en tjänsteålder av 38 ½ år, i följd varav han med tillämpning av grunderna enligt det av Stadsfullmäktiges Lönereglerings- och Pensionskommitté under år 1914 avgivna förslaget (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 1 1915) skulle vara berättigad till pension, utgående med 65 proc. på den del av de av Gustafsson åtnjutna löneinkomsterna, vilken kan betraktas som motsvarande grundlön i en befattning å fast stat med

liknande inkomster. Gustafsson har under sin senaste anställningstid åtnjutit en inkomst per månad av 209 kronor, eller per år 2,508 kronor, varav 1,433 kronor efter nuvarande indextal 175 kan betraktas såsom motsvarande sådan grundlön. 65 proc. av detta belopp utgör 931 kronor 45 öre, utjämnat till 930 kronor.

N:o 56. *Ang. pensionering av f. gasverkseldaren C. G. Gustafsson.*

Lönenämnden föreslår att Stadsfullmäktige ville besluta tillerkänna Gustafsson från tidpunkten för avgången från anställningen vid de tekniska verken en årlig pension av 930 kronor jämte dyrtidstillägg därå enligt bestämmelserna för stadens pensionärer.

Västerås den 15 juni 1925.

För Lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM

Ragnar Tenow

Till Lönenämnden i Västerås.

Vatten- & Gasverksstyrelsen får härmed överlämna en från förre gasverkseldaren C. G. Gustafsson inkommen skrivelse, i vilken Gustafsson begär avsked med pension.

Gustafsson föddes den 9 augusti 1859, inträdde år 1886 i september månad i tjänst såsom eldare vid gasverket, som då ägdes av förra Gaslysningsaktiebolaget, tjänstgjorde till december månad 1915 såsom eldare — hans krafter medgåvo ej längre utövandet av en eldaresyssla —, har sedan denna tid uträttat diverse göromål vid verket, såsom eldning under vintrarna av ångpannan vid nya gasklockan å Viksäng, kokskrossning, in- och utlastning av koks etc.

Då Gustafsson år 1915 upphörde såsom eldare åtnjöt han en lön av 150:— kr. per månad. Sedan denna tid har han fortfarande fått åtnjuta månadslön, högst under januari t. o. m. augusti år 1921 med 300: —kr. och f. n. åtnjuter han 209:— kronor.

Som gasverket till år 1905 innehades av Gaslysningsaktiebolaget, var Gustafsson under en följd av år anställd i dettas tjänst. Vid stadens övertagande av gasverket träffades sådan uppgörelse, att arbetare i Bolagets tjänst skulle vid inträdande pension få räkna sig till godo sina tjänsteår hos Bolaget, och har Gustafsson sålunda vid nu uppnådda 65 levnadsår att tillgodoräkna sig en tjänstetid av 38 år vid gasverket.

I ett för Västerås stads befattningshavare upprättat förslag till pension har föreslagits, att gasverkseldare för erhållande av full pension skall ha uppnått en ålder av 67 år, men, såsom också anfördes då en f. d. gasverkseldare Eriksson år 1919 erhöll pension, torde endast undantagsvis någon kunna hålla ut med detta arbete intill så hög ålder.

N:o 56.
Ang. pensionering av f. gasverkseldaren C. G. Gustafsson.

Då Gustafsson under 38 år varit i verkets tjänst och han nu uppnått en ålder av 65 år samt städse fullgjort sina åliggandén vid verket på ett fullt tilfredsställande sätt med ådagaläggande av ett hedersamt uppförande, får Vatten- & Gasverksstyrelsen hemställa, att Lönenämnden ville föreslå lämplig pension åt honom.

Västerås den 11 september 1924.

På Vatten- & Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

Gerh. Geston.

Lön, som f. d. eldaren C. G. Gustafsson åtnjutit fr. o. m. år 1916.

Jan. 1916—dec. 1917 150 kr. pr månad.
Jan. 1918—juni 1918 212:50 kr. pr månad.
Juli 1918—dec. 1918 238:— kr. pr månad.
Jan. 1919—dec. 1920 261:25 kr. pr månad.
Jan. 1921—aug. 1921 300:— kr. pr månad.
Sept. 1921—mars 1922 250:— kr. pr månad.
April 1922—juni 1923 220:— kr. pr månad.
Juli 1923—dec. 1923 209:— kr. pr månad.
Jan. 1924—mars 1924 220:— kr. pr månad.
April 1924— 209:— kr .pr månad.

Västerås den 12 september 1924.

Gerh. Geston.

N:o 57.

Lönenämndens förnyade yttrande ang. lönestat för fattigvårdstillsyningsmannen (jfr. N:o 25).

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I anledning därav att Stadsfullmäktige den 26 mars innevarande år i sammanhang med beslut därom, att befattningen som fattigvårdstillsyningsman från och med innevarande år skall uppföras å fast stat, till Lönenämnden för förnyat yttrande återremitterat frågan om befattnin-

gens inplacering i lönegrupp, får Lönenämnden såsom yttrande förklara sig kunna biträda det framförda förslaget, att avlöning i befattningen skall utgå efter lönestatens 20:de lönegrupp och tillstyrker alltså bifall härtill.

N:o 57.
Ang. lönestat för fattigvårdstillsyningsmannen.

Vid det förhållande att befattningen hittills varit avlönad med samma lön, som utgår enligt 18:de lönegruppen, och dess inplacering i 20:de lönegruppen medför en löneökning liktydig med den som kommer en befattningshavare till del vid befordran — skillnaden i avlöningshänseende mellan dessa lönegrupper är större än ett ålderstillägg i den lägre gruppen — har Lönenämnden, under förutsättning av ett Stadsfullmäktiges beslut i enlighet med förslaget, beslutat tillägga nuvarande innehavaren av befattningen rätt till tjänsteår från och med innevarande år, vilket beslut Lönenämnden i detta sammanhang velat delge Stadsfullmäktige.

Västerås den 15 juni 1925.

För Lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM

Ragnar Tenow.

Västerås, A. F. Berglis Boktryckeri, 1925

N:o 58.

Särskilda delegerades skrivelse ang. framställning till Kungl. Maj:t i anledning av ifrågasatt indragning av Västmanlands regemente.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid sammanträde den 28 nästlidne maj beslöto Stadsfullmäktige tillsättandet av en särskild delegation med uppdrag att med anledning av det nyligen fattade beslutet i försvarsfrågan verka för tillgodoseende av stadens intressen samt till Stadsfullmäktige inkomma med de förslag, vartill delegationens verksamhet i berörda syfte kunde giva anledning. Samtidigt uppdrogo Stadsfullmäktige åt Drätselkammaren att å Stadsfullmäktiges vägnar utse ledamöter i denna delegation. På grund härav hava till ledamöter i delegationen av Drätselkammaren utsetts Redaktören A. Pers, sammankallande, Borgmästaren J. Karlsson, Redaktören Emil Olovson, Bankdirektören A. Sundström och Måleriföreståndaren A. Lundkvist. Till delegationens ordförande har sedermera av densamma utsetts undertecknad, Pers.

Såsom en första åtgärd till fullgörande av det uppdrag, som blivit delegationen anförtrott, får delegationen nu överlämna ett förslag till framställning till Kungl. Maj:t från Stadsfullmäktige. Någon närmare motivering härtill utöver vad själva skrivelseförslaget innehåller torde icke vara erforderlig. Delegationen får sålunda hemställa, att Stadsfullmäktige ville till Kungl. Maj:t avlåta en skrivelse av den lydelse, som framgår av bifogade förslag.

Västerås den 22 juni 1925.

På delegationens vägnar:

AND. PERS

Theofil Öberg

Till Konungen.

Västerås stad har genom stadens drätselkammare i skrivelse den 14 april 1924 till Svenska Stadsförbundet, vilken skrivelse sedermera av stadsförbundet överlämnats till Eders Kungl. Maj:t, framfört en del synpunkter beträffande frågan om eventuell indragning av Kungl. Västmanlands regemente.

N:o 58.

Ang. framställning till Kungl. Maj:t i anledning av ifrågasatt indragning av Västml. regemente.

I sagda skrivelse, varav en avskrift närslutes, har drätselkammaren erinrat om och redogjort för de uppoffringar, staden på sin tid gjort i och för regementets förläggande till Västerås samt meddelat en del upplysningar till ledning för bedömande av, vilken ekonomisk betydelse för samhället det här förlagda regementet har och de ekonomiskt ofördelaktiga verkningar en indragning av regementet skulle medföra, särskilt med hänsyn till den stora skattetunga, varav stadens invånare tryckas och den ringa skattekraft, som här är till finnandes. Vidare framställde drätselkammaren, under angivande av, att drätselkammaren icke på något sätt ville giva uttryck för en uppfattning om lämpligheten av detta regementes indragning eller fortbestånd, till övervägande den synpunkten, huruvida icke, då det gällde att avgöra, vilka regementen som skulle bibehållas, även den omständigheten måtte beaktas, att det för det ena samhället kunde betyda mer och för det andra mindre, att ett där förlagt regemente indroges, samt framhöll såsom följd härav, att om det gällde att välja mellan olika förläggningsorter och ur försvarssynpunkt skälen för och emot en ifrågasatt indragning vägde ungefär jämnt, företräde att få behålla regementet borde lämnas åt det samhälle, vars ekonomi vore i större beroende av den skattekraft och ekonomiska fördel i övrigt, som regementets fortsatta förläggning inom samhället medförde. Slutligen ville drätselkammaren, som i skrivelsen förbehållit staden rätt att, för den händelse beslut fattades om regementets indragning, framdeles göra ersättningsanspråk gällande, till vederbörandes kännedom bringa sin mening, att under samma förutsättning, en av de åtgärder, vilka från statens sida i anledning därav syntes böra vidtagas, borde vara, att de av staden till kronan överlämnade områdena för regementets mötesplats borde återlämnas till staden på i skrivelsen närmare angivet sätt.

Frågan angående försvarsväsendets anordnande är nu i sina huvuddrag avgjord genom innevarande års riksdagsbeslut. I vissa enskildheter synes dock återstå att verkställa ytterligare utredning och därpå grundad omprövning och avgörande.

Ehuru sålunda såväl Eders Kungl. Maj:ts proposition som ock försvarsutskottets utlåtande förutsätter, att den blivande och nu beslutade revisionen av försvarsväsendet skulle innefatta en indragning av bland andra Kungl. Västmanlands regemente, har det av en del omständigheter enligt Stadsfullmäktiges förmenande synts framgå, som om denna detalj av frågan kan tänkas icke vara definitivt avgjord, utan bliva föremål för ett ytterligare bedömande av statsmakterna. Den överläggning i riksdagens kamrar, som föregick beslutet i försvarsfrågan, synes nämligen giva vid handen, att frågan om förläggningen av en del truppförband tilläventyrs kommer att upptagas till ytterligare prövning. Sålunda har enligt det nu i tryck tillgängliga protokollet, Herr Statsrådet och chefen för Kungl. försvarsdepartementet under debatten i Första kammaren den 23 maj 1925 yttrat bland annat: ”Jag vill sålunda i fråga om truppför-

bandens förläggning gärna ha' uttalat, att, ehuru utskottets förslag, som i denna punkt i huvudsak sammanfaller med det i Kungl. Maj:ts proposition framlagda, bör betraktas såsom avgörande, en ytterligare prövning på någon enstaka punkt, såsom t. ex. i fråga om Västgöta regemente, kan befinnas önskvärd." Enligt samma protokoll uttalade ledamoten av Första kammaren Herr von Sneidern sin tillfredsställelse med Herr Försvarsministerns omförmälda meddelande, särskilt vad det gällde förläggningen av ett regemente antingen till Uddevalla eller Vänersborg. Och vidare lärer under ett senare skede av debatten, varom dock ännu icke något protokoll varit för stadsfullmäktige tillgängligt, försvarsutskottets ordförande Herr C. G. Ekman i större allmänhet hava tagit fasta på Herr Försvarsministerns uttalande i förevarande punkt och därvid anmärkt, att eventuella förändringar i det föreliggande förslaget borde komma under nästa års riksdags prövning.

N:o 58.

Ang. framställning till Kungl. Maj:t i anledning av ifrågasatt indragning av Västml. regemente.

Stadsfullmäktige i Västerås hava allt hitintills avhållit sig från varje inlägg i den offentliga diskussionen i försvarsfrågan, enkannerligen den del därav, som gällt de truppförband, vilka skola bibehållas eller försvinna. Denna återhållsamhet har uteslutande varit förestavad av lojalitet emot statsmakterna, som haft denna för riket i första hand betydelsefulla fråga under sin omprövning. Det har nämligen ansetts — frågan har varit föremål för ingående enskild överläggning inom stadsfullmäktige — att varje uttalande, huru neutralt med hänsyn till försvarsfrågan i dess helhet det än komme att läggas, lätt kunde få skenet av en meningsyttring, som kunde användas såsom skäl för den ena eller andra politiska meningsriktningen. Denna lojalitet får emellertid icke tagas till intäkt för, att samhället skulle hava varit likgiltigt inför utsikten, att det här förlagda regementet skulle bliva ett av dem, vilka skulle bliva föremål för indragning. Förhållandet har i själva verket varit det motsatta och är det fortfarande.

Nu, då den nya försvarsorganisationens omfattning är definitivt fastslagen, finna stadsfullmäktige sig emellertid oförhindrade att — givetvis fortfarande med bortseende från alla partipolitiska synpunkter — inför Eders Kungl. Maj:t, i vad det gäller förläggning till Västerås av ett infanteriregemente, påkalla den förnyade omprövning av frågan om truppförbandens förläggningsorter, som ställts i utsikt från såväl regeringssom riksdagshåll under överläggningen i försvarsfrågan. Stadsfullmäktige skulle dock icke hava tillåtit sig göra en sådan vädjan, därest icke stadsfullmäktige ansett sig kunna anföra skäl, som tala för ett förnyat uppmärksammande av förevarande spörsmål. Av offentliga handlingar och den offentliga diskussionen är det för stadsfullmäktige känt, att vissa överväganden skett rörande förläggning av ett infanteriregemente i Västerås. Försvarsrevisionens förslag innebar visserligen indragning av såväl Hälsinge som Västmanlands regementen, medan Eders Kungl. Maj:ts proposition till innevarande års riksdag upptog bibehållande av Hälsinge men indragning av Västmanlands regemente. Inom försvarsutskottet lärer frågan om att Västmanlands regemente skulle bibehållas och Hälsinge

N:o 58.

Ang. framställning till Kungl. Maj:t i anledning av ifrågasatt indragning av Västml. regemente.

regemente i stället indragas hava diskuterats. Emellertid stannade utskottet på denna punkt vid samma ståndpunkt som Eders Kungl. Maj:t. Dock synes det kunna ifrågasättas, huruvida ej vad som under riksdagsbehandlingen tillkommit eller förläggning av ett regemente till Sollefteå gör, att frågan om Hälsinge eller Västmanlands regementes bibehållande bör tagas under en mera ingående och sakkunnig prövning, än vad under det brådskande riksdagsarbetet torde vara möjligt. Även rent ekonomiskt ur statsverkets synpunkt förefaller det uppenbart, att det vore en större besparing att indraga en hel enhet såsom Hälsinge regemente, än att hålla militära förläggningar på två skilda håll.

Utan att kunna eller vilja närmare ingå på dessa spörsmål från försvars- eller rikssynpunkt i allmänhet, hava stadsfullmäktige härmed endast velat ur synpunkten av stadens och även den kringliggande ortens intressen rikta en underdånig vädjan till Eders Kungl. Maj:t att icke lämna obeaktad den möjlighet till ytterligare omprövning av förevarande fråga, som ännu synes stå öppen. Ty det ligger i sakens natur, att indragningen av ett regemente är en så djupt ingripande åtgärd för det samhälle, där det är förlagt, och för det område, varifrån det samlar sitt manskap, att det icke må anses förmätet att en hemställan som den härmed gjorda kommer till stånd. Ingen torde heller kunna förundra sig över, att Västerås stads skattdragande invånare med bekymmer se, att Västmanlands regemente blir ett av de indragna. Staden har för regementets förläggning hit upplåtit ett mycket betydande och för bebyggelse till stora delar synnerligen välbeläget samt värdefullt område. Skulle staden förlora den intäkt och den bekvämlighet för den värnpliktiga ungdomen, som regementets fortvaro medför, så synas billighet och rättvisa kräva i första hand, såsom ock i drätselkammarens bifogade och ovan omnämnda framställning närmare berörts, att marken återställes till staden. Hur emellertid detta skall kunna ske, då en flygkår förlägges hit, är svårt att se inför ovissheten om flygvapnets blivande behov av mark. Större delen och sannolikt den bäst belägna delen av nuvarande regementsområdet kan måhända behöva reserveras för flygvapnets behov, i varje fall för framtida behov. Följden skulle då bliva, att staden skulle komma att förlora regementet och ej heller återfå den upplåtna marken. Den lilla flygkåren lämnar intet nämnvärt vederlag för regementet.

Under sådana förhållanden kommer ersättningsfrågan att desto mera träda i förgrunden. Emellertid torde i detta sammanhang kunna bringas i erinran, att under riksdagsbehandlingen av försvarsfrågan även framförts förslag därom, att även första flygkåren skulle förläggas till Västerås i stället för Upsala. Den härutinnan väckta tanken synes i viss mån vinna stöd av den inlaga till Eders Kungl. Maj:t, som enligt vad stadsfullmäktige hava sig bekant, ingivits av styrelsen för Ultuna lantbruksinstitut och vari framhållits, att det vore för institutet oläglig att avstå den mark, som varit avsedd att tagas i anspråk för första flygkårens behov. Skulle även första flygkåren kunna förläggas hit till Västerås, bleve regementsområdet jämte kronans byggnader därå bättre utnyttjade,

samtidigt som stadens ersättningsanspråk självfallet också måste reduceras.

N:o 58.
Ang. framställning till Kungl. Maj:t i anledning av ifrågasatt indragning av Västml. regemente.

I det föregående hava stadsfullmäktige väl i huvudsak yttrat sig om möjligheten att inom den beslutade organisationsramen för rikets försvarsväsen få Kungl. Västmanlands regemente bibehållet men även något berört frågan om stadens anspråk på ersättning, därest indragning av regementet definitivt kommer att ske. Att förläggningsfrågan sålunda på visst sätt skjutits i förgrunden, har sin naturliga orsak i det intresse för den bekvämlighet och trevnad, som regementet på platsen medför för den värnpliktiga befolkningen och de värnpliktiges anhöriga. Men även ett annat skäl, nära sammanhängande med ersättningsfrågan, har härtill bidragit. Stadsfullmäktige hava nämligen en tyngande känsla av, att hur än ersättningen ordnas och utmätes, full gottgörelse för vad samhället genom en regementsindragning går förlustigt, icke kan komma att tillerkännas detsamma. Drätselkammaren har också i sin ovan berörda framställning vidrört denna sida av saken. Denna framställning, som stadsfullmäktige härmed vilja göra till sin egen, kan, såsom av densamma också framgår, icke göra anspråk på att vara uttömmande. Densamma måste den dag den eventuellt skall komma under en närmare omprövning, göras till föremål för en ingående och kompletterande revision, och stadsfullmäktige vilja redan nu uttala, att staden med förtroende för statsmakternas goda vilja och intresse för vårt samhälle förväntar sig att bliva i den mån sådant är möjligt, gottgjord icke allenast för sina gjorda uppoffringar för regementets förläggning till Västerås utan även för den direkta och indirekta förlust en indragning av regementet kan medföra för samhället.

I sakens nuvarande läge torde det dock vara för tidigt att närmare ingå på denna ersättningsfråga. Stadsfullmäktige vilja endast utöver det sagda framföra det önskemålet, att, om och när denna fråga kommer upp till en närmare omprövning, staden får tillfälle att direkt på sätt Eders Kungl. Maj:t kan finna lämpligt förhandla med representanter för statsverket.

Under åberopande av det ovan anförda samt av drätselkammarens i Västerås i avskrift närlagda framställning i ämnet få stadsfullmäktige sålunda i underdånighet hemställa:

dels att Eders Kungl. Maj:t ville så vitt möjligt taga under förnyad omprövning, huruvida icke inom den nu beslutade försvarsorganisationens ram det i Västerås förlagda Kungl. Västmanlands regemente kan bibehållas, eller huruvida icke även den beslutade första flygkåren kan förläggas till Västerås,

N:o 58.
Ang. framställning till Kungl. Maj:t i anledning av ifrågasatt indragning av Västml. regemente.

dels ock, därest Västmanlands regemente definitivt kommer att indragas, vidtaga åtgärder för att staden erhåller full gottgörelse såväl för de uppoffringar, staden på sin tid iklätt sig för att få regementet hit förlagt, som ock för de förluster regementets indragning kommer att vålla samhället.

Underdånigst

På Stadsfullmäktiges vägnar:

Västerås den 29 juni 1925.

Avskrift.

Till Svenska Stadsförbundet.

Härmed får Drätselkammaren i Västerås vördsamt anhålla, att Svenska Stadsförbundet ville till vederbörande statens organ så skyndsamt som möjligt framföra nedan angivna synpunkter beträffande frågan om eventuell indragning av Kungl. Västmanlands regemente.

Genom nådigt brev den 3 juli 1903 förordnade Kungl. Maj:t, under godkännande av ett erbjudande av Stadsfullmäktige, avseende i huvudsak tillhandahållande kostnadsfritt av största delen av det för regementets mötesplats erforderliga området, att Västmanlands regemente skulle förläggas till Västerås stad.

Då det vid behandlingen av den nu brännande frågan om en ny försvarsorganisation ifrågasatts, att regementet skulle indragas, har Drätselkammaren verkställt en utredning, dels utvisande stadens ekonomiska uppoffringar för regementets förläggning till staden och dels till ledning för ett bedömande, huru en indragning av regementet skulle inverka på stadens ekonomiska förhållanden. Resultatet av denna utredning angives här sålunda.

Enligt av dåvarande stadskamreraren B. Carlsson i maj 1906 på grundvalen av uppskattnings- eller inköpsvärden avgiven förteckning å de av staden till Kungl. Maj:t och Kronan upplåtna jordområden för Kungl. Västmanlands regementes kasernetablissement m. m. uppgå dessa värden till följande belopp:

Biskopslägenheten *Klockartorp*, innehållande 60 tunnland skogsmark och 40 tunnland inägor	60 000: —
Ett till begravningsplats upplåtet område av Klockartorp, areal 2 tunnland, 17 kappland	2 500: —
Transport kronor	62 500: —

N:o 58.

Ang. framställning till Kungl. Maj:t i anledning av ifrågasatt indragning av Västml. regemente.

Transport kronor	62 500: —	
En mindre del av biskopslägenheten Talltorp	3 600: —	
Utmark omkring Rönnberga med en areal av 27 tunnland	11 000: —	
Lägenheten Viksäng, utgörande cirka 98 tunnland, 24 kappland åker och äng samt 50 tunnland, 5 kappland skog och betesmark	83 500: —	
Hultbergska vreten, 2 tunnland, 6 kappland åker	15 700: —	
Jedeurska hagen, 9 tunnland, 5 kappland betesmark	6 500: —	
Egendomen Rönnberga, 19 tunnland, 13, 6 kappland åker, 5 tunnland, 17, 2 kappland betesmark=24 tunnland, 30, 8 kappland	24 000: —	206 800: —
Enligt Drätselkammarens bokföring tillkomma följande kostnader:		
Ståndskogslikvid vid skett ägoutbyte	25 480: 25	
Husbyggnadskostnader vid Enbacken	12 920: —	
Husrötebrist vid Enbacken	433: —	
Brister å Enbacken enligt Hovrättens utslag	1 049: 20	
Ersättning för avstående till staden av arrendena av Kungsängen, Viksäng, Klockartorp och Talltorp	1 000: —	
Diverse av överlåtelsen direkt föranledda kostnader för värderingar av skog och byggnader, lantmäteriförrättningar, lagfarts- och protokollslösen m. m.	6 595: 26	
Varifrån avgår inkomster vid auktion å skogvaktarbostället och Bergmanska villan	1 900: —	45 577: 71
Summa Kronor		252 377: 71

Enligt vid regementet inhämtade upplysningar utbetalas årligen i löner, häri inräknat dyrtidstillägg, till officerare, underofficerare, stamanställd personal och hantverkare omkring ....1 006 000: — kr.

Till stadskassan inbetalas i skatter å dessa avlöningar enligt uppbördslängd och med beräkning av avkortningar omkring .... 60 000: — „

Till värnpliktiga utbetalas i avlöningar om året omkring .... 104 000: — „

Av regementet verkställda upphandlingar i staden uppgå årligen till omkring .... 250 000: — „

Dessutom har i utredningen erinrats om att regementet är en rätt stor abonnent å elektrisk ström och vatten, samt därigenom lämnar stadens tekniska verk en bruttoinkomst å, tillhopa omkring 28 000 kronor pr år. Skulle regementet indragas går staden förlustig nämnda bruttoinkomst, då däremot utgifterna för de tekniska verken minskas med endast 6 000

N:o 58.

Ang. framställning till Kungl. Maj:t i anledning av ifrågasatt indragning av Västml. regemente.

kronor, vadan alltså det årliga resultatet för verken försämras med 22 000 kronor.

Det är alldeles uppenbart, att de jordområden, som avses i ovanbeförda förteckning och varav större delen sedan gamla tider var i stadens hand, nu representera ett vida högre värde än enligt den för nära 20 år sedan gjorda uppskattningen.

Drätselkammaren, som givetvis vill förbehålla staden rätt att, för den händelse beslut fattas om regementets indragning, framdeles inkomma med särskild framställning om ersättning i anledning av en sådan åtgärd i överensstämmelse med vad i den Kungl. propositionen i försvarsfrågan också ställts i utsikt, önskar på frågans nuvarande ståndpunkt endast delgiva vederbörande resultatet av ovan angivna utredning samt därutöver framhålla följande.

Utan att på något sätt vilja giva uttryck för en uppfattning om lämpligheten av detta regementes indragning eller fortbestånd, önskar Drätselkammaren likväl framhålla till övervägande den synpunkten, huruvida icke, då det gäller att avgöra, vilka regementen som skola bibehållas, även den omständigheten må beaktas, att det för det ena samhället kan betyda mer och för det andra mindre, att ett där förlagt regemente indrages. Om det sålunda gäller att välja mellan olika förläggningsorter och ur försvarssynpunkt skälen för och emot en ifrågasatt indragning väga ungefär jämnt, bör enligt Drätselkammarens förmenande företräde att få behålla regementet lämnas åt det samhälle, vars ekonomi är i större beroende av den skattekraft och ekonomiska fördel i övrigt, som regementets fortsatta förläggning inom samhället medför, i all synnerhet, som en eventuell ersättning i följd av indragning knappast kan tänkas till fullo motsvara, vad samhället genom indragningen går förlustigt. I detta hänseende måste Drätselkammaren med styrka hävda att just Västerås stad skulle förorsakas avsevärt ökade ekonomiska bekymmer av en regementsindragning. Få svenska städer hava nämligen i den grad som Västerås drabbats av den ekonomiska depressionen. Skattebördan är synnerligen hög. Per bevillningskrona utgör skatten för närvarande till den borgerliga kommunen 9 kronor och till den kyrkliga 72 öre, vartill kommer landstingsskatt av 2 kronor, sålunda ett sammanlagt kommunalt skattetryck av kronor 11: 72 pr bevillningskrona. Och det är med den yttersta ansträngning och iakttagande av största sparsamhet samt avvisande av många eljest önskvärda och till och med nödvändiga behov en ännu högre beskattning över huvud taget kunnat undvikas. Härtill kommer, att utsikterna för framtiden icke te sig ljusa. Skattekraften är fortfarande ringa. En stor del av stadens befolkning lider allt fort av en omfattande arbetslöshet, som både direkt och indirekt belastar stadens ekonomi i flera hänseenden, och arbetslösheten synes icke vilja nämnvärt lätta.

Slutligen önskar Drätselkammaren redan nu bringa till kännedom sin uppfattning, att, för den händelse Västmanlands regemente skulle indragas, en av de åtgärder, vilka från statens sida i anledning därav synes bö-

ra vidtagas, bör vara, att de av staden tillhandahållna markområden, som överlämnats till Kronan uteslutande i ändamål att tjäna som mötesplats åt regementet och under uttryckligt förbehåll av regementets förläggande till staden, återlämnas till staden. Till den del dessa områden äro erforderliga som tomtplats för Kronan tillhöriga byggnader eller eljest behövliga för Kronan i och för någon statlig anstalt, vartill kasernerna och intill dem behövligt utrymme till äventyrs komma att användas, och områdena således böra bibehållas i Kronans ägo, bör motsvarande vederlag i mark lämnas.

N:o 58.

Ang. framställning till Kungl. Maj:t i anledning av ifrågasatt indragning av Västml. regemente.

Västerås den 14 april 1924.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM

Theofil Öberg.

Rätt avskrivet intyga:

Emelie Bergström. *Ottilia Söderström.*

Västerås, A. F. Berghs Boktryckeri, 1925.

N:o 59.

Kungl. brev ang. tillstånd för staden att försälja återstående obligationer av 1924 års lån m. m.

Avskrift.

Till länsstyrelsen i Västmanlands län.

Den 13 juni 1924 har Kungl. Maj:t medgivit, att staden Västerås finge upplägga ett på högst 30 års amortering ställt obligationslån å 1,000,000 kronor samt att till gäldande av vissa utgifter obligationer finge omedelbart avyttras till ett sammanlagt belopp av 861,000 kronor, varemot å återstående beloppet, 139,000 kronor, obligationer icke finge försäljas, med mindre därom i behörig ordning fattat beslut blivit, efter underställning av Kungl. Maj:t godkänt.

Vid särskilda sammanträden under åren 1923, 1924 och 1925 hava stadsfullmäktige i Västerås beslutat följande utgifter, att gäldas med lånemedel, nämligen för:

1.	anskaffande av vattenmätare och varaktiga inventarier för de tekniska verken	kronor	4,000: —
2.	anläggande av nya serviser och diverse mindre ledningar	„	10,000: —
3.	anläggande av vatten-, avlopps- och gasledningar i Västra förstaden	„	84,900: —
4.	anläggande av ny gasledning i Källgatan mellan Västgötegatan och Övre Trädgårdsgatan samt gas- och vattenledningar i Lovisebergsvägen och Bågevägen	„	6,800: —
5.	fortsatt utbyggande av stadens djuphamn	„	150,000: —
6.	anskaffande av vattenmätare	„	4,000: —
7.	anläggande av nya serviser och diverse mindre ledningar	„	15,000: —
8.	utförande av bangårdsanläggning vid djuphamnen	„	57,000: —
		eller tillhopa kronor	331,700: —

I en till Kungl. Maj:t ställd, av länsstyrelsen i Västmanlands län med utlåtande den 5 maj 1925 jämte magistratens i Västerås yttrande överlämnad skrift har drätselkammaren i nämnda stad, under åberopande av stadsfullmäktiges beslut vid ovannämnda sammanträden ävensom vid sammanträ-

N:o 59.
Ang. tillstånd för staden att försälja återstående obligationer av 1924 års lån m. m.

de den 26 mars 1925, anhållit om tillstånd för staden att bestrida ovan antecknade utgifter dels genom försäljning av de till ovannämnda lån hörande obligationer å sammanlagt 139,000 kronor, vilka ännu icke tagits i anspråk, och dels, till återstående beloppet, framdeles genom upptagande av amorteringslån, varom beslut skulle i sinom tid underställas Kungl. Maj:ts prövning.

Efter anmodan har svenska stadsförbundets finansråd den 29 maj 1925 avgivit yttrande i ärendet. Finansrådet har därvid erinrat, att staden för de tekniska verken tillämpade en amorteringsplan, enligt vilken för de olika anläggningarna bestämts olika amorteringstider, beroende på anläggningarnas beräknade varaktighet, samt att de enligt planen till stadens kassa ingående ränte- och amorteringsbeloppen, i den mån de ej åtginge till ränta och amortering av stadens å de tekniska verken belöpande lån, avsattes till en särskild, för bland annat förnyelse av verken avsedd fond.

Efter att vidare hava meddelat, att, enligt vad rådet inhämtat, fondens kapitalbehållning vid utgången av år 1924 uppgått till 748,800 kronor, har rådet såsom sin mening uttalat, att de under 1, 2, 4, 6 och 7 här ovan upptagna utgifterna lämpligen borde bestridas av medel från nämnda fond, samt på grund härav avstyrkt bifall till ansökningen i vad den avsåge sistnämnda utgifter.

Med avslag å ansökningen i vad den avser tillstånd att med lånemedel gälda de under 1, 2, 4, 6 och 7 ovan angivna utgifterna, medgiver Kungl. Maj:t att de övriga utgifterna, nämligen de under 3, 5 och 8 antecknade, må till belopp av etthundratrettioniotusen kronor täckas genom försäljning av återstående obligationer av det den 13 juni 1924 medgivna obligationslånet samt till återstående beloppet, etthundrafemtiotvåtusenniohundra kronor, framdeles bestridas genom upptagande av amorteringslån, varom beslut skall i sinom tid underställas Kungl. Maj:ts prövning.

Detta får jag, på nådig befallning, meddela länsstyrelsen till kännedom och för vederbörandes underrättande.

Stockholm den 12 juni 1925.

ERNST WIGFORSS.

Arvid Nordlindh.

Bestyrkes å tjänstens vägnar:

Elis Lindahl.

Av avskriften rätt avskrivet, betygar ex officio:

H. Cronholm.

N:o 60.

Skrivelse från Kungl. Socialdepartementet ang. uppsägning av kontrakt rörande tillhandahållande av reservpolismän.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Kungl. Maj:t, som den 6 juni 1925 utfärdat lag om polisväsendet i riket, vilken innefattar, bland annat, föreskrifter rörande skyldighet för vissa städer att tillhandahålla reservpolismän och vilken i nämnda hänseende träder i kraft den 1 januari 1926, har genom beslut denna dag bemyndigat mig att före den 1 september 1925 uppsäga av Kungl. Maj:t och kronan med vissa städer upprättade kontrakt rörande tillhandahållande av reservpolisstyrka, att upphöra att gälla med utgången av innevarande år.

På grund av det sålunda mig givna bemyndigandet får jag härmed å Kungl. Maj:ts och kronans vägnar uppsäga det med Västerås stad den 31 december 1908 och den 5 februari 1909 ingångna kontrakt i förevarande hänseende, att upphöra att gälla med utgången av innevarande år.

Stockholm den 12 juni 1925.

GUSTAV MOLLIN.

Th. Wijnbladh.

N:o 61.

Drätselkammarens skrivelse ang. anslag till ytterligare utsträckning av dräneringsledningen i Pilgatan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Stadsfullmäktige hava dels den 30 april 1925 beslutat att för nedläggning av en 500 m. lång ledning för avledande av dagvatten utefter norra sidan av Pilgatan i anslutning till den planerade stensättningen av samma gata av lånemedel anslå 5,000 kronor, dels ock den 28 maj 1925 fattat beslut om berörda gatuombyggnad avseende sträckningen från järnvägen till gränsen mellan Folkets park och stadens mark.

Vid arbetenas utförande har det visat sig erforderligt för upptagande av dagvatten från bortre delen av Pilgatan närliggande områden, att omför-

N:o 61.
Ang. anslag till ytterligare utsträckning av dräneringsledningen i Pilgatan.

mälda avloppsledning ytterligare utsträckes 70 meter i Pilgatan med en 30 meter lång avgrening i Odengatan. Kostnaden härför har beräknats till 1,800 kronor. Anslag för ändamålet torde böra beviljas av uttaxerade medel och sålunda lämpligen utgå av innevarande års förslagsanslag.

Drätselkammaren får sålunda hemställa, att Stadsfullmäktige ville besluta

att för ytterligare utsträckning av avloppsledningen för dagvatten i Pilgatan med en mindre förgrening i Odengatan av 1925 års förslagsanslag anvisa ett belopp av 1,800 kronor.

Västerås den 16 juli 1925.

På Drätselkammarens vägnar:

AXEL SUNDSTRÖM

Ragnar Tenow

N:o 62.

Polisnämndens m. fl. skrivelser ang. två polismäns deltagande i en utbildningskurs.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I anledning såväl av Magistratens i staden skrivelser till Stadsfullmäktige och Lönenämnden i Västerås den 1 och 6 innevarande augusti angående *dels* medgivande för två polismän att under utbildningskurs till kriminalpolismän få bibehålla gällande löneförmåner, med undantag av tjänstgöringspenningarne, *dels ock* om anslag för avlönande av två extra polismän under den tid av cirka fyra månader, som ifrågavarande utbildning pågår, som ock av Drätselkammarens i staden i ärendet den 6 innevarande augusti avgivna yttrande, får Polisnämnden i Västerås hemställa

att Stadsfullmäktige ville *dels* medgiva att angivna polismän under cirka fyra månaders utbildning till kriminalpoliser må få — med undantag av tjänstgöringspenningarne — bibehålla dem tillkommande löneförmåner, *dels ock* för avlönande av två extra poliskonstaplar under angivna tid anvisa ett belopp av 1,200 kronor.

Västerås den 15 augusti 1925.

För Polisnämnden:

JOHN KARLSSON.

Eric Plantin.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 62.

Ang. två polismäns deltagande i en utbildningskurs.

I skrivelse till Lönenämnden i Västerås den 1 innevarande augusti, vilken skrivelse Lönenämndens ordförande ansett falla under Drätselkammarens behandling och som förty till kammaren överlämnats, har Magistraten i staden, under åberopande av den nya lagen om polisväsendet i riket, hemställt, att sedan polismännen n:r 2 Fritz Svensson och n:r 24 J. A. Ström vunnit inträde i polisskolans högre klass i Stockholm, dessa måtte under den tid skolan pågår eller omkring 4 månader få åtnjuta dem tillkommande löneförmåner oavkortade eller under i skrivelsen angivna villkor endast avstå tjänstgöringspenningar.

Vidare har Magistraten i skrivelse till Stadsfullmäktige den 6 innevarande augusti, under hänvisning till ovanberörda skrivelse hemställt, att Stadsfullmäktige ville bevilja ett anslag av 1,200 kronor för avlönande av två extra polismän under en tid av cirka 4 månader innevarande år att utgå av tillgängliga medel.

Vid Drätselkammarens sammanträde den 6 innevarande augusti upplyste från Magistraten närvarande representant, att stipendier tilldelats angivna polismän och att Magistratens skrivelser i ärendet sålunda avsåge det av Magistraten angivna alternativet att polismännen skulle avstå tjänstgöringspenningar.

Drätselkammaren finner liksom Magistraten att den utbildning, varom här är fråga, måste betraktas såsom nära nog obligatorisk och att staden i detta fall, med avvikande från förut gällande principer, bör bidraga till densamma, men ansluter sig Drätselkammaren ävenledes till Magistratens uppfattning, att när behovet av polismän för kriminalpolisverksamheten vad Västerås stad angår, blivit fyllt i den omfattning Kungl. Maj:t kan komma att bestämma, de polismän inom Västerås poliskår, som *därefter* önska utbildning i polisskolan, böra vidkännas det avdrag å sina löneförmåner, som erfordras för upprätthållande av deras befattningar.

Drätselkammaren hemställer alltså

att Stadsfullmäktige ville *dels* medgiva att angivna polismän under cirka fyra månaders utbildning till kriminalpoliser må få — med undantag av tjänstgöringspenningarne — bibehålla dem tillkommande löneförmåner, *dels ock* för avlönande av två extra poliskonstaplar under angivna tid anvisa ett belopp av 1,200 kronor att utgå av det i innevarande års stat avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov.

Västerås den 6 augusti 1925.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Eric Plantin.

Till Lönenämnden.

N:o 62.

Ang. två polismäns deltagande i en utbildningskurs.

Bilagda framställning får Magistraten härmed överlämna.

Jämlikt 6 § lagen den 6 juni 1925 om polisväsendet i riket (Sv. F. F. n:r 170), vilken lag träder i kraft den 1 januari 1926, skola i stad, vars invånarantal uppgår till minst *10,000*, om och till det antal Konungen bestämmer, finnas anställda polismän för kriminalpolisverksamhet huvudsakligen utom staden.

Enligt Kungl. Maj:ts reglemente för polisskolan i Stockholm den 18 juni 1925 (n:r 227) skall i polisskolans högre klass utbildning ske av polismän för kriminalpolisverksamhet och befälsställning, och skola två högre kurser anordnas årligen, varje kurs omfattande en lästermin om nitton arbetsveckor.

Jämlikt båda nu nämnda författningar skall en högre kurs anordnas instundande höst med början den 8 nästkommande augusti för utbildning av polismän för kriminalpolisverksamhet huvudsakligen utom städerna.

Kungl. Maj:t har ännu icke givit förordnande rörande dylik kriminalpolisverksamhet i städerna, men torde föreskrift i sinom tid vara att förvänta att ett antal kriminalpolismän med verksamhet huvudsakligen utom staden skall finnas i Västerås.

Jämlikt Kungl. Kungörelsen den 18 juni 1925 (n:r 229) må stipendier kunna utdelas såsom bidrag till kostnaderna för vistelse vid polisskolan.

Poliskonstaplarna n:r 2 Svensson och n:r 24 Ström, vilka båda antagits såsom elever i polisskolans högre kurs instundande höst, hava för juli månad uppburit löneförmåner från staden, n:r 2 Svensson till belopp av 291 kronor 28 öre och n:r 24 Ström till belopp av 306 kronor 55 öre.

Med hänsyn till den långa tid ifrågavarande kurser skola pågå anser Magistraten, att polistjänsterna icke kunna stå vakanta utan böra uppehållas på förordnande, och kommer Magistraten att för ändamålet begära anslag av Stadsfullmäktige.

Beträffande nu ifrågavarande kurs tillstyrker Magistraten, att Svensson och Ström berättigas åtnjuta oavkortade löneförmåner under den tid kursen pågår, dock, därest endera eller båda erhålla stipendium, med skyldighet för stipendiaten att avstå tjänstgöringspenningarna. Den ökning i inkomster under kursen, som stipendiaten i ty fall skulle erhålla, torde väl motiveras av de ökade kostnaderna för stipendiatens vistelse i Stockholm och familjens uppehälle i Västerås.

Magistraten vill i detta sammanhang uttala såsom sin mening, att, när behovet av polismän för ifrågavarande kriminalpolisverksamhet vad Västerås stad beträffar blivit fyllt i den omfattning Kungl. Maj:t kan komma att bestämma, de polismän inom Västerås poliskår, som *därefter* önska utbildning i polisskolan, böra vidkännas det avdrag å sina löneförmåner, som erfordras för upprätthållandet av deras befattningar. Däremot torde den utbildning,

varom nu är fråga, få betraktas såsom nära nog obligatorisk och nödvändiggöra ett avvikande från nu gällande Allmänna villkor och bestämmelser för tillämpningen av Västerås stads lönestat.

N:o 62. *Ang. två polismäns deltagande i en utbildningskurs.*

Västerås rådhus den 1 augusti 1925.

På Magistratens vägnar:

VICTOR ÅSBERG.

H. Cronholm.

Till Magistraten i Västerås.

Undertecknade, som enligt meddelande av den $^{20}/_{7}$ 1925 från polismästaren i Stockholm blivit antagna till elever vid polisskolans högre klass i Stockholm med början den 8 nästkommande augusti och pågående till dag i december månad d. å., få härmed vördsamt anhålla det Magistraten hos Lönenämnden ville utverka att vi under nämnda tid måtte komma i åtnjutande av oavkortad avlöning vid Västerås poliskår.

Som stöd för denna vår begäran få vi vördsamt framhålla, att vi äro familjeförsörjare och för familjernas uppehälle helt beroende av de från poliskåren utgående löneförmånerna.

Västerås den 27 juli 1925.

Fritz Svensson,
poliskonstapel i n:r 2.

J. A. Ström,
poliskonstapel i n:r 24.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Såsom av bilagda avskrift av skrivelse till lönenämnden framgår skola två polismän från staden genomgå polisskola i Stockholm under en tid av c:a 4 månader med början den 8 augusti detta år.

Då det för polisbevakningens behöriga fullgörande inom staden är nödvändigt att de två tjänsterna under tiden uppehållas på förordnande, men Magistraten icke har anslag till sitt förfogande för vikariernas avlönande, får Magistraten, under åberopande av vad Magistraten i sin skrivelse till lönenämnden anfört och visat, hemställa

N:o 62.
Ang. två polismäns deltagande i en utbildningskurs.

att Stadsfullmäktige ville bevilja ett anslag av 1,200 kronor för avlönande av två extra polismän under en tid av c:a 4 månader innevarande år att utgå av tillgängliga medel.

Västerås rådhus den 6 augusti 1925.

På Magistratens vägnar:

JOHN KARLSSON.

H. Cronholm.

N:o 63.

Byggnadsnämndens skrivelse ang. utsträckt tillämpning av fastighetsbildningslagen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I lag den 12 maj 1917 angående fastighetsbildning i stad finnas i 6 kap. 11 § föreskrifter angående gränsutstakningar i stad utom stadsplanen, vilka föreskrifter ansluta sig till skiftesstadgan och sålunda bliva betydligt mer tidsödande och för vederbörande sökande av förrättningen kostsammare.

För den skull har Kungl. Maj:t i lag om ändrad lydelse av 6 kap. 11 § i lagen den 12 maj 1917 om fastighetsbildning i stad den 27 maj 1919 förordnat, att städerna, i vad på dem ankomma, kunna hos Kungl. Maj:t göra framställning om att inom visst område, som är uppdelat i ett flertal fastigheter, gränsbestämning må äga rum med tillämpning av föreskrifterna i 2 kap. i fastighetsbildningslagen i stad.

Sådant medgivande har redan lämnats ett flertal städer.

Då Byggnadsnämnden finner ett sådant medgivande vara till gagn för utom stadsplanen bebyggda områden, får Byggnadsnämnden hemställa, att Stadsfullmäktige ville hos Kungl. Maj:t utverka att stadgandet i 6 kap. 11 § mom. 2 lagen den 12 maj 1917 om fastighetsbildning i stad må gälla de områden inom staden, som inom rött streck å bifogade karta i 2 exemplar finnas utmärkta.

Västerås den 13 augusti 1925.

För Byggnadsnämnden:

JOHN KARLSSON.

Eric Plantin.

N:o 63.

Ang. utsträckt tillämpning av fastighetsbildningslagen.

BESKRIVNING

å de områden, för vilka lag den 27 maj 1919 om ändrad lydelse av 6 kap. 11 § 2 mom. i F. B. L. är avsedd att gälla.

Yttergränsen för dessa områden utgöres i väster av gränsen mellan Hammarby Sjöhage och Carlsberg, följer Köpingsvägen till Hammarby Stadshage samt går därefter i yttergränserna för sistnämnda område, Jakobsberg, Kvarnbrovreten, Aroslund och österut till Persbobäcken samt följer sedan gränslinjen i bäcken norrut t. o. m. Lilla Johanneslund, går sedan utefter östra sidan av Vega, västra gränsen av Skallberget och Thunbyvägen till Persbovägen, som den följer till Sundins gata, vidare denna gata och runt Arne till Gideonsbergs gräns längs denna och Bergslagsvägen till Tegnérgatan; Tegnérgatan till Frejaföreningens nordvästra gräns och utefter denna runt Haga, Malmaberg, Hemdal, Vargbolund och Sommarro till Pilgatan, som den sedan följer till stadsplanegränsen, varefter denna norrut och i väster utgör gräns för områdena.

N:o 64.

Beredningsutskottets skrivelse ang. yttrande rörande den tekniska elementarundervisningen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom beslut under § 42 i dess vid sammanträde den 26 mars innevarande år förda protokoll hava Stadsfullmäktige till Beredningsutskottet för förberedande yttrande överlämnat till Stadsfullmäktige remitterade handlingar rörande eventuell indragning av en undervisningsavdelning vid Örebro tekniska gymnasium, och därmed sammanhängande frågor.

Beredningsutskottet har inhämtat vad elektrotekniska fackskolans i Västerås kollegium och styrelse anfört. Kollegiets yttrande, i vilket styrelsen instämt, bifogas. Utskottet biträder i huvudsak, vad dessa institutioner anfört.

Utskottet, som icke finner anledning att Västerås stads myndigheter ingå på frågan om den tekniskt-merkantila avdelningens vid Örebro tekniska gymnasium vara eller icke vara, vill som sammanfattning av sin mening betona, att med hänsyn till de kostnader och arbete, som både staten och Västerås stad nedlagt på inrättande och organisation av den elektrotekniska fackskolan i Västerås, statsmakterna böra tillse att denna skola bibehålles och gives den organisation och det stöd i övrigt som erfarenheten angiver vara erforderligt för skolans utveckling och förkovran.

Vidare vill utskottet framhålla önskvärdheten av att den elementära

N:o 64. *Ang. yttrande rörande den tekniska elementarundervisningen.*

elektrotekniska fackutbildningen förlägges till Västerås och därvid erinra om den fördel för elevernas praktiska utbildning som ligger däri, att sådan, som ock kollegiet framhåller, kan erhållas vid landets förnämsta elektriska industriella anläggning Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolaget i Västerås.

Beredningsutskottet hemställer att Stadsfullmäktige ville som eget yttrande åberopa vad utskottet i ärendet anfört.

Västerås den 13 augusti 1925.

För Beredningsutskottet:

CARL BÄCKMAN.

Eric Plantin.

Till Styrelsen för elektrotekniska fackskolan,

Västerås.

Med anledning av Kungl. Skolöverstyrelsens skrivelse till styrelsen av den 18 februari 1925 anmodat att yttra sig över de i sagda skrivelse med dess P. M. berörda frågor får kollegiet härmed enhälligt göra följande uttalande:

Elektrotekniska fackskolans berättigande.

Antalet elever vid elektrotekniska fackskolan, som under de första åren av skolans verksamhet var fulltaligt, har under senare åren på ett iögonenfallande sätt minskats, samtidigt som elevernas intellektuella medelnivå och förkunskaper betänkligt sjunkit. Minskningen i elevantal har härvid varit relativt större än vid det läroverk, som ävenledes meddelar elektroteknisk undervisning, nämligen Örebro tekniska gymnasium, ävensom vid Tekniska Högskolan i Stockholm och Chalmers tekniska institut i Göteborg.

Orsakerna till detta för skolans fortbestånd beklagliga sakförhållande hava tidigare med styrka framhållits i lärarekollegiets "P. M. med anledning av att undervisningsplanefrågan remitterats till fackskolans kollegium" av den 30 maj 1924, ävensom i lektor Zachrissons föredrag 1923: "Den elektrotekniska fackskolans i Västerås mål och medel". De av oss föreslagna botemedlen häremot sammanfattas i följande två punkter:

1) Lägre inträdesfordringar med avseende på såväl praktikfordringar som teoretiska insikter.

2) Lärotidens förlängande till tre år.

Lärarekollegiet vill framhålla, att det fortfarande står fast vid sin tidigare intagna ståndpunkt, och vill till sin ovannämnda P. M. endast lägga några ytterligare synpunkter i anslutning till den av Överstyrelsen översända P. M.

N:o 64.

Ang. yttrandet rörande den tekniska elementarundervisningen.

Angående den för fackskolorna gällande specialiseringen av läroämnena vill kollegiet som sin erfarenhet framhålla, att en dylik specialisering innebär det bästa sättet att på elementarstadiet verkligen komma fram till ett studium av *teknik*, ej endast huvudsakligen av de förberedande ämnena matematik, fysik och kemi som vid de *gamla* tekniska elementarskolorna, och att denna specialisering säkerligen för industrien är av större värde och för eleverna mer utvecklande än den allmänt tekniska utbildning, som de nyinrättade tekniska gymnasierna avse att meddela.

Fordran på tvåårig praktiktid före inträdet vid fackskolorna motiveras av tekniska kommittén av år 1907—1912 med "behovet av verklig fackutbildning och önskvärdheten av att underlätta för begåvade arbetare att skaffa sig utbildningen med minsta möjliga uppoffring av tid och penningar med bästa möjliga resultat". Även lärarekollegiet vill å sin sida med nöje vitsorda att en *verkligt* fackutbildad elev, som grundligt satt sig in i och vunnit en verklig ställning i ett sådant fack, som behöver tankereda, intelligens och ordning, visat sig äga de största förutsättningar att effektivt tillgodogöra sig undervisningen och ofta är bland de allra bästa i sin klass. Detta dock endast under förutsättning att han dessutom haft tillfälle att på ett eller annat sätt skaffa sig en *solid* grund i de förberedande ämnena. Med nuvarande organisation av lärlings- och yrkesskolorna är detta tyvärr svårare än förr och dessa elever ha därför blivit allt sällsyntare. De allra flesta, antingen de komma från medelklassen eller arbetareklassen, hava antingen haft ett föga personutvecklande arbete eller ock s. k. "praktikantarbete" ett par månader här och ett par där. För dessa senare kategorier torde värdet av en så lång praktiktid som 2 år före inträdet vara problematiskt med hänsyn till studierna. Däremot avskräckas säkert många, som nog skulle kunnat väl tillägna sig undervisningen, från att söka inträde vid fackskolan. Högeligen önskvärt vore därför att med avseeede på praktiktiden erhålla smidigare bestämmelser.

Det starkaste, synnerligen bärande skälet för bibehållande av den elektrotekniska fackskolans två-åriga studietid är tvivelsutan beredande av möjligheten för intelligenta, obemedlade ynglingar ur arbetareklassen och medelklassen att erhålla en god utbildning för minsta möjliga kostnad. Men om denna fördel måste köpas med att denna skolform icke lyckas erhålla fullsatta klasser med fullgott elevmaterial, torde det väl bliva ekonomiskt bättre för det allmänna, att inrätta studiestipendier åt dessa obemedlade lärjungar och öka studietiden till tre år för att bättre fylla de vanliga studerandes behov.

Förkunskaperna till inträde i den elektotekniska fackskolan kunna numera vinnas i en lärlingsskola, ävenledes belägen i Västerås. Nackdelarna med en sådan anordning i jämförelse med en tre-årig fackskola äro dock flera:

1) Studierna kunna ej bedrivas så planmässigt i fackskolan, som om så gott som alla eleverna tidigare tillsammans studerat ett år. Fackskolan kan ju rekryteras även från andra håll än denna lärlingsskola.

2) Fackskolan hänger så att säga i luften utan organiskt sammanhang med skolsystemet i övrigt; den borde bygga på ungefärligen realskolexamens kunskapsnivå.

3) För en lärjunge, som avlagt realskolexamen, kan det kännas underligt att behöva gå igenom en lärlingsskola för att komma in i fackskolan.

N:o 64.

Ang. yttrande rörande den tekniska elementarundervisningen.

4) Den kommunala lärlingsskola, som förbereder för inträde till fackskolan, måste upptaga höga elevavgifter för elever, som ej äro bosatta i Västerås. Härigenom fördyras utbildningen i fämförelse med en tre-årig statlig fackskola.

Som en vidare orsak till fackskolornas i allmänhet dåliga rekrytering kan även namnfrågan anföras. De flesta människor än i dag torde hava ytterst svårt att i sitt medvetande göra någon distinktion mellan begreppen yrkes- och fackskolor, medan de nog tycka att det är "fint" att hava genomgått ett tekniskt gymnasium, som ju dessutom medger direkt tillträde till Kungl. Tekniska Högskolan. Vi anse det därför böra övervägas, om icke namnen kunde ändras.

Kollegiet ifrågasätter också, huruvida det icke alltför mycket framhållits, att fackskolorna äro till för intelligenta arbetare. Eftersom fackskolorna ju skola vara de enda tekniska läroverk, där specialutbildning meddelas i olika fack, ligger det ju i sakens natur, att de komma att rekryteras i lika, om icke i högre grad från medelklassen som från arbetarehåll. Å andra sidan är det ju lika ofta fallet, att en arbetare mer ägnar sig för det arbete, vartill de tekniska gymnasierna förbereda, än det, vartill fackskolorna skola meddela kompetens.

Vår erfarenhet har också visat att det starka betonandet av arbetareinslaget i fackskolorna har gjort, att allmänheten knappast vill tro att det där rör sig om en med de tekniska gymnasierna likvärdig utbildning.

Kollegiet anser, att om fackskolans handikapande i ovan berörda hänseende gent emot Örebro tekniska gymnasium upphörde, fackskolan borde erhålla samma antal elever som sagda läroverks elektrotekniska avdelning, kanske ändå flera på grund av sin modernare laboratorieutrustning och bättre kontakt med industrien.

Koncentrationen av undervisningen i elektroteknik.

Angående fördelarna av koncentration av den tekniska undervisningen till större läroverk i allmänhet vill kollegiet nämna följande som sin åsikt:

Vid ett större läroverk bör det för lärarna bliva möjligt att till gagn för undervisningen specialicera sig på vissa ämnen eller delar av ämnen, varjämte lektorat kunna inrättas även i förberedande och biämnen.

Laboratorier och samlingar kunna utnyttjas bättre.

För elevernas vidkommande bör vidare icke förbises den större möjlighet till den allmänna utveckling, som kamratlivet med ett större antal kamrater innebär. I Västerås äga endast eleverna inom fackskolan kamratkänsla inbördes och förhålla sig av naturliga skäl gent emot andra skolformer mer främmande.

Vad speciellt den elektotekniska fackskolan angår, så tillkomma emellertid ytterligare några synpunkter, som böra beaktas.

Det synes kollegiet, som om genom samverkan mellan teknisk undervisning och industri mycket mera nytta vore att erhålla för eleverna, skolan och industrien, än som kunnat uppnås under skolans korta verksamhetstid, som till på köpet inträffat under fredskrisen inom industrien. Det är dock att hoppas, att bättre kontakt mellan praktiskt arbete och skolan snart skall

uppnås. Som ett gynnsamt tecken härtill må anföras, att Asea nu gått i författning om att för sin del bidraga till ordnande av praktikfrågan för den elementära ingeniörsutbildningen. N:o 64. *Ang. yttrande rörande den tekniska elementärundervisningen.*

Vidare finnas i Västerås goda utrymmen i skolan och nya sådana kunna inom det nuvarande skolhuset utan alltför stora kostnader beredas, medan lokalerna i gymnasiet i Örebro äro starkt tagna i anspråk och nybyggnader måste planeras. Det synes skäligt att först utnyttja de utrymmen, som finnas i Västerås.

Slutligen äger elektrotekniska fackskolan i Västerås det utan gensägelse bästa elektriska laboratoriet.

Det synes således kollegiet, att med tanke på de sist anförda synpunkterna den elektrotekniska fackskoleundervisningen bör ske i Västerås, men att detta läroverk då ej bör vara för litet för att ovanstående nackdelar av för små skolor skola undvikas. Det synes kollegiet böra övervägas, om icke all nuvarande elementär elektroteknisk undervisning skulle kunna bedrivas i Västerås, varvid givetvis den elektrotekniska fackavdelningen i Örebro t. v. kunde indragas.

Kollegiet tager sig alltså friheten föreslå, att följande huvudsakliga åtgärder övervägdes med avseende på den elektrotekniska fackskolan i Västerås:

1) Fackskolan göres 3-årig, och inträdesfordringarna sänkas. Genom dessa åtgärder skulle skolan kunna påräknas att få samma möjligheter till rekrytering som Örebro.

2) Uppdelningen av den elektrotekniska undervisningen mellan Örebro och Västerås utredes. Förslagsvis koncentreras all elektroteknisk elementär undervisning till Västerås.

Västerås den 4 juni 1925.

Å kollegiets vägnar:

SVEN ELVIUS.
Rektor vid elektrotekniska fackskolan.

RESOLUTION.

Remitteras till Stadsfullmäktige för yttrande, som med remisshandlingen förväntas före 1 juni 1925.

Västerås rådhus den 5 mars 1925.

På Magistratens vägnar:

VICTOR ÅSBERG.

H. Cronholm.

N:o 64.

Ang. yttrande rörande den tekniska elementarundervisningen.

RESOLUTION.

Remitteras till Magistraten i Västerås, som anmodas med remisshandlingarnas återställande före den 1 juni 1925 inkomma hit med yttrande i detta ärende från Stadsfullmäktige i staden.

Västerås slott i landskontoret den 4 mars 1925.

På tjänstens vägnar:

AXEL RUDBERG.

Till länsstyrelsen i Västerås.

I skrivelse den 7 maj 1924 n:r 8 A, i anledning av dels vissa utav Kungl. Maj:t i statsverkspropositionen under åttonde huvudtiteln gjorda framställningar, dels ock åtskilliga beträffande samma huvudtitel väckta motioner, har riksdagen under punkt 168 anmält, att riksdagen, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och vissa i ämnet väckta motioner, till fortsatt uppehållande av en fjärde parallellavdelning vid tekniska gymnasiet i Örebro anvisat för budgetåret 1924—1925 ett extra anslag av 24,000 kronor.

Riksdagen har därvid anfört följande:

Vidkommande det motionsvis gjorda yrkandet om anvisande av erforderliga medel till fortsatt uppehållande *av en fjärde parallellavdelning* i alla tre årsklasserna vid tekniska gymnasiet i Örebro ville riksdagen erinra därom, att enligt den av 1918 års lagtima riksdag beslutade omorganisationen av den lägre tekniska undervisningen den tekniska elementarskolan i Örebro skulle ombildas till ett tekniskt gymnasium. Med hänsyn till det stora antalet elever vid gymnasiet hade riksdagen medgivit behövligheten av en uppdelning i parallellavdelningar samt en viss differentiering av den mera allmänt lagda tekniska undervisningen vid gymnasiet, Undervisningen skulle differentieras på tre linjer, en mekanisk-teknisk, en kemisk-teknisk och en elektroteknisk. *En fjärde parallellavdelning i form av en teknisk-merkantil linje hade tillkommit i enlighet med riksdagens år 1919 därom fattade beslut,* och hade medel av riksdagen årligen anvisats till uppehållande av en dylik parallellavdelning. Kungl. Maj:ts förslag innebure en på grund av det *låga elevantalet motiverad indragning av denna parallellavdelnings första klass,* medan åter motionärerna yrkade på parallelavdelningens fortbestånd i dess helhet. Utan att godtaga åtskilliga av de uttalanden och skäl, som i motionen anförts till förmån för däri framställda yrkanden, hade riksdagen dock icke funnit sig nu utan närmare utredning kunna medverka till en avveckling av den teknisk-merkantila linjen vid Örebro-gymnasiet, vilken riksdagen så sent som år 1919 beslutat. Skulle Kungl. Maj:t finna omständigheterna motivera en sådan avveckling, ansåge riksdagen i allt fall en särskild *undersökning erforderlig, huruvida en dylik linje borde för framtiden vidmakthållas vid gymnasiet i Örebro eller icke.* Efter det en

dylik utredning blivit riksdagen förelagd, torde det kunna mera bestämt prövas, huruvida en successiv indragning av densamma borde vidtagas. N:o 64.

Ang. yttrande rörande den tekniska elementarundervisningen.

I anledning härav har Kungl. Maj:t genom en av statsrådet och chefen för ecklesiastikdepartementet den 30 januari 1925 utfärdad ämbetsskrivelse anbefallt Skolöverstyrelsen att verkställa utredning i det av riksdagen angivna syfte samt före den 1 november 1925 till Kungl. Maj:t inkomma med det förslag i ämnet, vartill utredningen kan komma att föranleda.

I betraktande av innehållet i ovan avsedda motioner finner Skolöverstyrelsen den sålunda anbefallda utredningen *böra beröra även andra tekniska läroanstalter än den i Örebro och att den genom sina konsekvenser kan bliva av betydelse för omfattande tekniska och kommunala intressen.*

Med hänsyn härtill har Skolöverstyrelsen denna dag beslutat *dels* anmoda en var av styrelserna för de tekniska läroverken att, efter läroverkskollegiets hörande samt sedan tillfälle beretts tekniska föreningar i orten och eventuellt andra intresserade att uttala sig i saken, *före den 1 inst. juli* till Skolöverstyrelsen inkomma med sålunda erhållna uttalanden jämte eget yttrande i ärendet, *dels ock* anhålla hos vederbörande länsstyrelser, att länsstyrelserna, efter inhämtande *av yttrande i frågan från Stadsfullmäktige i respektive städer* — Norrköping, Borås, Örebro, Malmö, Härnösand, *Västerås* och Eskilstuna —, måtte jämväl *före den 1 inst. juli* till Skolöverstyrelsen inkomma med sålunda infordrat yttrande jämte det yttrande, vartill länsstyrelsen själv må finna anledning.

Några kopior av denna skrivelse bifogas för vederbörande remisser, varjämte Överstyrelsen till sakens belysning härmed får överlämna ett ex. av den vid 1924 års riksdag inom första kammaren i ämnet väckta motionen n:r 54 — den inom andra kammaren samtidigt väckta motionen n:r 113 var likalydande — ävensom erinra om de förhållanden, som omnämnas i likaledes närlagda promemoria, och anhåller Överstyrelsen, att de spörsmål, som angivas i slutet av denna, måtte bliva särskilt beaktade.

Stockholm den 18 februari 1925.

AUG. FALK.

Nils Fredriksson. *Olof Wibelius.*

Rätt avskrivet betygar på tjänstens vägnar:

Carl Fredrik von Rosen.

N:o 65.

Trafikkommitténs skrivelse ang. ordnande av omnibustrafik i staden.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom beslut den 31 januari innevarande år uppdrogo Stadsfullmäktige, i samband med tillsättande av en trafikkommitté, bland annat åt förenämnda kommitté, att, i den mån för stadens utveckling krävdes ett ordnande i vad på staden kunde ankomma av trafikmedlen inom staden, verkställa utredning och förelägga Stadsfullmäktige förslag härtill.

I den till Stadsfullmäktige den 22 december 1923 av Direktören Erik Falk ingivna motionen framhölls, att stadens ekonomiska förhållanden omöjliggjorde realiserande av planerna på anläggande av spårvägslinjer och betonades, att den lokala trafiken med säkerhet för närvarande bäst betjänades genom inrättande av automobilomnibuslinjer.

Trafikkommittén delar denna uppfattning och har genom dess utskott för den lokala trafiken utrett denna fråga.

En särskild delegation inom utskottet för den lokala trafiken har till kommittén den 7 innevarande augusti avgivit ett förslag i frågan, vilket förslag här bifogas. Trafikkommittén ansluter sig i huvudsak till särskilda delegerades motivering och förslag, dock med de mindre ändringar, varom här nedan omförmäles.

Kommittén får vidare bringa till Stadsfullmäktiges kännedom att en omfattande utredning rörande anordnande av ett omnibusföretag i staden, vari staden skulle vara direkt ekonomiskt intresserad, verkställts och att vidare försöksdrift anordnats för att om möjligt utröna föreslagna linjesträckningars lämplighet och ekonomiska bärighet.

Utredningen — i korthet relaterad — avsåg bildande av ett halvkommunalt aktiebolag med ett aktiekapital av 100,000 kronor fördelat å 1,000 aktier à 100 kronor, därav 600 st. aktier skulle vara stamaktier och innehavas av staden samt 400 aktier preferensaktier, representerande enskilda insatser, de senare med garanti av staden ej blott till kapital utan och en årlig utdelning av $5^1/_2$ proc. ränta, till vilken procent även de enskilda insättarnes avkomst av det insatta kapitalet begränsades. Ofvan omförmälda utredningar finnas för dem av Stadsfullmäktige, som därav önska taga del, tillgängliga bland kommitténs handlingar.

Kommittén har emellertid ej tagit definitiv ställning till frågan, utan föreslår genom dess godkännande av delegerades förslag för närvarande ett treårigt provisorium med enskild drift.

Till detta förslag vill kommittén foga att, därest en treårig koncession beviljas, den nuvarande koncessionsinnehavaren, i blivande koncessionsvillkor uttryckligen bör betonas, att koncessionsinnehavaren, därest efter denna periods utgång ny koncession ej medgivits honom, icke har någon som helst rätt till ekonomisk gottgörelse eller annan hänsyn från stadens sida.

I fråga om den i förslaget omnämnda kontrollen över företaget anser kommittén lämpligt att koncessionsvillkoren endast innehålla bestämmelser om att staden äger rätt utöva denna kontroll själv eller genom utsett ombud. N:o 65. *Ang. ordnande av omnibustrafik i staden.*

Trafikkommittén hemställer att Stadsfullmäktige ville besluta

att för sin del medgiva Karl Oskar Karlsson i Västerås och Anders Robert Andersson i Stockholm tillstånd att från och med den 1 september 1925 under tre år inom Västerås stad driva omnibustrafik på i huvudsak de villkor, som omförmälas här ovan och i särskilda delegerades närlagda förslag,

samt att uppdraga åt trafikkommittén att i samråd med Magistraten med koncessionsinnehavarne upprätta det avtal eller utfärda de närmare föreskrifter rörande koncessionen, som kunna finnas erforderliga.

Västerås den 15 augusti 1925.

För Trafikkommittén:

JOHN KARLSSON.

Eric Plantin

Till Västerås stads Trafikkommitté.

Sedan Trafikkommittén genom sina medlemmar herrar Smitt, Hiersemann och Håkanson låtit närmare granska den för ett ifrågasatt halvkommunalt omnibusföretag i Västerås upprättade kalkylen och granskningsmännen häröver avgivit utlåtande, vilket införts såsom del av den ifrågavarande driftkalkylen, har kommitténs avdelning för lokaltrafiken genom en särskild delegation, bestående av herrar Borgmästaren Karlsson, Öberg, Håkanson och Lundkvist, undersökt möjligheterna för realiserandet av planerna å regelbunden omnibustrafik inom staden. Delegationen å sin sida har uppdragit åt herrar Borgmästare Karlsson (suppleant Rådman Åsberg) och Håkanson att träda i närmare underhandling med de personer, som nu genom tillfällig koncession ombesörja trafiken å Stora gatan, nämligen det s. k. Omnibuskompaniet.

Ledaren av detta företag är automobilföraren Karl Oskar Karlsson, som med tillhjälp av en förlagsgivare och med kredit från automobilförsäljaren sedan år 1920 bedriver omnibustrafik å sträckan Stora gatan—Folkets Park. Vagnparken bestod ursprungligen av en Fiat omnibus, vilken emellertid nu är utrangerad och ersatt med tvenne G. M. C. omnibussar å resp. 15 och 18 passagerare, vilka vagnar upprätthålla en femtonminuterstrafik fr. kl. 8,30 f. m. till kl. 10 e. m. Reservvagn saknas emellertid, alldenstund Fiatomnibusen blivit ombygd till lastvagn. Det är därför av behovet påkallat, att en reservomnibus anskaffas och har omnibuskompaniet med anledning härav

N:o 65.

Ang. ordnande av omnibustrafik i staden.

inkommit med framställning om tillstånd att på samma linie insätta en tredje omnibus, denna gång av märket Reo, rymmande 22 passagerare.

Omnibuskompaniet har för kort tid sedan sökt koncession å ytterligare en linie inom staden, nämligen mellan Hamnen och Korsängsskolan. Denna linie avsågs att trafikeras med tvenne omnibusar likaledes av märket Reo, genom vilka halvtimmestrafik skulle kunna upprätthållas.

Av dessa koncessionsansökningar att döma synes det sålunda framgå, dels att de nuvarande koncessionärerna hava resurser att utvidga trafiken och dels att de räkna med utsikten att omnibusdriften även i fortsättningen skall visa sig lönande. Det kunde under sådana förhållanden anses vara för stadens vidkommande förmånligt eller åtminstone förenat med minsta omak att till det nuvarande omnibusföretaget lämna koncession, gällande för visst antal år å såväl huvulinien i Stora gatan som å de andra linier, som kunna befinnas önskvärda och lämpliga. Häremot skulle endast den erinran kunna göras, att staden borde tillförsäkras en viss medbestämmanderätt med avseende på framtida liniesträckningar, avgifter, tidtabeller m. m., ävensom någon ersättning för de kostnader, som å stadens sida äro ofrånkomliga för ett rationellt ordnande av omnibustrafiken.

Den tanken, som tidigare legat till grund för utredningen om omnibustrafiken i Västerås, avsåg ett företag, i vilket staden skulle ingå såsom största delägare. Förslaget om anordnande av ett omnibusföretag, vari staden skulle bliva i större eller mindre grad direkt ekonomiskt intresserad, har inom kommittén räknat förespråkare, varvid fördelarne ur trafiksynpunkt i främsta rummet framhållits, men har å andra sidan ävenledes framhållits, att staden komme att binda ett rätt så avsevärt kapital samtidigt som den halvkommunala förvaltningen skulle medföra betydligt högre omkostnader än om företagets organisation bleve av helt och hållet privat natur. Vidare har det visat sig, att den andel av aktiekapitalet, som de nuvarande koncessionärerna skulle tillerkännas i ersättning för överlämnandet av vagnmaterialet, bleve underkastad variationer, allt efter som den å vagnmaterialet ännu vilande skulden hunne bliva avbetald av bolaget. Denna procedur med inlösning av aktier och samtidig nedskrivning av aktiekapitalet bleve ganska omständig och torde utgöra ett absolut hinder för tillkomsten av en andelsform såsom den här relaterade.

Då emellertid påtagliga fördelar skulle vinnas för staden om den på ett mera aktivt sätt än blott såsom rådgivande vid beviljandet av koncessioner kunde följa utvecklingen av stadens inre trafikfrågor, är det förtjänt av uppmärksamhet, huruvida icke någon annan form för trafikverksamhetens upprätthållande skulle knnna genomföras. Betänker man att omnibustrafiken i Västerås hitintills bedrivits och eventuellt framdeles kommer att bedrivas av enskilda personer utan nämnvärd kapitalinvestering, inställer sig frågan, varför icke kommunen själv skulle kunna inrätta sig på liknande sätt för trafikens upprätthållande.

Den numera mest anlitade formen för finansierandet av ett trafikföretag av ifrågavarande slag är köp på avbetalning. Automobilfirmorna hava inriktat sig på denna affärsmetod, som underlättar anskaffningen och stimulerar köplusten. För en omnibus av nu senast föreslagna typ med plats för

N:o 65.

Ang. ordnande av omnibustrafik i staden.

22 passagerare erlägges 4,000 kronor kontant vid leveransen och därefter 400 kronor pr månad jämte 6 % ränta å återstående skuld under c:a tre års tid till dess skulden blivit betald. Det förutsättes att denna amortering jämte övriga driftskostnader skola åtminstone till sin väsentligaste del täckas av trafikinkomsterna. För en vagnpark av sex omnibusar skulle sålunda erfordras ett kontant belopp av 24,000 kronor samt en månatlig avbetalning av kronor 2,400: — jämte ränta. Övriga erforderliga anskaffningar jämte något förlagskapital betinga ett lika stort belopp, och skulle därigenom det erforderliga kapitalet komma att uppgå till c:a 50,000 kronor.

Skulle emellertid Stadsfullmäktige ej för närvarande anse det önskvärt att för stadens räkning binda kapital i omnibusföretaget bör koncession på viss tid lämnas de enda numera kvarstående intressenterna, nämligen innehavarne av omnibuskompaniet.

Lokaltrafikkommitténs delegation har såsom ett led i sin utredning fört preliminära underhandlingar med omnibuskompaniets huvuddelägare automobilföraren Karl Oskar Karlsson, Västerås, och hans svåger Anders Robert Andersson, Stockholm, i och för en överenskommelse om villkoren för en eventuell förlängning av trafikkoncessionen.

Man har därvid enats om följande huvudpunkter.

Trafiken inriktas till en början på tvenne linier nämligen:

Linie I. Köpingsvägen — Folkets park med förlängning till djuphamnen resp. Lasarettet, som skall trafikeras av minst två omnibusar, rymmande minst 22 passagerare vardera, och

Linie II, som skall utgå från Hamnpaviljongen och sträcka sig längs Södra Esplanaden — Kopparbergsvägen — Trädgårdsgatan — Köpmangatan — Västra Kyrkogatan — till Ullspinneriet och samma väg tillbaka. Vissa turer utsträckas till Nya Kyrkogården. Å denna linie insättes omedelbart en omnibus och under våren 1926 ytterligare en för 22 passagerare.

Trafiken å båda linierna skall tills vidare upprätthållas från kl. 7,30 f. m, till kl. 11,30 e. m. resp. 11 e. m. under vintern med 15 minuters trafik på linie I och halvtimmes trafik på linie II intill våren 1926, då 15 minuters trafik insättes även på denna linie.

Avgiften sättes till 20 öre pr enkel tur å varje särskild linie utan rätt till övergång. Vid köp av 10 kuponger à 20 öre erhålles en gratis, motsvarande en rabatt av 10 %.

Koncessionshavaren förbinder sig att vid samtliga hållplatser uppsätta stolpar av godkänd modell, samt förse desamma med tidtabell.

Trafikpersonalen skall under tjänstgöring vara iklädd godkänd uniform.

För utövande av tillsyn över trafiken, som i ordningshänseende står under Magistratens överinseende samt för tillvaratagande av stadens intressen tillsätta Stadsfullmäktige en teknisk kontrollant, som har att mottaga koncessionärens månatliga rapport över antalet befordrade passagerare å de olika linierna samt äger granska koncessionärens räkenskaper.

Koncessionshavaren förbinder sig att hava det rullande materialet, som skall vara av godkänt fabrikat och lämplig typ, försäkrat för all den skada, som med detsamma kan åstadkommas, att hålla detsamma i driftdugligt och förstklassigt skick samt anskaffa erforderliga reservvagnar.

N:o 65.

Ang. ordnande av omnibustrafik i staden.

Koncessionshavaren skall vidare vara skyldig underkasta sig de förändringar och utvidgningar med avseende på liniesträckningen som påkallas av trafikbehovet och anbefalles av Stadsfullmäktige och Magistraten.

Koncessionsrätten är personlig och får ej utan Stadsfullmäktiges medgivande överlåtas.

Delegationen, som tagit alla de på trafikfrågan inverkande omständigheterna och samtliga föreliggande förslag under övervägande, anser sig slutligen böra föreslå Trafikkommittén att hos Stadsfullmäktige tillstyrka en på tre år förlängd koncession för den nuvarande innehavaren under iakttagande av ovannämnda villkor och tillsvidare utan erläggande av särskild koncessionsavgift. Koncessionstiden bör löpa från den 1 sept. 1925.

Skulle koncessionshavaren överlåta trafikrätten på ett aktiebolag, bör staden tillförsäkras rätt att teckna det belopp, som då kan anses vara önskvärt.

Västerås den 7 augusti 1925.

JOHN KARLSSON.

Theofil Öberg. *H. Håkanson.* *Alb. Lundqvist.*

VÄSTERÅS, A. F. BERGHS BOKTRYCKERI 1925.

N:o 66.

Trafikkommitténs skrivelse med överlämnande av avtal ang. koncession å omnibustrafik inom staden.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

På grund av Stadsfullmäktiges beslut den 27 sistlidne augusti har trafikkommittén denna dag träffat avtal med Carl Oskar Karlsson och Anders Robert Andersson om drivande av omnibustrafik inom Västerås stad, och får trafikkommittén härmed överlämna ett exemplar av samma avtal, försett med Magistratens godkännande.

Västerås den 1 september 1925.

På Trafikkommitténs vägnar:

JOHN KARLSSON

A V T A L.

Emellan Stadsfullmäktiges i Västerås trafikkommitté, å ena, och undertecknade Karl Oskar Karlsson och Anders Robert Andersson, här nedan kallade koncessionärerna, å andra sidan, är på grund av Stadsfullmäktiges beslut den 27 augusti 1925 följande avtal träffat rörande koncession å omnibustrafik i Västerås.

Avtalet gäller under förutsättning av Magistratens bekräftelse vid meddelandet från Magistratens sida av den här ifrågavarande koncessionen.

1:o) Kommittén medgiver på grund av Stadsfullmäktiges bemyndigande för Stadsfullmäktiges del koncessionärerna tillstånd att inom Västerås stad driva omnibustrafik.

2:o) Detta tillstånd avser en tid av tre år, räknat från och med den 1 september 1925 och alltså till och med den 31 augusti 1928.

3:o) Trafiken skall till en början avse två linier, nämligen:

Linie 1: Köpingsvägen vid Tomtebovägen genom Stora gatan och Pilgatan till Folkets park och åter samma väg. Linien är avsedd att i den

N:o 66.

Ang. koncession å omnibustrafik inom staden.

ordning, som nedan under punkt 11:o) sägs, förlängas å ena sidan till djuphamnsområdet och å den andra till det nya länslasarettet.

Linie II: Hamngatan vid Hamnpaviljongen—Södra Esplanaden—Koparbergsvägen—Nedre Trädgårdsgatan—Köpmangatan—Västra Kyrkogatan—Skultunavägen till Ullspinneriet och åter samma väg. Vissa turer utsträckas enligt närmare föreskrift, som meddelas av Magistraten, till kyrkogården vid Hovdestalund.

4:o) Trafiken upprätthålles å linie I från början med minst två omnibusar, rymmande minst 22 passagerare vardera, samt å linie II från början med en omnibus för minst 16 passagerare och från och med den 1 maj 1926 ytterligare en omnibus för 18—22 passagerare. Dessutom skola koncessionärerna för trafikens regelbundna upprätthållande och mötande av tillfälliga trafikbehov till sitt förfogande ständigt hava tillräckligt antal reservvagnar, skolande vad Magistraten härutinnan tilläventyrs kan finna nödigt föreskriva, lända till efterrättelse.

5:o) Trafiken skall å båda linierna tillsvidare upprätthållas från senast klockan 7. 30 f. m. till klockan 11 e. m. under månaderna oktober—april samt till klockan 11. 30 e. m. under sommarmånaderna maj—september.

Å linie I anordnas från böran 15 minuters trafik; å linie II anordnas till en början endast halvtimmestrafik, men från och med den 1 maj 1926 även där 15 minuters trafik.

6:o) Passagerareavgiften må icke överstiga 20 öre pr enkel tur å varje särskild linie; och skall vid köp på en gång av 10 biljetter eller kuponger därtill köparen erhålla en biljett gratis eller eljest 10 % rabatt.

Utan att det föreskrives som villkor i detta avtal, uttalas från stadens sida, att så vitt möjligt rätt till övergång från en linje till annan medgives mot särskild mindre tilläggsavgift, förslagsvis 10 öre.

7:o) Vid de olika linierna skola finnas hållplatser, som bestämmas av Magistraten. Vid samtliga hållplatser skola koncessionärerna på sin bekostnad uppsätta med tidtabell försedda anvisningsstolpar eller tavlor enligt de närmare föreskrifter, som meddelas av Magistraten, och enligt modell, som av Magistraten godkännes. Stolparna skola vara uppsatta före den 1 november 1925.

8:o) Trafikpersonalen skall under tjänstgöring vara iklädd av Magistraten godkänd uniform.

9:o) Det rullande materialet skall vara av gott fabrikat och lämplig typ och godkännas av Mgasitraten, och skall detsamma ständigt hållas i driftdugligt och förstklassigt skick. Ansvars- och skadeståndsförsäkring skall av koncessionärerna tagas och under koncessionstiden bibehållas till det belopp och i den omfattning, som av Magistraten bestämmes.

10:o) I ordningshänseende skall trafiken stå under Magistratens överinseende, och skola koncessionärerna, vilka till Magistraten skola göra anmälan om, vilkendera av dem, som närmast skall utöva ifråga-

varande rörelse, förty vara skyldiga att ställa sig till efterrättelse, vad Magistraten på grund av bestämmelserna i detta avtal eller eljes på grund av sin tjänstebefogenhet kan finna skäligt i förevarande avseende föreskriva. N:o 66. *Ang. koncession å omnibustrafik inom staden.*

I övrigt skall Västerås stad genom Drätselkammaren eller av Drätselkammaren utsett ombud äga rätt att över omnibusföretaget utöva trafikteknisk och ekonomisk kontroll; och skall därför, i händelse sådant från Drätselkammarens sida påfordras, till Drätselkammaren eller dess ombud av koncessionärerna avlämnas månatlig rapport över antalet befordrade passagerare å de olika linierna, varjämte tillfälle skall lämnas Drätselkammaren eller dess ombud att granska omnibusföretagets räkenskaper.

11:o) Koncessionärerna skola vara skyldiga underkasta sig de förändringar och utvidgningar med avseende å liniesträckningarna, som påkallas av trafikbehovet och anbefallas av Stadsfullmäktige och Magistraten.

Skulle koncessionärerna själva önska förändringar eller utvidgningar av liniesträckningarna eller eljes av trafiken, äga de därom göra ansökan hos Magistraten, som då fråga är om mindre betydande eller tillfälliga förändringar i ärendet meddelar beslut. Eljes avgöres dylik fråga genom samstämmiga beslut av Stadsfullmäktige och Magistraten.

12:o) Koncessionsrätten är personlig och får ej utan Stadsfullmäktiges och Magistratens medgivande på annan överlåtas.

Skulle fråga uppstå om koncessionens överlåtande å aktiebolag eller annan dylik sammanslutning, skall staden äga rätt, därest den så önskar, att teckna det andelsbelopp i företaget, Stadsfullmäktige kunna vilja bestämma.

13:o) Skulle Magistraten finna, att koncessionsvillkoren icke av koncessionärerna efterlevas, äger Magistraten återkalla det på grund av detta avtal givna tillståndet.

14:o) Därest efter koncessionstidens utgång ny koncession icke medgives koncessionärerna, frånsäger sig staden skyldighet att lämna koncessionärerna gottgörelse eller annat vederlag.

15:o) På grund av att koncessionstiden omedelbart tager sin början, medgivas koncessionärerna en månads respittid för anordnande av trafiken enligt detta avtal; och må sålunda under september månad 1925 omnibustrafiken fortgå i enlighet med vad hittills ägt rum på grund av tidigare meddelad koncession, vilken tidigare koncession i och med beviljandet av koncession enligt detta avtal omedelbart upphör.

Förestående i tre exemplar upprättade avtal, varav trafikkommittén tagit ett, Magistraten ett och koncessionärerna ett, godkännes ömsesidigt.

Västerås den 1 september 1925.

För Trafikkommittén:

JOHN KARLSSON C. O. KARLSSON

H. HÅKANSON THEOFIL ÖBERG ROB. ANDERSSON

N:o 66.
Ang. koncession å omnibustrafik inom staden.

Förestående avtal godkännes och medgivas förty herrar Carl O. Karlsson och Anders Robert Andersson koncession till utövande av omnibustrafik inom staden enligt samma avtal.

Västerås Rådhus som ovan.

På Magistratens vägnar:

JOHN KARLSSON

H. Cronholm

N:o 67.

Drätselkammarens yttrande ang. uppförande av en ekonomibyggnad vid stadens ålderdomshem Karlslund (Jfr handl. N:o 51 år 1922).

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom beslut den 28 september 1922 överlämnade Stadsfullmäktige till Drätselkammaren för yttrande en framställning från Fattigvårdsstyrelsen angående uppförandet av en ekonomibyggnad vid stadens ålderdomshem samt anvisande av ett anslag härför å 400 000 kronor.

Med hänsyn till att stadens ekonomiska ställning icke medgåve utgifter för annat än nödvändiga behov och här vore fråga om en ansenlig utgift ansåg Drätselkammaren sig icke kunna avgiva yttrande över framställningen utan att undersöka möjligheten av att få frågan om ny ekonomibyggnad löst med mindre utgifter än enligt Fattigvårdsstyrelsens förslag, i vilket avseende närmare borde utredas huruvida icke genom provisoriska anordningar de av Fattigvårdsstyrelsen påtalade olägenheterna, åtminstone under några år framåt kunde avhjälpas, i följd varav Drätselkammaren med direktiv i denna riktning remitterade ärendet till den byggnadskommitté, sammansatt av ledamöter ur Drätselkammaren och Fattigvårdsstyrelsen, som handhaft uppförandet av de förut beslutade nybyggnaderna vid ålderdomshemmet.

Denna kommitté har i anledning av denna remiss i samråd med Fattigvårdsstyrelsen, såsom framgår av handlingarna, sökt finna en lösning av frågan jämväl efter andra linjer än den av Fattigvårdsstyrelsen föreslagna, nämligen dels genom ett provisorium, dels ock genom en partiell utbyggnad.

Det resultat denna utredning lämnat, eller att företräde mellan de olika alternativen bör givas förslaget att uppföra ekonomibyggnaden i dess

N:o 67.

Ang. uppförande av en ekonomibyggnad vid stadens ålderdomshem Karlslund.

helhet, synes Drätselkammaren grundat på så starka skäl att Drätselkammaren icke tvekat att tillstyrka detta förslag.

Den tidsfrist, som redan vunnits, har medfört en besparing i byggnadskostnaderna av 50 000 kronor samtidigt varmed den ökade beläggningen i ålderdomshemmet kommit behovet av en ny ekonomibyggnad att allt skarpare framträda. Att med utsikten av ytterligare ökning i beläggningen tillgripa ett provisorium, som med till visshet gränsande sannolikhet icke kan äga bestånd någon längre tid, och samtidigt härigenom utsätta sig för risken av en fördyring i byggnadskostnaderna, som i och med en ökad byggnadsverksamhet icke synes utesluten, är enligt Drätselkammarens förmenande en oklok åtgärd.

Med det uttalande tillika att avgörandet nu bör inskränka sig till frågan om uppförandet av ekonomibyggnad, och att frågan om reparation och ändring av huvudbyggnaden bör skjutas på framtiden och då avgöras efter förhandenvarande omständigheter, får Drätselkammaren alltså för sin del, under åberopande av den gjorda utredningen samt överlämnande av samtliga till ärendet hörande handlingar, däribland ritningar, hemställa, att Stadsfullmäktige i anslutning till den plan för nybyggnader vid ålderdomshemmet, som av Stadsfullmäktige godkänts genom beslut den 25 maj och 28 juni 1920, ville nu besluta,

att för uppförande av en ny ekonomibyggnad vid ålderdomshemmet Karlslund enligt föreliggande ritningar och kostnadsberäkningar anvisa ett ansalg å 350 000 kronor att utgå av lånemedel, med bemyndigande för Drätselkammaren att begära Kungl. Maj:ts fastställelse å beslutet i vad detsamma avsåge gäldandet av anslaget genom lån, samt med rätt för Drätselkammaren att tillsvidare bestrida denna utgift genom tillfälligt lån, som Drätselkammaren, därest den underställningsfria lånerätten därigenom skulle överskridas, hade att för ändamålet upptaga efter utverkande av Kungl. Maj:ts tillstånd,

samt att giva den av Drätselkammaren och Fattigvårdsstyrelsen förut gemensamt tillsatta byggnadskommittén i uppdrag att omedelbart vidtaga åtgärder för ifrågavarande byggnads uppförande.

Västerås den 10 september 1925.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM

Ragnar Tenow

N:o 67.

Ang. uppförande av en ekonomibyggnad vid stadens ålderdomshem Karlslund.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Sedan Drätselkammaren till Byggnadskommittén för nybyggnader vid Ålderdomshemmet för ytterligare utredning överlämnat en från Stadsfullmäktige den 28 sept. 1922 remitterad fråga om ekonomibyggnad vid Ålderdomshemmet, har Byggnadskommittén, efter att hava låtit verkställa kostnadsberäkning av tre särskilda alternativ, inhämtat fattigvårdsstyrelsens yttrande i ärendet, och får Byggnadskommittén med överlämnande av detta fattigvårdsstyrelsens yttrande, till vilket kommittén helt ansluter sig, hemställa det Drätselkammaren måtte med tillstyrkan till yttrandets förslag och hemställan, överlämna ärendet till Stadsfulmäktige.

Västerås den 7 sept. 1925.

För Byggnadskommittén:

ALB. LUNDKVIST

ordförande.

Axel Norén

Till kommittén för nybyggnader vid Ålderdomshemmet.

Sedan frågan om ekonomiavdelning remitterats till fattigvårdsstyrelsen för yttrande får fattigvårdsstyrelsen i ärendet anföra.

Vid Stadsfullmäktigesammanträde den 28 september 1922 beslöts att till Drätselkammaren remittera en av Fattigvårdsstyrelsen avgiven skrivelse med förslag om uppförande av en ekonomibyggnad vid Ålderdomshemmet för en kostnad av 400 000: — kr.

Sedan dess har i enlighet med framkomna önskemål frågan varit föremål för utredning efter följande tre linjer.

Alternativ 1.

Provisorisk lösning av ekonomiavdelning.

Lösning av frågan efter denna linje nödvändiggör följande reparationer och ändringar:

1) Inrättande av torkanordning, som effektivt och tilfredsställande torkar kläder i den utsträckning Ålderdomshemmets ökade behov kräver.
2) Införande i köket av varmvattenanordning, nya spislar och hithörande attiralj med erforderlig kapacitet.
3) Personalrummen i gamla huvudbyggnaden repareras och samtliga kakelugnar omsättas eller delvis nysättas samt vatten och slaskledningar indragas i båda våningarna.

Ang. uppförande av en ekonomibyggnad vid stadens ålderdomshem Karlslund.

4) Förrådsrum för linne och gångkläder inrättas.
5) Gamla portvaktshuset, som under provisorietiden måste användas till bostadsrum för arbetsföra manliga understödstagare, repareras i sin helhet.
6) Sjukhusets uppvärmnings- och varmvattensystem, som med tanke på ekonomiavdelningens snara uppförande blev provisoriskt anordnat, behöver genomgå sådan förändring, att det samtidigt kan tillgodose behovet av badvatten samt uppvärmning av lokalerna, vilket under förevarande förhållanden icke är möjligt.
7) Ålderdomsavdelningens kaminer för uppvärmning av bad- och diskvatten, som äro förbrända, måste ersättas med nya. Beträffande denna uppvärmningsanordning kan i övrigt sägas, att den är högst otillfredsställande, enär den dels icke i tillräcklig utsträckning kan förse avdelningen med badvatten, särskilt som tjänstepersonalen och understödstagarna från arbetsavdelningen där erhålla bad och dels att för erhållande av diskvatten 3 à 4 gånger dagligen badkaminerna för varje gång måste uppeldas.

Alternativ 2.

Partiell lösning av ekonomiavdelningen.

Lösning av frågan enligt denna linje betingar följande:
1) Av ekonomibyggnaden uppföres den del, som innesluter källarevåningen med hela värmecentralen och dess olika förgreningar, så att såväl värme- som varmvattenfrågan löses slutgiltigt för sjukhuset och ålderdomsavdelningen.
2) Jämväl uppföres den del av ekonomibyggnaden, som innesluter tvätt- och torkinrättningen med tillhörande utrymme.
3) Dessutom måste i denna plan ingå de vid punkterna 2, 3 och 4 i provisoriska lösningen upptagna reparationerna och anordningen rörande köksavdelningen, personalrum i gamla huvudbyggnaden och förrådsrum för linne och gångkläder.

Alternativ 3.

Slutgiltig lösning av ekonomiavdelningen i sin helhet.

Det av stadsarkitekten Hahr uppgjorda ritningsförslaget, som ånyo kostnadsberäknats, omfattar vad i skrivelse av den 28 sept. 1922 till Stadsfullmäktige angivits.

Enligt kostnadsberäkningen av dessa tre alternativ framgår att en lösning av frågan

enligt alternativ 1 slutar på en summa av	35 300: — kr.
enligt alternativ 2 på en summa av	247 800: — „
enligt alternativ 3 på en summa av	350 000: — „
samt att kostnaden för erforderliga ändrings- och reparationsarbeten i gamla huvudbyggnaden belöper sig dessutom på	65 000: — „

N:o 67.

Ang. uppförande av en ekonomibyggnad vid stadens ålderdomshem Karlslund

Vid en första prövning av angivna förslag fann fattigvårdsstyrelsen, att alternativ 2 omedelbart borde utgå såsom varande allt för dyrbart och minst lämpligt, alldenstund det under alltför lång tid framåt skulle binda anstalten vid ett högst otillräckligt antal vårdplatser och åt anstalten giva en halvmesyr, som även ur driftsynpunkt skulle vålla svårigheter.

Alternativen 1 och 3 skulle sålunda återstå till jämförande prövning.

Vad då först angår alternativ 1 kan häremot erinras att, bortsett från att ett provisorium ur driftsynpunkt redan från böran måste vara mindre tillfredsställande, jämväl utrymmes- och ekonomiska skäl tala emot detta alternativ. Även med angivna reparationer och förändringar torde provisoriet icke kunna äga något längre bestånd. Detta främst på grund därav att vårdtagarnas antal visar fortgående tendens till ökning, vilket bevisas bäst därav att antalet understödstagare från den 1 jan. 1920 till den 1 jan. 1925 ökat med omkring 90 %. Särskilt vårdavdelningen för orkeslösa åldringar, som tidvis varit hårt överbelagd, kan härigenom icke i fortsättningen motsvara det ökade platsbehovet. En i samma riktning medverkande orsak är jämväl, att ekonomiavdelning vid fattigvårdsanstalt kommer att innefattas i den avsyning av rikets fattigvårdsanstalter, som av fattigvårdsinspektionen kommer att verkställas med utgången av år 1928, då fattigvårdsanstalt skall vara fullständigt ordnad för sitt ändamål. Vid sådant förhållande skulle tiden för provisoriets bestånd eventuellt kunna beräknas till omkring endast 2 år.

Med utgångspunkt från dessa synpunkter är det tydligt, att även ekonomiska skäl tala för slopandet av en provisorisk lösning av frågan. Det kan nämligen beräknas att räntan under dessa två år å för nybyggnad nedlagt kapital högst betydligt komme att uppvägas av kostnaden för ett provisorium. Och även om tiden för provisoriets bestånd möjligen skulle komma att bliva något längre än två år, kvarstå dock de ekonomiska skälen för en definitiv lösning. Kommer härtill att efter uppförandet av planerad ekonomibyggnad skulle, enligt beräkning av värmeaktiebolaget Calor, med ett kokspris av 2: 50 kr. pr hl. en besparing av bränslekostnaden uppstå med omkring 5 000: — kr. om året, samt att utöver anstaltens behov även privat tvätt skall kunna mottagas under omkring 3 dagar i veckan, hava ytterligare skäl i denna riktning därmed angivits.

Utöver vad här anförts vill fattigvårdsstyrelsen under hänvisning till sin tidigare skrivelse i frågan (Stadsfullmäktiges handlingar 1922 n:r 51) ytterligare betona, att i och med den ökade beläggningen, ekonomiavdelningens bristfälliga och otidsenliga beskaffenhet gör sig alltmer gällande. Till bevis för beläggningens ökning kan anföras att antalet underhållsdagar år 1922 utgjorde (incl. tjänstepersonalen) 50 681; år 1923 55 127; år 1924 61 334 samt under första halvåret innevarande år 33 740, vilken senare siffra innebär i genomsnitt omkring 600 portioner om dagen, som skola tillredas å vanliga större kokspislar.

Vad beträffar reparationerna och ändringarna av gamla huvudbyggnaden kan anföras, att dessa kunna äga rum först efter det ekonomi-

N:o 67.
Ang. uppförande av en ekonomibyggnad vid stadens ålderdomshem Karlslund.

byggnaden står färdig. Och då färdigbyggandet härav, enligt sakkunnig uppgift, kommer att taga omkring två år, kan arbetet med huvudbyggnadens iordningställande börja först omkring år 1928. Då alltså en avsevärd tid återstår intill dess anstalten står fullfärdig, och man under denna tid har att räkna med fortgående ökning av antalet vårdtagare, uppstå ytterligare svårigheter ur flera synpunkter om frågan om nybyggnad uppskjutes till ett senare tidsskede och icke nu avgöres. Enligt gjorda beräkningar skulle anstalten fullfärdig kunna bereda plats för ytterligare 20 vårdbehövande.

Med vad sålunda anförts vill fattigvårdsstyrelsen hava givit stöd för uppfattningen, att såväl kostnads-, beläggnings och driftsynpunkter tala för lämpligheten av en slutgiltig lösning av frågan i enlighet med alternativ 3 och får sålunda föreslå och hemställa

att beslut måtte fattas om omedelbart uppförande av ekonomibyggnad i enlighet med uppgjorda ritningar och att för detta ändamål anslås en summa av 350 000: — kronor,

att omedelbart sedan ekonomibyggnaden fullbordats arbetet med reparationer och ändringar av huvudbyggnaden igångsättas och att härför förslagsvis anvisas 65 000: — kr. omkring år 1928, samt

att uppdrag lämnas med arbetets verkställande åt den byggnadskommitté. som haft den förberedande utredningen om hand.

Västerås den 3 september 1925.

För Fattigvårdsstyrelsen:

ALB. LUNDKVIST
Fattigvårdsstyrelsens ordförande.

Axel Norén

N:o 67. *Ang. uppförande av en ekonomibyggnad vid stadens ålderdomshem Karlslund.*

BERÄKNING AV ALTERNATIVA KOSTNADER FÖR EKONOMIBYGGNADERNA VID VÄSTERÅS ÅLDERDOMSHEM.

Alt. I. Provisorisk lösning för ekonomiavdelningen:

1.	Inrättande av torkanordning:		
	Provisorisk byggnad	6 000: —	
	Ångpanna och värmeelement	1 000: —	
	Inredning ("torkhästar")	2 000: —	9 000: —
2.	Varmvattenanordning i köket	1 000: —	
	Nya spislar med attiralj	2 000: —	
	Nya diskanordningar	1 500: —	
	Nytt golv i köksavdelningen (plattor)	1 200: —	5 700: —
3.	Personalrummen repareras, inkl. eldst.		5 700: —
4.	Förrådsrum för linne och gångkläder		2 000: —
5.	Ändring av gamla portvaktshuset		8 000: —
6.	„ „ uppvärmningsanordn. i sjukhuset		4 500: —
7.	Nya badkaminer i ålderdomsavdelningen		1 000: —
		Kronor	35 900: —

(Punkt 7 enl. Calors förslag kr. 5 500: —.)

Alt. II. Partiell lösning för ekonomiavdelningen.

1.	Uppförandet av en del av ekonomibyggnadens nybyggnad, som innesluter källarvåningen med hela värmecentralen och dess olika förgreningar, samt	
2.	Uppförandet av den del, som innesluter tvättstugan och torkinrättningen, med tillhörande utrymmen	135 000: —
	Rörinstallation i samma enl. förslag från Calor	100 000: —
	Tillkommer punkterna 2, 3 och 4 i alt. I	12 800: —
	Kronor	247 800: —

Västerås den 20 april 1925.

KOSTNADSBERÄKNING

för ekonomibyggnad vid Karlslund.

Cement, sand, makadam och skol	28 856: —
Armeringsjärn	5 509: 90
Hål-, mur- och reveteringstegel	21 973: 18
Tak- och nocktegel, (fals-)	1 362: —
Bruk och kalk	6 431: —
Ankarjärn och byggnadssmide	729: —
Bjälkar, sparrar, plank, bräder, golvträ, lister o. d.	17 107: 20

N:o 67.

Ang. uppförande av en ekonomibyggnad vid stadens ålderdomshem Karlslund.

Kakelplattor	960: —
Papp och rörmattor	986: —
Järntråd och spik	696: 60
Kalkgrusfyllning, koksaska och sågspån	2 384: —
Ackordslöner för murnings- och träarbeten	53 887: 18
Yttertrappor av huggen granit	1 840: —
Asfaltarbeten	4 692: 50
Glasbetong	1 800: —
Ljusbrunnar i grundmurarna	108: —
Källarfönster av järn	300: —
Cementerad islår i källaren	320: —
Evakueringstrumma	427: 50
Tegeltäckning på gårdsmuren	120: —
Stängsel vid gårdsmuren	864: —
Trätrappa	638: —
Konstsmidesarbeten	1 800: —
Kalkstens- och marmorarbeten	5 000: —
Hantlangning för d:o	780: —
Ångskorsten inkl. hantlangning	4 920: —
Snickerier, inkl. beslag	6 605: —
Glas	850: —
Plåtarbeten	1 840: —
Målning	5 300: —
Elektrisk installation	3 800: —
Bilningar och håltagningar för ledningar	1 120: —
Körningar och transporter	860: —
Diverse inredningar i ekonomiutrymmena och bostäderna	3 050: —
Ändringsarbeten i ålderdomsavdelningen	3 200: —
Arbetsmaskiner och verktyg	1 500: —
Skjul, täckningar och övrig skötsel av materialier	2 880: —
Försäkringspremier	1 400: —
Arbetsledning och arkitekt	12 000: —
Konstruktionsritningar	5 000: —
Anslutningsavgifter för ledningar	3 400: —
Värmelednings-, ångköks- och tvättanläggningar	120 000: —
Diverse och oförutsett	12 702: 94
Kronor	350 000: —

N:o 67.

Ang. uppförande av en ekonomibyggnad vid stadens ålderdomshem Karlslund.

KOSTNADSBERÄKNING
till ÄNDRINGS- och REPARATIONSARBETEN i 1:sta och 2:dra våningarna i gamla huvudbyggnaden vid Karlslunds ålderdomshem.

Rivningsarbeten: Borttagning av samtliga golv, eldstäder och en del eldstadsmurar, samtliga fönster, div. väggar och dörrar, innertrappan i korridoren samt yttertrappan å norra sidan m. m.	3 000: —
Ändrings- och reparationsarbeten: Uppsättning av nya väggar, igensättning efter dörrar och murar, inläggning av nya golv i båda våningarna	9 588: —
Nya fönster, kopplade, med glas, beslag, foder, lister och inpassning, en del nya dörrar med beslag, foder och inpassning, 1 par nya ytterportar, justering av gamla dörrar, 2 nya innertrappor, evakueringstrummor m. m.	6 990: —
Gamla yttertrappans flyttning och uppsättning å södra långsidan	300: —
Putsning av nya väggar samt lagning av putsen å gamla väggar och tak invänd., lagning av eldstadsmurarna, skrapning, vattrivning, efterlagning och avfärgning av putsen utvänd., ny murad, öppen spisel i personalens samlingsrum	3 900: —
Målningsarbeten	8 000: —
Värmeledning, (enligt Calors förslag)	19 500: —
Elektriska installationer	2 500: —
Arbetsledning, transporter, rengöring m. m.	5 000: —
Diverse och oförutsett	6 222: —
Kronor	65 000: —

N:o 68.

Djuphamnsbyggnadskommitténs skrivelse ang. avlöningsförhållandena vid djuphamnsbygget.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I den framställning till Stadsfullmäktige av den 15 januari innevarande år, på grund av vilken Stadsfullmäktige den 29 i samma månad anvisade ett belopp av 57 000 kronor för bangårdsanläggning vid djuphamnen, meddelade Drätselkammaren, att Drätselkammaren hos Statens Arbetslöshetskommission anhållit om medgivande, att såväl

nämnda arbete som ock de arbeten för djuphamnens utbyggnad — med undantag för muddringsarbetet — vartill Stadsfullmäktige den 27 november 1924 anvisat anslag, måtte få komma till utförande såsom statskommunala nödhjälpsarbeten med åtnjutande av största möjliga statsbidrag. Drätselkammaren kunde i ovan berörda skrivelse jämväl meddela, att Statens Arbetslöshetskommission redan lämnat underrättelse därom, att statsbidrag för dessa arbeten, om ock icke i den omfattning, Drätselkammaren begärt, kunde påräknas. Statens Arbetslöshetskommission hade nämligen i skrivelse till Drätselkammaren den 12 januari 1925 meddelat, att kommissionen beslutat bevilja staden statsbidrag till kostnaderna för arbetslöner vid schaktning för och utfyllnad av hamnplanen bakom kajmuren vid djuphamnen med belopp motsvarande 50 % av de kontanta arbetslöshetsunderstöd, som enligt gällande bestämmelser skulle utgå till därtill berättigade vid arbetet sysselsatta arbetare, därest kontant arbetslöshetsunderstöd skulle till dem utgå, under villkor bland andra att vid ifrågavarande företag, med utgångspunkt från en grovarbetarelön i öppna marknaden inom orten av 7 kronor pr dag, arbetslönerna skulle beräknas efter samma grunder, som tillämpades i de statliga nödhjälpsarbetena, nämligen till genomsnittligen 5 kronor 40 öre pr full arbetsdag vid ackordsarbete och till 50 öre pr timme vid timlönsarbete.

N:o 68. *Ang. avlöningsförhållandena vid djuphamnsbygget.*

I skrivelse till Drätselkammaren den 27 januari 1925 meddelade Statens Arbetslöshetskommission vidare på från stadens sida ytterligare gjord framställning, att kommissionen medgivit, att statsbidrag på enahanda villkor, som omförmälts i ovanberörda skrivelse den 12 i samma månad, finge utgå till rivning av fångdammen och kompletterande av bangårdsanläggningar vid infartsspåret vid djuphamnen.

Sedan Drätselkammaren därjämte gjort underdånig framställning angående förhöjt statsbidrag till ifrågavarande arbeten, meddelade Arbetslöshetskommissionen i skrivelse till stadens arbetslöshetskommitté den 3 februari 1925, att Kungl. Maj:t medgivit, att till s. k. stats-kommunalt arbetsföretag, vartill Arbetslöshetskommissionen förklarat staden berättigad åtnjuta statsbidrag, under viss angiven tid finge för det antal arbetsdagar, under vilka arbete vid företaget bereddes arbetslösa, utgå statsbidrag med högst det belopp för varje dag och arbetslös, som, därest arbetslöshetsunderstöd under nämnda tid utgått och kostnaden därför till 75 % bestritts av statsmedel, kunde antagas hava tillkommit staden såsom statsbidrag till sådant understöd åt de i företaget anställda arbetslösa.

I enlighet med vad sålunda från statens myndigheter medgivits har statsbidrag rekvirerats genom stadens arbetslöshetskommitté för månaderna januari—juli innevarande år. Efter åtskillig skriftväxling och sedan förklaringar i en del anmärkta hänseenden avgivits såväl av djuphamnsbyggnadskommittén som av stadens arbetslöshetskommitté, har Statens Arbetslöshetskommission i skrivelse till stadens arbetslöshetskommitté den 7 september 1925, som här bifogas, meddelat, att kommissionen dels gjort en del avdrag å de för ovannämnda tid rekvirerade beloppen, så att

N:o 68.

Ang. avlöningsförhållandena vid djuphamnsbygget.

i stället för sökta 43 171 kronor 23 öre beviljats 38 643 kronor 30 öre, motsvarande ett avdrag av 4 528 kronor 33 öre, dels ock indragit statsbidrag för juli månad. Om avdragen torde över huvud taget ej vara så mycket att erinra. De avse nämligen till avsevärd del sådana i rekvisitionerna upptagna arbetskostnader, vilka kommissionen ej ansett böra inbegripas under de arbetskostnader, för vilka statsbidrag kunde utgå, såsom förråds- och kontorskostnader, eldning, städning och elektrisk montör. Men till någon del hava avdragen sin grund däri, att högre timpenning betalats, såsom till pump- och nattvakter, än det i kommissionens skrivelse den 12 januari 1925 angivna beloppet 50 öre. Anledningen härtill skall beröras här nedan i sammanhang med frågan om indragning av statsbidraget för juli månad.

Sistberörda fråga tarvar nämligen närmare belysning. Anledningen till kommissionens åtgärd angives vara den, att medelförtjänsten vid ackordsarbete överskridit det av kommissionen angivna normalbeloppet 5 kronor 40 öre. Som bekant bedrevs djuphamnsbygget från början av år 1923 till den 1 juli 1924 såsom rent statligt nödhjälpsarbete under Södra Sveriges Statsarbetens regi enligt entreprenadkontrakt mellan Södra Sveriges Statsarbeten och staden. De ackordssatser, som tillämpades av Södra Sveriges Statsarbeten under senare och större delen av entreprenadtiden liksom även dess timlöner — Södra Sveriges Statsarbeten betalade i vissa fall även högre timlön än 50 öre — lämnades av staden orubbade såväl under senare halvåret 1924, då de av Södra Sveriges Statsarbeten avbrutna arbetena till större delen fullföljdes av staden med i viss mån statligt bidrag, s. k. färdigställningsanslag, som ock sedermera från 1925 års ingång, då staden bedrev arbetena såsom s. k. statskommunalt nödhjälpsarbete. Det visade sig emellertid, att sedan arbetsledningen övertagits av staden, arbetsintensiteten ökats; och är detta den uteslutande och enda anledningen till att förtjänsten blivit högre. Djuphamnsbyggnadskommittén har icke varit okunnig om den inträdda stegringen i dagsförtjänsten, men å andra sidan ansett sig försvarad med, att den tillämpat Södra Sveriges Statsarbetens ackordssatser oförändrade, och därjämte hållit före, att kommittén hävdade en sund princip, då den tillät arbetsfliten få sin belöning i en något bättre dagsförtjänst, även om det såsom normerande ansedda beloppet skulle överskridas. Ackordssatserna hava i varje fall avsevärt understigit de i öppna marknaden gällande. Att sänka dessa låga ackord under vad statens myndigheter själva tidigare bestämt, fann kommittén varken behövligt eller lämpligt.

Arbetslöshetskommissionen hyser dock härutinnan, såsom synes, en annan uppfattning, och denna finnes närmare utvecklad i en skrivelse till stadens arbetslöshetskommitté den 29 augusti 1925, som jämväl här bifogas.

Slutligen kan meddelas, att det under juli månad bedrivna arbetet, enär de arbeten, för vilka statsbidrag beviljats, då blevo i huvudsak fullbordade, var betydligt mindre omfattande än under föregående tid, var-

N:o 68.

Ang. avlöningsförhållandena vid djuphamnsbygget.

jämte må framhållas, att genom den ökade arbetsprestationen, statens bidrag, som ju utgår efter antal dagsverken, blivit mindre.

Då här berörda angelägenhet synes Djuphamnsbyggnadskommittén hava såväl principiell som ekonomisk betydelse, har kommittén velat bringa vad ovan anförts till Stadsfullmäktiges kännedom, och tillåter sig kommittén i samband därmed hemställa,

att Stadsfullmäktige ville förklara sig icke hava något att anmärka emot vad kommittén enligt vad ovan anmälts, i fråga om avlöningsförhållandena vid det statskommunala arbetet för djuphamnen åtgjort.

Västerås den 14 september 1925.

På Djuphamnsbyggnadskommitténs vägnar:

AXEL SUNDSTRÖM

Theofil Öberg.

Statens Arbetslöshetskommission

Stockholm den 7 september 1925.

Till Västerås stads arbetslöshetskommitté,

Västerås.

Statens Arbetslöshetskommission får härmed meddela, att Kommissionen vid slutlig granskning av Edra ansökningar om statsbidrag till statskommunala arbeten för tiden januari—juni innevarande år funnit skäl göra följande avdrag i enlighet med de principer, som angåvos i skrivelse till Eder av den 1 sistlidne juli från Kommissionens arbetschefsexpedition, nämligen:

för januari månad	....	640: 10 kr.
„ februari „	....	410: 09 „
„ mars „	....	1 620: 01 „
„ april „	....	1 108: 88 „
„ maj „	....	328: 84 „
„ juni „	....	420: 41 „
		4 528: 33 kr.

Av Eder begärt statsbidrag, kr. 43 171: 23, har minskats till kr. 38 643: 30, vilket belopp K. Statskontoret anmodats att till Eder utbetala.

N:o 68.
Ang. avlöningsförhållandena vid djuphamnsbygget.

Jämlikt brev av den 12 sistlidne januari uppställde Kommissionen som villkor för åtnjutande av statsbidrag, att arbetslönen genomsnittligen vid ackordsförtjänst borde hållas vid kr. 5: 40, mindre variationer, som föranledas av arbetets drivande på ackord, givetvis tillåtna. Under de gångna månaderna har medelförtjänsten väsentligt överskridit denna lönenivå med resp. 31, 38, 49, 52, 57 och 50 %. Detta förhållande har särskilt påpekats i skrivelser av den 26 juni och 29 augusti.

I anledning av här anförda förhållanden och med hänsyn till de för den statliga hjälpverksamheten givna direktiv och gällande författningsbestämmelser har Kommissionen funnit skäl indraga statsbidrag för juli månad till det av Eder bedrivna statskommunala nödhjälpsarbetet.

På Arbetslöshetskommissionens vägnar:

ALLAN CEDERBORG

R. Wikander.

Till Västerås stads arbetslöshetskommitté,

Västerås.

Beträffande statskommunala arbeten.

Med anledning av Edra skrivelser av den 26. dennes meddelas härmed följande.

Arbetslöshetskommissionens lönepolitik är som bekant väsentligt olik den som tillämpas vid arbeten i öppna marknaden. Medeldagsförtjänsten vid en arbetsplats måste nämligen, av flera skäl, hållas vissa % under den fastställda grovarbetarelönen för den ort, där arbetet pågår. Vid arbeten i Västerås skall denna ideella medeldagsförtjänst vid ackordsarbete uppgå till kr. 5: 40 per effektiv 8 timmarsdag och vid timarbete skall betalas 50 öre per timme. I Arbetslöshetskommissionens skrivelse av den 12 januari 1925 uppställdes även som uttryckligt villkor för åtnjutande av statsbidrag, att arbetslönerna skulle utgå efter samma grunder, som tilllämpas vid de statliga nödhjälpsarbetena.

Under den tid arbetena vid Västerås djuphamn bedrevos i Södra Sveriges Statsarbetens regi var, såsom även framhålles i Ingeniör Pehréns skrivelse av den 30. juni, arbetareklientelet helt annorlunda än under innevarande år. Ovanan vid arbeten av den art, som förekommo vid djuphamnsbygget, hava varit faktorer som helt naturligt tidigare menligt inverkat på arbetsresultatet.

Då ackorden skola sättas efter arbetarnas förmåga att vid normal prestation förtjäna nödhjälpslönen måste desamma ändras i förhållande till arbetarnas arbetsförmåga, även om en dylik åtgärd kan synas aldrig

N:o 68. *Ang. avlöningsförhållandena vid djuphamnsbygget.*

så olämplig ur arbetsledaresynpunkt sett. Ett exempel härpå var när ackordspriset på jordschaktning vid djuphamnsbygget måste höjas från kr. 1: 50 till kr. 1: 85 för att arbetarna skulle kunna komma upp till en förtjänst av kr. 5: 40, vilket visat sig omöjligt med det lägre priset. I motsatt fall hade ackordet måst sänkas.

Då som skäl för de höga förtjänsterna åberopas att Statsarbeten tidigare använt samma ackord, är detta sålunda icke en för Arbetslöshetskommissionen tillfredsställande förklaring. Medeldagsförtjänsten vid en arbetsplats får icke, vilket påpekats i Arbetslöshetskommissionens skrivelse av den 26 juni, så väsentligt och under flera månader, som här varit fallet, överstiga den fastställda, om staden i fortsättningen önskar komma i åtnjutande av statsbidrag, och torde vissa ackordssänkningar vara ofrånkomliga för att bringa förtjänsterna i bättre överensstämmelse med givna direktiv.

Ansökningarna komma nu emellertid att föreläggas Arbetslöshetskommissionen in plenum i början av september, varvid beslut kommer att fattas om anslag skall utanordnas eller ej.

Stockholm den 29 augusti 1925.

STATENS ARBETSLÖSHETSKOMMISSION

Arbetschefsexpeditionen

e. u.

K. H. Hååård.

A. F. BERGHS BOKTRYCKERI, VÄSTERÅS 1925.

Stadsfullmäktiges i Västerås handlingar.

1925 Den 29 Oktober XVII

N:o 69.

Drätselkammarens skrivelse ang. tecknande av borgen å lån till den nya idrottsplatsens färdigställande.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren överlämnar härmed till Stadsfullmäktige en skrivelse från Västerås Sportklubb och dess arbetsutskott med hemställan, att beslut måtte fattas angående tecknande av kommunal borgen för ett av klubben beviljat lån å 25,000 kronor ur de medel, Sveriges centralförening för idrottens främjande har till sitt förfogande, vilket lån är avsett att användas för det slutliga ordnandet såsom idrottsplats av det härför å Kristiansborgs ägor upplåtna området, och får Drätselkammaren för sin del rörande denna framställning anföra följande.

I och med Stadsfullmäktiges beslut den 28 mars 1923 att bemyndiga Drätselkammaren att till den idrottsorganisation, Drätselkammaren ägde utse, upplåta mark till idrottsplats vid Kristiansborg och Drätselkammarens sedan fattade beslut att bland stadens idrottsorganisationer utse Västerås Sportklubb till arrendator av området, har staden bundit sig för vissa riktlinjer vid lösandet av den sedan åratal aktuella frågan om anläggning av en ny idrottsplats för staden. Drätselkammarens nyssnämnda beslut föregicks av en undersökning av möjligheten att upplåta området till samtliga idrottsorganisationer inom staden eller en av dessa bildad samorganisation, men fann härunder uteslutet att få frågan löst på denna bog på grund av oenighet de olika idrottsorganisationerna emellan. Det motsatsförhållande emellan organisationerna, som under dessa förhandlingar kom till synes, och den kritik av upplåtelsen av området till Västerås Sportklubb, som tagit sig uttryck i tidningspressen, och som bottnat i farhågor, att de övriga idrottsorganisationerna skulle satts i efterhand i fråga om dispositionen av den nya idrottsplatsen, bör icke tillmätas större beaktande vid det förhållande, att Drätselkammaren enligt bestämmelse i upplåtelseavtalet äger övervaka, att idrottsplatsen skötes på ett tillfredsställande sätt och att densamma i den omfattning, som motsvaras av vederbörandes berättigade intresse, upplåtes till dessa andra organisationer, skolor och anstalter, av vilka idrott övas — en rätt, som Drätselkammaren kommer att bevaka — samt att idrottsplatsfrågan genom upplåtelsen av området till Sportklubben kan förväntas bliva löst på ett för staden ur ekonomisk synpunkt relativt billigt sätt, och detta

N:o 69.

Ang. tecknande av borgen å lån till den nya idrottsplatsens färdigställande.

även om staden såsom konsekvens av de i frågan förut fattade besluten skulle ikläda sig den nu begärda borgen. I detta sammanhang kan såsom ett faktum fastslås, att de av klubben vid upplåtelsen gjorda utfästelserna, att ordnandet av området skulle ske i största utsträckning genom frivilliga arbetsprestationer av klubbens medlemmar, hittills, och vad angår anläggning av träningsplan, till fullo infriats. Intet finner Drätselkammaren tyda på att härutinnan något skall efterlåtas vid det fortsatta ordnandet.

Såsom förut nämnts, har staden vid upplåtelsen av marken genom Drätselkammaren tillförsäkrat sig inflytande vid förvaltningen av den blivande idrottsplatsen. Än ytterligare stärkande detta inflytande tjänar det villkor, som är förenat med lånets utbekommande, eller att långaranten skall äga rätt tillsätta en ledamot i idrottsorganisationens styrelse. Ett förbehåll om utövandet av denna rätt bör därför förknippas med ett Stadsfullmäktiges beslut om tecknandet av den ifrågasatta borgen.

Vad beträffar det villkor, som jämväl är bundet vid lån av nu förevarande slag, eller att kommun skall åtaga sig att, därest den till idrottsplats överlåtna marken blir tagen i anspråk för annat ändamål, upplåta annat lämpligt område samt bekosta dess nöjaktiga ordnande, åligger denna skyldighet redan staden enligt Stadsfullmäktiges förenämnda beslut och det avtal med stöd härav, som med Sportklubben upprättats.

Den inblick uti skötseln av klubbens affärer, som Drätselkammaren förskaffat sig — för Drätselkammaren hava klubbens räkenskaper för de senaste åren varit tillgängliga — och det initiativ, som karaktäriserat klubbens verksamhet för lösandet av idrottsplatsfrågan, har bibragt Drätselkammaren den uppfattningen, att ett bifall till den föreliggande framställningen icke för staden skulle innebära någon väsentligare risk. Och föreligger någon risk, kan denna näppeligen bestå uti annat än, att staden skulle få övertaga en med relativt ringa uppoffring för staden iordningställd idrottsplats.

Under åberopande av vad nu anförts hemställer Drätselkammaren för sin del alltså

att Stadsfullmäktige ville besluta giva Drätselkammaren bemyndigande att för stadens del, under iakttagande från klubbens sida att Drätselkammaren berättigas insätta en ledamot i klubbens styrelse, teckna borgen å det klubben av Centralföreningens styrelse erbjudna lånet å 25,000 kronor.

Västerås den 10 oktober 1925.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM

Ragnar Tenow

N:o 69.

Ang. tecknande av borgen å lån till den nya idrottsplatsens färdigställande.

Avskrift.

Västerås Stad.

UPPLÅTELSEKONTRAKT.

På grund av Stadsfullmäktiges bemyndigande den 28 mars 1923 upplåter Drätselkammaren i Västerås till Västerås Sportklubb i och för anläggande av och nyttjande som idrottsplats det staden tillhöriga området av egendomen Kristiansborg, som är beläget mellan vägen till Kristiansborg, vägen till Rosenhill och Persbobäcken om cirka 4 tnlds areal på följande villkor:

1:o) Upplåtelsen gäller under en tid av 20 år, räknat från den 1 april 1924.

2:o) Därest staden under upplåtelsetiden behöver taga i anspråk hela området eller så stor del därav, att återstoden ej vidare kan användas till idrottsplats eller vid upplåtelsetidens utgång icke anser sig kunna medgiva fortsatt upplåtelse av området till idrottsplatsen, åtager sig staden att för ändamålet upplåta annat lämpligt område och på sin bekostnad låta utföra anordningar för den nya platsens iordningsställande i samma eller motsvarande skick, vari idrottsplatsen vid Kristiansborg då befinner sig, allt dock under förutsättning att behovet av en så beskaffad idrottsplats över huvud taget av Stadsfullmäktige prövas föreligga.

3:o) a) Sportklubben, som vill låta sig angeläget vara att genom ekonomiska insatser och personligt arbete verka för skapandet av en för idrottens utövande i staden välbehövlig och god idrottsplats å det upplåtna området inom rimlig tid, tillförbinder sig dels att i den mån förhållandena det sålunda medgiva iordningsställa idrottsplatsen och att underhålla densamma på ett tillfredsställande sätt, dels ock att i den omfattning, som motsvaras av vederbörandes berättigade intressen, till andra idrottsorganisationer, skolor eller anstalter, av vilka idrott övas, upplåta idrottsplatsen mot skälig ersättning.

b) Skulle Drätselkammaren, som äger övervaka att vad i denna punkt bestämts efterleves, finna, att vederbörande icke ställer sig vad sålunda stadgats till eferrättelse, och Drätselkammaren icke genom föreställningar kan vinna rättelse, äger staden rätt att omedelbart upplåta idrottsplatsen till annan eller andra idrottsorganisationer eller ock själv övertaga densamma och för samma ändamål förvalta anläggningen.

4:o) I den mån området icke tages i anspråk för sitt därmed avsedda ändamål, förbehåller sig staden att nyttja detsamma.

N:o 69.

Ang. tecknande av borgen å lån till den nya idrottsplatsens färdigställande.

Förestående i två exemplar upprättade kontrakt godkännes ömsesidigt.

Västerås den april 1924.

På Drätselkammarens vägnar: AXEL SUNDSTRÖM *Ragnar Tenow*

För Västerås Sportklubb: G. BOLANDER ordförande *Erik Stafberg* sekreterare

Bevittnas: *I. Svärd* *S. Daniels*

Vidimeras: *A. Björkvall* *Knut Ring*

Till Drätselkammaren i Västerås.

Sedan numera första utbyggnaden av idrottsplatsen å Kristiansborg — iordningställande av träningsplan — genom undertecknad klubbs försorg i det närmaste är utförd, har frågan om de fortsatta arbetena å idrottsplatsen — anordnandet av huvudplan och finansieringen av de härmed förenade kostnaderna — trätt i förgrunden, och får Sportklubben såsom arrendator av den för idrottsplatsen upplåtna marken vördsamt hemställa, att staden härtill ville utöver de enligt Stadsfullmäktiges beslut den 28 mars 1923 förutsatta åtgärderna lämna sin medverkan på nedan närmare angivna sätt.

Enligt den plan, som föreligger för det slutliga ordnandet av idrottsplatsen, skulle huvudplanen bliva förlagd med längdriktning utefter Persbovägen och skulle i densamma ingå fotbollsplan, plats för hopp och kast, löparbanor och läktare.

Någon senare beräkning av kostnaderna för denna huvudplan, än den som å grundvalen av 1920 års arbets- o. materialpriser uppgjorts och enligt vilken kostnaderna skulle belöpa å 88,200 kronor, finnes icke för klubben tillgänglig. Med den reducering i denna kostnad, som tidsförhållandena medfört och med de personliga insatser i form av arbetsprestationer, som av klubbens medlemmar även i fortsättningen av arbetet kostnadsfritt komma att göras, har klubben ansett sin medelsanskaffning i form av upptagande av lån för idrottsplatsens fullständiga ordnande kunna begränsas till omkring 25,000 kronor. Ett amorteringslån för detta ändamål och å detta belopp har även beviljats klubben av Sveriges Centralförening för idrottens främjande ur de medel, som enligt särskilt beslut

av Kungl. Maj:t ställts till föreningens förfogande för understödjande av den på anläggandet av idrottsplatser inom landet inriktade verksamheten. Lånet, vars amorteringstid är begränsad till 10 år, löper utan ränta de första 5 åren och med en ränta av 3 procent å återstående belopp resten av amorteringstiden.

N:o 69. *Ang. tecknande av borgen å lån till den nya idrottsplatsens färdigställande.*

För lånets åtnjutande erfordras emellertid bland annat kommunal borgen, och är vidare förutsättning härför att kommunen skall äga rätt tillsätta en ledamot i den lånesökande idrottssammanslutningens styrelse.

I förvissning om att det slutgiltiga lösandet av den för samhället viktiga idrottsplatsfrågan i fortsättningen liksom hittills varit fallet skall kunna påräkna de kommunala myndigheternas intresse och under hänvisning till att det hittills och framdeles härpå av Sportklubben nedlagda arbetet åsamkat och kommer att åsamka staden mindre kostnader och uppoffringar, än som å andra orter varit förenat med kommunal medverkan för liknande frågors ordnande, vågar Sportklubben vördsamt hemställa, att Drätselkammaren ville hos Stadsfullmäktige utverka bemyndigande för sig att teckna stadens borgen å förenämnda lån.

Med hänsyn därtill att konkurrensen om lån ur Centralföreningens medel är stor och att därför tidsfristen för dess tillhandahållande är begränsad, tillåter sig klubben anhålla om ärendets snara beredning och avgörande av de kommunala myndigheterna.

Västerås den 9 september 1925.

För Arbetsutskottet: För Västerås Sportklubb:

G. BOLANDER E. ALRIK LARSSON B. NORÉN.

E. Stafberg

Västerås Sportklubb, Västerås.

RÖRANDE LÅNET FÖR IDROTTSPLATS.

Under hänvisning till senast förd korrespondens i rubricerade ärende meddelas, att lånet 25,000 kr. nu kan utbetalas av oss på sätt detsamma efter Edert i v. skrivelsen 8 juni framförda tillmötesgående blivit hos oss antecknat, nämligen

omedelbart utbetalbart belopp 10 à 15,000 kr. och
omkring förstkommande årsskifte det resterande.

Handlingarna, som för lånets lyftande behövas hos oss, äro revers på (vår blankett) med kommunala borgen, protokoll (i utdrag) beträffande Stadsfullmäktiges beslut om borgen och markupplåtelse och annat med saken sammanhängande, Kungl. Maj:ts gillande av Stadsfullmäktiges borgensteckning.

N:o 69.

Ang. tecknande av borgen å lån till den nya idrottsplatsens färdigställande.

Vadstena Gymnastik- och Idrottsförening har i dagarna med tacksamhet begagnat tillfället att utrekvirera sitt lån på 5,000 kr.

Stockholm den 5 september 1925.

Högaktningsfullt

Sveriges Centralförening för idrottens främjande

ALEX LINDMAN

ANGÅENDE RÄNTEFRIA AMORTERINGSLÅN FÖR IDROTTSPLATSERS ORDNANDE.

Kungl. Maj:t har genom nådigt brev av den 4 nov. 1921 medgivit, att Sveriges Centralförening för idrottens främjande må av sin lotterifond *dels* i mån av behov upptaga lån mot säkerhet av omförmälda fond tillhöriga obligationer till ett sammanlagt nominellt belopp, som genom senare nådigt beslut fastställts till 650,000 kr., *dels* ock till lokala idrottssammanslutningar inom riket utlåna sålunda anskaffade medel; skolande såsom villkor härför gälla

1. att utlåningen från Centralföreningen sker med amorteringstid av högst 10 år;

att utlåningen må äga rum utan anspråk på räntegottgörelse, dock att det skall åligga styrelsen för Centralföreningen att i varje fall, då högre amorteringstid än fem år bestämmes, taga under särskild omprövning, huruvida icke efter de första fem årens utgång någon ränta bör erläggas;

2. att utlåningen sker mot garanti av vederbörande kommun för lånets återbetalande enligt fastställd amorteringsplan;

3. att den mark, som erfordras till lek- och idrottsplats för vilken låneunderstöd lämnas, blivit till vederbörande idrottssammanslutning kostnadsfritt upplåten antingen med äganderätt eller ock med nyttjanderätt så länge marken användes såsom lek- och idrottsplats, dock att stadgade villkoret om kostnadsfri upplåtelse icke skall äga tillämpning ifråga om mark, som av idrottssammanslutning före den 4 november 1921 förvärvats med äganderätt eller nyttjanderätt så länge marken användes som lek- och idrottsplats, samt

4. att lån icke utlämnas med mindre den kommun, där lek- och idrottsplatsen i fråga är belägen, äger rätt att tillsätta en ledamot i den lånesökande idrottssammanslutningens styrelse.

Enligt Kungl. Maj:ts beslut är lånet räntefritt under de första fem åren. Önskas längre amorteringstid än fem år, har Centralföreningen beslutat att under därpå följande år intill sammanlagt högst 10 år, ränta skall betalas efter högst 3 procent per år, därest Centralföreningens medel vid den tiden icke tillåta fortsatt räntefrihet.

Om den av kommunen till idrottsplats överlåtna marken blir av kommunen disponerad för annat ändamål, skall kommunen förbinda sig att upplåta annat lämpligt område samt bekosta dess nöjaktiga ordnande. Vederbörande kommunal myndighet bör göras uppmärksam på att, oaktat Kungl. Maj:t lämnat medgivande till att lån till idrottsplatsers anläggande få lämnas med garanti av kommunal myndighet, densamma likväl måste i varje särskilt fall söka Kungl. Maj:ts stadfästelse på att dylik borgen får tecknas, vilken ansökan kan på grund av nyssnämnda medgivande väntas bliva av Kungl. Maj:t bifallen.

N:o 69. *Ang. tecknande av borgen å lån till den nya idrottsplatsens färdigställande.*

PRELIMINÄRT KOSTNADSFÖRSLAG FÖR IDROTTSPLATS-ANLÄGGNING I VÄSTERÅS.

Träningsplan.

Fotbollsplan, 92×50, löparbana, 310×4 m., upploppssida, 125×7,5 m.

Matjordsavtagning	750	kbm.	4: —	3,000: —
Schaktning och sprängning	200	„	5: —	1,000: —
Fyllning å fotbollsplan	750	„	2: —	1,500: —
D:o av löp- och hoppbanor samt gamla strömfåran i Persbobäcken	960	„	2: —	1,920: —
Dränering, 960 m. rördiken				3,000: —
Material för fyllning av löparbanor och körning				2,500: —
				12,920: —

Dessa arbeten föreligga nu färdiga och ha förutom av medlemmarna utförda 2,038 arbetstimmar dragit en kostnad av 3,294: 11.

Huvudplan.

Fotbollsplan, 100×65, löparbana, 400×7,5, upploppssida 120× 7,5 m.

Matjordsavtagning	3,300	kbm.	4: —	13,200: —
Schaktning	5,000	„	4: —	20,000: —
Uppläggning av jordv.	5,000	„	2: —	10,000: —
Matjordsfyllning för gräsmatta				5,000: —
Dränering				3,000: —
Vatten- och kloakledningar				6,000: —
Läktare				20,000: —
Inhägnad				5,000: —
Material för löparbana och körning				6,000: —
				88,200: —

N:o 69.
Ang. tecknande av borgen å lån till den nya idrottsplatsens färdigställande.

Förestående kostnader basera sig på de priser, som legat till grund för kommitterades förslag till idrottsplatsanläggning 1920 och torde med användande av medlemmarnas utlovade tillskott av arbetskraft kunna avsevärt reduceras.

Västerås i december 1924.

ARBETSUTSKOTTETS ORDFÖRANDE.

RAPPORT FRÅN ARBETSUTSKOTTET FÖR VÄSTERÅS' IDROTTSPLATSBYGGE.

Arbetet, i huvudsak utfört av klubbmedlemmar, fortskrider programenligt.

Arbetet på Västerås nya idrottsplats, som enligt programmet i första hand skulle omfatta byggandet av träningsplanen på det disponerade området öster om nuvarande Thunbyvägen, har nu avancerat så långt, att planen med all säkerhet kan tagas i bruk under loppet av nästa år.

Fotbollsplanen, som av utrymmesskäl erhållit dimensionerna 92×50, ligger nu schaktad och dränerad, färdig för sådd nästa vår.

För dräneringen ha anlagts 1,20 m. djupa rördiken, omfattande 10 st. sugdiken om tillsammans c:a 800 m. med 2 st. 1 ½″ rörledningar i varje dike och 160 m. fångdike med 3″ ledning.

Innanför sargen till löparbanan finnas på varje sida 5 st. silbrunnar av Höganäsrör för dagvattnets avrinning.

Den fotbollsplanen omgivande löparbanan har en bredd av 4 meter med 7,5 meters upploppssida.

Upploppssidans längd är 125 meter.

Alltså en träningsplan, som bör fylla ganska högt ställda anspråk.

Löparbanorna ha som bottenfyllnad. beroende på djupet, sprängsten, som sönderslagits till lagom storlek, tegelskrot eller grov slagg, mellanskiktet utgöres av koksslagg och stybb från Metallverken och Asea. Ytsatsen, som återstår att ditlägga i vår blir en blandning av koksaska, matjord och kärnsand, den senare inneheållande en stor procent stenkolsstybb.

För att ge ett begrepp om det av klubbmedlemmarna under sommaren och hösten utförda arbetet (påbörjade medio av maj), lämnas några uppgifter om arbetets omfattning.

Tätning av Persbobäcken.

Schaktning 30 kbm. . . . . 360 kärror

Matjordsavtagning.

Löparbanan 660 kbm. . . . . 7,920 „
Hoppbanor 76 kbm. . . . . 840 „

N:o 69. *Ang. tecknande av borgen å lån till den nya idrottsplatsens färdigställande.*

Fyllning.

Fotbollsplanen 710 kbm.	8,520	kärror
Löparbanan.		
Sten 120 kbm.	1,440	„
Slagg 660 kbm.	7,920	„
Schaktning och sprängning i alvbacke i fotbollsplanen 180 kbm.	2,160	„
Fyllning av gamla strömfåran och bäckbrinken 180 kbm.	2,160	„
Körning av sprängsten från Eriksberg samt grus från Malma till täckdiken samt slagg från Metallverken och Asea.		

Sedan medio av maj har således schaktats 2,610 kbm. eller 31,320 kärror jord och fyllning.

Den personal, som avlönats, har varit arbetsförman, som själv deltagit i arbetet, 1 täckdikare för läggning av rör samt lastare vid biltransporterna av slagg och stybb och grus.

De utlagda kostnaderna fördela sig enligt följande:

Arbetslöner	1,656: —	
Körningar	1,121: —	
Täckd.-rör	277: 26	
Verktygsanskaffning	136: 40	
Diverse utlägg	103: 45	3,294: 11

Principen för klubbmedlemmarnas insats i arbetet har varit utfästelse att i första hand utföra 60 arbetstimmar pr antecknad medlem, fördelade på åren 1924—1925, inom vilken tid man beräknade kunna fullborda träningsplanen.

Sammanlagt antal timmar 2,038, kontrollerade genom tidkontrollur.

Västerås i mars 1925.

ARBETSUTSKOTTET.

N:o 70.

Drätselkammarens skrivelse ang. fortsatt arbetslöshetsunderstöd.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse, som härmed överlämnas, har Fattigvårdsstyrelsen med anmälan, att det av Stadsfullmäktige den 27 augusti innevarande år anvisade anslaget för upprätthållande av understödsverksamhet jämlikt 2 § Fattigvårdslagen, avseende vissa kategorier arbetslösa, i det närmaste förbrukats, och under åberopande av omfattningen av denna verksamhet

N:o 70. *Ang. fortsatt arbetslöshetsunderstöd.*

föreslagit ett upprätthållande i fortsättningen av densamma, samt att härför måtte ställas till styrelsens förfogande ett anslag å 5,000 kronor, och får Drätselkammaren för sin del tillstyrka bifall till framställningen med det tillägg, att anslaget måtte anvisas utgå av uttaxerade medel i 1926 års stat, med rätt för Drätselkammaren att redan under innevarande år av tillgängliga medel utanordna anslaget.

Västerås den 8 oktober 1925.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM

Ragnar Tenow

Till Drätselkammaren i Västerås.

Sedan av Stadsfullmäktige den 27 augusti d. å. anvisat anslag för understöd enligt 2 § fattigvårdslagen till vissa arbetslösa i det närmaste är förbrukat samt i understödsverksamheten, som under senaste månaden ökat, kvarstå 34 familjer, mot 25 under augusti månad, får fattigvårdsstyrelsen hemställa att, därest de arbetslösa icke kunna beredas arbete, understödsverksamheten måtte fortsätta samt att för detta ändamål ett anslag av 5,000: — kr. ställes till fattigvårdsstyrelsens förfogande.

Västerås den 8 oktober 1925.

För Fattigvårdsstyrelsen:

ALB. LUNDKVIST
ordförande.

Axel Norén

N:o 71.

Barnavårdsnämndens skrivelse ang. organisation av nämndens verksamhet.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I enlighet med av Stadsfullmäktige givet uppdrag får den nyvalda barnavårdsnämnden, som fr. o. m. år 1926 skall utgöra organ för samhällets barnavård, härmed överlämna förslag till organisation för nämndens verksamhet under nästkommande år. Att denna verksamhet kom-

mer att bli rätt så omfattande, framgår av det förhållandet, att de barnavårdande uppgifter, som förut ålegat såväl fattigvårdsstyrelsen som barnavårds- och fosterbarnsnämnderna skola påvila den nya barnavårdsnämnden. Vad administrationen beträffar har det i första rummet gällt att överväga, huruvida man lämpligen borde anknyta nämndens arbetsuppgifter till någon redan befintlig institution, eller om en för dessa särskild avsedd sådan, en s. k. barnavårdsbyrå, vore att föredraga. Nämnden, som i valet mellan dessa båda alternativ, stannat vid det förstnämnda, har av flera skäl funnit det ändamålsenligt, att barnavårdsarbetet organiseras i nära anslutning till fattigvårdsbyrån. I bilagda skrivelse från Fattigvårdsstyrelsen ha också vissa riktlinjer uppdragits för den nämnda samorganisationen, vilka riktlinjer nämnden anser böra kunna läggas till grund för arbetet under det första året.

N:o 71.
Ang. organisation av Barnavårdsnämndens verksamhet.

Intill dess nödig erfarenhet vunnits, har nämnden tänkt sig det hela ordnat som ett provisorium, varav följer, att någon enbart för nämndens arbete avsedd personal ej föreslås. I den mån ersättning för arbetet skall behöva lämnas, bör denna alltså utgå i form av arvode.

I anslutning till vad härovan anförts får alltså nämnden föreslå,

att de ekonomiska och juridiska ärendena anknytas till fattigvårdsbyrån att utföras av där anställd personal,

att för protokollföring m. m. en sekreterare förordnas,

att barnavårdsmannainstitutionen bibehålles oförändrad samt

att åt särskild person uppdrages arbetet med fosterbarnsinspektionen.

Beträffande budgeten för den nya nämndens verksamhet under nästkommande år, kommer förslag därom att i vederbörlig ordning avlämnas till Stadsfullmäktige. Nämnden önskar dock nu meddela, att den tänkt sig ett förslagsanslag av 3,000 kr. till arvoden och inspektionskostnader, varjämte Fattigvårdsstyrelsen beräknat nämndens andel i utgifterna för hyra, städning, bränsle, lyse och telefon till kr. 725 samt andel i löner till kassörska och skrivbiträde å fattigvårdsbyrån kr. 1,400.

Västerås den 20 oktober 1925.

Å barnavårdsnämndens vägnar:

FREDR. FÅHRÆUS

Em. Granér

Till Barnavårdsnämnden i Västerås.

Sedan Stadsfullmäktiges beredningsutskott i anslutning till Fattigvårdsstyrelsens och nya barnavårdsnämndens uppfattning såsom sin mening uttalat, att barnavårdsverksamheten inom staden från och med år

N:o 71. *Ang. organisation av Barnavårdsnämndens verksamhet.*

1926 bör i förvaltningshänseende samorganiseras i så nära anslutning som möjligt med fattigvårdsbyrån samt Fattigvårdsstyrelsen uppdragit åt fattigvårdens förvaltningsutskott att närmare angiva linjerna för denna samorganisation, får förvaltningsuskottet i ärendet anföra.

Såsom tidigare av Fattigvårdsstyrelsen anförts, tala såväl praktiska som ekonomiska skäl för att anknyta barnavårdsarbetet till en redan befintlig organisation. Av praktiska skäl därför, att sagda båda verksamhetsgrenar i flera avseenden ha gemensamma uppgifter och likartad handläggning av ärendena, varför den erforderliga kommunikationen mellan fattigvård och barnavård genom samorganisation uppnås. Av ekonomiska skäl därför, att därest barnavården erhåller en fristående organisation, kostnaderna härför skulle bli betydligt större än vad med föreslagen åtgärd blir fallet.

Genomförandet av denna organisation är dock icke möjlig utan vissa omläggningar av arbetsuppgifterna för fattigvårdsbyråns personal. I vilken omfattning denna omläggning bör äga rum är svårt att på nuvarande stadium uttala sig om, alldenstund någon erfarenhet av nya barnavårdslagens verkningar i detta avseende icke förefinnes. Så mycket kan dock redan nu sägas, att det blir omöjligt att effektuera arbetet med fattigvårdsbyråns nuvarande arbetspersonal. Behovet av särskild kassörska för fattigvården har alltsedan byråns inrättande varit aktuell, men därigenom att ombudsmannaskapet och därmed sammanhängande uppgifter föreslagits att påläggas sysslomannatjänsten, skärpes ytterligare nödvändigheten av att handhavandet av kassan och huvud- och avräkningsbokföringen anförtros åt en härför kvalificerad kraft med lön motsvarande tjänstens krav.

Det skrivbiträde, som utöver fattigvårdsbyråns ordinarie personal varit anställd som extra skrivbiträde, bör i och med omläggningen uppföras å ordinarie stat. Detta biträde har haft och har full sysselsättning med förekommande skrivgöromål och registreringsarbeten för fattigvårdens behov, men därigenom att viss gren av fattigvårdens uppgifter komma att enligt nya barnavårdslagen överföras till barnavårdsnämnden torde den lindring, som inträder på denna punkt, möjliggöra befattning med barnavårdsnämndens hithörande arbeten.

Barnavårdsnämndens arbetsuppgifter, som lämpligen böra förläggas till fattigvårdsbyrån, synas vara följande:

1) Ombudsmannaskapet, handläggningen av mål mot främmande kommuner och enskilda personer och därmed sammanhängande arbetsuppgifter.

2) Upprättandet av förhörsprotokoll och utredning i övrigt angående understödsbehov.

3) Utanordnandet av beviljade uppfostringsbidrag.

4) Kassa, bokföring och register, beträffande barn, som åtnjuta understöd.

5) Upprättandet av handlingar m. m. för ansökan om ersättning av stats- och landstingsmedel.

6) Mottaga anmälningar och verkställa utredning i sådana fall där barnavårdsnämndens ingripande erfordras. N:o 71.

7) Inspektera och öva tillsyn över under barnavårdsnämndens vård stående barn.

Ang. organisation av Barnavårdsnämndens verksamhet.

Såsom förut antytts finnes ännu icke någon erfarenhet beträffande omfattningen av arbetsuppgifterna, som enligt nya barnavårdslagen komma att åvila dess utövare. Med hänsyn till detta förhållande torde här föreslagna anordning böra anses endast som ett provisorium under t. ex ett år. I sådant hänseende bör ersättningen för arbetet utgå i form av arvode, utom för härovan föreslagna kassörske- och skrivbiträdestjänsterna, vilkas arbetsuppgifter redan nu kunna fastställas. Deras placering i lönestaten kommer att av Fattigvårdsstyrelsen föreslås i samband med avgivandet av sitt statförslag.

Övriga eventuella ersättningar för tjänster under provisorietiden böra beslutas av Barnavårdsnämnden, som i sin stat upptager härför erforderligt förslagsanslag.

Beträffande uppdelningen av löner och ersättningar till befattningshavare, bör denna göras proportionerlig mellan Fattigvårdsstyrelsen och Barnavårdsnämnden.

Västerås den 16 oktober 1925.

För Fattigvårdsstyrelsen:

ALB. LUNDKVIST
ordförande.

Axel Norén

N:o 72.

Beredningsutskottets förberedande yttrande ang. gemensam förrättning för stadsfullmäktige- och landstingsmannaval.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I anledning av uppdrag för Beredningsutskottet enligt beslut av Stadsfullmäktige den 27 augusti innevarande år att avgiva förslag till av Stadsfullmäktige infordrat yttrande över en inom Kungl. Socialdepartementet upprättad promemoria rörande gemensam valförrättning för val av kommunal- och stadsfullmäktige och av landstingsmän, får Beredningsutskottet anföra följande.

Enligt av riksdagen givna direktiv för den närmare utredningen rörande sammanförande till en förrättning av ifrågavarande val har utvä-

N:o 72.

Ang. gemensam förrättning för stadsfullmäktige- och landstingsmannaval.

gen av obligatorisk dylik förrättning avböjts, varför valet kommer att stå mellan bibehållandet av nuvarande bestämmelser — alltså skilda valförrättningar — och införandet av föreskrifter, varigenom gemensam valförrättning göres beroende av beslut av vederböande kommunala myndigheter och representationer. Det kan i fråga om valet mellan dessa två alternativ starkt ifrågasättas, huruvida icke den oenhetlighet i valformen, som givetvis kommer att uppstå genom att ett valdistrikt inför gemensam valförrättning, ett annat icke, kommer att medföra sådan osäkerhet i fråga om den medborgerliga rättigheten att utöva valrätt och oreda i valtekniskt avseende att nuvarande ordning är att föredraga. Då Beredningsutskottet oaktat sina betänkligheter härutinnan anser sig kunna föreslå Stadsfullmäktige besluta yttra sig i den riktning, att ingen erinran i princip vore att göra emot det föreliggande förslaget om en i fakultativ ordning genomförd gemensam valförrättning, har Beredningsutskottet härvid ansett förslagets genomförande mera hava karaktären av ett försök avsett att allt efter erfarenheten under försökstiden ersättas antingen genom en återgång till nuvarande valbestämmelser eller ock genom införandet av obligatorisk gemensam valförrättning. Skall en reform genomföras — för en sådan talar den reaktion emot allt för täta valförrättningar, som tagit sig uttryck i ett minskat deltagande i valen — bör enligt Beredningsutskottets förmenande denna reform genomföras efter denna senare riktlinje.

I fråga om förslagets tekniska detaljer synes ett uttalande erforderligt i två avseenden: 1:o) angående de erforderliga ändringarna i bestämmelserna för tiden för valet samt, därest tiden för kommunalvalen såsom ifrågasatts i promemorian, framflyttas, 2:o) huruvida denna framflyttning skall medföra en framflyttning av funktionstiden.

Beträffande första frågan synes konsekvensen av i fakultativ ordning genomförd gemensam valförrättning fordra att begynnelseterminen för kommunal- och stadsfullmäktigevalen framflyttas till 12 september från f. n. den 16 september.

Frågan under 2:o) anser Beredningsutskottet böra besvaras nekande. Sammansättningen efter ett nyval torde i regel icke förete en sådan olikhet med sammansättningen före, att några olägenheter ur förvaltningssynpunkt kunna påvisas med ett bibehållande av nuvarande begynnelsetermin för mandatstiden eller 1 januari, även om valet skulle framflyttas så obetydligt, som enligt förslaget är ifrågasatt. Som ytterligare skäl för status quo kan åberopas att uppgörandet av staten för kommande år kräver en erfarenhet i den kommunala förvaltningen, som näppeligen en till övervägande del ny uppsättning av fullmäktige besitter.

Såsom en sammanfattning av det anförda får Beredningsutskottet, med återställande av remissakten, alltså hemställa, att Stadsfullmäktige ville förklara sig icke hava något att erinra emot förslaget att i fakultativ ordning införa för val av landstingsmän och kommunal- och stadsfull-

mäktige gemensam valförrättning såsom ett försök, samt att i fråga om de tekniska detaljerna, i den mån dessa påkalla ett yttrande, ansluta sig till vad Beredningsutskottet härovan anfört. N:o 72. *Ang- gemensam förrättning för stadsfullmäktige- och landstingsmannaval.*

Västerås den 21 oktober 1925.

För Beredningsutskottet:

CARL BÄCKMAN

Ragnar Tenow

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse den 16 juli 1925 har statsrådet och chefen för Kungl. Socialdepartementet anmodat Konungens befallningshavande att inkomma med utlåtande över en inom departementet upprättad promemoria i anledning av riksdagens skrivelse den 22 april 1925 angående förrättande av kommunal- och stadsfullmäktigeval vid samma förrättning som val av landstingsmän och återfinnes huvudinnehållet av berörda promemoria uti bifogade avskrift.

Konungens befallningshavande får med anledning härav anhålla, att Stadsfullmäktige ville före den 1 oktober 1925 hit inkomma med yttrande i ärendet.

Västerås slott i landskansliet den 24 augusti 1925.

På länsstyrelsens vägnar:

C. G. IHRFORS AXEL RUDBERG

N:o 73.

Drätselkammarens förnyade yttrande ang. anordnande av en lek- och idrottsplats för flickskolan. (Jfr. handl. N:o 44).

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I anledning av Stadsfullmäktiges beslut den 28 maj innevarande år att till Drätselkammaren för förnyat yttrande återremittera Herr Thyressons motion med förslag att kvarteret Malin måtte upplåtas och iordningställas som lek- och idrottsplats för högre elementarläroverket för

N:o 73. *Ang. anordnande av en lek- och idrottsplats för flickskolan. (Jfr handl. n:o 44).*

flickor, får Drätselkammaren, med överlämnande av en av byggnadschefen Smitt verkställd beräkning av kostnaderna härför och under uttalande att utgiften för ändamålet är av den omfattning att stadens ekonomiska läge icke synes medgiva densamma, vidhålla sitt avstyrkande av motionen.

Västerås den 8 oktober 1925.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM

Ragnar Tenow

Till Drätselkammaren i Västerås.

Härmed får jag till Drätselkammaren överlämna följande kostnadsberäkning över ordnande av lekpats i byggnadskvarteret Malin:

480 m. täckdike	á 40 öre	192: —
80 „ fångdike	à 60 „	48: —
80 „ backdike	à 1 kr.	80: —
Samlingsbrunn i förening med avlopp		300: —
1440 st. 1½″ rör	à 65: — pr mille	93: 60
240 „ 4″ „	à 270: — „ „	64: 80
4180 m² avschaktning	à 40 öre	1,672: —
1254 m³ fyllning	à 5 kr.	6,270: —
20 „ stenmjöl	à 10 „	200: —
4100 m² vältning		205: —
207 m. staket (spjälstaket)	à 6 kr.	1,242: —
grindar		200: —
tillsyn och oförutsett		432: 60
	Kronor	11,000: —

Häruti är då ej inberäknat vatten- och avlopp till lekplatsen.

Västerås den 10 september 1925.

GÖSTA SMITT

N:o 74.

Magistratens skrivelse ang. ändring i arbetsordningen för rådhusrätten och Magistraten samt ändrad lönestat för 3:dje rådmannen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I den av magistraten den 31 januari 1918 fastställda Instruktion för polispersonalen i Västerås har stadgats, att styrelsen över polisväsendet i staden och inom dess jurisdiktion tillhör, där den ej av Konungens befallningshavande utövas, Magistraten, vars ordförande, stadens Borgmästare, såsom polischef, har att utöva den närmare ledningen av polisangelägenheterna.

Den 27 juni 1921 hava stadsfullmäktige antagit ny arbetsordning jämte lönestat för rådhusrätten och magistraten. Enligt densamma, vilken den 18 november 1921 fastställts av Kungl. Maj:t, åligger det Borgmästaren bland annat "att omedelbart under Konungens befallningshavande utöva den magistraten eller honom så som magistratens ordförande enligt författningarna eljest åliggande tillsyn över och ledning av stadens säkerhets-, sundhets-, sedlighets- och ordningspolis", samt innehavaren av den enligt arbetsordningen nyinrättade tredje rådmansbefattningen bland annat "att omedelbart under magistratens eller borgmästarens inseende utöva det närmaste chefskapet över polispersonalen och sålunda tillse, att de enligt gällande föreskrifter fullgöra sina åligganden."

Genom det av Kungl. Maj:t jämlikt lagen den 6 juni 1925 om polisväsendet den 26 september 1925 utfärdade Polisreglemente för riket har stadgats, att under länsstyrelsen tillkommer chefskapet över befattningshavare vid polisväsendet i stad, där polismästare ej finnes, borgmästaren eller den ledamot av statens magistrat som förestår dess polisväsen. Nämnda reglemente träder i kraft den 1 januari 1926. Härigenom kommer sålunda magistratens hittillsvarande befattning med polisväsendet i staden att upphöra från och med nyssnämnda dag.

I enlighet med de sålunda hädanefter gällande polisförfattningarna kommer att åvila polischef ett vida mera omfattande arbete med polisväsendet än hittills. Hans åligganden bliva hädanefter icke inskränkta till det allmänna övervakandet av polispersonalens förhållande i tjänsten utan han äger att taga direkt befattning med polisväsendet såsom sådant och får sålunda i verkligheten ställningen av polismästare. Med hänsyn härtill och då borgmästarens tjänsteåligganden i händelse borgmästaren komme att kvarstå såsom polischef skulle i allt för hög grad ökas samt det för övrigt synes magistraten lämpligt att chefskapet över polispersonalen icke förenas med ordförandeskapet i rådhusrätten och nuvarande innehavaren av borgmästarebefattningen i staden borgmästaren John Karlsson förklarat sig önska

N:o 74.

Ang. ändring i arbetsordningen för rådhusrätten och Magistraten samt ändrad lönestat för 3:dje rådmannen.

träda tillbaka från polischefskapet samt härtill kommer, att Konungens befallningshavande i länet föreslagit borgmästaren Karlsson till ledamot och ordförande i det poliskollegium, som enligt ovanberörda lag om polisväsendet skall finnas i varje landstingsområde för behandling av dit hänskjutna frågor om disciplinär bestraffning av befattningshavare vid polisväsendet och polischef icke enligt samma lag får vara ledamot i poliskollegium, har magistraten haft under omprövning frågan om polischefskapet. Magistraten har därvid velat för sin del föreslå sådan ändring i nu gällande arbetsordning för rådhusrätten och magistraten att åt tredje rådmannen uppdrages att såsom polischef förestå stadens polisväsen.

Under åberopande av vad magistraten sålunda anfört får magistraten hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för sin del antaga den ändring i gällande arbetsordning för rådhusrätten och magistraten att punkt 7 i 6 § — rörande Borgmästarens åligganden i avseende å stadens polisväsen — bortfaller samt att punkt 5 i samma paragraf — angående tredje rådmannens befattning med polisväsendet — får följande lydelse:

"att såsom polischef förestå stadens polisväsen".

Det omfattande arbete polischefen sålunda hädanefter får sig ålagt tvingar samtidigt till lösning frågan om den ersättning från stadens sida, som härför bör utgå. Polischefens tjänst kommer att stå under överinseende av länsstyrelsen, till vilken han skall avgiva erforderliga yttranden i alla polisväsendet rörande frågor. Det tillkommer honom särskilt att antaga vissa befattningshavare vid polisen samt att besluta i vissa disciplinära frågor, vilka beslut skola särskilt protokollföras. Han skall avgiva alla begärda yttranden jämväl till poliskollegium och polisnämnd och således med ett ord hava den närmaste tillsynen över polisväsendet och taga det närmaste ansvaret för alla polisväsendet berörande frågor. Det torde härigenom hava gjorts uppenbart, att polischefsskapets utövande hädanefter fordrar att däråt ägnas en avsevärd tid dagligen utöver de göromål, som för övrigt äro förenade med en rådmanstjänst. På grund härav och då magistraten, som upprepade gånger tidigare hemställt om tredje rådmanstjänstens uppflyttning i samma lönegrad som de övriga rådmanstjänsterna i staden, nu åter vill med skärpa framhålla nödvändigheten av att en rådmanstjänst, som därtill i detta fall kombineras med en likaledes ansvarsfull befattning såsom polischef, avlönas så, att tjänsteinnehavaren i görligaste mån beredes den ekonomiska trygghet, som tjänstens ansvar och åligganden kräva, anser magistraten, att helt andra löneförmåner än hittills böra beredas tredje rådmannen. Vid övervägandet av denna fråga har magistraten emellertid, med tanke därpå att en definitiv reglering av lönerna åt stadens befattningshavare numera icke torde kunna låta länge vänta på sig och i förhoppning att vid bestämmandet av löneförmånerna åt magistratens ämbets- och tjänstemän nyssnämnda principer skola komma till beaktande, för närvarande ansett sig

kunna stanna vid en hemställan om tredje rådmanstjänstens uppflyttning i samma lönegrupp som de övriga rådmännen. Magistraten hemställer alltså, att stadsfullmäktige ville besluta

N:o 74.
Ang. ändring i arbetsordningen för rådhusrätten och Magistraten samt ändrad lönestat för 3:dje rådmannen.

att tredje rådmanstjänsten uppflyttas från fyrtioandra till fyrtiofjärde gruppen i den för närvarande för stadens befattningshavare gällande lönestaten.

Västerås rådhus den 22 oktober 1925.

På magistratens vägnar:

JOHN KARLSSON.

H. Cronholm.

A. F. BERGHS BOKTRYCKERI, VÄSTERÅS 1925.

Stadsfullmäktiges i Västerås handlingar.

1925 Den 26 November XVIII

N:o 75.

Kungl. Maj:ts beslut ang. utvidgning av hamnområdet.

Konungens befallningshavande i Västmanlands län överlämnar denna avskrift till Stadsfullmäktige i Västerås för kännedom.

Västerås slott i landskansliet den 13 november 1925.

På länsstyrelsens vägnar:

ALB. NORBERG CARL FR. JOHANSSON

Avskrift.
Kungl. Kommunikationsdepartementet.

141/31 1925.

Till länsstyrelsen i Västmanlands län.

I en till Kungl. Maj:t ställd, av länsstyrelsen i Västmanlands län med skrivelse den 8 april 1924 överlämnad avskrift har Västerås stads hamnstyrelse jämlikt bemyndigande av Stadsfullmäktige anhållit, att stadens hamnområde måtte erhålla viss utvidgad omfattning.

I ärendet hava utlåtandet avgivits av kommerskollegium och generaltullstyrelsen gemensamt den 20 juni 1925, av kommerskollegium den 6 oktober 1925 samt av lotsstyrelsen den 21 augusti 1925 och den 22 oktober 1925.

Kungl. Maj:t förordnar, att Västerås hamnområde tillsvidare skall omfatta det vattenområde, som, på sätt å ingivet kartblad finnes i farvattnet utmärkt, *dels* åt norr i Svartåns mynning begränsas av Stockholm—Västerås—Bergslagens järnväg *dels ock* åt söder begränsas av en linje, vilken tänkes dragen från punkten H å fastlandet till Amundsgrunds

N:o 75.

Ang. utvidgning av hamnområdet.

södra udde, därifrån till punkten L å Kattskärs sydligaste udde samt vidare till punkten C å egendomen Johannesbergs ägor å fastlandet.

Därjämte föreskriver Kungl. Maj:t, att för utmärkande av hamnområdets södra gräns ett vart av lägena för punkterna H och C angives genom uppsättande av en vitmålad stång med ett cirkelrunt vitmålat toppteckén av minst 1,4 meters diameter, därvid topptecknets underkant skall anbringas på en höjd av minst 4,6 meter över marken. Märkena skola anordnas så, att topptecknets bredsida å märket vid punkt H kommer vinkelrätt mot den tänkta gränslinjen från punkt H till Amundsgrunds södra udde och topptecknets bredsida å märket vid punkt C kommer vinkelrätt mot den tänkta gränslinjen från Kattskärs sydligaste udde till punkt C, ävensom att märkena utåt sjön icke skymmas av träd eller annat föremål.

Ytterligare förklarar Kungl. Maj:t, *dels* att ägare och innehavare av de inom hamnområdet belägna, till staden ej hörande stränder, kajer eller bryggor icke skola vara skyldiga att erlägga hamnavgifter för fartyg och varor, som för deras enskilda behov ankomma till eller avgå från dessa stränder, kajer eller bryggor, *dels* att inrättningar, avsedda för fartygs förtöjande eller för varors lastning eller lossning, icke må å strand eller i vatten, som ej tillhör staden, av staden anbringas utan vederbörande strand- och vattenrättsägares medgivande eller eljest därtill i laga ordning vunnen tillåtelse och ej heller åtgärder där vidtagas, genom vilka nämnda ägares rätt eljest kan förnärmas, *dels ock* att vatten, som hänföres till hamnområdet men icke gränsar intill stadens mark eller finnes å dess grund, likväl skall med därvid möjligen anlagda kajer och lastningsbryggor, i vad angår tillämpningen av hamnordningen och övriga för hamnen gällande ordningsföreskrifter, lyda under stadens myndigheter.

Detta får jag på nådigste befallning, härigenom meddela länsstyrelsen till kännedom samt för vederbörandes underrättande.

Stockhoom den 6 november 1925.

VIKTOR LARSSON

Ivar Bruze

Angående utvidgning av Västerås hamnområde.

Bestyrkes; Västerås slott i landskansliet den 13 november 1925.

På tjänstens vägnar:

ALB. NORBERG

N:o 76.

Drätselkammarens skrivelse ang. ytterligare anslag till understöd åt arbetslösa.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till Drätselkammaren den 11 innevarande november har Fattigvårdsstyrelsen i staden hemställt, att ytterligare ett anslag å 5,000 kronor måtte ställas till styrelsens förfogande för utdelande av understöd enligt 2 § fattigvårdslagen åt vissa därtill berättigade.

Fattigvårdsstyrelsen har vidare framhållit att understödstagarnas antal ökats, och att styrelsen för sin del sätter anordnandet av arbeten före utdelande av understöd.

I anledning härav får Drätselkammaren meddela Stadsfullmäktige, att Drätselkammaren och dess särskilda beredning för anordnande av nödhjälpsarbeten oavbrutet haft sin uppmärksamhet riktad på behovet av kommunala nödhjälpsarbeten, men att något arbete lämpligt för detta ändamål icke kunnat utfinnas.

Kammaren har därför anmodat Arbetslöshetskommittén, att hos Statens Arbetsöshetskommission göra framställning om att platser vid statliga nödhjälpsarbeten må beredas arbetslösa från Västerås.

Emellertid torde det vara nödvändigt att anslag beviljas för utdelande av understöd till arbetslösa, varför Drätselkammaren får föreslå Stadsfullmäktige att för understöd enligt 2 § fattigvårdslagen åt vissa därtill berättigade arbetslösa anvisa ett anslag å 5,000 kronor att bestridas av tillgängliga medel och sedermera gäldas genom uttaxering i 1926 års budget.

Västerås den 12 november 1925.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM

Eric Plantin

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Under meddelande att av det av Stadsfullmäktige senast anvisade anslaget å 5,000: — kronor för understöd enligt 2 § fattigvårdslagen åt vissa därtill berättigade arbetslösa, återstår endast omkring 1,300: — kronor, får fattigvårdsstyrelsen hemställa att till styrelsens förfogande för sagda ändamål ställes ett nytt anslag på 5,000: — kronor.

N:o 76.
Ang. ytterligare anslag till understöd åt arbetslösa.

I samband härmed kan meddelas, att de arbetslösas antal visar fortgående tendens till stegring. I understödsverksamheten intagna familjer utgör sålunda för närvarande 40.

Under sådant förhållande, liksom i varje fall av arbetslöshet, bör arbete i första hand i görligaste mån anordnas, vilket fattigvårdsstyrelsen tidigare framhållit och närmare motiverat.

Västerås den 11 november 1925.

För Fattigvårdsstyrelsen:

ALB. LUNDKVIST
ordförande.

Axel Norén

N:o 77.

Drätselkammarens och Hamnstyrelsens yttranden ang. fyrbelysning å Stora Sandskär m. m.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan Hamnstyrelsen avgivit yttrande över det till Hamnstyrelsen och Drätselkammaren vid Stadsfullmäktiges sammanträde den 22 juni innevarande år remitterade ärende rörande anmodan till staden att efter samråd med Kungl. Lotsstyrelsen vidtaga erforderliga anstalter för utförande av fyr å Stora Sandskär, får Drätselkammaren efter av förberörda yttrande tagen del — så mycket mer som Drätselkammaren har sig bekant att den vidare fyrbelysningen från Stora Sandskär mot Köping ordnats genom Lotsstyrelsens försorg, då uppförande av fyr å Stora Sandskär måste anses utgöra ett led i de allmänna fyrbelysningsanordningarna i Mälaren — för sin del instämma i vad Hamnstyrelsen anfört, och sålunda föreslå att Stadsfullmäktige ville

dels hemställa hos Kungl. Vattenfalls- och Lotsstyrelserna, att fyrbelysning å Stora Sandskär ordnas genom statens försorg;

dels ock föreslå Kungl. Lotsstyrelsen, att fyrbelysningen inom hamnområdet ordnas på så sätt, att den nuvarande fyren å badhusvåg-

brytaren avskärmas och möter fyrbelysningen mot Stora Sandskär, samt att en fyr anordnas vid djuphamnen. N:o 77. *Ang. fyrbelysning å Stora Sandskär m. m.*

Västerås den 12 november 1925.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM

Eric Plantin

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom remiss under § 118 i dess vid sammanträde den 22 juni innevarande år förda protokoll hava Stadsfullmäktige för utlåtande till Hamnstyrelsen och Drätselkammaren remitterat en från Kungl. Vattenfallsstyrelsen till Stadsfullmäktige inkommen skrivelse av den 18 i samma månad med hemställan, att Stadsfullmäktige måtte efter samråd med Kungl. Lotsstyrelsen vidtaga erforderliga anstalter för utförande av fyr å Stora Sandskär.

Samtidigt har Hamnstyrelsen från Kungl. Lotsstyrelsen emottagit en skrivelse, vari Kungl. Styrelsen meddelat, att erforderlig komplettering av fyrbelysningen över Ridö-, Fullerö- och Västeråsfjärdarna, för att möjliggöra navigering under mörker in till Västerås, icke är avsedd att verkställas genom Lotsstyrelsens försorg, utan att denna komplettering beräknats komma till utförande genom Västerås stads åtgörande.

Denna skrivelse överlämnas härmed till Stadsfullmäktige.

I anledning av dessa skrivelser får Hamnstyrelsen anföra.

Kungl. Styrelserna hava förutsatt, att fyrbelysning å Stora Sandskär skall anordnas av Västerås stad.

En fyr å Stora Sandskär betjänar emellertid icke endast sjöfarten in till Västerås utan även densamma över Ridöfjärden, Fulleröfjärden och farleden mot Blacken, sålunda sjöfarten mot Mälarens västra del, berörande alltså städerna Torshälla, Eskilstuna, Köping och Arboga.

Det torde näppeligen kunna föreligga skyldighet för Västerås stad att utföra och underhålla en fyr, som måste anses såsom en farledsfyr och ej som en hamnfyr.

Vad angår fyrbelysningen inom hamnområdet torde denna bliva tillfredsställande ordnad genom att den nuvarande fyren å badhusvågbrytaren (västra fyren) avskärmas och möter fyrbelysningen från Stora Sandskär, samt att en fyr anordnas vid djuphamnen.

Denna fråga måste givetvis underställas Kungl. Lotsstyrelsens prövning.

N:o 77. *Ang. fyrbelysning å Stora Sandskär m. m.*

Hamnstyrelsen får sålunda föreslå, att Stadsfullmäktige ville, under åberopande av Hamnstyrelsens motivering,

dels hemställa hos förberörda Kungl. styrelser, att fyrbelysning å Stora Sandskär ordnas genom statens försorg;

dels ock underställa Hamnstyrelsen ovan angivna förslag till fyrbelysning inom hamnområdet Kungl. Lotsstyrelsens prövning.

Västerås den 12 november 1925.

För Hamnstyrelsen:

PAUL ANDERSON

Eric Plantin

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vattenfallsstyrelsen har härmed äran meddela, att upprensningen av djupleden till Västerås genom Agnesund numera är i huvudsak färdigställd i och med utförandet av muddringarna i Hjulstafjärden, och att vissa andra återstående muddringar beräknas bliva färdiga under juli månad detta år.

Dessutom har av Riksdagen beviljats anslag för fyrbelysning av farleden till Västerås, och ha arbetena med ifrågavarande fyrbelysning igångsatts av Lotsstyrelsen, varjämte utförandet av vissa fyrfundament igångsatts av Vattenfallsstyrelsen. I det förslag till fyrbelysning, efter vilket Lotsstyrelsen utför arbetena, har emellertid förutsatts, att fyr å Stora Sandskär vid infarten till Västerås skulle utföras och bekostas av Västerås stad.

Då arbetena med fyrbelysning av djupleden till Västerås nu äro igångsatta och det givetvis är önskvärt att fyrbelysning å hela sträckan fram till Västerås blir färdigställd samtidigt och inom kortast möjliga tidrymd, får Vattenfallsstyrelsen härmed hemställa, att Stadsfullmäktige måtte efter samråd med Lotsstyrelsen vidtaga erforderliga anstalter för utförande av fyr å Stora Sandskär.

Stockholm den 18 juni 1925.

AXEL EKWALL

Lars Lawski

Till Västerås Hamnstyrelse, Västerås.

N:o 77.

Ang. fyrbelysning å Stora Sandskär m. m.

Sedan medel för viss förbättring av fyrbelysningen i Mälaren för räkenskapsåret 1925—26 anvisats, kommer genom Kungl. Lotsstyrelsens försorg ett antal fyrar att anordnas vid den genom K. Vattenfallsstyrelsens försorg uppmuddrade farleden Södertälje—Västerås. Fyrbelysningen mellan Gran- och Ridöfjärdarna avses att anordnas medelst en dykdalbfyr vid Lilla Aggarö, samt en fyr å Stora Aggarö och en fyr vid Kurö å Västra Ridö i enlighet med här bifogat sjökortsutklipp. Erforderlig komplettering av fyrbelysningen över Ridö-, Fullerö- och Västeråsfjärdarna för att möjliggöra navigering under mörker in till Västerås är icke avsedd att verkställas genom Lotsstyrelsens försorg, utan ha denna komplettering beräknats komma till utförande genom Västerås stads åtgörande, vilket Kungl. styrelsen härigenom velat bringa till Eder kännedom. Samtidigt vill Lotsstyrelsen meddela, att Kungl. styrelsen finner det synnerligen önskvärt, att ifrågavarande komplettering av fyrbelysningen blir färdigställd under innevarande sommar.

Stockholm den 16 juni 1925.

ERIK HÄGG

Erik Hygrell

N:o 78.

Drätselkammarens skrivelse ang. anslag till lossnings- och lastningsanordningar vid djuphamnen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med överlämnande av bilagda handling från djuphamnsbyggnadskommittén får Drätselkammaren, under tillstyrkande av kommitténs framställning, hemställa, att Stadsfullmäktige ville på sätt djuphamnsbyggnadskommittén i sin skrivelse föreslagit besluta,

att anslå av lånemedel 250,000 kronor för utförande av lossnings- och lastningsanordningar vid Västerås djuphamn, med bemyndigande för Drätselkammaren att underställa beslutet härom Kungl. Maj:ts prövning i vad det avser anslagets gäldande genom lån, samt med rätt för Drätselkammaren att tills-

N:o 78.

Ang. anslag till lossnings- och lastningsanordningar vid djuphamnen.

vidare bestrida ifrågavarande utgifter genom tillfälligt lån, som Drätselkammaren, därest den underställningsfria lånerätten därigenom skulle överskridas, må begära Kungl. Maj:ts tillstånd att för ändamålet upptaga.

Västerås den 12 november 1925.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM

Eric Plantin

Till Drätselkammaren i Västerås.

I planen för färdigställandet av Västerås djuphamn ingår, såsom det torde vara för Drätselkammaren väl bekant, hamnens utrustande med maskinella lastnings- och lossningsanordningar.

Djuphamnsbyggnadskommittén har en längre tid varit sysselsatt med beredningen av frågan om realiserandet av denna del av byggnadsplanen. Ifrågavarande utredning har gjorts grundligare och tagit längre tid, än som måhända vid ett ytligt betraktelsesätt kan anses hava varit behövligt. Kommittén har dock redan under ett tidigt skede av utredningsarbetet, särskilt med hänsyn till vad kommittén inhämtat av förhållandena i olika hamnar, kommit till insikt om, att goda lossning- och lastningsanordning äro av utomordentlig betydelse för en hamnanläggning, i synnerhet om den skall kunna upptaga och bestå i konkurrensen med andra dylika trafikanstalter. För att förskaffa sig nödig sakkännedom inom det föreliggande området hava kommitténs ledamöter eller en del av dem besökt en del svenska hamnar, nämligen Stockholm, Göteborg, Oxelösund, Kristinehamn och Luleå samt Narvik i Norge, varjämte kommitténs förre, numera avlidne ordförande och byggnadschefen besökt en del hamnar i Holland och Tyskland, varvid särskilt studerats de maskinella anordningarna för lossning och lastning. Vidare har kommittén haft ingående överläggningar med representanter för de företag, som förmodats kunna bliva trafikanter vid djuphamnen, för att få utrönt, vilka önskemål inom här ifrågavarande område, som från deras synpunkt kunde uppställas och rimligen tillgodoses. Än vidare har kommittén vid uppställande av program och under förhandlingar med de firmor, som tillfrågats om anbud på lossnings- och lastningsanordningar för djuphamnen, lämnat dem största möjliga frihet att inkomma med självständigt utarbetade förslag i ändamål, att den erfarenhet och sakkunskap, som stå tillverkarna till buds, skulle få komma till sin rätt och jämväl bliva till nytta för hamnen. Och

N:o 78.

Ang. anslag till lossnings- och lastningsanordningar vid djuphamnen.

slutligen har kommittén överlagt i frågan med representanter för Stockholm—Västerås—Bergslagens järnväg, som ju självfallet skall hava att förmedla den större delen av landtrafiken till och från djuphamnen.

Det torde ligga i sakens natur, att detta utredningsarbete tagit avsevärd tid. Men härtill har dessuom en annan omständighet bidragit. Djuphamnsbyggnadsarbetet har allt hitintills bedrivits uteslutande som nödhjälpsarbete, och detta företag hade sannoikt ännu icke bivit igångsatt, om det icke varit för att bereda sysselsättning åt arbetslösa. Stadsfullmäktige hava också tid efter annan fattat beslut om särskilda delar av det nu utförda arbetet allt efter som behov av arbetstillfällen förelegat. Under sådana förhållanden har kommittén jämväl ansett sig förhindrad att forcera fram den del av anläggningen, där en mycket ringa del av kostnaden utgöres av arbetsavlöningar här på platsen och ännu mindre av sådant slag, att det lämpar sig för nödhjälpsarbete.

Emellertid är nu hamnanläggningen så pass färdig, att trafikanter kunna mottagas, och det återstår att för trafikens betjänande anskaffa maskinella lossnings- och lastningsanordningar av sådan beskaffenhet, att lossnings- och lastningsarbetet kan ske både för lägsta möjliga kostnad och på kortast möjliga tid, utan att anläggningskostnaderna bliva över hövan stora. Det synes också från stadens synpunkt lämpligt, att, när nu så stora kostnader nedlagts på skapandet av en god hamnanläggning, denna fullständigas med sådana anordningar, som äro oundgängligen nödvändiga för att hamnen skall kunna med fördel för trafikanterna begagnas.

Då kommittén såunda haft att bestämma sig för vad den i förevarande hänseende skulle föreslå, har dock den stora svårigheten förelegat, att några som helst utfästelser om den blivande trafikens omfattning icke kunnat erhållas. Kommittén har därför kunnat bygga sin uppfattning endast på förmodanden och antaganden med någon grund uti från Bergslagerna erhållna uppgifter om de kvantiteter malm, som under vissa förutsättningar kunna tänkas komma att utskeppas över Västerås.

Efter ingående överväganden har kommittén kommit till den uppfattningen, att den maskinella utrustningen för djuphamnen i första stadiet bör utgöras av en större brokran, försedd med gripskopor, för lastning av malm och lossning av kol och med en kapacitet av omkring 200 ton pr timme samt därjämte ett par s. k. lokomotivkranar, avsedda i huvudsak för lossning och lastning av styckegods upp till omkring 5 tons vikt men som även kunna jämsides med brokranen användas för massgods.

Kommittén har redan, för att hamnen skall kunna i någon mån betjäna trafiken, träffat avtal om förhyrning av en dylik lokomotivkran av äldre typ, som även kommit till någon användning.

Då påtryckningarna på kommittén från trafikanthåll för närvarande äro ganska starka, att hamnen snarast möjligt bör utrustas med lossnings- och lastningsanordningar och det sålunda förefinnes ett upppenbart intresse för trafiken på djuphamnen samt då kommittén måste räkna med en avsevärd leveranstid (minst omkring 8 månader) för den planerade bro-

N:o 78.

Ang. anslag till lossnings- och lastningsanordningar vid djuphamnen.

kranen, anser kommittén tiden nu inne, att anslag till densamma beviljas, så att beställning kan ske.

Oaktat i det närmaste definitiva anbud föreligga från ett flertal in- och utländska firmor, kan kommittén icke för närvarande angiva någon exakt anläggningskostnad, enär kommittén ansett lämpligt att underkasta de föreliggande anbuden och förslagen en ytterligare granskning av sakkunnig person utom kommittén, och då det icke är givet, att det billigaste anbudet vid den slutliga prövningen befinnes vara det ens ur ekonomisk synpunkt lämpligaste och bästa.

Emellertid torde en summa av 250,000 kronor vara tillräcklig för att kommittén skall kunna sluta avtal om leverans av en för djuphamnen ändamålsenlig brokran. Då, såsom ovan angivits, ytterligare maskiner för komplettering av kranutrustningen även i första stadiet äro erforderliga — leveranstiden för lokomotivkranar är vida kortare, varför anslag för dessa ej för närvarande begäres — synes det för närvarande vara av mindre vikt, att ett exakt beräknat anslag begäres. Eventuellt överskott på anslagssumman kommer i så fall till användning för denna komplettering.

Med stöd av det anförda hemställer djuphamnsbyggnadskommittén för närvarande, att Drätselkammaren ville hos Stadsfullmäktige utverka ett anslag å 250,000 kronor för lossnings- och lastningsanordningar vid Västerås djuphamn.

Västerås den 12 november 1925.

På Djuphamnsbyggnadskommitterades vägnar:

AXEL SUNDSTRÖM

Theofil Öberg

N:o 79.

Drätselkammarens förnyade yttrande ang. tecknande av borgen å lån till den nya idrottsplatsens färdigställande (Jmfr N:o 69).

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan Stadsfullmäktige genom beslut den 29 nästlidne oktober till Drätselkammaren för förnyat utlåtande återremitterat frågan om tecknande av kommunal borgen för ett Västerås Sportklubb av Sveriges Centralförening för idrottens främjande erbjudet lån å 25,000 kronor för färdigställandet av ny idrottsplats å härför av staden upplåtet område, får Drätselkammaren nu, under hänvisning till en av särskilda delegerade avlåten skrivelse i ärendet och enligt däri framlagt förslag, hemställa, att Stadsfullmäktige ville besluta bemyndiga Drätselkammaren teckna den ifrågasatta borgen med Västerås Sportklubb som formell låntagare under villkor att lånebeloppet överlämnas till Drätselkammaren att förvaltas under räntegottgörelse och tillhandahållas vederbörande i mån av redovisning för å idrottsplatsen framdeles havda kostnader och med skyldighet för Västerås Sportklubb att i och med bildandet av en samorganisation för förvaltningen av idrottsplatsen överlåta den nya idrottsplatsen å denna samorganisation.

Västerås den 12 nomeber 1925.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM

Ragnar Tenow

Till Drätselkammaren i Västerås.

Sedan Drätselkammaren enligt bemyndigande av Stadsfullmäktige tillsatt en delegation, bestående av tre ledamöter av Stadsfullmäktige — Herrar Falk, Hellman och Aron Eriksson — och fyra ledamöter av Drätselkammaren — Herrar Bäckman, Keijser, drätseldirektören Öberg och byggnadschefen Smitt — med uppdrag att söka sammanjämka de mellan idrottsorganisationerna å platsen rådande meningsskiljaktigheterna ifråga om dispositionen av det till ny idrottsplats upplåtna området å Krisiansborg, får delegationen nu i detta ärende anföra följande.

Delegationen har såsom första uppgift föresatt sig att utreda möjligheten för en överlåtelse av det till Västerås Sportklubb till ny idrottsplats

N:o 79.
Ang. tecknande av borgen å lån till den nya idrottsplatsens färdigställande (Jmfr N:r 69)

upplåtna området å en för stadens större idrottsorganisationer gemensam förvaltning och i detta syfte haft representanter för föreningarna Västerås Sportklubb, Västerås Idrottsklubb och Idrottsföreningen Kamraterna samlade för överläggning

Delegationen har därunder kunnat konstatera förståelse för vikten av idrottsföreningarnas samgående i avseende å den nya idrottsplatsens förvaltning, i vilket hänseende Västerås Sportklubb förklarat sig vilja under vissa villkor avstå från nyttjanderätten till området och de andra organisationerna utfäst sig att söka uppfylla dessa villkor.

De uppställda villkoren innebära att en var av Idrottsföreningen Kamraterna och Västerås Idrottsklubb skulle för vinnande av likställighet i avseende å skyldigheter och rättigheter i en blivande samorganisation, avsedd att övertaga förvaltningen av idrottsplatsen, fullgöra samma prestationer, som varit förenade med Sportklubbens iordningställande av del av densamma, eller träningsplanen, samt att härför av dessa skulle ställas betryggande garantier.

Enligt avlämnad redovisning hava Sportklubbens insatser för träningsplanens iordningställande bestått uti dels kontanta utlägg för löner och materialier till ett belopp av 5,122 kronor 81 öre och dels frivilligt arbete, utfört av klubbens medlemmar och värderat till 3,403 kronor 22 öre. Huruvida denna specifikation i oförändrat skick blir utslagsgivande för den av Sportklubben fordrade garantien är beroende på den revision, densamma kommer att undergå på föranstaltande av delegationen.

I fråga om möjligheten för Idrottsföreningen Kamraterna och Västerås Idrottsklubb att fullgöra de av Sportklubben fordrade prestationerna, har från dessa föreningars sida framhållits, att det bör vara föreningarna medgivet, att få den kontanta insatsen jämkad genom större arbetsprestationer, som i så fall böra värdesättas efter normer, som äro enhetliga såvä för det arbete, som redan av Sportklubben utförts, som för det, som framdeles kommer att gemensamt utföras.

De meningsskiljaktigheter, som på denna punkt möjligen kunna återstå — Sportklubben har betonat, att de andra föreningarnas jämställighet borde baseras på lika kontanta insatser — samt i fråga om den av Sportklubben fordrade garantien, vilken skulle utgöras av en förbindelse av vardera föreningen å sammanlagda värdet av Sportklubbens redan havda insatser för träningsplanen, belånbar i bank att regleras inom en tidrymd av två år på sådant sätt, att utfört arbete skall värdesättas efter normen för värdesättningen av Sportklubbens arbete och vad som resterar efter avdrag härför skall erläggas kontant, anser delegationen icke vara av så djupgående beskaffenhet, att densamma skulle kunna äventyra samarbetstanken.

I fråga om formen för den gemensamma förvaltningen av idrottsplatsen är enighet nådd. Förvaltningen skulle övertagas av en ekonomisk förening utan personlig ansvarighet med idrottsorganisationerna som delägare i förhållande till insatserna, såväl i kontanter som i utfört arbete, genom dess styrelse, i avseende å vars sammansättning staden skulle till-

N:o 79.

Ang. tecknande av borgen å lån till den nya idrottsplatsens färdigställande (Jmfr N:o 69).

erkännas medinflytande. De närmare detaljerna i denna samorganisation äro icke närmare utformade utan beroende på vidare förhandlingar.

Även om alltså uppgörelsen idrottsorganisationerna emellan angående gemensam förvaltning och formen härför icke är definitiv utan allenast förberedelsevis behandlad, har delegationen ansett ärendet redan i det skick, det föreligger, dock påkalla ett beslut av de kommunala myndigheterna. Det förhåller sig nämligen så, enligt de upplysningar, delegationen inhämtat, att Centralföreningen för idrottens främjande icke anser sig kunna hålla det Sportklubben erbjudna lånet reserverat under någon längre tid på grund av den starka konkurrensen om dylika lån, och skulle därför beslutet avse att säkerställa, att lånet kommer till användning för iordningställande av den nya idrottsplatsen.

Då gällande lånebestämmelser icke medgiva staden att direkt ställa sig som låntagare — lån av dylikt slag utlämnas allenast till idrottssammanslutning — och lånet icke lämpligen bör disponeras för sitt avsedda ändamål innan frågan om en samorganisations tillblivelse eller icke blivit definitivt avgjord, har delegationen tänkt sig lånefrågan så ordnad, att staden nu skulle ikläda sig borgen för lånet med Sportklubben som formell låntagare, dock med det villkor fäst härvid, att lånebeloppet deponeras hos Drätselkammaren att tillhandahållas vederbörande i mån av redovisning för å idrottsplatsen nedlagda kostnader och med skyldighet för Sportklubben att i och med en samorganisations bildande å denna samorganisation överlåta den nya idrottsplatsen.

Delegationen hemställer alltså, att Drätselkammaren ville överlämna frågan om borgens tecknande till Stadsfullmäktige att avgöras i enlighet med här ovan uppdragna riktlinjer.

Västerås den 17 november 1925.

För Delegationen:

CARL BÄCKMAN

Ragnar Tenow

VÄSTERÅS, A. F. BERGHS BOKTRYCKERI 1925.

Stadsfullmäktiges i Västerås handlingar.

1925 Den 29 December XIX

N:o 80.

FÖRSLAG

till

Utgifts- och Inkomststat för Västerås stad år 1926.

Utgifter:

Brist från sist avslutade räkenskapsår 104 220: 86

1. A. Räntor och lånekostnader.

1. Lån upptagna med Kungl. Maj:ts tillstånd.

	Resterande lånebelopp	Ränta	
a. Obligationslån:			
1. Upptaget år 1892 à 4 %	120 000: —	4 500: —	
2. „ „ 1896 „ 3,6 %	200 000: —	6 768: —	
3. „ „ 1902 „ 4 %	1 230 000: —	49 200: —	
4. „ „ 1907 „ 4,5 %	1 496 000: —	67 320: —	
5. „ „ 1910 „ 4,5 %	2 427 000: —	108 000: —	
6. „ „ 1916 „ 5 %	981 000: —	49 050: —	
7. „ „ 1919 „ 6 %	2 865 000: —	171 900: —	
8. „ „ 1922 „ 5 %	1 948 000: —	96 925: —	
9. „ „ 1924 „ 5 %	985 000: —	49 250: —	602 913: —
b. Andra amorteringslån:			
Upptaget från pensionsförsäkringsfonden:			
1. År 1916 à 4 3/4 %	225 998: 73	10 734: 94	
2. „ 1917 „ 4 3/4 %	229 186: 56	10 886: 36	
3. „ 1918 „ 4 3/4 %	325 121: 79	15 443: 29	
4. „ 1918 „ 5 1/4 %	327 641: 70	17 201: 19	
5. „ 1920 „ 6 %	202 350: 91	12 141: 05	
6. „ 1921 „ 4 % Upptaget från Kungl. statskontoret (Bostadslån)	236 240: —	9 449: 60	75 856: 43
		Transport	678 769: 43

N:o 80.

Budgetförslag 1926. Utgifter.

		Transport	678 769: 43
c. Andra lån och skulder:			
Upplånta medel:	Resterande lånebelopp	Ränta	
1. Från div. fonder (dep. ränta)......	291 000: —	11 640: —	
2. Från Sundinska fonden för pauvres honteux och Sundinska fonden à 5 %...	50 000: —	2 500: —	
3. Från Järnv. medelsfonden à 5 %	1 612 787: 58	—	
5. Ränteskillnad för i 1896 års obligationslån ingående fonder...	21 000: —	84: —	
6. Vallövska donationsfonden à $5^1/_2$ %	20 000: —	1 100: —	
7. Avgäld till Tuhundra m. fl. häraders tingslag (t. o. m. år 1938) i anledning av inkorporering av S:t Ilian och Lundby		500: —	
9. Ränta å tillfälliga lån		50 000: —	65 824: —
d. Lånekostnader: provisioner			1 200: —
		Summa Kronor	745 793: 43

1 B. **Kapitalavbetalningar å lån.**

Lån upptagna med Kungl. Maj:ts tillstånd.

a. Obligationslån:	Ursprungl. lånebelopp	Resterande lånebelopp		Årets amort.
1. Uppt. år 1892 à 4 %	400 000: —	120 000: —	15 000: —	
2. „ „ 1896 „ 3,6 %	1 000 000: —	200 000: —	24 000: —	
3. „ „ 1902 „ 4 %	2 000 000: —	1 230 000: —	52 000: —	
4. „ „ 1907 „ 4,5 %	2 000 000: —	1 496 000: —	41 000: —	
5. „ „ 1910 „ 4,5 %	3 000 000: —	2 427 000: —	54 000: —	
6. „ „ 1916 „ 5 %	1 095 000: —	981 000: —	15 000: —	
7. „ „ 1919 „ 6 %	3 000 000: —	2 865 000: —	28 000: —	
8. „ „ 1922 „ 5 %	2 000 000: —	1 948 000: —	19 000: —	
9. „ „ 1924 „ 5 %	1 000 000: —	985 000: —	16 000: —	264 000: —
b. Andra amorteringslån: Upptaget från pensionsförsäkringsfonden:				
1. År 1916 à $4^3/_4$ % ...	250 000: —	225 998: 73	3 339: 25	
2. „ 1917 „ $4^3/_4$ % ...	250 000: —	229 186: 56	3 187: 83	
3. „ 1918 „ $4^3/_4$ % ...	350 000: —	325 121: 79	4 260: 57	
4. „ 1918 „ $5^1/_4$ % ...	350 000: —	327 641: 70	3 899: 04	
5. „ 1920 „ 6 % ...	210 000: —	202 350: 91	1 815: 87	16 502: 56
			Summa Kronor	280 502: 56

N:o 80. *Budgetförslag 1926. Utgifter.*

2. Fattigvård.

(Bil. litt. A.)

Enligt Fattigvårdsstyrelsens förslag		541 820: 99
Enligt Drätselkammarens förslag:		
Avgår		
Å anslaget till avlöning åt kassörska	103: 75	
Å anslaget till telefon	40: —	
Å anslaget till oförutsedda utgifter för allmänna fattigvården	500: —	643: 75
Summa Kronor		541 177: 24

3. Barnavård.

(Bil. litt. B. 1—2.)

Enligt Barnavårdsnämndens förslag		74 067: —
Enligt Drätselkammarens förslag:		
Avgår:		
Å anslaget till diverse arvoden och inspektionskostnader	1 000: —	
Å anslaget till hyra för barnhemmet Fridsborg	300: —	1 300: —
Summa Kronor		72 767: —

4 A. Folkskolan.

(Bil. litt. C 1—2.)

Enligt Folkskolestyrelsens förslag		801 652: 57
Enligt Drätselkammarens förslag:		
Avgår:		
anslaget till anordnande av vattenklosett i Gymnastikhuset vid Djäknebergsskolan	400: —	
Å anslaget till oförutsedda reparationskostnader	1 000: —	
Anslaget till dricksfontäner	4 800: —	
Å anslaget till inköp av skolbänkar	1 000: —	
Anslaget till pension åt f. d. läraren Söderholm	1 325: —	
Transport	8 525: —	801 652: 57

N:o 80.

Budgetförslag 1926. Utgifter.

	Transport	8 525: —	801 652: 57
Å anslaget till förbrukningsmaterial vid skolköken		500: —	
Å anslaget till undervisningsmaterial vid skolornas förråd		500: —	
Å anslaget till tryck- och annonskostnader		300: —	9 825: —
		Summa Kronor	791 827: 57

4 B. **Högre folkskolan.**

(Bil. litt. D 1—2.)

Enligt Folkskolestyrelsens förslag	26 549: 50
Enligt Drätselkammarens förslag:	
Avgår:	
Anslaget till arvode åt skolläkaren	160: —
Summa Kronor	26 389: 50

4 D. **Allmänna läroverket.**

a. Underhåll av fastighet		200: —
b. Löner och arvoden:		
1. Hyresbidrag åt rektor (29/3 1906, 26/11 1908, 28/1 1909, 25/5 1920)	2,000: —	
2. Arvode till simundervisning (20/6 1918)	430: —	
3. Anslag till terminsavgifter (28/2 1918	900: —	
4. Arvode till slöjdläraren (28/5 1925)	337: 50	3 667: 50
c. Övriga utgifter:		
Ersättning till Varmbadhuset för skolbad		450: —
	Summa Kronor	4 317: 50

4 E. **Andra undervisnings- och bildningsanstalter.**

(Bil. litt. E 1—4)

a. Högre flickskolan:

1. Bidrag till lärarinnornas ålderstillägg och pensionering utöver den enligt Stadsfullmäktiges beslut den 28/8 1908 efterskänkta ränta å läroverkets lån från stadskassan 5 ½ procent å Kronor 30 000: — eller Kronor 1 650: — förslagsvis (31/3 1919, 29/9 1921)	1 750: —
Transport	1 750: —

N:o 80.
Budgetförslag 1926. Utgifter.

	Transport	1 750: —	
2. Arvode för simundervisning (20/6 1918)		345: —	
3. Fyllnadspension åt fröken Hildur Hvasser (28/12 1920) förslagsvis		950: —	
4. Ersättning för skolbad till Varmbadhuset		450: —	3 945: —
b. Arbetareinstitutet:			
1. Anslag till Arbetareinstitutets föreläsningsverksamhet (26/4 1923)		2 000: —	
2. Anslag till Arbetareinstitutets bibliotek		13 000: —	15 000: —
c. Tekniska skolan:			
1. Anslag till lärlings- och yrkesskolorna för år 1926		25 800: —	
2. Bostad åt rektor vid elektrotekniska fackskolan		1 000: —	26 800: —
		Summa Kronor	45 295: —

5. Hälso- och sjukvård.

(Bil. litt. F 1—2)

5 A. Allmänna hälso- och sjukvården.

Enligt Hälsovårdsnämndens förslag	54 773: 25	
Enligt Drätselkammarens förslag:		
A v g å r:		
Anslag till lön och dyrtidstillägg åt en sjuksköterska	1 312: 50	53 460: 75

5 B. Bostadsinspektionen.

Enligt Hälsovårdsnämndens förslag 3 659: 75

5 C. Köttbesiktningsbyrån.

Enligt Hälsovårdsnämndens förslag 26 261: 85

5 D. Könspolikliniken.

Enligt Hälsovårdsnämndens förslag .... 1 760: —

Summa Kronor 85 142: 35

N:o 80.
Budgetförslag 1926. Utgifter.

6. Gator, vägar, planteringar o. d.

6 A. Gatuanläggningar.

1. Kostnader för mindre gatuarbeten och reparationer av stensatta gator	10 000: —	
Avgäld för nubbstensbrott	150: —	10 150: —

6 B. Vägar.

1. Grusning av vägar	25 000: —	
Anslag till breddning av en del av Malmabergsgatan	2 100: —	27 100: —

6 C. Planteringar.

(Bil. litt. G. 1—2)

Enligt Planteringsnämndens förslag		57 211: 35	
Enligt Drätselkammarens förslag:			
Avgår:			
Å anslaget till Stallhagen	500: —		
Å anslaget till botaniska trädgården	100: —		
Anslagen till nya planteringar i Tegnérgatan och Allégatan	2 470: —		
Å anslaget till underhåll av Vasaparken	500: —		
Å anslaget till underhåll av diverse esplanader	500: —	4 070: —	53 141: 35

6 D. Gatubelysning.

(Bil. litt. H. 1, 3—8)

a. Gasbelysning	31 900: —	
b. Elektrisk belysning	28 860: —	
c. Anskaffning av gas- & elektr. lampor	2 010: —	
Transport	62 770: —	90 391: 35

N:o 80. *Budgetförslag 1926. Utgifter.*

Transport	62 770: —		90 391: 35
d Anslag till förändrad gatubelysning i Pilgatan enligt Stadsfullmäktiges beslut den 28/5 1925	4 800	67 570: —	
Avgår för belysning vid hamnen		840: —	66 730: —

6 E. Gaturenhållning.

1. Bortrensning av ogräs och renhållning (vinterunderhåll och vattning) å gator och allmänna platser		16 000: —	
2. S. k. kapitelhjonen för sopning å allmänna platser:			
13 kvinnor à 300: —	3 900: —		
för sopning å söndagarna under maj—september: 24 dagar à 13: —	312: —	4 212: —	20 212: —
Summa Kronor			177 333: 35

7. Avloppsledningar.

(Bil. litt. H. 1—2)

Enligt Gasverksstyrelsens förslag	43 470: —
Enligt Drätselkammarens förslag:	
Avgår:	
Å anslag till avlöningar för gemensamma förvaltningen	200: —
Summa Kronor	43 270: —

8 A. Hamnen.

(Bil. litt. I. 1—2)

Enligt Hamnstyrelsens förslag 289 646: 35

8 B. Hamnmaskiner.

(Bil. litt. I. 1—2)

Enligt Hamnstyrelsens förslag	16 450: —
Summa Kronor	306 096: 35

N:o 80.
Budgetförslag 1926. Utgifter.

10 A. **Renhållningsverket.**

(Bil. litt. K. 1—2)

Enligt Lantegendomsnämndens förslag 105 184: 13

10 B. **Svingården.**

(Bil. litt. K. 1—2)

Enligt Lantegendomsnämndens förslag .... 24 500: —

Summa Kronor 129 684: 13

11. **Vattenledningsverket.**

(Bil. litt. H. 1—2)

Enligt Vatten- och Gasverksstyrelsens förslag .... 127 860: —

Enligt Drätselkammarens förslag:

A v g å r :

Å anslag till löner för gemensamma förvaltningen .... 300: —

Å anslag till diverse utgifter för gemensamma förvaltningen .... 100: — 400: —

Summa Kronor 127 460: —

12. **Gasverket.**

(Bil. litt. H. 1—2)

Enligt Vatten- och Gasverksstyrelsens förslag .... 297 390: —

Enligt Drätselkammarens förslag:

A v g å r :

Å anslag till löner för gemensamma förvaltningen .... 500: —

Å anslag till diverse utgifter för gemensamma förvaltningen .... 100: — 600: —

Summa Kronor 296 790: —

13. Elektricitetsverket.

N:o 80.
Budgetförslag 1926. Utgifter.

(Bil. litt. H. 1—2)

Enligt Vatten- och Gasverksstyrelsens förslag		390 213: —
Enligt Drätselkammarens förslag:		
Avgår:		
Å anslag till löner för gemensamma förvaltningen	1 000: —	
Å anslag till diverse utgifter för gemensamma förvaltningen	100: —	1 100: —
Summa Kronor		389 113: —

17. Andra kommunens affärsföretag.

17 A. Kallbadhuset.
(Bil. litt. L.)

Enligt Badhusstyrelsens förslag .... 2 800: —

17 B. Varmbadhuset.
(Bil. litt. L. 1)

Enligt Badhusstyrelsens förslag .... 56 000: —

17 C. Klapphuset.

a. Underhåll och reparationer:		
Underhåll av fastigheten	100: —	
b. Löner och arvoden:		
Arvode för tillsyningsman	50: —	150: —

17 D. Båttrafiken.

Enligt bilaga litt. M. .... 24 150: —

17 E. Vedgården.

Enligt bilaga litt. N. .... 68 900: —

Summa Kronor 152 000: —

N:o 80.

Budgetförslag 1926. Utgifter.

18. Brandväsendet.

(Bil. litt. O. 1—3)

Enligt Brandstyrelsens förslag	111 689: 89
Summa Kronor	111 689: 89

20. Fastighetsförvaltningen.

A. Egendomar inom stadsplanen.

a. Rådhuset:			
1. Underhåll av fastighet:			
Ordin. underhåll ..	500: —		
Tillf. kostnader ..	500: —	1 000: —	
Reparation av värmeledn.		1 500: —	
2. Anskaffn. och underhåll av inventarier		100: —	
3. Övriga utgifter:			
Brandförsäkr.premier	166: —		
Avgift för 3 st. vattenklosetter	75: —	241: —	2 841: —
b. Polis- och Brandstationen:			
1. Underhåll av fastigheten		500: —	
Övriga utgifter:			
2. Brandstodspremier och vattenavgift	400: —		
3. Skatter	60: —		
4. Gaturenhållning ..	75: —		
5. Sotning	100: —		
6. Avgift för 4 st. vattenklosetter à 25: —	125: —		
7. Arrende till klockaren för tomtutvidgning	150: —	910: —	1 410: —
		Transport	4 251: —

N:o 80. *Budgetförslag 1926. Utgifter.*

		Transport	4 251: —
c. Stadshotellet:			
1. Räntor och amorteringar: Andel i obligatinoslånen: 1 års ränta .. 19 225: 17 1 års amorter. 19 235: —	38 460: 17		
2. Underhåll av fastigheten och inventarier		1 500: —	
3. Kostnad för uppvärmning (häri ingår avlöning och bostad för eldaren)		12 000: —	
4. Skatter		4 550: —	
5. Brandstodspremier		650: —	
6. Renhållning		1 000: —	
7. Sotning		350: —	
8. Vattenavgift och avgift för 16 st. vattenklosetter à 25: —		1 450: —	21 500: —
d. Sundinska huset:			
1. Underhåll av fastigheten		400: —	
2. Skatter		1 000: —	
3. Brandstodspremier		132: —	
4. Renhållning		150: —	
5. Sotning		45: —	
6. Vattenavgift		100: —	
7. Hyra (avgift till Sundinska fonden för fastighetens övertagande av staden 30/9 1920)		8 000: —	9 827: —
e. Tullhuset:			
1. Underhåll av fastigheten		50: —	
2. Vattenavgift och sotning		25: —	
3. Brandstodspremier och utskylder		75: —	150: —
f. Paviljongen i Stadsparken:			
1. Underhåll av fastigheten		200: —	
2. Skatter		295: —	
3. Brandstodspremier		240: —	
4. Sotning		100: —	835: —
		Transport	36 563: —

N:o 80.

Budgetförslag 1926. Utgifter.

	Transport		36 563: —	
g. Gårds- och tomtfastigheter:				
1. Underhåll av fastigheter	30 000: —			
2. Skatter	14 000: —			
3. Brandförsäkringspremier	4 500: —			
4. Renhållning	6 000: —			
5. Sotning	2 500: —			
6. Vattenavgifter m. m.	5 200: —	62 200: —		
h. Hamnmagasinen:				
1. Underhåll av fastigheten	500: —			
2. Skatter	1 350: —			
3. Brandstodspremier	400: —	2 250: —		
i. Hamnplanen och materialgården:				
1. Omkostnader för materialgården m. fl. arbeten	4 000: —			
2. Justering av spår m. m.	1 400: —	5 400: —		
j. Hamnpaviljongen:				
1. Underhåll av fastigheten	100: —			
2. Skatter	150: —			
3. Brandförsäkringspremier	95: —			
4. Vatten och sotning	25: —	370: —		
k. Kabinettet:				
1. Underhåll av fastigheten	300: —			
2. Löner och arvoden	1 320: —			
4. Brandförsäkringspremier ..	45: —			
5. Vatten- och klosettavgift	200: —			
6. Bränsle, lyse och diverse	400: —	2 265: —		
l. Epidemisjukhuset:				
1. Underhåll av fastigheten	2 500: —			
Extra anslag för reparation av avloppsledning	1 500: —			
2. Brandförsäkringspremier	158: 26	4 158: 26		113 206: 26

20 B. Lantegendomar under eget bruk.

(Bil. litt. K. 1—2)

Enligt Lantegendomsnämndens förslag .... 120 920: —

Transport 234 126: 26

Transport				234 126: 26

20 C. **Jordar och andra fastigheter utom stadsplan.**

a. Egendomen Carlsberg:				
1. Underhåll av fastigheten		50: —		
2. Skatter		1 100: —	1 150: —	
b. Hästholmarna:				
1. Underhåll av fastigheter och bryggor		1 500: —		
2. Underhåll av inventarier		100: —		
3. Skatter		800: —		
4. Brandförsäkringspremier		356: 80		
5. Diverse utgifter		500: —		
6. Ordningsman, lön för 4 mån. ..		1 000: —	4 256: 80	
c. Diverse jordägor:				
1. Skatter:				
För Kungsängen ..	400: —			
„ Östra utmarken	120: —			
„ Viksängs villaområde	60: —			
För diverse jordägor	3 800: —	4 380: —		
2. Arrende och avgälder:				
Gästgivarevreten i gamla och nya Stohagsjorden efter medelmarkegång	45: —			
S. k. Falkenbergska tomten	200: —			
Upplåten mark till staden av lasarettets område efter medelmarkegång enligt K. brevet den 28/11 1873	45: —			
Upplåten mark av straffängelsets område efter medelmarkegång enligt Kungl. brevet den 21/11 1873	25: —			
Transport	315: —	4 380: —	5 406: 80	234 126: 26

Transport	315: —	4 380: —	5 406: 80	234 126: 26
Avsöndrad mark fr. straffängelsets område enligt Kungl. brevet den 21/11 1873	100: —			
Vasaparken utgörande lösen för 53,4 hl. spannmål, hälften råg och hälften korn, efter medelmarkegång à 16: 13	861: 34			
Upplåtande till staden enligt Kungl. brevet den 29/9 1900 av: 1:o) Stadskomministerns förut anslagna lönejordar i Kopparbergsvreten, Ängsgärdet och Herrgärdet utgörande lösen för 20,91 hl. spannmål, hälften råg och hälften korn efter medelmarkeg. à 16: 13	337: 28			
2:o) Domkyrkosysslomannens förut anslagna lönejord å Trådarön, utgörande lösen för 97,2 lit. spannmål, hälften råg och hälften korn, efter medelmarkegång à 16: 13	15: 68			
4. Mark av Lustigkulla- och Skenvretarna (Koloniträdgårdarna)	200: —			
5. Arrende för Biskopsängarna (Koloniträdgårdarna)	350: —			
6. Arrende för domkyrkosysslomannens lönejord i Norra kv. 119	20: —			
Transport	2 199: 30	4 380: —	5 406: 80	234 126: 26

N:o 80. *Budgetförslag 1926. Utgifter.*

Transport	2 199: 30	4 380: —	5 406: 80	234 126: 26
7. Arrende för tomten n:r 68 i Norra kv. (till domprosten) ..	40: —	2 239: 30	6 619: 30	

c. Övriga utgifter:

1. Omkostnader för stallet och bindplatser å kreaturstorget	800: —	12 826: 10

20 D. Skogar.

(Bil. litt. K. 1—2)

Enligt Lantegendomsnämndens förslag	6 450: —
Summa Kronor	253 402: 36

21. Magistrat och Rådhusrätt.

(Bil. litt. P.)

a. Anskaffning och underhåll av inventarier			700: —
b 1. Löner och arvoden:			
Borgmästaren	6 000: —		
Civilrådmannen 44:IV	6 900: —		
Brottmålsrådmannen 44:IV	6 900: —		
3:dje rådmannen 42:II	5 673: —		
Stadsnotarien 40:IV ..	5 547: —		
Stadsfiskalen 31:IV ..	3 867: —		
Stadsvaktmästaren 17:IV	2 109: —	36 996: —	
b 2. Dyrtidstillägg:			
Dyrtidstillägg till ovanstående befattningshavare, beräknat efter indextal 175		18 052: 20	55 048: 20
Anslag för beredande av semester åt borgmästaren, rådmännen och stadsnotarien, högst			2 200: —
Reservationsanslag för tillfälliga biträden år 1926 förslagsvis			1 000: — 58 248: 20
Transport			58 948: 20

N:o 80.

Budgetförslag 1926. Utgifter.

		Transport	58 948: 20
c. Renhållning			1 500: —
d. Belysning			300: —
e. Uppvärmning			800: —
f. Övriga utgifter:			
1. Tryck och annonskostnader		2 000: —	
2. Skrivmaterial och bokbinderiarbeten		1 500: —	
3. Olycksfallsförsäkringspremie för stadsvaktmästaren		12: —	
4. Läkarearvode för stadsvaktmästaren		20: —	
5. Telefonavgifter för ledningar till:			
Borgmästarens ämbetsrum och bostad	230: —		
Civilrådmannen	110: —		
Brottmålsrådmannen	110: —		
Stadsnotarien	180: —		
3:dje rådmannen	110: —		
Rådhusets tambur	290: —		
Stadsvaktmästaren	70: —	1 100: —	4 632: —
g. Oförutsedda utgifter			200: —
		Summa Kronor	66 380: 20

22. **Kronouppbörds- och exekutionsväsendet.**

(Bil. litt. P. 1.)

a. Anskaffning och underhåll av inventarier		150: —
b 1. Löner och arvoden:		
Kronokassören	2 600: —	
Stadsfogden	3 500: —	
1:sta skrivbiträdet 14:IV	1 785: —	
2:dra skrivbiträdet 12:IV	1 569: —	
Transport	9 454: —	150: —

N:o 80.

Budgetförslag 1926. Utgifter.

Transport 9 454: —				150: —
6 st. exekutionsbetjänter (Richtnér, Carlsson, Stéen, Larsson, Sundkvist, Nordmark) 16:IV à 2 001: — .. 12 006: —				
Bidrag till registrering av mantalslängden 150: —				
Arvode till ett biträde å Kronouppbördskontoret för debitering och uppbörd av grundavgifterna till pensionsförsäkringsfonden .. 1 800: —				
Bidrag till extra biträden för samma ändamål .. 300: —	2 250: —	23 710: —		

b 2. Dyrtidstillägg:

Dyrtidstillägg till ovanstående befattningshavare, beräknat efter indextal 175	14 350: 50	38 060: 50

b 3. Arvode åt vikarie under semester åt kronouppbördskassören reservationsvis	210: —	
5. Ersättning för tjänstelokal åt stadsfogden	750: —	
6. Arvode åt vikarie under semester åt stadsfogden	210: —	
7. Arvode till mantalsskrivningsombud	700: —	
8. Understöd åt f. fjärdingsman Törn för år 1926	300: —	40 230: 50
	Transport	40 380: 50

N:o 80.

Budgetförslag 1926. Utgifter.

		Transport	40·380: 50
c. Kronouppbördskontoret:			
1. Hyra för tjänstelokal i Rådhusets annex		750: —	
2. Renhållning: Rådhusets annex		700: —	
3. Belysning: Rådhusets annex		100: —	
4. Uppvärmning: Rådhusets annex		200: —	1 750: —
d. Exekutionsbetjänternas tjänsterum:			
1. Hyra		300: —	
2. Renhållning		275: —	
3. Belysning		50: —	
4. Uppvärmning		75: —	700: —
e. Övriga utgifter:			
1. Tryck och annonskostnader		1,200: —	
2. Skrivmaterial och bokbinderiarbeten		600: —	
3. Olycksfallsförsäkringspremie		25: —	
4. Läkarearvode för exekutionsbetjänter och skrivbiträden		100: —	
5. Anslag till exekutionsbetjänterna för hållande av velocipeder		180: —	
6. Telefonavgifter för ledningar till:			
Stadsfogden	180: —		
Kronokassören	230: —		
Exekutionsbetjänterna	280: —	690: —	2,795: —
f. Oförutsedda utgifter			100: —
		Summa Kronor	45,725: 50

23. **Polisväsende och fångvård.**

(Bil. litt. P. och R. 1—2).

Enligt Polisnämndens förslag			203,922: 35
Enligt Drätselkammarens förslag:			
Avgår:			
Anslag till beklädnad åt Poliskommissarien och 3 överkonstaplar	925: —		
Å anslag till slitningsersättning åt Detektivöverkonstapeln och 4 detektivkonstaplar	675: —		
Anslaget till telefon till polischefens bostad	70: —		1,670: —
		Summa Kronor	202,252: 35

N:o 80.
Budgetförslag 1926. Utgifter.

26. Allmänna pensionsförsäkringen.

(Bil. litt. S. 1—2).

a. Pensionsnämnden för Västerås stad:

1. Dagtraktamenten för nämndens vice ordförande och ledamöter, 4 kr. för dag, förslagsvis ...	350: —	
2. Arvode åt ordförande	600: —	
2. Bidrag åt ordföranden för skrivhjälp	1 200: —	
3. För läkarebetyg och läkareundersökningar, förslagsvis	400: —	
4. Annonser och kungörelser, förslagsvis	100: —	
5. Papper, blanketter och div. utgifter förslagsvis	300: —	
Inköp av en skrivmaskin	520: 40	3 470: 40

b. Pensionsnämnden för S:t Ilian:

Arvode åt ledamöterna, 4 kr. pr sammanträde	50: —

c. Pensionsnämnden för Lundby:

Arvode åt ledamöterna á 4 kr. pr sammanträde	50: —

d. Inbetalning till pensionsförsäkringsfonden av grundavgifter som icke kunna indrivas	10 000: —
e. Bidrag till pensionstillägg och understöd	16 000: —
Summa Kronor	29 570: 40

27. Övriga förvaltningskostnader.

27 A. Stadsfullmäktige och Drätselkammaren.

a. Anskaffning och underhåll av inventarier		500: —

b. 1. Löner och arvoden:

Drätseldirektören 56: IV	11 040: —
Byggnadschefen 51: IV...	9 315: —
Stadsombudsmannen 44: IV	6 900: —
Notarien i stadens kansli 36: III	4 488: —
Stadskamreraren 42: III...	5 946: —
Kassörska 19: II	2 055: —
Stadsbokhållaren 22: IV...	2 631: —
Transport	42 375: —

N:o 80.

Budgetförslag 1926. Utgifter.

Transport		42 375: —		500: —
1 kvinnligt kontorsbiträde av 1 klass å drätseldirektörskontoret 14: IV	1 785: —			
	300: —	2 085: —		
1 kvinnligt kontorsbiträde av 1 klass å stadskamrerarekontoret 14: II...		1 575: —		
1 manligt kontorsbiträde av II klass å stadskamrerarekontoret 13: III...		1 578: —		
Stadsinspektoren 29: IV...		3 531: —		
1 arbetsförman (Pettersson) 18: IV..............		2 217: —		
2 arbetsförmän (Råberg, Johansson) 18: III á 2 088: —		4 176: —		
1 arbetsförm. (Westholm) 18: III		2 088: —		
1 förrådsförman (Barklund) 18: III		2 088: —		
Rådhusvaktmästaren 17:III		1 986: —		
2 körkarlar (Eriksson, Persson) 15: IV à 1 893: —		3 786: —		
1 körlkarl (Andersson) 15: II		1 671: —	69 156: —	
b. 2. Dyrtidstillägg:				
Dyrtidstillägg till ovanstående befattningshavare beräknat efter indextal 175			39 987: 60	109 143: 60
Extra skrivbiträden å ombudsmannaexpeditionen och kamrerarekontoret, förslagsvis			6 500: —	
Biträde åt rådhusvaktmästaren, arvode			1 200: —	
Anslag till stadsrevisionen			1 900: —	
Läkararvode för rådhusvaktmästaren, förmän körkarlar och skrivbiträden			100: —	
Transport			9 700: —	109 643: 60

N:o 80.
Budgetförslag 1926. Utgifter.

Transport		9 700: —	109 643: 60	
Arvode för en byggmästare (29/12 1920)		6 800: —		
Pensionsersättning till f. revisoren H. Tersmeden		1 200: —	17 700: —	
d. Renhållning: Rådhuset och annexet			2 000: —	
e. Belysning: Rådhuset och annexet			400: —	
f. Uppvärmning: Rådhuset och annexet			1 000: —	
g. Övriga ntgifter:				
1. Tryck- och annonskostnader		8 000: —		
2. Skrivmaterial och bokbinderiarbeten		2 000: —		
3 Olycksfallsförsäkringspremie		35: —		
4. Premie för inbrottsförsäkring		203: 75		
5. Telefonavgifter för ledningar till:				
Stadsfullm. ordförande	70: —			
Drätselkammarens ordf.	70: —			
Drätseldirektörens exp. och bostad	180: —			
Stadsombudsmannens exp. och bostad	180: —			
Notariens vid stadens kansli exp. och bostad	250: —			
Byggnadschefens exp. o. bostad	180: —			
Stadskamrerarekontoret	230: —			
Stadskamrerarens bostad	70: —			
Stadsinspektorens exp.	110: —			
Byggmäst. Alb. Anderssons bostad	70: —			
Rådhusvaktmäst. bostad	70: —			
Arbetsförman Råberg	70: —			
„ Westholm	70: —			
„ Pettersson	70: —			
„ Johansson	70: —			
Förrådet	180: —			
Samtalsavgifter	230: —	2 170: —		
6. Hyra för tjänstelokaler i Rådhusets annex		1 200: —		
7. Diverse och oförutsedda utgifter		1 000: —	14,608: 75	
h. Stallet:				
1. Utfodring och skötsel av 5 hästar		4 000: —		
2. Hästskoning o. hästförsäkring m. m.		350: —		
3. Underhåll av körredskap		400: —	4 750: —	150 102: 35
			Transport	150 102: 35

N:o 80.
Budgetförslag 1926. Utgifter.

	Transport	**150 102: 35**

27 B. Byggnadsnämnden.

(Bil. litt. T. 1—2.)

Enligt Byggnadsnämddens förslag	30 095: 50	
Enlikt Drätselkammarens förslag		
Avgår:		
Å anslag till hantlangningskostnader	300: —	29,795: 50

27 C. Automobiler.

a. Underhåll och reparationer	500: —	
b. Löner och arvoden:		
1. Bilförare, förslagsvis	2 900: —	
c. Driftskostnader:		
Bensin, smörjoljor m. m.	2 000: —	
d. Diverse utgifter:		
Diverse	400: —	5 800: —
	Summa Kronor	185 697: 85

28. Anslag och bidrag till diverse ändamål.

(Bil. litt. U. 1—7.)

a. Sociala ändamål:		
1. Arbetsstugan (29/12 1910)	5 000: —	
med avdrag av anslag från Sundinska fonden	5 000: —	—: —
2. Barnkrubban (28/12 1918)		2 500: —
3. Barnhemmet (28/12 1918)		500: —
4. Natthärbärget		300: —
	Transport	3 300: —

N:o 80.
Budgetförslag 1926. Utgifter.

	Transport	3 300: —	
5. Avslag till Västmanlands läns arbetsförmedling ($^{30}/_{9}$ 1907	2 900: —		
och $^{29}/_{12}$ 1920)	300: —	3 200: —	
6. Anslag till Västerås sjukkassors fortsättningskassa (23/12 1909), förslagsvis		2 500: —	
7. Anslag till Västerås sjukkassor och fortsättningskassa (23/11 1918), förslagsvis		12 000: —	
8. Anslag till barnhemmet "Sparvboet" (21/12 1911 och 28/12 1918)		600: —	
9. Anslag till barnhemmet "Sparvboet" hyra för butiken (23/2 och 21/12 1917)		600: —	
10. Anslag till Frälsningsarméns slumverksamhet (26/10 1916 och 28/12 1918)		450: —	
11. Anslag till frilufts- och folkkonserter till Drätselkammarens förfogande att på lämpligt sätt utdelas (30/12 1919)		2 000: —	
15. Anslag till Arosgårdens verksamhet (28/10 1920)		3 000: —	
16. Anslag till Nykterhetsnämnden		2 550: —	
17. Anslag till Arbetarnas bildningsförbunds biliotekverksamhet (28/12 1920)		1 500: —	
18. Anslag till skollovskolonier		7 000: —	
19. Anslag till Västerås gymnastikförening		600: —	39 300: —

b. Taxeringsnämnderna:

1. Traktamentsersättning à 1: 40 pr sammanträdestimma, högst 7 kr. pr dag	1 700: —	
2. Biträde åt ordförandena	500: —	
3. Lokalhyra med lyse, värme och städning	150: —	
4. Annonsering m. m.	50: —	
5. Skrivmaterial och diverse	125: —	2 525: —

c. Diverse utgifter:

1. Pension 400 kronor med dyrtidstillägg till f. föreståndarinnan för arbetsstugan Sofia Österberg ($^{18}/_{12}$ 1914), förslagsvis	600: —	
2. Premie för olycksfallsförsäkring av stadens arbetare	1 500: —	
3. Läkare och sjukvård samt sjukavlöning åt samma arbetare ($^{19}/_{12}$ 1912)	4 000: —	
4. Årsavgift till svenska stadsförbundet á 7: 50 för varje 100-tal innevånare ($^{26}/_{3}$ 1908)	1 943: 50	
5. Årsavgift till Svenska Städernas förhandlingsorganisation ($^{29}/_{1}$ 1920)	523: 25	
Transport	8 566: 75	41 825: —

N:o 80.

Budgetförslag 1926. Utgifter.

	Transport	8 566: 75	41 825: —
6.	Prenumerationsavgift för Svenska stadsförbundets tidskrift, 60 ex. á 12: — (26/10 1911)...	720: —	
7.	Representationsanslag (19/12 1912)	1 000: —	
8.	Omkostnader för resor och mindre utredningar (21/12 1917)	2 000: —	
9.	Hämtning av postväska. hyra för postfack och utdelning av post vid Lundby kyrka	127: —	
11.	Anslag till utsättning av smörbord	200: —	
13.	Anslag till gäldande av och avskrivning å aktieteckning i Byggnads A.-B. Mimer (5:te året)	—: —	
14.	Anslag till rivning och nybyggnad i kvarteret Arvid Kronor 27 000: —, att amorteras på 5 år (4:de året)	—: —	
15.	Årsavgift till vägföreningen	500: —	
16.	Anslag till arbetslöshetsunderstöd enligt Stadsfullm. beslut den 29/10 och 26/11 1925	10 000: —	23 113: 75
		Summa Kronor	64 938 75

29. Övriga oförutsedda utgifter.

Förslagsanslaget	34 456: 13
Summa Kronor	34 456: 13

N:o 80.

Budgetförslag 1926. Inkomster.

Inkomster.

1 A. Räntor och aktier.

Lån upptagna med Kungl. Maj:ts tillstånd.

Räntor å:

a. Obligationslån:

	Resterande lånebelopp	Ränta	
1. Vatten- och Gasverksstyrelsen:			
1892 års lån à 4 %	14 730: —	548: 80	
1896 „ „ „ 3,6 „	48 890: —	1 685: 70	
1902 „ „ „ 4 „	45 280: —	1 811: 20	
1907 „ „ „ 4 1/2 „	516 350: —	23 235: 75	
1910 „ „ „ 4 1/2 „	897 080: —	39 919: 28	
1916 „ „ „ 5 „	385 993: —	19 299: 65	
1919 „ „ „ 6 „	641 881: 29	38 512: 88	
1922 „ „ „ 5 „	551 223: 60	27 429: 05	
1924 „ „ „ 5 „	265 359: 99	13 267: 99	165 710: 30
2. Folkskolestyrelsen:			
1892 års lån à 4 %	30 000: —	1 125: —	
1902 „ „ „ 4 „	132 225: —	5 177: 20	
1907 „ „ „ 4 1/2 „	30 450: —	1 370: 25	
1910 „ „ „ 4 1/2 „	269 590: —	11 992: 05	
1916 „ „ „ 5 „	21 220: —	1 061: —	
1919 „ „ „ 6 „	143 250: —	8 595: —	
1922 „ „ „ 5 „	63 310: —	3 150: 06	
1924 „ „ „ 5 „	19 700: —	985: —	33 455: 56
3. Fattigvårdsstyrelsen:			
1892 års lån à 4 %	6 000: —	225: —	
1902 „ „ „ 4 „	15 559: 50	609: 22	
1919 „ „ „ 6 „	238 750: —	14 325: —	
1922 „ „ „ 5 „	375 964: —	18 706: 52	
1924 „ „ „ 5 „	61 661: —	3 083: 05	36 948: 79
		Transport	236 114: 65

N:o 80.

Budgetförslag 1926. Inkomster.

	Resterande lånebelopp	Ränta	
Transport			236 114: 65
4. Kyrkorådet:			
1896 års lån à 3,6 %	6 120: —	211: 68	
1910 „ „ „ 4,5 „	44 000: —	1 980: —	2 191: 68
5. Hamnen:			
För äldre hamnbyggnaden à 5 %	13 905: —	695: 25	
För nya hamnbyggnaden à 4½ %	131 675: —	5 925: 38	
För hamnbyggnadens fortsättning à 5 %	101,233 —	5 061: 65	
För svängkran n:r 6 f. d. n:r 1 à 5 %	7 700: —	385: —	
För malmlossningskran n:r 2 à 5 %	17 500: —	875: —	
För östra hamnbyggnadens vidare fortsättning 6 % å kronor	143 250: —	8 595: —	
För Djuphamnen 5 % å kronor	197 000: —	9 850: —	31 387: 28

b. **Andra amorteringslån:**

Upptaget från pensionsförsäkringsfonden och statens bostadslånefond:		
Räntor å av staden utlämnade lån		34 523: 37

c. **Andra lån och skulder:**

1. Ränta av Elementarläroverket för flickor å Kr. 2 500: — à 4½ %	112: 50	
2. Ränta å beräknad brist i hamnkassan Kronor 188 373: 25 à 6 %	11 302: 40	
3. Ränta å kostnaden för östra hamnbyggnadens fortsättning, förslagsvis 230 000: — à 6 %	13 800: —	
4. Ränta å Kr. 1 000: — lån ur Lundby sockens magasinsfond à 4½ %	45: —	25 259: 90

d. **Aktier.**

1. Utdelning å aktier i Stockholm—Västerås—Bergslagens järnväg Kr. 99 700 à 5 %	4 985: —	
2. Ersättning för upphörd utdelning i Stockholm—Västerås—Bergslagens järnväg från järnvägsmedelsfonden	—: —	
3. Utdelning å A.-B. Arbetarebostäders aktier Kr. 300 000 à 4,75 %	—: —	4,985: —
Summa Kronor		334 461: 88

1 B. Kapitalavbetalningar å lån.

N:o 80.
Budgetförslag 1926. Inkomster.

a. Obligationslån:

		Resterande lånebelopp	Årets amortering	
1. Vatten- och Gasverksstyrelsen:				
Uppt. år 1892	à 4 %	14 730: —	2 020: —	
„ „ 1896	„ 3,6 „	48 890: —	4 130: —	
„ „ 1902	„ 4 „	45 280: —	2 320: —	
„ „ 1907	„ 4 1/2 „	516 350: —	14 160: —	
„ „ 1910	„ 4 1/2 „	897 080: —	19 970: —	
„ „ 1916	„ 5 „	385 993: —	5 910: —	
„ „ 1919	„ 6 „	641 881: 29	6 273: 19	
„ „ 1922	„ 5 „	551 223: 60	5 285: 01	
„ „ 1924	„ 5 „	265 359: 99	4 310: 42	64 378: 62
2. Folkskolestyrelsen:				
Uppt. år 1892	à 4 %	30 000: —	3 750: —	
„ „ 1902	„ 4 „	132 225: —	5 590: —	
„ „ 1907	„ 4 1/2 „	30 450: —	1 050: —	
„ „ 1910	„ 4 1/2 „	269 590: —	6 200: —	
„ „ 1916	„ 5 „	21 220: —	330: —	
„ „ 1919	„ 6 „	143 250: —	1 400: —	
„ „ 1922	„ 5 „	63 310: —	617: 50	
„ „ 1924	„ 5 „	19 700: —	320: —	19 257: 50
3. Fattigvårdsstyrelsen:				
Uppt. år 1892	à 4 %	6 000: —	750: —	
„ „ 1902	„ 4 „	15 559: 50	657: 80	
„ „ 1919	„ 6 „	238 750: —	2 333: 33	
„ „ 1922	„ 5 „	375 964: —	3 667: —	
„ „ 1924	„ 5 „	61 661: —	1 001: 60	8 409: 73
4. Kyrkorådet:				
Uppt. år 1896	à 3,6 %	6 120: —	480: —	
„ „ 1910	„ 4,5 „	44 000: —	1 000: —	1 480: —
5. Hamnen:				
För äldre hamnbyggnaden		13 905: —	3 000: —	
För nya hamnbyggnaden:				
1910 års lån	à 4 1/2 „	131 675: —	5 725: —	
1916 „ „	„ 5 „	101 233: —	1 548: —	
1919 „ „	„ 5 „	143 250: —	1 400: —	
		Transport	11 673: —	93 525: 85

N:o 80.
Budgetförslag 1926. Inkomster.

	Transport	11 673: —	93 525: 85	
För Djuphamnen:				
1924 års lån à 5 %	197 000: —	3 200: —		
För svängkran n:r 6 f. d. n:r 1 kapitalåterstod	7 700: —	275: —		
För malmlossningskran kapitalåterstod	17 500: —	625: —	15 773: —	109 298: 85

b. Andra amorteringslån:

Kapitalavbetalningar:			
Från pensionsförsäkringsfonden, årets amortering			7 282: —
Enligt särskild amorteringsplan för Vatten-, Gas- och Elektricitetsverken samt avloppsledningarna skall till Drätselkammaren inlevereras för att tillgodoföras verkens amorteringsfond ...	237 125: —		
Från denna fond skall enligt ovan utbetalas:			
Amortering 64 378: 62			
Ränta...... 165 710: 30	230 088: 92		
Återstår till avsättning	7 036: 08		
		Summa Kronor	116 580 85

2. Fattigvård.

(Bil. litt. A. 1—2)

Enligt Fattigvårdsstyrelsens förslag	85 875: —
Summa Kronor	85 875: —

3. Barnavård.

(Bil. litt. B. 1—2)

Enligt Barnavårdsnämndens förslag	4 900: —
Summa Kronor	4 900: —

4 A. Folkskolan.

(Bil. litt. C. 1—2)

Enligt Folkskolestyrelsens förslag	343 176: 68
Summa Kronor	343 176: 68

4 B. Högre folkskolan.

(Bil. litt. D.)

Enligt Folkskolestyrelsens förslag	15 887: —
Summa Kronor	15 887: —

5. Hälso- och sjukvård.

(Bil. litt. F. 1—2)

5 A. Allmänna hälso- och sjukvården.

Enligt Hälsovårdsnämndens förslag	2 600: —

5 C. Köttbesiktningsbyrån.

Enligt Hälsovårdsnämndens förslag	28 761: 85
Summa Kronor	31 361: 85

6. Gator, vägar, planteringar o. d.

6 A. Gatuläggningen.

Försäljningsmedel	500: —

6 C. Planteringar.

(Bil. litt. G. 1—2)

Enligt Planteringsnämndens förslag	7 600: —

6 E. Gaturenhållning.

1. Avgift från skolkassan för renhållning av gatorna vid Skepparbacks-, Mariabergs- och Herrgärdsskolorna	1 000: —	
2. Avgift från Hamnstyrelsen för hamnområdet	1 800: —	2 800: —
Summa Kronor		10 900: —

N:o 80.

Budgetförslag 1926. Inkomster.

8. Hamnen.

(Bil. litt. I. 1—2)

8 A. Den egentliga hamnen.

Enligt Hamnstyrelsens förslag 289 646: 35

8 B. Hamnmaskiner.

Enligt Hamnstyrelsens förslag .... 16 450: —

Summa Kronor 306 096: 35

10 A. Renhållningsverket.

(Bil. litt. K. 1—2)

Enligt Lantegendomsnämndens förslag .... 57 300: —

10 B. Svingården.

(Bil. litt. K. 1—2)

Enligt Lantegendomsnämndens förslag .... 36 000: —

Enligt Drätselkammarens förslag:

T i l l k o m m e r :

Ökade inkomster .... 4 000: — 40 000: —

Summa Kronor 97 300: —

11. Vattenledningsverket.

(Bil. litt. H. 1—2)

Enligt Vatten- och Gasverksstyrelsens förslag .... 167 000: —

Summa Kronor 167 000: —

N:o 80.
Budgetförslag 1926. Inkomster.

12. Gasverket.

(Bil. litt. H. 1—2)

Enligt Vatten- och Gasverksstyrelsens förslag		324 600: —
Enligt Drätselkammarens förslag:		
Tillkommer:		
Ökade inkomster av enskild gasförbrukning		20 000: —
	Summa Kronor	344 600: —

13. Elektricitetsverket.

(Bil. litt. H. 1—2)

Enligt Vatten- och Gasverksstyrelsens förslag		619 500: —
	Summa Kronor	619 500: —

17. Andra kommunens affärsföretag.

17 A. Kallbadhuset.

(Bil litt. L.)

Enligt Badhusstyrelsens förslag		3 100: —

17 B. Varmbadhuset.

(Bil litt. L.)

Enligt Badhusstyrelsens förslag	62 000: —	
Enligt Drätselkammarens förslag:		
Tillkommer:		
Ökade inkomster	2 000: —	64 000: —
	Transport	67 100: —

N:o 80.
Budgetförslag 1926. Inkomster.

Transport 67 100: —

17 D. Båttrafiken.

(Bil. litt. M.)

1. Persontrafik	21 650: —	
2. Godstrafik	2 500: —	24 150: —

17 E. Vedgården.

(Bil. litt. N.)

Inkomster av vedförsäljning	68 900: —
Summa Kronor	160 150: —

18. Brandväsendet.

(Bil. litt. O. 1—2)

Enligt Brandstyrelsens förslag	11 765: —
Summa Kronor	11 765: —

20. Fastighetsförvaltningen.

20 A. Egendomar inom stadsplanen.

c. Stadshotellet:

1. Hyror:	
Västerås Hotell A. B.	19 250: —
Västerås Systembolag	17 500: —
Sällskapet	2 250: —
Upplands Enskilda Bank	4 500: —
Barberare M. Rydén	1 200: —
En affärslokal (f. d. Göteborgsbankens lokal)	1 000: —
2. Avgifter för festvåningens användande	2 000: —
Transport	47 700: —

N:o 80.

Budgetförslag 1926. Inkomster.

Transport		47 700: —	
3. Hyresgästers andel i kostnaden för uppvärmning		11 000: —	58 700: —
d. Sundinska huset:			
Hyresinkomster			11 200: —
e. Tullhuset:			
Hyra för bostadslägenhet			350: —
f. Paviljongen i Stadsparken:			
Hyresinkomster			1 250: —
g. Gårds- och tomtfastigheter (Bil. litt. V.)			
Hyror och arrenden för staden tillhöriga gårdar och tomter			161 930: 25
h. Hamnmagasinen:			
A.-B. J. Aug. Jönsson & C:o magasin n:r 1		6 600: —	
Axel Ericson & C:o, magasin n:r 3		2 574: —	
A.-B. John A. Fors, magasin n:r 2		6 000: —	
B. Gabrielsson, magasin n:r 3 ..		2 175: —	
A.-B. Hakon Swenson, magasin n:r 3		2 025: —	
A.-B. Rudhe & C:o, magasin n:r 3		1 500: —	20 874: —
i. Hamnplanen:			
Platshyror av:			
Hygrell & C:o		1 087: 50	
Tegel- och Murbruks A.-B.		2 128: —	
Kafferosteriet Pyramiden		650: —	
Järnhandl. Axel Sundström		812: 50	
Tekniska Byggnadsbyrån		367: 50	
Ingeniör Paul Anderson		200: —	
Grosshandl. G. Laurell	495: —		
D:o förslagsvis	1 000: —		
D:o	1 930: —	3 425: —	
Transport		8 670: 50	254 304: 25

N:o 80.
Budgetförslag 1926. Inkomster.

Transport		8 670: 50	254 304: 25
Vatten- och Gasverksstyrelsen ..		1 050: —	
Myggbo Sågbolag		562: 50	
Järnhandl. Erik Sundström		562: 50	
Järnhandl. Bröderna Larsson ..		500: —	
Allm. Svenska El. A.-B.	207: —		
D:o	525: —		
D:o för magasinstomt	7 556: —	8 288: —	
A.-B. J. Aug. Jönsson & C:o		180: —	
Stadens vedgård		4 000: —	
J. Aug. Andersson & C:o		1 063: —	
Arvid Enström		478: —	
Arrenden för 6 tomter å Sjöhatten förslagsvis		1 500: —	26 854: 50

j. Hamnpaviljongen:

Hyresinkomster:	Spedition	1 500: —	
	Fackf. kafé	500: —	
	Hamnkontor ..	500: —	2 500: —

k. Kabinettet:

Inkomster	1 400: —	

l. Epidemisjukhuset:

Hyra	36 000: —	321 058: 75

20 B. **Lantegendomar under eget bruk.**

(Bil. litt. K. 1—2)

Enligt Lantegendomsnämndens förslag	120 920: —

20 C. **Jordar och andra fastigheter.**

a. Egendomen Carlsberg		1 000: —	
b. Hästholmarna:			
1. Hyra för serveringspaviljong och villabyggnader å Elba	4 500: —		
2. Hyra för serveringspaviljong å Östra holmen	2 000: —	6 500: —	
Transport		7 500: —	441 978: 75

N:o 80.
Budgetförslag 1926. Inkomster.

Transport			7 500: —	441 978: 75
c. Diverse jordägor:				
1. Östra utmarken:				
Arrenden:				
För följande lägenheter: Lilla Stenby delar av utmarken, del av Enbacken, Nordanby, Nordanbys utmarksjord (Nordanby Gård)		3 500: —		
Gustavsslätt (F. T. Larsson), utgår 14/3 1927		266: —		
Andersborg (G. Andersson)		500: —		
Sundinska utmarken (koloniträdgårdar)		550: —		
Kristiansborg (stadens lantbruk)		3 000: —		
Hovdestalund (F. Johansson) ..		700: —		
Ett område av Myggbo (Folkets Park)	50: —			
Ett område (Folkets Park)	70: —	120: —		
Malma gård (stadens lantbruk)		3 500: —	12 136: —	
2. Västra utmarken:				
Arrenden:				
Stensborg, växthus och en del jord		2 000: —		
„ övrig mark och hus		1 700: —		
Byggnadsplatser å det s. k. Käringberget t. o. m. år 1926:				
G. Andersson	35: —			
Doktor Holm	50: —			
Förman Hedkvist	25: —			
Rich. Blom	30: —			
Jenny Lindhagen	25: —	165: —		
Mindre områden å s. k. Ragvaldsbacke:				
J. A. Tihlén	5: —			
Matilda Eriksson	5: —			
C. G. Lundkvist	15: —			
Rob. Pettersson	5: —	30: —		
Transport		3 895: —	19 636: —	441 978: 75

N:o 80.
Budgetförslag 1926.
Inkomster.

Transport		3 895: —	19 636: —	441 978: 75
Ett till hyttan på 50 års tid för rätt till framdragande av järnvägsspår upplåtet område (Masugnsbolaget) t. o. m. år 1949		25: —		
Område av Gästgivarevreten i gamla Stohagsjorden:				
Ägofig. 544 och del av 545 (Västerås skeppsvarv)	540: —			
Ägofig. 546	30: —	570: —		
Ett område intill Solgården (Axel Eklund)		10: —		
Ett område intill Mälardalen (H. Mörk)		25: —		
Västerås Skeppsvarv:				
för slip	50: —			
för mark	500: —	550: —	5 075: —	
d. Viksäng:				
Arrende för 9 villatomter, utarrenderade t. o. m. 1944		310: —		
Kapten H. Slettengren		75: —	385: —	
e. Diverse arrenden:				
F. d. Stadskassörsjorden i Iggebygärdet (Kristiansborgs gård)		35: —		
D:o jämte Domkyrkosysslomannens f. d. lönejord å Trådarön (J. A. Hellman) utgår 14/3 1926		75: —		
Mark av Gideonsberg (Sv. Metallverken)		100: —		
Mark för järnvägsspår till Tillberga (Asea)		45: —		
Koloniträdgårdarna vid Lustigkulla		165: —		
Koloniträdgårdarna vid Biskopsängen		750: —		
Mark av Kungsängen (Lantbruket)		200: —		
Kablar och ledningar i stadens gator (Asea)		272: 60		
Transport		1 642: 60	25 096: —	441 978: 75

N:o 80.

Budgetförslag 1926. Inkomster.

Transport	1 642: 60	25 096: —	441 978: 75
Kraftledningskabel i stadens mark (Sv. Metallverken)	72: 40		
Mark av Siggesborg för Skultunajärnvägen (C. Vestmans sterbhus)	50: —		
Diverse mindre områden	700: —	2 465: —	
f. Arrende för fiskvatten:			
Västeråsfjärden från Johannisberg till Hyttan samt vid Kattskär och Amundsgrund (Sundkvist)	50: —		
Vid Hästholmarna jämte fiskarstugan med jord å Elba	150: —		
Diverse mindre fiskearrenden	100: —	300: —	
g. Hyresmedel:			
Platshyror:			
Pumphus å Kungsängen (Sv. Metallverken)	50: —		
Hyra för skjul av Motorbåtklubben	50: —		
Två magasinsplatser å Skallberget (Söderlund o. Nitroglycerin A.-B.)	20: —		
Slaktarvagnar å tomten n:r 6 Norra kvarteret	300: —		
Upplag å Kungs- och Munkängen, förslagsvis	500: —		
Myggbo Sågbolag (1 080 kvm. à 60 öre)	648: —		
Serveringspaviljong å Djäkneberget	300: —		
Vattenkiosken i Vasaparken	300: —		
Fotografiatelier å Kungsängen ..	50: —		
Tidningskiosk vid Stora gatan och Hållgatan	25: —		
Andel i plats och hyresmedel från Strömsholms våg	500: —		
Karuseller och skjutbanor m. m. ..	1 000: —		
Stallar och bindplatser å Kreaturstorget	700: —		
Hyra för vattenkraften i Svartån	3 000: —		
Hyra för Köttbesiktningsbyrån ..	3 000: —		
Transport	10 443: —	27 861: —	441 978: 75

Transport	10 443: —	27 861: —	441 978: 75
Hyra för gasverkstomten å Kungsängen	2 773: 80		
Försäljningskiosk vid flickskolans gymnastikhus	25: —	13 241: 80	41 102: 80

20 D. **Skogar.**
(Bil. litt. K. 1—2)

Enligt Lantegendomsnämndens förslag	6 450: —
Summa Kronor	489 531: 55

23. Polisväsende och fångvård.

(Bil. litt. R. 1—2)

a. Statsbidrag för reservpolis, 1/3 av 3 poliskonstapelslöner i lägsta lönegraden	3 045: —
b. Bidrag av Systembolaget för tillsyningsmannens avlöning, förslagsvis	4 000: —
c. Statsbidrag för avlönande av 2 kriminalpoliser, förslagsvis	8 130: —
Summa Kronor	15 175: —

24. Auktionsväsendet.

Auktionsprovision, förslagsvis	500: —
Summa Kronor	500: —

27. Övriga förvaltningskostnader.

27 B. **Byggnadsnämnden.**
(Bil. litt. T. 1—2)

Avgifter för av byggnadschefen och stadsarkitekten utförda förrättningar samt lösen av protokoll	3 000: —
Transport	3 000: —

Transport 3 000: —

N:o 80.
Budgetförslag 1926. Inkomster.

27 C. **Automobiler.**

Inkomster av körningar .... 10 000: —

Summa Kronor 13 000: —

30. Allmänna bidrag av staten.

a. Ersättning för brännvinsförsäljningsmedel enligt K. F. den 18 juni 1913 .... 47 082: —

b. Källarfrihetsmedel 349: 89

Summa Kronor 47 431: 89

31. Diverse inkomster.

a. Bötesmedel .... 1 200: —

b. Behållning av influtna registreringsavgifter för handelsfirmor 100: —

c. Hamnens andel i stadens allmänna kostnader för byggnadschef, bokföring m. m. .... 4 000: —

d. Hyror för maskiner, försäljning av stadgar rörande Västerås stad m. m. .... 200: —
Statsbidrag till Nykterhetsnämnden .... 500: —

Summa Kronor 6 000: —

32. Skatter och liknande avgifter.

a. Hundskatt à 25: — kr. pr hund .... 9 500: —

b. Bevillningsavgifter f. offentl. föreställningar (artistskatt) 1 000: —

c. Skogsaccis .... 200: —

d. Utdebitering av kr. 9: 02 för varje fulla 100 kr. av kr. 24 512 850, utgörande under år 1925 inom kommunen beräknad inkomst, för vilken bevillning skall erläggas 2 211 059: 07

Transport 2 211 059: 07 10 700: —

N:o 80.
Budgetförslag 1926. Inkomster.

Transport	2 211 059: 07		10 700: —
varifrån avgår beräknad avkortning och restitution	221 105: 91	1 989 953: 16	
e 1. Progressivskatt, kommunandel		55 000: —	
f. Tomtören å tomter å stadens grund för all framtid	87: 54		
För magasinstomter å hamnområdet t o. m. 1926	359: 52	447: 06	2 045 400: 22
g. Nöjesskatt			36 000: —
h. Automobilskatt (förslagsvis)	18 000: —		
Summa Kronor			2 092 100: 22

N:o 80.

Budgetförslag 1926. Sammandrag av utgifts- och inkomststaten.

Sammandrag av utgifts- och inkomststaten

för år 1926.

	Utgifter	Inkomster	Överskott	Brist
Brist från sist avslutade räkenskapsår	104 220: 86			104 220: 86
1. a. Räntor m. m.	745 793: 43	334 461: 88		411 331: 55
1. b. Kapitalavbetalningar å lån ..	280 502: 56	116 580: 85		163 921: 71
2. Fattigvård	541 177: 24	85 875: —		455 302: 24
3. Barnavård	72 767: —	4 900: —		67 867: —
4. a. Folkskolan ..	791 827: 57	343 176: 68		448 650: 89
4. b. Högre folkskol.	26 389: 50	15 887: —		10 502: 50
4. d. Allm. lärov:t	4 317: 50			4 317: 50
4. e. Andra undervisn. o. bildn.-anst.	45 295: —			45 295: —
5. Hälso- o. sjukvård	85 142: 35	31 361: 85		53 780: 50
6. Gator, vägar, planteringar o. d.	177 333: 35	10 900: —		166 433: 35
7. Avloppsledningar	43 270: —			43 270: —
8. Hamnen	306 096: 35	306 096: 35		
10. Renhållningsv. och svingård ..	129 684: 13	97 300: —		32 384: 13
11. Vattenledningsverket	127 460: —	167 000: —	39 540: —	
12. Gasverket	296 790: —	344 600: —	47 810: —	
13. Elektricitetsverket	389 113: —	619 500: —	230 387: —	
17. Andra kommunens affärsföretag	152 000: —	160 150: —	8 150: —	
18. Brandväsende ..	111 689: 89	11 765: —		99 924: 89
20. Fastighetsförvaltningen	253 402: 36	489 531: 55	236 129: 19	
21. Magistrat och rådhusrätt	66 380: 20			66 380: 20
22. Kronouppbörds- och exekutionsväsende	45 725: 50			45 725: 50
Transport	4 796 377: 79	3 139 086: 16	562 016: 19	2 219 307: 82

N:o 80.

Budgetförslag 1926. Sammandrag av utgifts- och inkomststaten.

Transport	4 796 377: 79	3 139 086: 16	562 016: 19	2 219 307: 82
23. Polisväsende o. fångvård	202 252: 35	15 175: —		187 077: 35
24. Auktionsväsende		500: —	500: —	
26. Allmän pensionsförsäkring	29 570: 40			29 570: 40
27. Övriga förvaltningskostnader	185 697: 85	13 000: —		172 697: 85
28. Anslag och bidrag till div. ändamål	64 938: 75			64 938: 75
29. Oförutsedda utgifter	34 456: 13			34 456: 13
30. Allmänna bidrag av staten		47 431: 89	47 431: 89	
31. Div. inkomster		6 000: —	6 000: —	
32. Skatter och liknande avgifter		2 092 100: 22	2 092 100: 22	
Summa Kronor	5 313 293: 27	5 313 293: 27	2 708 048: 30	2 708 048: 30

Bil. litt. A.

N:o 80. *Budgetförslag 1926. Fattigvården*

Utdrag ur protokoll, fört vid Fattigvårdsstyrelsens sammanträde d. 27/10 1925.

§ 550.

Beslöt fattigvårdsstyrelsen att till Stadsfullmäktige avgiva följande

FÖRSLAG

till

Inkomst- och utgiftsstat för Västerås stads fattigvård för år 1926.

UTGIFTER:

A. *Yttre fattigvården:*

a) Löner och arvoden:

1) Sysslomannen, lön (39:III) ..	4 974: —	
2) Tillsyningsmannen, lön (20:I)	2 010: —	
3) Kassörska, lön (19:I)	1 920: —	
4) Kontorsbiträde, lön (12:I) ..	1 290: —	
5) Sifferrevisor, arvode	600: —	
	10 794: —	

b) Dyrtidstillägg:

Dyrtidstillägg för sysslomannen, tillsyningsmannen, kassörskan och biträde (index 175 förslagsvis)	6 604: 20	17 398: 20

c) Räntor och amorteringar:

1892 års lån: (kvarv. skuld 6 000: —)			
Ränta 4 %	225: —		
Amortering	750: —	975: —	
Transport		975: —	17 398: 20

N:o 80.
Budgetförslag 1926. Fattigvården.

Transport		975: —	17 398: 20
1902 års lån: (kvarv. skuld 15 559: 50)			
Ränta 4 %	609: 22		
Amortering	657: 80	1 267: 02	
1919 års lån: (kvarv. skuld 238 750: —)			
Ränta 6 %	14 325: —		
Amortering	2 333: 33	16 658: 33	
1922 års lån: (kvarv. skuld 375 964: —)			
Ränta 5 %	18 706: 52		
Amortering	3 667: —	22 373: 52	
1924 års lån: (kvarv skuld 61 661: —)			
Ränta 5 %	3 083: 05		
Amortering	1 001: 60	4 084: 65	45 358: 52
d) Understödskostnader:			
1) Ordinarie understöd		200 000: —	
2) Tillf. underst. m. penningar		50 000: —	
3) Understöd in natura		38 000: —	288 000: —
e) Anstaltsvård:			
1) Hospitalsvård		15 500: —	
2) Lasarettsvård		6 000: —	
3) Sanatorievård		4 500: —	
4) Andra sjukvårdskostnader		5 000: —	
5) Kommunalt sjukvårdsbidrag, bidrag till yrkesutbildning, kommunalt pensionstillskott utan karaktär av fattigvård		7 000: —	38 000: —
f) Diverse utgifter:			
1) Återbetalning till främmankommuner		17 000: —	
2) Medikamenter		4 000: —	
3) Trycksaker o. skrivmat. m. m.		700: —	
4) Hyra för fattigvårdsbyrån		1 200: —	
5) Städning, bränsle o. lyse ..		1 500: —	
Transport		24 400: —	388 756: 72

N:o 80. Budgetförslag 1926. Fattigvården

Transport		24 400: —	388 756: 72	
6) Telefoner till:				
Fattigvårdsbyrån	180: —			
Fattigv.-syssl. bost.	110: —			
Fattigv.-st. ordf. ..	110: —			
Fattigv.-tills.-m. bostad	70: —			
Diakonissan	70: —			
Samtalsavgifter, förslagsvis	75: —	615: —		
7) Anslag till diakonissornas verksamhet		10 000: —		
8) Begravningskostnader		1 000: —	36 015: —	
g) Oförutsedda utgifter			1 000: —	425 771: 72

B. Ålderdomshemmet:

Utgifter:

h) Löner och arvoden:		
1) Föreståndaren, lön (29:I) 3 000: — med avdrag för naturaförmåner 1 165: — förslagsvis	1 835: —	
2) Vaktmästaren, lön (17:II) 1863: — med avdrag för naturaförmåner förslagsvis 660: —	1 203: —	
3) Maskinisten, lön (17:II) 1 863: — med avdrag för naturaförmåner, förslagsvis 660: —	1 203: —	
4) Husmoder, lön (4:III)	696: —	
5) 1 sköterska, lön (4:IV)	744: —	
6) 1 sköterska, lön (4:II)	648: —	
7) 2 sköterskor, lön (4:I) à 600: —	1 200: —	
8) 1 vårdare, lön (7:I)	840: —	
9) 6 sköterskebiträden, lön à 360: —	2 160: —	
10) 1 kokerska, lön	450: —	
Transport	10 979: —	425 771: 72

N:o 80.
Budgetförslag 1926.
Fattigvården

Transport		10 979: —		425 771: 72
11) 2 köksbiträden, lön à 360: —		720: —		
12) 1 tvätterska, lön		450: —		
13) 1 tvättbiträde, lön		360: —		
14) Predikanten, arvode		500: —		
15) Semesterpengar till personalen		500: —		
		13 509: —		
i) Dyrtidstillägg:				
Dyrtidstillägg för föreståndare, vaktmästare, maskinist, husmoder, sköterskor, vårdare och övrig personal, (index förslagsvis 175)		10 945: 50	24 454: 50	
j) Pensioner:				
1) Pension till f. d. syssloman Larsson	1 710: 15			
Dyrtidstillägg ..	843: 62	2 553: 77		
2) Pensionsersättning till f. d. vaktmästare Lundbergs änka	500: —			
Dyrtidstillägg	250: —	750: —	3 303: 77	
k) Hushållet:				
Mathållning för pensionärer och tjänstepersonal, beräknad å 64 000 underhållsdagar efter en genomsnittskostnad av 73 öre för person och underhållsdag			46 720: —	
l) Renhållning:				
1) Såpa, tvål o. tvättpulver m. m.		1 500: —		
2) Torvmull		180: —	1 680: —	
m) Underhåll o. anskaffn. av inventarier:				
1) Linne o. sängkläder		2 000: —		
2) Underhåll o. anskaffning av inventarier		1 000: —		
Transport		3 000: —	76 158: 27	425 771: 72

N:o 80. *Budgetförslag 1926. Fattigvården*

Transport	3 000: —	76 158: 27	425 771: 72
3) Anskaffning av glas, porslin o. köksattiralj	500: —	3 500: —	
n) Bränsle, lyse o. vatten:			
1) 900 kbm. ved à 11: —	9 900: —		
2) 3 000 hl. koks à 1: 50	4 500: —		
3) Gas	900: —		
4) Vattenavgifter	2 500: —		
5) Belysning	1 900: —	19 700: —	
o) Förbrukningsartiklar:			
1) Skrivmaterialier och tryckning	100: —		
2) Sänghalm	200: —		
3) Snus	1 000: —	1 300: —	
p) Beklädnad:			
Beklädnad och skodon		4 500: —	
r) Diverse omkostnader:			
1) Flitpengar	1 200: —		
2) Telefon till:			
Förestånd. exp. .... 236: —			
Sjukhuset .... 230: —			
Samtalsavgift. .... 25: —	491: —		
3) Begravningskostnader	1 200: —	2 891: —	
s) Sjukvård:			
Sjukvårdsartiklar och medicin		4 500: —	
t Underhåll av fastigheter: Reparation av ålderdomshemmets hus		2 000: —	
u) Underhåll av trädgård och planteringar		500: —	
v. Oförutsedda utgifter		1 000: —	116 049: 27
		Summa Kronor	541 820: 99

N:o 80.
Budgetförslag 1926.
Fattigvården

Inkomster:

A. Yttre fattigvården:

e) Vårdavgifter:			
1) Ersättning från landstinget för lämnad vård å lasarett, sanatorium, hospital m. fl. enligt 40—42 § i lagen om fattigvården	30 000: —		
2) Återbetalning av enskilda	500: —		
3) Ersättning av staten	1 000: —	31 500: —	
f) Diverse inkomster:			
Bötesandelar	250: —		
2) Diverse inkomster	2 000: —		
3) Barnavårdsnämndens bidrag med 1/4 av kostnaden för hyra, städning, bränsle och telefon m. m.	725: —		
4) Barnavårdsnämndens bidrag med 1/4 av lönerna för kassörskan och biträdet	1 400: —	4 375: —	35 875: —

B. Ålderdomshemmet:

k) Vårdavgifter:			
1) Ersättning av främmande kommuner	13 000: —		
2) Ersättning av bet. understödst.	5 500: —		
3) Ersättning av landstinget för sjukvård enligt 41 § fattigvårdslagen åt kroniskt sjuka ..	3 000: —		
4) Ersättning av landstinget för tuberkulosavdelning	4 500: —		
5) Ersättning av staten för tuberkulosavdelning	7 000: —		
6) Ersättning av statsmedel	3 000: —	36 000: —	
r) Diverse inkomster:			
1) Inkomst av arbeten	2 000: —		
2) Inkomst av trädgården	2 000: —		
3) Inkomst av pensioner	10 000: —	14 000: —	50 000: —
Uttaxerade medel			455 945: 99
		Summa Kronor	541 820: 99

I anslutning härtill beslöt Fattigvårdsstyrelsen att såsom motivering till anslagsäskandena anföra följande: N:o 80. Budgetförslag 1926. Fattigvården

Vid uppgörandet av statförslaget har Fattigvårdsstyrelsen sökt att så nära som möjligt ansluta sig till det faktiska behovet med utgångspunkt från hittills under innevarande år vid resp. konton havda kostnader. Åtskilliga anslagsposter ha kunnat bibehållas vid sin nuvarande storlek under det att vissa ha undergått någon minskning. Beträffande inkomstposterna har ingen minskning behövt företagas, utan ha flera sådana poster ökats. Anslag för utackorderade barn och barnhemmet Fridsborg har icke upptagits i fattigvårdens stat, enär enligt lagen om samhällets barnavård den verksamhet, som föranledes av dessa anslag tillkommer Barnavårdsnämnden att utöva. I den mån äskade anslagsposter undergått ökning anföres särskild motivering.

A. Yttre fattigvården:

1) Löner och arvoden:

Fattigvårdssysslomannen står i tur till uppflyttning i III:dje lönegraden, varför Fattigvårdsstyrelsen beräknat lönen i enlighet härmed.

Beträffande skrivbiträdestjänsten föreslogs av fattgvårdsstyrelsen redan vid fattigvårdsbyråns inrättande, att denna tjänst skulle inrättas som kassörsketjänst. Ehuru detta förslag icke antogs har dock innehavaren av tjänsten från början skött såväl kassa som kassabokföring och samtliga avräkningskonton med Västerås tillhörande understödstagare. Från och med år 1926 kommer, därest avgivet förslag vinner gillande, Barnavårdsnämndens ekonomiska, juridiska och till viss del inspekterande arbetsuppgifter att förläggas till fattigvårdsbyrån. Av sådan anledning blir det nödvändigt, att till ifrågavarande tjänst jämväl lägga avräknings- och huvudbokföringen, varför tjänsten kräver en väl kvalificerad kraft.

Då sålunda behovet av kassörska framstod redan vd fattigvårdsbyråns inrättande samt genom förläggandet av Barnavårdsnämndens ovanberörda verksamhetsgrenar till fattigvårdsbyrån detta behov ytterligare skärpts, har fattigvårdsstyrelsen funnit sådana skäl föreligga, att med inrättandet av kassörsketjänst icke längre kan anstå, och får fattigvårdsstyrelsen sålunda föreslå och hemställa, att för fattigvårdsstyrelsens och barnavårdsnämndens kassa-, huvud- och avräkningsbokföring inrättas en kassörsketjänst, som i lönehänseende bör jämställas med liknande tjänster i staden och sålunda inrymmas i 19:de lönegruppen.

Sedan över tre år tillbaka har fattigvårdsstyrelsen för fattigvårdsbyråns skrivgöromål nödgats anlita ett extra skrivbiträde, som ständigt haft full sysselsättning.

Har sålunda behovet av skrivbiträde hittills varit konstant, blir ju detta behov ytterligare markerat därigenom, att barnavårdsnämndens

N:o 80.
Budgetförslag 1926. Fattigvården

anförda verksamhetsgrenar förläggas till fattigvårdsbyrån, som givetvis härigenom får ökade skrivgöromål. Fattigvårdsstyrelsen får därför föreslå och hemställa, att ett kvinnligt skrivbiträde av II:dra klass anställes på ordinarie stat å fattigvårdsbyrån och uppföres i tolfte lönegruppen.

2) Understödskostnader:

Anslagskravet för ordinarie understöd har kunnat bibehållas vid sin nuvarande storlek. Däremot har fattigvårdsstyrelsen beträffande anslag för tillfälliga understöd med penningar och understöd in natura nödgats kräva samma belopp som av styrelsen upptogos i innevarande års statförslag, enär beviljade anslagsposter härutinnan redan äro förbrukade.

3) Anstaltsvård:

Anslaget för hospitalsvård i innevarande års stat är otillräckligt och har därför föreslagits förhöjt med 500: — kr.

Anslaget för kommunalt sjukvårdsbidrag, yrkesutbildning och pensionstillskott utan karaktär av fattigvård har begärts förhöjt på grund därav att enligt Stadsfullmäktiges beslut kommunalt pensionstillskott beretts vissa stadens f. d. arbetare.

Övriga härunder upptagna poster hava sänkts med belopp motsvarande beräknade kostnader, som böra utgå ur fattigvårdens och ingå i barnavårdens stat för hithörande ändamål.

4) Diverse omkostnader:

Den härunder för innevarande år beviljade anslagssumman för återbetalning till främmande kommuner är högst otillräcklig. Fattigvårdsstyrelsen har därför nödgats begära förhöjning av denna post med 2 000: — kronor.

Anslaget till bostadstelefon åt fattigvårdsstyrelsens ordförande och fattigvårdssysslomannen är icke tillräckligt. Fattigvårdsstyrelsen finner därför skäligt att anslaget härför höjes och får därför hemställa om anslag för vardera av dessa telefoner med 110: — kronor.

Särskilt anslag för begravningskostnader har icke tidigare upptagits, men då dessa kostnader årligen belöpa sig på omkring 1 000: — kr., har fattigvårdsstyrelsen ansett lämpligt att härför begära särskilt anslag.

B. Ålderdomshemmet:

5) Löner och arvoden:

Vaktmästaren står i tur till uppflyttning i II:dra lönegraden, varför lönen beräknats i enlighet härmed.

Sjuksköterskan vid ålderdomsavdelningen innehade redan vid uppgörandet av innevarande års statförslag tjänsteår för uppflyttning i II:dra

lönegraden, vilket då förbisågs, och har nu hennes lön föreslagits i enlighet med löneförmåner, som utgå i denna lönegrad.

Alltsedan sjukhuset togs i bruk har utöver i staten upptagna 5 sköterskebiträden varit anställt jämväl ett extra biträde. Sjukhusets läkare har förklarat, att för sjukvårdens vidkommande detta extra biträde oundgängligen alltjämt erfordras. Då sålunda här är fråga om ett konstant behov, har fattgvårdsstyrelsen i statförslaget upptagit anslag till avlöning åt detta biträde.

6) Hushållet:

Det för mathållningen för innevarande år beviljade anslaget är högst otillräckligt. På grund härav samt då med hänsyn till tendensen till ökning av de intagnas antal, det kan beräknas, att samtliga avdelningar alltjämt komma att bli fullbelagda, har fattigvårdsstyrelsen ansett begärd summa erforderlig för bestridandet av kostnaderna härutinnan.

7) Renhållning:

. Härunder upptaget anslagskrav är något större än för innevarande år, beroende därpå, att innevarande års anslag visat sig otillräckligt.

8) Underhåll och anskaffning av inventarier m. m.:

Beträffande anslagskravet härför har det undergått någon förhöjning, enär större komplettering av lakan och av madrasser är erforderlig.

9) Sjukvård:

Anslaget för sjukvårdsartiklar och medicin är för innevarande år otillräckligt, varför en ökning av denna anslagspost är erforderlig.

Justeras:

ALB. LUNDKVIST

J. V. Råberg *Georg Jansson*

In fidem:

AXEL NORÉN

Rätt utdraget; intygar:

AXEL NORÉN

N:o 80.
Budgetförslag 1926. Barnavårdsnämnden.

Bil. litt. B. 1.

Utdrag ur protokoll vid den nya barnavårdsnämndens i Västerås sammanträde den 16. oktober 1925.

§ 3.

Upptogs till behandling förslag till utgifts- och inkomststat för barnavårdsnämnden under år 1926.

Beträffande organisationen och dess karaktär av provisorium får nämnden hänvisa till särskild skrivelse i ärendet.

För de särskilda anslagsbeloppen lämnas följande motivering:

Anslagen till skyddsuppfostran i enskilt hem, för barns överlämnande till skyddshem samt arvode till barnavårdsmän ha förut varit uppförda på barnavårdsnämndens stat. Samtliga de nämnda anslagen ha kunnat något nedbringas, de båda förstnämnda beroende på att de fall visat nedgående tendens, då nämnden nödgats ingripa för att bereda skyddsuppfostran, det sistnämnda anslaget på grund av att detta ej längre upptar arvode till ombudsman.

Övriga utgifter med undantag av administrationskostnader ha förut varit uppförda på fattigvårdsstyrelsens stat. Då en del av dessa utgifter, exempelvis anslagen för återbetalning till främmande kommuner, för lasaretts- och sanatorievård m. fl., utgör en del av fattigvårdsstyrelsens förutvarande utlägg för resp ändamål, har fattigvårdssysslomannen beräknat de ifrågavarande utgifternas uppdelning på fattigvårdsstyrelse och barnavårdsnämnd.

Beträffande barnhemmet Fridsborg ha omkostnaderna för hushållet visat sig behöva en höjning av anslaget från 4 000 till 4 500, varjämte må påpekas, att hyran av fastigheten utgör 1 500 kr. och ej, som i innevarande års stat uppgives, kr. 1 200: —.

Förvaltningskostnaderna, vari innefattas arvoden till funktionärer och fosterhemsinspektion, har förslagsvis upptagits till 3 000 kr., varjämte som andel i lön till kassörska och skrivbiträde å fattigvårdsbyrån beräknats kr. 1 400: —.

Västerås som ovan.

EM. GRANÉR

Rätt ur protokollet; betygar:
Em. Granéer

Bil. litt. B. 2.

N:o 80.
Budgetförslag 1926: Barnavårdsnämnden.

FÖRSLAG
till
utgifts- och inkomststat för Västerås barnavårdsnämnd för år 1926.

Utgifter:

a) Utackorderade barn:		
1) Barns omhändertagande för samhällsvård	31 000: —	
2) För skyddsuppfostran i enskilt hem	3 000: —	
3) För barn, intagna i skyddshem	2 000: —	36 000: —
b) Anstalt- och sjukvård:		
1) Lasarettsvård	1 000: —	
2) Sanatorievård	500: —	
3) Vanföre- och sinnesslövård m. m.	2 000: —	
4) Medikamenter	500: —	
5) Begravningskostnader	200: —	4 200: —
c) Återbetalning till främmande kommuner		7 000: —
d) Arvoden:		
1) Del i löner, utgående på fattigvårdens stat	1 400: —	
2) Diverse arvoden och inspektionskostnader (förslagsvis)	3 000: —	
3) Barnavårdsmannaarvoden	9 500: —	13 900: —
e) Diverse utgifter:		
1) Hyra, städning, bränsle, lyse och telefon	725: —	
2) Tryck och annonsering	500: —	1 225: —
	Transport	62 325: —

N:o 80.

Budgetförslag 1926. Barnavårdsnämnden.

		Transport	62 325: —
f) Barnhemmet Fridsborg:			
1) Hushållet		4 500: —	
2) Löner:			
Föreståndarinnan (4: IV)	744: —		
Två biträden à 30 kr. i mån ..	720: —		
3) Dyrtidstillägg till föreståndarinna och biträden	1 098: —	2 562: —	
4) Beklädnad		1 000: —	
5) Bränsle, lyse och vatten		1 200: —	
6) Hyra för fastigheten		1 500: —	
7) Underhåll av inventarier		470: —	
8) Telefon		110: —	
9) Förbrukningsartiklar och diverse utgifter		400: —	11 742: —
		Summa Kronor	74 067: —

Inkomster:

a) Återbetalning av landstinget för utgivna vårdkostnader enligt § 63 i barnavårdslagen	3 500: —	
b) Ersättning av enskilda för utgivet uppfostringsbidrag	1 000: —	
c) Statsbidrag enligt § 67 i barnavårdslagen	400: —	4 900: —
d) Att uttaxeras		69 167: —
	Summa Kronor	74 067: —

Bil. litt. C 1.

N:o 80.
Budgetförslag 1926. Folkskolan.

Utdrag ur protokoll vid folkskolestyrelsens i Västerås sammanträde den 2 oktober 1925.

§ 94.

Upptogs till behandling förslag till 1926 års utgifts- och inkomststat för Västerås folkskolor och uppgjordes nämnda förslag i överensstämmelse med bifogade bilaga för att i vederbörlig ordning ingivas till Stadsfullmäktige och ville styrelsen som motivering till viktigare förändringar rörande anslagskraven anföra följande:

1) Efter prövning av inkomna ansökningar om uppflyttning i högre lönegrad fr. o. m. 1 januari 1926 fann styrelsen följande befattningshavare därtill berättigade:

folkskolläraren	D. Ekroth	i 4:e	lönegraden
„	M. Carlvik	„ 3:e	„
„	A. Wallström	„ 3:e	„
„	E. Hedberg	„ 3:e	„
„	N. Stenvall	„ 3:e	„
„	S. Skoglund	„ 2:a	„
„	E. Elowson	„ 2:a	„
„	C. Nordlund	„ 2:a	„
„	Th. Greijer	„ 2:a	„
folkskollärarinnan	Fanny Bostrand	„ 4:e	„
„	Hilda Bolin	„ 4:e	„
„	Gertrud Ahlstedt	„ 3:e	„
småskollärarinnan	Hildur Eriksson	„ 3:e	„
„	Greta Olsson	„ 3:e	„
„	Greta Persson	„ 3:e	„
„	Klara Thunell	„ 2:a	„

2. Beträffande användningen av det äskade anslaget till underhåll och reparationer av fastigheter får styrelsen hänvisa till bifogade av reparationskommitterade uppgjorda förslag. Största posten å detta avser en grundligare reparation av en våning i Herrgårdsskolan. Någon större reparation har ej ägt rum därstädes, ändock byggnaden är mer än 20 år

N:o 80. *Budgetförslag 1926. Folkskolan.*

gammal. Hela huset är visserligen i stort behov av invändig ommålning och att även i övrigt mera grundligt omses, men kostnadshänsyn har nödgat styrelsen att föreslå arbetets uppdelning på flera år.

Styrelsens föregående år gjorda hemställan om anslag till s. k. dricksfontäner vid Herrgärds-, Djäknebergs-, Skepparbacks- och Mariabergsskolorna förnyas även innevarande år. Anordningen med gemensam dricksmugg för stora barnskaror kan ej försvaras ur hygienisk synpunkt. Från föräldrahåll uttalas också missnöje med att en så pass påtaglig orsak till smittospridning ej avlägsnas. Enligt vad förste stadsläkaren meddelat har också hälsovårdsnämnden uppmärksammat saken, och påminnelse i ärendet lär från dess sida vara att förvänta.

Genom beslutad förflyttning av den elektriska luftledningen till folkskolan i Rosenlund har skolan debiterats kr. 895: —.

3. Å anslaget till anskaffning och underhåll av inventarier har förhöjning begärts för att möjliggöra behövlig komplettering av skolans bänkförråd. Särskilt råder brist på större bänktyper, varför 100-tal sådana behöva anskaffas under nästa år. Dessutom bör påpekas att en redan påbörjada reparation av skolans möbelförråd, främst skolbänkarna, bör fortsättas.

4. Arbetet med det ganska ansenliga lärjungebiblioteket har under årens lopp alltmer ökats. Jämsides därmed har emellertid arvodet till bibliotekarien minskats, ändock att detta från början var mycket blygsamt tilltaget. Folkskolestyrelsen hemställer därför, att sagda arvode höjes till sitt ursprungliga belopp kr. 250: —.

5. Beträffande det i budgeten förslagsvis uppförda beloppet till pension åt vaktmästare K. A. Blomkvist hänvisas till särskild skrivelse i ärendet.

6. Anslaget till materiell i läs- och skrivämnen till förråden samt förbrukningsmateriell för skolköken ha visat sig otillräckliga. Detsamma gäller även förbrukningsartiklar för tandkliniken ävensom anslaget till skurning och rengöring.

Huruvida de begärda anslagen i övrigt skola visa sig fullt tillräckliga, beror på det kommande årets prisnivå. Så torde bränsleanslaget som dock med 7 500 kr. understiger, vad som åtgick 1924, innevarande år räcka till, tack vare den blida vintern och de låga kolpriserna. Men skulle pris- och förbrukningsfaktorerna komma att visa uppåtgående tendenser, blir anslaget helt visst otillräckligt. Som allmänt omdöme torde kunna sägas, att det innevarande årets budget är pressad över bristningsgränsen.

7. Då utgifterna för dyrtidstillägg ej kunna bestämt fixeras med hänsyn till att indextalen för det kommande året ej äro kända, ha dyrtidstilläggsbeloppen å såväl utgifts- som inkomstsidan bibehållits oförändrade.

8. Beslöt styrelsen godkänna av styrelsen för högre folkskolan uppgjort statförslag för nämnda skola, vilket förslag med tillhörande motivering skulle som särskild bilaga närslutas. N:o 80. *Budgetförslag 1926. Folkskolan.*

9. Enär den respittid, inom vilken skoldistrikten äro ålagda att inrätta fortsättningsskolor, utgår nästkommande år, önskar folkskolestyrelsen meddela, att förslag rörande fortsättningsskolefrågans ordnande här i Västerås kommer att ingivas till stadsfullmäktige under förra delen av år 1926.

Västerås som ovan
EM. GRANÉR

Justerat
Fredr. Fåhræus *E. Edv. Karlsson*
Ivar Andrén

Rätt ur protokollet, betygar
Em. Granér.

N:o 80.
Budgetförslag 1926. Folkskolan.

Bil. litt. C, 2.

FÖRSLAG
till
utgifts- och inkomststat för Västerås Folkskolor år 1926.

4 A. FOLKSKOLAN.

Utgifter.

a 1. Underhåll och reparationer av fastigheter ..	15 200: —	
Dricksfontäner	4 800: —	
Anslutningsavgift samt inledning av vatten och gas m. m. vid Hammarby folkskola 4 770: —, att fördelas på 5 år; 2:a året ..	954: —	
Elektrisk luftledning till Rosenlunds skola	895: —	21 849: —
2. Anskaffning och underhåll av inventarier		4 500: —
b. Löner och arvoden:		
Folkskoleinspektören 44:IV	6 900: —	
Folkskollärare:		
8 ord. lärare (Dahlberg, Näslund, Vasberg, Rudkvist, N. Granér, Krantz, Leontein, Ekroth), lön i 4:de lönegraden à kr. 4 708: —	37 664: —	
1 ord. lärare (Vallander), lön i 4:de lönegraden (bostad och bränsle in natura)	3 418: —	
8 ord. lärare (Lindberg, Sjöholm, Fahlén, Pettersson, Vallström, Carlvik, Hedberg, Stenvall), lön i 3:dje lönegraden à kr. 4 386: —	35 088: —	
3 ord lärare (Karlsson, Segerström, Söderholm), lön i 3:dje lönegraden (bostad och bränsle in natura) à kr. 3 096: —	9 288: —	
10 ord. lärare (Sigroth, Magnusson, S. Granér, Jäderlund, Lindgren, Engmark, Skoglund, Elovsson, Nordlund, Greijer), lön i 2:dra lönegraden à kr. 4 064: —	40 640: —	
6 ord. lärare (B. Gustavsson, H. Gustavsson, Eriksson, Sandahl, Silén, Runsten), lön i 1:sta lönegraden à kr. 3 743: —	22 458: —	
Transport	155 456: —	26 349: —

N:o 80.

Budgetförslag 1926. Folkskolan.

Transport	155 456: —	26 349: —
Folkskollärarinnor:		
13 ord. lärarinnor (Svanholm, Hammarskiöld, Fröman, Bohman, Fernqvist, Svanbom, Kolmodin, Köhlberg, Persson, Hellman, Maunsbach, Bolin, F. Bostrand), lön i 4:de lönegraden à kr. 3 727: —	48 451: —	
3 ord. lärarinnor (E. Bostrand, Andersson, Ahlstedt), lön i 3:dje lönegraden à kr. 3 512: —	10 536: —	
1 ord lärarinna (Verner), lön i 3:dje lönegraden, (bostad och bränsle in natura)	2 567: —	
11 ord lärarinnor (A. Eriksson, Sigroth, Karlsson, Isacsson, Pettersson, Engström, E. Eriksson, Emanuelsson, Råström, Frend, Kraft), lön i 2:dra lönegraden à kr. 3 298: —	36 278: —	
6 ord. lärarinnor (A. Granér, L. Nordkvist, Vickman, Schelin, Lindström, K. Nordkvist), lön i 1:sta lönegraden à kr. 3 083: —	18 498: —	
2 e. o. lärarinnor, lön à kr. 2 319: —	4 638: —	
Småskollärarinnor:		
22 ord. lärarinnor (O. Bergh, Lennmalm, E. Eriksson, Norling, Ahlström, E. Karlsson, A. Pettersson, A. S. Eriksson, Granath, E. Svensson, Vahlberg, Rudkvist, Sjöholm, Almberg, Ellen Svensson, Lagrelius, T. Söderholm, Boije-Carlvik, Lundeberg, S. Söderholm, M. Carlsson, Sjölund), lön i 4:de lönegraden à kr. 2 480: —	54 560: —	
3 ord. lärarinnor (Nilsson, Larsson, Billby), lön i 4:de lönegraden (bostad och bränsle in natura) à kr. 1 870: —	5 610: —	
9 ord. lärarinnor (S. Eriksson, Ringdahl, H. Ohlsson, Svedin, Källbäck, H. Eriksson, G. Olsson, G. Persson, Bergström), lön i 3:dje lönegraden à kr. 2 319: —	20 871: —	
1 ord. lärarinna (Pettersson), lön i 3:dje lönegraden (bostad och bränsle in natura)	1 709: —	
6 ord. lärarinnor (A. Söderholm, v. Essen, Norman, L. Pettersson, M. Verner, Thunell), lön i 2:dra lönegraden à kr. 2 158: —	12 948: —	
1 ord. lärarinna (v. Mühlenfels), lön i 1:sta lönegraden à kr.	1 997: —	
Transport	374 119: —	26 349: —

N:o 80. *Budgetförslag 1926. Folkskolan.*

Transport	374 119: —	26 349: —
b 2. Lärare i slöjd och huslig ekonomi:		
2 lärare i slöjd (Brandt, Ljung), lön i 4:de lönegraden à kr. 3 727: —	7 454: —	
1 lärare i slöjd (Hammarsten), lön i 3:dje lönegraden	3 512: —	
1 lärare i slöjd (Karlsson), lön i 2:dra lönegraden	3 298: —	
4 lärarinnor i slöjd (Vahlbäck, Molander, Lindkvist, Vahlström), lön i 4:de lönegraden à kr. 2 580: —	10 320: —	
1 lärarinna i slöjd (Hahr), lön i 3:dje lönegraden	2 419: —	
2 lärarinnor i slöjd (Mohrberg, Palmén), lön i 2:dra lönegraden à 2 258: —	4 516: —	
2 lärarinnor i slöjd (Fotmeijer, Edvardsson), lön i 1:sta lönegraden à kr. 2 097: —	4 194: —	
1 lärarinna i slöjd (ej tillsatt), lön i 1:a lönegraden 1/2 år	1 048: 50	
1 vik. lärarinna i slöjd, lön $20^1/_2$ veckor	1 037: 75	
2 lärarinnor i huslig ekonomi (Thunell, Granér), lön i 4:de lönegraden à kr. 2 780: —	5 560: —	
1 lärarinna i huslig ekonomi (Karlsson), lön i 2:dra lönegraden	2 458: —	419 936: 25
Dyrtidstillägg, förslagsvis		108 000: —
b 3. Diverse undervisningsarvoden:		
För undervisning i slöjd för gossar	10 540: —	
För undervisning i slöjd för flickor	1 800: —	
Vikariearvode	6 000: —	
Privatläsning	600: —	18 940: —
b 4. Vaktmästare och städerskor:		
Löner och ålderstillägg till vaktmästarna Ekman, Andersson, Sahlkvist, Ekström, 17:IV à kr 1 264: —	5 056: —	
Ersättning för ett rum till vaktmäst. Ekström vid Herrgårdsskolan	300: —	
Transport	5 356: —	573 225: 25

N:o 80.

Budgetförslag 1926. Folkskolan.

Transport	5 356: —	573 225: 25
(Bostad och bränsle in natura)		
Vaktmästaren vid Jakobsbergs skola (Hilda Johansson), arvode (bostad och bränsle in nautra)	695: —	
Vaktmästaren vid Hammarby skola (Vedlund), arvode	965: —	
Städerskan vid Herrgårdsskolan (M. Johansson), arvode	630: —	
(Bostad å ett rum, bränsle o. lyse in nautra)		
Städerskan vid Herrgärdsskolan (Elida Johansson), arvode	570: —	
Städerskan vid Herrgärdsskolan (G. M. Andersson), arvode	570: —	
Städerskan vid Djäknebergsskolan (M. Sjöberg), arvode	700: —	
Städerskan vid Djäknebergsskolan (O. Pettersson), arvode	700: —	
Städerskan vid Skepparbacksskolan (Torell), arvode	1 085: —	
Städerskan vid Mariabergsskolan (A. Eriksson), arvode	525: —	
Städerskan vid Korsängsskolan (M. Andersson), arvode	570: —	
Städerskan vid Korsängsskolan (Mat. Andersson), arvode	570: —	
Städerskan vid Korsängsskolan (A. Eklund), arvode	570: —	
Städerskan vid Norra slöjdskolan (L. Andersson), arvode	220: —	
(Bostad å ett rum, bränsle o. lyse in natura)		
Städerskan i Hwaserska gården (Granlund), arvode	280: —	
(Bostad å 1 r. o. kök, bränsle o. lyse in nat.)		
Städerskan i Rosenlunds skola (Ramström), arvode	450: —	
Städerskan i Lundby kyrkskola (B. Larsson), arvode	450: —	
Läkarearvode för vaktmästare och städerskor à kr. 8: —	160: —	15 066: —
Dyrtidstillägg till vaktmästarna Ekman, Andersson, Sahlkvist o. Ekström		6 192: —
Transport		594 483: 25

N:o 80.

Budgetförslag 1926. Folkskolan.

		Transport	594 483: 25
h 5. Diverse arvoden:			
Till skolläkaren		1 400: —	
„ sjukgymnastik		1 000: —	
„ simläraren		1 708: —	
„ simlärarinnan		1 386: —	
„ 3 tillsyningslärare à 350: — 1 à 280: — samt 2 à 70: —		1 470: —	
„ tillsyningslärare i slöjd för gossar		350: —	
„ tillsyningslärarinna i slöjd för flickor		350: —	
„ skrivbiträde å folkskoleexpeditionen		850: —	
„ bibliotekarie för lärjungebiblioteket		250: —	8 764: —
g. Pensioner:			
Till f. folksk.lär. C. L. Lindkvist		800: —	
„ „ „ P. V. Verkelin		800: —	
„ „ „ J. P. Malmberg		800: —	
„ „ „ F. Söderholm		800: —	
„ „ „ G. Ahlm		800: —	
„ „ småskol.lär:a M. Holm		500: —	
„ „ „ J. Kjellin		600: —	
„ „ „ H. Törngren		390: —	
„ „ slöjdlär:a E. Hellström		910: —	
„ „ vaktm. K. G. Lönnborgs änka		200: —	
„ „ städ:a L. Pettersson		200: —	
„ „ „ C. Svedin		300: —	
„ „ „ E. Froberg		300: —	
„ „ vaktm. Blomkvist, förslagsvis		400: —	7 800: —
Dyrtidstillägg till pensionärer			4 305: —
h.) Premier för olycksfallsförsäkring			300: —
i) Skolträdgårdarna:			
1) Trädgården vid Västgötegatan:			
Omkostnader	550: —		
Arvode till trädgårdsläraren	1 000: —	1 550: —	
Anslag till vård av planteringar och gårdar vid Djäknebergs-, Skepparbacks- och Mariabergsskolorna (incl. arvode till vårdaren, 50: — kr.)		650: —	
Transport		2 200: —	615 652: 25

N:o 80.
Budgetförslag 1926. Folkskolan.

Transport	2 200: —		615 652: 25
2. Herrgärdsskolan:			
Omkostnader	750: —		
Arvode till trädgårdsläraren	1 000: —	1 750: —	
Anslag till vård av planteringar och gårdar vid Herrgärdsskolan och Norra slöjdskolan (incl. arvode till vårdaren, 50: — kr.)		550: —	
3. Korsängsskolan:			
Omkostnader	750: —		
Arvode till trädgårdsläraren	1 000: —	1 750: —	
Anslag till vård av skolgårdarna och parken vid Korsängsskolan incl. arvode till vårdaren, 50: — kr.)		850: —	
4. Hammarby m. fl. skolor:			
Hammarby skola:			
Omkostnader	400: —		
Arvode till trädgårdsläraren	250: —	650: —	
Omkostnader vid Jakobsbergs skola		200: —	
Omkostnader vid Lundby kyrkskola		200: —	
Omkostnader vid Rosenlunds skola		200: —	8 350: —
j. Fri undervisningsmateriel till skolbarnen:			
1. Materiel i läs- och skrivämnen		21 000: —	
2. Slöjdmateriel för gossar		2 000: —	
3. Slöjdmateriel för flickor		4 000: —	
4. Förbrukningsmateriel för skolköken		3 500: —	30 500: —
k. Undervisningsmateriel till skolornas förråd			3 000: —
m. Tandklinik:			
1. Lokalhyra		500: —	
2. Tandläkare, arvode (29/11 1923)		6 000: —	
Transport		6 500: —	657 502: 25

N:o 80.

Budgetförslag 1926. Folkskolan.

	Transport	6 500: —	657 502: 25
3. Tandläkare, dyrtidstillägg (förslagsvis)		3 000: —	
4. Arvode till biträde		1 400: —	
5. Förbrukningsartiklar		1 100: —	
Eldning och renhållning		450: —	12 450: —
n. Trycknings- och annonskostnader			1 800: —
o. Lärare- och lärjungebiblioteken:			
Lärarepersonalens bibliotek		400: —	
Lärjungebiblioteket		500: —	
Anslag till Västmanlands läns pedagogiska bibliotek		50: —	950: —
p. Skolresor:			
p. Bidrag till skolresor för lärjungarna			500: —
r. Skomakarslöjd och skor till fattiga skolbarn (förslagsvis)		6 500: —	
Lokalhyra		600: —	
Eldning och städning		300: —	7 400: —
s. Vatten, värme och belysning:			
1. Vattenavgifter		2 200: —	
2. Uppvärmning		25 000: —	
3. Belysning		2 500: —	29 700: —
t. Skolbad:			
Avlöning till baderskor		700: —	
Handdukstvätt och tvål		800: —	
Ersättning till varmbadhuset för simundervisningsbad		3 150: —	4 650: —
u. Renhållning:			
1. Skurning och rengörning		6 500: —	
2. Renhållning av gårdar		1 400: —	
3. Renhållning m. m. av gatorna utanför Skepparbacks-, Mariabergs- och Djäknebergsskolorna samt lärarebostäderna		1 000: —	
	Transport	8 900: —	714 952: 25

N:o 80. *Budgetförslag 1926. Folkskolan.*

Transport		8 900: —	714 952: 25
4. Sotning		400: —	9 300: —
v. Diverse utgifter:			
1. Brandstodsavgifter		1 400: —	
2. Telefoner till:			
Djäknebergsskolan	162: —		
Skepparbacksskolan	110: —		
Herrgårdsskolan	110: —		
Folkskoleinspektörens expedition	168: —		
Folkskoleinspektörens bostad ..	70: —		
Korsängsskolan	238: —		
Lundby skola	137: 32		
Hammarby skola	114: —		
Jakobsbergs skola	110: —		
Tandkliniken	110: —		
Slöjdlärare Brandts bostad	70: —		
Samtalsavgifter (förslagsvis) ..	120: 68	1 520: —	
3. Postavgifter (förslagsvis)		240: —	
4. Smärre reparationer av materiel och inventarier		2 500: —	
5. Barnbespisning (förslagsvis) ..		11 000: —	
6. Hyra för lokaler i Hwasserska gården		2 000: —	
7. Oförutsedda utgifter		1 000: —	19 660: —
Utgifter för ränta och amortering:			
y. 1. Obligationslån:	Rester. lånebel.	Räntor	
1892 års lån	30 000: —	1 125: —	
1902 „ „	132 225: —	5 177: 20	
1907 „ „	30 450: —	1 370: 25	
1910 „ „	269 590: —	11 992: 05	
1916 „ „	21 220: —	1 061: —	
1919 „ „	143 250: —	8 595: —	
1922 „ „	63 310: —	3 150: 06	
1924 „ „	19 700: —	985: —	33 455: 56
2. Amorteringslån: Prästerskapets Änke- och Pupillkassa à 4,5 %	15 910: 07	709: 40	
Transport		709: 40	777 367: 81

N:o 80.
Budgetförslag 1926. Folkskolan.

Transport		709: 40	777 367: 81
Västmanlands läns sparbank à 5 %	12 824: 86	641: 24	
Västmanlands läns sparbank à 5 %	34 741: 62	1 737: 08	3 087: 72

z. Lån: Kapitalavbetalningar:

	Amortering Kr.	
1. Obligationslån:		
1892 års lån à 4 %	3 750: —	
1902 „ „ „ 4 %	5 590: —	
1907 „ „ „ 4,5 %	1 050: —	
1910 „ „ „ 4,5 %	6 200: —	
1916 „ „ „ 5 %	330: —	
1919 „ „ „ 6 %	1 400: —	
1922 „ „ „ 5 %	617: 50	
1924 „ „ „ 5 %	320: —	19 257: 50
2. Amorteringslån:		
Prästerskapets Änke- och Pupillkassa	589: 66	
Västmanlands läns sparbank ..	334: 76	
Västmanlands läns sparbank ..	1 015: 12	1 939: 54
Summa Kronor		801 652: 57

Inkomster.

4 A. **Folkskolan.**

a. Statsbidrag:

1. Till folkskolan:

för 9 ord. lärare à Kr. 2 810: —	25 290: —	
„ 12 „ „ „ „ 2 510: —	30 120: —	
„ 10 „ „ „ „ 2 210: —	22 100: —	
„ 6 „ „ „ „ 1 910: —	11 460: —	88 970: —
för 13 ord. lärarinnor à kr. 2 310: —	30 030: —	
för 4 ord. lärarinnor à kr. 2 110: —	8 440: —	
Transport	38 470: —	88 870: —

N:o 80.
Budgetförslag 1926. Folkskolan.

Transport	38 740: —	88 970: —
för 11 ord. lärarinnor à kr. 1 910: —	21 010: —	
för 6 ord. lärarinnor à kr. 1 710: —	10 260: —	
för 2 e. o. lärarinnor à kr. 1 350: —	2 700: —	72 440: —

2. Till småskolan:

För 25 ord. lärarinnor à kr. 1 530: —	38 250: —	
För 9 ord. lärarinnor à kr. 1 380: —	12 420: —	
För 6 ord. lärarinnor à kr. 1 230: —	7 380: —	
För 2 ord. lärarinnor à kr. 1 080: —	2 160: —	60 210: —

3. Till slöjdundervisningen:

För gossar:		
52 grupper à kr. 146: 88	7 637: 76	
För flickor:		
84 grupper à kr. 146: 88	12 337: 92	19 975: 68

4. Till undervisning i huslig ekonomi:

18 kurser à kr. 229: 50		4 131: —

Dyrtidstillägg:

5. Till lärare i läs- och skrivämnen	81 119: —	
6. Till lärare i slöjd och huslig ekonomi	8 444: —	89 563: —
7. Till lärjungebiblioteket		150: —

b. Barnbespisningen anslag från Wahlbeckska fonden	2 000: —
Transport	337 439: 68

N:o 80.

Budgetförslag 1926. Folkskolan.

	Transport	337 439: 68	
c. Arrendemedel:			
För jord å Iggebygärdet och äng å Trådarön, Staubska fonden		37: —	
d. Hyresmedel:			
För bostäder till lärare	5 600: —		
För uthyrning av skollokaler	100: —		343 176: 68
e. Anslag från staden till folkskoleväsendet			458 475: 89
		Summa Kronor	801 652: 57

Bil. litt. D. 1.

N:o 80. *Budgetförslag 1926. Högre Folkskolan.*

Utdrag ur protokoll vid styrelsens för högre folkskolan i Västerås sammanträde den 2/10 1925.

§ 3.

Upptogs till behandling förslag till 1926 års utgifts- och inkomststat för Västerås högre folkskola vilket förslag sedermera skulle genom folkskolestyrelsen överlämnas till stadsfullmäktige och ville styrelsen i ärendet anföra följande:

Efter vederbörlig framställning från ord. lärarinnan Hildur Maria Vilhelmina Gerland beslöt styrelsen tillstyrka hennes uppflyttning i andra lönegraden. Då emellertid Kungl. skolöverstyrelsen äger att träffa avgörande härom, skulle frågan om sagda uppflyttning göras beroende av skolöverstyrelsens beslut i ärendet.

Föregående år anhöll styrelsen om anslag till läkararvode vid h. folkskolan, enär folkskolans läkare enligt sin instruktion icke vore skyldig att jämväl vara läkare vid högre folkskolan och ej heller utan ersättning kommer att taga befattning därmed. Stadsfullmäktige avslog emellertid framställningen om anslaget ifråga med påföljd att skolan innevarande år stått utan läkare. Att denna anordning ej med hänsyn till vården om lärjungarnas hälsa skall vara tillfredsställande ligger i öppen dag. Ingen annan skola inom samhället anser sig heller ha råd att avvara särskild läkare. Styrelsen har på anförda grunder förnyat sin anhållan om särskilt arvode för skolläkare i högre folkskolan.

Denna § skulle anses omedelbart justerad.

Västerås som ovan

EM. GRANÉR

Rätt ur protokollet, betygar

Em. Granér.

N:o 80.

Budgetförslag 1926. Högre Folkskolan.

Bil. litt. D. 2.

FÖRSLAG
till
utgifts- och inkomststat för Högre folkskolan år 1926.

4 B. **Högre Folkskolan.**

Utgifter:

a. Undervisningsmateriel		700: —
b. Löner och arvoden:		
Arvode till skolans rektor	900: —	
1 ord. lärare (Fröier), lön i 4:de lönegraden	6 220: —	
1 ord. lärare (Karlfors), lön i 2:a lönegraden	5 398: —	
1 ord lärarinna (Gerland), lön i 2:a lönegraden	4 414: —	
Arvode till timlärare och sjukvikarie	2 100: —	
Arvode till slöjdlärare	400: —	
Arvode till skolläkare	160: —	
Dyrtidstillägg	5 000: —	24 592: —
c. Trycknings- och annonskostnader		350: —
d. Skoldistriktets bidrag till pensionering av lärare		607: 50
e. Biblioteket		300: —
	Summa Kronor	26 549: 50

Inkomster:

a. Statsbidrag till avlöningar	11 422: —	
Statsbidrag till dyrtidstillägg	4 315: —	
Statsbidrag till bibliotek	150: —	15 887: —
b. Stadens anslag till högre folkskolan		10 662: 50
	Summa Kronor	26 549: 50

Bil. Litt. E. 1.

N:o 80.
Budgetförslag 1926. Undervisningsändamål.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med hänvisning till bifogade inkomst- och utgiftsstat får styrelsen för Västerås Arbetareinstitut härmed vördsamt anhålla, att Stadsfullmäktige måtte för år 1926 bevilja institutet ett anslag av 17 500 kronor för uppehållande av institutets biblioteksverksamhet.

Bibliotekets starka frekvens — omkring 85 000 boklån pr år — som konstaterats under de senare åren, fortfar alltjämt. Utlåningssiffran för år 1924 var 84 645, och för innevarande år torde minst samma antal boklån uppnås. Då bibliotekets bokbestånd endast uppgår till omkring 11 000 band, så utgör den livliga frekvensen en synnerligen stark påfrestning av detsamma. Många böcker bli hastigt utslitna och måste ersättas med nya. Skall biblioteket vidare kunna uppehålla och om möjligt ännu mera utveckla det livliga fria studieintresset och läslusten bland stadens befolkning och inte minst dess ungdom, är det alldeles nödvändigt att hålla biblioteket så att säga friskt och levande genom ständigt tillskott av ny, god litteratur. Kan så ej ske, inträffar säkerligen rätt snart en nedgång i intresset för biblioteket, något som varje ansvarskännande medborgare i vårt samhälle skulle beklaga. Varje medel och möjlighet till samhällsmedborgarnas andliga fostran måste i vår tid samvetsgrant tillvaratagas, och i ett gott bibliotek har samhället ett synnerligen praktiskt och verksamt medel i detta avseende, kanske ett av de mest betydelsefulla. Biblioteket måste ses som ett nödvändigt såväl supplement som komplement till våra skolor av vad slag dessa än äro. Det samhälle, som ej genom ett ordentligt ordnat biblioteksväsen sörjt för att dess medlemmar, särskilt dess ungdom, genom självverksamhet kunna utfylla, vad som meddelats i skolorna, och vidare utveckla och påbygga detta, handlar ej i överensstämmelse med god ekonomisk hushållning.

För att biblioteket skall kunna fylla sin viktiga uppgift, så långt detta nu är möjligt måste givetvis nödvändiga penningemedel ställas till dess förfogande. Med hänsyn till stadens tryckta ekonomiska förhållanden har institutets styrelse dock ej begärt så stort anslag, som för närvarande skulle behövas för bibliotekets underhåll och utveckling utan endast det lägsta möjliga. Detta innebär då oförtydbart att det ej blir möjligt för styrelsen att nöjaktigt sköta biblioteksverksamheten därest det begärda anslaget skulle bli nedsatt.

Till jämförelse kan nämnas följande: Norrköpings stad, vars biblioteks bokbestånd vid slutet av år 1924 var 100 691 band och utlåningen uppgick till 66 209 boklån, beviljade för 1925 biblioteket ett anslag av

N:o 80.
Budgetförslag 1926. Undervisningsändamål.

35 300 kronor. Hälsingborg: bokbestånd 34 141, utlåning 166 520, anslag för 1925 — kr. 52 100: —. (Vid slutet av 1922 hade Hälsingborgs bibl. ett bokbestånd av 16 206 band, och utlåningen var då här 99 093.) Örebro: bokbestånd 12 400, boklån 84 415, anslag för 1925 — kronor 17 576: —. Halmstad: bokbestånd 13 900, boklån 51 904 anslag för 1925 — kr. 16 800: —. Västerås: bokbestånd 10 587, boklån 84 645, anslag för 1925 — kr. 13 000: —.

Det kan även meddelas, att av dem, som låna böcker i biblioteket, äro 42 % kroppsarbetare, 20,8 % tjänstemän, kontors- och affärsanställda, 20,2 % ungdom samt 17 % tillhörande andra kategorier.

Med stöd av vad som här anförts får styrelsen uttala den förhoppningen, att Stadsfullmäktige inser det berättigade i styrelsens anhållan och beviljar det begärda anslaget utan nedsättning.

Västerås den 4 november 1925.

På Västerås Arbetareinstituts styrelses vägnar:
FREDR. FÅHRÆUS

Georg Leontein.

Bil. litt. E. 2.

N:o 80.
Budgetförslag 1926. Undervisningsändamål.

Utdrag ur protokoll vid styrelsens för Västerås Arbetareinstitut sammanträde den 4 nov. 1925.

§ 1.

Upprättades följande inkomst- och utgiftsstat för biblioteket för år 1926.

Inkomster:

Beräknat anslag från Västerås stad	17 500: —
Statsanslag	400: —
Summa Kronor	17 900: —

Utgifter:

Avlöningar	7 580: —
Inköp av litteratur	4 000: —
Inbindning och reparation av böcker	2 000: —
Hyra	2 400: —
Bränsle och lyse	800: —
Rengöring, eldning och extra vakthållning	600: —
Extra hjälp i biblioteket, trycksaker och diverse	520: —
Summa Kronor	17 900: —

Västerås som ovan

GEORG LEONTEIN

Rätt ur protokollet, betygar:

Georg Leontein.

N:o 80.

Budgetförslag 1926. Undervisningsändamål.

Bil. litt. E. 3.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med hänvisning till sina skrivelser av den 27 november 1922, 5 december 1923 och 8 november 1924 får styrelsen för Västerås stads anstalter för yrkesundervisning härmed framlägga bilagda förslag till inkomst- och utgiftsstat för anslagsåret 1926—1927, beräknad i väsentliga delar enligt samma princip som sist.

Av en jämförelse med staten för 1925—1926 framgår, att slutsumman kunnat nedpressas från 71 000: — kronor till 64 000: — kronor. Då emellertid även inkomsterna måste beräknas något lägre, kvarstår Västerås stads bidrag vid samma belopp nämligen kronor 25 800: —.

För de lärare, som anställts med full tjänstgöring, har styrelsen tänkt sig samma lönebelopp, likaså till arvodena för timlärarna, vilkas antal dock decimerats.

Västerås den 24 november 1925.

FREDR. FÅHRÆUS
Ordförande.

Sven Elvius

Bil. litt. E. 4.

N:o 80. *Budgetförslag 1926. Undervisningsändamål.*

Västerås stads anstalter för yrkesundervisning.

INKOMST- OCH UTGIFTSFÖRSLAG FÖR ANSLAGSÅRET 1926—1927.

Inkomster.

1. Beräknade statsunderstöd:		
A. i förevarande ansökning:		
a) till avlöning åt rektor och övriga lärare	22 000: —	
b) till inköp av stadigvarande undervisningsmateriell	500: —	
c) till underhåll och förbrukning av undervisningsmateriell	1 500: —	24 000: —
B. till bibliotek, därest särskilt understöd i härför föreskriven ordning sökes		400: —
2. Av landsting anvisade eller påräknade understöd		4 000: —
5. Avkastning av donationer och fonder		300: —
6. Lärjungeavgifter		8 500: —
7. Säljbar produktion		1 000: —
8. Att av kommunen tillskjutas		25 800: —
Summa inkomster		64 000: —

Utgifter.

1. Rektorsarvode	3 000: —	
2. Övriga lärararvoden	42 000: —	45 000: —
3. Inköp av stadigvarande undervisningsmat.	1 000: —	
4. Underhåll och förbrukning av undervisningsmateriell	3 000: —	4 000: —
5. Bibliotekskostnader		800: —
6. Förbrukning av råvaror för den säljbara produktionen	1 000: —	
7. Avlöning till lärjungarna för produktivt arbete	—: —	1 000: —
Transport		50 800: —

N:o 80.

Budgetförslag 1926. Undervisningsändamål.

Transport	50 800: —
8. Stipendier och premier	300: —
9. Kostnader för lokaler och inredning jämte belysning, uppvärmning och städning	7 500: —
10. Administrationskostnader (utom rektorsarvode)	3 000: —
11. Övriga utgifter	2 400: —
Summa utgifter	64 000: —

Bil. litt. F. 1.

N:o 80.

Budgetförslag 1926. Hälsovårdsnämnden.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hälsovårdsnämnden får härmed överlämna dess förslag till utgifts- och inkomststat för år 1926 och i anledning därav anföra.

Under rubriken "Löner och arvoden" märkes att arvodet till sundhetsinspektören — upptaget å såväl utgifts- som inkomstsidan — på grund av gällande bestämmelser under året endast har utgått med 1,100 kronor. Då det ej torde vara att förvänta att stadens innevånareantal den 31 december 1925 kommer att överstiga 30,000, efter vilket innevånareantal arvode utgår med 1,400 kronor, uppföres i budgetsförslaget endast ett arvode av 1,100 kronor.

Förste hälsovårdstillsyningsmannen är berättigad till uppflyttning i fjärde lönegraden.

Tvenne stadssjukskötersketjänster, en i 6:te och en i 4:de lönegruppen äro i avvaktan på vederbörande myndigheters slutliga godkännande av den av Stadsfullmäktige år 1924 företagna regleringen av samtliga skötersketjänster i staden, fortfarande vakanta.

I likhet med innevarande år torde det vara lämpligt att tillsvidare under år 1926 kostnaderna för behövlig sköterskehjälp vid polikliniken för könssjuka bestridas av de vakanta sköterskelönerna. I fråga om det slutliga ordnandet av sköterskebefattningen vid angivna poliklinik hänvisar Nämnden till, vad Nämnden vid avgivande av 1925 års budgetsförslag i frågan anförde och hemställer att sedermera få återkomma till denna fråga.

Detta slutliga ordnande utövar även inflytande på storleken av anslaget för inackordering av två stadssjuksköterskor å epidemisjukhuset. Under hänvisning till förut angivet skäl upptages anslaget tillsvidare oförändrat.

Dyrtidstillägg äro genomgående beräknade efter indextalet 175.

I fråga om utgifter för telefoner för läkare och barnmorskor äro dessa anslag upptagna i enlighet med Stadsfullmäktiges beslut år 1924.

Nämnden tillåter sig dock erinra om ingiven framställning rörande revidering av angivna beslut.

Från Västerås förening mot tuberkulos inkommen framställning om anslag för år 1926 överlämnas och tillstyrkes.

Detsamma gäller ock framställning från Västmanlands läns sjuksköterske förening.

Anslag till Fosterbarnsnämnden utgår på grund av dess upphörande.

Inga förändringar äro vidtagna i bostadsinspektionens, köttbesiktningsbyråns och poleklinikens stater.

Å inkomstsidan märkes att bidrag från Ekelundska sjukvårdsfonden, 4 % å 20,000 kronor, icke kan upptagas till högre belopp än 800 kronor.

N:o 80.

Budgetförslag 1926. Hälsovårdsnämnden.

1924 års inkomster av "Betalda utryckningar med ambulansautomobilen" och protokollslösen visa, att bägge dessa inkomstposter kunna höjas med 100 kronor.

Inkomsten av vågavgifter kan däremot icke beräknas till högre belopp än 2,500 kronor.

Nämnden hemställer att Stadsfullmäktige ville godkänna bilagda förslag till utgifts- och inkomststat för år 1926.

Västerås den 5 oktober 1925.

För Hälsovårdsnämnden:

JOHN KARLSSON.

Eric Plantin.

Bil. litt. F. 2.

FÖRSLAG

till

Utgifts- och Inkomststat för Västerås stads Hälsovårdsnämnd år 1926.

UTGIFTER:

5. Hälso- och Sjukvård.

A. Allmänna hälso- och sjukvården.

b. 1. Löner och arvoden:

1:ste stadsläkaren 32: IV ...	4,035: —
2:dre stadsläkaren 28: IV ...	3,363: —
extra arvode (28/3 1923) ...	1,600: —
Distriktsläkaren 21: II	2,244: —
Arvode till sundhetsinspektören	1,100: —
1:ste tillsyningsmannen 24: IV	2,829: —
Två tillsyningsmän 18: IV à 2,217: —	4,434: —
Transport	19,605: —

N:o 80.

Budgetförslag 1926. Hälsovårdsnämnden.

Transport		19,605: —		
En stadssjuksköterska 6: IV		921: —		
En stadssjuksköterska 6: I		750: —		
En stadssjuksköterska för mindre bemedlade, 4: II	648: —			
En stadssjuksköterska för de mindre bemedlade, 4: I	600: —			
Kost å epidemisjukhuset	1,340: —			
Kostpenningar under semester, 60 dagar à 1: 50	90: —	2,678: —		
Bidrag till avlönande av tre distriktsbarnmorskor	800: —			
Ersättning för bostad	350: —			
Ersättning för bränsle	150: —			
	1,300: —	3,900: —	27,854: —	
Ersättning till två tillsyningsmän och två stadssjuksköterskor för mindre bemedlade, för hållande av velociped			120: —	
Dyrtidstillägg för ovanstående personal			13,391: 25	41,365: 25
b. 2. Pensioner:				
Till f. stadsbarnmorskan L. Närström		400: —		
Till f. sjuksköterskan K. Thunell		500: —	900: —	
Dyrtidstillägg till ovanstående			450: —	1,350: —
c. Diverse utgifter:				
1. Barnmorskorna:				
Tre telefoner à 70: — kr.		210: —		
Förbrukningsartiklar		100: —	310: —	
2. Kostnader för skyddskoppympning			100: —	
Transport			410: —	42,715: 25

N:o 80.

Budgetförslag 1926. Hälsovårdsnämnden.

	Transport		410: —	42,715: 25	
3.	Telefoner till:				
	1:ste stadsläkarens bostad...	70: —			
	2:dre „ „ ...	70: —			
	Distriktsläkarens „ ...	70: —			
	Stadssjuksköterskan	120: —			
	Hälsovårdsnämndens byrå...	160: —			
	1:ste tillsyningsmannens bostad	70: —			
	Samtalsavgifter, förslagsvis	10: —	570: —		
4.	Desinfektionskostnader		400: —		
5.	Tryck- och annonskostnader		200: —		
6.	Diverse: häri inräknat inköp av matvaruprov, analysavgifter m. m....................		1,200: —		
7.	Anslag till Västerås stads förening mot tuberkulos för uppehållande av dispensärverksamheten (28/12 1920)		4,000: —		
	Lokalhyra till d:o		600: —		
8.	Anslag till Västmanlands läns sjuksköterskeförening (29/12 1924)		500: —		
9.	Ambulansautomobilen:				
	Drift- och underhållskostnader	700: —			
	Skötsel och underhåll å brandstationen	2,200: —	2,900: —		
10.	Premie för olycksfallsförsäkringar		78: —		
11.	Hälsovårdsnämndens byrå:				
	Hyra för år 1926	600: —			
	Städning, eldning och belysning	600: —	1,200: —	12,058: —	54,773: 25
	B. Bostadsinspektionen:				
b.	Löner och arvoden:				
	Bostadsinspektrisen, 19: II...	2,055: —			
	Dyrtidstillägg	1,524: 75	3,579: 75		
	Ersättning för hållande av velociped......................		30: —	3,609: 75	
c.	Övriga utgifter:				
	Tryck, annonser och diverse			50: —	3,659: 75
				Transport	58,433: —

N:o 80.

Budget förslag 1926. Hälsovårds nämnden.

					Transport 58,433: —
	C. Köttbesiktningsbyrån.				
b.	Löner och arvoden:				
	Föreståndaren, 29: IV	3,531: —			
	Extra arvode	2,000: —	5,531: —		
	En andre besiktningsman, arvode (28/12 1918)		1,300: —		
	En tillsyningsman, 18: IV		2,217: —		
	Vaktmästaren, 11: II	1,287: —			
	Extra arvode	600: —			
		1,887: —			
	Avgår för 1 rum och kök med värme	535: —	1,352: —		
	Bokförare och kassör, arvode (25/5 1920)		2,800: —		
	Två mikroskopister, arvode à 1,200: — kr.		2,400: —		
	Ersättning till en tillsyningsman för hållande av velociped		30: —		
			15,630: —		
	Dyrtidstillägg till ordinarie personal		4,751: 85	20,381: 85	
c.	Diverse utgifter:				
1.	Värme, belysning och vatten		700: —		
2.	Telefoner till:				
	Byråns expedition	212: —			
	Tillsyningsman Forsbergs bostad	70: —	282: —		
3.	Tvätt		250: —		
4.	Underhåll av byggnader		1,000: —		
5.	Hyra		3,000: —		
6.	Premie för olycksfallsförsäkring		48: —		
7.	Diverse		600: —	5,880: —	26,261: 85
	D. Polikliniken för könssjuka.				
	Värme, lyse och städning			750: —	
	Lokalhyra			600: —	
	Telefon			110: —	
	Diverse			300: —	1,760: —
				Summa Kronor	86,454: 85

N:o 80.

Budgetförslag 1926. Hälsovårdsnämnden.

INKOMSTER.

5. Hälso- och Sjukvård.

A. Allmänna hälso- och sjukvården.

1.	Statsanslag till arvode åt sundhetsinspektören ...	1,100: —	
2.	Betalda utryckningar med anbulansautomobilen ...	400: —	
3.	Bidrag från Ekelundska sjukvårdsfonden	800: —	
4.	Protokollslösen	300: —	2,600: —

C. Köttbesiktningsbyrån.

Besiktningsavgifter	26,261: 85	
Vågavgifter	2,500: —	28,761: 85
Brist att genom taxering fyllas		55,093: —
	Summa Kronor	86,454: 85

Bil. litt. G. 1.

N:o 80.
Budgetförslag 1926. Planteringsnämnden.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Planteringsnämnden får härmed avgiva dess förslag till utgifts- och inkomststat för år 1926 och i anledning därav anföra.

Vid ett till Planteringsnämnden avgivet preliminärt budgetsförslag har stadsträdgårdsmastaren *A. Follmer* fogat följande motivering.

"Med anledning av begärda höjningar av vissa anslag får jag härmed vördsamt göra några erinringar. Från och med år 1926 är jag berättigad till ett tredje ålderstillägg och anhåller jag på grund härav att bli uppflyttad i grupp 30: III.

Anslaget till elever har förslagsvis höjts till 5,000 kronor. Detta har tillkommit av sparsamhetsskäl. Elever kunna erhållas för lägre avlöning än timavlönade arbetare och vore det meningen att under kommande år använda en elev ute i parkerna för putsning av grupper o. d. Det nuvarande antalet, 3 elever, är behövligt för arbetena i växthusen.

Anslaget till Vasaparken föreslås höjt till 4,500 kronor. Denna stadens förnämsta park kan icke hållas i gott skick med det nuvarande anslaget om timlönen 1: 08 kronor skall bibehållas.

Anslaget till skötsel av kyrkogårdarna kan sänkas till 4,000 kronor.

Planteringar utmed gator, esplanader o. d. önskas höjt till 6,500 kronor.

Djäkneberget tarvar 3,000 kronor och Mariaberget, Stallhagen och Käringberget 1,500 kronor, Elba och Östra Holmen 1,500 kronor, Botaniska trädgården 800 kronor, grus 2,000 kronor, oförutsedda utgifter 750 kronor.

Bland ordinarie utgifter bör årligen upptagas ett anslag av 500 kronor för målning och underhåll av soffor m. m. Härigenom möjliggöres en ständig tillsyn av de sämsta sofforna.

Den nyanlagda Tegnérgatan går genom ett av stadens ödsligaste områden och har för plantering av denna gata begärts 1,920 kronor. Om redan nu en alléplantering därstädes utfördes skulle detta medföra ett betydligt bättre utseende av denna på planteringar fattiga stadsdel. Önskligt vore att de förberedande arbetena för denna plantering kunde ske redan innevarande höst. Det ordinarie underhållsanslaget till planteringarna är i det närmaste förbrukat och arbetarna måste efterhand entledigas. De flesta av dessa arbetare äro i sådan ekonomisk ställning att de med samma rätt som andra arbetslösa borde komma i åtnjutande av nödhjälpsarbete. Men genom beviljandet av medel för denna alléplantering kunde flertalet av de ordinarie arbetarna här erhålla sysselsättning en tid framåt. Träden till denna allé äro redan inköpta och utskolade på kyrkogårdsområdet vid Hovdestalund.

Det har länge varit ett önskemål att genom plantering söka borttaga det ödsliga intryck man får av Allégatan utmed kvarteren Josef, Ivar och

N:o 80.
Budgetförslag 1926. Planteringsnämnden.

Kåre. I plantskolan har uppdragits träd av pyramidalm, som nu äro så stora att en utplantering kan ske. Detta träslag är synnerligen lämpligt för gatuplantering och det vore av stort intresse att även få använda det här i Västerås. 550 kronor äskas i anslag härför.

Under sommarmånaderna åtgår ganska dryg tid för slipningar av liar o. d. Genom en motordriven anordning härför kunde endast en man sköta detta arbete och genom att på samma ställning inmontera även en smärgelskiva kunde slipning av spadar, skyfflar o. d. göras med egen arbetskraft. I anslag för motor och installering härav önskas 250 kronor.

Skall Västerås stads offentliga planteringar kunna hållas i värdigt skick är det nödvändigt att medel härför beviljas. Det gångna årets stat beräknades efter en timlön av 95 öre. Under året har timlönen höjts till 1: 08 kronor, vilket medför en avsevärd ökning av kostnaderna för årets underhåll. Flera anslag till parkerna äro nere i nivå med 1915 års budget. Då var timlönen 42 öre — nu 1: 08 kronor. Det är inte lätt att under sådana förhållanden hålla parkerna i fullgott skick inom ramen av beviljade anslag.

Det har påståtts att planteringarna är en lyxfråga, som under nuvarande tider sparsamheten i första hand borde gå ut över. Sparsamhet har nog under alla tider iakttagits, men det har ändå icke kunnat åstadkommas nöjaktig skötsel utan överskridande av anslagen. Det kan f. ö. med fog ifrågasättas huruvida offentliga planteringar äro enbart lyxanordningar. Västerås är ju ett typiskt exempel på motsatta förhållandet. Uppkomsten av de många egna hemmen med omgivande trädgårdar har säkerligen i icke ringa grad förorsakats av den förståelse och det stora intresse, som vederbörande myndigheter visat, när det gällde att skapa skönhet och trevnad i samhället genom dessa offentliga planteringars anläggande och vård. Planteringar verka befrämjande när det gäller höjandet av individens skönhetskänsla. Därmed följer säkerligen med tiden ett behov för den enskilde, en önskan att vid ett eget hem söka ordna en egen trädgård."

Vidare bör meddelas, att anslag för målning av paviljonger och flaggstänger å Djäkneberget äskas i 1926 års stat av den anledning, att det i 1925 års stat härför avsatta anslaget icke togs i användning för ändamålet, enär målningen av soffor visade sig draga en större kostnad än som i staten beräknats och för täckande av uppkommen brist anslaget för målning av paviljonger m. m. disponerades.

Dyrtidstillägg till ordinarie befattningshavare äro genomgående beräknade efter indextalet 175.

Planteringsnämnden hemställer, att Stadsfullmäktige ville godkänna bilagda förslag till utgifts- och inkomststat för år 1926.

Västerås den 12 oktober 1925.

För Planteringsnämnden:

H. HÅKANSON.

Eric Plantin.

Bil. litt. G. 2.

N:o 80.
Budgetförslag 1926. Planteringsnämnden.

FÖRSLAG
till
utgifts- och inkomststat för Västerås stads planteringar år 1926.

6 C. Planteringar.

UTGIFTER.

a. Löner och arvoden:

	Stadsträdgårdsmästaren 30: III	3.516: —	
	Trädgårdsmästaren 18: II	1,959: —	
	Elever, förslagsvis	5,000: —	
	Trädgårdskonsulenten, arvode för år 1926	1,050: —	
	Pensionsersättning till änkefru Forsberg	500: —	
	Dyrtidstillägg till ordinarie befattningshavare	3,651: 35	
	Dyrtidstillägg å fru Forsbergs pensionsersättning	250: —	15,926: 35

c. Skötsel och underhåll:

1.	Vasaparken inklusive parken vid ASEA:s kontor	4,500: —	
2.	Stadsparken	1,500: —	
3.	Kyrkogårdarna samt planteringarna kring domkyrkan (ej kyrkogården vid Hovdestalund)	4,100: —	
	Planteringar utmed Hamngatan, Esplanader, Högre allm. läroverket och Utanbygatan, Skarpskytte o. Stadshusplanteringen	6,500: —	
4.	Rudbecksparken	500: —	
5.	Djäkneberget	3,000: —	
6.	Stallhagen, Mariaberget och Käringberget	1,500: —	
7.	Elba och Östra holmen	1,500: —	
8.	Botaniska trädgården vid högre allm. läroverket	800: —	
9.	Slottsparken	1,000: —	
10.	Gräsfrö och lökväxter till alla planteringar	1,200: —	
11.	Körslor till alla planteringar	2,500: —	
12.	Växthus och drivbänkar, bränsle m. m.	3,000: —	
13.	Reparation av redskap	1,000: —	
14.	Grus till alla planteringar	2,000: —	
15.	Tillsyn av fåglar i Svartån	250: —	
16.	Brandstods- och telefonavgifter	250: —	
17.	Olycksfallsförsäkringar, läkarevård, medicin och sjukhjälp	400: —	
	Transport	35,500: —	15,926; 35

N:o 80.

Budgetförslag 1926. Planteringsnämnden.

	Transport	35,500: —	15,926: 35
18.	Årsavgift i hembygdsföreningen och Västmanlands läns trädgårdsförening	65: —	
19.	Oförutsedda utgifter	750: —	
20.	Ersättning till timavlönade arbetare under semester	700: —	
21.	Målning av soffor	500: —	37,515: —

d. Extra utgifter:

Målning av paviljonger och flaggstänger å Djäkneberget	500: —	
Nyanskaffning av 2 dragkärror och 5 skottkärror	350: —	
Plantering av träd i Tegnérgatan. 96 träd à 20: —	1,920: —	
Plantering av pyramidalmar i Allégatan utmed kv. Josef, Ivar och Kåre	550: —	
Nyanskaffning av bänkfönster	200: —	
Inköp och installering av motor vid växthusen för slipning o. d.	250: —	3,770: —
	Summa Kronor	57,211: 35

INKOMSTER.

1.	Ersättning från kyrkokassan för skötsel av kyrkogårdarna och planteringarna vid domkyrkan (ej kyrkogården vid Hovdestalund)	4,000: —	
1.	Ersättning från Domkyrkokommissionen för skötsel av planerna kring domkyrkan	100: —	
2.	Anslag för vård av Slottsparken	1,000: —	
5.	Ersättning från Allm. Svenska El. A.-B. för underhåll av planteringen framför kontorsbyggnaden	500: —	
3.	Försäljningsmedel och dekorationer	2,000: —	7,600: —
	Brist att genom uttaxering fyllas		49,611: 35
		Summa Kronor	57,211: 35

Bil. litt. H. 1.

N:o 80.

Budgetförslag 1926. Vatten- och Gasverksstyrelsen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid avgivande av förslag till inkomst- och utgiftsstat för år 1926 får Vatten- och Gasverksstyrelsen anföra följande.

Dyrtidstilläggen äro beräknade efter ett indextal av 175.

Under utgifter för verkens gemensamma förvaltning har Styrelsen insatt 2,000: — kr. för tillfällig kontorshjälp. Vissa tider av året medhinner icke den ordinarie kontorspersonalen, vilken vid 1923 års personalindragning minskades i största möjliga omfattning, arbetena på affärskontoret och måste då extra hjälp anlitas, vilket även är fallet vid tid för semester ävensom vid förekommande sjukdomsfall. Utgifterna för denna hjälp hava hittills påförts diverse nyanläggningar samt installationer för enskilda, men anser styrelsen, att desamma böra upptagas i budgeten under löner för gemensamma förvaltningen.

Med anledning dels av ökade löner till arbetarne och dels av fortsatt utbyggnad i stor utsträckning även under innevarande år av verkens ledningsnät, medförande ökade kostnader för drift och underhåll, hava en del utgiftsposter måst ökas, men hava tilläggen skett med iakttagande av största möjliga sparsamhet. Med dylik såsom ögonmärke har styrelsen i en del andra fall minskat summorna för vissa utgiftsposter.

Å gaspriset, som f. n. utgör 24 öre pr kbm., föreslår styrelsen en sänkning till 22 öre. Även om en ytterligare sänkning med ett par öre ej skulle vara otänkbar, har styrelsen likväl ej vågat föreslå detta, då man därigenom så till vida kunde vederväga gasverkets drift som att verkets tekniska resurser ev. ej svarade mot den konsumtionsökning, som på grund av prissänkningen måhända inträffade och vilken endast kan mötas genom ett i tekniskt hänseende bättre utrustat verk än det nuvarande — en fråga till vilken styrelsen inom närmaste tiden vill återkomma.

På grund av att gaslyktornas antal något minskats — hava ersatts med elektriska lyktor — och att styrelsen räknat med 2 öre lägre gaspris ävensom att övriga utgifter för gatubelysningen något nedbringats, har kostnaden för denna belysning kunnat sänkas från 36,600 till 31,900 kr. Även för gatubelysningen med elektriska lyktor har en sänkning företagits, nämligen från 36,565 till 28,860 kr. I motsatts till vad fallet är med gaslyktorna hava visserligen de elektriska lyktornas antal något ökat, men har kostnaden likväl kunnat nedbringas på grund av att styrelsen noggrant räknat med endast den verkliga självkostnaden, enär det ej synes lämpligt, att stadens verk räknar med vinst i detta avseende.

Elektricitetsverkets inkomster å ström inkl. mätarehyror har för innevarande år beräknats till 610,000 kr., varemot för 1926 desamma beräknats till

N:o 80. *Budgetförslag 1926. Vatten- och Gasverksstyrelsen.*

ett 20,000 kr. mindre belopp, beroende huvudsakligen på att byggnadsarbetena vid Djuphamnen, vilka t. ex. år 1924 krävde för närmare 18,000 kronor ström, nu avslutats samt att huvudsakliga delen av järnvägsverkstadens drift flyttats från staden, medförande minskade inkomster för verket med cirka 10,000: — kr. pr år. Detta gör tillsammans 28,000 kr., men som förbrukningen i övrigt synes öka, har en motsvarande minskning i budgeten ej synts erforderlig, utan har styrelsen insatt 590,000 kr.

I efterföljande visas en jämförelse mellan de för innevarande år insatta beloppen och de för 1926 beräknade.

		Inkomster:	Utgifter:	Behållning:	
Vattenverket	1925 ...	157,100: —	127,902: —	29,198: —	
	1926 ...	167,000: —	127,860: —		39,140: —
Gasverket	1925 ...	306,400: —	278,431: —	27,969: —	
	1926 ...	324,600: —	297,390: —		27,210: —
El.-verket	1925 ...	647,100: —	400,734: —	246,366: —	
	1926 ...	619,500: —	390,213: —		229,287: —
			Summa behållning	303,533: —	295,637: —
Avloppsledn.	1925 ...	43,125: —	88,770: —	rest. 45,645: —	
	1926 ...	46,250: —	89,720: —	„	43,470: —
			Överskott	257,888: —	252,167: —

Om styrelsen å ena sidan räknat med cirka 12,400 kr. mindre inkomst å gatubelysningen, 20,000 kr. å elektrisk ström samt 2 öre lägre gaspris, har styrelsen å andra sidan kunnat räkna med ökad omsättning och därmed ökade inkomster vid vattenverket samt för samtliga verk minskade ränteutgifter, det senare beroende på att lägre räntefot kunnat tillämpas och att rörelsekapitalet minskats, vilka förhållanden utgöra huvudsakliga orsaken till att nettoöverskottet endast med cirka 5,700 kr. understiger den för innevarande år beräknade vinsten.

Till styrelsen har Magistraten med bifogade av eget yttrande överlämnat ett från poliskommissarien ingivet förslag om utökning av gatubelysningen. Med överlämnande av dessa handlingar vill styrelsen med hänsyn till föreliggande behov förorda den del av förslaget, som inbegripes i bilaga A, till utförande. Med övriga i förslaget upptagna lyktor anser styrelsen tills vidare bör kunna anstå, men har styrelsen i en särskild bilaga B. lämnat uppgift rörande kostnaderna för dessa lyktor. Såsom av sammanställningen i bil. A. över den av styrelsen förordade utökningen av belysningen framgår, skulle anläggningskostnaden kräva 1,880 kr. och årliga belysningskostnaden 1,505 kr., varav kommer på gasverket 245 och på elektr.-verket 1,260 kr.

Liksom i år anhåller styrelsen även för 1926 om ett förslagsanslag å 4,000 kr. till anskaffande av vattenmätare m. m.

Då mindre utvidgningar av ledningsnäten ständigt påfordras synes förslagsanslaget för detta ändamål samt serviser kräva samma belopp som för

innevarande år eller 15,000 kr. Jämlikt av Kungl. Maj:t under innevarande år givna riktlinier skola dessa anslag numera utgå av tekniska verkens fonderade medel. N:o 80. *Budgetförslag 1926. Vatten- och Gasverksstyrelsen.*

Åberopande vad här anförts får Vatten- och Gasverksstyrelsen hemställa, att Stadsfullmäktige ville besluta:

1:o att för år 1926 gaspriset skall beräknas efter 22 öre pr kbm. att tillämpas efter avläsningen för innevarande års 4:de kvartal;

2:o att av uttaxerade medel anvisa ett anslag å 1,880 kr. för utökning av gatubelysningen;

3:o att till anskaffande av nya vattenmätare m. m. anvisa ett förslagsanslag å 4,000 kr. att utgå av tekniska verkens amorteringsfond;

4:o att ur samma fond bevilja ett förslagsanslag å 15,000 kr. till täckande av kostnader för serviser och diverse mindre ledningsutsträckningar; samt

5:o att i övrigt godkänna styrelsens förslag till inkomst- och utgiftsstat för år 1926.

Västerås den 3 november 1925.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

Gerh. Geston.

N:o 80.

Budgetförslag 1926. Vatten- och Gasverksstyrelsen.

Bil. litt. H. 2.

FÖRSLAG

till

utgifts- och inkomststat för Vatten- och Avloppslednings- samt Gas- och Elektricitetsverken år 1926.

Utgifter för verkens gemensamma förvaltning.

Löner:

Föreståndaren, 49: IV		8,625: —
Assistenten vid vatten-, avloppslednings- och gasverken, 36: III		4,488: —
Assistenten vid elektricitetsverken, 36: III		4,488: —
Kamreraren, 36: III		4,488: —
Bokhållaren, 19: III		2,190: —
Kassörskan, 19: IV		2,325: —
Förrådsförmannen, 19: IV		2,325: —
Manliga kontorsbiträden 1:a kl. 15: III, 2 st. à 1,782: —		3,564: —
Kvinnligt kontorsbiträde 1:a kl., 14: IV à	1,785: —	
Personligt lönetillägg	50: —	1,835: —
Manligt kontorsbiträde 2:a kl., 13: IV		1,677: —
Avläsareförmannen, 17: IV		2,109: —
Avläsare, 16: IV		2,001: —
„ 16: III, 2 st. à 1,884: —		3,768: —
Dyrtidstillägg för ovanstående personal		27,487: —
Tillfällig kontorshjälp		2,000: —
Ritbiträde, förslagsvis		1,800: —
Revisionskostnader		1,200: —
Springpojkar		1,000: —
	Kronor	77,370: —

Därav påföres:

Vattenverket	12,400: —
Avloppsledningarna	7,000: —
Gasverket	20,100: —
Elektricitetsverket	33,200: —
Installationsarbeten	4,670: —
Kronor	77,370: —

N:o 80.
Budgetförslag 1926. Vatten- och Gasverksstyrelsen.

Diverse utgifter:

Läkarearvode, sjukavlöning, medicin			5,000: —
Olycksfallsförsäkring			2,000: —
Räkenskapsböcker, skriv- och ritmateriel, annonser m. m.			4,500: —
Telefonavgifter för ledningar till:			
Föreståndarens expedition	180: —		
„ bostad	70: —		
Kamrerarens expedition	110: —		
Assistenternas expedition	110: —		
Assistenten Heimers bostad	70: —		
„ Lönnqvists „	70: —		
Förrådet	110: —		
Förmännens expedition	186: —		
Elektricitetsverket	160: —		
Vattenverket	190: —		
Vattenborgen	110: —		
Montörförmannens bostad med anknytning	160: —		
Gasmästarens bostad	70: —		
Rörnätsförmannens bostad	70: —		
Samtalsavgifter, förslagsvis	834: —		2,500: —
Renhållning, eldning, städning och belysning för kontor ock förråd			4,000: —
Brandförsäkringar för samt underhåll av kontors- och förrådsbyggnader, inventarier och verktyg			3,500: —
Diverse såsom resor, föreningsavgifter m. m.			1,000: —
		Kronor	22,500: —

Därav påföres:

Vattenverket		3,500: —
Avloppsledningarna		2,000: —
Gasverket		5,900: —
Elektricitetsverket		9,700: —
Installationsarbeten		1,400: —
	Kronor	22,500: —

VATTENVERKET.

Inkomster:

Avgiften för vatten samt hyror för mätare		165,000: —
Skötsel och underhåll av brandposter		1,200: —
Installationsarbeten m. m.		800: —
	Kronor	167,000: —

N:o 80.

Budgetförslag 1926. Vatten- och Gasverksstyrelsen.

Utgifter:

Driftkostnader:				
Elektrisk ström, kol, smörjoljor m. m.				22,800: —
Underhållskostnader:				
Fastigheter, maskiner, ledningsnät, mätare m. m.				15,000: —
Avlöningar och pensioner:				
Förvaltningen enligt ovan			12,400: —	
Maskinmästaren, 20: IV		2,433: —		
Maskinisten, 16: IV		2,001: —		
Rörnätsförmannen, 18: IV		2,217: —		
Vårdaren av vattenborgen, 14: IV		1,785: —		
Pensionären Sofia Risberg (25/11 1920)		500: —		
Pensionären Augusta Lönnqvist (28/3 1923)		600: —		
Understödstagare J. G. Johansson (25/1 1923)		600: —		
Pensionären C. J. Pettersson (26/3 1925) (hälften)		315: —		
		10,451: —		
Dyrtidstillägg		7,139: —		
		17,590: —		
Avgår:				
Värdet av naturaförmåner för maskinmäst.	845: —			
Maskinisten	845: —			
Andel till avlöningar till förmän:				
Avloppsledningarna	1,275: —			
Gasverket	1,275: —	4,240: —	13,350: —	25,750: —
Diverse utgifter:				
Förvaltningen enligt ovan			3,500: —	
Brandförsäkringar och utskylder			4,700: —	
Avgift till staten för vattenverket i Hesslö		1,600: —		
Avgift till Hamre gård		150: —	1,750: —	
Bränsle till maskinpersonalen i Hesslö			440: —	
Transport			10,390: —	63,550: —

N:o 80.
Budgetförslaget 1926. Vatten- och Gasverksstyrelsen.

Transport	10,390: —	63,550: —
Analyser, skjutsar m. m.	300: —	
Avskrivning av fordringar	1,000: —	11,690: —
Ränta och amortering:		
Enligt särskild plan (30/11 1911, 21/12 1916)		
Räntor	26,010: —	
Amortering	26,610: —	52,620: —
Summa utgifter		127,860: —
Inkomster utöver utgifter		39,140: —
Kronor		167,000: —

AVLOPPSLEDNINGARNA.

Utgifter:

Driftkostnader:		
Elektrisk ström samt oljor m. m. för driften i pumpstationen	2,300: —	
Rensning av brunnar och spolning av ledningar	10,200: —	12,500: —
Underhållskostnader:		
Pumpstation och ledningsnät		8,500: —
Avlöningar:		
Förvaltningen enligt ovan	7,000: —	
Andel i avlöning till rörnätsförman	1,275: —	
Avlöning för driften i pumpstationen	3,900: —	12,175: —
Diverse utgifter:		
Förvaltningen enligt ovan		2,000: —
Räntor och amortering:		
Enligt planen för obligationslånen		
Räntor	40,780: —	
Amortering	13,765: —	54,545: —
Summa utgifter		89,720: —
Härifrån avgår avgifter för cirka 1,850 st. vattenklosetter à 25: — kr.		46,250: —
Återstår kronor		43,470: —

N:o 80.
Budgetförslag 1926. Vatten- och Gasverksstyrelsen.

GASVERKET.

Inkomster:

Allmänna belysningen	31,900: —
Enskild gasförbrukning samt hyror för mätare	226,200: —
Koks och tjära	66,000: —
Installationsarbeten	500: —
Kronor	324,600: —

Utgifter:

Driftskostnader:			
Gaskol		114:500: —	
Övriga omkostnader		19,000: —	133,500: —
Underhållskostnader:			
Fastigheter, ugnar, ledningar, gaslyktor och gasmätare			23,000: —
Avlöningar och pensioner:			
Förvaltningen enligt ovan		20,100: —	
Gasmästaren, 22: IV	2,631: —		
Justeraren, 17: IV	2,109: —		
Pensionären A. H. Eriksson (30/10 1919)	1,170: —		
Pensionären Anna Gedda (30/3 1905) (hälften)	500: —		
Pensionären C. J. Pettersson (26/3 1925) hälften)	315: —		
Pensionären C. G. Gustavsson (22/6 1925)	930: —	7,655: —	
Dyrtidstillägg		4,790: —	
Eldare		33,000: —	
Andel i avl. t. rörnätsförman		1,275: —	
		66,820: —	
Avgår värdet av gasmästarens naturaförmåner		845: —	65,975: —
Diverse utgifter:			
Förvaltningen enligt ovan		5,900: —	
Brandförsäkringar och utskylder		7,000: —	
Bränsle åt gasmästaren		220: —	
Hyra för bostad åt gasmästaren		900: —	
Transport		14,020: —	222,475: —

N:o 80. *Budgetförslag 1926. Vatten- och Gasverksstyrelsen.*

Transport	14,020: —	222,475: —	
Analyser, skjutsar m. m.	500: —		
Avskrivning av fordringar	1,000: —		
Hyra till Drätselkammaren för gasverkstomten (16/5 1917)	2,800: —	18,320: —	

Räntor och amortering:

Enligt särskild plan (30/11 1911, 21/12 1916)			
Räntor	22,139: —		
Amortering	24,942: —	47,081: —	
Sjunde årets amortering av gasmätare, inköpta åren 1916—18 (15 år)		5,514: —	
Inköp av gasmätare år 1926, förslagsvis		4,000: —	
Summa utgifter		297,390: —	
Inkomster utöver utgifter		27,210: —	
Kronor		324,600: —	

ELETTRICITETSVERKET.

Inkomster:

Allmänna belysningen	28,860: —
Enskild belysnings- och kraftström samt hyror för mätare	590,000: —
Installationsarbeten	640: —
Kronor	619,500: —

Utgifter:

Elektrisk energi		104,000: —	
Övriga driftkostnader		17,700: —	121,700: —

Underhållskostnader:

Fastigheter, maskiner, batterier, ledningsnät och mätare	52,500: —

Avlöningar och pensioner:

Förvaltningen enligt ovan		33,200: —	
Maskinmästaren, 26: IV	3,027: —		
Maskinisterna, 17: IV, 3 st. à 2,109: —	6,327: —		
Montörförmannen, 19: IV	2,325: —		
Mätarejusteraren, 17: II	1,863: —		
Pensionären Anna Gedda (30/3 1905) (hälften)	500: —		
Transport	14,042: —	33,200: —	174,200: —

N:o 80. *Budgetförslag 1926. Vatten- och Gasverksstyrelsen.*

Transport	14,042: —	33,200: —	174,200: —
Pensionären Hilma Boholm (22/2 1923)	632: 70	14,674: 70	
Dyrtidstillägg		10,219: 30	
Extra maskinist, förslagsvis		3,500: —	
		61,594: —	
Avgår värdet av naturaförmåner för maskinmästaren		845: —	60,749: —
Turbinhusdriften:			
Arrende för vattenfallet i Svartån (21/11 1911)		3,000: —	
Tillsyn av maskiner samt reglering av dammluckor		500: —	
Övriga kostnader för drift och underhåll		1,000: —	4,500: —
Diverse utgifter:			
Förvaltningen enligt ovan		9,700: —	
Brandförsäkringar och utskylder		35,800: —	
Bränsle åt maskinmästaren		220: —	
Skjutsar och diverse		900: —	
Avskrivning av fordringar		2,500: —	49,120: —
Räntor och amortering:			
Enligt särskild plan (30/11 1911.)			
Räntor:			
Elektricitetsverket	33,735: —		
Turbinhuset	1,615: —	35,350: —	
Amortering:			
Elektricitetsverket	45,765: —		
Turbinhuset	1,764: —	47,529: —	82,879: —
Sjunde årets amortering av elektr. mätare, inköpta åren 1916—18 (8 år)		15,765: —	
Inköp av elektr. mätare år 1926, förslagsvis		3,000: —	18,765: —
Summa utgifter			390,213: —
Inkomster utöver utgifter			229,287: —
Kronor			619,500: —

Västerås den 3 november 1925.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

Gerh. Geston.

Bil. litt. H. 3.

N:o 80. *Budgetförslag 1926. Vatten- och Gasverksstyrelsen.*

Bilaga A.

Av Vatten- och Gasverksstyrelsen förordad utökning av gatubelysningen.

Samma numrering och platser för lyktorna som i poliskommissariens förslag.

Gaslyktor:

	Anläggn. kost. Kr.	Årlig kostnad. Nu. Kr.	Sedan. Kr.
2) Hantverkaregatan, 1 st. B- lykta	20: —	—	80: —
3) Källgatan. Ändring fr. B- t. A- lykta ...	—	80: —	165: —

Elektriska lyktor:

7) Solhemsgatan, 1 st. A- lykta	80: —	—	100: —
8) Ternérgatan, 6 st. A- lyktor	1,300: —	—	600: —
9) Norra Ringvägen, 1 st. B- lykta	80: —	—	60: —
10) Föreningsgatan, 1 st. A- lykta	80: —	—	100: —
12) Stadshagsvägen, 1 st. A- lykta	80: —	—	100: —
13) Frihetsvägen, 1 st. A- lykta	80: —	—	100: —
14) Köpingsvägen, 1 st. A- lykta	80: —	—	100: —
15) Nedre Hyttvägen, 1 st. A- lykta	80: —	—	100: —
Summa Kronor	1,880: —	—	1,505: —

Västerås den 3 november 1925.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

Gerh. Geston.

N:o 80.

Budgetförslag 1926. Vatten- och Gasverksstyrelsen.

Bil. litt. H. 4.

Bilaga B.

I poliskommissariens förslag upptagna lyktor, som ej förordas av Styrelsen.

Numrering och platser för lyktorna lika som i förslaget.

Gaslyktor:

	Anläggn. kostn. Kr.	Årlig kostnad. Nu. Kr.	Sedan. Kr.
1) Munkgatan, Ändras från B- t. A- lykta	—	80: —	165: —
4) Källgatan, „ „ „ „ „ „ ...	—	80: —	165: —
5) Köpmangatan	50: —	—	—

Elektriska lyktor:

6) Kopparbergsvägen			
Alt. 1: (särskild belysningskabel) 2 st. A- och 3 st. B- lyktor	2,835: —	490: — gas	380: —
„ 2: 1 st. A- lykta	275: —	—	100: —
11) Drottninggatan, 1 st. A- lykta	80: —	—	100: —
14) Köpingsvägen, 4 st. A- lyktor	840: —	—	400: —
16) Kockvretsgatan, 1 st. B- lykta	80: —	—	60: —
17) Hamngatan, ...			
Alt. 1: (särskild belysningskabel), 2 st. A- och 2 st. B- lyktor	2,280: —	490: — gas	320: —
„ 2: (1 st. lykta strax söder om Fiskartorget), 1 st. A- lykta	275: —	80: — gas	100: —

Västerås den 3 november 1925.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

Cerh. Geston.

Bil. litt. H. 5.

N:o 80.
Budgetförslag 1926. Vatten- och Gasverksstyrelsen.

Till Vatten- och Gasverksstyrelsen i Västerås.

Magistraten, som genom en sin ledamot deltagit i den av poliskommissarien verkställda besiktning, därvid även närvarit föreståndaren för Västerås Vatten- och Gasverk samt lyktförmannen Vidén, får härmed överlämna bilagda framställning till Vatten- och Gasverksstyrelsen med begäran, att styrelsen måtte, i den mån anslag för bättre gatubelysning finnes till styrelsens förfogande, verkställa den förbättring härutinnan, som bilagda förteckning omförmäler, eller i annat fall därom göra hemställan hos stadsfullmäktige.

Västerås rådhus den 29 oktober 1925.

På Magistratens vägnar:

JOHN KARLSON.

H. Cronholm.

Bil. litt. H. 6.

Till Magistraten i Västerås.

Åberopande bilagda förslag till förbättring av stadens gatubelysning får jag härmed vördsamt anhålla det Magistraten med eget utlåtande ville överlämna detsamma till styrelsen för Västerås Vatten-, Gas- och Elektricitetverk.

Samtliga i förslaget upptagna förändringar eller förbättringar äro gjorda efter å respektive platser verkställd besiktning.

Västerås i poliskommissariekontoret den 27 oktober 1925.

C. A. LINDER.

N:o 80.

Budgetförslag 1926. Vatten- och Gasverksstyrelsen.

Bil. litt. H. 7.

FÖRSLAG

till nya gas- och elektriska lyktor eller omändring av sådana i stadens gatubelysning.

Gaslyktor:

1) Lyktan å Munkgatan framför kemiska stationen ändras från B-brinnare till A-brinnare.
2) Å Hantverkaregatan mellan Vasagatan och Sturegatan uppsättes en B-brinnare, servis finnes i trottoaren.
3) Lyktan å Källgatan mitt för gränden, som leder från Källgatan till Gamla Bryggerigatan, ändras från B-brinnare till A-brinnare.
4) Lyktan å Källgatan ungefär mitt för huset n:o 7 ändras från B-brinnare till A-brinnare.
5) Belysningen i korsningen av Köpmangatan och Stora gatan förstärkes eller omändras så att det blir möjligt för trafikpolisen att avläsa motorförarnas trafiktecken.

Elektriska lyktor:

6) Alt. 1) Å Kopparbergsvägen mellan södra Esplanaden—Stora gatan anbringas 2 st. A-brinnare och 3 st. B-brinnare.
   Alt. 2) Å Kopparbergsvägen mellan Munkgatan och Stora gatan anbringas 1 st. A-brinnare.
7) Å Solhemsgatan uppsättes 1 st. A-brinnare. För närvarande saknas belysning därstädes.
8) Å Tegnérgatan uppsättes 6 st. A-brinnare. För närvarande saknas belysning därstädes.
9) Å Norra Ringvägen framför Bågevägen uppsättes 1 st. B-brinnare.
10) Å Föreningsgatan längst norrut i den S-formiga kurvan uppsättes 1 st. A-brinnare.
11) Å Drottninggatan framför Sandvretsgatan (Vretgatan) uppsättes 1 st. A-brinnare.
12) Å Stadshagsvägen mellan Dynavägen och Narvavägen uppsättes 1 st. A-brinnare.
13) Å Frihetsvägen, cirka 50 meter väster om Tomtebovägen, uppsättes 1 st. A-brinnare.

N:o 80. Budgetförslag 1926. Vatten- och Gasverksstyrelsen.

14) Å Köpingsvägen mellan Tomtebovägen och Djuphamnsvägen uppsättes 4 st. A-brinnare.

15) Å Nedre Hyttvägen intill järnvägsövergången uppsättes 1 st. A-brinnare

16) Å Kocksvretsgatan ungefär å mitten av gatan anbringas 1 st. lykta.

17) Å Hamngatan bör belysningen förbättras, eventuellt omändras till elektrisk.

Västerås i poliskommissariekontoret den 27 oktober 1925.

C. A. LINDER.

Bil. Litt. H. 8.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Enligt vad av i avskrift bilagda skrivelse till Vatten- och Gasverksstyrelsen framgår har Magistraten anhållit att styrelsen måtte i den mån anslag för bättre gatubelysning funnes till styrelsens förfogande verkställa den förbättring härutinnan som i en skrivelsen bilagd förteckning omförmältes eller i annat fall därom göra framställning till Stadsfullmäktige.

Enligt styrelsens framställning till Stadsfullmäktige vid avgivande av förslag till inkomst- och utgiftsstat för år 1926 har styrelsen beträffande magistratens anhållan i dess skrivelse till styrelsen yttrat följande:

"Till styrelsen har Magistraten med bifogande av eget yttrande överlämnat ett från poliskommissarien ingivet förslag om utökning av gatubelysningen. Med överlämnande av dessa handlingar vill styrelsen med hänsyn till föreliggande behov förordna den del av förslaget, som inbegripes i bilaga A, till utförande. Med övriga i förslaget upptagna lyktor anser styrelsen tills vidare bör kunna anstå, men har styrelsen i en särskild bilaga B lämnat uppgift rörande kostnaderna för dessa lyktor. Såsom av sammanställningen i bil. A över den av styrelsen förordade utökningen av belysningen framgår, skulle anläggningskostnaden kräva 1,880 kr. och årliga belysningskostnaden 1,505 kr., varav kommer på gasverket 245 och på elektr.-verket 1,260 kr."

I styrelsens nyssnämrda skrivelse omförmälta bilagor litt. A och B bifogas.

N:o 80.
Budgetförslag 1926. Vatten- och Gasverksstyrelsen.

I olikhet med styrelsen anser Magistraten att även beträffande de i bilagan litt. B. upptagna nya gatulyktor behovet av desamma är särdeles trängande ej minst till följd av den ökade biltrafik som å en del av dessa gator numera äger rum.

Magistraten får därmed anhålla

att Stadsfullmäktige ville fatta beslut om den utsträckning av gatubelysningen som i poliskommissariens av Magistraten tillstyrkta framställning omförmäles samt därför lämna anslag.

Västerås Rådhus den 24 November 1925.

På Magistratens vägnar:

JOHN KARLSSON.

H. Cronholm.

Bil. litt. I. 1.

N:o 80.
Budgetförslag 1926. Hamnen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hamnstyrelsen får härmed avgiva sitt förslag till utgifts- och inkomststat för år 1926 och i anledning därav anföra.

Enligt Drätselkammarens förvaltningsberättelse uppgår det från år 1924 balanserade underskottet till 209,305 kronor 37 öre.

Enligt Hamnstyrelsens uppfattning skall dock, på grund av Stadsfullmäktiges beslut den 29 januari 1925 att för reparation av hamnens kajer, båtbryggorna samt grusning å hamnen anvisas ett anslag å 20,932: 12 att förskotteras av tillgängliga medel för att sedermera gäldas av hamnens inkomster med $^1/_5$ under vart och ett av åren 1926—1930, ifrågavarande underskott minskas med angivna belopp, 20,932 kronor 12 öre, och $^1/_5$ av sagda belopp, 4,186 kronor 42 öre, i stället gäldas av hamnens inkomster, vilket belopp ock i statsförslaget finnes intaget under rubriken "Nyanläggningar".

Den gamla träkajen vid pråmån befinner sig i synnerligen bristfälligt skick och företagen undersökning giver vid handen att kajen ej utan allvarliga risker i fortsättningen kan användas.

Om än hamnens ekonomiska ställning är sådan, att större utgifter borde undvikas, anser Styrelsen dock att förhållandena i detta avseende äro sådana att Styrelsen, ställd inför alternativen att företaga endast en tillfällig reparation, vars omfattning och kostnader härför på förhand ej kunna överskådas, eller att vidtaga en grundlig på förhand utbredd reparation, icke tvekat inför det sista alternativet.

Hamnstyrelsen har för den skull uppdragit åt byggnadschefen att beräkna kostnaderna, såväl för en betonkaj som ock för ombyggnad i träkonstruktion av kajen vid pråmån, och, som Styrelsen ovan nämnt, har Styrelsen, som visserligen anser att en permanent ombyggnad i beton vore det tekniskt sett riktigaste, men som ansett sig under nuvarande förhållanden icke kunna förorda det därmed förenade kapitalutlägget, beslutat hos Stadsfullmäktige i stället förorda en ombyggnad i träkonstruktion av kajen vid pråmån. Kostnaderna härför uppgå enligt här bilagt förslag till 10,000 kronor.

Framställning har gjorts till Hamnstyrelsen att en del av östra kajen vid tilläggsplatsen för Sveabolagets ångfartyg måtte stensättas.

Framställningen är berättigad, då det nu stensatta området, på vilket ångfartygens laster kunna uppläggas, är fullständigt otillräckligt, varför Hamnstyrelsen, under hänvisning till bilagt kostnadsförslag, i staten upptager 2,900 kronor för berörda ändamål.

Under rubriken "Löner och arvoden" märkes att den med 10 procent å uppbörden till befälhavare å fartyg i regelbunden trafik utgående ersättningen är, i anledning av beräknad högre inkomst av hamnavgifter från fartyg i regelbunden trafik, upptagen till 3,200 kronor.

N:o 80.
Budgetförslag 1926. Hamnen.

Det hittillsvarande anslaget för skrivmaterial och tryck är otillräckligt, varför detsamma höjts till 300 kronor.

Det ökade arbetet å hamnkontoret gör att skrivmaskin bör anskaffas. Styrelsen hemställer om ett anslag härför å 200 kronor.

Anslaget för samtalsavgifter är höjt med 45 kronor.

Å den egentliga hamnens stat har hittills icke funnits något anslag för diverse och oförutsedda utgifter. Då emellertid varje år utgifter för dylika ändamål uppgått till omkring 300 kronor anser Styrelsen fördelaktigare att anslag beviljas för ändamålet.

Den ökade trafiken å hamnen föranleder Styrelsen att höja inkomsterna av hamnavgifter för varor från 25,000 och 19,000 kronor till resp. 32,000 och 25,000 kronor.

Även inkomsten av hamnavgifter för ångfartyg och pråmar är något höjd.

1923 och 1924 års stadsrevision har gjort anmärkning därpå att bristen i hamnrörelsen oavbrutet ökas och påyrkat, att brist i hamnens rörelse må bliva föremål för uttaxering i likhet med stadens andra utgifter. Att under nuvarande tryckta ekonomiska förhållanden omedelbart uttaxera hamnens hela brist torde icke stadens revisorer hava avsett.

Styrelsen får hemställa, att Stadsfullmäktige ville av Hamnstyrelsens balanserade underskott uttaxera 25,000 kronor. Skillnaden mellan det ingående och utgående balanserade underskottet bliver dock på grund av förslaget om nyanläggningar obetydlig.

Under rubriken "Hamnmaskiner" märkes, att i och med 1925 års amortering kranarna N:ris IV och VIII äro betalda till Drätselkammaren och utgift härför sålunda upphör.

Styrelsen beräknar under instundande år något större användning av hamnens kranar, varför löner till kranskötare något höjts.

Detsamma gäller posterna "Strömförbrukning" och "Kranhyror".

Dyrtidstillägg till ordinarie befattningshavare äro beräknade efter indextalet 175.

Styrelsen hemställer att Stadsfullmäktige ville godkänna bilagda förslag till utgifts- och inkomststat.

Västerås den 7 oktober 1925.

För Hamnstyrelsen:

PAUL ANDERSON.

Eric Plantin

Bil. litt. I. 2.

N:o 80. *Budgetförslag 1926. Hamnen.*

FÖRSLAG
till
utgifts- och inkomststat för Västerås stads hamn år 1926.

A. Den egentliga hamnen:

Utgifter:

	Från sist avslutade räkenskapsår 1924 balanserat underskott	209,305: 37	
	varifrån avgår kostnader för reparationer av kajer m. m. under år 1924, kr. 20,932: 12, vilka kostnader enligt Stadsfullmäktiges beslut den 29/1 1925 skola gäldas av hamnens inkomster med 1/5 under vart och ett av åren 1926—1930	20,932: 12	188,373: 25
a.	Nyanläggningar:		
	1:sta, 1926 års, avbetalning å ovanstående anslag å kr. 20,932: 12, (16/12 1924 o. 29/1 1925)	4,186: 42	
	Kajen vid pråmån och stensättning å östra kajen	12,900: —	17,086: 42
a. 1.	Underhåll och reparationer:		
	1. Av kajer, dukdalber och båtbryggor	6,000: —	
	2. Grusning å hamnen	1,500: —	
	3. Av hamnskjulen	200: —	
	4. Underhåll av inventarier och nyanskaffningar	250: —	7,950: —
b.	Löner och arvoden:		
	Hamnkaptenen, 31: II	3,489: —	
	Dyrtidstillägg	2,170: —	
	Biträde å hamnkontoret, förslagsvis	1,500: —	
	Hamnens andel i stadens allmänna omkostnader (byggnadschef, polis, bokföring m. m.	4,000: —	
	Transport	11,159: —	213,409: 67

N:o 80.

Budgetförslag 1926. Hamnen.

Transport			11,159: —	213,409: 67
Ersättning till befäl å fartyg i regelbunden trafik för av dem förrättad uppbörd o. redovisning av hamnavgifter för varor, 10 % å uppbörden 32,000 kr.			3,200: —	14,359: —
c. Övriga utgifter:				
1. Hamnkontoret:				
Hyra av lokal		500: —		
Skrivmaterial och tryck (häri ingår inköp av skrivmaskin)		500: —		
Telefonavgifter för ledningar till:				
Hamnkontoret ...	110: —			
Hamnkaptenens bostad	70: —			
Kranmaskinistförmannens bostad	70: —			
Samtalsavgifter, förslagsvis	75: —	325: —		
Städning och eldning		250: —	1,575: —	
2. Belysning å hamnen			1,100: —	
3. Renhållning å hamnen			1,800: —	
4. Årsavgift till Svenska hamnförbundet ...			100: —	
5. Olycksfallsersättning för F. Svanström ...			48: —	
Premie för olycksfallsförsäkring			105: —	
Diverse och oförutsedda utgifter			300: —	5,028: —
d. 1. Räntor:				
Hamnbyggnaden:				
(Enl. av stadsfullmäktige den 22 dec. 1920 godkänd plan)				
Andel i obligationslån:	Rester. lånebel.:	Ränta:		
1896 års lån à 5 %	13,905: —	695: 25		
1907 „ „ „ 4, 5 %	131,675: —	5,925: 38		
1916 „ „ „ 5 %	101,233: —	5,061: 65		
1919 „ „ „ 6 %	143.250: —	8,595: —	20,277: 28	
Transport			20,277: 28	232,796: 67

N:o 80. *Budgetförslag 1926. Hamnen.*

	Transport	20,277: 28	232,796: 67
Förskotterat av drätselkammaren för den nya hamnbyggnaden:			
Förslagsvis 230,000: —, ränta härå efter 6 %	13,800: —		
Brist från sist avslutade räkenskapsår 188,373: 25 kr., ränta härå efter 6 %.....	11,302: 40	25,102: 40	45,379: 68

d. 2. Lån:

Andel i obligationslån:	Ursprungl. lånebelopp.	Rester. lånebel.	Årets amorter.	
1896 års lån à 5 %	91,905: 01	13,905: —	3,000: —	
1907 „ „ „ 4, 5% (Beslut år 1907)	229,000: —	131,675: —	5,725: —	
1916 års lån à 5% (Beslut år 1914)	113,000: —	101,233: —	1,445: —	
1919 års lån à 6% (Beslut år 1917)	150,000:—	143,250: —	1,300: —	11,470: —
			Summa Kronor	289,646: 35

Inkomster:

f. Hamnavgifter för varor:			
1. Av ångfartyg i regelbunden trafik	32,000: —		
2. Av andra fartyg....	24,000: —	56,000: —	
g. Hamnavgifter för fartyg:			
1. För ångfartyg	5,000: —		
2. För segelfartyg	600: —		
3. För pråmar....................	3,400: —	9,000: —	
i. För uthyrning av båtplatser		3,700: —	
k. För uthyrning av upplagsplatser i hamnen......		250: —	
l. För uthyrning av varuskjul		700: —	
m. För uthyrning av mark för fotogénmagasinen		3,000: —	72,650: —
Inkomster utöver utgifterna å hamnmaskinernas budget ...			4,400: —
Inkomst av uttaxering.................................. ...			25,000: —
Till år 1927 balanserat underskott			187,596: 35
		Summa Kronor	289,646: 35

N:o 80.
Budgetförslag 1926. Hamnen.

B. Hamnmaskiner.

Utgifter:

b. Löner och arvoden:			
En maskinistförman 18: II	1,959: —		
Dyrtidstillägg	1,469: 25	3,428: 25	
Kranskötare, förslagsvis		5,000: —	8,428: 25
c. Driftkostnader:			
Strömförbrukning för kran:			
N:r I	350: —		
„ II	300: —		
„ III (Tillhör Tegel o. Murbruks A.-B)	— —		
„ IV	100: —		
„ V	100: —		
„ VI	450: —		
„ VII	100: —		
„ VIII	100: —	1,500: —	
d. Underhåll och reparationer av kranar		2,000: —	
e. Diverse utgifter, förslagsvis		121: 75	3,621: 75
Inkomster utöver utgifterna			4,400: —
		Summa Kronor	16,450: —

Inkomster:

f. Kranhyror för kran:			
1. N:r I	5 000: —		
2. „ II	3,500: —		
3. „ IV	1,000: —		
4. „ V	1,000: —		
5. „ VI	4,500: —		
6. „ VII	500: —		
7. „ VIII	800: —	16,300: —	
g. Markhyra för kran N:r III		150: —	16,450: —
		Summa Kronor	16,450: —

Bil. litt. K. 1.

N:o 80.

Budgetförslag 1926. Lantegendomsnämnden.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Lantegendomsnämnden får härmed överlämna dess förslag till utgifts- och inkomststat för Nämnden för år 1926 och därvid anföra.

I enlighet med anvisningar från stadsrevisionen och Drätselkammaren äro förvaltarens och bokhållarens lön fördelade med hälften var å renhållningsverket och lantbruket.

Renhållningsarbetarna Persson och Dahl äro berättigade till uppflyttning i resp. IV och III lönegraden av 16 lönegruppen.

Inkomster av hämtningsavgifter måste beräknas 2,000 kronor lägre än innevarande år.

Enär kostnaderna för svingårdens anordnande äro tillfullo amorterade har arrende härför ej vidare upptagits.

På grund av genom uppfödning ökat djurantal i ladugården äro kostnaderna härför något större.

Fordonen fordra en grundlig reparation, varför anslaget för underhåll härav är något höjt.

Kostnader för vägunderhållet utgå enär detsamma övertages av Drätselkammaren.

Lantegendomsnämnden hemställer, att Stadsfullmäktige ville godkänna bilagda förslag till utgifts- och inkomststat för år 1926.

Västerås den 30 oktober 1925.

För Lantegendomsnämnden:

MARTIN JONSSON.

Eric Plantin.

N:o 80.

Budgetförslag 1926. Lantegendomsnämnden.

Bil. litt. K. 2.

FÖRSLAG

till

utgifts- och inkomststat för Västerås stads lantegendomsnämnd för år 1926.

Renhållningsverket.

Utgifter:

a. Anskaffning och underhåll av inventarier:					
1. Inköp och underhåll av kärl				800: —	
2. Inköp och underhåll av inventarier				2,000: —	
3. Beklädnadspersedlar				1,200: —	4,000: —
b. Löner och arvoden:					
1 o. 2. Förvaltaren, lön 41: IV		5,883: —			
Dyrtidstillägg		2,964: 90			
Bokhållaren, lön		4,335: —			
Revisionskostnader		225: —			
		13,407: 90			
Av ovanstående påföres renhållningsverket hälften			6,703: 95		
Kontorsbiträde av 2:dra klass, lön 12: IV	1,569: —				
personligt lönetillägg	175: —	1,744: —			
En förman, lön 18: IV		2,217: —			
En fodermask, lön 17: IV		2,109: —			
Tio renhållningsarbetare (Mallmén, E. Andersson, Sunesson, A. Andersson, Lundin, Eriksson, Forslund, Vestlin, Kihlgren o. Persson) lön 16: IV à 2,001: —		20,010: —			
Transport		26,080: —	6,703: 95		4,000, —

N:o 80.
Budgetförslag 1926. Lantegendomsnämnden.

Transport	26,080: —	6,703: 95		4,000: —
Tre renhållningsarbetare (Johansson, Karlsson och Dahl) lön 16: III à 1,884: —	5,652: —	31,732: —		
Dyrtidstillägg till ovanstående		23,698: 20		
Pension till f. d. renhållningsarbetaren G. Karlsson	1,300: 65			
Dyrtidstillägg till ovanstående	650: 33	1,950: 98	64,085: 13	
Avgår bostadsförmåner, värderade till (2 st. à 550: —, 4 à 337: 50, 9 à 375: —)			5,825: —	
			58,260: 13	
3. Hyra för bostäder à 375: — till 9 arbetare			3,375: —	
4. Extra kontorsbiträde			1,000: —	
5. Extra arbetare			12,000: —	
6. Kostnader för arbetarnas semester			2,500: —	77,135: 13
c. Inköp av torvmull				9,000: —
d. Stallet:				
1. Utfodring			5,880: —	
2. Hästskoning			750: —	
3. Underhåll av seldon, täcken o. pressenningar			600: —	
4. Försäkring av hästar			200: —	7,430: —
e. Övriga utgifter:				
1. Hyra för kontor			1,000: —	
2. Olycksfallsförsäkring			370: —	
3. Kontorsböcker och skrivmaterial			400: —	
4. Vattenavgifter			150: —	
5. Sotning			65: —	
6. Upphämtning av sopor, söndagar			1,000: —	
7. Brandstodsavgifter			400: —	
8. Belysning och värme i fabriken o. kontoret			800: —	
9. Underhåll av fabrik och hus			700: —	
10. Telefonavgifter för ledningar till:				
Kristiansborgs gårdskontor		250: —		
Renhållningsverkets kontor		190: —		
Renhållningsfabriken		114: —		
Transport		554: —	4,885: —	97,565: 13

N:o 80.
Budgetförslag 1926. Lantegendomsnämnden.

Transport	554: —	4,885: —	97,565: 13
Förman Janssons bostad (extra klocka)	80: —		
Samtalsavgifter, förslagsvis	50: —	684: —	
11. Läkare, veterinär, medicin och sjukvårdsavgifter		350: —	
12. Drivkraft för blandningsmaskin		1,200: —	
13. Diverse utgifter		500: —	7,619: —
Summa Kronor			105,184: 13

Inkomster:

Försäljning av stallströ och sopor	2,500: —
Försäljning av torvmullspudrett	11,000: —
Försäljning av torvmull	800: —
Hämtningsavgifter	43,000: —
Summa Kronor	57,300: —

Svingården.

Utgifter:

a. Kraftfoder, förslagsvis	13,000: —
b. Inköp av grisar, förslagsvis	3,000: —
c. Avlöningar	3,000: —
d. Transport av svinmat och övriga körningar	3,000: —
e. Ved, lyse, reparationer och diverse	2,500: —
Summa Kronor	24,500: —

Inkomster:

Försäljning av fläsk	36,000: —
Summa Kronor	36,000: —

Lantbruket.

Utgifter:

a. Anskaffning och amortering:

1. Anskaffning av inventarier, förslagsvis	2,000: —	
Återstående amortering av inventarier, 1,172: 31 kr., 6 % ränta härå	71: —	2,071: —
Transport		2,071: —

N:o 80. *Budgetförslag 1926. Lantegendomsnämnden.*

Transport			2,071: —
b. Driftkostnad:			
1. Arrende för Nordanby		1,500: —	
2. Arrende för Kungsängen		200: —	
3. Arrende för del av Östra Utmarken		2,000: —	
4. Arrende för Malma		3,500: —	
5. Arrende för Kristiansborg		3,037: —	
6. Arrende för del av Carlsberg		200: —	
7. Avlöningar till arbetare, bokhållare och förvaltare		54,300: —	
		64,737: —	
Avgår naturaförmåner för bokhållare och förvaltare		2,200: —	62,537: —
c. Produkter av egen skörd samt inköpt:			
1. Till utsäde: Nordanby	3,100: —		
Malma	3,200: —		
Kristiansborg	1,650: —	7,950: —	
2. Till stallet: Nordanby	4,490: —		
Malma	6,230: —		
Kristiansborg	3,480: —	14,200: —	
3. Till ladugården		11,700: —	33,850: —
d. Underhåll och reparationer:			
1. Underhåll av seldon		900: —	
2. Underhåll av fordon och redskap		2,500: —	
3. Underhåll av hus		2,000: —	5,400: —
e. Övriga utgifter:			
1. Hästskoning		600: —	
2. Häst- och brandförsäkring		1,000: —	
3. Driftkostnad för motorplogen		1,200: —	
4. Komposter och pudrett från renhållningsverket		4,000: —	
5. Läkare, veterinär och medicin		500: —	
6. Krono-, kommunal- och prästutskylder		2,600: —	
7. Avverkningskostnad för ved		750: —	
8. Elektrisk ström		1,500: —	
9. Hägnadskostnader		500: —	
10. Telefonavgifter för ledningar till: Nordanby och Malma	198: —		
Samtalsavgifter, förslagsvis	27: —	225: —	
Transport		12,875: —	103,858: —

N:o 80.

Budgetförslag 1926. Lantegendomsnämnden.

	Transport	12,875: —	193,858: —
11. Diverse utgifter (skördegarn, pressträd m. m.		2,275: —	
12. Olycksfallsförsäkring		412: —	15,562: —
f. Grundförbättringar:			
1. Täckdikning, stensprängning o. kalkning			1,500: —
		Summa Kronor	120,920: —

Inkomster:

1. Diverse jordbruksprodukter:		
Nordanby	36,600: —	
Malma	34,900: —	
Kristiansborg	20,420: —	91,920: —
2. Från ladugården		16,000: —
3. Körningar		10,000: —
4. Trädgården vid Malma		800: —
5. Hyror		1,400: —
6. Hyra för potatislotter		800: —
	Summa Kronor	120,920: —

Skogarna.

Utgifter:

a. Löner och arvoden:			
Skogvaktaren, lön 18: IV	2,217: —		
Dyrtidstillägg	1,598: —	3,815: —	
Avgår för bostad och vedbrand		600: —	
		3,215: —	
Jägmästare för tillsyn av stadens skogar		350: —	3,565: —
b. Övriga utgifter:			
1. Skogvaktaren för hållande av cykel		30: —	
2. Telefonavgift (extra klocka)		80: —	
3. Hägnadskostnader		100: —	
4. Utskylder		425: —	
5. Rensning av skogsdiken		800: —	
6. Huggning av saluved och framkörning		1,150: —	
7. Röjning i plantskogar		100: —	
8. Diverse utgifter		200: —	2,885: —
		Summa Kronor	6,450: —

Inkomster:

N:o 80.
Budgetförslag 1926. Lantegendomsnämnden.

Rotvärde av ved	6,450: —
Summa Kronor	6,450: —

Sammandrag.

	Utgifter:	Inkomster:	Överskott.	Brist.
Renhållningsverket	105,184: 13	57,300: —	—	47,884: 13
Svingården	24,500: —	36,000: —	11,500: —	—
Lantbruket	120,920: —	120,920: —	—	—
Skogarna	6,450: —	6,450: —	—	—
Summa Kronor	257,054: 13	220,670: —	11,500: —	47,884: 13
Brist att genom uttaxering fyllas				36,384: 13

N:o 80.

Budgetförslag 1926. Badhusstyrelsen.

Bil. litt. L.

FÖRSLAG

till

utgifts- och inkomststat för Västerås stads badhus år 1926.

17 A. Kallbadhuset.

Utgifter:

a. Avlöningar:

En biljettförsäljerska	420: —	
En biträdande simlärarinna	420: —	
En biträdande simlärare	420: —	
Arvode till kontrollanten	200: —	1 460: —

b. Övriga utgifter:

Annonser och trycksaker	150: —	
Isväckning och diverse arbeten	800: —	
Utskylder	160: —	
Brandförsäkringspremie	125: —	
Oförutsedda utgifter	105: —	1 340: —
	Summa Kronor	2 800: —

Inkomster:

Badavgifter	3 000: —
Uthyrning av badhuset vid uppvisningar	100: —
Summa Kronor	3 100: —

17 B. Varmbadhuset.

Utgifter:

Andel i obligationslån:

Ränta	9 085: 64	
Amortering	4 527: —	13 612: 64

N:o 80.
Budgetförslag 1926. Badhusstyrelsen.

a. Avlöningar och pensioner:

Badmästaren, 16:IV	2 001: —		
Avgår värdet av bostad, 2 rum och kök med bränsle	845: —	1 156: —	
Maskinisten, 16:IV	2 001: —		
Avgår värdet av bostad, 1 rum och kök med bränsle	535: —	1 466: —	
Eldaren, 14:IV		1 785: —	
Biljettförsäljerska, 9:IV		1 245: —	
Badaren, 13:III (anst. 1/11 1919)		1 578: —	
En baderska, lön	750: —		
Avgår värdet av bostad, 1 rum och kök med bränsle	535: —	215: —	
3 baderskor, lön à 750: —		2 250: —	
1 vakt i simhall, lön		1 020: —	
1 vakt i folkbadet, lön		930: —	
2 tvätterskor, lön à 1 020: —		2 040: —	
Provisioner, förslagsvis		4 000: —	
Ersättning för vikarie under semester, vid sjukdomsfall samt extra hjälp		1 500: —	
Dyrtidstillägg, förslagsvis		11 700: —	
Arvode till kontrollanten		600: —	
Understöd åt f. baderskan Lovisa Schön		300: —	31 785: —

b. Övriga utgifter:

1. Bränsle		12 000: —	
2. Elektr. belysning och kraftström		2 200: —	
3. Underhåll av inventarier		900: —	
4. Underhåll av linne		100: —	
5. Underhåll av fastigheten		1 000: —	
6. Underhåll av pannor och ledningar		1 200: —	
7. Tvätt, extra hjälp, tvättmedel		500: —	
8. Renhållning och städning		150: —	
9. Skriv- och trycksaker		500: —	
10. Telefon till badhuset	230: —		
Samtalsavgifter	20: —	250: —	
11. Läkarearvode		100: —	
12. Brandförsäkringspremie		250: —	
13. Olycksfallsförsäkringspremie		130: —	
14. Förbrukningsartiklar		2 650: —	
	Transport	21 930: —	31 785: —

N:o 80.
Budgetförslag 1926. Badhusstyrelsen.

Transport	21 930: —	31 785: —
15. Utskylder	2 000: —	
16. Oförutsedda utgifter	285: —	24 215: —
Summa Kronor		56 000: —

Inkomster:

Badavgifter:

1. Karbad	17 800: —
2. I klass bastu	9 000: —
3. Simhall med värmestuga (vinter)	7 800: —
4. Simhall med värmestuga (sommar)	7 800: —
5. Medicinska bad	3 300: —
6. Billighetsbastu	10 000: —
7. Skolbad	2 250: —
8. Ersättning för simundervisningsbad	4 050: —
Summa Kronor	62 000: —

Västerås den 16 oktober 1925.

Å Badhusstyrelsens vägnar:
THEOFIL ÖBERG

B. Falk

Bil. litt. M.

N:o 80.
Budgetförslag 1926. Ångbåtstrafiken.

FÖRSLAG

till

utgifts- och inkomststat för Båttrafiken år 1926.

Utgifter:

a. Underhåll och reparationer:			
1. Ångfärjan Elba reparation och sjövärdighetsbesiktning	16 000: —		
varifrån avgår för reparation reserverade medel	10 000: —	6 000: —	
2. För reparation av ångf. Arosia		1 000: —	
3. Pråmar		500: —	7 500: —
b. Löner och arvoden:			
Befälhavare		4 200: —	
Maskinist		3 300: —	
Besättningsmän		1 500: —	
Polettförsäljare		500: —	
Extra betjäning sön- och helgdagar		200: —	
2 st. pråmskeppare		1 500: —	11 200: —
c. Anskaffning och underhåll av inventarier:			
1. för ångfärjan Elba		250: —	
2. „ pråmar		200: —	450: —
d. Driftkostnader:			
1. Smörjoljor fotogen, trassel m. m.		500: —	
2. Bränsle för ångfärjan Elba		2 500: —	3 000: —
		Transport	22 150: —

N:o 80.

Budgetförslag 1926. Ångbåtstrafiken.

		Transport	22 150: —
c. Övriga utgifter:			
1. Diverse	500: —		
2. Hyra för reservbåtar under högsommaren	1 500: —	2 000: —	
		Kronor	24 150: —

Inkomster:

1. Persontrafik		21 600: —
2. Godstrafik		2 500: —
	Kronor	24 150: —

Bil. Litt. N.

FÖRSLAG

till

utgifts- och inkomststat för Västerås stads Drätselkammares Vedgård år 1926.

17 E. Vedgården.

Utgifter:

a. Nyanskaffningar och underhåll:		
1. Underhåll av maskiner och material		500: —
b. Löner och arvoden:		
1. Löner för kontorspersonal och förman vid vedgården	11 000: —	
2. Avlöning till arbetare	19 000: —	30 000: —

N:o 80.
Budgetförslag 1926. Vedgården.

c. Hyror:

1. För en del av f. d. Livsmedelsnämndens vedgård 8 000 kvm. à 50 öre	4 000: —	
2. För kontor	500: —	
3. För upplagsplatser vid en del järnvägsstationer, förslagsvis	300: —	4 800: —

d. Räntor:

1. Ränta å rörelsekapital		12 000: —

e. Övriga utgifter och förbrukningsartiklar:

1. Lyse, värme och städning	700: —	
2. Skrivmaterial, tryck och annonskostnader	1 200: —	
3. Försäkringspremier	600: —	
4. Läkarearvode och medicin	100: —	
5. Elektr. kraftförbrukning, smörjoljor m. m.	1 000: —	
6. Utkörning av ved	18 000: —	21 600: —
	Summa Kronor	68 900: —

Inkomster:

Inkomster av vedförsäljning		68 900: —
	Summa Kronor	68 900: —

Västerås den 10 oktober 1925.

Västerås Drätselkammares Vedgård

A. G. ERIKSSON

Bil. litt. O. 1.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I fråga om sitt förslag till budget för stadens brandväsende under år 1926, som Brandstyrelsen härmed för fastställelse överlämnar, anför Brandstyrelsen följande.

N:o 80.

Budgetförslag 1926 Brandväsendet.

Lönerna och dyrtidstilläggen äro upptagna i enlighet med gällande lönestat och bestämmelser angående dyrtidstillägg till stadens befattningshavare och företer förslaget i detta avseende icke annan avvikelse, än som betingas av en del befattningshavares rätt till ytterligare ålderstillägg.

Anslaget till hyra för bostäder åt brandmanskapet anser Brandstyrelsen icke bör belasta brandverkets stat med högre belopp än 5,437 kronor, 50 öre, eller det belopp som motsvaras av det värde, som åsatts lägenheterna uti den s. k. Borgmästaregården enligt beslut av Lönenämnden och det hyresbelopp, som betalas för den i fastigheten N:o 4 norra kvarteret förhyrda och av brandförman Lövstrand bebodda lägenheten.

De under titeln diverse utgifter upptagna anslagen påkalla icke annat yttrande, än att ökningen uti anslaget till trycksaker och skrivmatrial föranlets därav, att kostnaden för under innevaranda år skedd tryckning av nya reglementen och instruktioner balanserats att täckas av anslag uti 1926 års stat.

Brandstyrelsens anslagsäskanden under utgiftstiteln nyanskaffningar äro nödvändigjorda av materialförbrukningen. Anslaget till utvidgning av brandtelegrafen har brandchefen i särskild skrivelse motiverat, och hänvisar Brandstyrelsen till denna.

På grund av erfarenheten under innevarande år har Brandstyrelsen beräknat inkomsterna av verkstäderna till 8,000 kronor.

Enligt statsförslaget skulle för brandverkets behov för år 1926 erfordras en uttaxering av 99,924 kronor 89 öre.

Västerås den 19 oktober 1925.

För Brandstyrelsen:

JOHAN SVENSSON.

Ragnar Tenow.

Bil. litt. O. 2.

Till Brandstyrelsen i Västerås.

Brandkårens telegrafsystem har på grund av stadens under de senare åren skedda utveckling allt mera blivit utvidgat genom tillkomsten av nya brandskåp och ledningssträckningar så att det numera — med 40 skåp, fördelade på 5 serier — har nått den högsta belastning, centralapparaten kan tåla. Framställningar från tätare bebyggda områden i stadens utkanter att erhålla brandskåp hava därför måst avvisas; men då dessa krav, som på grund

av stora avstånd till åtkomliga telefonapparater äro fullt berättigade, helt säkert återkomma med förnyad styrka och inom snar framtid med visshet kunna väntas från nya anläggningar, såsom nya lasarettet och djuphamsområdet, anser jag det nödvändigt att snarast söka lösa denna fråga.

N:o 80. *Budgetförslag 1926. Brandväsendet.*

Därvid kunna två alternativ tänkas.

Det ena är att anskaffa en fullt modern centralapparat, som kan upptaga ett större antal skåp, varvid dock samtliga brandskåp måste omändras. Detta har man gjort i Eskilstuna och Södertälje, men ställa sig kostnaderna härför såpass stora (i Eskilstuna 7 à 8,000 kr. för 40 skåp, i Södertälje 7,000 kr. för 32 skåp) att jag, huru önskvärt det än vore, med hänsyn till stadens ekonomi f. n. ej anser mig kunna begära ett så stort anslag.

Det andra alternativet är att enligt ett i detalj utarbetat förslag uppdela brandtelegrafen i två grupper — en öster om Svartån, omfattande 5 serier, tillkopplade den nuvarande centralapparaten — en väster om ån, omfattande 4 serier, tillkopplade en reservcentralapparat, som sedan länge finnes å brandstationen och nu är justerad. På detta sätt skulle ända till ett 70-tal brandskåp kunna uppsättas, om så bleve behövligt, och möjlighet finnas att för lång tid framåt tillgodose kraven å larmordningar.

Kostnaderna för en dylik förändring, innefattande anskaffning av en Morse-kontrollapparat och en instrumenttavla, utökning av batteri, nya galgar och järn, ledningstråd m. m., hava av mig approximativt beräknats till 3,000 kr. Arbetskostnader hava ej häri inräknats, enär alla arbeten kunna utföras av brandkårens personal. Detta alternativ synes mig, ehuru anläggningen ej blir fullt modern, dock betryggande, eftersom telegrafsystemet, som nu är fullständigt försett med isolerad tråd, hittills alltid fungerat till belåtenhet.

Utom ovan anförda skäl för att utökning snarast vidtages tillkommer även att Telegrafverket meddelat, att det nu påbörjar en omläggning av telefonlinjenätet från luft- till jordkabelledningar, vilket för brandkårens del kommer att medföra ett stort arbete med omflyttning av ledningar och uppsättning av nya galgar och stolpar, enär hittills i stor utsträckning för brankårens ledningar använts Telegrafverkets galgar och stolpar, som nu komma att nedtagas.

Med stöd av vad ovan anförts får jag härmed vördsamt anhålla, att Brandstyrelsen ville hos S adsfullmäktige begära ett förslagsanslag å 3,000 kr. för utökning och omläggning av brandtelegrafen att upptagas i 1926 års stat för brandväsendet.

Västerås den 14 okt. 1925.

A. DANIELSSON.
Brandchef.

N:o 80.

Budgetförslag 1926. Brandväsendet.

Bil. litt. O. 3.

FÖRSLAG

till

utgifts- och inkomststat för Västerås stads Brandväsende år 1926.

18. Brandväsendet.

Utgifter:

a. Pensioner:

f. brandchefen C. G. Sjöqvist		2,000: —
f. tornväktaren C. E. Eriksson (30/3 1922)		150: —
Dyrtidstillägg till Eriksson, förslagsvis		75: —

b. Löner och arvoden:

Brandchefen, 36: III	4,488: —	
Vice brandchefen, 31: III	3,678: —	
1:ste brandmästaren, 22: IV	2,631: —	
2:dre brandmästaren, 20: IV	2,433: —	
1:ste brandförman, 18: IV	2,217: —	
2:dre brandförman, 17: IV	2,109: —	
Maskinist, 17, IV	2,109: —	
5 brandmän Ferngren, Lindberg, Pettersson, Rask, Junggren) 16: IV à 2,001: —	10,005: —	
10 brandmän (Johansson, Karlsson, Isaksson, E. E. E. Andersson, Reimitz, Nystrand, Lundberg, E. Hj. Andersson, Lundin, Schenning) 16: III à 1,884: —	18,840: —	
1 brandman (K. S. Johansson) 16: II	1,767: —	
1 brandman (Hjort) 16: I	1,650: —	
Arvode till verkstadsförmannen (enligt beslut av Brandstyrelsen den 10/1 1922)	500: —	
	52,427: —	
Avgår värdet av bostadsförmån	10,862: 50	41,564: 50
Dyrtidstillägg till ovanstående befattningshavare efter indextal 175		37,171: 05
	Transport	80,960: 55

		Transport	80,960: 55	N:o 80.
c. Hyra för bostäder åt brandmanskapet			5,437: 50	*Budgetförslag 1926.*
d. Kol, ved, lyse samt kraftström till verkstäderna			2,500: —	*Brandväsendet.*
f. Diverse utgifter:				
1. Olycksfallsförsäkring för personalen	429: 34			
2. Reservanslaget för sjukdomsfall	100: —			
3. Trycksaker och skrivmaterial	475: —			
4. Tvätt, skurning och städning	250: —			
5. Underhåll av brandtelegrafen och ringledningar till reservkåren	300: —			
6. Underhåll av brandredskapen	1,000: —			
7. Underhåll av inventarierna i brandstationen o. verkstäderna	400: —			
8. Telefon och telefonsamtal	650: —			
9. Brandstodsavgifter för inventarier	115: 50			
10. Läkarearvode och sjukvård	400: —			
11. Bensin och smörjoljor till automobiler och motorsprutor	800: —			
12. Löner till skorstensfejare	50: —			
13. Oförutsedda utgifter	400: —			
14. Beklädnad à 180: — för 20 man, förslagsvis	3,600: —			
15. Reservanslag till semestervikarier	700: —			
16. Reservanslag för gradbeteckningar, knappar, beklädnad åt vikarier, förstörda kläder m. m.	300: —		9,969: 84	
g. Borgarbrandkåren:				
1 chef	300: —			
3 förmän à 200 kronor	600: —			
1:ste maskinist	300: —			
5 maskinister à 150 kronor	750: —			
6 eldare à 100 kronor	600: —			
24 man à 75 kronor	1,800: —			
Övningar och eldsvådor	1,000: —			
Telefon till chefen	70: —			
Kol och underhåll av sprutor	100: —		5,520: —	
i. Nyanskaffningar:				
Utvidgning av brandtelegrafen, förslagsvis	3,000: —			
Slang och kopplingar	2,000: —			
1 velociped	150: —			
12. st. kaskar	252: —			
2 st. grenrör	300: —		5,702: —	
		Transport	110,089: 89	

N:o 80.

Budgetförslag 1926. Brandväsendet.

			Transport 110,089: 89
k. Fastigheter:			
8 % à 2/3 av byggnadskostnaden för brand- och polisstationen 100,000: — .... 8,000: —			
l. Brandsynekostnader	400: —		
m. Ersättning till vattenverket för skötsel av brandposterna	1,200: —	1,600: —	
		Summa Kronor	111,689: 89

Inkomster:

m. Verkstäderna:		
1. Smidesverkstaden	8,000: —	
2. Snickareverkstaden		
3. Skräddareverkstaden		
4. Skomakareverkstaden		
n. Ersättning för skötsel och underhåll av ambulansautomobilen	3,000: —	
Underhålls- och driftkostnader för körningar åt myndigheter och nämnder	500: —	
o. Ersättning för eldning åt polisen	100: —	
p. Ersättning för tillsyn och skötsel av enskildas brandskåp	165: —	11,765: —
Brist att genom uttayering fyllas		99,924: 89
Summa Kronor		111,689: 89

Bil. litt. P.

N:o 80.

Budgetförslag 1926. Magistratens förslag.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Magistraten får härmed anhålla att Drätselkammaren ville, i likhet med vad under ett flertal föregående år ägt rum uppgöra förslag till nästkommande års inkomst- och utgiftsstat, och anhåller magistraten att drätselkammaren därvid ville iakttaga följande.

Magistrat o. rådhusrätt.

Anslaget till anskaffning och underhåll av inventarier torde bibehållas oförändrat till 700 kronor.

Löner och arvoden för Borgmästare, cvil- och brottmålsrådmännen, stadsnotarien, stadsfiskalen, stadsvaktmästaren böra upptagas till belopp gällande lönestat bestämmer med dyrtidstillägg i likhet med övriga befattningshavare inom staden.

Under åberopande av sin skrivelse till stadsfullmäktige angående innevarande års stat och sin skrivelse till Stadsfullmäktige den 22 innevarande oktober yrkar magistraten, att för tredje rådman, såsom jämnställd med övrige rådmännen och till följd av det ökade arbete, som enligt magistratens förslag skulle komma att åligga honom som polischef måtte upptagas till löneförmåner, som tillkomma befattningshavare i 44 gruppen av gällande lönestat.

Dyrtidstillägg torde beräknas i likhet med vad som sker med övriga befattningshavare eller i runt tal till 18 000 kronor.

Enär det visat sig omöjligt såsom drätselkammaren vid uppgörande av innevarande års stat tänkt sig att befattningshavare i magistraten under semesterledighet för annan befattningshavare därstädes tjänstgör för den andre och således på en gång uppehåller två tjänster, bör anslaget för beredande av semester åt borgmästaren, rådmännen och stadsnotarien icke upptagas till lägre belopp än i gällande av Kungl. Maj:t fastställd lönestat beräknas eller till 2 200 kronor.

Reservationsanslag för tillfälliga biträden under år 1926 torde med avseende å den mångfald val, som under nästkommande år skall äga rum och nödvändigheten av att därvid anlita ett flertal extra biträden, icke böra beräknas lägre än till 1 500 kronor och upptagas såsom förslagsanslag.

Övriga anslag äro bibehållna oförändrade allenast med den ändring att anslaget för belysning nedsatts från 400 kronor till 300 kronor.

Krono- och uppbördsverket.

Frågan om indragning av en exekutionsbetjänt har ännu icke slutbehandlats av stadsfullmäktige. På grund av vad magistraten i sin skrivelse den 31 sistlidne augusti till stadsfullmäktige anfört lärer någon sådan indragning ej kunna äga rum och hava för den skull anslag till 6 exekutionsbetjänter upptagits enligt nu gällande lönestat.

N:o 80.

Budgetförslag 1926. Magistratens förslag.

Exekutionsbetjänterna hava emellertid i skrivelse till stadsfullmäktige begärt löneförhöjning vilken skrivelse av magistraten för utredning överlämnats till lönenämnden.

I händelse ökade löneförmåner, såsom magistraten hemställt komma att utgå till exekutionsbetjänterna, böra ökade anslag därför täckas av förslagsanslaget för övriga oförutsedda utgifter.

I avseende å löner och dyrtidstillägg, däri ingen annan förändring gjorts än en del ålderstillägg upptagits, åberopar magistraten vad här förut anförts beträffande befattningshavare hos magistraten och rådhusrätten.

Övriga smärre anslag äro såsom bilagt förslag till inkomst- och utgiftsstat i huvudsak behållna oförändrade.

F. fjärdingsmannen Wallin är numera avliden.

Polisväsen och Fångvård.

I avseende å anslag för polisväsen och fångvård åberopar magistraten bilagda skrivelse från polisnämnden med därvid fogat förslag till utgifts- och inkomststat enligt vilket bör uttaxeras ett belopp av 188 747 kronor 35 öre.

I samma statförslag hava löner för polispersonalen upptagits enligt nu gällande lönestat, men har polisnämnden uti en till stadsfullmäktige ingiven, av magistraten tillstyrkt framställning biträtt polispersonalens ansökan om erhållande av ökade löneförmåner.

Magistraten förutsätter därför att ökade utgifter utöver vad i polisnämndens stat upptagits komma att utgå till polisväsendet, men antager att samma utgifter kunna täckas av det anslag, som kommer att utgå ur förslagsanslaget för övriga oförutsedda utgifter.

Förlagsanslaget för oförutsedda utgifter.

Såväl 1924 som 1925 års budgeter hava varit synnerligen svaga i avseende å beräknade utgifter, vilket haft till följd att desamma i många fall måst överskridas eller att utgifter utgångna under ett år måste uppskjutas till uttaxering under nästkommande år.

För undvikande av att sådant även under år 1926 måste äga rum och under åberopande av vad magistraten härovan anfört beträffande ökade löneförmåner för exekutionsbetjänterna och polispersonalen, hemställer magistraten, att förslagsanslaget för oförutsedda utgifter måtte beräknas till avsevärt högre belopp än vad i 1924 och 1925 års stater ägt rum.

Förslag till inkomst- och utgiftsstater för magistrat och rådhusrätt, krono- och upbördsväsendet samt polisväsendet, det sistnämnda åtföljt av en skrivelse från polisnämnden överlämnas härhos.

Tillika överlämnar magistraten till densamma inkomna förslag till stater för byggnadsnämnden hälsovårdsnämnden, brandstyrelsen, badhusstyrelsen, pensionsnämnderna, hamnstyrelsen, planteringsämnden, fattigvårdsstyrelsen och lantegendomsnämnden med till dessa förslag hörande skrivelser. N:o 80. *Budgetförslag 1926. Magistratens förslag.*

Västerås rådhus den 3 november 1925.

På magistratens vägnar:

JOHN KARLSSON

H. Cronholm

Bil. Litt. R. 1.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Polisnämnden får härmed överlämna dess förslag till utgifts- och inkomststat för polisväsen och fångvård för år 1926.

I det föreliggande statförslaget hava löner för polispersonalen upptagits enligt nu gällande lönestat, men får Polisnämnden erinra om dess förut till Stadsfullmäktige ingivna förslag om löneförhöjning för angivna personal.

Poliskonstaplarna N:ris 2 Svensson, 9 Wass, 16 Karlsson och 21 Karlsson, vilka räkna tänsteår fr. o. m. år 1917, äro fr. o. m. år 1926 berättigade till placering i fjärde lönegruppen.

Poliskonstaplarna N:ris 11 Gustafsson, 12 Brohmé, 25 Hising och 31 Dahlin, vilka räkna tjänsteår fr. o. m. år 1920, äro fr. o. m. år 1926 berättigade till placering i tredje lönegruppen.

Poliskonstaplarna N:ris 7 Grip, 36 Ullberg och 37 Eriksson, vilka räkna tjänsteår fr. o. m. år 1923, äro fr. o. m. år 1926 berättigade till placering i andra lönegruppen.

Under hänvisning till förut gjord framställning upptager Polisnämnden beklädnad för poliskommissarien à 250 kronor och för tre överkonstaplar à 225 kronor ävensom slitningsersättning åt en detektivöverkonstapel och 4 detektivkonstaplar à 225 kronor.

Inom Polisnämnden har ifrågasatts att utgiftsposten "Trycksaker,

N:o 80.
Budgetförslag 1926. Polisen.

skrivmaterial m. m." skulle ökas, enär behov av anslag för skrivbitrådeshjälp eventuellt skulle föreligga efter den nya polislagens genomförande. För närvarande anlitas en poliskonstapel för utskrivning av rapporter o. dyl., men skulle mer skrivbiträdeshjälp erfordras torde sådan kunna erhållas på för staden förmånligare sätt än att sysselsätta den egentliga polispersonalen med maskinskrivning. I avvaktan på erfarenheter i detta hänseende bibehålles anslaget oförändrat.

Under "Telefonavgifter" är intagen telefon till den blivande polischefens bostad.

Polisnämnden anhåller att posten "Oförutsedda utgifter" måtte höjas till 800 kronor. Under denna post intagas utgifter för anskaffande av skjutsar vid anhållande av berusade, förhyrande av motorfordon för övervakande av gällande förordningar m. m. Utgifter i senare avseende hava antagit allt större omfattning.

Behov av en motorbåt för polisens räkning har under de senare åren blivit allt mer framträdande. Ett stävjande av det alltmer förekommande olaga fisket å Västeråsfjärden fordrar att polisen är utrustad med annat båtmaterial än det som f. n. står poliskåren till buds, nämligen någon av stadens roddbåtar. Ej mindre nödvändigt är det vid möjlighet att kunna avvärja en drunkningsolycka eller vid draggningar efter drunknade, isynnerhet i det senare fallet, då det av förklarliga skäl är omöjligt att anskaffa någon privatbåt.

Polisnämnden har sig bekant att inom Hamnstyrelsen fråga om anskaffande av motorbåt för förbindelse mellan gamla hamnen och djuphamnen varit före och, om än Polisnämnden helst såge att en särskild motorbåt anskaffades för polisens räkning, torde det dock vara fördelaktigare om en motorbåt kunde erhållas för polisverkets och hamnens gemensamma behov, än att polisverket även i fortsättningen skall sakna angivna fortskaffningsmedel. Något anslag äskas f. n. ej för ändamålet, utan torde blivande polisnämnd få återkomma till frågan.

Under rubriken Inkomster märkes att bidrag av staten för extra polisbevakning å landsbygden utgår på grund av den gjorda uppsägningen, samt att i stället statsbidrag för avlönande av förslagsvis två kriminalpoliser samt för reservpolis tillkommer.

Polisnämnden anhåller, att Stadsfullmäktige ville godkänna bilagda förslag till utgifts- och inkomststat för år 1926.

Västerås den 15 oktober 1925.

För Polisnämnden:

JOHN KARLSSON

Eric Plantin

Bil. Litt. R. 2.

N:o 80.

Budgetförslag 1926. Polisväsen och Fångvård.

FÖRSLAG
till
utgifts- och inkomststat för Polisväsen och Fångvård.

23. Polisväsen och Fångvård.

(8 % å 1/3 av byggnadskostnaden för brand- och polisstationen 50 000: — kr. = 4 000: —

a. Anskaffning och underhåll av inventarier och vapenpersedlar		1 500: —
b. Löner och arvoden:		
Poliskommissarien, 29:IV	3 531: —	
Detektivöverkonstapeln, 24: IV	2 829: —	
3 överkonstaplar, 22:IV à 2 631: — (Andersson, Vinroth och Karlsson)	7 893: —	
4 inspektionskonstaplar, 18:IV à kr. 2 217: — (Eriksson, Hake, Carlson och Kling)	8 868: —	
4 detektivkonstaplar, 18:IV à kr. 2 217: — (Veimer, Forslund, Söder och Sporre)	8 868: —	
11 poliskonstaplar, 17:IV à 2 109: — (1. Rosenberg, 2. Svensson, 3. Eriksson, 8. Johansson, 9. Wass, 10. Kraft, 14. Persson, 16 Carlsson, 19 Morlin, 21 Carlsson, 24 Ström)	23 199: —	
10 poliskonstaplar, 17:III à 1 986: — (5. Fäldt, 6 Johnsson, 11 Gustavsson, 12 Brohmé, 23 Qviberg, 25 Hising, 26 Andersson, 28 Svalberg, 29 Bertilsson, 31 Dahlin)	19 860: —	
Transport	75 048: —	1 500: —

N:o 80.

Budgetförslag 1926. Polisväsen och Fångvård.

Transport	75 048: —		1 500: —
11 poliskonstaplar, 17:II à 1 863: — (7 Grip, 13 Deander, 15 Fältendahl, 20 Björkman, 22 Marthon, 32 Mortensson, 33 Gustafsson, 34 Johansson, 35 Pettersson, 36 Ullberg, 37 Eriksson)	20 493: —		
3 poliskonstaplar, 17:I à 1 740: — (30 Lundkvist, 18 Lundgren och 27 Gräntz, de två sistnämnda enligt Stadsfullmäktiges beslut § 119, mom. 42 den 7 juni 1921)	5 220: —		
2 extra poliskonstaplar, 16:I à 1 650: — (4 Lindbom och 17 Gustafsson)	3 300: —	104 061: —	
Dyrtidstillägg till ovanstående befattningshavare efter indextal 175		75 889: 35	
Beklädnad för 1 poliskommissarie à 250: — samt för 3 överkonstaplar, 4 inspektionskonstaplar, 33 ordinarie och 4 extra konstaplar à 225: —		10 150: —	
Slitningsersättning åt 1 detektivöverkonstapel och 4 detektivkonstaplar à 225: —		1 125: —	191 225: 35
c. Pensioner:			
f. poliskonstapeln E. F. Kindblom		500: —	
f. patrullkarlen P. E. Lövblad		100: —	
Överkonstapel Vretlövs änka och 3 minderåriga barn, (26/6 1919) pensionsersättning ..		1 000: —	
f. poliskonstapel Asplunds änka, pensionsersättning		500: —	
Dyrtidstillägg till ovanstående		1 050: —	3 150: —
d. Renhållning:			
Städning av tjänstelokalerna à 102 kr. pr månad m. m. ..			1 500: —
e. Belysning			350: —
f. Uppvärmning:			
Bränsle inklusive ersättning till brandkåren för eldning av ugnarna			1 500: —
Transport			199 225: 35

N:o 80. Budgetförslag 1926. Polisväsen och Fångvård.

Transport			199 225: 35
g. Övriga utgifter:			
1. Premier för olycksfallsförsäkring			407: —
2. Trycksaker, skrivmaterial och bokbinderiarbeten			1 000: —
3. Läkarearvode för poliskåren			800: —
4. Telefonavgifter för ledningar till:			
Polisstationen	220: —		
Polischefens bostad	70: —		
Poliskommissariens tjänsterum ..	110: —		
„ bostad	70: —		
Detektivstationen	182: —		
Stadsfiskalens tjänsterum	110: —		
„ bostad	70: —		
Detektivöverkonstapelns bostad ..	70: —		
Detektiv Forslunds bostad	70: —		
Samtalsavgifter, förslagsvis	318: —	1 290: —	
6. Oförutsedda utgifter		800: —	
7. Fångars vård och förplägning å straffängelset		400: —	2 490: —
Summa Kronor			203 922: 35

Inkomster:

b. Bidrag av systembolaget för tillsyningsmannens avlöning, förslagsvis	4 000: —
Statsbidrag för avlönande av 2 kriminalpoliser, förslagsvis	8 130: —
Statsbidrag för reservpolis, 1/3 av 3 poliskonstapelslöner i lägsta lönegraden	3 045: —
	15 175: —
Brist att genom uttaxering fyllas	188 747: 35
Summa Kronor	203 922: 35

N:o 80.
Budgetförslag 1926. Pensionsnämnden.

Bil. litt. S. 1.

Utdrag av protokoll, hållet vid pensionsnämndens i Västerås stads pensionsdistrikt av Västmanlands län sammanträde den 13 oktober 1925.

Närvarande:

Ordföranden Victor Åsberg
Ledamöterna Reinhold Pettersson
Carl Vennberg
Einar Keijser
Anton Åberg
Agnes Söderquist
Olga Lindgren

Pensionsstyrelsens ortsombud
Henning Ericsson

§ 1.

Företogs till behandling frågan om upprättande av nämndens utgiftsstat för nästkommande år.

Nämnden får till en början anmäla, att den vid innevarande års statbehandling väckta frågan om sammanslagning av pensionsnämnderna i staden lösts på sådant sätt, att efter överenskommelse förutvarande ordföranden i S:t Ilians och Lundby socknars pensionsdistrikt redan under januari månad i år avsade sig ordförandeskapet och förordnades därefter av Konungens befallningshavande ordföranden i stadsdistriktet till ordförande jämväl i de s. k. landsdistrikten. Härigenom vanns den fördelen, att för samtliga pensionsärenden erhölls ett gemensamt kansli. Att sammanslå de särskilda nämnderna ansågs ej lämpligt bland annat av skäl att sådan åtgärd förutsatte att en del av nämndsledamöterna icke skulle kunna kvarstå. Stadsdistriktets nämnd består av det högsta antal ledamöter som får väljas och hava de, för förundersökningar i pensionsärenden, den egentliga staden uppdelad i vissa distrikt. Uti de vidsträckta s. k. landsdistrikten behöves därjämte personer i nämnderna med personkännedom. Genom en sammanslagning av distrikten till ett bleve ärendenas handläggning lidande i ovan angivna hänssenden. Å ena sidan vanns en väsentlig fördel för den pensionssökande allmänheten samt för ärendenas handläggning genom gemensam ordförande och gemensamt kansli för pensionsnämnderna i staden — något som väl varit den huvudsakliga or-

N:o 80. *Budgetförslag 1926. Pensionsnämnden.*

saken till att frågan om sammanslagning av nämnderna bragtes på tal — men å andra sidan åsidosättes icke den för ärendenas noggranna behandling nödvändiga förundersökningen genom nämndens ledamöter.

Uti stadsdistriktets stat upptages därför till skillnad mot vad som tidigare skett samtliga kostnader för det gemensamma kansliet.

Arvode åt ordföranden beräknas till sammanlagda summan av vad som tidigare utgått inom de tre distrikten eller 600 kronor.

Anslag till skrivbiträde åt ordföranden anser nämnden på de skäl som förra året anförts böra upptagas. Antalet ansökningar utgjorde 1924 i stadsdistriktet 383, i S:t Ilian 24 och i Lundby 12, samt under detta år till dato resp. 264, 10 och 8. Skrivbiträdet åt ordföranden i pensionsnämnderna får full och uteslutande sysselsättning. Utöver det rena skrivarbetet erfordras av honom att verkställa vissa utredningar i anledning av förfrågningar från Pensionsstyrelsen, särskilt i sjukvårdsärenden och i ärenden om yrkesutbildning. Beträffande samtliga pensionstagare i staden erfordras också viss kontroll, — fall hava förekommit, då sådana befunnits hava förskaffat sig arbetsinkomst på grund av vilken jämkning eller indragning av pension bort ske. Dylik undersökning har hittills icke kunnat ske i önskvärd omfattning. Ett kvalificerat skrivbiträde kan icke såsom drätselkammaren förutsätter erhållas för en månadslön under 150 kronor. Under större delen av innevarande år har skrivbiträde med dylik lön varit anställd, men slutar i dagarna för att tillträda annan plats. Från den 15 dennes har förutvarande kontorist, nu arbetslös, engagerats med samma månadslön. Pensionsnämnden hemställer förty, att anslaget för ordföranden i de tre nämnderna under nästa år fastställes till 1 800 kronor. Anslaget för papper m. m. 300 kronor har visat sig tillräckligt för det gemensamma kansliet. Såsom särskilt anslag bör upptagas ett belopp av 520 kronor 40 öre för inköp av skrivmaskin, vartill drätselkammaren beviljat anslag den 16 juli 1925.

Övriga anslag upptagas lika med innevarande år.

Med ledning av det ovan sagda hemställer Pensionsnämnden i Västerås stads distrikt, att stadsfullmäktige behagade godkänna följande

FÖRSLAG TILL UTGIFTSSTAT FÖR ÅR 1926.

Gemensamma kostnader för gemensamt kansli.

Arvode åt ordföranden	600: —	
Anslag till skrivbiträde	1 800: —	
För läkarebetyg och läkareutlåtanden i ömmande fall, förslagsvis	400: —	
Papper, blanketter och diverse utgifter, förslagsvis	300: —	
Inköp av skrivmaskin	520: 40	3 620: 40
Transport		3 620: 40

N:o 80.

Budgetförslag 1926. Pensionsnämnden.

Transport 3 620: 40

Särskilda kostnader:

Dagtraktamenten till vice ordföranden och nämndens övriga ledamöter efter 4 kronor för dag och med ett beräknat antal av 15 sammanträden, förslagsvis	350: —
Annonser och kungörelser	100: —
Kronor	4 070: 40

§ 2.

Beslutet under föregående paragraf förklarades omedelbart justerat.

§ 3.

— — — — — — — — — — — — — — — — — —

— — — — — — — — — — — — — — — — — —

— — — — — — — — — — — — — — — — — —

Som ovan

In fidem:
VICTOR ÅSBERG

Justerat:

O. Lindgren Carl Vennberg

Rätt utdraget, betygar
Victor Åsberg

Bil. litt. S. 2.

N:o 80.
Budgetförslag 1926. Pensionsnämnden.

FÖRSLAG TILL UTGIFTSSTATER FÖR ÅR 1926

a) *för pensionsnämnden i f. d. S:t Ilians socken:*

Arvode åt ledamöterna, 4 kr. för dag, förslagsvis .. Kronor 50: —

b) *för pensionsnämnden i f. d. Lundby socken:*

Arvode åt ledamöterna, 4 kr. för dag, förslagsvis .. Kronor 50: —

Anm.: Övriga omkostnader äro upptagna under pensionsnämndernas gemensamma kansli i utgiftsstaten för Västerås stads pensionsnämnd.

Västerås den 15 oktober 1925.

VICTOR ÅSBERG
Ordförande.

N:o 80.
Budgetförslag 1926. Byggnadsnämnden.

Bil. Litt. T. 1.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Byggnadsnämnden får härmed för fastställelse överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomststat för nästkommande år och föranleder detsamma icke annat yttrande, än att löner och arvoden jämte å dem utgående dyrtidstillägg upptagits efter den fastställda lönestaten och nu gällande bestämmelser angående dyrtidstillägg till stadens befattningshavare, att till grund för beräkning av övriga anslag lagts anslagsförbrukningen under innevarande år, samt att i jämförelse med budgeten för innevarande år förslaget i avseende å uttaxeringen visar en förbättring av 280 kronor.

Västerås 1 oktober 1925.

För Byggnadsnämnden:
JOHN KARLSSON

Ragnar Tenow

Bil. Litt. T. 2.

FÖRSLAG
till
utgifts- och inkomststat för Byggnadsnämnden år 1926.

27 B. **Byggnadsnämnden.**

Utgifter:

a. Anskaffning och underhåll av inventarier			100: —
b. Löner och arvoden:			
Stadsarkitekten, arvode	3 000: —		
„ reseersättning	900: —	3 900: —	
Transport		3 900: —	100: —

N:o 80. *Budgetförslag 1926. Byggnadsnämnden.*

Transport	3 900: —		100: —
Bitr. stadsingeniören, lön 32:IV	4 035: —		
Personligt lönetillägg	1 000: —	5 035: —	
Dyrtidstillägg för stadsarkitekten och bitr. stadsingeniören efter indextal 175		4 660: 50	13 595: 50
Ingeniörsbiträden å byggnadschefs- och stadsingenjörskontoren			10 500: —
c. Pension:			
f. stadsingeniören F. Gewalt		3 000: —	
Dyrtidstillägg efter index 175		1 300: —	4 300: —
d. Övriga utgifter:			
1. Kostnader för besiktningar		100: —	
2. Hantlangning		1 000: —	
3. Telefon och postavgifter		150: —	
4. Annonskostnader		50: —	
5. Rit- och skrivmaterial		300: —	1 600: —
		Summa Kronor	30 095: 50

Inkomster:

Avgifter för av byggnadschefen och stadsarkitekten åt enskilda utförda förrätttningar samt lösen av protokoll	3 000: —
Brist att genom uttaxering fyllas	27 095: 50
Summa Kronor	30 095: 50

N:o 80.
Budgetförslag 1926. Arbetsstugan

Bil. Litt. U. 1.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Styrelsen för Västerås Arbetsstuga får härmed vördsamt anhålla att stadsfullmäktige i överensstämmelse med nedanstående förslag till utgifts- och inkomststat behagade för år 1926 bevilja arbetsstugan ett anslag av 5 300 kr. På grund av anslagsminskning innevarande år har styrelsen nödgats att indraga kindergartenlärarinnebefattningen, varjämte arvodena för slöjdläraren och slöjdlärarinnan minskats från 900 till 800 kr. Genom dessa åtgärder har likväl verksamheten kunnat bedrivas i samma omfattning som förut. Någon ytterligare reducering vare sig av personal eller av till densamma utgående arvoden kan dock ej gärna ifrågakomma varför en sänkning av det äskade anslaget måste ha till följd en inskränkning av själva verksamheten.

FÖRSLAG TILL INKOMST- OCH UTGIFTSSTAT FÖR VÄSTERÅS ARBETSSTUGA ÅR 1926.

Inkomster:

Försäljningsarbeten		1 550: —
Stadsanslag		5 300: —
Kronor		6 850: —

Utgifter:

Omkostnader (ved, lyse, rengöring m. m.)		950: —
Materialier		850: —
Hushållet		1 700: —
Avlöningar:		
Fröken Andersson	1 450: —	
Fru Malmborg	800: —	
Herr Magnusson	800: —	
Hushållerskan	300: —	3 350: —
Kronor		6 850: —

Västerås den 4/11 1925.

Å styrelsens för Västerås arbetsstuga vägnar:

GEORG ROBSAHM
Ordförande.

Em. Granér.

Bil. Litt. U. 2.

N:o 80.
Budgetförslag 1926. Arbetsförmedlingen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Härmed får styrelsen för Västmanlands läns arbetsförmedling ingiva inkomst- och utgiftsstat för år 1926 och tillika anhålla att Stadsfullmäktige måtte bevilja anstalten det i staten såsom anslag från Västerås stad beräknade beloppet, 3 200 kronor.

Västerås den 2 november 1925.

På styrelsens vägnar:
CLAES UGGLA

Karl Johansson

Bil. Litt. U. 3.

Utdrag av protokoll, hållet vid sammanträde med styrelsen för Västmanlands läns arbetsförmedling den 23 juli 1925.

§ 4.

Upprättades följande inkomst- och utgiftsstat för år 1926.

Inkomster:

Anslag av Västmanlands läns landsting	14 000: —
„ „ Västerås stad	3 200: —
„ „ Arboga „	600: —
„ „ Köpings „	600: —
„ „ Sala „	800: —
Beräknat anslag från staten för särskilda anordningar, som vidtagits för arbetsförmedling för landsbygdens behov	1 500: —
Kronor	20 700: —

N:o 80.

Budgetförslag 1926. Arbetsförmedlingen.

Utgifter:

Löner: Föreståndaren	3 600: —	
I assistenten	2 880: —	
II „	2 160: —	
Föreståndaren för avdeln.kont. i Arboga	1 152: —	
„ „ „ „ Köping	1 152: —	
„ „ „ „ Sala ..	1 440: —	12 384: —
Dyrtidstillägg för ovanstående personal; (I och II assistenterna 660 kr. vardera, övriga befattningshavare 1/3 av grundlönerna)		3 768: —
Hyra		2 400: —
Städning, lyse och bränsle		1 100: —
Annonsering		150: —
Reseunderstöd		200: —
Tillfälliga biträden		450: —
Diverse utgifter		248: —
	Kronor	20 700: —

Anm. Utgifter för telefon, postporton, formulär och blanketter hava icke upptagits i staten, enär dessa utgifter helt täckas av statsmedel.

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

Rätt ur protokollet, betygar:

Karl Johansson

———

Bil. Litt. U. 4.

N:o 80.

Budgetförslag 1926. Nykterhetsnämnden.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Nykterhetsnämnden hemställer, att Drätselkammaren vid dess upprättande av förslag till budget för år 1926 behagade beräknade för Nykterhetsnämndens verksamhet samma anslag som innevarande år, nämligen

Arvode till tillsyningsman	500: —
Diverse förvaltningskostnader	50: —
Alkoholistvården	2 000: —
Summa Kronor	2 550: —

Västerås den 26 oktober 1925.

För Nykterhetsnämnden:
AXEL SUNDSTRÖM

Eric Plantin

N:o 80.

Budgetförslag 1926. Skollovskolonier.

Bil. Litt. U. 5.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Föreningen Västerås skollovskolonier har sedan år 1916 haft att glädja sig åt uppmuntran från stadens sida genom av stadsfullmäktige anvisat anslag till skollovskoloniverksamheten.

Från och med år 1922 är verksamheten ifråga utökad från att förut ha bedrivits endast vid det egna kolonihemmet vid Frösåker till att omfatta även ett förhyrt kolonihem vid Trummelsberg. Vid det sistnämnda har mottagits under ungefär sju veckors tid varje sommar följande antal barn: år 1922, 55 barn, 1923, 60 barn, 1924, 65 barn och under sistlidne sommar 85 barn. Vid Frösåker vårdades under senaste sommaren 137 barn under fem veckor.

Under de senaste fem åren har antalet barn, som hos oss av föräldrar blivit anmälda till kolonivistelse varit i medeltal 360 per år. Alla dessa barn äro ju med ytterst få undantag från mycket fattiga hem och kunna redan av det skälet sägas vara i behov av kolonivistelse. Enär vår förening aldrig haft vare sig medel eller utrymme vid kolonihem till att omhändertaga ett så stort antal kolonibarn, har varje år en stor utgallring måst vidtagas.

Å kolonihemmet vid Frösåker finnes plats för omkring 135 barn, fördelade på två kolonier och vid vårt förhyrda kolonihem vid Trummelsberg för omkring 90 barn eller tillsammans 225 barn. Under senaste sommaren hade vi 222 barn placerade på båda dessa hem tillsammans Då antalet fattiga och på samma gång svaga och klena barn i vår stad under de närmast följande åren säkerligen kommer att vara ungefär lika stort som under de senaste, är det ju av behovet påkallat, att vår förening även i fortsättningen erhåller medel till sådant belopp, att den även under följande år kan bedriva verksamheten i samma utsträckning som under det senaste året.

Fastän vår förening från och med år 1922 haft sin verksamhet i det närmaste fördubblad genom anordnande av ett andra kolonihem vid Trummelsberg, har det hittills, tack vare frivilliga bidrag, inkomst från "barnens dag" och "majblomman" m. m., varit möjligt att hålla verksamheten uppe utan att begära ökat anslag från staden. Då det för nästkommande år är tvivelaktigt, huruvida detta låter sig göra, har skollovskolonistyrelsen inför risken att eljest nödgas indraga en koloni sett sig nödsakad att hemställa om en höjning med 4 000 kronor av förut utgående anslag.

Med hänvisning till vad styrelsen härom anfört, vågar den alltså vördsamt hemställa om ett anslag av kr. 11 000: — till skollovskoloniernas verksamhet under år 1926.

N:o 80. *Budgetförslag 1926. Skollovskolonier.*

Västerås den 7/11 1925.

Å styrelsens för Västerås skollovskolonier vägnar:

EM. GRANÉR
Ordförande.

J. F. Næslund
Sekreterare.

N:o 80.
Budgetförslag 1926. Skollovskolonier.

Bil. Litt. U. 6.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den läkarundersökning, som förliden vår företogs i syfte att utröna huru många barn tillhörande de ekonomiskt sämst ställda familjerna i staden som voro i behov av rekreationsvistelse på landet, gav som bekant ett mycket nedslående resultat. Det konstaterades nämligen därvid, att närmare 400 barn befunno sig i ett så försvagat hälsotillstånd, att en förändring uti miljön och levnadsvillkoren av längre eller kortare tids varaktighet var av behovet synnerligen påkallad.

Detta missförhållande, som, enligt vad senare verkställda undersökningar bekräftat, alltjämt består, kräver, enligt undertecknades mening, samhällsmyndigheternas uppmärksamhet. Det måste nämligen redan ur allmän social synpunkt anses vara av den största betydelse att, så långt detta är möjligt, förbättra betingelserna för det växande släktets utveckling till högsta möjliga livsduglighet. Och i det speciella fall, det här gäller, är som redan antytts, behovet av åtgärder så starkt framträdande, att de förr eller senare tvinga sig fram. En passiv hållning skulle knappast kunna undgå att göra intryck av samhällets pliktförsummelse gent emot de mest värnlösa av sina medborgare.

Nu kan visserligen hänvisas till det förhållandet att privat hjälpverksamhet på här berörda område utövas genom Föreningen Västerås Skollovskolonier, och att staden är delaktig i denna hjälpverksamhet genom att bevilja föreningen anslag. Men de hjälpåtgärder, som nyssnämnda organisation hittills kunnat vidtaga, ha varit alltför otillräckliga. På grund därav och till följd av den omständigheten att Skollovskoloniföreningens framtida möjligheter att vidtaga de anstalter, som äro erforderliga för att ekonomisera sin verksamhet, synas komma att bli väsentligt kringskurna, anse vi ett ökat kommunalt bidrag erforderligt. Dock bör en utsträckt samhällelig hjälp förutsätta, att staden tillförsäkrar sig inflytande i den organisation, som alltjämt bör ha till uppgift att handhava hjälpverksamheten, nämligen Föreningen Västerås Skollovskolonier.

Beträffande storleken av det belopp, som kan tänkas erforderligt från stadens sida, torde detta, enligt de beräkningar, som verkställts med utgångspunkt från ett barnantal av 350, komma att uppgå till c:a 20 000 kronor. Med denna summa jämte de ur andra föreningen till buds stående inkomstkällor härflytande belopp kan Skollovskoloniföreningens verksamhet i praktiskt taget full utsträckning finansieras utan anlitande av den privata hjälpverksamheten.

Det kan måhända göras gällande, att den föreslagna summans beviljande icke skulle kunna förenas med den sparsamhetspolitik, som sta-

dens myndigheter klokt nog bedrivit och alltjämt synas vilja bedriva. Sparsamhetssynpunkten kan emellertid beträffande här berörda fråga icke tillmätas avgörande betydelse, om man bedömer densamma ur social och humanitär synpunkt. Ty värdet av de skyddsåtgärder, som ifrågavarande hjälpverksamhet är, torde helt säkert uppvägas av de pekuniära uppoffringar, som samhället ikläder sig. Det kan nämligen knappast innebära någon överdrift att förutsätta, att de ekonomiska förpliktelser, som samhället redan åtagit sig gent emot medellösa och arbetsoförmögna ålderstigna, kunna förväntas minskade i samma mån, som det uppväxande släktet skyddas mot de nedbrytande krafter, som döljas under fattigdomen.

N:o 80. *Budgetförslag 1926. Skollovskolonier.*

Med åberopande av vad sålunda anförts tillåta vi oss hemställa, att Stadsfullmäktige måtte besluta,

att för nästa budgetår bevilja Föreningen Västerås Skollovskolonier ett till 20 000 kronor förhöjt anslag att utgå av uttaxerade medel mot villkor, *dels* att Stadsfullmäktige beviljas rätt att utse en revisor i föreningen samt visst antal av föreningens styrelseledamöter, av vilka en därjämte skall vara styrelsens ordförande; *dels* att föreningen ålägges att årligen inkomma till Stadsfullmäktige med berättelse över nästföregående års verksamhet.

Västerås den 20 november 1925.

ARON ERIKSSON J. O. WASS

N:o 80.
Budgetförslag 1926. Västerås Gymnastikförening.

Bil. Litt. U. 7.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Åberopande våra vördsamma ansökningar under en följd av år med anhållan om bidrag till vår verksamhet för den frivilliga gymnastikens utbredning inom Västerås, vilka ansökningar av Stadsfullmäktige välvilligt beviljats med belopp varierande mellan kronor 1 000: — och kronor 600: —, få vi meddela, att tack vare detta kommunala bidrag hava de frivilliga gymnastikövningarna kunnat fortgå även under det senare året i ungefär samma stora utsträckning som under de föregående åren. Sålunda hava under det senaste arbetsåret deltagit i övningarna i medeltal 300 gymnaster. — Under året har någon helt avgiftsfri gymnastik för medellösa icke kunnat avhållas på grund av bristande ekonomi.

Nyttan av stärkande kroppsrörelser synes dock alltjämt vinna beaktande, och är det särskilt glädjande att procentuellt taget övervägande antalet nytillträdande gymnaster komma från de kroppsarbetande klasserna.

Föreningen har även under det senaste året arbetat under svåra ekonomiska förhållanden och har det icke för föreningen varit möjligt att i den utsträckning som varit önskvärt kunna uppsätta nya avdelningar, utan har den varit nödsakad att tränga ihop upp till 60 deltagare per avdelning; normal avd. 30 st.

Föreningen har till följd av bidrag från Svenska Gymnastikförbundet kunnat anordna en gymnastikinstruktörskurs med 11 deltagare, och för att kunna utnyttja av dessa inhämtade kunskaper borde nya avdelningar uppsättas. Medel till startande av dessa avdelningar saknas dock.

För att föreningens sociala verksamhet dessutom skall kunna fortgå och utvecklas i likhet med den gymnastiska verksamheten i rikets övriga städer är föreningen för närvarande i behov av ett understöd av 1 500: — kronor.

Vi närsluta i bilaga en avskrift av Svenska Gymnastikförbundets senaste statistik över kommunala bidrag till den gymnastiska verksamheten i en del städer och samhällen. Av denna statistik framgår att i de närliggande städerna har Eskilstuna erhållit kronor 2 000: — och Örebro kronor 3 000: —.

Med åberopande av det ovan anförda vågar undertecknad förening härmed vördsamt anhålla, att Stadsfullmäktige måtte för nästkommande år på förutvarande villkor bevilja ett anslag av kronor 1 500: — till stödjande av den frivilliga gymnastiken i samhället. Detta belopp är icke tillräckligt att täcka föreningens behov, men för att icke betunga stadens budget för mycket, hava vi räknat med detta minimibelopp såsom erforder-

ligt för att föreningens verksamhet icke skall äventyras och nedlagt arbete tillspillogivas. N:o 80.

Budgetförslag 1926. Västerås Gymnastikförening.

Vi våga därför uttala vår vördsamma förhoppning att Stadsfullmäktige måtte anslå sagda belopp till föreningens samhällsnyttiga verksamhet.

Västerås den 6 oktober 1925.

VÄSTERÅS GYMNASTIKFÖRENING

dess styrelse:

Rudolf Eriksson Elisabeth Arvedson Birger Personne
J. O. Wass John Jonsson Ernst Jansson Ernst Widén

Utdrag ur Svenska Gymnastikförbundets uppgifter för år 1923 rörande kommunala bidrag till frivillig gymnastisk verksamhet.

Karlskrona	Kr.	500: —
Falkenberg	„	400: —
Varberg	„	250: —
Arlöv	„	500: —
Eslöv	„	700: —
Hälsingborg	„	2 300: —
Lund	„	1 000: —
Malmö	„	4 400: —
Kristianstad	„	1 000: —
Ängelholm	„	300: —
Jönköping	„	1 200: —
Västervik	„	300: —
Stockholm	„	21 000: —
Eskilstuna	„	2 000: —
Södertälje	„	1 300: —
Borås	„	2 000: —
Trollhättan	„	400: —
Örebro	„	3 000: —
Köping	„	200: —
Hudiksvall	„	1 200: —
Göteborg	„	16 000: —
Västerås	„	600: —

N:o 80. *Bil. Litt. V.*

Budgetförslag 1926. Gårdar och tomter.

Förslagsvis beräknade inkomster för stadens gårdar och tomter år 1926.

Taxeringsvärde		Inköpspris Kronor	Inkomster Kronor	Osäkra inkomster
18 600: —	Gården N:o 65 b. Västra kvarteret	30 000: —	1 635: —	—
34 800: —	„ „ 85 „ „	42 000: —	3 375: —	—
25 400: —	„ „ 86 „ „	20 000: —	1 820: —	—
36 000: —	„ „ 93 „ „	25 000: —	2 840: —	—
15 400: —	„ „ 94 „ „	8 000: —	700: —	—
28 400: —	„ „ 98 „ „	15 500: —	950: —	—
8 200: —	„ „ 99 „ „	4 500: —	275: —	—
74 000: —	„ „ 109 „ „	42 000: —	3 875: —	—
40 100: —	„ „ 112 „ „	42 000: —	2 650: —	—
31 600: —	„ „ 116 „ „	17 000: —	1 850: —	—
14 200: —	„ „ 119 „ „	4 500: —	500: —	—
62 800: —	„ „ 133 „ „	60 000: —	5 000: —	—
143 000: —	„ „ 147 „ „	180 000: —	14 125: —	—
20 000: —	„ Graneborg	21 000: —	1 236: 25	—
10 000: —	„ Loviselund	6 000: —	775: —	—
5 400: —	„ Nedre Backa	3 400: —	284: —	—
23 600: —	„ Adolfsberg	15 000: —	1 600: —	—
7 000: —	„ Kristineberg..................	7 000: —	850: —	—
40 000: —	„ Fridsborg	20 000: —	1 500: —	—
10 400: —	„ N:o 35 Västermalm	7 000: —	500: —	—
6 300: —	„ Stenbo (skänkt)	—	250: —	—
5 300: —	„ Rosenberg	7 000: —	500: —	—
21 400: —	„ N:o 72 & 73 Södra kvarteret	37 000: —	600: —	—
7 400: —	„ „ 73 b. „ „	5 400: —	700: —	—
26 800: —	„ „ 74 „ „	32 000: —	1 450: —	—
9 300: —	„ „ 75 (Arbetsstugan)	1 800: —	—	—
3 600: —	„ „ 76 Södra kvarteret......	—	300: —	—
23 200: —	„ „ 78 „ „	35 000: —	4 550: —	—
18 400: —	„ „ 83 „ „	21 000: —	2 700: —	350: —
26 100: —	„ „ 90 „ „	40 000: —	3 270: —	—
35 000: —	„ „ 91 „ „	35 000: —	2 700: —	—
13 700: —	„ „ 92 „ „	19 000: —	1 295: —	275: —
92 000: —	„ „ 110 „ „	130 000: —	8 355: —	—
43 000: —	„ „ 111 „ „	33 750: —	3 100: —	—
68 000: —	„ „ 112 „ „	65 000: —	4 270: —	—
1 048 400: —	Transport	1 031 850: —	80 380: 25	625: —

N:o 80.

Budgetförslag 1926. Gårdar och tomter.

Taxeringsvärde		Inköpspris Kronor	Inkomster Kronor	Osäkra inkomster
1 048 400: —	Transport	1 031 850: —	80 380: 25	625: —
22 000: —	Gården Gamla Varmbadhuset	7 000: —	—	—
22 100: —	„ Kungsdal	45 000: —	3 000: —	1 205: —
86 000: —	„ N:o 1 Norra kvarteret	44 750: —	10 960: —	—
72 000: —	„ „ 2 „ „	50 000: —	4 485: —	—
65 600: —	„ „ 3 & 4 „ „	55 000: —	5 435: —	—
17 200: —	„ „ 5 „ „	12 000: —	705: —	—
21 000: —	„ „ 6 „ „	7 475: —	1 150: —	—
9 000: —	„ „ 7 „ „	11 000: —	650: —	—
52 000: —	„ „ 21 „ „	30 000: —	5 000: —	—
117 000: —	„ „ 38 „ „	235 000: —	10 810: —	—
190 000: —	„ „ 39 „ „	200 000: —	10 500: —	—
14 800: —	„ „ 43 „ „	14 400: —	1 600: —	—
23 600: —	„ „ 119 Z „ „	28 000: —	1 550: —	—
8 800: —	„ Nyby	6 000: —	400: —	—
107 200: —	„ N:o 5 Gude	120 000: —	9 700: —	—
10 100: —	„ Kristinedal	12 000: —	830: —	—
15 600: —	„ Katrinelund 14—15—16	14 000: —	2 500: —	—
43 600: —	„ Kungsängen N:o 7	125 000: —	3 500: —	415: —
12 900: —	„ Vargbo litt. D	22 500: —	400: —	—
21 200: —	„ Lustigkulla 4 & 5	30 000: —	500: —	*1 275: —
12 000: —	„ Backa N:o 1	13 000: —	500: —	—
4 000: —	„ Manneborg	—	500: —	—
65 000: —	„ Myggbo	—	3 590: —	—
20 000: —	„ Arvid N:o 3	27 000: —	375: —	750: —
50 100: —	„ Sommarro N:o 8	35 000: —	2 200: —	—
—	Mark inlagd till tomten N:o 5 Klara (Ströms sterbhus)	—	10: —	—
—	Ett område av Svanteg. (Dir. Widén) (för köksgård)	—	10: —	—
—	(för gatumark	—	10: —	—
—	Ett område av Svantegat. (Dir. Falk)	—	15: —	—
—	Tomten N:o 84 b Västra kv. (Fru Lindroth)	—	10: —	—
—	Mark av lägenheten Nyro (Fru Vedholm)	—	25: —	—
—	Ett område av Mariaberget (Borgm. Karlsson)	—	10: —	—
—	Alb. Brosché	—	300: —	—
—	Västmanlands Allehanda	—	250: —	—
2 131 200: —	Transport	2 175 975: —	161 860: 25	4 270: —

* Av Fattigvården och bostadsförmedlingen insatta hyresgäster.

N:o 80.

Budgetförslag 1926. Gårdar och tomter.

Taxeringsvärde		Inköpspris Kronor	Inkomster Kronor	Osäkra inkomster
2 131 200: —	Transport	2 175 975: —	161 860: 25	4 270: —
—	K. J. Petterzon, Östra Kyrkogatan 10 förslagsvis (Är enligt köpekontraktet ej skyldig att betala)......	—	50: —	—
—	Bankkamrer K. E. Eriksson, bensinpump i Munkgatan, årlig avgift...	—	10: —	—
—	Svensk Engelska Mineralolje A.-B., bensinpump väster om ån	—	10: —	—
2 131 200: —	Kronor	2 175 975: —	161 930: 25	4 270: —

Västerås i Stadskamrerarekontoret den 14 Oktober 1925.

OSCAR ANDERSSON.

N:o 80.
Budgetförslag 1926. Drätselkammarens förslag.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren överlämnar härmed från olika kommunala styrelser nämnder och institutioner avgivna förslag till utgifts- och inkomststater för år 1926 och anför till sitt eget med ledning härav samt av stadens räkenskaper upprättade förslag till budget för staden för samma år följande.

Vid beredningen av budgeten för nästkommande år har Drätselkammaren satt sig som mål före att söka undvika en förhöjd uttaxering för komunalt behov och utmynnar budgetbetänkandet i ett förslag vilket innefattar bibehållandet av den sammanlagda uttaxeringen för den kyrkliga och borgerliga kommunens behov. Utgångsläget vid budgetberedningen har emellertid varit allt annat än hoppgivande i avseende å möjligheten att nå detta resultat. Redan en överslagsberäkning ,innan Drätselkammaren övergick till detaljbehandling av specialstaterna, grundad på inkomna statförslag — flera sådana hade då ännu ej avgivits — och utan inberäkning av utgifterna för de under Drätselkammaren direkt sorterande institutionerna, gav nämligen vid handen, att den på grund av ökat antal bevillningskronor — ökningen häri omkring 16 700 kronor — ökade skatt, varmed vore att räkna, samt i vissa statförslag beräknade ökade inkomster med samma uttaxering icke försloge till täckning av den sedan senaste räkenskapsår ökade bristen — 63 400 kronor — och ökningen i anslagsbehoven utan skulle lämna ett underskott å omkring 70 000 kronor, motsvarande en med omkring 35 öre pr. inkomsthundra ökad uttaxering. I och med tillkomsten under beredningens fortgång av krav på ökade anslag i återstående statförslag klargjordes att förutsättningarna för ett bibehållande av nuvarande uttaxerng bleve ett avvisande av anslag för nya ändamål och ökning i förut beviljade anslag där ej härför kunde åberopas oavvisliga behov och en beräkning av inkomsterna till högre belopp, än som upptagits i specialstaterna. De åtgärder, Drätselkammaren föreslår för vinnande av förenämnda syfte, äro närmare angivna vid behandlingen av specialstaterna och den del av betänkandet, som berör förslagsanslaget.

U T G I F T E R N A :

Dyrtidstillägg och arvoden.

Dyrtidstilläggen äro i de olika statförslagen beräknade med tillämpning av samma grunder, som hittills varit gällande och efter ett medelindextal för år 1926 av 175. Då det är antagligt att åtminstone, vad an-

N:o 80.

Budgetförslag 1926. Drätselkammarens förslag.

går 1926 års första hälft, bestämmelserna härutinnan komma att fortfarande bliva tillämpliga, har Drätselkammaren beträffande anslagen för dyrtidstillägg icke vidtagit några ändringar.

Ej heller i avseende å beräkningen av arvodena föreslår Drätselkammaren någon generell förändring.

Telefonavgifter.

I samband med budgetberedningen har Drätselkammaren vad angår stadens utgifter för befattningshavarnas hemtelefoner vidtagit en del avvikelser från Stadsfullmäktiges beslut i samband med fastställelse av budgeten för innevarande år, att avgiften för abonnement icke skall utgå med högre belopp, än som motsvarar lägsta årsavgiften. Avvikelserna avse de fall, där det kan antagas dels att uttelefonering i tjänsten från telefonen i bostaden är av den omfattning att lägsta årsavgiften icke täcker behovet, dels ock att befattningshavaren för eget yrkes eller personligt bruk icke haft användning för telefon. Där utövandet av yrke eller personliga förhållanden i övrigt kräver anlitandet av telefon i hemmet innebär stadens deltagande i kostnaden härför en så pass stor fördel, att befattningshavaren rimligtvis icke kan kräva ännu mera av staden. Resultatet av den prövning, som Drätselkammaren låtit varje befattningshavares behov i berört avseende undergå och angivandet av grunderna för prövningen utgör svar å den till Drätselkammaren genom beslut av Stadsfullmäktige den 30 april innevarande år för yttrande remitterade framställningen från Hälsovårdsnämnden angående undantagande av tjänsteläkarna och stadsbarnmorskorna från tillämpningen av Stadsfullmäktiges förenämnda beslut.

Fattigvård.

I sitt budgetförslag har Fattigvårdsstyrelsen beräknat anslag till avlöning åt en kassörska och ett kontorsbiträde efter resp. 19:de och 12:te lönegruppen i gällande lönestat, samtidigt varmed styrelsen föreslagit skrivbiträdesbefattningens förändring till kassörskebefattning med uppflyttning till 19:de lönegruppen och den extra kontorsbiträdesbefattningens överförande å fast stat med inplacering i 12:te lönegruppen. Som skäl härför har bland annat åberopats det ökade arbete, som för berörda befattningshavare skulle föranledas av fattigvårdsbyråns omhänderhavande av uppgifter åliggande den nya Barnavårdsnämnden.

Drätselkammaren har vid det förhållande att Barnavårdsnämndens verksamhet för år 1926 enligt det förslag, som av Barnavårdsnämnden själv framlagts och av Stadsfullmäktige genom beslut den 29 nästlidne oktober godkänts, blivit lagd efter provisoriska riktlinjer, ansett det böra anstå ännu ett år med avgörandet av styrelsens förslag och att försöksårets erfarenheter härför böra ligga till grund, men med hänsyn till merarbetet för skrivbiträdet bestående uti ökade kassa- och bokföringsgöromål, i staten såsom ett särskilt arvode åt henne upptagit ett anslag å 500 kronor. Drätselkammaren hemställer alltså beträffande Fattigvårdsstyrelsens förslag till budget i denna del, att Stadsfullmäktige ville besluta, att vidkommande dessa befattningshavare ingen annan ändring i nu bestående förhållanden skall vidtagas, än att i staten uppföres nyss angiv-

na anslag till extra arvode samt av styrelsen beräknat belopp såsom arvode till ett på extra stat anställt kvinnligt skrivbiträde.

N:o 80. *Budgetförslag 1926. Drätselkammarens förslag.*

Under hänvisning till vad Drätselkammaren förut anfört angående omfattningen av stadens utgifter för befattningshavares bostadstelefon, har Drätselkammaren tillstyrkt förhöjt anslag till fattigvårdssysslomannens bostadstelefon.

Enär Fattigvårdsstyrelsen begärt särskilt anslag för täckande av kostnaderna för begravningar, finner Drätselkammaren anslaget för oförutsedda utgifter, varur förut dessa kostnader bestritts, kunna minskas med 500 kronor.

Med de av Drätselkammaren vidtagna ändringarna tillstyrker Drätselkammaren fastställelse av Fattigvårdsstyrelsens budgetförslag.

Barnavårdsnämnden.

Någon annan ändring uti det av Barnavårdsnämnden upprättade förslaget till utgiftsstat för samhällets barnavårdande verksamhet föreslår Drätselkammaren icke, än att anslaget till diverse arvoden och inspektioner minskas med 1 000 kronor, enär sekreteraregöromålen kunna utan särskild kostnad för staden fullgöras av arbetskraft å drätselkammarens kansli.

Även om Drätselkammaren med denna avvikelse alltså tillstyrker fastställelse av denna budget, har Drätselkammaren emellertid ansett ett spörsmål såsom densamma vidkommande böra bliva föremål för närmare utredning.

Vid avgivande av förberedande yttrande rörande organisationen av Barnavårdsnämndens verksamhet har Beredningsutskottet fört fram tanken, att Barnavårdsinspektionen skulle kunna förenas med bostadsinspektionen i en tjänst. Denna tanke har icke upptagits i det förslag till organisation för den barnavårdande verksamheten under år 1926, som framlagts och godkänts.

Som Drätselkammaren emellertid ur sparsamhetssynpunkt och i tanke att en sammanslagning av tjänsterna skulle giva den befattningshavare, som nu ombesörjer bostadsinspektionen, full sysselsätttning, anser frågan påkalla en närmare utredning, föreslår Drätselkammaren remiss av densamma till Barnavårdsnämnden.

Herr Sundström har ansett att utgifterna för barnhemmet Fridsborg i förhållande till antalet där omhändertagna barn äro alltför höga, varför han ifrågasatt uppdrag för nya aBrnavårdsnämnden att utreda vilka åtgärder, som borde vidtagas för nedbringande av kostnaderna för denna del av stadens barnavårdande verksamhet.

Hyran för fastigheten skall icke belasta barnhemmets utiiftsstat med högre belopp än 1 200 kronor. Skillnaden häremellan och den av Barnavårdsnämnden i dess förslag upptagna utgör hyra, som erlägges av Fattigvårdsstyrelsen för en åt dess understödstagare i fastigheten upplåten mindre lägenhet.

Folkskolan.

Folkskolestyrelsen har bland sina äskanden upprepat sin begäran angående anslag för uppsättande av dricksfontäner i skolorna.

N:o 80.

Budgetförslag 1926. Drätselkammarens förslag.

Stadens ekonomiska läge har i jämförelse med läget under föregående år icke undergått någon sådan förändring att Drätselkammaren kan intaga annan ståndpunkt till anslag för nya ändamål än Drätselkammaren då gjorde. Därför har Drätselkammaren ur skolbudgeten uteslutit detta anslag och hemställer, att Stadsfullmäktige ville godkänna denna åtgärd.

Då Drätselkammaren anser vid Djäknebergsskolan redan befintliga bekvämlighetsinrätttningar fylla behovet, motsätter sig Drätselkammaren inredning av w. c. uti gymnastiken vid skolan, i följd varav Drätselkammaren minskat det för reparationer och ändringar begärda anslaget med härå belöpande belopp.

I fråga om anskaffning av nya bänkar föreslår Drätselkammaren såsom budgetlättnad att anskaffningen sker i två omgångar med kostnaden uppdelad på två år, och har därför i sitt förslag upptagit allenast halva engångskostnaden.

Huruvida budgeten skall belastas med pension till vaktmästaren K. A. Blomkvist och med vilket belopp, beror på det beslut, Stadsfullmäktige, efter yttrande av Lönenämnden, till vilken denna fråga överlämnats, kan komma att fatta.

Med nu angivna och med ledning av anslagsförbrukningen av Drätselkammaren vidtagna smärre jämkningar, som Drätselkammaren icke ansett påkalla särskilt yttrande, hemställer Drätselkammaren att Stadsfullmäktige ville godkänna Folkskolestyrelsens budgetförslag.

Högre folkskolan.

Styrelsen har återupprepat sin begäran om att särskilt anslag måtte anvisas såsom arvode för bestridande av läkarevården vid högre folkskolan.

Då Drätselkammaren icke kan frångå sin uppfattning att det bör ingå i skyldigheterna för folkskolans läkare att utan särskilt arvode ombesörja läkarevården vid Högre folkskolan, har Drätselkammaren i sitt budgetförslag uteslutit detta anslag och hemställer, att Stadsfullmäktige, med godkännande härav, i övrigt ville fastställa utgiftsstaten för Högre folkskolan.

Allmänna läroverket.

Drätselkammaren föreslår att jämväl i budgeten för 1926 måtte uttaxeras 900 kronor såsom särskilt anslag för bestridande av terminsavgifterna helt eller delvis till ljus- och vedkassan för mindre bemedlade välartade lärjungar från staden.

Andra undervisnings- och bildningsanstalter.

Anslagen till Högre flickskolan upptages med de belopp som beräknats i enlighet med de grunder, som under en följd av år tillämpats vid fastställandet av denna utgiftsstat.

Arbetarefnstttutet.

Drätselkammaren har i sitt budgetförslag upptagit det anslag å 2 000 kronor, som av Stadsfullmäktige den 28 maj 1925 anvisats för institutets föreläsningsverksamhet för år 1926.

För biblioteksverksamheten under år 1926 har styrelsen begärt ett anslag å 17 500 kronor, vilket med 4 500 kronor överstiger anslaget i budgeten för innevarande år.

Med Drätselkammarens mål vid budgetberedningen eller att söka bibehålla den nuvarande uttaxeringen, kan, såsom Drätselkammaren förut anfört, framställningar om ökade anslag lika litet som om anslag för nya ändamål, där detta icke betingas av ofrånkomliga behov, påräkna Drätselkammarens understöd. N:o 80. *Budgetförslag 1926. Drätselkammarens förslag.*

Vad angår biblioteksverksamheten kan Drätselkammaren icke annat än som överdrift uppfatta talesättet att verksamheten skulle äventyras om icke det ökade anslaget beviljades. Åtminstone två alternativ för dess upprätthållande i avbidan på bättre möjligheter för staden att tillgodose det växande anslagskravet synas stå öppna, antingen att verksamheten inordnas inom ramen av ett anslag, utmätt som hittills, eller ock ett anlitande av den av Drätselkammaren förut anvisade utvägen, att pålägga boklånen en mindre avgift.

Drätselkammaren kan alltså icke för år 1926 tillstyrka anvisandet för biblioteksverksamheten av högre anslag än 13 000 kronor eller samma belopp, som uttaxerats i innevarande års budget.

Herr Edv. Karlsson har för sin del reservationsvis yrkat att anslaget måtte bestämmas till 15 000 kronor.

Tekniska skolan. I enlighet med av skolstyrelsen avgivet statförslag föreslår Drätselkammaren under erinran, att Stadsfullmäktige den 29 december 1922 avgivit utfästelse av visst innehåll såsom villkor för erhållande av statsbidrag till undervisningen även för det anslagsår, styrelsens förslag avser, att Stadsfullmäktige ville fastställa föreliggande statförslag för Västerås stads anstalter för yrkesundervisning för läsåret 1/7 1926—30/6 1927 med ett utaxerat belopp av stadens medel å 25 800 kronor samt att för verksamheten under senare delen av läsåret 1/7 1925—30/6 1926 och förra delen av läsåret 1/7 1926— 30/6 1927 avsättes ett anslag av utaxerade medel i 1926 års budget å 25 800 kronor.

Tendensen till minskning av elevantalet i skolan synes Drätselkammaren påfordra en utredning rörande möjligheten att minska antalet med årslön avlönade lärare — Drätselkammaren har sig bekant, att dessa lärares undervisningsskyldighet tangerar minimiantalet veckotimmar i en adjunktbefattning vid allmänt läroverk, som är närmast jämförlig — och anbefaller Drätselkammaren åt skolstyrelsen att beakta önskemålet av en dylik utredning.

Hälsovårdsnämnden. I sitt yttrande i anledning av den framställning om anslag till länets sjuksköterskeförening, som av Stadsfullmäktige avgjordes den 29 december 1924, föreslog Drätselkammaren utan att förslaget då vann Stadsfullmäktiges gillande, att anslaget skulle utgå av besparade lönemedel genom vakans uti en av de sjuksköterskebefattningar, vars innehavare vore berättigad till ersätttning för lämnad sjukvård. Då Drätselkammaren i sitt statförslag bibehåller anslaget till sjuksköterskeföreningen, vill Drätselkammaren av sparsamhetsskäl och såsom avseende år 1926 återupprepa sitt förslag, att Stadsfullmäktige ville anvisa anslag till föreningen med bestämemlse att detsamma skall utgå av förenämnda lönemedel, vilket

N:o 80. *Budgetförslag 1926. Drätselkammarens förslag.*

förutsätter att sjuksköterskebefattningen även under år 1926 skall hållas vakant.

Med den ändring i Hälsovårdsnämndens förslag, som härav och av att anslaget för skötsel och underhåll av ambulansautomobilen å brandstationen upptages till 3 000 kronor, eller motsvarande det belopp, Brandstyrelsen såsom inkomstpost i sitt budgetförslag uppfört, tillstyrker Drätselkammaren godkännande av Hälsovårdsnämndens statförslag.

Hälsovårdsnämndens beräkning av utgifterna för bostadsinspektionen, köttbesiktningsbyrån och polikliniken för könssjuka, har av Drätselkammaren lämnats oförändrad.

Gatuanläggningar. Förut anvisade anslag för större gatuarbeten finnes reserverade i den omfattning, att Drätselkammaren icke ansett något nytt anslag härför behövligt, varför denna utgiftstitel icke föranleder annat yttrande än att, därest behovet påkallar ändrad disposition av redan beviljade anslag, Drätselkammaren kommer att härutinnan göra särskild framställning samt att på grund av det jämförelsevis goda skick, vari gatorna befinna sig, Drätselkammaren kunnat nedsätta anslaget till mindre gatuarbeten från 12 000 till 10 000 kronor.

Vägar. Under denna titel har Drätselkammaren uppfört dels 25 000 kronor, eller 4 000 kronor mindre än för innevarande år, till täckande av utgifterna för grusning av vägar, dels ock ett engångsanslag å 2 100 kronor för en av trafiken betingad breddning av Malmabergsgatan emellan Urgatan och Tråddragaregatan. Minskning i underhållsanslaget har kunnat ske på grund därav, att en del av infartsvägarna stensatts.

Planteringar. Planteringsnämndens förslag, vilket innebär ökade utgifter för planteringarnas skötsel och vård, har av Drätselkammaren och detta med hänsyn till den under innevarande år genom knappheten uti anslagen föranledda begränsningen av underhållet, lämnats utan ändring, där ej anslagsförbrukningen undantagsvis gjort en nedskärning befogad.

Vad åter angår de under extra utgifter begärda anslagen till plantering av träd vid Tegnérgatan och Allégatan, har Drätselkammaren ansett dessa anslag icke avse ett tillgodoseende av ofrånkomliga behov och på grund av sin ståndpunkt till anslag av dylik art — i övrigt kan lämpligheten av den föreslagna planteringen i Allégatan på grund av svårigheten att hindra skadegörelser å densamma starkt ifrågasättas — ur sitt förslag uteslutit dessa anslag, vilken åtgärd Drätselkammaren anhåller att Stadsfullmäktige måtte godkänna.

Gatubelysningen. Den 28 maj innevarande år anslogo Stadsfullmäktige 4 800 kronor för ändring av gatubelysningen i Pilgatan; och bestämdes härvid att anslaget skulle gäldas på sätt efter förslag av Drätselkammaren vid fastställande av budgeten för år 1926 bleve bestämt. I enlighet härmed föreslår Drätselkammaren anslagets gäldande genom uttaxering.

Emot det av Vatten- och Gasverksstyrelsen uppgjorda förslaget till utgift för gatubelysningen under år 1926 har Drätselkammaren intet att erinra och delar Drätselkammaren följaktligen styrelsens uppfattning i

N:o 80.

fråga om de av Magistraten enligt bilaga B. till styrelsens yttrande i denna punkt föreslagna förändringarna.

Budgetförslag 1926. Drätselkammarens förslag.

Som emellertid den framtida trafiken till djuphamnen vid Carlsberg gör behovet av en lykta med nattbrinnare invid avtagsvägen till djuphamnen i landsvägen väster ut framträdande, har Drätselkammaren, utöver den av styrelsen föreslagna ökningen uti antalet gatulyktor, i sitt förslag beräknat anslag även till en dylik lykta.

Gaturenhållningen.

Drätselkammaren har vid behandling av denna huvudtitel övervägt vilka åtgärder som borde vidtagas för nedbringande av kostnaderna för renhållning å gator och allmänna platser, vilka kostnader för närvarande överstiga anvisat anslag. Att såsom hittills skett för renhållning anlita timavlönad arbetskraft torde medföra större utgifter för staden, än som skulle vara behövlig om arbetet ackordsattes eller utfördes på entreprenad. Drätselkammaren har för avsikt att försöka omlägga ifrågavarande arbete på sätt ovan angivits, i följd varav Drätselkammaren kunnat beräkna utgiften till samma belopp, som upptagits i innevarande års stat.

Avloppsledningarna.

Andra ändringar uti de av Vatten- och Gasverksstyrelsen föreslagna utgifterna, än som betingas därav, att Drätselkammaren nedsatt posten till samtalsavgifter och att Drätselkammaren icke ansett sig kunna tillstyrka det av styrelsen begärda anslaget till tillfällig kontorshjälp, vilka utgifter såsom avseende den för alla de tekniska verken gemensamma förvaltningen till viss del fördelats jämväl å avloppsledningarna, äro av Drätselkammaren icke ifrågasatta

Hamnen.

Hamnstyrelsens förslag att för utjämning av den å hamnrörelsen under en följd av år balanserade bristen tillgripa uttaxering, har av Drätselkammaren i princip biträtts, under förutsättning, att vad som utaxeras bokföres såsom en stadens fordran av hamnen, dock utan räntegottgörelse, men anser åtgärden böra anstå — möjligheten att kunna bibehålla uttaxeringen är härav beroende — och har därför icke i sitt statförslag uppfört något anslag härför. Det kan i detta sammanhang anmärkas att erfarenheten under innevarande år tyder på möjligheten av något överskott å hamnrörelsen i stället för beräknat underskott, vilket eventuellt uppkommande överskott skulle disponeras för minskning av ifrågavarande brist.

Med denna ändring hemställer Drätselkammaren om fastställelse av förslaget, vari jämväl innefattas att Stadsfullmäktige ville bevilja de nya anslagen till reparation av kajen vid Pråmån och till stensätttning av östra kajen vid tilläggsplatsen för Sveabolagets ångbåtar.

Renhållningsverket: Lantegendomar och Svingården.

Drätselkammaren har granskat de av Lantegendomsnämnden upprättade utgiftsstaterna för renhållningsverk, lantegendomar och svingård och därvid icke funnit anledning att ifrågasätta någon ändring.

Vatten-, gas- och elektricitetsverken.

I fråga om utgifterna för verkens gemensamma förvaltning har, såsom Drätselkammaren förut anmärkt, Drätselkammaren ansett sig icke i sitt budgetförslag kunna uppföra det av styrelsen begärda anslaget till

N:o 80.

Budgetförslag 1926. Drätselkammarens förslag.

tillfällig kontorshjälp. Drätselkammaren har nämligen icke blivit övertygad om behovet av denna extra arbetskraft. En tidvis skeende anhopning av arbetet på kontoret bör såsom sker vid en del av stadens övriga institutioner kunna avverkas genom övertidsarbete Utgiften för samtalsavgifter har Drätselkammaren funnit oproportionerligt stor i jämförelse med andra institutioners utgifter för samma ändamål, även med beaktande av det större behovet av interurbana samtal vid en institution av de tekniska verkens karaktär. Den av Drätselkammaren gjorda nedskärningen av denna utgiftspost med 300 kronor samt uteslutning av anslaget till tillfällig kontorshjälp inverkar på fördelningen av kostnaden för den gemensamma förvaltningen å de olika förvaltningsgrenarna, på sätt närmare framgår vid jämförelse med Drätselkammarens förslag.

I fråga om den föreslagna nedsättningen i avgiften för förbrukning av gas med 2 öre och att denna skall beslutas i sammanhang med fastställelse av budgeten för år 1926 hyser Drätselkammaren en mot styrelsens mening avvikande åsikt. Ett bibehållande av nuvarande gaspris för år 1926 utgör genom den lättnad det medför i budgeten — omkring 20 000 kronor — en av de avgörande förutsättningarna för möjligheten att kunna bibehålla nuvarande uttaxering. Ett ytterligare skäl för bibehållande av status quo är den fara för överbelastning av gasverket, som en genom minskad avgift föranledd ökad konsumtion skulle medföra. För närvarande är produktionsgränsen i det närmaste nådd och dess överskridande innan alla utredningar för ett nytt gasverk ligga färdiga — och dessa komma givetvis att taga sin rundliga tid — medför ett tvångsläge för lösningen av frågan om nytt gasverk, som icke är av godo, och därför bör undvikas. Av dessa skäl förmenar Drätselkammaren, att tidpunkten för införande av lägre avgift ännu icke är inne och avstyrker i enlighet med sin uppfattning förslaget härom.

Drätselkammaren tillstyrker de engångsanslag, som vid sidan av budgeten av styrelsen begärts, och hemställer förty, att Stadsfullmäktige ville anvisa anslag dels 4 000 kronor för anskaffning av nya vattenmätare m. m., dels ock 15 000 kronor för täckande av kostnaden för serviser och diverse mindre ledningsarbeten att båda utgå av de tekniska verkens amorteringsfond.

Kallbadhuset o. Varmbadhuset.

Drätselkammaren tillstyrker fastställelse av Badhusstyrelsens förslag till utgifter för dessa inrättningar.

Båttrafiken.

I samband med fastställelse av förslag till utgifter för båttrafiken anhåller Drätselkammaren att Stadsfullmäktige ville godkänna av Drätselkammaren vidtagen åtgärd att låta ångfärjan Elba undergå omändring genom förlängning samt härför i budgeten för år 1926 anvisa förslagsvis 6 000 kronor av uttaxerade medel. Kostnaden för omändringen och sjövärdighetsbesiktningen, som färjan enligt gällande bestämmelser skall underkastas under år 1926, uppgår till omkring 16 000 kronor, varav emellertid 10 000 kronor kunna täckas genom reserverade medel. Genom den ifrågasatta omändringen vinnes så pass ökat utrymme för passagerare,

att färjan ensamt skulle, utom möjligen vid mycket stark tillströmning av trafikanter, kunna ombesörja trafiken till Hästholmarna. Förslaget medger inbesparing av löner åt manskapet å Arosia och skulle som konsekvens medgiva en försäljning av denna ångbåt. Skulle trafikbelastningen bliva större än att den kan tillgodoses genom Elba — något som undantagsvis kan förutsättas — torde utvägen att förhyra andra båtar stå öppen, och har Drätselkammaren för de härmed förenade kostnaderna i sitt förslag beräknat ett anslag å 1 500 kronor.

N:o 80. *Budgetförslag 1926. Drätselkammarens förslag.*

Vedgården.

Enligt Drätselkammarens förslag hava utgifter och inkomster balanserats mot varandra.

Brandväsendet.

Drätselkammaren har på grund av den försiktighet, varmed Brandstyrelsen beräknat utgifterna för brandväsendet, icke funnit anledning föreslå ändringar i dess förslag till budget, som alltså av Stadsfullmäktige måtte fastställas, även i vad det avser anvisande av anslag till nyanskaffningar.

Egendomar inom stadsplanen.

Bland utgifterna under denna titel märkas ett anslag å 1 500 kronor för reparation av värmeledningspannorna i rådhuset, i vilken kostnad jämväl skulle ingå anskaffning av en varmvattenberedare för fyllandet av behovet av varmvatten.

Anslaget till underhåll av gårdsfastigheter är ökat med icke mindre än 20 000 kronor eller från 10 000 kronor till 30 000 kronor.

I sitt yttrande till förslag till budget för innevarande år anförde Drätselkammaren att det i budgeten beräknade anslaget 10 000 kronor till underhåll av fastigheter vore otillräckligt.

Sedan Drätselkammaren föranstaltat om en besiktning av stadens gårdar för utrönande av omfattningen av nödvändiga reparationer m. m., har Drätselkammaren för utförande av dessa reparationer, vilka på grund av fastigheternas beskaffenhet nödvändigtvis måste bliva av omfattande natur, varit nödsakad att föreslå denna avsevärda förhöjning av anslaget.

I det för underhåll av epidemisjukhusbyggnaderna avsatta anslaget ingår dels kostnad för en under innevarande år utförd reparation av avloppsledninngarna i den äldsta paviljongen, dels ock kostnad enligt särskild beräkning för en del reparationer inom observations- och personalavdelningen, huvudsakligast målningsarbeten.

Övriga anslag under denna utgiftstitel äro beräknade med ledning av förbrukningen, och där dessa icke äro rena förbrukningsanslag ,exempelvis anslag till skatter, till sina belopp på förhand bestämda.

Magistraten och Rådhusrätten.

Magistraten har yrkat att Drätselkammaren vid uppgörandet av sitt statförslag ville beräkna avlöning åt 3:dje rådmannen efter löneförmånerna uti 44:de lönegruppen i gällande lönestat och härför åberopat det ökade arbete, som föranleddes av att med befattningen skulle förenas förordnandet såsom polischef, varom Magistraten gjort särskild framställning. Som emellertid ett upptagande av löneförmånerna, på sätt Magistraten påyrkat, blir beroende på det beslut, Stadsfullmäktige komma att fatta i anledning av Magistratens förenämnda framställning och efter Löne-

N:o 80.
Budgetförslag 1926. Drätselkammarens förslag.

nämndens yttrande i frågan till den del denna är en lönefråga, har Drätselkammaren för att icke föregripa avgörandet av dessa båda frågor vid uppgörandet av sitt statförslag icke kunnat för befattningen som 3:dje rådman upptaga löneförmåner utöver de för befattningen för närvarande fastställda eller enligt 42:dra lönegruppen.

Drätselkammaren har bibragts den uppfattningen, att såsom biträden vid valförrätttningar i viss mån anlitas överkvalificerad arbetskraft med därav följande allt för stor kostnad för valen. I betraktande av att utvägen att vid valtillfällena anlita biträden av icke överkvalificerad karaktär synes kunna tillgripas samt av den möjlighet till sammanförandet av olika slags val till en valförrättning, som torde föreligga före valen under nästkommande år och därav betingad möjlighet till kostnadsminskning, har Drätselkammaren nedsatt anslaget till tillfälliga biträden till förslagsvis 1 000 kronor.

Anslaget för beredande av semester är upptaget i överenssämmelse med Magistratens förslag med angivande av att detsamma icke får överstiga 2 200 kronor.

Emot övriga av Magistraten beräknade utgifter har Drätselkammaren intet att erinra.

Kronouppbörds- och exekutionsväsen.

Även om Drätselkammaren utan ändring tillstyrker de av Magistraten föreslagna utgifterna för dessa verk och att alltså vad antalet exekutionsbetjäntsbefattningar angår, lönerna böra beräknas för sex sådana tjänster, anser Drätselkammaren dock frågan om indragning av en av dessa befattningar förtjäna det beaktande, att Stadsfullmäktige måtte uttala sig för, att, vid uppkommande ledighet i befattning som hälsopolis eller polis, befattningens besättande måtte föregås av utredning av möjligheten att till den lediga befattningen överflytta innehavare av exekutionsbetjäntsbefattning.

Polisväsen o. fångvård.

De av Polisnämnden beräknade utgifterna hava av Drätselkammaren lämnats orubbade med det undantag att Drätselkammaren minskat utgifterna under löner och arvoden med 1 600 kronor, motsvarande kostnad för tjänstekläder åt poliskommissarien och överkonstaplarna samt slitningsersättning åt detektivöverkonstapeln och samma ersättning åt fyra detektivkonstaplar i den mån den enligt Polisnämndens förslag upptagits högre än den nu fastställda Även om ett avgörande av frågan om dessa förmåners åtnjutande såsom en lönefråga bör föregås av yttrande av Lönenämnden, är Drätselkammarens ställning till frågan avgjord därigenom, att vid fastställandet av gällande lönestat avlöningen till poliskommissarien och överkonstplarna blivit utmätt med beräkning att tjänstebeklädnaden skulle bekostas av befattningshavaren och att vad angår slitningsersättning till detektivkonstapel, den nu utgående 112 kronor 50 öre, torde fullt uppväga den särskilda kostnad, som är förenad med användning av civil beklädnad i tjänsten utöver vad som kan beräknas för andra civila tjänstemän och i betraktande av att staden bär kostnaden för vid tjänsteutövning förstörda kläder.

Anslaget till bostadstelefon åt polischefen har av Drätselkammaren uteslutits såsom beroende på av Stadsfullmäktige framdeles fattat beslut, huruvida någon ändring uti utövandet av chefskapet för polisen skall inträda. *N:o 80. Budgetförslag 1926. Drätselkammarens förslag.*

Allmänna pensionsförsäkringen. Pensionsnämndens förslag angående anvisandet av ett med 600 kronor till 1 800 kronor ökat anslag till skrivbiträde, vilket avsevärt höjdes så sent som för innevarande år, har Drätselkammaren ansett sig böra avstyrka och uppför därför i sitt förslag hittills härför utgående anslag.

För bestridande av kostnad för inköp av en med Drätselkammarens medgivande under innevarande år för nämndernas kansli anskaffad skrivmaskin, har Drätselkammaren i sitt förslag upptagit ett anslag å 520 kronor 40 öre.

Stadsfullmäktige och Drätselkammaren. Utgifterna under denna titel uppgå enligt Drätselkammarens förslag till 150 102 kronor 35 öre, vilket belopp med 5 241 kronor 5 öre överstiger uttaxeringen för samma ändamål för innevarande år. För så vitt denna ökning icke är beroende av befattningshavares rätt till fler ålderstillägg i och med ingången av år 1926 samt av Stadsfullmäktiges beslut den 30 april 1925 angående pensionsersättning till f. sifferrevisorn H. Tersmeden, har ökningen sin orsak uti anslagsförbrukningen och synes Drätselkammaren vara ofrånkomlig.

Ett förslag av byggnadschefen Smitt angående inköp av lastautomobil i utbyte mot två för utrangering mogna hästar i stallet, har föranlett Drätselkammaren att undersöka lämpligheten av en övergång till automobildrift för körslornas utförande med åtföljande avveckling av stallet. Drätselkammaren har emellertid i avvaktan på resultatet av denna undersökning upptagit utgifter för stallet med den nuvarande djurbesättningen.

Byggnadsnämnden. Granskningen av Byggnadsnämndens statförslag har föranlett Drätselkammaren att minska anslaget till hantlangningskostnader med 300 kronor beroende på anslagsförbrukningen under innevarande år.

Automobiler. De för automobilerna beräknade utgifterna understiga med 100 kronor de i budgeten för innevarande år härför beräknade kostnaderna.

Anslag och bidrag till diverse ändamål. *Arbetsstugan* För arbetsstugans verksamhet under år 1926 har styrelsen begärt ett anslag å 5 300 kronor eller 300 kronor mera än anslaget för innevarande år. Drätselkammaren finner en ökning i anslaget, då utväg synes föreligga att reducera arvodena, vara obehövlig, varjämte Drätselkammaren, då Sundinska donationsfonden på grund av dess ekonomiska ställning skulle kunna övertaga denna utgift, som ursprungligen varit en fondens angelägenhet, föreslår, att Stadsfullmäktige med bestämmande av anslaget till 5 000 kronor ville ur Sundinska fondens räntemedel anslå detsamma.

Barnkrubban Barnhemmet, Natlhärbärget, Arbetsförmedlingen oah Nykterhetsaämnden. Styrelserna för nedan angivna institutioner hava i särskilda framställningar anmält sitt anslagsbehov för år 1926 kunna täckas med bidrag till beloppet lika de anslag, som för respektives verksamhet anvisats i budgeten för innevarande år och hemställer Drätselkammaren om bifall till dessa framställningar och att Stadsfullmäktige alltså ville anvisa an-

N:o 80.

Budgetförslag 1926. Drätselkammarens förslag.

slag till Barnkrubban 2 500 kronor, till Barnhemmet 500 kronor, till Nattshärbärget 300 kronor, till länets Arbetsförmedling 3 200 kronor, därav såsom extra anslag 300 kronor, till barnhemmet Sparvboet 600 kronor, till föreningen Vita Bandet 600 kronor, motsvarande vad föreningen erlägger i hyra för lägenhet i stadens fastighet, under villkor, att beloppet oavkortat kommer barnhemmet Sparvboet till godo, samt till Nykterhetsnämnden 2 550 kronor att utgå samtliga anslag av uttaxerade medel.

Slummeu.

En framställning från föreståndarinnan för slumstationen om ett anslag för år 1926 såsom bidrag till hyran å 700 kronor kan Drätselkammaren på grund av medelsknappheten icke förorda, utan föreslår att samma anslag upptages för ändamålet som det i innevarande års stat eller 450 kronor.

Musikanslag.

Drätselkammaren tillstyrker att även för nästkommande år anvisas ett anslag för anordnande av frilufts- och folkkonserter och hemställer att beloppet måtte bestämmas till 2 000 kronor, med bemyndigande för Drätselkammaren att fördela anslaget.

Arosgården.

Drätselkammaren föreslår med kännedom om Arosgårdens förbättrade ekonomi att anslag för verksamheten under år 1926 skall utgå med ett i jämförelse med anslaget i innevarande års stat med 500 kronor minskat belopp eller med 3 000 kronor.

Arbetarnes bildningsförbunds verksamhet.

Ökat anslag för år 1926, som av styrelsen ifrågasatts, kan Drätselkammaren av finansiella skäl icke förorda och hemställer förty att för år 1926 måtte anvisas av utaxerade medel 1 500 kronor, eller samma anslag, förbundet upburit för innevarande år.

Sjukkassorna.

På därom gjorda framställningar föreslår Drätselkammaren att Stadsfullmäktige ville för år 1926 av uttaxerade medel bevilja dels Västerås sjukkassors fortsättningskassa ett anslag — beräknat efter en krona för en var till sjukkassan ansluten i staden mantalsskriven medlem — å förslagsvis 2 500 kronor, dels ock Västerås sjukkassor och Västerås sjukkassors fortsättningskassa bidrag utgörande 25 öre pr. sjukdag för medlem som nyss nämnts och härför anvisa förslagsvis 12 000 kronor att åtnjutas det första anslaget enligt bestämmelserna i Stadsfullmäktiges beslut den 23 december 1909 och det senare på de villkor, som innefattas i Stadsfullmäktiges beslut den 28 november 1918 och 29 december 1924.

Skollovskolonlerna.

I fråga om behovet av anslag för skollovskoloniverksamheten under år 1926 föreligga dels en anhållan av styrelsen om anvisandet av ett anslag å 11 000 kronor, dels ock den genom Stadsfullmäktiges beslut den 26 nästlidne november till Drätselkammaren för yttrande remitterade av Herrar Eriksson och Wass väckta motionen angående ett anslag å 20 000 kronor att utgå under vissa i motionen angivna villkor.

Med Drätselkammarens uppfattning att möjligheten att kunna bibehålla nuvarande uttaxering uteslutes genom ett tillgodoseende av ökade anslagskrav utom sådana, som avse oavvisliga behov, kan Drätselkammaren icke göra ett undantag för anslag till skollovskoloniverksamheten. Detta Drätselkammarens ståndpunkttagande till de föreliggande framställningarna är även föranlett av förvissningen om att utan ökat anslag

verksamheten under år 1926 ändock skall kunna upprätthållas i önskvärd omfattning. Drätselkammaren avser den utväg, som ett anordnande under år 1926 av en s. k. Barnens Dag skulle bereda och dess planläggning på sådant vis, att behållningen uteslutande komme de ändamål, varför en sådan ursprungligen anordnades, till godo.

N:o 80. Budgetförslag 1926. Drätselkammarens förslag.

Detta torde kunna ske utan det stöd, som kommunalt valda ledamöter i styrelsen skulle utgöra. Vad motionen i övrigt i denna del angår, finner Drätselkammaren vid det förhållande, att förhöjt anslag icke kan tillstyrkas, frågan om inval genom Stadsfullmäktige av en ledamot i styrelsen för närvarande icke vara aktuell, varför Drätselkammaren ensett motionen även i denna del nu icke böra föranleda någon Stadsfullmäktiges åtgärd.

Med avstyrkande av motionen hemställer alltså Drätselkammaren att Stadsfullmäktige ville godkänna av Drätselkammaren vidtagen åtgärd att i sitt statförslag för skollovskoloniverksamheten uppföra samma anslag som i budgeten för innevarande år varit anvisat, eller 7 000 kronor.

Västerås Gymnastikförening.

Styrelsen för föreningen har i till Stadsfullmäktige ställd och härvid fogad skrivelse begärt anvisande för år 1926 av ett anslag å 1 500 kronor för stödjande av den frivilliga gymnastiken, vilket anslag med 900 kronor överstiger anslaget för innevarande år.

På grund av föreliggande budgetsvårighet kan Drätselkammaren icke tillstyrka högre anslag än det hittills utgående, eller 600 kronor.

Taxeringsnämnderna.

Med ledning av förbrukningen av i innevarande års budget upptagna anslag har Drätselkammaren för år 1926 beräknat utgifterna under denna titel med samma traktamentsersättning till ledamöterna i nämnderna som hittills utgått till sammanlagt 2 525 kronor, eller 750 kronor mindre än anslagen i innevarande års budget, och föreslår att Stadsfullmäktige ville godkänna denna beräkning, innefattande detta godkännande även beslut därom, att för ledamotskapet i nämnderna skall utgå ersättning med 1 krona 40 öre för sammanträdestimme, dock högst 7 kronor pr sammanträdesdag.

Diverse utgifter.

Beträffande anslagen under denna rubrik föreslår Drätselkammaren att ytterligare ett år uppskjutes med upptagandet av anslag för avskrivning å värdet av stadens aktieinnehav i Byggnadsaktiebolaget Mimer och för amortering av förut anvisat anslag för rivning och nybyggnad av bostadshus inom byggnadskvarteret Arvid.

Vidare vill Drätselkammaren i anledning av den för yttrande remitterade motionen av Herr Keijser angåendne uppdrag för Drätselkammaren att taga frågan om stadens utträde ur Svenska städernas förhandlingsorganisation under övervägande och till Stadsfullmäktige inkomma med det förslag, vartill detta kan föranleda, föreslå, att Stadsfullmäktige ville uppdraga åt Drätselkammaren att uppsäga stadens ledamotskap att upphöra med 1926 års utgång.

Slutligen har Drätselkammaren såsom ett särskilt anslag uppfört 10 000 kronor för täckande av de med understödsverksamhet jämlikt 2 § fattigvårdsförordningen under innevarande år förenade kostnaderna.

N:o 80. *Budgetförslag 1926. Drätselkammarens förslag. Förslagsanslaget.*

I ingressen till budgetbetänkandet har Drätselkammaren angivit att riktlinjen för budgetberedningen har varit att söka bibehålla unvarande uttaxering. Jämsides härmed har även önskemål förelegat att för oförutsedda behov under år 1926 kunna upptaga ett större anslag än det som avsatts i innevarande års budget. Drätselkammaren har i sitt förslag icke kunnat i från början avsedd omfattning realisera detta önskemål. Svagheten i budgeten härutinnan torde dock uppvägas genom utsikten till ökat skatteunderlag vid uppgörandet av framtida budgeter och genom den i förhållande till staten för innevarande år större bärigheten i förslaget till budget för år 1926. Ett bibehållande av den sammanlagda uttaxeringen för kommunala behov samt en till 10 % beräknad avkortning av det uppdebiterade skattebeloppet medgiver avsättandet av ett förslagsanslag å 34 456 kronor 13 öre, eller 7 005 kronor 75 öre mera än det i innevarande års stat uppförda.

INKOMSTERNA:

Fattigvård, Barnavård, Folkskolan, Hälso- och sjukvård, Planteringar, Hamnen, Renhållningsverket.

Emot de av vederbörande styrelser uppgjorda inkomstberäkningarna har Drätselkammaren intet att erinra, även om vad hamnen angår, möjligheten av större inkomster, än som av Hamnstyrelsen beräknats, icke synes vara utesluten.

Svingården.

Inkomsterna å svingården hava av Drätselkammaren med stöd av resultatet av verksamheten för innevarande år beräknats till ett belopp, som med 4 000 kronor överstiger vad Lantegendomsnämnden upptagit i sitt statförslag.

Vatten-, Gas- och Elektricitetsverken.

Drätselkammaren har i sitt statförslag ökat inkomsten å gasverket med 20 000 kronor i enlighet med sitt förut framställda förslag angående bibehållande för år 1926 av nuvarande pris å gas. Denna inkomstberäkning är en nödvändig förutsättning för ett bibehållande av nuvarande uttaxering. Skulle Stadsfullmäktige fatta beslut i enlighet med Vatten- och Gasverksstyrelsens förslag blir den nödvändiga konsekvensen härav en höjning av skattesatsen. I avseende härå torde i detta sammanhang böra omnämnas, att en minskning av inkomsten med 20 000 kronor förutsätter, om det av Drätselkammaren uppförda förslagsanslaget skall lämnas orubbat, en med 10 öre per inkomsthundra ökad uttaxering.

Varmbadhuset.

Badfrekvensen under innevarande år har föranlett Drätselkammaren att beräkna inkomsten 2 000 kronor högre än enligt Badhusstyrelsens förslag.

Polisväsen o. fångvård.

Det statsbidrag, som enligt nu gällande polisförfattningen skall till staden utgå för avlöning av reserv- och kriminalpolisen är beräknad till respektive 3 045 och förslagsvis 8 130 kronor.

N:o 80. *Budgetförslag 1926. Drätselkammarens förslag.* **Allmänna bidrag av staten.**

Stadens ersättning för upphörda brännvinsförsäljningsmedel utgör för år 1926 47 082 kronor eller omkring 5 000 kronor mindre än motsvarande belopp i innevarande års budget.

Skatter.

Den kommunala progressivskattens kommunandel har beräknats till 55 000 kronor eller 5 200 kronor högre än i årets budget.

Nöjesskatten har beräknats till oförändrat belopp 36 000 kronor.

Med beräkning av avkortningen i 1926 års budget till 10 % av det uppdebiterade skattebeloppet, för vilken beräknings riktighet kan åberopas den omfattning, uti vilken skatteintäkterna för innevarande år influtit, kan, under förutsättning att Drätselkammarens budgetförslag i övrigt lämnas orubbat, en höjning av den sammanlagda kommunala skattesatsen undgås.

Uttaxeringen.

Under hänvisning till att utaxeringen för kyrkans behov enligt antagen stat sänkts med 2 öre per inkomsthundra samt att ett bibehållande av den sammanlagda utaxeringen alltså medger en motsvarande ökning i uttaxeringen för den borgerliga kommunens behov, föreslår Drätselkammaren, att till bestridande av stadens utgifter enligt 1926 års stat, i den mån de icke kunna täckas av andra beräknade inkomster i samma stat, bestämmes en utaxering för år 1925 å den sistnämnda år till utgörande av bevillning taxerade inkomsten i staden av 9, 02 %, motsvarande enligt äldre beräkning 9 kronor 2 öre pr. bevillningskrona.

Västerås den 9 december 1925.

På Drätselkammarens vägnar:

AXEL SUNDSTRÖM

Ragnar Tenow

N:o 80.
Budgetförslag 1926. Magistratens förslag.

Till Stadsfullmäktige.

Magistraten får härmed jämlikt 60 § Kungl. Förordningen om kommunalstyrelse i stad överlämna bilagda av drätselkammaren efter magistratens anhållan upprättade förslag till utgifts- och inkomststat för år 1926.

Magistraten får i anledning av förslaget göra följande erinringar.

Beträffande anslag till förbättrad gatubelysning måste magistraten ur trafik- och ordningssynpunkt vidhålla vad magistraten i sin skrivelse den 24 nästlidne november begärt.

Magistraten har för tillfälliga biträden begärt reservationsanslag av 1 500 kronor under hänvisning till att en mångfald val under år 1926 skall äga rum.

Under nästkommande år skall val till landstingsmän och stadsfullmäktige verkställas, det förra tredje söndagen i september månad och det senare inom två distrikt, alltså vid två olika tillfällen, under tiden mellan den 16 september och november månads utgång å tid, som magistraten bestämmer. Enligt bestämmelsen i § 31 Kungl. förordningen om kommunalstyrelse i stad må dock val till stadsfullmäktige icke äga rum å dag då landstingsmannaval för staden förrättas. Drätselkammarens uppfattning att såsom biträden vid val anlitas överkvalificerad arbetskraft torde nog icke vara fullt riktig, enär magistraten vid valtillfällena bildar deputerade å varje lokal med full beslutanderätt såsom magistrat. Under sådana förhållanden torde av biträdena fordras viss grad av kvalifikation. Drätselkammarens motivering för ett nedsatt anslag är alltså enligt magistratens mening alltför svag. Magistraten vidhåller alltså härutinnan sin hemställan om anslag av 1 500 kronor.

Vidkommande drätselkammarens förslag att nedsätta polisnämndens anslag med 1 600 kronor vill magistraten endast framhålla att enligt lag om polisväsendet i riket polispersonal *skall* av kommunen erhålla kostnadsfri beklädnad och gäller denna bestämmelse all polispersonal från poliskommissarie och nedåt. Det torde ock kunna tagas för givet att de statliga myndigheter som hava att pröva stadsfullmäktiges beslut härutinnan icke godkänna ett beslut, som står i strid mot gällande lag.

Västerås rådhus den 11 december 1925.

På magistratens vägnar:
JOHN KARLSSON

H. Cronholm

A. F. BERGHS BOKTRYCKERI, VÄSTERÅS 1925.

Stadsfullmäktiges i Västerås handlingar.

1925 Den 29 December XX

N:o 81.

Revisionsberättelse rörande stadens räkenskaper för år 1924 samt vederbörandes förklaringar däröver.

Till Magistraten i Västerås.

RES.

Överlämnas med infordrade förklaringar till stadsfullmäktige för fattande av beslut.

Västerås Rådhus den 27 november 1925.

JOHN KARLSSON

H. Cronholm

Till oss, av Stadsfullmäktige utsedda revisorer, har Ni den 2 april 1925 överlämnat Västerås stads Vatten-, Gas- och Elektricitetsverks räkenskaper och den 16 april Drätselkammarens i Västerås räkenskaper för år 1924, däri inbegripna Fattigvårdens, folkskolornas, lantegendomsnämndens, fondernas och hamnens räkenskaper. Efter fullbordad revision få vi återställa revisionshandlingarna och därvid avgiva fölande

REVISIONSBERÄTTELSE.

Siffergranskningen har utförts av Herrar H. Tersmeden och V. Ohlson.

I revisionen hava samtliga revisorer och suppleanter deltagit.

Sedan vi genomgått räkenskaperna och tagit del av förvaltningens protokoll, få vi för alla vederbörande tillstyrka ansvarsfrihet för den tid vår revision omfattar.

Vi hava dock velat fästa vederbörandes uppmärksamhet på några förhållanden.

N:o 81.
Ang. revision för 1924.

Drätselkammarens bokslut över stadens räkenskaper för år 1924 resulterar i en brist på kronor 104 220: 86, beroende på att de flesta av budgetens anslagstitlar överskridits med kronor 252 813: 28
varifrån går några titlar, som visa överskott med 14 936: 59
eller en total brist av kronor 237 876: 69
Men att Drätselkammaren ej nödgats uppvisa detta ansenliga belopp som brist har sin grund däri, att de affärsdrivande verken Vatten-, Gas- och Elektricitetsverken, skogar och svingård lämnat högre vinst än som beräknats med kr. 97 306: 04
och att anslaget för oförutsedda ändamål ej behövt tagas i anspråk helt, utan därav kvarstår kronor 36 349: 79
Sedan dessa opåräknade inkomstmedel avdragits med kr. 133 655: 83
kvarstår bokslutets brist å kronor 104 220: 86

Vid granskning får man det intrycket, att mycket skulle kunna sparas, om alla stadens redogörare ålades att hålla sig inom den av Stadsfullmäktige fastställda budgetens marginal och Drätselkammaren genom drätseldirektören övervakade, att så verkligen skedde. I de fall där anslag tendera att bliva överskridna borde förklaringar infordras från vederbörande, orsaken prövas av Drätselkammaren och resultatet komma till synes i protokoll.

Stadens utestående fordringar.

Indrivningen av stadens fordringar lämnar åtskilligt övrigt att önska. Som exempel må nämnas:

1:o) I redogörelsen angives renhållningsverkets och Drätselkammarens utestående fordringar uppgå till kronor 68 860: 53. Av dessa voro vid årsskiftet nära 2/3 eller kronor 40 297: 25 årsgamla och därutöver. Stor del torde nu vara värdelösa och böra avskrivas på kontot för Överskott & Brister i stater.

2:o) Av erhållet statslån har staden lånat ut medel till en hel del egnahemsbyggare. Ett flertal av dessa hava icke kunnat betala sin ränta, och staden har då nödgats låta den samlade räntan stå som lån mot inteckning i gården. Då inteckningarna för ursprungliga lånet ofta delvis ligga över fastighetens nuvarande försäljningsvärde, så är den inteckningen, som erhölls till säkerhet för räntan, skäligen värdelös. I detta sammanhang kan anföras, att staden redan förlorat cirka 40 000 kronor på denna egenskap av mellanhand åt staten, och ytterligare förluster äro med visshet att vänta. Säkerligen skulle räntan lättare influtit om det ingått i bestämmelserna för statslånet att ränteterminerna varit sammanfallande med hyreskvartalen i stället för årsräntan.

3:o) Enligt Drätselkammarens protokoll §§ 42, 71 och 352 framgår:
att till staden icke vore redovisade den å stadens bevakningar för o-

guldna utskylder i konkurser belöpande utdelning uppgående till ett belopp av 2 158: 28 kronor, N:o 81. *Ang. revision för 1924.*

att arrendebelopp, enligt uppgift dock icke ostridigt, för tomt å hamnplanen, utgörande kronor 3 737: 50, resterar, vilken summa under år 1924 ökats med ytterligare 850 kronor,

att hyresbelopp i Aktiebolaget Svenskt Varuhus på kronor 13 307: 56 icke betalts.

I dessa fall har Drätselkammaren beslutat om indrivning, men hava inga medel influtit till stadskassan vid tiden för revisionsberättelsens upprättande, oaktat beslut om indrivning fattats resp. 7/2, 21/2 och 9/10 1924.

4:o) Enligt Drätselkammarens protokoll framgår även att staden har en ogulden fordran hos förre arrendatorn vid Stensborg för vid avträdessyn fastställda husrötebrister och ersättning för brister å jorden enligt besiktnings- och värderingssyn den 5 augusti 1924.

Bristen i hamnrörelsen har under år 1924 ökats med kronor 29 315: 27, så att vid årsskiftet en summa av kronor 209 305: 01 står bokförd som en stadens fordran på sig själv.

I likhet med fjolårets revisorer gilla vi icke sagda förfarande utan påyrka, att brist i hamnens rörelse må bli föremål för uttaxering i likhet med stadens andra utgifter.

Ofördelaktiga förräntningar hava revisorerna funnit på vissa områden i räkenskaperna Som exempel må anföras:

Stadshusets	bokvärde utgör kronor ..	1 100 000: —	
	inventarierna stå i	34 610: —	1 134 610: —
	inkomsterna voro år 1924 kronor	60 209: 85	
	Utgifterna voro år 1924 kronor	35 421: 60	
	nettoinkomsterna således kronor		24 788: 25
	eller cirka 2, 2 % å bokvärdet.		

Stadens gårdar och stadsfastigheter:

Bokvärdet utgör kronor	2 842 300: —	
vartill kommer konto för reserverade köpeskillingsmedel kronor	190 073: 92	3 032 373: 92
Inkomsterna voro år 1924 kronor	155 387: 99	
Utgifterna voro år 1924 kronor	67 859: 61	
nettoavkastningen således kronor		87 528: 38
eller cirka 2, 9 % å bokvärdet.		

Jordar och andra fastigheter med ett bokvärde av kronor 1 313 300: —, som blott giva en avkastning av cirka 1, 6 %, torde få anses behövliga för stadens utveckling och äro ofta av den natur att de giva liten inkomst. Detsamma torde kunna sögas om de gårdar, som staden

N:o 81. Ang. revision för 1924.

köpt i regleringssyfte, såframt det tillses att dessa efter reglering icke komma att onödigt länge binda stadens kapital till mycket låg ränta. Däremot skulle man kunna tycka att hyrorna för stadshuset borde hava satts så att kapitalet förräntas efter den genomsnittsränta som staden får betala för lånat kapital.

Depositionsmedel för järnvägsövergång.

För sagda ändamål avsattes för en del år sedan c:a 30 000 kronor, som insattes på deposition i bank. Då alla övriga medel, som staden har reserverat för kommande arbeten, ligga i stadens rörelsemedel och motsvaras av ett konto på passivsidan, finna revisorerna intet skäl att dessa järnvägsövergångsmedel skola stå på deposition till 4 % ränta, då staden samtidigt upplånar rörelsemedel i samma bank till 6 % ränta och däröver. Här går cirka 600 kronor bort per år utan ändamål i ränteförlust.

Enligt vad revisorerna erfarit skulle uppsägning skett under år 1925 sedan förhållandet muntligen påtalats.

Resor m. m.

Resor företagas ofta, där man kan fråga sig, om staden har motsvarande valuta för kostnaden, i synnerhet som ofta flera personer resa på samma gång och i samma ärende.

För att kunna få en kontroll på alla resor, som företagas, borde ett särskilt kommunalt resereglemente upprättas, och anse revisorerna:

1:o) att resan bör i förväg anmälas och, där så ske kan, i protokoll antecknas,

2:o) att räkningen bör upptaga specifikation över verkliga resekostnader, nämligen biljeettkostnader för genaste och billigaste väg samt dagtraktamente, varjämte tiden för avresa och återkomst bör angivas,

3:o) att om det på grund av brådskande ärende är nödvändigt att använda automobil i stället för järnväg, bör räkning enligt fastställd biltaxa företes. Sker resa i övrigt med automobil till plats, dit tåg kan användas, bör tågbiljettkostnad upptagas.

Revisorerna hava funnit att å reseräkningarna förutom traktamente och biljettkostnader ofta förekomma debiteringar för bil å uppehållsorten, representationskostnader och i vissa fall även ersättning för förlorad arbetstid. Vi hava velat påpeka detta för att få enhetlighet vid reseräkningarnas upprättande under uttalande av den åsikten, att reseräkningarna i likhet med statens reseräkningar böra få upptaga endast vad resereglementet medgiver.

Då man genomgår räkenskaperna finner man ofta utgifter, som man tycker näppeligen hade behövt förekomma om litet mera fasthänd kritik och sparsamhetsanda hade kommit till sin rätt vid beviljande och attestering av utgiftsposterna. Så t. ex. hava revisorerna bland omkostnaderna

N:o 81. Ang. revision för 1924.

för stadens automobiler funnit poster å tillsammans kronor 842: 17 för reparation av byggnadschefens privata bil. Vi kunna ej finna, att de vidkomma staden att betala. Vi ifrågasätta även huruvida en utgift på kronor 2 945: 60, som utbetalts till byggnadschefen för hållande av bil under tiden december 1923—december 1924 (13 månader), bort förekomma.

Säkerheterna.

Revisorerna hava genomgått stadens säkerhetshandlingar och hava om dem och sättet för deras förvaring intet att anmärka, då det uppgivits till oss, att alltid två personer, som hava var sin olika nyckel, måste närvara, då kassakistan för värdehandlingarna öppnas, och tillsammans hava ansvaret för innehållet.

Kassa och banktillgodohavanden hava under årets lopp tid efter annan granskats av sifferrevisorn.

Fonderna.

Med avseende på de under Drätselkammarens förvaltning stående fonderna vilja revisorerna som ett önskemål hemställa, att de viktigaste bestämmelserna angående fondernas förvaltning och disponerandet av medlen kunde samman föras i tryckta handlingar till ledning för såväl respektive nämnder, som för revisorerna.

Vatten-, Gas- och Elektricitetsverkens räkenskaper hava genomgåtts, och revisorerna hava icke funnit någon anledning till anmärkning. Vi anteckna med tillfredsställelse att önskemål, som förut uttalats från revisorernas sida, realiserats.

Byggnadsnämnden.

Vid genomläsandet av byggnadsnämndens protokoll (delvis även 1925) hava revisorerna funnit, att nämnden (reservation av två ledamöter) hemställt om förordnande av i stadens tjänst icke anställd mätningsman att genom avstyckning frånskilja vissa till försäljning avsedda lotter från kronoegendomen Johannisbergs Kungsladugård. Enligt lag om fastighetsbildning i stad, kap. 5 §2, skall avstyckning verkställas av i stadens tjänst anställd mätningsman. Revisorerna anse att staden genom detta beslut åsamkats en förlust, som bort ingå som inkomst för av stadens mätningsman utförda förrättningar.

Fattigvårdens räkenskaper.

Fonder och donationer hava granskats, och deras handhavande har skett i enlighet med givna föreskrifter. Kassan har under året kontrollerats två gånger utan anmärkning.

Ett kassafack i bank har nu på revisorernas uppmaning anskaffats för alla värdepapper.

N:o 81. Ang. revision för 1924.

Besök hava gjorts vid såväl ålderdomshemmet som barnhemmet Fridsborg och fattigvårdens fastighet å Jakobsberg.

Revisorerna vilja vitsorda den snygghet och ordning, som vid våra besök varit rådande på samtliga avdelningar.

Renhållningsverket och lantegendomarna.

Revisorerna vilja påpeka, att lantegendomarnas räkenskaper krediterats för körslor och dagsverken i och för vägunderhåll till ett belopp av kronor 23 146: —, således ungefär samma belopp som egendomarna redovisa som överskott för året, vilket utgör kronor 23 955: 27. Sagda post för körslor saknar emellertid attest, varför kontroll, om i verkligheten alla bokförda dagsverken utförts, icke av oss erhållits. Även vilja vi påpeka att lantegendomarna från skogarna utan ersättning erhållit virke och ved för ett värde av kronor 5 934: 55.

Då arrendet, som erlägges för samtliga under lantegendomsförvaltningen lydande egendomar, utgör kronor 10 437: — synes oss denna summa för ved och virke väl hög i proportion till det erlagda arrendet.

Även synas lantegendomarna i en del fall bliva gynnade på renhållningsverkets bekostnad.

Dels har förvaltarens hela lön påförts renhållningen odelad, ehuru säkerligen större delen av hans tid må ägnas lantbruket och svingården, dels tycks renhållningen få lämna pudrett till lantegendomarna till sådant pris, att det på långt när icke täcker självkostnaden för renhållningsverket. Sålunda anges, att renhållningen inköpt torvmull för kronor 12 001: 92, men att torvmull och därav tillverkad pudrett sålts för endast kronor 11 863: 76, ehuru utgående lagret det oaktat var mindre än ingående.

Bland egendomarnas förråd finnes halm upptaget till ett värde av i runt tal kronor 12 700: —. Det torde råda delade meningar om huruvida hela detta värde kan utvinnas.

Beträffande *Varmbadhusets räkenskaper* och förvaltning vilja revisorerna framhålla:

1:o) att styrelsen icke, så vitt protokollen utvisa, behandlat och antagit infordrade anbud å vissa förbrukningsartiklar och att icke heller av protokollen framgår, huruvida anbud infordrats å ångkol eller ej;

2:o) att vid ett tillfälle anbud infordrats från stadens elektricitetsverk på omläggning och reparation av vissa ledningar, men att arbetet utförts av privat installatör utan att ärendet finnes omnämnt i styrelsens protokoll. Även för vissa rörledningsarbeten samt spolningar av avloppsledningarna har privat installatör anlitats. Vi vilja i detta sammanhang påpeka, att vi inhämtat, att vid tiden för ovannämnda reparationer av de elektriska ledningarna arbetsbrist rådde för elektricitetsverkets personal i sådan utsträckning att en montör måste avskedas.

Vi närsluta Drätselkammarens redogörelse över stadens inkomster och utgifter under år 1924 samt över stadens ekonomiska ställning vid sagda års slut. Vi vitsorda denna redogörelses överensstämmelse med räkenskaperna. N:o 81. *Ang. revision för 1924.*

Herrar K. Johansson och Gust. Dahlfors hava icke deltagit i beslut rörande respektive Vatten-, Gas- och Elektricitetsverken och byggnadsnämnden såsom varande ledamöter av respektive styrelse och nämnd.

Västerås den 7 augusti 1925.

GEORG ROBSAHM
M. A. HEDBERG EMIL AXELL GUST. DAHLFORS
O. JOHANSSON GUSTAF THELANDER GEORG LEONTEIN
CARL TOUR RICH. LANDSTÄTT E. ALRIK LARSSON
D. SJÖHOLM S. LJUNGQVIST KARL JOHANSSON
BROR LINDBERG

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Såsom infordrad förklaring i anledning av berättelsen över revisionen av Drätselkammarens räkenskaper för år 1924, för så vitt Drätselkammaren ansett berättelsen påkalla särskilt yttrande, får Drätselkammaren härmed anföra följande.

Den i bokslutet angivna bristen har sin förklaring uti den knapphet i anslagen, som i allmänhet karaktäriserade budgeten för år 1924. I den skrivelse, varmed Drätselkammaren överlämnade förslaget till nämnda års budget till Stadsfullmäktige, framhöll Drätselkammaren budgetens svaghet härutinnan och förberedde härigenom Stadsfullmäktige på möjligheten av en budgetbrist, vilken emellertid inför utsikten av ökade skatteinkomster vore att föredraga framför en ökad uttaxering. Det kan därför knappast påstås, att den brist i denna budget, som uppkommit, berott på en felberäkning eller att Stadsfullmäktige icke varit förberedda på densamma. (Jmfr. Stadsfullmäktiges handlingar 1923, sid. 467).

Formuleringen av revisorernas yttrande i fråga om anslagsförbrukningen kan lätteligen bibringa Stadsfullmäktige den uppfattningen, att Drätselkammaren gjort sig skyldig till underlåtenhet, dels i avseende å att tillhålla vederbörande att iakttaga sparsamhet, dels ock i avseende å utövande av kontroll över att förbrukningen hölle sig inom ramen av anvisade anslag. Det torde därför böra erinras därom — en sak som icke

N:o 81.
Ang. revision för 1924.

bör vara revisorerna obekant — att såväl Stadsfullmäktige som Drätselkammaren i samband med fastställelse av budgeten för de senare åren kraftigt anmanat — en anmaning hållen så gott som i form av ett åläggande — vederbörande att iakttaga största möjliga sparsamhet samt att drätseldirektören såsom ett Drätselkammarens organ och jämlikt honom åliggande instruktion utövat ifrågavarande kontroll. Dessa anmaningar tillika med sagda kontroll har för Drätselkammaren inneburit garanti för att i de fall anslag överskridits detta haft sin grund uti otillräckliga anslag. Drätselkammaren hade mera uppskattat om anmärkningen givits en mera detaljerad form genom exemplifiering av de gjorda påståendena och att härigenom möjliggjorts för Drätselkammaren att visa riktigheten av vad Drätselkammaren nu andragit. Den generella form erinringen givits medgiver icke annat än ett generellt bemötande. Drätselkammaren bestrider att i de fall överskridande av anslag skett orsaken härtill varit något slags slöseri med stadens medel.

I fråga om erinringen beträffande indrivningen av stadens utestående fordringar har Drätselkammaren sig icke bekant annat, än att vederbörande förvaltande verk och dem underordnade tjänstemän vidtagit de åtgärder, som på dem ankommit för att få fordringarna gäldade.

Vad Drätselkammarens förvaltning direkt angår utgöres huvuddelen av de utestående fordringarna av oguldna hyror.

Drätselkammaren har haft sin uppmärksamhet riktad på behovet att få indrivningen av hyrorna mera rationellt ordnad och har i avseende härå vidtagit särskilda åtgärder inriktade på en mera direkt och personlig indrivning. I de fall denna indrivning visat sig resultatlös och alltså lagliga åtgärder måst vidtagas har ofta — vare sig det varit fråga om oguldna hyror eller andra fordringar — erläggandet av omkostnaderna för förfarandet varit den enda mera påtagliga följden av åtgärden. Att såsom av revisorerna ifrågasatts avskriva fordringarna därför att de för närvarande äro osäkra eller i en del fall måhända värdelösa, är icke att förorda såsom en generell åtgärd. Den genom konjunkturförbättringen inträdda möjligheten av en förbättring i en gäldenärs ekonomiska läge bör icke helt förbises, utan tillvaratagas i möjligaste mån, vilket icke bleve fallet om fordringen utan vidare avskreves.

Drätselkammaren är ense med revisorerna att beklaga, att stadens bostadsförmedlande verksamhet medfört förluster för staden. Att närmare här ingå på de orsaker, som därtill medverkat, synes Drätselkammaren onödigt, då dessa orsaker torde vara väl kända genom de framställningar till Stadsfullmäktige rörande avskrivning av utlämnade byggnadslån, som vid upprepade tillfällen gjorts. Att Drätselkammaren i vissa fall såsom säkerhet för upplupen ränta godtagit toppinteckningar har haft sin grund uti att Drätselkammaren icke velat stjälpa den som staden en gång hjälpt och som ådagalagt vilja att försöka göra rätt för sig. Det har härigenom beretts honom rådrum som i och med ökad utkomstmöjlig-

het åtminstone icke ställt honom sämre i avseende å möjligheten att fullgöra sina förbindelser helt eller delvis.

N:o 81. *Ang. revision för 1924.*

Den bostadsförmedlande verksamheten har i övrigt at Stadsfullmäktige beslutats och Drätselkammarens åtgärder hava således varit en direkt tillämpning av detta beslut och de för verksamheten av statsmyndigheterna uppdragna riktlinjerna.

Rörande de särskilda under mom. 3:o) angivna skuldposterna har Drätselkammaren på goda skäl, vilka här ej lämpligen kunna angivas, ansett fördelaktigare att avvakta utgången av försök som fortfarande göres för reglering av dessa skuldposter än at bryskt söka indriva dem. Härpå är möjligen något att vinna, säkert ej något att förlora. Den under mom. 4:o) angivna fordringen är numera gulden så till vida, att husrötebristen, utgörande det större och ostridiga beloppet, till staden inbetalats.

Revisorernas uppfattning angående formen för täckandet av bristen uti hamnstyrelsens stat har av Drätselkammaren uppfattats icke såsom en erinran utan såsom ett instämmande i huvudsak uti ett av Drätselkammaren redan till Stadsfullmäktige framfört förslag, som emellertid endast ökade skatteinkomster kan förverkliga. Tiden att uttaxera bristen är, då denna förutsättning icke ännu föreligger, alltså ännu icke inne. Då så kan ske bör emellertid stadskassans fordran på hamnen icke eftergivas, utan det avskrivna beloppet föras inom linjen såsom en stadskassans fordran av hamnen.

De önskemål revisorerna framfört ifråga om debitering av kostnader för i stadens ärenden företagna resor äro i stort sett sedan länge förverkligade. Enligt beslut av Drätselkammaren utgår nämligen ersättning för biljettkostnad samt dagtraktamente med vissa bestämda belopp. I de fall då å uppehållsorten bil använts och kostnaden härför särskilt ersatts, har besök gjorts vid skilda inrättningar å olika platser, en del belägna på relativt långa avstånd från ortens centrum och uppdragets utförande på grund av knapp tid varit beroende på anlitandet av detta fortskaffningsmedel. Att i sådana fall låta den resande stå härmed förenade kostnader synes Drätselkammaren vara obilligt. Numera granskas i övrigt varje reseräkning av Drätselkammaren i samband med utanordningen, och är härmed det syfte vunnet, som förestavat revisorernas önskemål.

Den av revisorerna gjorda erinringen angående utbetalning av kostnader för tillsyn och reparation av byggnadschefens privata bil, synes bero på obekantskap med de verkliga förhållandena, ehuru en del av revisorerna därom erhållit underhandsupplysning. Denna förmån skulle nämligen enligt uppgörelse med byggnadschefen träda i stället för gottgörelse åt honom som fastighetsregisterförare och för övrigt för det han håller automobil för tjänsteangelägenheter. Erinringen rörande den till byggnadschefen utbetalade ersättningen för biläkning i stadens ärenden och som utgår enligt fastställd lägsta taxa för bilskjutser å länets landsbygd torde böra ställas i samband med en av byggnadschefen lämnad uppgift att hans kostnader för tjänsteresor med bil årligen uppgå till minst 3 000

N:o 81. *Ang. revision för 1924.*

kronor samt hans förklaring att hans löneinkomster icke vidare medge denna personliga uppoffring för tjänstens behöriga skötande. Anmärkningen har alltså gjort frågan om anskaffning av tjänstebil åt byggnadschefen aktuell, något som väl näppeligen avsetts med revisorernas anmärkning.

Önskemålet att få sammanförda på ett ställe samtliga reglementen för fondmedlens förvaltning kan lätt tillgodoses genom en enkel samling av förefintligt stadsfullmäktigetryck berörande stadens donationsfonder.

Västerås den 8 oktober 1925.

På Drätselkammarens vägnar:

AXEL SUNDSTRÖM

Ragnar Tenow

Utdrag av protokoll, hållet vid Hamnstyrelsens i Västerås sammanträde den 7 oktober 1925.

§ 55.

Stadsrevisionen hade i revisionsberättelse över 1924 års förvaltning anfört i fråga om hamnförvaltningen: "Bristen i hamnrörelsen har under år 1924 ökats med 29 315: 27 kronor så att vid årsskiftet en summa av kronor 209 305: 01 står bokförd som en stadens fordran på sig själv. I likhet med fjolårets revisorer gilla vi icke sagda förfarande utan påyrkas, att brist i hamnens rörelse må bliva föremål för uttaxering i likhet med stadens andra utgifter."

Det påpekades att för reparation av hamnens kajer, båtbryggor m. m. vore anvisat ett anslag å 20 932: 12 kronor, och att hela detta belopp vore påfört 1924 års förvaltning oaktat Stadsfullmäktige beslutat, att kostnaderna skulle gäldas av hamnens inkomster med 1/5 under vart och ett av åren 1926—1930. Behövliga ändringar skulle i anledning härav införas i blivande budgetförslag.

Beträffande själva revisionsanmärkningen så beslöt styrelsen att i dess budgetförslag hemställa att 25 000 kronor måtte utgå genom uttaxering.

Som ovan
In fidem:
ERIC PLANTIN

N:o 81.

Ang. revision för 1924.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Såsom förklaring i anledning av stadens revisorers anmärkning över Byggnadsnämndens förvaltning under år 1924 får Byggnadsnämnden anföra följande.

Genom förbiseende av en tjänsteman hos länsstyrelsen i länet hade samma styrelse förordnat en distriktslantmätare i länet att verkställa de i anmärkningen omförmälta avstyckningar. Sedan denne fullgjort detta uppdrag och till Magistraten inkommit begäran om fastställelse av avstyckningarna men Magistraten till följd därav att avstyckningarna ej verkställts av i stadens tjänst anställd mätningsman vägrat taga befattning med ärendet förordnade Byggnadsnämnden uppå därom gjord framställning och sedan den ordinarie mätningsmannen förklarat sig icke hava något att däremot erinra, för att ej hela förrätttningen skulle behöva göros om, förenämnde distriktslantmätare att verkställa avstyckningarna i fråga.

Enär mätningsarvoden ingå till stadskassan och ej tillfalla förrättningsmannen kan därigenom anses att staden gått i mistning av den del av arvodet, som ej utgått till hantlangning, men detta belopp torde ej varit av den betydelse att Byggnadsnämnden för att rädda detsamma åt staden icke tvekade att ingå på förslaget att uppdraga förrätttningens utförande åt inom staden ej anställd förrättningsman.

Västerås Rådhus den 6 oktober 1925.

På Byggnadsnämndens vägnar:

JOHN KARLSSON

Eric Plantin

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I anledning av stadsrevisionens anmärkningar över 1924 års förvaltning får Lantegendomsnämnden, i vad dessa anmärkningar beröra Nämnden, anföra.

N:o 81.

Ang. revision för 1924.

Ifråga om körslor.

Att posten för körslor saknar attest är helt naturligt, då någon kontrollant från Drätselkammarens sida icke medföljer vid körslornas utförande. Skulle sådan medfölja måste troligen en ny förman hos Drätselkammaren anställas.

Angående ersättning för virke m. m.

Enligt bestämmelserna åsatta arrendet skola egendomarna från skogarna erhålla husbehovsvirke och vedbrand. I värdet ingår en post å 463: 98 kronor avseende virke till arrendatorerna.

Ifråga om fördelningen mellan jordbruket och renhållningsverket.

Förvaltarens lön är upptagen enligt av Stadsfullmäktige fastställd stat. Fördelningen är genomförd i förslaget till stat för år 1926.

Jordbruket har under år 1924 använt 7 015 hl. pudrett. Renhållningsverkets försäljningspris är för större partier pudrett 55 öre pr hl. Då jordbruket debiterats för 4 000 kronor för pudrett och kompost kan jordbruket ej vara gynnat på renhållningsverkets bekostnad. Att pudrettillverkningen i övrigt icke är en lönande rörelse är sedan gammalt bekant.

Halmens värde.

Som revisorerna anfört ifråga om värdering av halmen, kan därom råda delade meningar. Emellertid har Nämnden för att tillmötesgå revisorerna i 1926 års budgetförslag ej upptagit halmen till något värde.

Västerås den 15 oktober 1925.

För Lantegendomsnämnden:

MARTIN JONSSON

Eric Plantin

Till Magistraten i Västerås.

Genom resolution av den 2 sistlidne september, nr 1921, anmodad avgiva förklaring över stadsrevisorernas erinringar beträffande Varmbadhusets räkenskaper och förvaltning, får Badhusstyrelsen anföra följande:

1:o) Vid inköp av större förbrukningsartiklar sker upphandling all-

tid genom infordrande av anbud från flera firmor inom branschen. Anbuden brytas av styrelsens ordförande och verkställande ledamot i närvaro av kontrollanten, och har det anbud antagits, som varit för badhuset förmånligast. I tveksamma fall har under år 1924 styrelsen t. o. m. låtit kemiskt undersöka förbrukningsartiklar för att försäkra sig om den bästa varan till billigaste priser. Detta torde även revisorerna ha kunnat förvissa sig om, såvida de genomsett det konvolut, som var bilagt protokollsboken, då den av dem infordrades. N:o 81. *Ang. revision för 1924.*

Samma är förhållandet beträffande ångkol, som alltid upphandlas efter infordrande av anbud, antingen genom annons i ortens tidningar eller också genom att de firmor, som handla med varan, tillskrivits, och har då det förmånligaste anbudet blivit antaget.

I anledning av revisorernas erinring har emellertid styrelsen beslutat, att upphandlingsåtgärderna, då de avse större inköp, hädanefter skola anmälas till styrelsen och intagas i dess protokoll.

2:o) Då arbeten av någon större omfattning skola utföras anmodas flera firmor inkomma med anbud. Att icke elektricitetsverket ifrågakommit i så stor utsträckning, som önskligt varit, beror på att dess anbud varit högre än de antagna.

Västerås den 8 oktober 1925.

På Badhusstyrelsens vägnar:

THEOFIL ÖBERG

B. Falk

N:o 82.

Beredningsutskottets skrivelse ang. val av kommunala förtroendemän.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

På grund av utgången mandatstid, avsägelser och andra orsaker hava ledigheter nppkommit i stadens styrelser, nämnder och kommittéer.

Beredningsutskottet får nu för fyllande av dessa ledigheter avgiva följande valförslag.

Förslag avgives sedermera. **Drätselkammaren.**

N:o 82.

Ang. val av kommunala förtroendemän.

Vatten- och Gasverksstyrelsen.

I tur att avgå äro: Ledamoten Överingeniören O. Hellman och suppleanten Svarvaren C. G. Pettersson varjämte även till 1925 års utgång valde ledamoten Handlanden K. Kättström avlidit.

Beredningsutskortet föreslår att ledamoten Överingeniören O. Hellman återväljes, att suppleanten Svarvaren C. G. Pettersson uppflyttas till ledamot, och att den lediga suppleantplatsen besättes med Förmannen Johan Andersson, allt för mandatstiden 1926—1929.

Hamnstyrelsen.

I tur att avgå äro: Ledamoten Ingeniören Paul Andersson och suppleanten Byggmästaren J. A. Fredriksson. Bägge föreslås till omval, ledamoten för nästa femårsperiod 1926—1930 och suppleanten för nästa treårsperiod 1926—1928. Vidare har ledamoten av styrelsen, Handlanden K. Kättström, avlidit. Till ledamot i hans ställe för återstående mandatstid 1926—1928 föreslås Metallarbetaren Oskar Håvberg.

Hamnstyrelsen för Strömsholms våg.

Avgående ledamoten Baningeniören C. Henning och suppleanten Byggmästaren J. A. Fredriksson föreslås till återval för åren 1926—1928. Vidare har ledamoten av styrelsen, Handlanden K. Kättström avlidit. Till ledamot i styrelsen för återstående mandatstid år 1926 föreslås nuvarande suppleanten i styrelsen Hamnarbetaren C. J. Hellström. Till ersättare för Hellström föreslås för återstående mandatstid, år 1926, Metallarbetaren Oskar Håvberg. Suppleanterna föreslås till inkallelse i följande ordning: Fredriksson. Andersson, Hovberg.

Lönenämnden.

I tur att avgå äro: Ledamöterna Bankdirektöreu Axel Sundström, Tapetseraren Carl Bäckman och Rektorn Hj. Thyresson samt suppleanten Läroverksadjunkten O. Norrman. Samtliga föreslås till omval för mandatstiden 1926—1929.

Hälsovårdsnämnden.

Avgående ledamöterna Apotekaren O. Oest och Byggmästaren F. Eklund samt suppleanterna Bankdirektören A. Sundström och Länsveterinären J. Jakobsson föreslås till återval för nästa fyraårsperiod 1926—1929.

Sakkunniga vid brandsyn.

Avgående ledamöterna Byggmästaren J. Alb. Fredriksson och Muraren G. Gahlfors samt suppleanterna Byggnadssnickaren P. R. Svndlund och Kakelugnsmakaren Himer Lundgren föreslås till omval för år 1926.

Fattigvårdsstyrelsen.

Ordförande.

Till ledamot och ordförande för tiden 1926—1929 föreslås omval av Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist.

Vice ordförande.

Till ledamot och vice ordförande, tillika distriktschef i 5:te distriktet, föreslås återval av Guldsmeden Emil Tengström för mandatstiden 1926—1929.

1:sta distriktet.

Avgående distriktschefen och ledamoten Komministern E. Enochsson samt suppleanten och vice distriktschefen Fru Ida Noıdmark föreslås till återval för tiden 1926—1929, ävensom vårdarna Snickaren J. E. Lindgren, Fru Sara Norén, Kyrkoskrivaren R. Pettersson, Maskinistförmannen Emil Engström och Fru Helfrid Pettersson samt nyval av Fröken Olga Lindgren, Gränsgatan 16, även dessa för ovan angivna mandatstid.

N:o 82.

Ang. val av kommunala förtroendemän.

2:dra distriktet.

Till omval för mandatsperioden 1926—1929 föreslås i tur avgående Ledamoten och distriktschefen Handlanden Emil Kumlin, suppleanten och vice distriktschefen Exekutionsbetjänten Hugo Carlsson samt vårdarna: Fru Sofia Ström, Fru Emma Jansson och Fru Ellen Fellers.

3:dje distriktet.

Ledamoten och distriktschefen C. O. Nordin har avsagt sig uppdraget. Till ledamot och distriktschef för åren 1926—1929 föreslås nuvarande suppleanten och vice distriktschefen Kaptenen P. R. Tersmeden. Till suppleant och vice distriktschef för åren 1926—1927 föreslås nuvarande vårdaren i distriktet Tidskrivaren Axel Pettersson. Till omval för tiden 1926—1929 föreslås nuvarande vårdarna: Gårdsägaren L. E. Sandvall, Fru Frida Berglind och Lärarinnan Elsa Margareta Ringdahl. Till vårdare efter förenämude Pettersson och Rättaren Karl Eugen Vång, vilken från orten avflyttat, föreslås Svarvaren C. O. Eng, Vijkmansgatan 8, och Byggnadssnickaren Oskar Andersson, Östermalmsgatan 8, gällande även för dem ovan omförmälda mandatstid.

4:de distriktet.

Nuvarande vårdarna Verkstadsarbetaren C. G. Dahl, Fru Anna Helena Beijbom, Fru Helga Jakobsson, Byggnadssnickaren Johan Ivar Sahlström och Fru Anna Nyberg föreslås till omval samt till nya vårdare efter Fru Blanche Daun och Metallarbetaren Fritz Thunberg, vilka avsagt sig uppdraget, Fru Hulda Öberg, Ängsgärdet 18, och Fru Signe Hedman, Hagaföreningen 5, gällande för samtliga mandatstiden 1926—1929.

5:te distriktet.

Distriktschef, se ovan. Till suppleant och vice distriktschef föreslås omval för tiden 1926—1929 av Bokbindaren A. Widbeck. Vidare föreslås omval av vårdarna Detektivkonstapeln E. A. Weimer, Snickaren E. A. Andersson och f. Grosshandlaren Gust. Svensson samt nyval efter Handlanden Arvid Nilsson, vilken avflyttar från orten, av Fru Elin Askerlund, Stora gatan 63, samtliga för mandatstiden 1926—1929.

6:te distriktet.

v. Distriktschefen, Trädgårdsmästaren Elov Eriksson, har avsagt sig uppdraget. Till suppleant och vice distriktschef föreslås nuvarande vårdaren inom distriktet Slöjdläraren A. Hammarsten. Vårdarna Handlanden A. Haeppling, Fru Maja Swenson, Vaktmästaren K. V. Ekman och Förrådsarbetaren Axel Larsson föreslås till omval, samt till nyval efter ovannämnde Hammarsten och Fru Matilda Andersson, som avflyttat från orten föreslås Vagnmakaren Karl Anton Sjöholm, Smedjegatan 2 B, och Fru Emilia Hamré, Kopparbergsvägen 10, valförslaget avser för samtliga tiden 1916—1929.

7:de distriktet.

Nuvarande vårdarna Handlanden Paul Wallert, Fröken Olga Berg, Mat-

N:o 82. *Ang. val av kommunala förtroendemän.*

varuhandlanden A. Åsberg, Folkskollärarinnan Elsa Pettersson, Järnsvarvaren Hjalmar Wallén och Fröken Anna von Essén föreslås till omval för tiden 1926—1929.

8:de distriktet.

Nuvarande vårdarna Gårdsägaren Hj. Engqvist, Gårdsägaren J. E. Ström, Fru Hanna Dahlfors, Överkonstapeln P. E. Winroth och Hälsovårdstillsyningsmannen L. E. Jansson föreslås till omval samt till nyval efter Filaren G. V. Johansson, vilken avsagt sig uppdraget, Fru Maria Kolmodin, Kaplansgatan 2, samtliga för en mandatstid av fyra år, 1926—1929.

9:de distriktet.

Till oval för mandatstiden 1926—1629 föreslås nuvarande vårdarna Folkskolläraren A. Krantz, Fru Agnes Ahlénius, Fru Gerda Berling och Fru Agnes Hedberg.

10:de distriktet.

Nuvarande ledamoten och distriktschefen Herr Oskar Blomkvist föreslås till omval. Suppleanten och vice distriktschefen Fru Ellen Sandberg har avsagt sig uppdraget. Till ny suppleant och vice distriktschef föreslås Muraren C. L. Hellblom, Kronvägen 21. Omval föreslås av vårdarna Lantbrukaren J. Lundkvist, Hemmansägaren K. A. Blomkvist och Fru Hanna Mörk samt nyval efter Arrendatorn Gustaf Pettersson, som avsagt sig uppdraget, av Arrendatorn J. V. Ridderström, Vallby. Samtliga valförslag avse tiden 1926—1929.

11:e distriktet.

Ledamoten och distriktschefen Lindaren Fredrik Wetter föreslås till omval. Suppleanten och vice distriktschefen Lantbrukaren G. H. Eriksson har avsagt sig uppdraget. Till ny suppleant och vice distriktschef föreslås nuvarande vårdaren i distriktet Skrivaren P. F. Blomkvist. Till omval föreslås nuvarande vårdarna Arrendatorn J. O. Linderborg och Lantbrukaren H. Nordin, samt till nyval efter förenämnde Blomkvist Lägenhetsägaren E. Vedlund, Stadshagsvägen 26, samtliga valförslag avse tiden 1926—1929.

12:te distriktet.

Nuvarande vårdarna Snickaren H. Viktorsson och Transportören Hugo Avelin föreslås till omval för tiden 1926—1929.

Folkskolestyrelsen. Med innevarande år utgår mandatstiden för ledamöterna Rektorn S. Elvius, Andre stadsläkaren C. Idar, Fru Ida Olsson, Svarvaren Viktor Karlsson samt suppleanterna Bokhandlaren I. Wennberg och Muraren Mats Hellblom. Utskottet föreslår omval av ledamöterna Idar, Fru Olsson och Viktor Karlsson samt suppleanterna Wennberg och Hellblom samt nyval till ledamot av Rektorn S. Landtmansson, samtliga valförslag gälla mandatstiden 1926—1929.

Taxeringsnämnderna. Beredningsutskottet föreslår till ledamöter och suppleanter i de olika taxeringsnämnderna för år 1926:

1:a distriktet. N:o 82.

Ang. val av kommunala förtroendemän.

Ledamöter: Urmakaren A. Ström, Byggmästaren J. A. Fredriksson och Järnarbetaren R. Söderqvist.

Suppleanter: Bokbindaren Rob. Pettersson, Sågverksägaren A. R. Rudén och Verkstadsarbetaren Emil Thörn.

2:dra distriktet.

Ledamöter: Grosshandlaren Frithiof Sandberg, Filaren R. Hult och Kammarskrivaren Enok Alvin.

Suppleanter: Bankkamreraren J. Hult, Gjutaren Axel Larsson samt efter Grosshandlaren G. Laurell, som avflyttat från staden, Posttjänstemannen och Handlanden J. E. Wirén, Sigridsdal.

3:dje distriktet.

Ledamöter: Slaktaren K. Johansson, samt efter Tubdragaren Karl Engdahl, vilken avflyttat från distriktet, nuvarande suppleanten Tubdragaren Karl Kvist, och Sågverksägaren A. Norén.

Suppleanter: Skomakaremästaren A. Vikerman, efter till ledamot föreslagne Tubdragaren Karl Kvist, Marmorarbetaren Gustaf Karlsson, Ängsgatan 21 och Cigarrhandlaren S. Nyvélius.

4:de distriket.

Ledamöter: Handlaren Nils Åberg, Förmannen J. V. Råberg och sergeanten K. A. Jansson.

Suppleanter: Kalkylatorn Axel L. Hansson, Gjutaren Aug. Lindström och Fanjnnkaren Gustaf Olsson.

5:te distriktet.

Ledamöter: Byggmästaren Axel Hammer, Byggnadssnickaren P. R. Svedlund och Handlanden Charles Andersson.

Suppleanter: Kaptenen G. Robsahm, Förmannen Joh. Andersson och Handlanden John Björkstedt.

6:te distriktet.

Ledamöter: Byggmästaren E. A. Eriksson, Grosshandlaren J. Aug. Jönsson och Kassören M. A. Hedberg.

Suppleanter: Disponenten Oscar Johansson, Kamreraren R. Beijnoff och Arbetsförmedlingsföreståndaren K. Johansson.

7:de distriktet.

Ledamöter: Kyrkoskrivaren R. Pettersson, Urmakaren F. Hellberg och Handelsföreståndaren C. E. Juhlin.

Suppleanter: Folkskolläraren G. Leontein, efter Skohandlaren Arvid Nilsson, vilken kommer att avflytta, Överingeniören O. Hellman och Metallarbetaren C. F. Flodell.

N:o 82.

Ang. val av kommunala förtroendemän.

8:de distriktet.

Ledamöter: Överkonstapeln P. E. Winroth, Matvaruhandlaren F. H. Berglind och Byggnadsarbetaren G. R. Svan.

Suppleanter: Arkitekten V. Segerstedt, Handlanden J. E. Villebrand och Byggnadssnickaren K. J. Pettersson.

9:de distriktet.

Ledamöter: Efter Byggmästaren K. J. Karlsson, vilken avsagt sig uppdraget, Slöjdläraren F, Brandt, Körsnären Albert Grönberg och f. Lokomotivföraren C. R. Vennberg.

Suppleanter: Grundläggaren J. A. Lövgren, Guldsmeden C. E. Tengström och Plåtarbetaren Emil Johansson.

10:de distriktet.

Ledamöter: Järnvägstjänstemannen A. Rosborg, Bergsingeniören Gust. Lundberg och Kassören Aug. Jonsson.

Suppleanter: Efter Snickaren J. B. Björklund, vilken avsagt sig uppdraget, Verkmästaren V. Linde-Olsson, Annedal 16 A, Målaremästaren John Lidman, och Matvaruhandlaren Arthur Åsberg.

11:te distriktet.

Ledamöter: Verkmästaren K. Axel Blomme, Snickaren J. A. Johansson, Lägenhetsägaren Fredr. Wetter, Lantbrukaren Jakob Pettersson och Ingeniören Ernst Löf.

Suppleanter: Direktören Carl Tour, Lantbrukaren C. P. Karlstedt, Lantbrukaren A. Engström, f. Maskinisten C. F. Huggare och Lantbrukaren J. Jansson.

Distriktet för äldre stadsområdet.

Pensionsnämnderna.

Till omval föreslås i tur avgående ledamöterna Fru Agnes Söderquist och Sjukbesökaren A. Åberg, samt suppleanterna Fru Ida Vilhelmina Olsson, f. Maskinisten C. F. Huggare och Skrivaren A. L. Andersson, samt till nyval, efter f. Lokomotivföraren C. R. Vennberg, vilken avsagt sig uppdraget, Posttjänstemannen E. Östlund, Aroslund 5. Samtliga valförslag gälla för mandatstiden 1926—1929.

Distriktet för f. S:t Ilians socken.

Ledamoten Snickaren O. Blomkvist föreslås till omval. Fjärdingsmannen G. Vallin har avlidit. Till ledamot efter honom föreslås nuvarande suppleanten Grundläggaren J. A. Löfgren. Suppleanten Vaktmästaren K. Blomkvist har avflyttat från orten. Till suppleanter efter förenämnda Löfgren och Blomkvist föreslås Lokomotivföraren Oskar Dahrné och Trädgårdskonsulenten Gunnar Larsson. Samtliga valförslag gälla för mandatstiden 1926—1929.

Distriktet för f. Lundby socken.

Till omval föreslås Ledamöterna f. Fjärdingsmannen A. F. Thörn och

Ang. val av kommunala förtroendemän.

Lantbrukaren A. Engström samt suppleanterna Fru Elna Vretlund och Kyrkovärden P. J. Nordin. Ledamoten Slaktaren C. A. Svanberg har avlidet, till ersättare för honom under mandatstiden 1926—1927 föreslås Lindaren Fredr. Wetter, övriga val avse tiden 1926—1929.

Tillika föreslår Beredningsutskottet att suppleanterna skola inträda vid förfall för de ordinarie ledamöterna, i den ordning ledamöter och suppleanter i taxerings- och pensionsnämnder här ovan blivit nämnda.

Nykterhetsnämnden.

I tur avgående ledamöterna Detektivöverkonstapeln E. Carlsson, Fattigvårdssysslomannen A. Norén, Marmorarbetaren Gust. Karlsson och Rådmannen V. Åsberg samt suppleanterna Distriktsläkaren L. Bladini och Förmannen J. Andersson föreslås till återval under mandatstiden 1926—1929, varjämte Detektivöverkonstapeln E. Carlsson föreslås till vice ordförande under angivna mandatstid.

Ombud vid mantalsskrivningen

Avgående ombuden Skrivaren Axel Andersson, f. Lokomotivföraren C. R. Vennberg, f. Fjärdingsmannen A. Törn, f. Vaktmästaren C. A. Sedell, Kassören Aug. Jonsson, Byggnadssnickaren P. R. Svedlund, Snickeriförmannen Hugo Svensson och f. Maskinisten C. F. Huggare föreslås till omval för år 1926.

Brandstodskommittén för fast egendom.

Till omval för år 1926 föreslås Ledamoterna Bankdirektören A. Sundström, Byggmästaren Edv. Karlsson, Byggmästaren J. A. Fredriksson och Byggmästaren Axel Hammer samt suppleanterna Ingeniören Paul Andersson och Byggmästaren Fritz Eklund.

Terminsavgiftsnämnden.

Beredningsutskottet föreslår, att Stadsfullmäktige ville med bifall till Borgmästaren Karlssons till Beredningsutskottet från Stadsfullmäktige remitterade framställning om entledigande som ledamot i Terminsavgiftsnämnden till ledamot för åren 1926—1927 utse Sjukbesökaren Einar Keijser. Suppleanten Folkskolläraren I. Fröier föreslås till omval för samma tid.

Delegerade i förvaltningen av Allmänna Läroverkets byggnadsfond.

Till omval för åren 1926—1930 föreslås Bankdirektören A. Sundström.

Examensvittnen vid realskoleexamen.

Beredningsutskottet föreslår att suppleanter för examensvittnena icke vidare utses, utan att de nuvarande suppleanterna uppflyttas till vittnen. Grosshandlanden Erik Andersson har från staden avflyttat och föreslås till ersättare för honom Redaktionssekreteraren Aron Eriksson. Examensvittnen för år 1926 skulle sålunda utgöras av: Ingeniören H. Håkanson, Direktör K. Hägwall, Tapetseraren C. Bäckman, Studieledaren G. Hirdman, Direktören E. Falk, Häradshövdingen B. Malmström, Parkföreståndaren C. F. Thelander, Ingeniören S. Norberg och Redaktionssekreteraren Aron Eriksson.

Engvallska pensionsfondens tillsättningsnämnd.

I tur avgående ledamöterna Fabrikören C. A. Palmén, Körsnären A. Grönberg, Fabrikören J. Svensson, Statsrådet V. Larsson och f. Maskinisten C. F. Huggare föreslås samtliga till återval för tiden 1926—1927.

N:o 82.
Ang. val av kommunala förtroendemän.

Till omval för tiden 1926—1927 föreslås samtliga avgående ledamöter, nämligen: Domprosten Fr. Fåhræus, Handelsföreståndaren J. A. Zander, Brandchefen A. Danielssen, Fru Ida Grönberg, Tapetseraren C. Bäckman, Sjukbesökaren E. Keijser och Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist.

Nämnden över Sundinska understödsfonderna för pauvres honteux och medelklassen samt arbetsklassen.

Nämnden över Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål.

I tur avgående ledamöterna Handelsföreståndaren J. A. Zander, Fru Ida Grönberg, Sjukbesökaren E. Keijser och Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist föreslås till omval för åren 1926—1927.

Nämnden över Adolf Mobergs och hans hustrus guldbröllopsfond.

Till omval föreslås de i tur avgående ledamöterna Fröken Hilda Pihlgren, f. Maskinisten C. F. Huggare och Komministern E. Enochsson, samtliga för tiden 1926—1927.

Nämnden över Johanna Fryklunds donationsfond.

I tur avgående ledamöterna, från tjänstemannaklassen Drätseldirektören T. Öberg, från handlande- och hantverkareklassen Körsnären A. Grönberg och från arbetsklassen Tapetseraren C. Bäckman föreslås till återval för tiden 1926—1927.

Nämnden över Wahlbeckska välgörenhetsfonden.

Till omval föreslås de i tur avgående ledamöterna Bankdirektören A. Sundström och Förmannen E. A. Westholm, bägge för tiden 1926—1927.

Nämnden över Lagerquistska donationsfonden.

I tur avgående ledamöterna Församlingsdiakonissan Gerda Nilsson och Komministern E. Enochsson föreslås till omval för tiden 1926—1929.

Styrelsen för Västerås stads anstalter för yrkesundervisning.

Till ledamot efter Handlanden K. Kättström, vilken avlidit, föreslås för dennes återstående mandatstid, år 1926, Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist.

Till ledamot efter Handlanden K. Kättström, vilken avlidit, föreslås för dennes återstående mandatstid, 1926—1927, Kranmaskinistförmannen Emil Engström.

N:o 82. *Ang. val av kommunala förtroendemän.*

Styrelsen för Elektrotekniska fackskolan.

Nuvarande revisorer och suppleanter föreslås till omval för år 1926, nämligen revisorer: Kaptenen Georg Robsam, Folkskolläraren G. Leontein, Direktören C. Tour, Kassören M. A. Hedberg, Bankdirektören E. Axell, Arbetsförmedlingsföreståndaren K. Johansson och Muraren G. Dahlfors, samt suppleanter: Bankkamreraren S. Ljungquist, Folkskolläraren David Sjöholm, Kamreraren Rick. Landstätt, Expeditören Bror Lindberg, Svarvaren Viktor Karlsson, f. Postmästaren V. Ohlson och Disponenten O. Johansson.

Revisorer av stadens jämte fattigvårdens räkenskaper.

Beredningsutskottet föreslår omval för tiden 1926—1930 av de nuvarande huvudmännen för år 1925, nämligen: Tubdragaren Karl Andersson, Ingeniören Paul Anderson och Brandchefen A. Danielsson.

Bland huvudmännen för åren 1925—1928 har Handlanden K. Kättström avlidit. Utskottet föreslår Byggmästaren F. Eklund till ersättare.

Huvudmän i Västerås stads sparbank.

Till sakkunniga att gå Rådhusrätten tillhanda vid upptagande av sjöförklaring och sjöförhör under år 1926 hemställer Beredningsutskottet att Stadsfullmäktige måtte föreslå Rådhusrätten: Hamnkaptenen J. R. Benson, Sjökaptenen C. G. Söderström, Maskiningeniören G. Wallenius, Ingeniören Paul Anderson och Sjökaptenen G. Thorslund.

Sakkunniga vid sjöförklaring och sjöförhör.

Beredningsutskottet föreslår, att Stadsfullmäktige ville med bifall till Borgmästaren Karlssons till Beredningsutskottet från Stadsfullmäktige remitterade framställning om entledigande som ledamot i kommittén till ledamot utse Brandchefen A. Danielsson, varjämte, då Borgmästaren varit ordförande i kommittén, föreslås till sammankallande Bankdirektören A. Sundström.

Enär Beredningsutskottet finner att det för stadsplanekommitténs arbete vore fördelaktigt om densamma utökades med ett par ledamöter, får Utskottet föreslå, att Stadsfullmäktige ville till ledamöter i Stadsplanekommittén ytterligare utse Baningeniören C. Henning och Byggmästaren F. Eklund.

Kommittén för utredning av frågan om utvidgningar och förändringar av gällande stadsplan.

Beredningsutskottet föreslår att Stadsfullmäktige ville med bifall till Borgmästaren Karlssons till Beredningsutskottet från Stadsfullmäktige remitterade framställning om entledigande som ledamot i kommittén, till ledamot utse Rådmannen V. Åsberg ävensom, då borgmästaren varit ordförande i kommittén, till sammankallande utse Brandchefen A. Danielsson.

Kommittén för utredning om ordnande av torghandeln samt uppförande av en saluhall.

Beredningsutskottet föreslår omval för år 1926 av nuvarande ledamöter och suppleanter, nämligen ledamöter: Muraren G. Dahlfors, Handelsföreståndaren J. A. Sander, Byggmästaren Evd. Karlsson, Bankdirektören A.

Arbetslöshetskommittén.

N:o 82. *Ang. val av kommunala förtroende-män.* **Trafikkommittén.**

Sundström, Byggnadschefen G. Smitt, Byggnadssnickaren A. N. Vretholm, Ingeniören Paul Anderson, överingeniören Magnus Schenström, Tubdragaren Karl Andersson och Skulptören Gust. Sund, samt suppleanter, Direktören K. R. Liljeblad, Bergsingeniören Gust. Lundberg, Fattigvårdssysslomannen A. Norén, Målaren A. Vestling och Lindaren Fredr. Wetter.

Till ledamot i kommittén efter framlidne Handlanden K. Kättström föreslår Utskottet Förmannen E. A. Westholm.

Västerås den 16 december 1925.

För Beredningsutskottet:

GARL BÄCKMAN.

Eric Plantin.

N:o 83.

Beredningsutskottets betänkande ang. 1926 års budgnt.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Beredningsutskottet har granskat det av Drätselkammaren upprättade förslaget till budget för staden för nästkommande år och därvid funnit detsamma allenast i enstaka punkter föranleda yttrande av Beredningsutskottet, som lämnar sitt fulla gillande till de synpunkter, vilka varit ledande för Drätselkammaren vid dess upprättande av budgetförslaget.

Beredningsutskottet ansluter sig till Drätselkammarens motivering för uteslutande av särskilt anslag till arvode åt läkaren vid högre folkskolan och vill därutöver i detta sammanhang erinra om den hos Stadsfullmäktige avgivna motionen angående revision av gällande stadsläkareinstruktion, samt påkalla, att detta till olika myndigheter remitterade ärende snarast bör erhålla sin lösning. Intill dess så sker torde för Folkskolestyrelsen vara lämpligt att ändra dess instruktion för skolläkaren så, att skyldighet att ombesörja läkarevården även vid högre folkskolan däri föreskrives.

För Arbetareinstitutets biblioteksverskamhet har dess styrelse begärt

N:o 83.
Ang. 1926. års budget
Beredningsutskottets yttrande.

ett anslag för år 1926 å 17 500 kronor, med 4 500 kronor överstigande anslaget i innevarande års budget.

Drätselkammaren har för sin del tillstyrkt samma anslag som innevarande år, eller 13 000 kronor, gent emot vilket beslut Herr Edv. Karlsson reservationsvis yrkat att anslaget för biblioteksverksamheten måtte bestämmas till 15 000 kronor.

Den av Drätselkammaren angivna motiveringen i frågan kan Beredningsutskottet icke tillfullo biträda.

Drätselkammarens hänvisning till att pålägga avgift för boklån står icke blott i strid mot vedertagna riktlinjer för biblioteksverksamheten i riket utan skulle även ledes föranleda indragning av det nu utgående statsbidraget. Detta bidrag uppgår visserligen endast till 400 kronor, men torde inkomster av boklånsavgifter icke vara till fyllest för att ett förordande att avstå från detsamma bör ifrågakomma.

Efter de upplysningar, som i Beredningsutskottet lämnats, kan med skäl sägas att ett anslag med den storlek Drätselkammaren utmätt kommer att äventyra bibliotekets redan befintliga bokförråd genom ett av anslagets knapphet föranlett eftersättande av bokbeståndets renovering, och att nyanskaffningen av böcker torde få inskränkas till ett minimum — inköp för omkring 200 kronor.

Beredningsutskottet förordar därför att anslaget till biblioteksverksamheten höjes till 14 000 kronor.

Ifråga om gatubelysningen ansluter sig Beredningsutskottet till Vatten- och Gasverksstyrelsens förslag och föreslår, att den av Drätselkammaren föreslagna lyktan med nattbrinnare invid avtagsvägen till djuphamnen icke uppföres.

Trafiken på djuphamnen nattetid eller vid mörker torde för närvarande icke vara av den omfattning att särskild belysning behöver anordnas vid avtagsvägen.

Beredningsutskottet ansluter sig till fullo till vad Drätselkammaren anfört ifråga om indragande av en exekutionsbetjäntbefattning och vill för sin del i detta fall gå ännu ett steg längre, i det Beredningsutskottet förordar att tvenne exekutionsbetjäntbefattningar måtte indragas, samt att Stadsfullmäktige måtte uttala sig för att vid uppkommande ledighet i befattning som hälsopolis eller polis, befattningens besättande måtte föregås av utredning om möjligheten att till den lediga befattningen överflytta innehavare av exekutionsbetjäntbefattning, samt anmoda Hälsovårdsnämnden att vidtaga sådan utredning och hos Länsstyrelsen hemställa, att vid uppkommen ledighet av ordinarie poliskonstapelsbefattning de här framförda synpunkterna i frågan måtte om möjligt vinna beaktande.

Drätselkammaren har nedsatt av Pensionsnämnden begärt anslag till skrivhjälp med 600 kronor, eller från 1 800 till 1 200 kronor.

Sedan Beredningsutskottet tagit del av en till utskottet ställd skrivelse från ordföranden i stadens pensionsnämnder, Rådmannen Victor Åsberg, vilken skrivelse här bilägges, finner utskottet att med hänsyn till det

N:o 83. *Ang. 1926 års budget. Beredningsutskottets yttrande.*

synnerligen omfattande biträdesarbetet — ej jämförligt med vanligt renskrivnings- eller maskinskrivningsarbete — anslaget för biträdeshjälp bör höjas och förordar ett anslag å 1 500 kronor.

Med de mindre ändringar utskottet ovan föreslagit, vilka, om de vinna Stadsfullmäktiges bifall, torde böra utjämnas genom motsvarande ändringar i förslagsanslagets belopp, vilket ävenledes torde böra ske ifråga om andra i anledning av till äventyrs framkomna yrkanden vid Stadsfullmäktiges behandling av budgeten vidtagna ändringar i Drätselkammarens förslag, får Beredningsutskottet för sin del förorda bifall till det av Drätselkammaren upprättade budgetförslaget för år 1926, således även till den av Drätselkammaren föreslagna uttaxeringen.

Västerås den 16 december 1925.

För Beredningsutskottet:

CARL BÄCKMAN

Eric Plantin

N:o 84.

Beredningsutskottets yttrande ang. inrättande av ny polisnämnd och val av ledamöter i denna.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom beslut vid sammanträde den 29 oktober innevarande år hava Stadsfullmäktige till Beredningsutskottet för yttrande remitterat Polisnämndens i staden förslag att Stadsfullmäktige ville besluta, dels att inrätta polisnämnd enligt lag om polisväsendet i riket den 6 juni 1925, dels att denna nämnd skulle utöva alla de befogenheter, som funnos angivna för polisnämnd enligt bestämmelserna i § 13 angivna lag, dels ock att Stadsfullmäktige ville uppdraga åt Beredningsutskottet att föreslå Stadsfullmäktige ledamöter och suppleanter i denna nämnd.

I anledning härav får Beredningsutskottet anföra.

Utskottet ansluter sig till Polisnämndens yttrande att inrättandet av polisnämnd synes hava varit till gagn för förvaltningen, samt att, då de

nya lagbestämmelserna lämna möjligheter öppna för inrättande av polisnämnd, dylik bör tillsättas inom staden.

N:o 84. *Ang. inrättande av ny polisnämnd och val av ledamöter i denna.*

Någon anledning till anmärkning mot Polisnämndens förslag att denna nämnd skall utöva alla de befogenheter, som finnas angivna för polisnämnd enligt bestämmelsen i § 13 av polislagen förefinnes icke, vadan Polisnämndens förslag även i detta hänseende biträdes.

Beredningsutskottet ansluter sig också till Polisnämndens uppfattning att något reglemente för nämnden icke erfordras, då bestämmelserna i lagen äro fullt upplysande.

Sedan Beredningsutskottet sålunda biträtt förslaget om inrättande av polisnämnd lämnar utskottet här nedan förslag till ledamöter och suppleanter.

Beredningsutskottet föreslår alltså att Stadsfullmäktige ville besluta,

dels att inrätta polisnämnd enligt lag om polisväsendet i riket den 6 juni 1925,

dels att denna nämnd skall utöva de befogenheter, som finnas angivna för polisnämnd enligt bestämmelserna i § 13 angivna lag,

dels ock godkänna följande valförslag: ledamöter: Sjukvårdaren J. O. Wass, Målaren A. Vestling, Brandchefen A. Danielsson, Disponenten Thorsten Eriksson och Drätseldirektören Theofil Öberg, suppleanter: Tubdragaren Karl Andersson, Svarvaren C. G. Pettersson, Tapetseraren C. Bäckman, Ingeniören H. Håkanson och Stadsombudsmannen R. Tenow.

Brandchefen A. Danielsson föreslås till sammankallande.

Suppleanterna äro personliga och inträda vid förfall för en var av de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här ovan nämnts.

Västerås den 16 december 1925.

För Beredningsutskottet:

CARL BÄCKMAN

Eric Plantin

N:o 84.

Ang. inrättande av ny polisnämnd och val av ledamöter i denna.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I § 13 Lag om polisväsendet i riket den 6 juni 1925 stadgas rörande inrättande av polisnämnd inom polisdistrikt följande:

"I kommun, som bildar eget polisdistrikt, må polisnämnd tillsättas.

Polisnämnd, som icke äger taga befattning med fråga, som faller under polischefens befälsmyndighet, tillkommer

att upprätta förslag till löne-, omkostnads- och, i förekommande fall, pensionsstat för polisväsendet i polisdistriktet samt till erforderliga ändringar i dess polisorganisation,

att förvalta till polisväsendet anslagna medel och för polisväsendet använda fastigheter och annan egendom, samt

att till vederbörande myndigheter avgiva yttranden och göra framställning i frågor av mera allmän betydelse för polisväsendet.

Vad sålunda stadgats skall icke utgöra hinder för kommun att besluta, att polisnämnd skall utöva allenast viss eller vissa av de ovan angivna befogenheterna.

Innan annan ordinarie befattningshavare än ordinarie fjärdingsman tillsättes i polisdistrikt, där polisnämnd finnes tillsatt, skall nämnden hava erhållit tillfälle att, efter det polischefen avgivit yttrande angående de sökande, till länsstyrelsen avgiva sådant yttrande. Finnes polisnämnd icke tillsatt, skall tillfälle att avgiva yttrande angående de sökande i stället lämnas vederbörande magistrat, stadstyrelse, kommunalförbundsdirektion eller kommunalnämnd.

Tillsättandet av polisnämnd ankommer å vederbörande kommun. Polisnämnd skall bestå av fem ledamöter, varjämte för varje ledamot skall finnas minst en suppleant. Val av ledamöter sker för en tid av fyra kalenderår i sänder och skall, där det äskas av minst en sjettedel av de väljande, ske proportionellt på sätt därom finnes särskilt stadgat. Polisnämnd utser inom sig ordförande och vice ordförande.

Vad i 12 § stadgas om hinder för att vara ledamot eller suppleant i poliskollegium skall gälla jämväl i avseende å ledamöter och suppleanter i polisnämnd.

Utöver vad i denna paragraf finnes stadgat skola föreskrifterna i 45, 46, 48—53 och 56 §§ i förordningen den 21 mars 1862 om kommunalstyrelse på landet i tillämpliga delar lända till efterrättelse i avseende å polisnämnd.

För Stockholm skall vad som stadgas i 3 mom. första stycket och 4 mom. lända till efterrättelse allenast i den mån icke Konungen genom särskilt utfärdade bestämmelser annorlunda förordnar."

Den nuvarande polisnämndens befogenhet upphör följaktligen den 31 december 1925. Enär inrättandet av denna nämnd synes hava varit till

gagn, får Polisnämnden föreslå, att ny polisnämnd enligt bestämmelserna i åberopade lagrum tillsättes.

N:o 84. *Ang. inrättande av ny polisnämnd och val av ledamöter i denna.*

Något reglemente för den nya polisnämnden erfordras ej, då bestämmelserna i lagen äro fullt upplysande rörande nämndens befogenheter.

Polisnämnden föreslår alltså, att Stadsfullmäktige ville besluta

dels att inrätta polisnämnd enligt Lag om polisväsendet i riket den 6 juni 1925,

dels att denna nämnd skall utöva alla de befogenheter, som finnas angivna för polisnämnd enligt bestämmelserna i § 13 angivna lag,

dels ock att Stadsfullmäktige ville uppdraga till dess beredningsutskott att föreslå Stadsfullmäktige ledamöter och suppleanter i denna nämnd.

Västerås den 20 oktober 1925.

För Polisnämnden:

JOHN KARLSSON

Eric Plantin

N:o 85.

Drätselkammarens skrivelse ang. förmedling av bostadslån till kooperativt byggnadsföretag.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren får härmed för avgörande överlämna två framställningar från Hyresgästernas Sparkasse- och Byggnadsförening i Västerås u. p. a., den ena angående försäljning till föreningen av tomten N:o 4 inom byggnadskvarteret Hubert, den andra avseende stadens medverkan till utfående av lån ur statens bostadslånefond för en av föreningen plane-

N:o 85. rad bostadsbyggnad av kooperativ natur med läge å den inköpta tomten samt tillhandahållande under byggnadstiden av borgen å ett byggnadskreditiv.

Ang. förmedling av bostadslån till kooperativt byggnadsföretag.

Till en början erinrar Drätselkammaren därom att föreningen med stadens medverkan förut bebyggt tomten N:o 3 inom kvarteret Hubert. Av Drätselkammarens yttrande över föreningens med nu föreliggande likartade begäran om stadens understödjande av sistnämnda byggnadsföretag framgick att Drätselkammaren funne den av föreningen beträdda vägen för lösandet av bostadsfrågan vara tilltalande. Då Drätselkammaren nu reservationslöst finner staden böra understödja föreningen i dess fortsatta strävan för detta mål har detta sin grund uti det förtroende, föreningen vetat att förskaffa sig genom det sätt, varpå föreningen hittills handhaft sina angelägneheter och som innebär en garanti för att föreningen även i fortsättningen kommer att lyckas.

Allenast i avseende å omfånget av stadens insatser för byggnadsföretaget har Drätselkammaren gjort en ändring. Föreningens framställning avser att säkerheten för det i byggnadsföretaget investerade statliga byggnadslånet, varför staden såsom direkt låntagare ikläder sig betalningsskyldighet, skulle utgöras av inteckningar med läge i förmånsrättsordningen inom 90 % av det beräknade värdet av fastigheten i bebyggt skick, tomtkostnaden inberäknad. För att än ytterligare säkerställa staden för risk av stadens medverkan till företaget — en erinran om de stora förluster, staden förut åsamkat sig genom förmedling av bostadslån är här på sin plats — har inom Drätselkammaren för granskning av föreningens kalkyler tillsatt kommitté ansett att stadens säkerhet icke bör ligga över 85 % av det beräknade värdet.

Med tillämpning av samma uppdelning av primär- och sekundärlån som för föreningens föregående byggnadsföretag och under förutsättning att köpeskillingen för tomten skulle utgå med samma belopp per m^2, staden betingade sig vid försäljning till föreningen av tomten N:o 3 inom kvarteret Hubert, skulle alltså kalkylerna för kostnaderna och dess täckande enligt Drätselkammarens förslag te sig som följer.

Debet:

Tomtkostnad samt ersättning för gatumark efter omkring 6 kr. pr. kvm.	12 000: —
Beräknad byggnadskostnad	269 000: —
Summa Kronor	281 000: —

Kredit:

Bottenlån 50 % av det beräknade värdet inklusive tomtkostnad	140 500: —

N:o 85.

Ang. förmedling av bostadslån till kooperativt byggnadsföretag.

Sekundärlån — statens bostadslån — 35 % av det beräknade värdet inklusive tomtkostnad	98 350: —
Egna insatser	42 150: —
Summa Kronor	281 000: —

I anledning av den skiljaktighet, som föreligger mellan föreningens framställning i avseende å övre gränsen för säkerheten och kommitterades förslag om gränsens sättande vid 85 % av det beräknade värdet av fastigheten, till vilket förslag Drätselkammaren anslutit sig, hava förhandlingar förts med föreningens styrelse angående godtagande av Drätselkammarens förslag, därvid styrelsen, utan att likväl vilja ändra sin framställning, förklarat sig vilja mottaga och åtnöja sig med en stadens medverkan, på sätt Drätselkammaren ifrågasatt.

Genom byggnadsföretaget skulle bostadsmarknaden tillföras 19 lägenheter om ett rum och kök, 6 lägenheter om två rum och kök samt 2 enkelrum. Med inberäkning av ytterligare ett kontorsrum skulle byggnaden innehålla 59 eldstäder.

Under hänvisning till det anförda hemställer alltså Drätselkammaren att Stadsfullmäktige ville besluta bemyndiga Drätselkammaren,

att till pris och på villkor, Drätselkammaren kan finna vara för staden antagliga, till Hyresgästernas Sparkasse- och Byggnadsförening i Västerås u. p. a. försälja fastigheten tomten N:o 4 inom byggnadskvarteret Hubert,

att göra erforderliga framställningar om upptagande ur statens bostadslånefond av ett lån å 98 400 kronor för det av föreningen ifrågasatta byggnadsföretaget å den inköpta tomten att utlämnas mot säkerhet i inteckningar liggande upptill högst 85 % av det beräknade värdet å fastigheten i bebyggt skick, tomtkostnaden inberäknad.

Drätselkammaren får tillika anmäla att Herrar Sundström och Håkanson på grund av den risk för staden, som alltid bleve förenad med stadens insats i ett företag av föreliggande art reservationsvis påyrkat, att storleken av bostadslånet skulle bestämmas till skillnaden emellan 80 % av det beräknade fastighetsvärdet och primärlånet, eller till 84 150 kronor, med säkerhet uti inteckningar i fastigheten liggande högst inom cir-

N:o 85.

Ang. förmedling av bostadslån till kooperativt byggnadsföretag.

ka 225 000 kronor eller 80 % av det beräknade fastighetsvärdet, då däremot enligt Drätselkammarens förslag understödslånet skulle ligga inom 238 000 kronor.

Vad angår framställningen i den del den avser tillhandahållande under byggandstiden av stadens borgen å ett byggnadskreditiv, vill Drätselkammaren härtill återkomma sedan det visat sig om byggnadsföretaget kan komma till stånd och byggnadslån för detsamma kan erhållas.

Västerås den 17 december 1925.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM

Ragnar Tenow

Till Drätselkammaren i Västerås.

Anmodade att yttra oss över en anhållan från Hyresgästernas Sparkasse- och Byggnadsförening om stadens borgen för byggnadslån till en planerad nybyggnad i kv. Hubert få vi anföra följande:

Av ritningen framgår, att föreningen ämnar uppföra ett reveterat trähus i 2:ne våningar med en mindre vindsvåning, tillsammans innehållande 19 lägenheter à 1 rum och kök, 6 lägenheter à 2 rum och kök samt två enkelrum, tillsammans 58 rum. Inredningen blir den för sådana hus vanliga utom att centraluppvärmning anordnas.

Av den summariska finansiella utredningen framgår, att bottenlån har beräknats till c:a 60 %, sekundärlån av staten till c:a 30 % och medlemmarnas egna insatser till 10 %. Med en beräknad hyra av 307 kr. pr eldstad skola löpande årliga utgifter gäldas.

Föreningen söker nu stadens borgen för lån upp till 90 % av de beräknade byggnadskostnaderna.

Om dessa nu hålla streck, vilket vi ej ha orsak att betvivla, så förefalla de årliga utgifterna däremot väl knappt beräknade. Så har utom räntorna endast beräknats 2 926: 90 kr. till alla övriga omkostnader.

Då det därföre är risk, att dessa kalkyler ej stå sig i verkligheten, så är 10 % för litet för att binda medlemmarna vid företaget.

Kommittén vill därföre föreslå, att staden tecknar borgen för detta byggnadsföretag endast upp till högst 85 % av de beräknade byggnadskostnaderna.

Dock anse vi, att det för tomten i kalkylen beräknade priset av 18 880: — kronor är alltför högt, jämfört med vad staden ursprungligen erlagt för marken, och föreslå därföre, att staden säljer tomten för 12 000: — kronor.

N:o 85. *Ang. förmedling av bostadslån till kooperativt byggnadsföretag.*

Västerås den 1 december 1925.

E. EDV. KARLSSON GÖSTA SMITT FRITZ EKLUND

Till Drätselkammaren i Västerås.

Undertecknad förening får härmed hos Drätselkammaren vördsamt anhålla om omedelbart upptagande av förhandlingar angående preliminärt köp av tomten n:r 4 kv. Hubert, för att å nämnda tomt uppföra ett bostadshus innehållande 1- och 2-rumslägenheter. Ritningar och kostnadsförslag komma att inlämnas med snaraste.

Västerås den 7 oktober 1925.

HYRESGÄSTERNAS SPARKASSE- OCH BYGGNADSFÖRENING I VÄSTERÅS U. P. A.

A. Vestling *Gust. Hellström*

Till Västerås Stadsfullmäktige.

Västerås.

Hyresgästernas Sparkasse- och Byggnadsförening i Västerås u. p. a. har redan hos staden anhållit att få inköpa tomten N:o 4 i kvarteret Hubert. För att kunna fullfölja detta köp måste föreningen dock förutsätta, att genom stadens medverkan kunna erhålla sekundärlån ur Statens Bostadslånefond.

Föreningen har vid sitt föregående bygge erhållit dylikt lån liggande intill 80 % av byggnadskostnaden. Efter detta lån har staden lagt ett lån i tomten och föreningen har på så sätt i realiteten erhållit sekundärkredit upp till i det närmaste 90 % av fastighetsvärdet.

N:o 85.

Ang. förmedling av bostadslån till kooperativt byggnadsföretag.

Som det hus föreningen avslutat är planlagt, inrett och utfört på ett sådant sätt, att det torde utgöra en verkligt god säkerhet för den kommunala kreditgivning föreningen åtnjutit, anser sig föreningen denna gång kunna med hopp om framgång hemställa hos staden om sekundärkreditens placering intill fulla 90 % av sammanlagda tomt- och byggnadskostnaden. Den samhällsgrupp föreningen först och främst vänder sig till är arbetarklassen, och det erbjuder för stora svårigheter för en arbetare att utbetala mer än 10 % av sin bostads värde som kontantinsats.

Utöver ovanstående anhåller föreningen om stadens borgen för ett kreditiv om 80 % av den beräknade byggnadskostnaden som framgår av medföljande kostnadsberäkning. Ritningar och byggnadsbeskrivning medsändes även.

Västerås den 28 oktober 1925.

HYRESGÄSTERNAS SPARKASSE- OCH BYGGNADSFÖRENING
I VÄSTERÅS U. P. A.

Axel Vestling *Gust. Hellström*

KOSTNADSKALKYL

för Hyresgästernas Sparkasse- och Byggnadsförenings i Västerås u. p. a. nybyggnad i kvarteret Hubert N:o 4.

Tomtkostnad, 59 eldst. à 200: — per eldstad	12 000: —
Byggnadskostnad 6 105 m³ à 44: — per m³	269 000: —
Summa Kronor	281 000: —

Utgifter:

Bottenlån 50 % à 281 000: — (140 500: —) à 5½ %	7 727: 50
Statens lån c:a 35 % incl. tomt 98 350: — à 6, 67 % (1½ % amortering 30 år)	6 559: 50
Egna medel 28 100: — räntefritt	
„ „ à 6½ % (14 050: —)	913: 25
Onera m. m.	3 000: —
Summa Kronor	18 200: 25

Hyra per eldstad kr. 307: —
„ „ kvm. „ 13: 21

1 rum och kök kr. 540: — 620: —
2 „ „ „ „ 850: — 860: —

Västerås den 19 december 1925.

HYRESGÄSTERNAS SPARKASSE- OCH BYGGNADSFÖRENING
I VÄSTERÅS U. P. A.

Axel Vestling *Gust. Hellström*

VÄSTERÅS, A. F. BERGHS BOKTRYCKERI 1925.

N:o 86.

Utgifts- och Inkomststat för Västerås stad år 1926.

Utgifter:

Brist från sist avslutade räkenskapsår 104 220: 86

1. A. Räntor och lånekostnader.

1. Lån upptagna med Kungl. Maj:ts tillstånd.

	Resterande lånebelopp	Ränta	
a. Obligationslån:			
1. Upptaget år 1892 à 4 %	120 000: —	4 500: —	
2. „ „ 1896 „ 3,6 %	200 000: —	6 768: —	
3. „ „ 1902 „ 4 %	1 230 000: —	49 200: —	
4. „ „ 1907 „ 4,5 %	1 496 000: —	67 320: —	
5. „ „ 1910 „ 4,5 %	2 427 000: —	108 000: —	
6. „ „ 1916 „ 5 %	981 000: —	49 050: —	
7. „ „ 1919 „ 6 %	2 865 000: —	171 900: —	
8. „ „ 1922 „ 5 %	1 948 000: —	96 925: —	
9. „ „ 1924 „ 5 %	985 000: —	49 250: —	602 913: —
b. Andra amorteringslån:			
Upptaget från pensionsförsäkringsfonden:			
1. År 1916 à 4¾ %	225 998: 73	10 734: 94	
2. „ 1917 „ 4¾ %	229 186: 56	10 886: 36	
3. „ 1918 „ 4¾ %	325 121: 79	15 443: 29	
4. „ 1918 „ 5¼ %	327 641: 70	17 201: 19	
5. „ 1920 „ 6 %	202 350: 91	12 141: 05	
6. „ 1921 „ 4 % Upptaget från Kungl. statskontoret (Bostadslån)	236 240: —	9 449 60	75 856: 43
		Transport	678 769: 43

N:o 86.

Budget för 1926. Utgifter.

		Transport	678 769: 43
c. Andra lån och skulder:			
Upplånta medel:	Resterande lånebelopp	Ränta	
1. Från div. fonder (dep. ränta)......	291 000: —	11 640: —	
2. Från Sundinska fonden för pauvres honteux och Sundinska fonden à 5 %	50 000: —	2 500: —	
3. Från Järnv. medelsfonden à 5 %	1 612 787: 58	—	
5. Ränteskillnad för i 1896 års obligationslån ingående fonder ...	21 000: —	84: —	
6. Vallövska donationsfonden à 5½ %	20 000: —	1 100: —	
7. Avgäld till Tuhundra m. fl. häraders tingslag (t. o. m. år 1938) i anledning av inkorporering av S:t Ilian och Lundby		500: —	
9. Ränta å tillfälliga lån		50 000: —	65 824: —
d. Lånekostnader: provisioner			1 200: —
		Summa Kronor	745 793: 43

1 B. Kapitalavbetalningar å lån.

Lån upptagna med Kungl. Maj:ts tillstånd.

a. Obligationslån:	Ursprungl. lånebelopp	Resterande lånebelopp		Årets amort.
1. Uppt. år 1892 à 4 %	400 000: —	120 000: —	15 000: —	
2. „ „ 1896 „ 3,6 %	1 000 000: —	200 000: —	24 000: —	
3. „ „ 1902 „ 4 %	2 000 000: —	1 230 000: —	52 000: —	
4. „ „ 1907 „ 4,5 %	2 000 000: —	1 496 000: —	41 000: —	
5. „ „ 1910 „ 4,5 %	3 000 000: —	2 427 000: —	54 000: —	
6. „ „ 1916 „ 5 %	1 095 000: —	981 000: —	15 000: —	
7. „ „ 1919 „ 6 %	3 000 000: —	2 865 000: —	28 000: —	
8. „ „ 1922 „ 5 %	2 000 000: —	1 948 000: —	19 000: —	
9. „ „ 1924 „ 5 %	1 000 000: —	985 000: —	16 000: —	264 000: —

b. Andra amorteringslån:				
Upptaget från pensionsförsäkringsfonden:				
1. År 1916 à 4¾ % ...	250 998: 73	225 998: 73	3 339: 25	
2. „ 1917 „ 4¾ % ...	250 000: —	229 186: 56	3 187: 83	
3. „ 1918 „ 4¾ % ...	350 000: —	325 121: 79	4 260: 57	
4. „ 1918 „ 5¼ % ...	350 000: —	327 641: 70	3 899: 04	
5. „ 1920 „ 6 % ...	210 000: —	202 350: 91	1 815: 87	16 502: 56
			Summa Kronor	280 502: 56

N:o 86. *Budget för 1926. Utgifter.*

2. Fattigvård.

A. Yttre fattigvården.

a) Löner och arvoden:			
1) Sysslomannen, lön (39:III) ..		4 974: —	
2) Tillsyningsmannen, lön (20:I)		2 010: —	
3) Kvinnligt kontorsbiträde av I klass (14:II)		1 575: —	
Arvode som kassörska		500: —	
4) Extra kontorsbiträde, arvode		1 290: —	
5) Sifferrevisor, arvode		600: —	
		10 949: —	
b) Dyrtidstillägg:			
Dyrtidstillägg för sysslomannen, tillsyningsmannen, 1:sta kontorsbiträdet och extra biträdet (index 175 förslagsvis)		6 345: 45	17 294: 45
c) Räntor och amorteringar:			
1892 års lån: (kvarv. skuld 6 000: —)			
Ränta 4 %	225: —		
Amortering	750: —	975: —	
1902 års lån: (kvarv. skuld 15 559: 50)			
Ränta 4 %	609: 22		
Amortering	657: 80	1 267: 02	
1919 års lån: (kvarv. skuld 238 750: —)			
Ränta 6 %	14 325: —		
Amortering	2 333: 33	16 658: 33	
1922 års lån: (kvarv. skuld 375 964: —)			
Ränta 5 %	18 706: 52		
Amortering	3 667: —	22 373: 52	
1924 års lån: (kvarv skuld 61 661: —)			
Ränta 5 %	3 083: 05		
Amortering	1 001: 60	4 084: 65	45 358: 52
		Transport	62 652: 97

N:o 86.
Budget för 1926. Utgifter.

		Transport	62 652: 97
d) Understödskostnader:			
1) Ordinarie understöd	200 000: —		
2) Tillf. underst. m. penningar	50 000: —		
3) Understöd in natura	38 000: —	288 000: —	
e) Anstaltsvård:			
1) Hospitalsvård	15 500: —		
2) Lasarettsvård	6 000: —		
3) Sanatorievård	4 500: —		
4) Andra sjukvårdskostnader	5 000: —		
5) Kommunalt sjukvårdsbidrag, bidrag till yrkesutbildning, kommunalt pensionstillskott utan karaktär av fattigvård	7 000: —	38 000: —	
f) Diverse utgifter:			
1) Återbetalning till främmankommuner	17 000: —		
2) Medikamenter	4 000: —		
3) Trycksaker o. skrivmat. m. m.	700: —		
4) Hyra för fattigvårdsbyrån	1 200: —		
5) Städning, bränsle o. lyse ..	1 500: —		
6) Telefoner till:			
Fattigvårdsbyrån 180: —			
Fattigv.-syssl. bost. 110: —			
Fattigv.-st. ordf. .. 70: —			
Fattigv.-tills.-m. bostad .... 70: —			
Diakonissan ...... 70: —			
Samtalsavgifter, förslagsvis .... 75: —	575: —		
7) Anslag till diakonissornas verksamhet	10 000: —		
8) Begravningskostnader	1 000: —	35 975: —	
g) Oförutsedda utgifter		500: —	425 127: 97
		Transport	425 127: 97

Transport 425 127: 97

N:o 86.

Budget för 1926. Utgifter.

B. **Ålderdomshemmet.**

Utgifter:

h) Löner och arvoden:

1) Föreståndaren, lön (29:I) 3 000: — med avdrag för naturaförmåner 1 136: —	1 864: —	
2) Vaktmästaren, lön (17:II) 1863: — med avdrag för naturaförmåner 644	1 219: —	
3) Maskinisten, lön (17:II) 1 863: — med avdrag för naturaförmåner, förslagsvis 644: —	1 219: —	
4) Husmoder, lön (4:III)	696: —	
5) 1 sköterska, lön (4:IV)	744: —	
6) 1 sköterska, lön (4:II)	648: —	
7) 2 sköterskor, lön (4:I) à 600: —	1 200: —	
8) 1 vårdare, lön (7:I)	840: —	
9) 6 sköterskebiträden, lön à 360: —	2 160: —	
10) 1 kokerska, lön	450: —	
11) 2 köksbiträden, lön à 360: —	720: —	
12) 1 tvätterska, lön	450: —	
13) 1 tvättbiträde, lön	360: —	
14) Predikanten, arvode	500: —	
15) Semesterpengar till personalen	500: —	
	13 570: —	
Transport	13 570: —	425 127: 97

N:o 86.
Budget för 1926. Utgifter.

Transport		13 570: —		425 127: 97
i) Dyrtidstillägg:				
Dyrtidstillägg för föreståndare, vaktmästare, maskinist, husmoder, sköterskor, vårdare och övrig personal, (index förslagsvis 175)		10 945: 50	24 515: 50	
j) Pensioner:				
1) Pension till f. d. syssloman Larsson	1 710: 15			
Dyrtidstillägg ..	843: 62	2 553: 77		
2) Pensionsersättning till f. d. vaktmästare Lundbergs änka	500: —			
Dyrtidstillägg	250: —	750: —	3 303: 77	
k) Hushållet:				
Mathållning för pensionärer och tjänstepersonal, beräknad à 64 000 underhållsdagar efter en genomsnittskostnad av 73 öre för person och underhållsdag			46 720: —	
l) Renhållning:				
1) Såpa, tvål o. tvättpulver m. m.		1 500: —		
2) Torvmull		180: —	1 680: —	
m) Underhåll o. anskaffn. av inventarier:				
1) Linne o. sängkläder		2 000: —		
2) Underhåll o. anskaffning av inventarier		1 000: —		
3) Anskaffning av glas, porslin o. köksattiralj		500: —	3 500: —	
n) Bränsle, lyse o. vatten:				
1) 900 kbm. ved à 11: —		9 900: —		
2) 3 000 hl. koks à 1: 50		4 500: —		
Transport		14 400: —	79 719: 27	425 127: 97

N:o 86. *Budget för 1926. Utgifter.*

Transport	14 400: —	79 719: 27	425 127: 97
3) Gas	900: —		
4) Vattenavgifter	2 500: —		
5) Belysning	1 900: —	19 700: —	
o) Förbrukningsartiklar:			
1) Skrivmaterialier och tryckning	100: —		
2) Sänghalm	200: —		
3) Snus	1 000: —	1 300: —	
p) Beklädnad:			
Beklädnad och skodon		4 500: —	
r) Diverse omkostnader:			
1) Flitpengar	1 200: —		
2) Telefon till:			
Förestånd. exp. ...... 236: —			
Sjukhuset .... 230: —			
Samtalsavgift. ...... 25: —	491: —		
3) Begravningskostnader	1 200: —	2 891: —	
s) Sjukvård:			
Sjukvårdsartiklar och medicin		4 500: —	
t) Underhåll av fastigheter:			
Reparation av ålderdomshemmets hus		2 000: —	
u) Underhåll av trädgård och planteringar		500: —	
v) Oförutsedda utgifter		1 000: —	116 110: 27
		Summa Kronor	541 238: 24

N:o 86.
Budget för 1926.
Utgifter.

3. Barnavård.

a) Utackorderade barn:		
1) Barns omhändertagande för samhällsvård	31 000: —	
2) För skyddsuppfostran i enskilt hem	3 000: —	
3) För barn, intagna i skyddshem	2 000: —	36 000: —
b) Anstalt- och sjukvård:		
1) Lasarettsvård	1 000: —	
2) Sanatorievård	500: —	
3) Vanföre- och sinnesslövård m. m.	2 000: —	
4) Medikamenter	500: —	
5) Begravningskostnader	200: —	4 200: —
c) Återbetalning till främmande kommuner		7 000: —
d) Arvoden:		
1) Del i löner, utgående på fattigvårdens stat	1 400: —	
2) Diverse arvoden och inspektionskostnader (förslagsvis) ..	2 000: —	
3) Barnavårdsmannaarvoden	9 500: —	12 900: —
e) Diverse utgifter:		
1) Hyra, städning, bränsle, lyse och telefon	725: —	
2) Tryck och annonsering	500: —	1 225: —
	Transport	61 325: —

N:o 86.

Budget för 1926. Utgifter.

1) Barnhemmet Fridsborg:		Transport	61 325: —
1) Hushållet		4 500: —	
2) Löner:			
Föreståndarinnan (4: IV)	744: —		
Två biträden à 30 kr. i mån ..	720: —		
3) Dyrtidstillägg till föreståndarinna och biträden	1 098: —	2 562: —	
4) Beklädnad		1 000: —	
5) Bränsle, lyse och vatten		1 200: —	
6) Hyra för fastigheten		1 200: —	
7) Underhåll av inventarier		470: —	
8) Telefon		110: —	
9) Förbrukningsartiklar och diverse utgifter		400: —	11 442: —
		Summa Kronor	72 767: —

4 A. Folkskola.

a. 1. Underhåll och reparationer av fastigheter ..	13 800: —	
Anslutningsavgift samt inledning av vatten och gas m. m. vid Hammarby folkskola 4 770: —, att fördelas på 5 år; 2:a året ..	954: —	
Elektrisk luftledning till Rosenlunds skola	895: —	15 649: —
2. Anskaffning och underhåll av inventarier		3 500: —
b. Löner och arvoden:		
Folkskoleinspektören 44:IV	6 900: —	
Folkskollärare:		
8 ord. lärare (Dahlberg, Näslund, Vasberg, Rudkvist, N. Granér, Krantz, Leontein, Ekroth), lön i 4:de lönegraden à kr. 4 679: —	37 432: —	
1 ord. lärare (Vallander), lön i 4:de lönegraden (bostad och bränsle in natura)	3 418: —	
8 ord. lärare (Lindberg, Sjöholm, Fahlén, Pettersson, Vallström, Carlvik, Hedberg, Stenvall), lön i 3:dje lönegraden à kr. 4 357: —	34 856: —	
3 ord lärare (Karlsson, Segerström, Söderholm), lön i 3:dje lönegraden (bostad och bränsle in natura) à kr. 3 096: —	9 288: —	
10 ord. lärare (Sigroth, Magnusson, S. Granér, Jäderlund, Lindgren, Engmark, Skoglund, Elovsson, Nordlund, Greijer), lön i 2:dra lönegraden à kr. 4 035: —	40 350: —	
6 ord. lärare (B. Gustavsson, H. Gustavsson, Eriksson, Sandahl, Silén, Runsten), lön i 1:sta lönegraden à kr. 3 714: —	22 284: —	
Transport	154 528: —	19 149 :—

N:o 86.
Budget för 1926. Utgifter.

Transport	154 528: —	19 149: —
Folkskollärarinnor:		
13 ord. lärarinnor (Svanholm, Hammarskiöld, Fröman, Bohman, Fernqvist, Svanbom, Kolmodin, Köhlberg, Persson, Hellman, Maunsbach, Bolin, F. Bostrand), lön i 4:de lönegraden à kr. 3 705: —	48 165: —	
3 ord. lärarinnor (E. Bostrand, Andersson, Ahlstedt), lön i 3:dje lönegraden à kr. 3 490: —	10 470: —	
1 ord lärarinna (Verner), lön i 3:dje lönegraden, (bostad och bränsle in natura)	2 567: —	
11 ord lärarinnor (A. Eriksson, Sigroth, Karlsson, Isacsson, Pettersson, Engström, E. Eriksson, Emanuelsson, Råström, Frend, Kraft), lön i 2:dra lönegraden à kr. 3 276: —	36 036: —	
6 ord. lärarinnor (A. Granér, L. Nordkvist, Vickman, Schelin, Lindström, K. Nordkvist), lön i 1:sta lönegraden à kr. 3 061: —	18 366: —	
2 e. o. lärarinnor lön à kr. 2 303: —	4 606: —	
Småskollärarinnor:		
22 ord. lärarinnor (O. Bergh, Lennmalm, E. Eriksson, Norling, Ahlström, E. Karlsson, A. Pettersson, A. S. Eriksson, Granath, E. Svensson, Vahlberg, Rudkvist, Sjöholm, Almberg, Ellen Svensson, Lagrelius, T. Söderholm, Boije-Carlvik, Lundeberg, S. Söderholm, M. Carlsson, Sjölund), lön i 4:de lönegraden à kr. 2 464: —	54 208: —	
3 ord. lärarinnor (Nilsson, Larsson, Billby), lön i 4:de lönegraden (bostad och bränsle in natura) à kr. 1 870: —	5 610: —	
9 ord. lärarinnor (S. Eriksson, Ringdahl, H. Ohlsson, Svedin, Källbäck, H. Eriksson, G. Olsson, G. Persson, Bergström), lön i 3:dje lönegraden à kr. 2 303: —	20 727: —	
1 ord. lärarinna (Pettersson), lön i 3:dje lönegraden (bostad och bränsle in natura)	1 709: —	
6 ord. lärarinnor (A. Söderholm, v. Essen, Norman, L. Pettersson, M. Verner, Thunell), lön i 2:dra lönegraden à kr. 2 142: —	12 852: —	
1 ord. lärarinna (v. Mühlenfels), lön i 1:sta lönegraden kr.	1 981: —	
Transport	371 825: —	19 149: —

Transport	371 825: —	19 149:—	N:o 86. Budget för 1926. Utgifter.
b 2. Lärare i slöjd och huslig ekonomi:			
2 lärare i slöjd (Brandt, Ljung), lön i 4:de lönegraden à kr. 3 705: —	7 410: —		
1 lärare i slöjd (Hammarsten), lön i 3:dje lönegraden	3 490: —		
1 lärare i slöjd (Karlsson), lön i 2:dra lönegraden	3 276: —		
4 lärarinnor i slöjd (Vahlbäck, Molander, Lindkvist, Vahlström), lön i 4:de lönegraden à kr. 2 564: —	10 256: —		
1 lärarinna i slöjd (Hahr), lön i 3:dje lönegraden	2 403: —		
2 lärarinnor i slöjd (Mohrberg, Palmén), lön i 2:dra lönegraden à kr. 2 242: —	4 484: —		
2 lärarinnor i slöjd (Fotmeijer, Edvardsson), lön i 1:sta lönegraden à kr. 2 081: —	4 162: —		
1 lärarinna i slöjd (ej tillsatt), lön i 1:a lönegraden 1/2 år	1 040: 50		
1 vik. lärarinna i slöjd, lön 20 ½ veckor	1 034: 42		
2 lärarinnor i huslig ekonomi (Thunell, Granér), lön i 4:de lönegraden à kr. 2 764: —	5 528: —		
1 lärarinna i huslig ekonomi (Karlsson), lön i 2:dra lönegraden	2 442: —	417 350: 92	
Dyrtidstillägg, förslagsvis		108 000: —	
b 3. Diverse undervisningsarvoden:			
För undervisning i slöjd för gossar	10 540: —		
För undervisning i slöjd för flickor	1 800: —		
Vikariearvode	6 000: —		
Privatläsning	600: —	18 940: —	
b 4. Vaktmästare och städerskor:			
Löner och ålderstillägg till vaktmästarna Ekman, Andersson, Sahlkvist, Ekström, 17:IV à kr. 1 286: —	5 144: —		
Ersättning för ett rum till vaktmäst. Ekström vid Herrgårdsskolan	300: —		
Transport	5 444: —	563 439: 92	

N:o 86.

Budget för 1926. Utgifter.

Transport	5 444: —	563 439: 92
(Bostad och bränsle in natura)		
Vaktmästaren vid Jakobsbergs skola (Hilda Johansson), arvode (bostad och bränsle in natura)	695: —	
Vaktmästaren vid Hammarby skola (Vedlund), arvode	965: —	
Städerskan vid Herrgärdsskolan (M. Johansson), arvode	630: —	
(Bostad å ett rum, bränsle o. lyse in natura)		
Städerskan vid Herrgärdsskolan (Elida Johansson), arvode	570: —	
Städerskan vid Herrgärdsskolan (G. M. Andersson), arvode	570: —	
Städerskan vid Djäknebergsskolan (M. Sjöberg), arvode	700: —	
Städerskan vid Djäknebergsskolan (O. Pettersson), arvode	700: —	
Städerskan vid Skepparbacksskolan (Torell), arvode	1 085: —	
Städerskan vid Mariabergsskolan (A. Eriksson), arvode	525: —	
Städerskan vid Korsängsskolan (M. Andersson), arvode	570: —	
Städerskan vid Korsängsskolan (Mat. Andersson), arvode	570: —	
Städerskan vid Korsängsskolan (A. Eklund), arvode	570: —	
Städerskan vid Norra slöjdskolan (L. Andersson), arvode	220: —	
(Bostad å ett rum, bränsle o. lyse in natura)		
Städerskan i Hwasserska gården (Granlund), arvode	280: —	
(Bostad å 1 r. o. kök, bränsle o. lyse in nat.)		
Städerskan i Rosenlunds skola (Ramström), arvode	450: —	
Städerskan i Lundby kyrkskola (B. Larsson), arvode	450: —	
Läkarearvode för vaktmästare och städerskor à kr. 8: —	160: —	15 154: —
Dyrtidstillägg till vaktmästarna Ekman, Andersson, Sahlkvist o. Ekström		6 192: —
Transport		584 785: 92

		Transport	584 785: 92
h 5. Diverse arvoden:			
Till skolläkaren		1 400: —	
„ sjukgymnastik		1 000: —	
„ simläraren		1 708: —	
„ simlärarinnan		1 386: —	
„ 3 tillsyningslärare à 350: — 1 à 280: — samt 2 à 70: —		1 470: —	
„ tillsyningslärare i slöjd för gossar		350: —	
„ tillsyningslärarinna i slöjd för flickor		350: —	
„ skrivbiträde å folkskoleexpeditionen		850: —	
„ bibliotekarie för lärjungebiblioteket		250: —	8 764: —
g. Pensioner:			
Till f. folksk.lär. C. L. Lindkvist		800: —	
„ „ „ P. V. Verkelin		800: —	
„ „ „ G. Ahlm		800: —	
„ „ småskol.lär:a M. Holm		500: —	
„ „ „ J. Kjellin		600: —	
„ „ „ H. Törngren		390: —	
„ „ slöjdlär:a E. Hellström		910: —	
„ „ vaktm. K. G. Lönnborgs änka		200: —	
„ „ städ:a L. Pettersson		200: —	
„ „ „ C. Svedin		300: —	
„ „ „ E. Froberg		300: —	
„ „ vaktm. Blomkvist, förslagsvis		400: —	6 200: —
Dyrtidstillägg till pensionärer			3 255: —
h.) Premier för olycksfallsförsäkring			300: —
i) Skolträdgårdarna:			
1) Trädgården vid Västgötegatan:			
Omkostnader	550: —		
Arvode till trädgårdsläraren	1 000: —	1 550: —	
Anslag till vård av planteringar och gårdar vid Djäknebergs-, Skepparbacks- och Mariabergsskolorna (incl. arvode till vårdaren, 50: — kr.)		650: —	
	Transport	2 200: —	603 304: 92

N:o 86.
Budget för 1926. Utgifter.

	Transport	2 200: —	603 304: 92
2. Herrgärdsskolan:			
Omkostnader	750: —		
Arvode till trädgårdsläraren ..	1 000: —	1 750: —	
Anslag till vård av planteringar och gårdar vid Herrgärdsskolan och Norra slöjdskolan (incl. arvode till vårdaren, 50: — kr.) ..		550: —	
3. Korsängsskolan:			
Omkostnader	750: —		
Arvode till trädgårdsläraren	1 000: —	1 750: —	
Anslag till vård av skolgårdarna och parken vid Korsängsskolan incl. arvode till vårdaren, 50: — kr.)		850: —	
4. Hammarby m. fl. skolor:			
Hammarby skola:			
Omkostnader	400: —		
Arvode till trädgårdsläraren	250: —	650: —	
Omkostnader vid Jakobsbergs skola		200: —	
Omkostnader vid Lundby kyrkskola		200: —	
Omkostnader vid Rosenlunds skola		200: —	8 350: —
j. Fri undervisningsmateriel till skolbarnen:			
1. Materiel i läs- och skrivämnen		21 000: —	
2. Slöjdmateriel för gossar		2 000: —	
3. Slöjdmateriel för flickor		4 000: —	
4. Förbrukningsmateriel för skolköken		3 000: —	30 000: —
k. Undervisningsmateriel till skolornas förråd			2 500: —
m. Tandklinik:			
1. Lokalhyra		500: —	
2. Tandläkare, arvode (29/11 1923)		6 000: —	
	Transport	6 500: —	644 154: 92

N:o 86. *Budget för 1926, Utgifter.*

Transport	6 500: —	644 154: 92
3. Tandläkare, dyrtidstillägg (förslagsvis)	3 000: —	
4. Arvode till biträde	1 400: —	
5. Förbrukningsartiklar	1 100: —	
Eldning och renhållning	450: —	12 450: —
n. Trycknings- och annonskostnader		1 500: —
o. Lärare- och lärjungebiblioteken:		
Lärarepersonalens bibliotek	400: —	
Lärjungebiblioteket	500: —	
Anslag till Västmanlands läns pedagogiska bibliotek	50: —	950: —
p. Skolresor:		
Bidrag till skolresor för lärjungarna		500: —
r. Skomakarslöjd och skor till fattiga skolbarn (förslagsvis)	6 500: —	
Lokalhyra	600: —	
Eldning och städning	300: —	7 400: —
s. Vatten, värme och belysning:		
1. Vattenavgifter	2 200: —	
2. Uppvärmning	25 000: —	
3. Belysning	2 500: —	29 700: —
t. Skolbad:		
Avlöning till baderskor	700: —	
Handdukstvätt och tvål	800: —	
Ersättning till varmbadhuset för simundervisningsbad	3 150: —	4 650: —
u. Renhållning:		
1. Skurning och rengörning	6 500: —	
2. Renhållning av gårdar	1 400: —	
3. Renhållning m. m. av gatorna utanför Skepparbacks-, Mariabergs- och Djäknebergsskolorna samt lärarebostäderna	1 000: —	
Transport	8 900: —	701 304: 92

N:o 86.

Budget för 1926. Utgifter.

Transport	8 900: —		701 304: 92
4. Sotning	400: —		9 300: —
v. Diverse utgifter:			
1. Brandstodsavgifter		1 400: —	
2. Telefoner till:			
Djäknebergsskolan	162: —		
Skepparbacksskolan	110: —		
Herrgärdsskolan	110: —		
Folkskoleinspektörens expedition	168: —		
Folkskoleinspektörens bostad	70: —		
Korsängsskolan	238: —		
Lundby skola	137: 32		
Hammarby skola	114: —		
Jakobsbergs skola	110: —		
Tandkliniken	110: —		
Slöjdlärare Brandts bostad	70: —		
Samtalsavgifter (förslagsvis)	120: 68	1 520: —	
3. Postavgifter (förslagsvis)		240: —	
4. Smärre reparationer av materiel och inventarier		2 500: —	
5. Barnbespisning (förslagsvis)		11 000: —	
6. Hyra för lokaler i Hwasserska gården		2 000: —	
7. Oförutsedda utgifter		1 000: —	19 660: —

Utgifter för ränta och amortering:

	Rester. lånebel.	Räntor	
y. 1. Obligationslån:			
1892 års lån	30 000: —	1 125: —	
1902 „ „	132 225: —	5 177: 20	
1907 „ „	30 450: —	1 370: 25	
1910 „ „	269 590: —	11 992: 05	
1916 „ „	21 220: —	1 061: —	
1919 „ „	143 250: —	8 595: —	
1922 „ „	63 310: —	3 150: 06	
1924 „ „	19 700: —	985: —	33 455: 56
2. Amorteringslån:			
Prästerskapets Änke- och Pupillkassa à 4,5 %	15 910: 07	709: 40	
Transport		709: 40	763 720: 48

N:o 86. *Budget för 1926. Utgifter.*

Transport	709: 40	763 720: 48	
Västmanlands läns sparbank à 5 %	12 824: 86	641: 24	
Västmanlands läns sparbank à 5 %	34 741: 62	1 737: 08	3 087: 72

z. Lån: Kapitalavbetalningar:

	Amortering Kr.	
1. Obligationslån:		
1892 års lån à 4 %	3 750: —	
1902 „ „ „ 4 %	5 590: —	
1907 „ „ „ 4,5 %	1 050: —	
1910 „ „ „ 4,5 %	6 200: —	
1916 „ „ „ 5 %	330: —	
1919 „ „ „ 6 %	1 400: —	
1922 „ „ „ 5 %	617: 50	
1924 „ „ „ 5 %	320: —	19 257: 50
2. Amorteringslån:		
Prästerskapets Änke- och Pupillkassa	589: 66	
Västmanlands läns sparbank	334: 76	
Västmanlands läns sparbank	1 015: 12	1 939: 54
Summa Kronor		788 005: 24

4 B. **Högre Folkskola.**

a. Undervisningsmateriel		700: —
b. Löner och arvoden:		
Arvode till skolans rektor	900: —	
1 ord. lärare (Fröier), lön i 4:de lönegraden	6 191: —	
1 ord. lärare (Karlfors), lön i 2:dra lönegraden	5 369: —	
1 ord. lärarinna (Gerland), lön i 2:dra lönegraden	4 392: —	
Arvode till timlärare och sjukvikarie	2 100: —	
Arvode till slöjdlärare	400: —	
Dyrtidstillägg	5 000: —	24 352: —
Transport		25 052: —

N:o 86.
Budget för 1926. Utgifter.

	Transport	25 052: —
c. Trycknings- och annonskostnader		350: —
d. Skoldistriktets bidrag till pensionering av lärare		607: 50
e. Biblioteket		300: —
	Summa Kronor	26 309: 50

4 D. **Allmänt läroverk.**

a Underhåll av fastigheter		200: —
b. Löner och arvoden:		
1. Hyresbidrag åt rektor (29/3 1906, 26/11 1908, 28/1 1909, 25/5 1920)	2 000: —	
2. Arvode till simundervisning (20/6 1918)	430: —	
3. Anslag till terminsavgifter (28/2 1918)	900: —	
4. Arvode till slöjdläraren (28/5 1925)	337: 50	3 667: 50
c. Övriga utgifter:		
Ersättning till Varmbadhuset för skolbad		450: —
	Summa Kronor	4 317: 50

4 E. **Andra undervisnings- och bildningsanstalter.**

a. Högre flickskolan:

1. Bidrag till lärarinnornas ålderstillägg och pensionering utöver den enligt Stadsfullmäktiges beslut den 28/8 1908 efterskänkta ränta å läroverkets lån från stadskassan 5 ½ procent å Kronor 30 000: — eller Kronor 1 650: — förslagsvis (31/3 1919, 29/9 1921)	1 750: —
Transport	1 750: —

N:o 86. Budget för 1926. Utgifter.

Transport	1 750: —	
2. Arvode för simundervisning (20/6 1918)	345: —	
3. Fyllnadspension åt fröken Hildur Hvasser (28/12 1920) förslagsvis	950: —	
4. Ersättning för skolbad till Varmbadhuset	450: —	3 945: —

b. Arbetareinstitutet:

1. Anslag till Arbetareinstitutets föreläsningsverksamhet (26/4 1923)	2 000: —	
2. Anslag till Arbetareinstitutets bibliotek	14 000: —	16 000: —

c. Tekniska skolan:

1. Anslag till lärlings- och yrkesskolorna för år 1926	25 800: —	
2. Bostad åt rektor vid elektrotekniska fackskolan	1 000: —	26 800: —
Summa Kronor		46 295: —

5. Hälso- och sjukvård.

A. Allmänna hälso- och sjukvården.

b. 1. Löner och arvoden:

1:ste stadsläkaren 32: IV ...	4,035: —
2:dre stadsläkaren 28: IV ...	3,363: —
extra arvode (28/3 1923) ...	1,600: —
Distriktsläkaren 21: II.........	2,244: —
Arvode till sundhetsinspektören	1,100: —
1:ste tillsyningsmannen 24: IV	2,829: —
Två tillsyningsmän 18: IV à 2,217: —	4,434: —
Transport	19,605: —

N:o 86.
Budget för 1926. Utgifter.

Transport		19,605: —		
En stadssjuksköterska 6: IV		921: —		
En stadssjuksköterska för mindre bemedlade, 4: II	648: —			
En stadssjuksköterska för de mindre bemedlade, 4: I	600: —			
Kost å epidemisjukhuset	1,340: —			
Kostpenningar under semester, 60 dagar à 1: 50	90: —	2,678: —		
Bidrag till avlönande av tre distriktsbarnmorskor	800: —			
Ersättning för bostad	350: —			
Ersättning för bränsle	150: —			
	1,300: —	3,900: —	27,104: —	
Ersättning till två tillsyningsmän och två stadssjuksköterskor för mindre bemedlade, för hållande av velociped...			120: —	
Dyrtidstillägg för ovanstående personal			12,828: 75	40,052: 75
b. 2. Pensioner:				
Till f. stadsbarnmorskan L. Närström		400: —		
Till f. sjuksköterskan K. Thunell		500: —	900: —	
Dyrtidstillägg till ovanstående			450: —	1,350: —
c. Diverse utgifter:				
1. Barnmorskorna:				
Tre telefoner à 70: — kr. ...		210: —		
Förbrukningsartiklar		100: —	310: —	
2. Kostnader för skyddskoppympning			100: —	
Transport			410: —	41,402: 75

N:o 86.
Budget för 1926.
Utgifter.

Transport		410: —	41,402: 75	
3. Telefoner till:				
1:ste stadsläkarens bostad...	70: —			
2:dre „ „ ...	70: —			
Distriktsläkarens „ ...	70: —			
Stadssjuksköterskan	120: —			
Hälsovårdsnämndens byrå...	160: —			
1:ste tillsyningsmannens bostad	70: —			
Samtalsavgifter, förslagsvis	10: —	570: —		
4. Desinfektionskostnader		400: —		
5. Tryck- och annonskostnader		200: —		
6. Diverse: häri inräknat inköp av matvaruprov, analysavgifter m. m.		1,200: —		
7. Anslag till Västerås stads förening mot tuberkulos för uppehållande av dispensärverksamheten (28/12 1920)		4,000: —		
Lokalhyra till d:o		600: —		
8. Anslag till Västmanlands läns sjuksköterskeförening (29/12 1924)		500: —		
9. Ambulansautomobilen:				
Drift- och underhållskostnader	700: —			
Skötsel och vård å brandstationen	3,000: —	3,700: —		
10. Premie för olycksfallsförsäkringar		78: —		
11. Hälsovårdsnämndens byrå:				
Hyra för år 1926	600: —			
Städning, eldning och belysning	600: —	1,200: —	12,858: —	54,260: 75

B. Bostadsinspektionen:

b. Löner och arvoden:				
Bostadsinspektrisen, 19: II...	2,055: —			
Dyrtidstillägg	1,524: 75	3,579: 75		
Ersättning för hållande av velociped		30: —	3,609: 75	
c. Övriga utgifter:				
Tryck, annonser och diverse			50: —	3,659: 75
Transport				57,920: 50

N:o 86.
Budget för 1926. Utgifter.

				Transport	57,920: 50

C. Köttbesiktningsbyrån.

b.	Löner och arvoden:				
	Föreståndaren, 29: IV	3,531: —			
	Extra arvode	2,000: —	5,531: —		
	En andre besiktningsman, arvode (28/12 1918)		1,300: —		
	En tillsyningsman, 18: IV		2,217: —		
	Vaktmästaren, 11: II	1,287: —			
	Extra arvode	600: —			
		1,887: —			
	Avgår för 1 rum och kök med värme	519: —	1,368: —		
	Bokförare och kassör, arvode (25/5 1920)		2,800: —		
	Två mikroskopister, arvode à 1,200: — kr.		2,400: —		
	Ersättning till en tillsyningsman för hållande av velociped		30: —		
			15,646: —		
	Dyrtidstillägg till ordinarie personal		4,751: 85	20,397: 85	
c.	Diverse utgifter:				
1.	Värme, belysning och vatten		700: —		
2.	Telefoner till:				
	Byråns expedition	212: —			
	Tillsyningsman Forsbergs bostad	70: —	282: —		
3.	Tvätt		250: —		
4.	Underhåll av byggnader		1,000: —		
5.	Hyra		3,000: —		
6.	Premie för olycksfallsförsäkring		48: —		
7.	Diverse		600: —	5,880: —	26,277: 85

D. Polikliniken för könssjuka.

Värme, lyse och städning	750: —	
Lokalhyra	600: —	
Telefon	110: —	
Diverse	300: —	1,760: —
	Summa Kronor	85,958: 35

N:o 86.
Budget för 1926. Utgifter.

6. Gator, vägar, planteringar o. d.

A. Gatuläggning.

1. Kostnader för mindre gatuarbeten och reparationer av stensatta gator	10 000: —	
Avgäld för nubbstensbrott	150: —	10 150: —

B. Vägar.

1. Grusning av vägar	25 000: —	
Anslag till breddning av en del av Malmabergsgatan	2 100: —	27 100: —

C. Planteringar.

a. Löner och arvoden:

Stadsträdgårdsmästaren 30: III	3.516: —	
Trädgårdsmästaren 18: II	1,959: —	
Elever, förslagsvis	5,000: —	
Trädgårdskonsulenten, arvode för år 1926	1,050: —	
Pensionsersättning till änkefru Forsberg	500: —	
Dyrtidstillägg till ordinarie befattningshavare	3,651: 35	
Dyrtidstillägg å fru Forsbergs pensionsersättning	250: —	15,926: 35

c. Skötsel och underhåll:

1.	Vasaparken inklusive parken vid ASEA:s kontor	4,000: —		
2.	Stadsparken	1,500: —		
3.	Kyrkogårdarna samt planteringarna kring domkyrkan (ej kyrkogården vid Hovdestalund)	4,100: —		
	Planteringar utmed Hamngatan, Esplanader, Högre allm. läroverket och Utanbygatan, Skarpskytte o. Stadshusplanteringen	6,000: —		
4.	Rudbecksparken	500: —		
5.	Djäkneberget	3,000: —		
6.	Stallhagen, Mariaberget o. Käringberget	1,000: —		
7.	Elba och Östra holmen	1,500: —		
8.	Botaniska trädgården vid högre allm. läroverket	700: —		
9.	Slottsparken	1,000: —		
10.	Gräsfrö o. lökväxter till alla planteringar	1,200: —		
11.	Körslor till alla planteringar	2,500: —		
	Transport	27,000: —	15,926; 35	37,250: —

N:o 86.
Budget för 1926. Utgifter.

	Transport	27 000: —	15 926: 35	37 250: —
12.	Växthus och drivbänkar, bränsle m. m.	3,000: —		
13.	Reparation av redskap	1,000: —		
14.	Grus till alla planteringar	2,000: —		
15.	Tillsyn av fåglar i Svartån	250: —		
16.	Brandstods- och telefonavgifter	250: —		
17.	Olycksfallsförsäkringar, läkarevård, medicin och sjukhjälp	400: —		
18.	Årsavgift i hembygdsföreningen och Västmanlands läns trädgårdsförening	65: —		
19.	Oförutsedda utgifter	750: —		
20.	Ersättning till timavlönade arbetare under semester	700: —		
21.	Målning av soffor	500: —	35 915: —	
d	Extra utgifter:			
	Målning av paviljonger och flaggstänger å Djäkneberget	500: —		
	Nyanskaffning av 2 dragkärror och 5 skottkärror	350: —		
	Nyanskaffning av bänkfönster ..	200: —		
	Inköp och installering av motor vid växthusen för slipning o. d. ..	250: —	1 300: —	53 141: 35

D. **Gatubelysning.**

a.	Gasbelysning	31 900: —	
b.	Elektrisk belysning	28 860: —	
c.	Anskaffning av gas- och elektr. lampor	1 930: —	
	Transport	62 690: —	90 391: 35

Transport	62 690: —		90 391: 35
d. Anslag till förändrad gatubelysning i Pilgatan enligt Stadsfullmäktiges beslut den 28/5 1925	4 800: —	67 490: —	
Avgår för belysning vid hamnen		840: —	66 650: —

E. **Gaturenhållning.**

1. Bortrensning av ogräs och renhållning (vinterunderhåll och vattning) å gator och allmänna platser		16 000: —	
2. S. k. kapitelhjonen för sopning å allmänna platser:			
13 kvinnor à 300: —	3 900: —		
för sopning å söndagarna under maj—september: 24 dagar à 13: —	312: —	4 212: —	20 212: —
		Summa Kronor	177 253: 35

7. **Avloppsledningar.**

Enligt Bil. Litt. A. (sid. 650)	43 270: —
Summa Kronor	43 270: —

8 **Hamn.**

8 A. **Den egentliga hamnen.**

Enligt Bil. Litt. B. (sid. 657)	289 646: 35

B. **Hamnmaskiner.**

Enligt Bil. Litt. B. (sid. 660)	16 450: —
Summa Kronor	306 096: 35

N:o 86.
Budget för 1926. Utgifter.

10 A. Renhållningsverk.

Enligt Bil. Litt. C. (sid. 661) 105 184: 13

10 B. Svingård.

Enligt Bil. Litt. C. (sid. 663) .... 24 500: —

Summa Kronor 129 684: 13

11. Vattenledningsverk.

Enligt Bil. Litt. A. (sid. 650) .... 127 504: —

Summa Kronor 127 504: —

12. Gasverk.

Enligt Bil. Litt. A. (sid. 650) .... 296 812: —

Summa Kronor 296 812: —

13. Elektricitetsverk.

Enligt Bil. Litt. A. (sid. 650) .... 389 135: —

Summa Kronor 389 135: —

17. Andra kommunens affärsföretag.

A. Kallbadhus.

a. Avlöningar:			
En biljettförsäljerska	420: —		
En biträdande simlärarinna	420: —		
En biträdande simlärare	420: —		
Arvode till kontrollanten	200: —	1 460: —	
b. Övriga utgifter:			
Annonser och trycksaker	150: —		
Isväckning och diverse arbeten	800: —		
Utskylder	160: —		
Brandförsäkringspremie	125: —		
Oförutsedda utgifter	105: —	1 340: —	2 800: —

B. Varmbadhus.

Andel i obligationslån:		
Ränta	9 085: 64	
Amortering	4 527: —	13 612: 64

Transport 2 800: —

N:o 86.
Budget för 1926. Utgifter.

Transport				2 800: —
a. Avlöningar och pensioner:				
Badmästaren, 16:IV ..	2 001: —			
Avgår värdet av bostad, 2 rum och kök med bränsle	823: —	1 178: —		
Maskinisten, 16:IV	2 001: —			
Avgår värdet av bostad, 1 rum och kök med bränsle	519: —	1 482: —		
Eldaren, 14:IV		1 785: —		
Biljettförsäljerska, 9:IV		1 245: —		
Badaren, 13:III (anst. 1/11 1919)		1 578: —		
En baderska, lön	750: —			
Avgår värdet av bostad, 1 rum och kök med bränsle	519: —	231: —		
3 baderskor, lön à 750: —		2 250: —		
1 vakt i simhall, lön		1 020: —		
1 vakt i folkbadet, lön		930: —		
2 tvätterskor, lön à 1 020: —		2 040: —		
Provisioner, förslagsvis		4 000: —		
Ersättning för vikarie under semester, vid sjukdomsfall samt extra hjälp		1 500: —		
Dyrtidstillägg, förslagsvis		11 700: —		
Arvode till kontrollanten		600: —		
Understöd åt f. baderskan Lovisa Schön		300: —	31 839: —	
b. Övriga utgifter:				
1. Bränsle		12 000: —		
2. Elektr. belysning och kraftström		2 200: —		
3. Underhåll av inventarier		900: —		
4. Underhåll av linne		100: —		
5. Underhåll av fastigheten		1 000: —		
6. Underhåll av pannor och ledningar		1 200: —		
7. Tvätt, extra hjälp, tvättmedel		500: —		
8. Renhållning och städning		150: —		
9. Skriv- och trycksaker		500: —		
Transport		18 550: —	31 839: —	2 800: —

N:o 86.

Budget för 1926 Utgifter.

Transport		18 550: —	31 839: —	2 800: —
10. Telefon till badhuset	230: —	250: —		
Samtalsavgifter	20: —	250: —		
11. Läkarearvode		100: —		
12. Brandförsäkringspremie		250: —		
13. Olycksfallsförsäkringspremie		130: —		
14. Förbrukningsartiklar		2 650: —		
15. Utskylder		2 000: —		
16. Oförutsedda utgifter		231: —	24 161: —	56 000: —

C. Klapphus.

a. Underhåll och reparationer:				
Underhåll av fastigheten			100: —	
b. Löner och arvoden:				
Arvode för tillsyningsman			50: —	150: —

D. Båttrafiken.

a. Underhåll och reparationer:				
1. Ångfärjan Elba reparation och sjövärdighetsbesiktning	16 000: —			
varifrån avgår för reparation reserverade medel	10 000: —	6 000: —		
2. För reparation av ångf. Arosia		1 000: —		
3. Pråmar		500: —	7 500: —	
b. Löner och arvoden:				
Befälhavare		4 200: —		
Maskinist		3 300: —		
Besättningsmän		1 500: —		
Polettförsäljare		500: —		
Extra betjäning sön- och helgdagar		200: —		
2 st. pråmskeppare		1 500: —	11 200: —	
c. Anskaffning och underhåll av inventarier:				
1. för ångfärjan Elba		250: —		
2. „ pråmar		200: —	450: —	
d. Driftkostnader:				
1. Smörjoljor, fotogen, trassel m. m.		500: —		
2. Bränsle för ångfärjan Elba		2 500: —	3 000: —	
		Transport	22 150: —	58 950: —

N:o 86.
Budget för 1926. Utgifter.

Transport	22 150: —	58 950: —	
e. Övriga utgifter:			
1. Diverse	500: —		
2. Hyra för reservbåtar under högsommaren	1 500: —	2 000: —	24 150: —

E. Vedgård.

a. Nyanskaffningar och underhåll:			
1. Underhåll av maskiner och material		500: —	
b. Löner och arvoden:			
1. Löner för kontorspersonal och förman vid vedgården	11 000: —		
2. Avlöning till arbetare	19 000: —	30 000: —	
c. Hyror:			
1. För en del av f. d. Livsmedelsnämndens vedgård 8 000 kvm. à 50 öre	4 000: —		
2. För kontor	500: —		
3. För upplagsplatser vid en del järnvägsstationer, förslagsvis	300: —	4 800: —	
d. Räntor:			
1. Ränta å rörelsekapital		12 000: —	
e. Övriga utgifter och förbrukningsartiklar:			
1. Lyse, värme och städning	700: —		
2. Skrivmaterial, tryck- och annonskostnader	1 200: —		
3. Försäkringspremier	600: —		
4. Läkarearvode och medicin	100: —		
5. Elektrisk kraftförbrukning, smörjoljor m. m.	1 000: —		
6. Utkörning av ved	18 000: —	21 600: —	68 900: —
		Summa Kronor	152 000: —

N:o 86.
Budget för 1926. Utgifter.

18. Brandväsen.

a. Pensioner:

f. brandchefen C. G. Sjöqvist	2,000: —	
f. tornväktaren C. E. Eriksson (30/3 1922)	150: —	
Dyrtidstillägg till Eriksson, förslagsvis	75: —	2,225: —

b. Löner och arvoden:

Brandchefen, 36: III	4,488: —	
Vice brandchefen, 31: III	3,678: —	
1:ste brandmästaren, 22: IV	2,631: —	
2:dre brandmästaren, 20: IV	2,433: —	
1:ste brandförman, 18: IV	2,217: —	
2:dre brandförman, 17: IV	2,109: —	
Maskinist, 17, IV	2,109: —	
5 brandmän Ferngren, Lindberg, Pettersson, Rask, Junggren) 16: IV à 2,001: —	10,005: —	
10 brandmän (Johansson, Karlsson, Isaksson, E. E. E. Andersson, Reimitz, Nystrand, Lundberg, E. Hj. Andersson, Lundin, Schenning) 16: III à 1,884: —	18,840: —	
1 brandman (K. S. Johansson) 16: II	1,767: —	
1 brandman (Hjort) 16: I	1,650: —	
Arvode till verkstadsförmannen (enligt beslut av Brandstyrelsen den 10/1 1922)	500: —	
	52,427: —	
Avgår värdet av bostadsförmån	10,862: 50	41,564: 50
Dyrtidstillägg till ovanstående befattningshavare efter indextal 175		37,171: 05

c. Hyra för bostäder åt brandmanskapet	5,437: 50
d. Kol, ved, lyse samt kraftström till verkstäderna	2,500: —
Transport	88,898: 05

Transport 88,898: 05

N:o 86. *Budget för 1926. Utgifter.*

f. Diverse utgifter:

1.	Olycksfallsförsäkring för personalen	429: 34	
2.	Reservanslaget för sjukdomsfall	100: —	
3.	Trycksaker och skrivmaterial	475: —	
4.	Tvätt, skurning och städning	250: —	
5.	Underhåll av brandtelegrafen och ringledningar till reservkåren	300: —	
6.	Underhåll av brandredskapen	1,000: —	
7.	Underhåll av inventarierna i brandstationen o. verkstäderna	400: —	
8.	Telefon och telefonsamtal	650: —	
9.	Brandstodsavgifter för inventarier	115: 50	
10.	Läkarearvode och sjukvård	400: —	
11.	Bensin och smörjoljor till automobiler och motorsprutor	800: —	
12.	Löner till skorstensfejare	50: —	
13.	Oförutsedda utgifter	400: —	
14.	Beklädnad à 180: — för 20 man, förslagsvis	3,600: —	
15.	Reservanslag till semestervikarier	700: —	
16.	Reservanslag för gradbeteckningar, knappar, beklädnad åt vikarier, förstörda kläder m. m.	300: —	9,969: 84

g. Borgarbrandkåren:

1 chef	300: —	
3 förmän à 200 kronor	600: —	
1:ste maskinist	300: —	
5 maskinister à 150 kronor	750: —	
6 eldare à 100 kronor	600: —	
24 man à 75 kronor	1,800: —	
Övningar och eldsvådor	1,000: —	
Telefon till chefen	70: —	
Kol och underhåll av sprutor	100: —	5,520: —

i. Nyanskaffningar:

Utvidgning av brandtelegrafen, förslagsvis	3,000: —	
Slang och kopplingar	2,000: —	
1 velociped	150: —	
12. st. kaskar	252: —	
2 st. grenrör	300: —	5,702: —

Transport 110,089: 89

N:o 86.
Budget för 1926.
Utgifter.

		Transport	110,089: 89
k. Fastigheter:			
8 % å 2/3 av byggnadskostnaden för brand- och polisstationen 100,000: —	8,000: —		
l. Brandsynekostnader		400: —	
m. Ersättning till vattenverket för skötsel av brandposterna		1,200: —	1,600: —
		Summa Kronor	111,689: 89

20. Fastighetsförvaltning.

A. Egendomar inom stadsplanen.

a. Rådhuset:

1. Underhåll av fastighet:			
Ordinarie underhåll	500: —		
Tillfälliga kostnader	500: —	1 000: —	
Reparation av värmeledn.		1 500: —	
2. Anskaffn. och underhåll av inventarier		100: —	
3. Övriga utgifter:			
Brandförsäkr.premier	166: —		
Avgift för 3 st. vattenklosetter	75: —	241: —	2 841: —

b. Polis- och Brandstationen:

1. Underhåll av fastigheten		500: —	
Övriga utgifter:			
2. Brandstodspremier och vattenavgift	400: —		
3. Skatter	60: —		
4. Gaturenhållning	75: —		
5. Sotning	100: —		
6. Avgift för 4 st. vattenklosetter à 25: —	125: —		
7. Arrende till klockaren för tomtutvidgning	150: —	910: —	1 410: —
		Transport	4 251: —

N:o 86.
Budget för 1926. Utgifter.

		Transport	4 251: —
c. Stadshotellet:			
Räntor och amorteringar:			
Andel i obligationslånen:			
1 års ränta .. 19 225: 17			
1 års amorter. 19 235: —	38 460: 17		
2. Underhåll av fastigheten och inventarier		1 500: —	
3. Kostnad för uppvärmning (häri ingår avlöning och bostad för eldaren)		12 000: —	
4. Skatter		4 550: —	
5. Brandstodspremier		650: —	
6. Renhållning		1 000: —	
7. Sotning		350: —	
8. Vattenavgift och avgift för 16 st. vattenklosetter à 25: —		1 450: —	21 500: —
d. Sundinska huset:			
1. Underhåll av fastigheten		400: —	
2.. Skatter.		1 000: —	
3. Brandstodspremier		132: —	
4. Renhållning		150: —	
5. Sotning		45: —	
6. Vattenavgift		100: —	
7. Hyra (avgift till Sundinska fonden för fastighetens övertagande av staden (30/9 1920) ..		8 000: —	9 827: —
e. Tullhuset:			
1. Underhåll av fastigheten		50: —	
2. Vattenavgift och sotning		25: —	
3. Brandstodspremier och utskylder		75: —	150: —
f. Paviljongen i Stadsparken:			
1. Underhåll av fastigheten		200: —	
2. Skatter		295: —	
3. Brandstodspremier		240: —	
4. Sotning		100: —	835: —
		Transport	36 563: —

N:o 86.

Budget för 1925. Utgifter.

	Transport	36 563: —	
g. Gårds- och tomtfastigheter:			
1. Underhåll av fastigheter	30 000: —		
2. Skatter	14 000: —		
3. Brandförsäkringspremier	4 500: —		
4. Renhållning	6 000: —		
5. Sotning	2 500: —		
6. Vattenavgifter m. m.	5 200: —	62 200: —	
h. Hamnmagasinen:			
1. Underhåll av fastigheten	500: —		
2. Skatter	1 350: —		
3. Brandstodspremier	400: —	2 250: —	
i. Hamnplanen och materialgården:			
1. Omkostnader för materialgården m. fl. arbeten	4 000: —		
2. Justering av spår m. m.	1 400: —	5 400: —	
j. Hamnpaviljongen:			
1. Underhåll av fastigheten	100: —		
2. Skatter	150: —		
3. Brandförsäkringspremier	95: —		
4. Vatten och sotning	25: —	370: —	
k. Kabinettet:			
1. Underhåll av fastigheten	300: —		
2. Löner och arvoden	1 320: —		
4. Brandförsäkringspremier	45: —		
5. Vatten- och klosettavgift	200: —		
6. Bränsle, lyse och diverse	400: —	2 265: —	
l. Epidemisjukhuset:			
1. Underhåll av fastigheten	2 500: —		
Extra anslag för reparation av avloppsledning	1 500: —		
2. Brandförsäkringspremier	158: 26	4 158: 26	113 206: 26

B. **Lantegendomar under eget bruk.**

Enligt Bil. Litt. C. (sid. 663)	120 920: —
Transport	234 126: 26

N:o 86. *Budget för 1926. Utgifter.*

Transport				234 126: 26

C. **Jordar och andra fastigheter utom stadsplan.**

a. Egendomen Carlsberg:				
1. Underhåll av fastigheten		50: —		
2. Skatter		1 100: —	1 150: —	
b. Hästholmarna:				
1. Underhåll av fastigheter och bryggor		1 500: —		
2. Underhåll av inventarier		100: —		
3. Skatter		800: —		
4. Brandförsäkringspremier		356: 80		
5. Diverse utgifter		500: —		
6. Ordningsman, lön för 4 mån ..		1 000: —	4 256: 80	
c. Diverse jordägor:				
1. Skatter:				
För Kungsängen ..	400: —			
„ Östra utmarken	120: —			
„ Viksängs villaområde	60: —			
För diverse jordägor	3 800: —	4 380: —		
2. Arrenden och avgälder:				
Gästgivarevreten i gamla och nya Stohagsjorden efter medelmarkegång	45: —			
S. k. Falkenbergska tomten	200: —			
Upplåten mark till staden av lasarettets område efter medelmarkegång enligt K. brevet den 28/11 1873	45: —			
Upplåten mark av straffängelsets område efter medelmarkegång enligt Kungl. brevet den 21/11 1873	25: —			
Transport	315: —	4 380: —	5 406: 80	234 126: 26

N:o 86.
Budget för 1926. Utgifter.

Transport	315: —	4 380: —	5 406: 80	234 126: 26
Avsöndrad mark fr. straffängelsets område enligt Kungl. brevet den 21/11 1873	100: —			
Vasaparken, utgörande lösen för 53,4 hl. spannmål, hälften råg och hälften korn, efter medelmarkegång à 16: 13	861: 34			
Upplåtande till staden enligt Kungl. brevet den 20/9 1900 av:				
1:o) Stadskomministerns förut anslagna lönejordar i Kopparbergsvreten, Ängsgärdet och Herrgärdet utgörande lösen för 20,91 hl. spannmål, hälften råg och hälften korn efter medelmarkeg. à 16: 13	337: 28			
2:o) Domkyrkosysslomannens förut anslagna lönejord å Trådarön, utgörande lösen för 97,2 lit. spannmål, hälften råg och hälften korn, efter medelmarkegång à 16: 13	15: 68			
4. Mark av Lustigkulla- och Skenvretarna (Kolonirädgårdarna)	200: —			
5. Arrende för Biskopsängarna (Koloniträdgårdarna)	350: —			
6. Arrende för domkyrkosysslomannens lönejord i Norra kv. 119	20: —			
Transport	2 199: 30	4 380: —	5 406: 80	234 126: 26

Transport	2 199: 30	4 380: —	5 406: 80	234 126: 26
7. Arrende för tomten n:r 68 i Norra kv. (till domprosten) ..	40: —	2 239: 30	6 619: 30	
d. Övriga utgifter:				
1. Omkostnader för stallet och bindplatser å kreaturstorget			800: —	12 826: 10

D. **Skogar.**

Enligt Bil. Litt. C. (sid. 665)	6 450: —
Summa Kronor	253 402: 36

20. Magistrat och Rådhusrätt.

Enligt Bil. Litt. C. (sid. 665)				6 450: —
b. 1. Löner och arvoden:				
Borgmästaren	6 000: —			
Civilrådmannen 44:IV	6 900: —			
Brottmålsrådmannen 44:IV	6 900: —			
3:dje rådmannen 42:II	5 673: —			
Stadsnotarien 40:IV ..	5 547: —			
Stadsfiskalen 31:IV ..	3 867: —			
Stadsvaktmästaren 17:IV	2 109: —	36 996: —		
b. 2. Dyrtidstillägg:				
Dyrtidstillägg till ovanstående befattningshavare, beräknat efter indextal 175		18 052: 20	55 048: 20	
Anslag för beredande av semester åt borgmästaren, rådmännen och stadsnotarien, högst			2 200: —	
Reservationsanslag för tillfälliga biträden år 1926, förslagsvis			1 500: —	58 748: 20
Transport				59 448: 20

N:o 86.
Budget för 1926. Utgifter.

			Transport	59 448: 20
c. Renhållning				1 500: —
d. Belysning				300: —
e. Uppvärmning				800: —
f. Övriga utgifter:				
1. Tryck- och annonskostnader		2 000: —		
2. Skrivmaterial och bokbinderiarbeten		1 500: —		
3. Olycksfallsförsäkringspremie för stadsvaktmästaren		12: —		
4. Läkarearvode för stadsvaktmästaren		20: —		
5. Telefonavgifter för ledningar till:				
Borgmästarens ämbetsrum och bostad	230: —			
Civilrådmannen	110: —			
Brottmålsrådmannen	110: —			
Stadsnotarien	180: —			
3:dje rådmannen	110: —			
Rådhusets tambur	290: —			
Stadsvaktmästaren	70: —	1 100: —		4 632: —
g. Oförutsedda utgifter				200: —
			Summa Kronor	66 880: 20

22. **Kronouppbörds- och exekutionsväsen.**

a Anskaffning och underhåll av inventarier		150: —
b. 1. Löner och arvoden:		
Kronokassören	2 600: —	
Stadsfogden	3 500: —	
1:sta skrivbiträdet 14:IV	1 785: —	
2:dra skrivbiträdet 12:IV	1 569: —	
Transport	9 454: —	150: —

N:o 86. *Budget för 1926. Utgifter.*

Transport	9 454: —		150: —
6 st. exekutionsbetjänter (Richt,-nér, Carlsson, Stéen, Larsson, Sundkvist, Nordmark) 16:IV à 2 001: —	12 006: —		
	21 460: —		
b. 2. Dyrtidstillägg:			
Dyrtidstillägg till ovanstående befattningshavare, beräknat efter indextal 175	14 350: 50	35 810: 50	
b. 3. Bidrag till registrering av mantalslängden	150: —		
Arvode till ett biträde å Kronouppbördskontoret för debitering och uppbörd av grundavgifterna till pensionsförsäkringsfonden	1 800: —		
Bidrag till extra biträden för samma ändamål	300: —	2 250: —	
b. 4. Arvode åt vikarie under semester åt kronouppbördskassören reservationsvis		210: —	
5. Ersättning för tjänstelokal åt stadsfogden		750: —	
6. Arvode åt vikarie under semester åt stadsfogden		210: —	
7. Arvode till mantalsskrivningsombud		700: —	
8. Understöd åt f. fjärdingsman Törn för år 1926		300: —	40 230: 50
c. Kronouppbördskontoret:			
1. Hyra för tjänstelokal i Rådhusets annex ..		750: —	
2. Renhållning: Rådhusets annex		700: —	
3. Belysning: Rådhusets annex		100: —	
4. Uppvärmning: Rådhusets annex		200: —	1 750: —
d. Exekutionsbetjänternas tjänsterum:			
1. Hyra		300: —	
2. Renhållning		275: —	
3. Belysning		50: —	
4. Uppvärmning		75: —	700: —
		Transport	42 830: 50

N:o 86.
Budget för 1926. Utgifter.

Transport 42 830: 50

e. Övriga utgifter:

1. Tryck och annonskostnader		1,200: —	
2. Skrivmaterial och bokbinderiarbeten		600: —	
3. Olycksfallsförsäkringspremie		25: —	
4. Läkarearvode för exekutionsbetjänter och skrivbiträden		100: —	
5. Anslag till exekutionsbetjänterna för hållande av velocipeder		180: —	
6. Telefonavgifter för ledningar till:			
Stadsfogden	180: —		
Kronokassören	230: —		
Exekutionsbetjänterna	280: —	690: —	2,795: —
f. Oförutsedda utgifter			100: —
		Summa Kronor	45,725: 50

23. Polisväsen och Fångvård.

(8 % å 1/3 av byggnadskostnaden för brand- och polisstationen 50 000: — kr. = 4 000: —)

a. Anskaffning och underhåll av inventarier och vapenpersedlar .... 1 500: —

b. Löner och arvoden:

Poliskommissarien, 29:IV	3 531: —	
Detektivöverskonstapeln, 24:IV	2 829: —	
3 överkonstaplar, 22:IV à 2 631:— (Andersson, Vinroth och Karlsson)	7 893: —	
4 inspektionskonstplar, 18:IV à Kr. 2 217: — (Eriksson, Hake, Carlson och Kling)	8 868: —	
4 detektivkonstaplar, 18:IV à Kr. 2 217: — (Veimer, Forslund, Söder och Sporre)	8 868: —	
Transport	31 999: —	1 500: —

Transport	31 999: —		1 500: —
11 poliskonstaplar, 17:IV à Kr. 2 109: — (1. Rosenberg, 2. Svensson, 3. Eriksson, 8. Johansson, 9. Wass, 10. Kraft, 14. Persson, 16. Carlsson, 19. Morlin, 21. Carlsson, 24. Ström)	23 199: —		
10 poliskonstaplar, 17:III à Kr. 1 986: — (5. Fäldt, 6. Johnsson, 11. Gustavsson, 12. Brohmé, 23. Qviberg, 25. Hising, 26. Andersson, 28. Svalberg, 29. Bertilsson, 31. Dahlin	19 860: —		
11 poliskonstaplar, 17:II à 1 863: — (7 Grip, 13 Deander, 15 Fältendahl, 20 Björkman, 22 Marthon, 32 Mortensson, 33 Gustafsson, 34 Johansson, 35 Pettersson, 36 Ullberg, 37 Eriksson)	20 493: —		
3 poliskonstaplar, 17:I à 1 740: — (30 Lundkvist, 18 Lundgren och 27 Gräntz, de två sistnämnda enligt Stadsfullmäktiges beslut § 119, mom. 42 den 7 juni 1921)	5 220: —		
2 extra poliskonstaplar, 16:I à 1 650: — (4 Lindbom och 17 Gustafsson)	3 300: —	104 061: —	
Dyrtidstillägg till ovanstående befattningshavare efter indextal 175		75 889: 35	
Beklädnad för 4 inspektionskonstaplar, 33 ordinarie och 4 extra konstaplar à 225: —		9 225: —	
Slitningsersättning åt 4 detektivkonstaplar à 112: 50		450: —	189 625: 35
c. Pensioner:			
f. poliskonstapeln E. F. Kindblom		500: —	
f. patrullkarlen P. E. Lövblad		100: —	
Överkonstapel Vretlövs änka och 3 minderåriga barn, (26/6 1919) pensionsersättning ..		1 000: —	
Transport		1 600: —	191 125: 35

N:o 86.
Budget för 1926. Utgifter.

Transport		1 600: —	191 125: 35
f. poliskonstapel Asplunds änka, pensionsersättning		500: —	
Dyrtidstillägg till ovanstående		1 050: —	3 150: —
d. Renhållning:			
Städning av tjänstelokalerna à 102 kr. pr månad m. m.			1 500: —
e. Belysning			350: —
f Uppvärmning:			
Bränsle inklusive ersättning till brandkåren för eldning av ugnarna			1 500: —
g. Övriga utgifter:			
1. Premier för olycksfallsförsäkring			407: —
2. Trycksaker, skrivmaterial och bokbinderiarbeten			1 000: —
3. Läkarearvode för poliskåren			800: —
4. Telefonavgifter för ledningar till:			
Polisstationen	220: —		
Poliskommissariens tjänsterum	110: —		
„ bostad	70: —		
Detektivstationen	182: —		
Stadsfiskalens tjänsterum	110: —		
„ bostad	70: —		
Detektivöverkonstapelns bostad	70: —		
Detektiv Forslunds bostad	70: —		
Samtalsavgifter, förslagsvis	318: —	1 220: —	
6 Oförutsedda utgifter		800: —	
7. Fångars vård och förplägnad å straffängelset		400: —	2 420: —
Summa Kronor			202 252: 35

26. Allmän pensionsförsäkring.

a. Pensionsnämnden för Västerås stad:

1. Dagtraktamenten för nämndens vice ordförande och ledamöter, 4 kr. för dag, förslagsvis ...	350: —	
2. Arvode åt ordförande	600: —	
2. Bidrag åt ordföranden för skrivhjälp ...	1 500: —	
3. För läkarebetyg och läkareundersökningar, förslagsvis	400: —	
4. Annonser och kungörelser, förslagsvis	100: —	
5. Papper, blanketter och div. utgifter förslagsvis	300: —	
Inköp av en skrivmaskin	520: 40	3 770: 40

b. Pensionsnämnden för S:t Ilian:

Arvode åt ledamöterna, 4 kr. pr sammanträde	50: —

c. Pensionsnämnden för Lundby:

Arvode åt ledamöterna á 4 kr. pr sammanträde	50: —
d. Inbetalning till pensionsförsäkringsfonden av grundavgifter som icke kunna indrivas	10 000: —
e. Bidrag till pensionstillägg och understöd	16 000: —
Summa Kronor	29 870: 40

27. Övriga förvaltningskostnader.

A. Stadsfullmäktige och Drätselkammare.

a. Anskaffning och underhåll av inventarier		500: —
b. 1. Löner och arvoden:		
Drätseldirektören 56: IV	11 040: —	
Byggnadschefen 51: IV...	9 315: —	
Stadsombudsmannen 44: IV	6 900: —	
Notarien i stadens kansli 36: III	4 488: —	
Stadskamreraren 42: III...	5 946: —	
Kassörska 19: II	2 055: —	
Stadsbokhållaren 22: IV...	2 631: —	
Transport	42 375: —	500: —

N:o 86.
Budget för 1926. Utgifter.

Transport		42 375: —		500: —
1 kvinnligt kontorsbiträde av 1 klass å drätseldirektörskontoret 14:IV	1 785: —			
pers. lönet.	300: —	2 085: —		
1 kvinnligt kontorsbiträde av 1 klass å stadskamrerarekontoret 14: II...		1 575: —		
1 manligt kontorsbiträde av II klass å stadskamrerarekontoret 13: III...		1 578: —		
Stadsinspektoren 29: IV...		3 531: —		
1 arbetsförman (Pettersson) 18: IV..............		2 217: —		
2 arbetsförmän (Råberg, Johansson) 18: III á 2 088: —		4 176: —		
1 arbetsförm. (Westholm) 18: III		2 088: —		
1 förrådsförman (Barklund) 18: III		2 088: —		
Rådhusvaktmästaren 17:III		1 986: —		
2 körkarlar (Eriksson, Persson) 15: IV à 1 893: —		3 786: —		
1 körkarl (Andersson) 15: II		1 671: —	69 156: —	

b. 2. Dyrtidstillägg:

Dyrtidstillägg till ovanstående befattningshavare beräknat efter indextal 175	39 987: 60	109 143: 60
Extra skrivbiträden å ombudsmannaexpeditionen och kamrerarekontoret, förslagsvis	6 500: —	
Biträde åt rådhusvaktmästaren, arvode	1 200: —	
Anslag till stadsrevisionen	1 900: —	
Läkararvode för rådhusvaktmästaren, förmän, körkarlar och skrivbiträden	100: —	
Transport	9 700: —	109 643: 60

N:o 86.
Budget för 1926. Utgifter.

Transport		9 700: —	109 643: 60	
Arvode för en byggmästare (29/12 1920)		6 800: —		
Pensionsersättning till f. revisorn H. Tersmeden		1 200: —	17 700: —	
d. Renhållning: Rådhuset och annexet			2 000: —	
e. Belysning: Rådhuset och annexet			400: —	
f. Uppvärmning: Rådhuset och annexet			1 000: —	
g. Övriga utgifter:				
1. Tryck- och annonskostnader		8 000: —		
2. Skrivmaterial och bokbinderiarbeten		2 000: —		
3. Olycksfallsförsäkringspremie		35: —		
4. Premie för inbrottsförsäkring		203: 75		
5. Telefonavgifter för ledningar till:				
Stadsfullm. ordförande	70: —			
Drätselkammarens ordf.	70: —			
Drätseldirektörens exp. och bostad	180: —			
Stadsombudsmannens exp. och bostad	180: —			
Notariens vid stadens kansli exp. och bostad	250: —			
Byggnadschefens exp. o. bostad	180: —			
Stadskamrerarekontoret	230: —			
Stadskamrerarens bostad	70: —			
Stadsinspektorens exp.	110: —			
Byggmäst. Alb. Anderssons bostad	70: —			
Rådhusvaktmäst. bostad	70: —			
Arbetsförman Råberg	70: —			
„ Westholm	70: —			
„ Pettersson	70: —			
„ Johansson	70: —			
Förrådet	180: —			
Samtalsavgifter	230: —	2 170: —		
6. Hyra för tjänstelokaler i Rådhusets annex		1 200: —		
7. Diverse och oförutsedda utgifter		1 000: —	14,608: 75	
h. Stallet:				
1. Utfodring och skötsel av 5 hästar		4 000: —		
2. Hästskoning o. hästförsäkring m. m.		350: —		
3. Underhåll av körredskap		400: —	4 750: —	150 102: 35
			Transport	150 102: 35

N:o 86.
Budget för 1926, Utgifter.

Transport 150 102: 35

B. **Byggnadsnämnd.**

a. Anskaffning och underhåll av inventarier			100: —	
b. Löner och arvoden:				
Stadsarkitekten, arvode	3 000: —			
„ rese-ersättning	900: —	3 900: —		
Bitr. stadsingeniören, lön 32:IV	4 035: —			
Personligt lönetillägg ..	1 000: —	5 035: —		
Dyrtidstillägg för stadsarkitekten och bitr. stadsingeniören efter indextal 175		4 660: 50	13 595: 50	
Ingeniörsbiträden å byggnadschefs- och stadsingeniörskontoren			10 500: —	
c. Pension:				
f. stadsingeniören F. Gewalt		3 000: —		
Dyrtidstillägg efter index 175		1 300: —	4 300: —	
d. Övriga utgifter:				
1. Kostnader för besiktningar		100: —		
2. Hantlangning		700: —		
3. Telefon- och postavgifter		150: —		
4. Annonskostnader		50: —		
5. Rit- och skrivmaterial		300: —	1 300: —	29 795: 50

C. **Automobiler.**

a. Underhåll och reparationer	500: —	
b. Löner och arvoden:		
1 Bilförare, förslagsvis	2 900: —	
c. Driftskostnader:		
Bensin, smörjoljor m. m.	2 000: —	
d. Diverse utgifter:		
Diverse	400: —	5 800: —
Summa Kronor		185 697: 85

28. Anslag och bidrag till diverse ändamål.

N:o 86. *Budget för 1926. Utgifter.*

a. Sociala ändamål:

1. Arbetsstugan (29/12 1910)	5 000: —		
med avdrag av anslag från Sundinska fonden	5 000: —	—: —	
2. Barnkrubban (28/12 1918)		2 500: —	
3. Barnhemmet (28/12 1918)		500: —	
4. Natthärbärget		300: —	
5. Anslag till Västmanlands läns arbetsförmedling (30/9 1907	2 900: —		
och 29/12 1920)	300: —	3 200: —	
6. Anslag till Västerås sjukkassors fortsättningskassa (23/12 1909), förslagsvis		2 500: —	
7. Anslag till Västerås sjukkassor och fortsättningskassa (23/11 1918), förslagsvis		12 000: —	
8. Anslag till barnhemmet "Sparvboet" (21/12 1911 och 28/12 1918)		600: —	
9. Anslag till barnhemmet "Sparvboet" hyra för butiken (23/2 och 21/12 1917)		600: —	
10. Anslag till Frälsningsarméns slumverksamhet (26/10 1916 och 28/12 1918)		450: —	
11. Anslag till frilufts- och folkkonserter till Drätselkammarens förfogande att på lämpligt sätt utdelas (30/12 1919)		2 000: —	
15. Anslag till Arosgårdens verksamhet (28/10 1920)		3 000: —	
16. Anslag till Nykterhetsnämnden		2 550: —	
17. Anslag till Arbetarnas bildningsförbunds biblioteksverksamhet (28/12 1920)		1 500: —	
18. Anslag till skollovskolonier		7 000: —	
19. Anslag till Västerås gymnastikförening		600: —	39 300: —

b. Taxeringsnämnderna:

1. Traktamentsersättning à 1: 40 pr sammanträdestimma, högst 7 kr. pr dag	1 700: —	
2. Biträde åt ordförandena	500: —	
3. Lokalhyra med lyse, värme och städning	150: —	
4. Annonsering m. m.	50: —	
5. Skrivmaterial och diverse	125: —	2 525: —

c. Diverse utgifter:

1. Premie för olycksfallsförsäkring av stadens arbetare	1 500: —	
Transport	3 300: —	41,825: —

N:o 86.
Budget för 1926. Utgifter.

	Transport	3 300: —	41,825: —
2.	Läkare och sjukvård samt sjukavlöning åt samma arbetare (19/12 1912)	4 000: —	
3.	Årsavgift till svenska stadsförbundet á 7: 50 för varje 100-tal innevånare (26/3 1908)	1 943: 50	
4.	Årsavgift till Svenska Städernas förhandlingsorganisation (29/1 1920)	523: 25	
5.	Prenumerationsavgift för Svenska stadsförbundets tidskrift, 60 ex. á 12: — (26/10 1911)	720: —	
6.	Representationsanslag (19/12 1912)	1 000: —	
7.	Omkostnader för resor och mindre utredningar (21/12 1917)	2 000: —	
8.	Hämtning av postväska, hyra för postfack och utdelning av post vid Lundby kyrka	127: —	
9.	Anslag till utsättning av smörbord	200: —	
10.	Anslag till gäldande av och avskrivning å aktieteckning i Byggnads A.-B. Mimer (5:te året)	—: —	
11.	Anslag till rivning och nybyggnad i kvarteret Arvid Kronor 27 000: —, att amorteras på 5 år (4:de året)	—: —	
12.	Årsavgift till vägföreningen	500: —	
13.	Anslag till arbetslöshetsunderstöd enligt Stadsfullm. beslut den 29/10 och 26/11 1925	10 000: —	22 513: 75
	Summa Kronor		64 338 75

29. Övriga oförutsedda utgifter.

Förslagsanslaget	36 289: 46
Summa Kronor	36 289: 46

N:o 86.
Budget för 1926. Inkomster.

Inkomster.

1 A. Räntor och aktier.

Lån upptagna med Kungl. Maj:ts tillstånd.

Räntor å:

a. Obligationslån:

		Resterande lånebelopp	Ränta	
1. Vatten- och Gasverksstyrelsen:				
1892 års lån à 4 %	....	14 730: —	548: 80	
1896 „ „ „ 3,6 „	....	48 890 —	1 685: 70	
1902 „ „ „ 4 „	....	45 280: —	1 811: 20	
1907 „ „ „ 4½ „	....	516 350: —	23 235: 75	
1910 „ „ „ 4½ „	....	897 080: —	39 919: 28	
1916 „ „ „ 5 „	....	385 993: —	19 299: 65	
1919 „ „ „ 6 „	....	641 881: 29	38 512: 88	
1922 „ „ „ 5 „	....	551 223: 60	27 429: 05	
1924 „ „ „ 5 „	....	265 359: 99	13 267: 99	165 710: 30
2. Folkskolestyrelsen:				
1892 års lån à 4 %	....	30 000: —	1 125: —	
1902 „ „ „ 4 „	....	132 225: —	5 177: 20	
1907 „ „ „ 4½ „	....	30 450: —	1 370: 25	
1910 „ „ „ 4½ „	....	269 590: —	11 992: 05	
1916 „ „ „ 5 „	....	21 220: —	1 061: —	
1919 „ „ „ 6 „	....	143 250: —	8 595: —	
1922 „ „ „ 5 „	....	63 310: —	3 150: 06	
1924 „ „ „ 5 „	....	19 700: —	985: —	33 455: 56
3. Fattigvårdsstyrelsen:				
1892 års lån à 4 %	....	6 000: —	225: —	
1902 „ „ „ 4 „	....	15 559: 50	609: 22	
1919 „ „ „ 6 „	....	238 750 —	14 325: —	
1922 „ „ „ 5 „	....	375 964: —	18 706: 52	
1924 „ „ „ 5 „	....	61 661: —	3 083: 05	36 948: 79
			Transport	236 114: 65

N:o 86.

Budget för 1926. Inkomster.

	Resterande lånebelopp	Ränta	Transport 236 114: 65
4. Kyrkorådet			
1896 års lån à 3,6 %	6 120: —	211: 68	
1910 „ „ „ 4,5 „	44 000: —	1 980: —	2 191: 68
5. Hamnen:			
För äldre hamnbyggnaden à 5 %	13 905: —	695: 25	
För nya hamnbyggnaden à $4^1/_2$ %	131 675: —	5 925: 38	
För hamnbyggnadens fortsättning à 5 %	101 233 —	5 061: 65	
För svängkran n:r 6 f. d. n:r 1 à 5 %	7 700: —	385: —	
För malmlossningskran n:r 2 à 5 %	17 500: —	875: —	
För östra hamnbyggnadens vidare fortsättning 6 % å kronor	143 250: —	8 595: —	
För Djuphamnen 5 % å kronor	197 000: —	9 850: —	31 387: 28

b. **Andra amorteringslån:**

Upptaget från pensionsförsäkringsfonden och statens bostadslånefond:		
Räntor å av staden utlämnade lån		34 523: 37

c. **Andra lån och skulder:**

1. Ränta av Elementarläroverket för flickor å Kr. 2 500: — à $4^1/_2$ %	112: 50	
2. Ränta å beräknad brist i hamnkassan Kronor 188 373: 25 à 6 %	11 302: 40	
3. Ränta å kostnaden för östra hamnbyggnadens fortsättning, förslagsvis 230 000: — à 6 %	13 800: —	
4. Ränta å Kr. 1 000: — lån ur Lundby sockens magasinsfond à $4^1/_2$ %	45: —	25 259: 90

d. **Aktier.**

1. Utdelning å aktier i Stockholm—Västerås—Bergslagens järnväg Kr. 99 700 à 5 %	4 985: —	
2. Ersättning för upphörd utdelning i Stockholm—Västerås—Bergslagens järnväg från järnvägsmedelsfonden	—: —	
3. Utdelning å A.-B. Arbetarebostäders aktier Kr. 300 000 à 4,75 %	—: —	4 985: —
	Summa Kronor	334 461: 88

N:o 86.
Budget för 1926. Inkomster.

1 B. Kapitalavbetalningar å lån.

a. Obligationslån:		Resterande lånebelopp	Årets amortering	
1. Vatten- och Gasverksstyrelsen:				
Uppt. år 1892	à 4 %	14 730: —	2 020: —	
„ „ 1896	„ 3,6 „	48 890: —	4 130: —	
„ „ 1902	„ 4 „	45 280: —	2 320: —	
„ „ 1907	„ 4 1/2 „	516 350: —	14 160: —	
„ „ 1910	„ 4 1/2 „	897 080: —	19 970: —	
„ „ 1916	„ 5 „	385 993: —	5 910: —	
„ „ 1919	„ 6 „	641 881: 29	6 273: 19	
„ „ 1922	„ 5 „	551 223: 60	5 285: 01	
„ „ 1924	„ 5 „	265 359: 99	4 310: 42	64 378: 62
2. Folkskolestyrelsen:				
Uppt. år 1892	à 4 %	30 000: —	3 750: —	
„ „ 1902	„ 4 „	132 225: —	5 590: —	
„ „ 1907	„ 4 1/2 „	30 450: —	1 050: —	
„ „ 1910	„ 4 1/2 „	269 590: —	6 200: —	
„ „ 1916	„ 5 „	21 220: —	330: —	
„ „ 1919	„ 6 „	143 250: —	1 400: —	
„ „ 1922	„ 5 „	63 310: —	617: 50	
„ „ 1924	„ 5 „	19 700: —	320: —	19 257: 50
3. Fattigvårdsstyrelsen:				
Uppt. år 1892	à 4 %	6 000: —	750: —	
„ „ 1902	„ 4 „	15 559: 50	657: 80	
„ „ 1919	„ 6 „	238 750: —	2 333: 33	
„ „ 1922	„ 5 „	375 964: —	3 667: —	
„ „ 1924	„ 5 „	61 661: —	1 001: 60	8 409: 73
4. Kyrkorådet:				
Uppt. år 1896	à 3,6 %	6 120: —	480: —	
„ „ 1910	„ 4,5 „	44 000: —	1 000: —	1 480: —
5. Hamnen:				
För äldre hamnbyggnaden		13 905: —	3 000: —	
För nya hamnbyggnaden:				
1910 års lån	à 4 1/2 %	131 675: —	5 725: —	
1916 „ „	„ 5 „	101 233: —	1 548: —	
1919 „ „	„ 5 „	143 250: —	1 400: —	
		Transport	11 673: —	93 525: 85

N:o 86.
Budget för 1926. Inkomster.

	Transport	11 673: —	93 525: 85	
För Djuphamnen:				
1924 års lån à 5 %	197 000: —	3 200: —		
För svängkran n:r 6 f. d. n:r 1 kapitalåterstod	7 700: —	275: —		
För malmlossningskran kapitalåterstod........	17 500: —	625: —	15 773: —	109 298: 85

b. Andra amorteringslån:

Kapitalavbetalningar:

Från pensionsförsäkringsfonden, årets amortering .... 7 282: —

Enligt särskild amorteringsplan för Vatten-, Gas- och Elektricitetsverken samt avloppsledningarna skall till Drätselkammaren inlevereras för att tillgodoföras verkens amorteringsfond...		237 125: —
Från denna fond skall enligt ovan utbetalas:		
Amortering	64 378: 62	
Ränta......	165 710: 30	230 088: 92
Återstår till avsättning		7 036: 08

Summa Kronor 116 580 85

2. Fattigvård.

A. **Yttre fattigvården:**

e) Vårdavgifter:

1) Ersättning från landstinget för lämnad vård å lasarett, sanatorium, hospital m. fl. enligt 40—42 § i lagen om fattigvården	30 000: —	
2) Återbetalning av enskilda	500: —	
3) Ersättning av staten	1 000: —	31 500: —

f) Diverse inkomster:

1) Bötesandelar	250: —	
Transport	250: —	31 500: —

N:o 86.
Budget för 1926. Inkomster.

Transport	250: —	31 500: —	
2) Diverse inkomster	2 000: —		
3) Barnavårdsnämndens bidrag med 1/4 av kostnaden för hyra, städning, bränsle och telefon m. m.	725: —		
4) Barnavårdsnämndens bidrag med 1/4 av lönerna för kassörskan och biträdet	1 400: —	4 375: —	35 875: —

B. **Ålderdomshemmet:**

k) Vårdavgifter:

1) Ersättning av främmande kommuner	13 000: —		
2) Ersättning av bet. understödst.	5 500: —		
3) Ersättning av landstinget för sjukvård enligt 41 § fattigvårdslagen åt kroniskt sjuka ..	3 000: —		
4) Ersättning av landstinget för tuberkulosavdelning	4 500: —		
5) Ersättning av staten för tuberkulosavdelning	7 000: —		
6) Ersättning av statsmedel	3 000: —	36 000: —	

r) Diverse inkomster:

1) Inkomst av arbeten	2 000: —		
2) Inkomst av trädgården	2 000: —		
3) Inkomst av pensioner	10 000: —	14 000: —	50 000: —
		Summa Kronor	85 875: —

3. **Barnavård.**

a. Återbetalning av landstinget för utgivna vårdkostnader enligt § 63 i barnavårdslagen	3 500: —
b. Ersättning av enskilda för utgivet uppfostringsbidrag	1 000: —
c. Statsbidrag enligt § 67 i barnavårdslagen	400: —
Summa Kronor	4 900: —

4 A. **Folkskola.**

a. Statsbidrag:

1. Till folkskolan:

för 9 ord. lärare à Kr.	2 810: —	25 290: —
„ 12 „ „ „ „	2 510: —	30 120: —
Transport		55 410: —

N:o 86.

Budget för 1926. Inkomster.

Transport	55 410: —	
för 10 ord. lärare à Kr. 2 210: —	22 100: —	
„ 6 „ „ „ „ 1 910: —	11 460: —	88 970: —
för 13 ord. lärarinnor à Kr. 2 310: —	30 030: —	
för 4 ord. lärarinnor à Kr. 2 110: —	8 440: —	
för 11 ord. lärarinnor à kr. 1 910: —	21 010: —	
för 6 ord. lärarinnor à kr. 1 710: —	10 260: —	
för 2 e. o. lärarinnor à kr. 1 350: —	2 700: —	72 440: —
2. Till småskolan:		
För 25 ord. lärarinnor à kr. 1 530: —	38 250: —	
För 9 ord. lärarinnor à kr. 1 380: —	12 420: —	
För 6 ord. lärarinnor à kr. 1 230: —	7 380: —	
För 2 ord. lärarinnor à kr. 1 080: —	2 160: —	60 210: —
3. Till slöjdundervisningen:		
För gossar:		
52 grupper à kr. 146: 88	7 637: 76	
För flickor:		
84 grupper à kr. 146: 88	12 337: 92	19 975: 68
4. Till undervisning i huslig ekonomi:		
18 kurser à kr. 229: 50		4 131: —
Dyrtidstillägg:		
5. Till lärare i läs- och skrivämnen	81 119: —	
6. Till lärare i slöjd och huslig ekonomi	8 444: —	89 563: —
7. Till lärjungebiblioteket		150: —
b. Barnbespisningen anslag från Wahlbeckska fonden		2 000: —
Transport		337 439: 68

N:o 86.

Budget för 1926. Inkomster.

	Transport	337 439: 68	
c. Arrendemedel:			
För jord å Iggebygärdet och äng å Trådarön, Staubska fonden	37: —		
d. Hyresmedel:			
För bostäder till lärare	5 600: —		
För uthyrning av skollokaler	100: —		343 176: 68
		Summa Kronor	343 176: 68

4 B. Högre folkskola.

a. Statsbidrag till avlöningar	11 422: —	
Statsbidrag till dyrtidstillägg	4 315: —	
Statsbidrag till bibliotek	150: —	15 887: —
Summa Kronor		15 887: —

5. Hälso- och Sjukvård.

A. Allmänna hälso- och sjukvården.

1. Statsanslag till arvode åt sundhetsinspektören	1,100: —	
2. Betalda utryckningar med anbulansautomobilen	400: —	
3. Bidrag från Ekelundska sjukvårdsfonden	800: —	
4. Protokollslösen	300: —	2,600: —

C. Köttbesiktningsbyrån.

Besiktningsavgifter	26,277: 85	
Vågavgifter	2,500: —	28,777: 85
Summa Kronor		31,377: 85

6. Gator, vägar, planteringar o. d.

A. Gatuanläggning.

Försäljningsmedel		500: —

C. Planteringar.

1. Ersättning från kyrkokassan för skötsel av kyrkogårdarna och planteringarna vid domkyrkan (ej kyrkogården vid Hovdestalund)	4,000: —	
1. Ersättning från Domkyrkokommissionen för skötsel av planerna kring domkyrkan	100: —	
2. Anslag för vård av Slottsparken	1,000: —	
Transport	5 100: —	500: —

N:o 86.

Budget för 1926. Inkomster.

	Transport	5 100: —	500: —
5. Ersättning från Allm. Svenska El. A.-B. för underhåll av planteringen framför kontorsbyggnaden		500: —	
3. Försäljningsmedel och dekorationer		2,000: —	7,600: —

E. **Gaturenhållning.**

1. Avgift från skolkassan för renhållning av gatorna vid Skepparbacks-, Mariabergs- och Herrgärdsskolorna	1 000: —	
2. Avgift från Hamnstyrelsen för hamnområdet	1 800: —	2 800: —
Summa Kronor		10 900: —

8. Hamn.

A. **Den egentliga hamnen.**

Enligt Bil. Litt. B. (sid. 659) 289 646: 35

B. **Hamnmaskiner.**

Enligt Bil. Litt. B. (sid. 660) .... 16 450: —

Summa Kronor 306 096: 35

10 A. Renhållningsverk.

Enligt Bil. Litt. C. (sid. 663) .... 57 300: —

10 B. **Svingård.**

Enligt Bil. Litt. C. (sid. 663) .... 40 000: —

Summa Kronor 97 300: —

11. Vattenledningsverk.

Enligt Bil. Litt. A. (sid. 651) .... 167 000: —

Summa Kronor 167 000: —

12. Gasverk.

Enligt Bil. Litt. A. (sid. 654) .... 344 600: —

Summa Kronor 344 600: —

13. Elektricitetsverk.

Enligt Bil. Litt. A. (sid. 655) .... 619 500: —

Summa Kronor 619 500: —

17. Andra kommunens affärsföretag.

A **Kallbadhus.**

Badavgifter	3 000: —	
Uthyrning av badhuset vid uppvisningar	100: —	3 100: —
Transport		3 100: —

N:o 86. *Budget för 1926. Inkomster.*

Transport 3 100: —

B. **Varmbadhus.**

Badavgifter:

1. Karbad	18 500: —	
2. I klass bastu	9 500: —	
3. Simhall med värmestuga (vinter)	8 000: —	
4. Simhall med värmestuga (sommar)	8 000: —	
5. Medicinska bad	3 700: —	
6. Billighetsbastu	10 000: —	
7. Skolbad	2 250: —	
8. Ersättning för simundervisningsbad	4 050: —	64 000: —

D. **Båttrafik.**

1. Persontrafik	21 650: —	
2. Godstrafik	2 500: —	24 150: —

E. **Vedgård.**

Inkomster av vedförsäljning	68 900: —
Summa Kronor	160 150: —

18. Brandväsen.

m. Verkstäderna:

1. Smidesverkstaden 2. Snickareverkstaden 3. Skräddareverkstaden 4. Skomakareverkstaden	8,000: —	
n. Ersättning för skötsel och vård av ambulansautomobilen	3,000: —	
Underhålls- och driftkostnader för körningar åt myndigheter och nämnder	500: —	
o. Ersättning för eldning åt polisen	100: —	
p. Ersättning för tillsyn och skötsel av enskildas brandskåp	165: —	11,765: —
Summa Kronor		11,765: —

20. Fastighetsförvaltning.

A. **Egendomar inom stadsplanen.**

c. Stadshotellet:

1. Hyror:

Västerås Hotell A.-B.	19 250: —
Västerås Systembolag	17 500: —
Sällskapet	2 250: —
Uplands Enskilda Bank	4 500: —
Barberare M. Rydén	1 200: —
En affärslokal (f. d. Göteborgsbankens lokal)	1 000: —
2. Avgifter för festvåningens användande	2 000: —
Transport	47 700: —

N:o 86.
Budget för 1926. Inkomster.

Transport		47 700: —	
3. Hyresgästers andel i kostnaden för uppvärmning		11 000: —	58 700: —
d. Sundinska huset:			
Hyresinkomster			11 200: —
e. Tullhuset:			
Hyra för bostadslägenhet			350: —
f. Paviljongen i Stadsparken:			
Hyresinkomster			1 250: —
g. Gårds- och tomtfastigheter:			
Hyror och arrenden för staden tillhöriga gårdar och tomter			161 930: 25
h. Hamnmagasinen:			
A.-B. J. Aug. Jönson & C:o magasin n:r 1		6 600: —	
Axel Ericson & C:o, magasin n:r 3		2 574: —	
A.-B. John A. Fors, magasin n:r 2		6 000: —	
B. Gabrielsson, magasin n:r 3 ..		2 175: —	
A.-B. Hakon Swenson, magasin n:r 3		2 025: —	
A.-B. Rudhe & C:o, magasin n:r 3		1 500: —	20 874: —
i. Hamnplanen:			
Platshyror av:			
Hygrell & C:o		1 087: 50	
Tegel- och Murbruks A.-B.		2 128: —	
Kafferosteriet Pyramiden		650: —	
Järnhandl. Axel Sundström		812: 50	
Tekniska Byggnadsbyrån		367: 50	
Ingeniör Paul Anderson		200: —	
Grosshandl. G. Laurell	495: —		
D:o förslagsvis	1 000: —		
D:o	1 930: —	3 425: —	
Transport		8 670: 50	254 304: 25

N:o 86.
Budget för 1926. Inkomster.

Transport		8 670: 50	254 304: 25	
Vatten- och Gasverksstyrelsen ..		1 050: —		
Myggbo Sågbolag		562: 50		
Järnhandl. Erik Sundström		562: 50		
Järnhandl. Bröderna Larsson ..		500: —		
Allm. Svenska El. A.-B.	207: —			
D:o	525: —			
D:o för magasinstomt	7 556: —	8 288: —		
A.-B. J. Aug. Jönsson & C:o		180: —		
Stadens vedgård		4 000: —		
A.-B. J. Aug. Jönson & C:o		180: —		
Arvid Enström		478: —		
Arrenden för 6 tomter å Sjöhatten förslagsvis		1 500: —	26 854: 50	
j. Hamnpaviljongen:				
Hyresinkomster: Spedition		1 500: —		
Fackf. kafé		500: —		
Hamnkontor ..		500: —	2 500: —	
k. Kabinettet:				
Inkomster			1 400: —	
l. Epidemisjukhuset:				
Hyra			36 000: —	321 058: 75

B. Lantegendomar under eget bruk.

Enligt Bil. Litt. C. (sid. 665)	120 920: —

C. Jordar och andra fastigheter.

a. Egendomen Carlsberg		1 000: —	
b. Hästholmarna:			
1. Hyra för serveringspaviljong och villabyggnader å Elba	4 500: —		
2. Hyra för serveringspaviljong å Östra holmen	2 000: —	6 500: —	
Transport		7 500: —	441 978: 75

N:o 86.
Budget för 1926. Inkomster.

Transport			7 500: —	441 978: 75
c. Diverse jordägor:				
1. Östra utmarken:				
Arrenden:				
För följande lägenheter: Lilla Stenby delar av utmarken, del av Enbacken, Nordanby, Nordanbys utmarksjord (Nordanby Gård)		3 500: —		
Gustavsslätt (F. T. Larsson), utgår 14/3 1927		266: —		
Andersborg (G. Andersson)		500: —		
Sundinska utmarken (koloniträdgårdar)		550: —		
Kristiansborg (stadens lantbruk)		3 000: —		
Hovdestalund (F. Johansson) ..		700: —		
Ett område av Myggbo (Folkets Park)	50: —			
Ett område (Folkets Park)	70: —	120: —		
Malma gård (stadens lantbruk)		3 500: —	12 136: —	
2. Västra utmarken:				
Arrenden:				
Stensborg, växthus och en del jord		2 000: —		
„ övrig mark och hus		1 700: —		
Byggnadsplatser å det s. k. Käringberget t. o. m. år 1926:				
G. Andersson	35: —			
Doktor Holm	50: —			
Förman Hedkvist	25: —			
Rich. Blom	30: —			
Jenny Lindhagen	25: —	165: —		
Mindre områden å s. k. Ragvaldsbacke:				
J. A. Tihlén	5: —			
Matilda Eriksson	5: —			
C. G. Lundkvist	15: —			
Rob. Pettersson	5: —	30: —		
Transport		3 895: —	19 636: —	441 978: 75

Transport		3 895: —	19 636: —	441 978: 75
Ett till hyttan på 50 års tid för rätt till framdragande av järnvägsspår upplåtet område (Masugnsbolaget) t. o. m. år 1949		25: —		
Område av Gästgivarevreten i gamla Stohagsjorden:				
Ägofig. 544 och del av 545 (Västerås skeppsvarv)	540: —			
Ägofig. 546	30: —	570: —		
Ett område intill Solgården (Axel Eklundh)		10: —		
Ett område intill Mälardalen (H. Mörck)		25: —		
Västerås Skeppsvarv:				
för slip	50: —			
för mark	500: —	550: —	5 075: —	
d. Viksäng:				
Arrende för 9 villatomter, utarrenderade t. o. m. 1944		310: —		
Kapten H. Slettengren		75: —	385: —	
e. Diverse arrenden:				
F. d. Stadskassörsjorden i Iggebygärdet (Kristiansborgs gård)		35: —		
D:o jämte Domkyrkosysslomannens f. d. lönejord å Trådarön (J. A. Hellman) utgår 14/3 1926		75: —		
Mark av Gideonsberg (Sv. Metallverken)		100: —		
Mark för järnvägsspår till Tillberga (Asea)		45: —		
Koloniträdgårdarna vid Lustigkulla		165: —		
Koloniträdgårdarna vid Biskopsängen		750: —		
Mark av Kungsängen (Lantbruket)		200: —		
Kablar och ledningar i stadens gator (Asea)		272: 60		
Transport		1 642: 60	25 096: —	441 978: 75

N:o 86.
Budget för 1926. Inkomster.

Transport	1 642: 60	25 096: —	441 978: 75
Kraftledningskabel i stadens mark (Sv. Metallverken)	72: 40		
Mark av Siggesborg för Skultunajärnvägen (C. Vestmans sterbhus)	50: —		
Diverse mindre områden	700: —	2 465: —	
f. Arrende för fiskvatten:			
Västeråsfjärden från Johannisberg till Hyttan samt vid Kattskär och Amundsgrund (Sundkvist)	50: —		
Vid Hästholmarna jämte fiskarstugan med jord å Elba	150: —		
Diverse mindre fiskearrenden	100: —	300: —	
g. Hyresmedel:			
Platshyror:			
Pumphus å Kungsängen (Sv. Metallverken)	50: —		
Hyra för skjul av Motorbåtklubben	50: —		
Två magasinsplatser å Skallberget (Söderlund o. Nitroglycerin A.-B.)	20: —		
Slaktarvagnar å tomten n:r 6 Norra kvarteret	300: —		
Upplag å Kungs- och Munkängen, förslagsvis	500: —		
Myggbo Sågbolag (1 080 kvm. à 60 öre)	648: —		
Serveringspaviljong å Djäkneberget	300: —		
Vattenkiosken i Vasaparken	300: —		
Fotografiatelier å Kungsängen ..	50: —		
Tidningskiosk vid Stora gatan och Hållgatan	25: —		
Andel i plats och hyresmedel från Strömsholms våg	500: —		
Karuseller och skjutbanor m. m. ..	1 000: —		
Stallar och bindplatser å Kreaturstorget	700: —		
Hyra för vattenkraften i Svartån	3 000: —		
Hyra för Köttbesiktningsbyrån ..	3 000: —		
Transport	10 443: —	27 861: —	441 978: 75

N:o 86.
Budget för 1926. Inkomster.

Transport	10 443: —	27 861: —	441 978: 75
Hyra för gasverkstomten å Kungsängen	2 773: 80		
Försäljningskiosk vid flickskolans gymnastikhus	25: —	13 241: 80	41 102: 80

D. **Skogar.**

Enligt Bil. Litt. C. (sid. 665)	6 450: —
Summa Kronor	489 531: 55

23. **Polisväsen och fångvård.**

a. Statsbidrag för reservpolis, 1/3 av 3 poliskonstapelslöner i lägsta lönegraden	3 045: —
b. Bidrag av Systembolaget för tillsyningsmannens avlöning, förslagsvis	4 000: —
c. Statsbidrag för avlönande av 2 kriminalpoliser, förslagsvis	8 130: —
Summa Kronor	15 175: —

24. **Auktionsväsen.**

Auktionsprovision, förslagsvis	500: —
Summa Kronor	500: —

27. **Övriga förvaltningskostnader.**

B. **Byggnadsnämnd.**

Avgifter för av byggnadschefen och stadsarkitekten utförda förrättningar samt lösen av protokoll	3 000: —
Transport	3 000: —

N:o 86.
Budget för 1926.
Inkomster.

Transport	3 000: —

C. **Automobiler.**

Inkomster av körningar	10 000: —
Summa Kronor	13 000: —

30. Allmänna bidrag av staten.

a. Ersättning för brännvinsförsäljningsmedel enligt K. F. den 18 juni 1913	47 082: —
b. Källarfrihetsmedel	349: 89
Summa Kronor	47 431: 89

31. Diverse inkomster.

a. Bötesmedel	1 200: —
b. Behållning av influtna registreringsavgifter för handelsfirmor	100: —
c. Hamnens andel i stadens allmänna kostnader för byggnadschef, bokföring m. m.	4 000: —
d. Hyror för maskiner, försäljning av stadgar rörande Västerås stad m. m.	200: —
Statsbidrag till Nykterhetsnämnden	500: —
Summa Kronor	6 000: —

32. Skatter och liknande avgifter.

a. Hundskatt à 25: — kr. pr hund		9 500: —
b. Bevillningsavgifter f. offentl. föreställningar (artistskatt)		1 000: —
c. Skogsaccis		200: —
d. Utdebitering av kr. 9: 02 för varje fulla 100 kr. av kr. 24 512 850, utgörande under år 1925 inom kommunen beräknad inkomst, för vilken bevillning skall erläggas	2 211 059: 07	
Transport	2 211 059: 07	10 700: —

N:o 86. *Budget för 1926. Inkomster.*

Transport	2 211 059: 07		10 700: —
varifrån avgår beräknad avkortning och restitution	221 105: 91	1 989 953: 16	
e 1. Progressivskatt, kommunandel		55 000: —	
f. Tomtören å tomter å stadens grund för all framtid	87: 54		
För magasinstomter å hamnområdet t. o. m. 1926	359: 52	447: 06	2 045 400: 22
g. Nöjesskatt			36 000: —
h. Automobilskatt (förslagsvis) 18 000: —			
		Summa Kronor	2 092 100: 22

N:o 86.

Budget för 1926. Sammandrag av utgifts- och inkomststaten.

Sammandrag av utgifts- och inkomststaten

för år 1926.

	Utgifter	Inkomster	Överskott	Brist
Brist från sist avslutade räkenskapsår	104 220: 86			104 220: 86
1. a. Räntor m. m.	745 793: 43	334 461: 88		411 331: 55
1. b. Kapitalavbetalningar å lån ..	280 502: 56	116 580: 85		163 921: 71
2. Fattigvård	541 238: 24	85 875: —		455 363: 24
3. Barnavård	72 767: —	4 900: —		67 867: —
4. a. Folkskola	788 005: 24	343 176: 68		444 828: 56
4. b. Högre folkskola	26 309: 50	15 887: —		10 422: 50
4. d. Allm. lärov. ..	4 317: 50			4 317: 50
4. e. Andra undervisn. o. bildn.-anst.	46 295: —			46 295: —
5. Hälso- o. sjukvård	85 958: 35	31 377: 85		54 580: 50
6. Gator, vägar, planteringar o. d.	177 253: 35	10 900: —		166 353: 35
7. Avloppsledningar	43 270: —			43 270: —
8. Hamn	306 096: 35	306 096: 35		
10. Renhållningsv. och svingård ..	129 684: 13	97 300: —		32 384: 13
11. Vattenledningsverk	127 504: —	167 000: —	39 496: —	
12. Gasverk	296 812: —	344 600: —	47 788: —	
13. Elektricitetsverk	389 135: —	619 500: —	230 365: —	
17. Andra kommunens affärsföretag	152 000: —	160 150: —	8 150: —	
18. Brandväsen	111 689: 89	11 765: —		99 924: 89
20. Fastighetsförvaltning	253 402: 36	489 531: 55	236 129: 19	
21. Magistrat och rådhusrätt	66 880: 20			66 880: 20
22. Kronouppbörds- och exekutionsväsen	45 725: 50			45 725: 50
Transport	4 794 860: 46	3 139 102: 16	561 928: 19	2 217 686: 49

N:o 86.

Budget för 1926. Sammandrag av utgifts- och inkomststaten.

Transport	4 794860: 46	3 139 102: 16	561 928: 19	2 217 686: 49
23. Polisväsen och fångvård	202 252: 35	15 175: —		187 077: 35
24 Auktionsväsen		500: —	500: —	
26. Allmän pensionsförsäkring	29 870: 40			29 870: 40
27. Övriga förvaltningskostnader	185 697: 85	13 000: —		172 697: 85
28. Anslag och bidrag till div. ändamål	64 338: 75			64 338: 75
29. Oförutsedda utgifter	36 289: 46			36 289: 46
30. Allmänna bidrag av staten		47 431: 89	47 431: 89	
31. Div. inkomster		6 000: —	6 000: —	
32. Skatter och liknande avgifter		2 092 100: 22	2 092 100: 22	
Summa Kronor	5 313 309: 27	5 313 309: 27	2 707 960: 30	2 707 960: 30

N:o 86.
Budget för 1926. Vatten- och Gasverksstyrelsen.

Bil. litt. A.

Utgifts- och inkomststat

för Vatten- och Avloppslednings- samt Gas- och Elektricitetsverken år 1926.

Utgifter för verkens gemensamma förvaltning.

Löner:

Föreståndaren, 49: IV		8,625: —
Assistenten vid vatten-, avloppslednings- och gasverken, 36: III		4,488: —
Assistenten vid elektricitetsverken, 36: III		4,488: —
Kamreraren, 36: III		4,488: —
Bokhållaren, 19: III		2,190: —
Kassörskan, 19: IV		2,325: —
Förrådsförmannen, 19: IV		2,325: —
Manliga kontorsbiträden 1:a kl. 15: III, 2 st. à 1,782: —		3,564: —
Kvinnligt kontorsbiträde 1:a kl. 14: IV	1,785: —	
Personligt lönetillägg	50: —	1,835: —
Manligt kontorsbiträde 2:a kl. 13: IV		1,677: —
Avläsareförmannen, 17: IV		2,109: —
Avläsare, 16: IV		2,001: —
„ 16: III, 2 st. à 1,884: —		3,768: —
Dyrtidstillägg för ovanstående personal		27,487: —
Ritbiträde, förslagsvis		1,800: —
Revisionskostnader		1,200: —
Springpojkar		1,000: —
	Kronor	75,370: —

Därav påföres:

Vattenverket		12,100: —
Avloppsledningarna		6,800: —
Gasverket		19,600: —
Elektricitetsverket		32,200: —
Installationsarbeten		4,670: —
	Kronor	75,370: —

N:o 86. *Budget för 1926. Vatten- och Gasverksstyrelsen.*

Diverse utgifter:

Läkarearvode, sjukavlöning, medicin		5,000: —	
Olycksfallsförsäkring		2,000: —	
Räkenskapsböcker, skriv- och ritmateriel, annonser m. m.		4,500: —	
Telefonavgifter för ledningar till:			
Föreståndarens expedition	180: —		
„ bostad	70: —		
Kamrerarens expedition	110: —		
Assistenternas expedition	110: —		
Assistenten Heimers bostad	70: —		
„ Lönnqvists „	70: —		
Förrådet	110: —		
Förmännens expedition	186: —		
Elektricitetsverket	160: —		
Vattenverket	190: —		
Vattenborgen	110: —		
Montörförmannens bostad med anknytning	160: —		
Gasmästarens bostad	70: —		
Rörnätsförmannens bostad	70: —		
Samtalsavgifter, förslagsvis	534: —		2,200: —
Renhållning, eldning, städning och belysning för kontor och förråd			4,000: —
Brandförsäkringar för samt underhåll av kontors- och förrådsbyggnader, inventarier och verktyg			3,500: —
Diverse såsom resor, föreningsavgifter m. m.			1,000: —
		Kronor	22,200: —

Därav påföres:

Vattenverket	3,400: —
Avloppsledningarna	2,000: —
Gasverket	5,800: —
Elektricitetsverket	9,600: —
Installationsarbeten	1,400: —
Kronor	22,200: —

VATTENVERKET.

Inkomster:

Avgiften för vatten samt hyror för mätare	165,000: —
Skötsel och underhåll av brandposter	1,200: —
Installationsarbeten m. m.	800: —
Kronor	167,000: —

N:o 86.

Budget för 1926. Vatten- och Gasverksstyrelsen.

Utgifter:

Driftkostnader:				
Elektrisk ström, kol, smörjoljor m. m.				22,800: —
Underhållskostnader:				
Fastigheter, maskiner, ledningsnät, mätare m. m.				15,000: —
Avlöningar och pensioner:				
Förvaltningen enligt ovan			12,100: —	
Maskinmästaren, 20: IV		2,433: —		
Maskinisten, 16: IV		2,001: —		
Rörnätsförmannen, 18: IV		2,217: —		
Vårdaren av vattenborgen, 14: IV		1,785: —		
Pensionären Sofia Risberg (25/11 1920)		500: —		
Pensionären Augusta Lönnqvist (28/3 1923)		600: —		
Understödstagare J. G. Johansson (25/1 1923)		600: —		
Pensionären C. J. Pettersson (26/3 1925) (hälften)		315: —		
		10,451: —		
Dyrtidstillägg		7,139: —		
		17,590: —		
Avgår:				
Värdet av naturaförmåner för maskinmäst.	823: —			
Maskinisten	823: —			
Andel till avlöningar till förmän:				
Avloppsledningarna	1,275: —			
Gasverket	1,275: —	4,196: —	13,394: —	25,494: —
Diverse utgifter:				
Förvaltningen enligt ovan			3,400: —	
Brandförsäkringar och utskylder			4,700: —	
Avgift till staten för vattenverket i Hesslö		1,600: —		
Avgift till Hamre gård		150: —	1,750: —	
Bränsle till maskinpersonalen i Hesslö			440: —	
Transport			10,290: —	63,294: —

N:o 86.
Budget för 1926. Vatten- och Gasverks-styrelsen.

Transport	10,290: —	63,294: —
Analyser, skjutsar m. m.	300: —	
Avskrivning av fordringar	1,000: —	11,590: —
Ränta och amortering:		
Enligt särskild plan (30/11 1911, 21/12 1916)		
Räntor	26,010: —	
Amortering	26,610: —	52,620: —
Summa utgifter		127,504: —
Inkomster utöver utgifter		39,496: —
Kronor		167,000: —

AVLOPPSLEDNINGARNA.

Utgifter:

Driftkostnader:		
Elektrisk ström samt oljor m. m. för driften i pumpstationen	2,300: —	
Rensning av brunnar och spolning av ledningar	10,200: —	12,500: —
Underhållskostnader:		
Pumpstation och ledningsnät		8,500: —
Avlöningar:		
Förvaltningen enligt ovan	6,800: —	
Andel i avlöning till rörnätsförman	1,275: —	
Avlöning för driften i pumpstationen	3,900: —	11,975: —
Diverse utgifter:		
Förvaltningen enligt ovan		2,000: —
Räntor och amortering:		
Enligt planen för obligationslånen		
Räntor	40,780: —	
Amortering	13,765: —	54,545: —
Summa utgifter		89,520: —
Härifrån avgår avgifter för cirka 1,850 st. vattenklosetter à 25: — kr.		46,250: —
Återstår kronor		43,270: —

N:o 86.

Budget för 1926. Vatten- och Gasverksstyrelsen.

GASVERKET.

Inkomster:

Allmänna belysningen	31,900: —
Enskild gasförbrukning samt hyror för mätare	246,200: —
Koks och tjära	66,000: —
Installationsarbeten	500: —
Kronor	344,600: —

Utgifter:

Driftskostnader:			
Gaskol		114,500: —	
Övriga omkostnader		19,000: —	133,500: —
Underhållskostnader:			
Fastigheter, ugnar, ledningar, gaslyktor och gasmätare			23,000: —
Avlöningar och pensioner:			
Förvaltningen enligt ovan		19,600: —	
Gasmästaren, 22: IV	2,631: —		
Justeraren, 17: IV	2,109: —		
Pensionären A. H. Eriksson (30/10 1919)	1,170: —		
Pensionären Anna Gedda (30/3 1905) (hälften)	500: —		
Pensionären C. J. Pettersson (26/3 1925) (hälften)	315: —		
Pensionären C. G. Gustavsson (22/6 1925)	930: —	7,655: —	
Dyrtidstillägg		4,790: —	
Eldare		33,000: —	
Andel i avl. t. rörnätsförman		1,275: —	
		66,320: —	
Avgår värdet av gasmästarens naturaförmåner		823: —	65,497: —
Diverse utgifter:			
Förvaltningen enligt ovan		5,800: —	
Brandförsäkringar och utskylder		7,000: —	
Bränsle åt gasmästaren		220: —	
Hyra för bostad åt gasmästaren		900: —	
Transport		13,920: —	221,997: —

N:o 86. *Budget för 1926. Vatten- och Gasverksstyrelsen.*

Transport	13,920: —	221,997: —
Analyser, skjutsar m. m.	500: —	
Avskrivning av fordringar	1,000: —	
Hyra till Drätselkammaren för gasverkstomten (16/5 1917)	2,800: —	18,220: —

Räntor och amortering:

Enligt särskild plan (30/11 1911, 21/12 1916)		
Räntor	22,139: —	
Amortering	24,942: —	47,081: —
Sjunde årets amortering av gasmätare, inköpta åren 1916—18 (15 år)		5,514: —
Inköp av gasmätare år 1926, förslagsvis		4,000: —
Summa utgifter		296,812: —
Inkomster utöver utgifter		47,788: —
Kronor		344,600: —

ELEKTRICITETSVERKET.

Inkomster:

Allmänna belysningen	28,860: —
Enskild belysnings- och kraftström samt hyror för mätare	590,000: —
Installationsarbeten	640: —
Kronor	619,500: —

Utgifter:

Elektrisk energi	104,000: —	
Övriga driftkostnader	17,700: —	121,700: —

Underhållskostnader:

Fastigheter, maskiner, batterier, ledningsnät och mätare	52,500: —

Avlöningar och pensioner:

Förvaltningen enligt ovan		32,200: —	
Maskinmästaren, 26: IV	3,027: —		
Maskinisterna, 17: IV, 3 st. à 2,109: —	6,327: —		
Montörförmannen, 19: IV	2,325: —		
Mätarejusteraren, 17: II	1,863: —		
Pensionären Anna Gedda (30/3 1905) (hälften)	500: —		
Transport	14,042: —	32,200: —	174,200: —

N:o 86.

Budget för 1926. Vatten- och Gasverks-styrelsen.

Transport	14,042: —		32,200: —	174,200: —
Pensionären Hilma Boholm (22/2 1923)	632: 70		14,674: 70	
Dyrtidstillägg			10,219: 30	
Extra maskinist, förslagsvis			3,500: —	
			60,594: —	
Avgår värdet av naturaförmåner för maskinmästaren			823: —	59,771: —
Turbinhusdriften:				
Arrende för vattenfallet i Svartån (21/11 1911)			3,000: —	
Tillsyn av maskiner samt reglering av dammluckor			500: —	
Övriga kostnader för drift och underhåll			1,000: —	4,500: —
Diverse utgifter:				
Förvaltningen enligt ovan			9,600: —	
Brandförsäkringar och utskylder			35,800: —	
Bränsle åt maskinmästaren			220: —	
Skjutsar och diverse			900: —	
Avskrivning av fordringar			2,500: —	49,020: —
Räntor och amortering:				
Enligt särskild plan (30/11 1911.)				
Räntor:				
Elektricitetsverket	33,735: —			
Turbinhuset	1,615: —		35,350: —	
Amortering:				
Elektricitetsverket	45,765: —			
Turbinhuset	1,764: —		47,529: —	82,879: —
Sjunde årets amortering av elektr. mätare, inköpta åren 1916—18 (8 år)			15,765: —	
Inköp av elektr. mätare år 1926, förslagsvis			3,000: —	18,765: —
			Summa utgifter	389,135: —
Inkomster utöver utgifter				230,365: —
			Kronor	619,500: —

Bil. litt. B.

N:o 86.
Budget för 1926. Hamnen.

Utgifts- och inkomststat

för Västerås stads hamn år 1926.

A. Den egentliga hamnen:

Utgifter:

Från sist avslutade räkenskapsår 1924 balanserat underskott	209,305: 37	
varifrån avgår kostnader för reparationer av kajer m. m. under år 1924, kr. 20,932: 12, vilka kostnader enligt Stadsfullmäktiges beslut den 29/1 1925 skola gäldas av hamnens inkomster med 1/5 under vart och ett av åren 1926—1930	20,932: 12	188,373: 25
a. Nyanläggningar:		
1:sta, 1926 års, avbetalning å ovanstående anslag å kr. 20,932: 12, (16/12 1924 o. 29/1 1925)	4,186: 42	
Kajen vid pråmån och stensättning å östra kajen	12,900: —	17,086: 42
a. 1. Underhåll och reparationer:		
1. Av kajer, dukdalber och båtbryggor	6,000: —	
2. Grusning å hamnen	1,500: —	
3. Av hamnskjulen	200: —	
4. Underhåll av inventarier och nyanskaffningar	250: —	7,950: —
b. Löner och arvoden:		
Hamnkaptenen, 31: II	3,489: —	
Dyrtidstillägg	2,170: —	
Biträde å hamnkontoret, förslagsvis	1,500: —	
Hamnens andel i stadens allmänna omkostnader (byggnadschef, polis, bokföring m. m.)	4,000: —	
Transport	11,159: —	213,409: 67

N:o 86.
Budget för 1926 Hamnen.

		Transport		11,159: —	213,409: 67
Ersättning till befäl å fartyg i regelbunden trafik för av dem förrättad uppbörd o. redovisning av hamnavgifter för varor, 10 % å uppbörden 32,000 kr.				3,200: —	14,359: —
c. Övriga utgifter:					
1. Hamnkontoret:					
Hyra av lokal			500: —		
Skrivmaterial och tryck (häri ingår inköp av skrivmaskin)			500: —		
Telefonavgifter för ledningar till:					
Hamnkontoret ...		110: —			
Hamnkaptenens bostad		70: —			
Kranmaskinistförmannens bostad		70: —			
Samtalsavgifter, förslagsvis		75: —	325: —		
Städning och eldning			250: —	1,575: —	
2. Belysning å hamnen				1,100: —	
3. Renhållning å hamnen				1,800: —	
4. Årsavgift till Svenska hamnförbundet ...				100: —	
5. Olycksfallsersättning för F. Svanström ...				48: —	
Premie för olycksfallsförsäkring				105: —	
Diverse och oförutsedda utgifter				300: —	5,028: —
d. 1. Räntor:					
Hamnbyggnaden: (Enl. av stadsfullmäktige den 22 dec. 1920 godkänd plan)					
Andel i obligationslån:		Rester. lånebel.:	Ränta:		
1896 års lån á 5 %		13,905: —	695: 25		
1907 „ „ „ 4,5 %		131,675: —	5,925: 38		
1916 „ „ „ 5 %		101,233: —	5,061: 65		
1919 „ „ „ 6 %		143.250: —	8,595: —	20,277: 28	
		Transport		20,277: 28	232,796: 67

N:o 86. *Budget för 1926. Hamnen.*

Transport	20,277: 28	232,796: 67	
Förskotterat av drätselkammaren för den nya hamnbyggnaden:			
Förslagsvis 230,000: —, ränta härå efter 6 %	13,800: —		
Brist från sist avslutade räkenskapsår 188,373: 25 kr., ränta härå efter 6 %.....	11,302: 40	25,102: 40	45,379: 68

d. 2. Lån:

Andel i obligationslån:	Ursprungl. lånebelopp.	Rester. lånebel.	Årets amorter.	
1896 års lån à 5 %	91,905: 01	13,905: —	3,000: —	
1907 „ „ „ 4,5 % (Beslut år 1907)	229,000: —	131,675: —	5,725: —	
1916 års lån à 5 % (Beslut år 1914)	113,000: —	101,233: —	1,445: —	
1919 års lån à 6 % (Beslut år 1917)	150,000: —	143,250: —	1,300: —	11,470: —
			Summa Kronor	289,646: 35

Inkomster:

f. Hamnavgifter för varor:			
1. Av ångfartyg i regelbunden trafik	32,000: —		
2. Av andra fartyg....	24,000: —	56,000: —	
g. Hamnavgifter för fartyg:			
1. För ångfartyg	5,000: —		
2. För segelfartyg	600: —		
3. För pråmar....................	3,400: —	9,000: —	
i. För uthyrning av båtplatser		3,700: —	
k. För uthyrning av upplagsplatser i hamnen......		250: —	
l. För uthyrning av varuskjul		700: —	
m. För uthyrning av mark för fotogénmagasinen		3,000: —	72,650: —
Inkomster utöver utgifterna å hamnmaskinernas budget ...			4,400: —
Till år 1927 balanserat underskott			212,596: 35
		Summa Kronor	289,646: 35

N:o 86.
Budget för 1926. Hamnen.

B. Hamnmaskiner.

Utgifter:

b. Löner och arvoden:			
En maskinistförman 18: II	1,959: —		
Dyrtidstillägg	1,469: 25	3,428: 25	
Kranskötare, förslagsvis		5,000: —	8,428: 25
c. Driftkostnader:			
Strömförbrukning för kran:			
N:r I	350: —		
„ II	300: —		
„ III (Tillhör Tegel o. Murbruks A.-B)	— —		
„ IV	100: —		
„ V	100: —		
„ VI	450: —		
„ VII	100: —		
„ VIII	100: —	1,500: —	
d. Underhåll och reparationer av kranar		2,000: —	
e. Diverse utgifter, förslagsvis		121: 75	3,621: 75
Inkomster utöver utgifterna			4,400: —
		Summa Kronor	16,450: —

Inkomster:

f. Kranhyror för kran:			
1. N:r I	5,000: —		
2. „ II	3,500: —		
3. „ IV	1,000: —		
4. „ V	1,000: —		
5. „ VI	4,500: —		
6. „ VII	500: —		
7. „ VIII	800: —	16,300: —	
g. Markhyra för kran N:r III		150: —	16,450: —
		Summa Kronor	16,450: —

Bil. litt. C.

N:o 86.
Budget för 1926. Lantegendomsnämnden.

Utgifts- och inkomststat

för Västerås stads lantegendomsnämnd för år 1926.

Renhållningsverket.

Utgifter:

a. Anskaffning och underhåll av inventarier:					
1. Inköp och underhåll av kärl.........				800: —	
2. Inköp och underhåll av inventarier				2,000: —	
3. Beklädnadspersedlar				1,200: —	4,000: —
b. Löner och arvoden:					
1 o. 2. Förvaltaren, lön 41: IV..................		5,883: —			
Dyrtidstillägg..............		2,964: 90			
Bokhållaren, lön...........		4,335: —			
Revisionskostnader		225: —			
		13,407: 90			
Av ovanstående påföres renhållningsverket hälften			6,703: 95		
Kontorsbiträde av 2:dra klass, lön 12: IV	1,569: —				
personligt lönetillägg...	175: —	1,744: —			
En förman, lön 18: IV ...		2,217: —			
En fodermarsk, lön 17: IV		2,109: —			
Tio renhållningsarbetare (Mallmén, E. Andersson, Sunesson, A. Andersson, Lundin, Eriksson, Forslund, Vestlin, Kihlgren o. Persson) lön 16: IV à 2,001: — ...		20,010: —			
Transport		26,080: —	6,703: 95		4,000: —

N:o 86.
Budget för 1926. Lantegendomsnämnden.

Transport	26,080: —	6,703: 95		4,000: —
Tre renhållningsarbetare (Johansson, Karlsson och Dahl) lön 16: III à 1,884: — ...	5,652: —	31,732: —		
Dyrtidstillägg till ovanstående		23,698: 20		
Pension till f. d. renhållningsarbetaren G. Karlsson	1,300: 65			
Dyrtidstillägg till ovanstående	650: 33	1,950: 98	64,085: 13	
Avgår bostadsförmåner, värderade till (2 st. à 550: —, 4 à 337: 50, 9 à 375: —)			5,825: —	
			58,260: 13	
3. Hyra för bostäder à 375: — till 9 arbetare			3,375: —	
4. Extra kontorsbiträde			1,000: —	
5. Extra arbetare			12,000: —	
6. Kostnader för arbetarnas semester			2,500: —	77,135: 13
c. Inköp av torvmull				9,000: —
d. Stallet:				
1. Utfodring			5,880: —	
2. Hästskoning			750: —	
3. Underhåll av seldon, täcken o. pressenningar			600: —	
4. Försäkring av hästar			200: —	7,430: —
e. Övriga utgifter:				
1. Hyra för kontor			1,000: —	
2. Olycksfallsförsäkring			370: —	
3. Kontorsböcker och skrivmaterial			400: —	
4. Vattenavgifter			150: —	
5. Sotning			65: —	
6. Upphämtning av sopor, söndagar			1,000: —	
7. Brandstodsavgifter			400: —	
8. Belysning och värme i fabriken o. kontoret			800: —	
9. Underhåll av fabrik och hus			700: —	
10. Telefonavgifter för ledningar till:				
Kristiansborgs gårdskontor		250: —		
Renhållningsverkets kontor		190: —		
Renhållningsfabriken		114: —		
Transport		554: —	4,885: —	97,565: 13

N:o 86. *Budget för 1926. Lantegendomsnämnden.*

Transport	554: —	4,885: —	97,565: 13
Förman Janssons bostad (extra klocka)	80: —		
Samtalsavgifter, förslagsvis	50: —	684: —	
11. Läkare, veterinär, medicin och sjukvårdsavgifter		350: —	
12. Drivkraft för blandningsmaskin		1,200: —	
13. Diverse utgifter		500: —	7,619: —
Summa Kronor			105,184: 13

Inkomster:

Försäljning av stallströ och sopor	2,500: —
Försäljning av torvmullspudrett	11,000: —
Försäljning av torvmull	800: —
Hämtningsavgifter	43,000: —
Summa Kronor	57,300: —

Svingården.

Utgifter:

a. Kraftfoder, förslagsvis	13,000: —
b. Inköp av grisar, förslagsvis	3,000: —
c. Avlöningar	3,000: —
d. Transport av svinmat och övriga körningar	3,000: —
e. Ved, lyse, reparationer och diverse	2,500: —
Summa Kronor	24,500: —

Inkomster:

Försäljning av fläsk	40,000: —
Summa Kronor	40,000: —

Lantbruket.

Utgifter:

a. Anskaffning och amortering:

1. Anskaffning av inventarier, förslagsvis	2,000: —	
Återstående amortering av inventarier, 1,172: 31 kr., 6 % ränta härå	71: —	2,071: —
Transport		2,071: —

N:o 86.

Budget för 1926. Lantegendomsnämnden

	Transport		2,071: —
b. Driftkostnad:			
1. Arrende för Nordanby		1,500: —	
2. Arrende för Kungsängen		200: —	
3. Arrende för del av Östra Utmarken		2,000: —	
4. Arrende för Malma		3,500: —	
5. Arrende för Kristiansborg		3,037: —	
6. Arrende för del av Carlsberg		200: —	
7. Avlöningar till arbetare, bokhållare och förvaltare		54,300: —	
		64,737: —	
Avgår naturaförmåner för bokhållare och förvaltare		2,200: —	62,537: —
c. Produkter av egen skörd samt inköpt:			
1. Till utsäde: Nordanby	3,100: —		
Malma	3,200: —		
Kristiansborg	1,650: —	7,950: —	
2. Till stallet: Nordanby	4,490: —		
Malma	6,230: —		
Kristiansborg	3,480: —	14,200: —	
3. Till ladugården		11,700: —	33,850: —
d. Underhåll och reparationer:			
1. Underhåll av seldon		900: —	
2. Underhåll av fordon och redskap		2,500: —	
3. Underhåll av hus		2,000: —	5,400: —
e. Övriga utgifter:			
1. Hästskoning		600: —	
2. Häst- och brandförsäkring		1,000: —	
3. Driftkostnad för motorplogen		1,200: —	
4. Komposter och pudrett från renhållningsverket		4,000: —	
5. Läkare, veterinär och medicin		500: —	
6. Krono-, kommunal- och prästutskylder		2,600: —	
7. Avverkningskostnad för ved		750: —	
8. Elektrisk ström		1,500: —	
9. Hägnadskostnader		500: —	
10. Telefonavgifter för ledningar till:			
Nordanby och Malma	198: —		
Samtalsavgifter, förslagsvis	27: —	225: —	
	Transport	12,875: —	103,858: —

N:o 86.
Budget för 1926. Lantegendomsnämnden.

	Transport	12,875: —	103,858: —
11. Diverse utgifter (skördegarn, pressträd m. m.)		2,275: —	
12. Olycksfallsförsäkring		412: —	15,562: —
f. Grundförbättringar:			
1. Täckdikning, stensprängning o. kalkning			1,500: —
	Summa Kronor		120,920: —

Inkomster:

1. Diverse jordbruksprodukter:		
Nordanby	36,600: —	
Malma	34,900: —	
Kristiansborg	20,420: —	91,920: —
2. Från ladugården		16,000: —
3. Körningar		10,000: —
4. Trädgården vid Malma		800: —
5. Hyror		1,400: —
6. Hyra för potatislotter		800: —
Summa Kronor		120,920: —

Skogarna.

Utgifter:

a. Löner och arvoden:			
Skogvaktaren, lön 18: IV	2,217: —		
Dyrtidstillägg	1,598: —	3,815: —	
Avgår för bostad och vedbrand		600: —	
		3,215: —	
Jägmästare för tillsyn av stadens skogar		350: —	3,565: —
b. Övriga utgifter:			
1. Skogvaktaren för hållande av cykel		30: —	
2. Telefonavgift (extra klocka)		80: —	
3. Hägnadskostnader		100: —	
4. Utskylder		425: —	
5. Rensning av skogsdiken		800: —	
6. Huggning av saluved och framkörning		1,150: —	
7. Röjning i plantskogar		100: —	
8. Diverse utgifter		200: —	2,885: —
	Summa Kronor		6,450: —

Inkomster:

Rotvärde av ved	6,450: —
Summa Kronor	6,450: —

N:o 86.
Budget för 1926. Kyrkan.

Kyrkan och kyrkliga ändamål.

Utgifts- och inkomststat för år 1926 fastställd

av kyrkostämman den 30 okt. 1925.

Utgifter:

1. Avlöningar och pensioner:

Kontant avlöning till prästerskapet, se 11.	
Hyresersättning åt en komminister	1 500: —
Domkyrkoorganisten, lön	3 000: —
— „ — dyrtidstillägg, förslagsvis	1 950: —
Domkyrkoklockaren, lön	1 800: —
— „ — dyrtidstillägg, förslagsvis	1 350: —
Domkyrkovaktmästaren, lön	2 160: —
— „ — dyrtidstillägg, förslagsvis	1 572: —
Extra domkyrkovaktmästare, arvode	800: —
Eldaren, arvode	1 600: —
Ringaren, arvode	600: —
Kyrkogårdsvaktmästaren, arvode	2 500: —
För grävningar m. m. å kyrkogårdarna, d:o	1 500: —
Orgelnist och kantor vid begravningar, d:o	400: —
Räkenskapsföraren, d:o	800: —
Kyrkoskrivaren, lön	3 000: —
— „ — dyrtidstillägg, förslagsvis	1 950: —
Skrivbiträde å pastorsexpeditionen	900: —
Klockare och orgelnist i Lundby, lön	760: —
— „ — dyrtdstillägg, förslagsv.	460: —
Kyrkovaktaren i Lundby	400: —
Orgeltramparen i „	100: —
Dödgrävaren i „	100: —
Extra ringare i „	30: —
Kyrkovärdarne i „	5: —
Städerskan i Lundby kyrka	75: —
Fru Bedinger, pension	400: —
— „ — dyrtidstillägg, förslagsvis	200: —
Hedda Berglind, understöd	50: —
Vidlund pension	250: —
Transport	30 212 —

N:o 86.

Budget för 1926. Kyrkan.

Transport	30 212 —	
Zetterqvist, pension	840: —	
— „ — dyrtidstillägg, förslagsvis	420: —	
G. Eriksson, pension	400: —	31 872: —
2. Prästgårdsbyggnadsmedel:		
Ordinarie reparationsanslag	1 000: —	
För reparationer i prästgårdar vid ombyte av innehavare	3 000: —	
Brandstod och sotning	400: —	4 400: —
3. Pastorsexpeditionen:		
Hyra till staden	1 200: —	
Bränsle och lyse	600: —	
Städning, eldning och skurning	720: —	
Kyrkböcker, blanketter, annonser m. m.	1 500: —	4 020: —
4. Kyrkans egentliga behov:		
Elektrisk belysning och kraft till orgelmotorn	600: —	
Underhåll av ledningar, lampor m. m.	100: —	
Stearin- och vaxljus	80: —	
Reparation och tillsyn av orgeln	300: —	
Tillsyn av den elektriska motorn	150: —	
Bänkhyresersättning	1 600: —	
För klockor	400: —	
För tornurets skötsel	100: —	
Skurningar	350: —	
Biblar och böcker åt nattvardsbarn	1 000: —	
Barnkören	500: —	
Den större kyrkokören	1 500: —	
Kyrksalen (hyra, ljus, värme, städning)	3 500: —	
Västra församlingshemmet (d:o)	1 500: —	
För barngudstjänster (tidningar, böcker, orgelspel)	800: —	
För tvätt och oblat	75: —	
Bränsle, förslagsvis	5 000: —	
Sotning	75: —	
Renhållning kring kyrka och ämbetsgårdar	1 200: —	
Sand och grus	300: —	
Eldsläckningsanordningar i domkyrkan	900: —	
Transport	20 030: —	40 292: —

N:o 86.
Budget för 1926. Kyrkan.

Transport			20 030: —	40 292: —
Restauration av Lundby kyrka			2 000: —	
Brandstod för Lundby kyrka			100: —	
Bidrag till "Centralpojkarna"			500: —	
Diverse oförutsedda utgifter			2 000: —	24 630: —
5. Kyrkogårdarna:				
Anslag för underhåll av Östra kyrkogården			4 000: —	
Snöskottning sprängning m. m.			200: —	
Sand och grus för Östra kyrkogården			300: —	
För kyrkogården vid Hovdestalund, förslagsvis			3 000: —	
Diverse behov			100: —	7 600: —
6. Diakonissorna:				
Anslag till diakonissanstalten			4 000: —	
Kostpenningar			4 800: —	
Till biträde vid matlagning åt sjuka			180: —	
Hyresmedel			2 400: —	
Bränsle, lyse, tvätt m. m.			1 500: —	
Bidrag till hyra och städning av lokaler åt diakonissorna och för annan kyrklig verksamhet			2 000: —	
Diverse, såsom för modermöten, telefoner m. m.			2 000: —	16 880: —
7. Församlingsbiblioteket:				
Hyra till staden			600: —	
Arvode för skötseln			75: —	
Städning, bränsle, lyse			400: —	
Bokinköp och bindning			400: —	
Filialen i västra stadsdelen			500: —	
Filialen i Lundby			50: —	
Till "De blindas förenings" bibliotek			60: —	2 085: —
8. Arrendemedel:				
Avgäld för Västra kyrkogården utom kvarntullen efter medelmarkegång c:a				200: —
9. Räntor och amorteringar:				
Andel i 1896 års obligationslån	20 000: —			
Kapitalskuld 1/1 1926	6 120: —			
Ränta för året		211: 68		
Amotering för året		480: —	691: 68	
Transport			691: 68	91 687: —

N:o 86. *Budget för 1926. Kyrkan.*

		Transport	691: 68	91 687: —
Andel i 1910 års obligationslån	50 000: —			
Kapitalskuld 1/1 1926	44 000: —			
Ränta för året		1 980: —		
Amortering för året		1 000: —	2 980: —	
Lån från pensionsstyrelsen	440 000: —			
Kapitalskuld 1/1 1926	426 423: 61			
Ränta för året		21 321: 18		
Amortering för året		7 301: 45	28 622: 63	
Ränta å lån för prästgårdar Kr. 38 466: 63 efter 6 procent			2 380: —	
Andra årets amortering för den elektriska klockringningen			1 490: —	36 164: 31
10. Täckande av brist från 1924				8 000: —
11. Prästerskapets avlöning enligt lag om denna samt K. M:ts och riksdagens beslut:				
Kyrkoherden		10 000: —		
Fyra komministrar à 5 000: —		20 000: —		
Pastorsadjunkten (domkyrkosysslomannen)		2 900: —		
Dyrtidstillägg och provisorisk löneförbättring enligt gällande bestämmelser, förslagsvis		17 500: —	50 400: —	
			Summa Kronor	186 251: 31

Inkomster:

För gravplatser, förslagsvis	3 000: —
För klockor, förslagsvis	500: —
För likvagnen	100: —
Församlingsavgifter till prästerskapets avlöning (21,5 öre pr 100: — kr. inkomst)	50 400: —
Att för övrigt uttaxeras (efter 56,5 öre pr 100: — inkomst)	132 251: 31
Summa Kronor	186 251: 31

Västerås i november 1925.

FREDR. FÅHRÆUS.

N:o 86.
Budget för 1926. Kyrkan.

För prästerskapets avlöning och kyrkliga ändamål upptages följande uttaxering:

a. Enligt lagen om prästerskapets avlöning 0,21,5 procent å 24 512 850 kronor inkomst motsvarande 2 15 öre pr 10 kr. inkomstbelopp	52 702: 63	
med avdrag av beräknade avkortningar ..	2 302: 63	50 400: —
b. Enligt kyrkostämmans beslut 0,56,5 procent å 24 512 850: — kronor inkomstbelopp ..	138 497: 60	
med avdrag av beräknade avkortningar ..	6 246: 29	132 251: 31
	Summa Kronor	182 651: 31

2 15
56 5
0 7 8 0

REGISTER

över

Utgifts- och Inkomststaten för år 1926.

Västerås, A. F. Berghs Boktryckeri, 1926.